

V7871

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK LEIDEN

03890931

ALPHABETISCH REGISTER
OP DE BOEKEN EN UITTINGEN

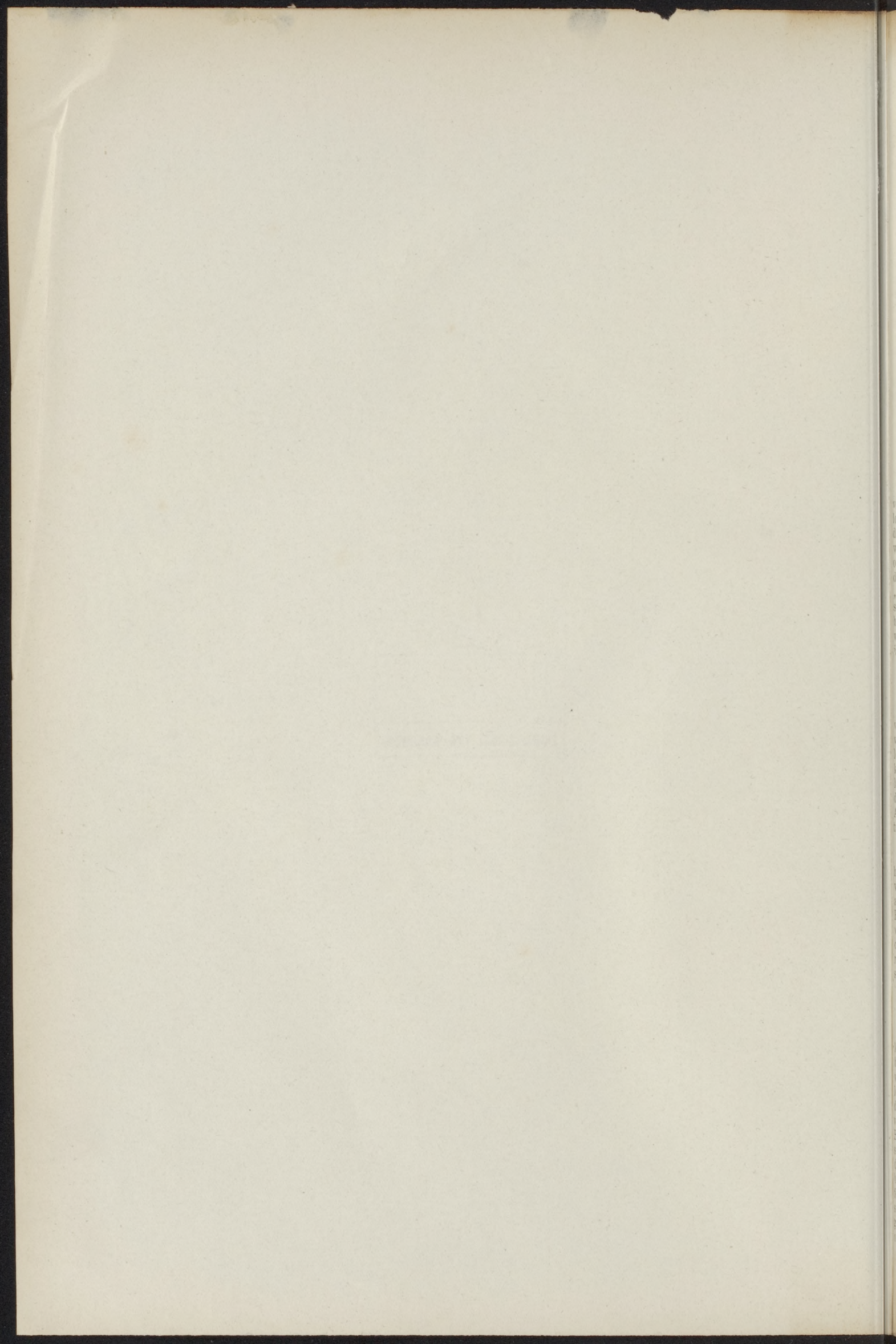
VERVOLG VAN DE ALPHABETISCH REGISTER VAN DE BOEKEN EN UITTINGEN

VAN DE KOLONIALE BIBLIOTHEEK

ZETTINGEN VAN 1873

DE ALPHABETISCH REGISTER VAN DE BOEKEN EN UITTINGEN

BIBLIOTHEEK
A-2048
Departement van Koloniën.

ALPHABETISCH REGISTER OP DE NOTULEN DER ZITTINGEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

VAN DE KOLONIE CURAÇAO.

ZITTINGJAAR 1929 - 1930.

De cijfers duiden de bladzijden der notulen aan.

A.

Administrateur van Financiën. (H. Schotborgh).

Delegatie voor de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16n. Mei 1928 (P. B. No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 — 12; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 14, 16, 17, 18; antwoordt den Heer Jossy C. Henriquez op zijn vraag betreffende de herstelling van den Parera-weg 18; delegatie voor de ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” 1928-1929-22) 21; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 21; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931 56, 57, 58;

Afdeelingen. (trekking en samenstelling der —) 2.

Algemeen Verslaggever. Gouvernements-beschikking van 27 Maart 1930, No. 395, waarbij aan den commies ter Gouvernements-Secretarie en Algemeen Verslaggever van den Kolonialen Raad, G. J. Ferguson, wegens langdurigen onafgebroken dienst van meer dan tien jaar een jaar verlof naar Nederland is verleend 49; de Voorzitter spreekt naar aanleiding van deze Gouvernements-beschikking 49; de Adjunct-commies A. H. M. van Weel tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van — 55;

Aruba. Schrijven dd. 29 Juni 1929, No. 604, van den Gezaghebber van Aruba, Voorzitter van den Raad van Politie aldaar, waarbij overeenkomstig het besluit van den Raad van Politie aldaar den Raad worden aangeboden: afschrift van een aan den Raad van Politie op Aruba gericht verzoekschrift en afschrift van de notulen van de vergadering van den Raad van Politie op Aruba van den 11den Juni 1929 8, 9; de heer Jossy C. Henriquez, lid van den Raad, spreekt naar aanleiding van deze stukken 10. (Zie R. J. Beaujon Jr.)

B

Beaujon. (R. J. -Jr.) lid van den Raad. Spreekt naar aanleiding van zijn intrede als lid van den Raad 2; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16n. Mei 1928 (P. B. No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929, over de Bovenwindsche eilanden 14-16; spreekt verder bij de behandeling van dat ontwerp 17; stelt voor het Bestuur te verzoeken aan den Raad inlichtingen te willen verstrekken betreffende de door het Gouvernement aan de Nederlandsche firma, die bereid bevonden is woningen hier te bouwen, te verlenen medewerking en steun, zoomede betreffende de plannen en de werkwijze van genoemde firma 30; spreekt naar aanleiding van het door den Heer C. N. Winkel gezegde over de waterleiding 34; vraagt of de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van

den 26n. April 1909 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen in de stadsdistricten, niet dadelijk behandeld zou kunnen worden 35; spreekt over den toestand op Aruba 36; zegt, dat hij het is geweest, die indertijd het voorstel gedaan heeft om den Gouverneur inzake de steunverleening aan de N. V. tot aanneming van werken, voorheen N. J. Nederhorst te Gouda, om inlichtingen te vragen. Het is zijn voornemen om op deze zaak terug te komen bij het uitbrengen van het verslag betreffende het verzoekschrift van de ambtenaren A. L. Pietersz e. a. om voorschotten uit 's Lands kas te erlangen tot het bouwen van woonhuizen 42, 43; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 19den Juli 1924 (P. B. No. 32), houdende regeling van den invoer van gemunt zilver 47; verslag van de Commissie voor de verzoekschriften over het verzoek van A. L. Pietersz e. s. inzake voorschotten voor woningbouw, uitgebracht door — 49; verslag van de commissie voor de verzoekschriften over het verzoek van Adelbert C. Schotborgh inzake het hinderlijk rooken der stoomschepen in de haven, uitgebracht door — 50;

Beëdigde vertalers. Zie onder verordeningen sub 170.

Begrooting. Zie onder verordeningen sub 10., 180., 240.

Belastingen. Zie onder verordeningen sub 40., 50. en 90.

Beleg. (Staat van-) gouvernements-depêche van den 6n. Juli 1929, No. 2030, waarbij de Gouverneur den Raad naar aanleiding van zijn schrijven dd. 4 Juli 1929, No. 17, bericht, dat de feiten de gestelde vraag zijn voor geweest, aangezien reeds op 3 Juli besloten was, met ingang van 8 Juli den staat van beleg op te heffen 6.

Bevolkingsregisters Zie onder verordeningen sub 20.

C

Caracasbaai. Schrijven aan den Gouverneur naar aanleiding van de gouvernements-depêche dd. 9 Juli 1928, No. 1980, betreffende erfpacht Caracasbaai 4.

Commissie van in- en uitgeleide. Benoeming van eene — om den waarnemenden Gouverneur ter vergadering in- en uitgeleide te doen 23.

————— Benoeming van eene — om den nieuw benoemden Gouverneur aan het Raadhuis te ontvangen en weder uitgeleide te doen 44.

————— Benoeming van eene — van den Gouverneur bij de opening van de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1930/1931 63.

Contrôle van 's Lands middelen. De Heer Jossy C. Henriquez, lid van den Raad, spreekt over betere controle van

's Lands middelen 39; besluit het door den Heer Henriquez gesprokene ter kennis van den Gouverneur te brengen 39; gouvernements-depêche van 14 Januari 1930, No. 102, waarbij de Gouverneur, dank betuigende voor de mededeeling van het door het lid Jossy C. Henriquez gesprokene, bericht, dat de uitgeoefende contrôle voldoende is, waardoor ook oneerlijkheden aan het licht komen 40; besluit den Gouverneur dank te betuigen voor deze mededeeling.

Correa (David A.) Verkiezing van den Heer — tot lid van den Raad 20;

Curaçaosche bond van het Douanepersoneel. Zie onder Voorzitter.

D.

De Lannoy (R. S.) lid van den Raad. Zegt, dat de Raad gaarne alsnog het antwoord van het Bestuur op de naar aanleiding van het adres van de Heeren Elias Curiel e. a. waarin dezen protesteeren tegen de wijze, waarop de politiemilitair Johan Clemens Hendriks zich vergrepen had tegenover den Heer Lorenzo de Windt aan het Bestuur gestelde vragen verwacht 22; spreekt naar aanleiding van dit antwoord 31, 32; spreekt naar aanleiding van het verslag van de commissie voor de verzoekschriften over het verzoek van A. L. Pietersz c.s. inzake voorschotten voor woningbouw 49;

De Veer Abrahamsz (E. S. C.) lid van den Raad. Betuigt dank voor de door den Voorzitter tot hem gerichte welkomswaarden 3; ontslagname van den Heer — als lid van den Raad en het naar aanleiding daarvan door den Voorzitter gesprokene 12.

Dicodid. Zie onder verordeningen sub 19o.

Dilaudide. Zie onder Verordeningen sub 19o.

Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst. (P. I. Henriquez). Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931 57.

Directeur van Openbare Werken. (J. H. Perret Gentil Lz, wnd.) Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931 57, 58. 61.

Duurtebijslag. Zie onder verzoekschriften.

E.

Ellis (Dr. W. Ch. de la Try) Ondervoorzitter van den Raad. Verzoekt den inhoud van de gouvernements-beschikking van den 9den Januari 1930, No. 36, houdende de voorwaarden, waaronder aan de N. V. tot aanneming van werken, voorheen N. J. Nederhorst te Gouda, steun van gouvernementswege is verleend voor het oprichten van woningen op de domeingronden op Mundo Nobo in de notulen te doen opnemen 42; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32), houdende regeling van den invoer van gemunt zilver 47; spreekt naar aanleiding van het verslag van de Commissie voor de verzoekschriften over het verzoek van A. L. Pietersz c.s. inzake voorschotten voor woningbouw 50; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, houdende bepalingen omtrent beëdigde vertalers 54.

Eskes. (Dr. G. H.) lid van den Raad.

Dankt den Voorzitter voor den tot hem gerichtten welkomsgroet 35; spreekt naar aanleiding van het verslag van de Commissie voor de verzoekschriften over het verzoek van A. L. Pietersz c.s. inzake voorschotten voor woningbouw 50; spreekt naar aanleiding van het verslag van de Commissie voor de verzoekschriften over het verzoek van Adelbert C. Schotborgh inzake het hinderlijk rooken der stoomschepen in de haven 50;

Eucodal. Zie onder verordeningen sub 19o.

F.

Ferguson (G. J.) Algemeen Verslaggever. Zie onder Algemeen Verslaggever.

G.

Gauw (W.) Zie onder Havenmeester.

Gouverneur. Opening door den Gouverneur L. A. Fruytier van de vergadering voor het zittingjaar 1929-1930 2; verlof in 's Lands belang naar Nederland verleend aan den Gouverneur L. A. Fruytier en de Administrateur van Financiën, H. Schotborgh, als waarnemend Gouverneur aangewezen 23; voorlezing van de proclamatie, waarbij de Gouverneur de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur ter kennis van de ingezetenen brengt en van de proclamatie, waarbij de waarnemende Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur ter kennis van de ingezetenen brengt 23; aflegging van den eed voorgeschreven bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao door den waarnemenden Gouverneur 23; rede door den Voorzitter na de eedsaflegging uitgesproken 23, 24; rede daarop gehouden door den waarnemend Gouverneur 24.

————— (B. W. T. van Slobbe). Aanvaarding van het Bestuur over Curaçao door — 44, 45; voorlezing van de akte van benoeming en het proces-verbaal van eedsaflegging van den Gouverneur B. W. T. van Slobbe 44; rede van den Voorzitter 44; rede van den nieuw benoemden Gouverneur 45.

Zendt in:

1o. ontwerp-verordeningen en ontwerp-keuren. Zie onder verordeningen en onder keuren.

2o. machtigingen op hoofdamtbanen om de beraadslagingen bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen 12, 21;

3o. dépêches en beschikkingen:

— dépêche van 14 Juni 1929, No. 1694, houdende mededeeling, dat de Heer S. M. L. Maduro zijne benoeming tot lid van den Raad van Bestuur aanvaard heeft 8;

— dépêche van den 6n. Juli 1929, No. 2030, waarbij de Gouverneur den Raad naar aanleiding van zijn schrijven dd. 4 Juli 1929 No. 17 bericht, dat de feiten de gestelde vraag zijn voor geweest, aangezien reeds op 3 Juli besloten was, met ingang van 8 Juli den staat van beleg op te heffen 6;

— dépêche dd. 26 Juli 1929, No. 2221, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer E. S. C. de Veer Abrahamsz kennis heeft gegeven, dat hij, in verband met zijn vertrek uit Curaçao, ontslag neemt als lid van den Kolonialen Raad 12;

— dépêche dd. 26 Augustus 1929, No. 2534, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat Z. E. de Minister van Koloniën de tuschenkomst van den Gouverneur heeft ingeroepen om den Raad, naar aanleiding van het door den Raad op den 10den Juli aan H. M. de Koningin gericht telegram betreffende den overval van het Waterfort op den 8sten Juni te voren, namens Hoogst Derzelve te berichten, dat door het zenden van de Commissie Hoorweg-Bennewitz, aan de bedoeling van 's Raads verzoek is voldaan 21;

— dépêche dd. 18 September 1929, No. 2782, waarbij ter kennis van den Raad wordt gebracht, dat de Gouverneur van den Minister van Koloniën telegraphisch bericht heeft ontvangen, dat bij Koninklijk besluit van den 12n. September 1929, No. 8: 1o. aan den Gouverneur, in 's Lands belang, verlof naar Nederland is verleend en 2o. de Administrateur van Financiën H. Schotborgh, als waarnemend Gouverneur is aangewezen en dat de vertrekkdatum van den Gouverneur is vastgesteld op 3 October 1929 23.

— dépêche dd. 23 September 1929, No. 643, waarbij de Gouverneur de bescheiden van het onderzoek inzake den heer de Windt doet toekomen en daarbij tevens toevoegt een categorische beantwoording van de gestelde tien vraagpunten 25-29;

— beschikking dd. 26 September 1929, No. 960, waarbij aan den bode ter Gouvernements-Secretarie, van de Kamer van Koophandel en Nijverheid en van den Kolonialen Raad, J. van Ecks, wegens het verrichten van buitengewone werkzaamheden als bode van den Kolonialen Raad eene vergoeding is toegekend van f. 100.— 29.

— beschikking dd. 1 October 1929, No. 972, regelende de

plechtigheden in verband met de eedsaflegging door den Heer H. Schotborgh als waarnemend Gouverneur van Curaçao 23;

— dépêche dd. 14 Januari 1930, No. 102, waarbij de Gouverneur, dank betuigende voor de mededeeling van het door het lid Jossy C. Henriquez in de vergadering van den 30n. December 1929 gesprokene, bericht, dat de uitgeoefende contrôle voldoende is, waardoor ook oneerlijkheden aan het licht komen 40;

— dépêche dd. 15 Januari 1930, No. 273, waarbij wordt aangeboden een afschrift van de gouvernements-beschikking van 9 Januari 1930, No. 36, houdende de voorwaarden, waaronder aan de N. V. tot aanneming van werken voorheen H. J. Nederhorst te Gouda, steun van gouvernementswege is verleend voor het oprichten van woningen op de domeingronden op Mundo Nobo 40;

— beschikking van 27 Maart 1930, No. 395, waarbij aan den commies ter Gouvernements-Secretarie en Algemeen Verslaggever van den Kolonialen Raad wegens langdurigen onafgebroken dienst van meer dan tien jaar, een jaar verlof naar Nederland is verleend 49.

— dépêche dd. 4 April 1930, No. 904, houdende mededeeling van de benoeming met ingang van 7 April 1930 van de Heeren David A. Correa en J. W. J. van der Linde Schotborgh tot leden van den Kolonialen Raad en met ingang van den tweeden Dinsdag der maand Mei 1930 den Heer Ed. S. Lansberg tot voorzitter, den heer Dr. W. Ch. de la Try Ellis tot ondervoorzitter en de Heeren A. P. A. van Leeuwen, Jossy C. Henriquez, S. A. Senior en J. W. J. van der Linde Schotborgh tot leden 51;

— dépêche dd. 8 April 1930, No. 1445, houdende mededeeling van de eedsaflegging van den Heer J. W. J. van der Linde Schotborgh 51;

— beschikking dd. 2 Mei 1930, No. 532, regelende de plechtigheden in verband met de opening van den Kolonialen Raad 54;

— dépêche dd. 2 Mei 1930, No. 1809, houdende het verzoek aan den Voorzitter om namens den Gouverneur de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingjaar 1929-1930 te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingjaar is verricht 63.

— dépêche dd. 8 Mei 1930, No. 1860, houdende mededeeling van de ontslagname van den Heer R. F. Muskus als lid van den Raad 55;

— dépêche dd. 12 Mei 1930, No. 1950, houdende mededeeling van de ontslagname van den Heer B. E. van der Veen Zeppenfeldt als lid van den Raad 55;

Griffier van den Raad. Voorlezing door den — van de proclamatie, waarbij de Gouverneur de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur ter kennis van de ingezetenen brengt en van de proclamatie, waarbij de waarnemend Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur ter kennis van de ingezetenen brengt 23.

Grondbelastingverordening. Voorstel van den Heer Jossy C. Henriquez om het Bestuur te verzoeken de verordening zoodanig te wijzigen, dat deze meer in overeenstemming wordt gebracht met de veranderde toestanden en wel de vermenigvuldigingsfactor van $12\frac{1}{2}$ terug te brengen op 8 of 9; het voorstel aangenomen 30.

H.

Havenmeester (W. Gauw.) Delegatie voor de ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 21sten September 1922 (P. B. No. 71), betreffende den loodsdienst en de loodsgelden 38; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 38, 39; delegatie voor de ontwerp-keur betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen en bagage in de haven 41; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 41, 42;

Henriquez (Jossy C.), lid van den Raad.

Spreekt naar aanleiding van de stukken den Raad aangeboden bij schrijven dd. 29 Juni 1929, No. 604, van den Gezaghebber van Aruba, Voorzitter van den Raad van Politie aldaar 10; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening vanden 16den Mei 1928 (P. B. No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begroting voor het dienstjaar 1929 17, 18; vraagt aan den gemach-

tigde van den Gouverneur of het waar is, dat de Parera-weg nu hersteld wordt en dat die herstelling f 100.000.— zal kosten en spreekt daar verder over 18; spreekt naar aanleiding van het door den Heer Zeppenfeldt gezegde in verband met zijn evengemelde vraag gezegde 19; stelt voor het Bestuur te verzoeken de Grondbelastingverordening zoodanig te wijzigen, dat deze meer in overeenstemming wordt gebracht met de veranderde toestanden en wel de vermenigvuldigingsfactor van $12\frac{1}{2}$ terug te brengen op 8 of 9 29, 30; voorstel om een verzoekschrift dadelijk in behandeling te nemen 33; verslag voor de commissie voor de verzoekschriften over het verzoekschrift van J. M. Maal c.s. over maatregelen om het verkeer te verbeteren en gevaar te voorkomen uitgebracht door — 36; spreekt over betere contrôle van 's Lands middelen 39; verkiezing van den Heer — tot lid van den Raad 40; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 19den Juli 1924 (P. B. No. 32), houdende regeling van den invoer van gemunt zilver 47; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begroting voor 1931 58, 59, 60, 62.

Henriquez (P. I.) Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst. Zie onder Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.

Huizen, getimmerten, muren en afscheidingen. Zie onder verordeningen sub 110. en 220.:

I.

Inspecteur Onderwijs (H. J. A. Schroeder.) Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begroting voor het dienstjaar 1931 56, 61, 62.

K.

Keuren

10. tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2) (de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 15 van het zittingjaar 1928-1929). Behandeling en aanneming 3.

20. tot wijziging van de Notificatie van den 4den Februari 1859 (P. B. No. 2), waarbij de bestaande bepalingen nopens het weiden en schutten van vee worden afgeschaft en nieuwe ingevoerd. Indiening (2 1/2) 21; besluit tot onmiddellijke behandeling 21; behandeling en aanneming 22.

30. tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32) Indiening (8 1/2) 35; verwijzing naar de afdeelingen 35; voorloopig verslag (8 3); behandeling en aanneming 37.

40. betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen en bagage in de haven. (de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 17 van het zittingjaar 1928-1929). Nota naar aanleiding van het eindverslag, gewijzigd ontwerp, verslag (12 1/3); mandaat op den Havenmeester 41; behandeling 41, 42; amendementen 41, 42; aanneming 42.

50. tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32). Indiening (16 1/2) 46; verwijzing naar de afdeelingen 46;

60. tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32); Indiening (26 1/2) 54; verwijzing naar de afdeelingen 54.

Klachten. De heer C. N. Winkel spreekt over klachten betreffende de Ned. Ind. Gas Mij; de waterleiding, de post- en douanebediening, het vreemdelingenverkeer, de brug, de huurprijzen van gebouwen, de belastingen, desalarissen van ambtenaren enz. 33, 34; besluit het door den Heer Winkel gesprokene ter kennis van den Gouverneur te brengen 34; de Heer R. J. Beaujon Jr. spreekt naar aanleiding van hetgeen de Heer C. N. Winkel sprak over de waterleiding 34; de Heer C. N. Winkel zegt de klachten te hebben getracht weer te geven, die hem van de zijde van het publiek waren ter oore gekomen 34; de Heer R. J. Beaujon Jr. zegt ook van oordeel te zijn, dat het goed is, dat de watervoorziening besproken is geworden 34;

Koloniale Raad. Opening der vergadering voor het zittingjaar 1929-1930 2. Sluiting en opening der deuren van de vergaderzaal 4, 5.

Verkiezing van kandidaten ter voordracht voor de vervulling van de vacatures ontstaan door ontslagname van de Heeren S. M. L. Maduro en E. S. C. de Veer Abrahamsz 20, 36. Verkiezing van kandidaten ter voordracht voor de vervulling der te ontstane vacatures door periodieke aftreding in Mei 1930 van de Heeren A. P. A. van Leeuwen, Jossy C. Henriquez, S. A. Senior en het eventueel vóór den tweeden Dinsdag in Mei a.s. te benoemen nieuw lid in de plaats van den Heer E. S. C. de Veer Abrahamsz 40.

Kennisgeving van de benoeming met ingang van den 7den April 1930 van de Heeren David A. Correa en J. W. J. van der Linde Schotborgh tot leden van den Raad en met ingang van den tweeden Dinsdag van Mei 1930 den Heer Ed. S. Lansberg tot voorzitter, den Heer Dr. W. Ch. de la Try Ellis tot ondervoorzitter en de Heeren A. P. A. van Leeuwen, Jossy C. Henriquez, S. A. Senior en J. W. J. van der Linde Schotborgh tot leden 51.

Regeling der plechtigheden in verband met de opening van den Kolonialen Raad op den 13den Mei 1930 54.

L.

Leon (B. A.) Zie onder verzoekschriften.

Loodsdienst en loodsgelden. Zie onder verordeningen sub 70.

M

Maal (J. M.) en 98 anderen. Verzoekschrift van — om hun petitie aan den Gouverneur om maatregelen te willen treffen om het verkeer te verbeteren en gevaar te voorkomen te ondersteunen. Zie onder verzoekschriften.

Maduro (S. M. L.), lid van den Raad.

Gouvernements-depêche, houdende mededeeling, dat de Heer — zijne benoeming tot lid van den Raad van Bestuur aanvaard heeft 8.

Muskus (R. F.), lid van den Raad. Brengt den Voorzitter dank voor den tot hem gericht welkomsgroet 3; ontslagname van — 54, 55.

N.

Notulen (Goedkeuring en ondertekening van —) 4, 5, 6, 8, 12, 21, 23, 25, 33, 35, 38, 41, 48, 49, 53, 54, 55, 63.

O

Ondervoorzitter. (Dr. W. Ch. de la Try Ellis.) Heet de Heeren de Veer Abrahamsz en Muskus, die voor het eerst wederom in den Raad zitting nemen, welkom 3.

Opening door den Gouverneur der vergadering voor het zittingjaar 1929/1930 2.

Openingsrede. uitgesproken door den Gouverneur L. A. Fruytier 1-2.

Opium. Zie onder verordeningen sub 30. en 80.

Overval. Gouvernements-depêche van den 6n. Juli 1929 No. 2030, waarbij de Gouverneur den Raad naar aanleiding van zijn schrijven, dd. 4 Juli 1929 No. 17, bericht, dat de feiten de gestelde vraag zijn voor geweest, aangezien reeds op 3 Juli besloten was, met ingang van 8 Juli den staat van beleg op te heffen 6; schrijven, dd. 6 Juli 1929, van den Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur, waarbij den Raad wordt aangeboden afschrift van een door hem en de op Curaçao aanwezige leden van den Raad van Bestuur aan Hare Majesteit de Koningin verzonden radiogram 6; het radiogram evenbedoeld 6; de depêche, het schrijven met radiogram voor kennisgeving aangenomen 7; radiogram aan de Koningin 7; besluit om

de geheimhouding, opgelegd betreffende het met gesloten deuren verhandelde in de zitting van den Raad van den 13n. Juni 1929 op te heffen en de notulen van het met gesloten deuren verhandelde, zoowel in die zitting als in de zitting van den 4den Juli 1929, te laten voorlezen 10; die notulen (waarin voorkomen brieven aan den Gouverneur over machtsmiddelen en over den staat van beleg) 10, 11; de Heer C. N. Winkel spreekt in verband met den overval van het Waterfort op 8 Juni 1929 19; discussie over het door den Heer Winkel spreken over een onderwerp, zonder vooraf de medeleden met zijn voornemen in kennis te stellen 19; gouvernements-depêche van den 26n. Augustus 1929 No. 2534, waarbij den Raad wordt medegedeeld dat Z. E. de Minister van Koloniën de tusschenkomst van den Gouverneur heeft ingeroepen om den Raad naar aanleiding van het door den Raad op den 10den Juni aan H. M. de Koningin gericht telegram betreffende den overval van het Waterfort op den 8sten Juni te voren, namens Hoogst Dezelve te berichten, dat door het zenden van de Commissie Hoorweg-Bennewitz, aan de bedoeling van den Raad is voldaan 21; besluit den Gouverneur dank te betuigen voor de aan den Raad gedane mededeeling 21; de Voorzitter verklaart naar aanleiding van een artikel van de Nieuwe Arnhemsche Courant, dat de Raad zich vooralsnog in geen enkelen zin heeft uitgesproken over de houding van de Koloniale Autoriteiten in den nacht van 8 op 9 Juni jl. bij den onverhoedschen aanval op Willemstad 22.

P.

Perret-Gentil (J. H.-Lz.) Zie onder Directeur van Openbare Werken.

Plaatselijk Militair Commandant (D. P. Ravelli.) Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931 61, 62.

Politie. Zie onder verordeningen sub 60.

Politiekeur. Zie onder Keuren.

Polvliet (dr. H.) Verkiezing van den Heer — tot lid van den Raad 20.

Q

Quarantaine-verordening. Zie onder verordeningen sub 210.

R.

Ravelli (D. P.), (Plaatselijk Militair Commandant. Zie onder Plaatselijk Militair Commandant.

Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao. Zie onder verordeningen sub 200.

S.

Schotborgh (H.) Zie onder Administrateur van Financiën en onder Gouverneur.

Schotborgh (Adelbert C.) Zie onder verzoekschriften.

Schotborgh (J. W. J.) Verkiezing van den Heer — tot lid van den Raad 36, 40; spreekt bij zijn intrede in den Raad 51.

Stoomschepen. (hinderlijk rooken door) Zie onder verzoekschriften.

Senior (S. A.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71), betreffende den loodsdienst en de loodsgelden 38, 39; verkiezing van den Heer — tot lid van den Raad 40;

Schroeder (H. J. A.) Zie onder Inspecteur van het Onderwijs.

V.

Van Dijk (Dr. M.), Procureur-Generaal. Zie onder verzoekschriften.

Van Leeuwen (A. P. A.), lid van den Raad. Verkiezing van den Heer — tot lid van den Raad 40.

Van Weel (A. H. M.) Zie onder Algemeen Verslaggever.

Verdoovende middelen. (Zie onder verordeningen sub 30.)

Verordeningen.

10. tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 33 van het zittingjaar 1928-1929). Nota van wijzigingen, voorloopig verslag, memorie van antwoord, gewijzigd ontwerp, eindverslag (1. 1/5), mandaat op den Administrateur van Financiën 12; behandeling 13-18; amendementen 17, 18; aanneming 18.

20. tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters. (de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 23 van het zittingjaar 1928-1929) Behandeling en aanneming 3.

30. houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 23 van het zittingjaar 1928-1929). Behandeling en aanneming 10.

40. tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908”. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder N. 22 van het zittingjaar 1928-1929) Mandaat op den Administrateur van Financiën 21; behandeling en aanneming 21.

50. tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (P. B. 1908 No. 33). (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 11 van het zittingjaar 1928-1929) Behandeling en aanneming 21, 22.

60. tot wijziging van de Verordening van den 28sten December 1928 (P. B. 1929 No. 5) tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar. Indiening (3. 1/2) 29; intrekking 29; nieuw ontwerp (5. 1/2) 29; verwijzing naar de afdelingen 29; voorloopig verslag (5. 3); behandeling er aanneming 31.

70. tot aanvulling van de verordening van den 21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71), betreffende den loodsdienst en de loodsgelden. Indiening (4. 1/2) 29; verwijzing naar de Afdelingen 29; voorloopig verslag, memorie van Antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (4. 3/6); mandaat op den Havenmeester 38; behandeling en aanneming 38, 39.

80. tot wijziging van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen. Indiening (6. 1/2) 31; verwijzing naar de afdelingen 31; voorloopig verslag (6. 3); behandeling en aanneming 33.

90. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. No. 77), tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten. Indiening (7. 1/2) 31; verwijzing naar de afdelingen 31; voorloopig verslag (7. 3); behandeling en aanneming 33.

100. tot wijziging en aanvulling van de Zegelverordening 1908 (P. B. 1908 No. 52). (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 31 van het zittingjaar 1928-1929). Memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (9. 1/3).

110. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 26sten April 1909 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen in de stadsdistricten. Indiening (10. 1/2) 35; verwijzing naar de afdelingen 35; voorloopig verslag, nota naar aanleiding van het eindverslag (voorloopig verslag), nota van wijzigingen (10. 3/5); behandeling en aanneming 39.

120. houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie. Indiening (11. 1/2) 35; verwijzing naar de afdelingen 35; voorloopig verslag, nota naar aanleiding van het eindverslag, voorloopig verslag, nota van wijzigingen (35. 3/5); behandeling en aanneming 37.

130. tot intrekking van de verordening van den 19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32), houdende regeling van den invoer van

gemunt zilver. Indiening (14. 1/2) 41; verwijzing naar de afdelingen 41; voorloopig verslag (14. 3); behandeling en aanneming 46, 47.

140. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30en October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsennijmengkunst in Curaçao. Indiening (15. 1/2) 41; verwijzing naar de afdelingen 41; voorloopig verslag (15. 3).

150. tot wijziging van de verordening van den 28sten Juli 1881 (P. B. No. 25) betreffende de heffing van de belasting op veer- en vrachtponten op het eiland Curaçao, zooals deze gewijzigd is bij de „Zegelverordening 1908” (P. B. No. 52). (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 20 van het zittingjaar 1928-1929). Behandeling en aanneming 42.

160. houdende eenige regelingen van burgerrechtelijken aard bij botsing, aan- of overrijding met motorrijtuigen en houdende regeling van de ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen. Indiening (17. 1/2) 46; verwijzing naar de afdelingen 46;

170. Houdende bepalingen omtrent beëdigde vertalers.

Indiening (18. 1/2) 46; verwijzing naar de afdelingen 46; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (18. 3/6); behandeling 54; amendement 54; aanneming 54;

180. waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931. Indiening (19. 1/8) 48; verwijzing naar de afdelingen 48; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (19. 9/12); mandaat op den Administrateur van Financiën, Directeur van Openbare Werken, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, Inspecteur van het Onderwijs en Plaatselijk Militair Commandant 55; behandeling en aanneming 56-62.

190. tot toepasselijkverklaring van de Conventie van Genève van 19 Februari 1925 op Eucodal, Dicodid en Dilaudide. Indiening (20. 1/2) 49; besluit tot dadelijke behandeling 49; behandeling en aanneming 49.

200. tot wijziging van het reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao. Indiening (21. 1/2) 52; verwijzing naar de afdelingen 52; voorloopig verslag (21. 3); behandeling en aanneming 54.

210. tot wijziging van de quarantaine-verordening (P. B. 1917 No. 42). Indiening (22. 1/2) 53; besluit tot dadelijke behandeling 53; behandeling en aanneming 53.

220. tot wijziging van de verordening van den 26sten April 1909 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen. Indiening (23. 1/2) 53; verwijzing naar de afdelingen 53.

230. tot het houden van algemeene volksstellingen.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 26 van het zittingjaar 1928-1929) Memorie van antwoord, nota van wijzigingen.

240. tot wijziging van de verordening van den 20sten Juni 1929 (P. B. No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

Verzoekschriften.

Aanbieding door den Heer Dr. M. van Dijk, Procureur-Generaal, van een aan Z. E. den Gouverneur door personen, die van den Lande een jaarlijksch inkomen genieten van meer dan f 8000.— gericht verzoekschrift, betreffende het toekennen van een duurtebijslag 12; het verzoekschrift 12, 13; radiogram van den Gezaghebber van Aruba, waarbij alsnog adhaesie wordt betuigd met evengemeld verzoekschrift 13; aanbieding door den Heer B. A. Leon van een afschrift van een door hem en andere kooplieden- importeurs aan den Gouverneur gericht verzoekschrift in zake huur van gouvernementsbergplaatsen 13; de bovengemelde stukken voor kennisgeving aangenomen 13; besluit het door den Heer De Lannoy gezegde, dat de Raad gaarne alsnog het antwoord van het Bestuur op de naar aanleiding van het adres van de Heeren Elias Curiel e.a. waarin dezen protesteerden tegen de wijze, waarop de politiemilitair Johan Clemens Hendriks zich vergrepen had tegenover den Heer Lorenzo de Windt, aan het bestuur gestelde vragen, verwacht, bij missive ter kennis van den Gouverneur te brengen 22; missive van den Gouverneur naar aanleiding van die vragen, en de bij die missive behorende bescheiden 25-29; het door den Heer De Lannoy naar aanleiding hiervan gesprokene 31, 32; het door den Heer De Lannoy gesprokene goedgekeurd 32;

een door den Heer J. M. Maal en 98 anderen geteekend verzoekschrift om hun petitie aan den Gouverneur om maatregelen te willen treffen om het verkeer te verbeteren en gevaar te voorkomen te ondersteunen 33; voorstel van den Voorzitter het stuk te stellen in handen van de commissie voor de verzoekschriften 33; voorstel van den Heer Jossy C. Henriquez om het stuk dienzelfden avond in behandeling te nemen 33; mededeeling van den Voorzitter, dat de ingekomen verzoekschriften, ter onderzoek in handen van de Commissie voor de verzoekschriften moeten worden gesteld 33; stemming voor een commissie voor de verzoekschriften 33; verzoek van A. L. Pietersz en 19 andere ambtenaren om medewerking bij een verzoek dat zij tot den Gouverneur richtten, dat hun op de wijze als in een memorie van toelichting aangegeven, uit 's Lands kas een voorschot worde verleend tot het bouwen van een woonhuis 35; gesteld in handen van de commissie voor de verzoekschriften 36; verslag van de commissie voor de verzoekschriften over het verzoek van J. M. Maal c.s. 36; de vergadering vereenigt zich met de conclusie der Commissie 36; aantreding door den Heer Adelbert C. Schotborgh met verzoek om 's Raads medewerking van een afschrift van het verzoekschrift door een aantal bewoners van Otrabanda aan den Gouverneur van Curaçao gericht, betreffende het hinderlijk rooken der stoomschepen in de haven 38; gesteld in handen van de commissie voor de verzoekschriften 38; verslag van de commissie voor de verzoekschriften over het verzoek van A. L. Pietersz en 19 andere ambtenaren in zake voorschotten voor woningbouw 49; de Heer De Lannoy spreekt naar aanleiding hiervan 49; de Heer Dr. Eskes spreekt naar aanleiding hiervan 50; de Voorzitter spreekt naar aanleiding hiervan 50; de Heer Beaujon spreekt naar aanleiding hiervan 50; de Ondervoorzitter spreekt naar aanleiding hiervan 50; de Raad vereenigt zich met de conclusie der Commissie 50; verslag van de commissie voor de verzoekschriften over het verzoek van Adelbert C. Schotborgh inzake het hinderlijk rooken der stoomschepen in de haven 50; de Heer Dr. Eskes spreekt naar aanleiding hiervan 50; de Raad vereenigt zich met de conclusie der Commissie 50;

Voorzitter (Ed. S. Lansberg.)

Geeft kennis van ingekomen stukken:

1o. ontwerp-verordeningen en ontwerp-keuren. Zie onder verordeningen en keuren.

2o. dépêches en beschikkingen van den Gouverneur. Zie onder Gouverneur.

3o. verzoekschriften. Zie onder Verzoekschriften.

4o. andere stukken.

— schrijven dd. 6 Juli 1929 van den Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur, waarbij den Raad wordt aangeboden afschrift van een door hem en de op Curaçao aanwezige leden van den Raad van Bestuur aan Hare Majesteit de Koningin verzonden radiogram 6;

— een exemplaar van de brochure van den Heer H. Haverkamp, getiteld „Anti War Movement” No. 14 8;

— schrijven dd. 1 Juli 1929 van den Heer S. A. Senior, lid van den Raad, houdende mededeeling dat hij voornemens is, zich voor eenige weken naar Panama te begeven 8;

— schrijven dd. 29 Juni 1929 No. 604 van den Gezaghebber van Aruba, Voorzitter van den Raad van Politie aldaar, waarbij overeenkomstig het besluit van den Raad van Politie aldaar den Raad worden aangeboden: afschrift van een aan den Raad van Politie op Aruba gericht verzoekschrift en afschrift van de notulen van de vergadering van den Raad van Politie op Aruba van den 11den Juni 1929 8, 9.

— schrijven dd. 13 September 1929 van den Voorzitter en den Secretaris van den Curaçaoschen Bond van het Douanepersoneel, waarbij zij den Raad ter kennisname aanbieden een gedrukt exemplaar van de statuten van genoemden bond, onder mededeeling, dat de bond zoo vrij is op eventuele medewerking en steun van de zijde van den Kolonialen Raad bij voorbaat te rekenen 21;

— schrijven dd. 6 Maart 1930 van den Heer R. F. Muskus, houdende mededeeling van zijn ontslagname als lid van den Raad 54;

— schrijven dd. 10 Mei 1930 van den Heer B. E. van der Veen Zeppenfeldt, houdende mededeeling van zijn ontslagname als lid van den Raad 55;

Spreekt den Heer R. J. Beaujon Jr., lid van den Raad, toe, op den dag, dat hij voor het eerst zitting neemt in den Raad 2; zegt, dat ter vervulling van de door de benoeming van den Heer Maduro tot lid van den Raad van Bestuur, in den Kolonialen Raad ontstane vacature verkiezing van candidaten ter aanbeveling zal moeten plaats hebben, hetgeen in een volgende vergadering zal kunnen geschieden 8; zegt in de eerste vergadering van den Raad, welke de Heer H. Schotborgh, administrateur van Financiën, na terugkeer van zijn reis, als gemachtigde van den Gouverneur bijwoont, dat het den Raad aangenaam is Zijn HoogEdelGestrenge wederom gezond en wel in deze vergadering te zien 12; spreekt naar aanleiding van de ontslagname van den Heer E. S. C. de Veer Abrahamsz als lid van den Raad 12; zegt naar aanleiding van een discussie tusschen de Heeren Zeppenfeldt en Winkel over het spreken door dezen laatsten over een onderwerp zonder vooraf de overige leden in kennis te stellen met zijn voornemen daarover te zullen spreken, dat ieder lid verantwoordelijk is voor hetgeen hij zegt en dat ieder vrij is te zeggen wat hij meent 19; verklaart naar aanleiding van een artikel van de Nieuwe Arhemsche Courant, dat de Raad zich vooralsnog in geen enkelen zin heeft uitgesproken over de houding van de Koloniale Autoriteiten in den nacht van 8 op 9 Juni 1929 bij den onverhoedschen aanval op Willemstad 22; wenscht den Gouverneur Fruytier en zijn gezin namens den Kolonialen Raad een aangename en voorspoedige reis en een behouden aankomst in het Vaderland toe 23; rede door den Voorzitter uitgesproken na eedsaflegging door den waarnemend Gouverneur 23; heet den Heer Dr. Eskes, die van zijn reis teruggekeerd is, welkom 35; antwoord op de vraag van den Heer R. J. Beaujon Jr. of de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 26n. April 1909 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen in de stadsdistricten niet dadelijk behandeld zou kunnen worden, dat eenige personen hem medegedeeld hebben, dat zij eenige bezwaren tegen dat ontwerp hebben en dat zij ter zake een verzoekschrift zouden indienen, en dat hij daarom het ontwerp nog wat zou willen aanhouden en het middelwyl in de afdeelingen nader onder de oogen zou kunnen worden gezien 35; voldoet aan het verzoek van den oud-Gouverneur L. A. Fruytier, om namens Zijne Excellentie van de Heeren afscheid te nemen en dank te betuigen voor de medewerking 40; rede bij de aanvaarding van het Bestuur over Curaçao door Gouverneur B. W. T. van Slobbe 44; spreekt naar aanleiding van de gouvernementen-beschikking dd. 27 Maart 1930 No. 395, waarbij aan den commies ter Gouvernementen-Secretarie en Algemeene Verslaggever van den Kolonialen Raad, G. J. Ferguson, wegens langdurigen dienst van meer dan 10 jaar, een jaar verlof naar Nederland is verleend 49; spreekt naar aanleiding van het verslag van de commissie van de verzoekschriften over het verzoek van A. L. Pietersz c.s. inzake voorschotten voor woningbouw 50; bedankt den Heer Dr. Eskes voor een door hem gedane mededeeling 50; spreekt naar aanleiding van de benoeming der Heeren J. W. J. van der Linde Schotborgh en D. A. Correa tot lid van den Raad 51; spreekt naar aanleiding van de ontslagname van de Heeren R. F. Muskus en B. E. van der Veen Zeppenfeldt, als lid van den Raad 55; zegt den leden van den Raad namens den Gouverneur dank, voor hetgeen zij in het afgelopen zittingjaar hebben verricht 63; verklaart namens den Gouverneur, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1929-1930 gesloten 63.

W.

Weiden en schutten van vee. Zie onder keuren.

Windt. (Lorenzo de) Zie onder Verzoekschriften.

Winkel (C. N.), lid van den Raad. Spreekt in verband met den overval van het Waterfort op 8 Juni 1929 19; spreekt naar aanleiding van de opmerking van den Heer Zeppenfeldt in verband met het daareven door hem gesprokene 19; spreekt over klachten betreffende de Ned. Ind. Gas Mij, de waterleiding, de post- en douanebediening, het vreemdelingenverkeer, de brug, de huurprijzen van gebouwen, de belastingen, de salarissen van ambtenaren enz. 33, 34; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931 60, 61.

Woningbouw. Voorstel van den Heer R. J. Beaujon Jr. om het Bestuur te verzoeken aan den Raad inlichtingen te willen verstrekken betreffende de door het Gouvernement aan de Nederlandsche firma, die bereid bevonden is woningen hier te bouwen, te verleenen medewerking en steun, zoomede betreffende de plannen en de werkwijze van genoemde firma 30; het voorstel aangenomen 30; aanbieding door den Gouverneur van een afschrift van de gouvernements-beschikking van 9 Januari 1930, No. 36, houdende de voorwaarden, waaronder aan de N. V. tot aanneming van werken, voorheen H. J. Nederhorst te Gouda, steun van gouvernementswege is verleend voor het oprichten van woningen op de domeingronden op Mundo Nobo 40; besluit den Gouverneur dank te betuigen voor het afschrift der beschikking 40; verzoekt den inhoud van de gouvernements-beschikking van den 9den Januari 1930, No. 36, in de notulen

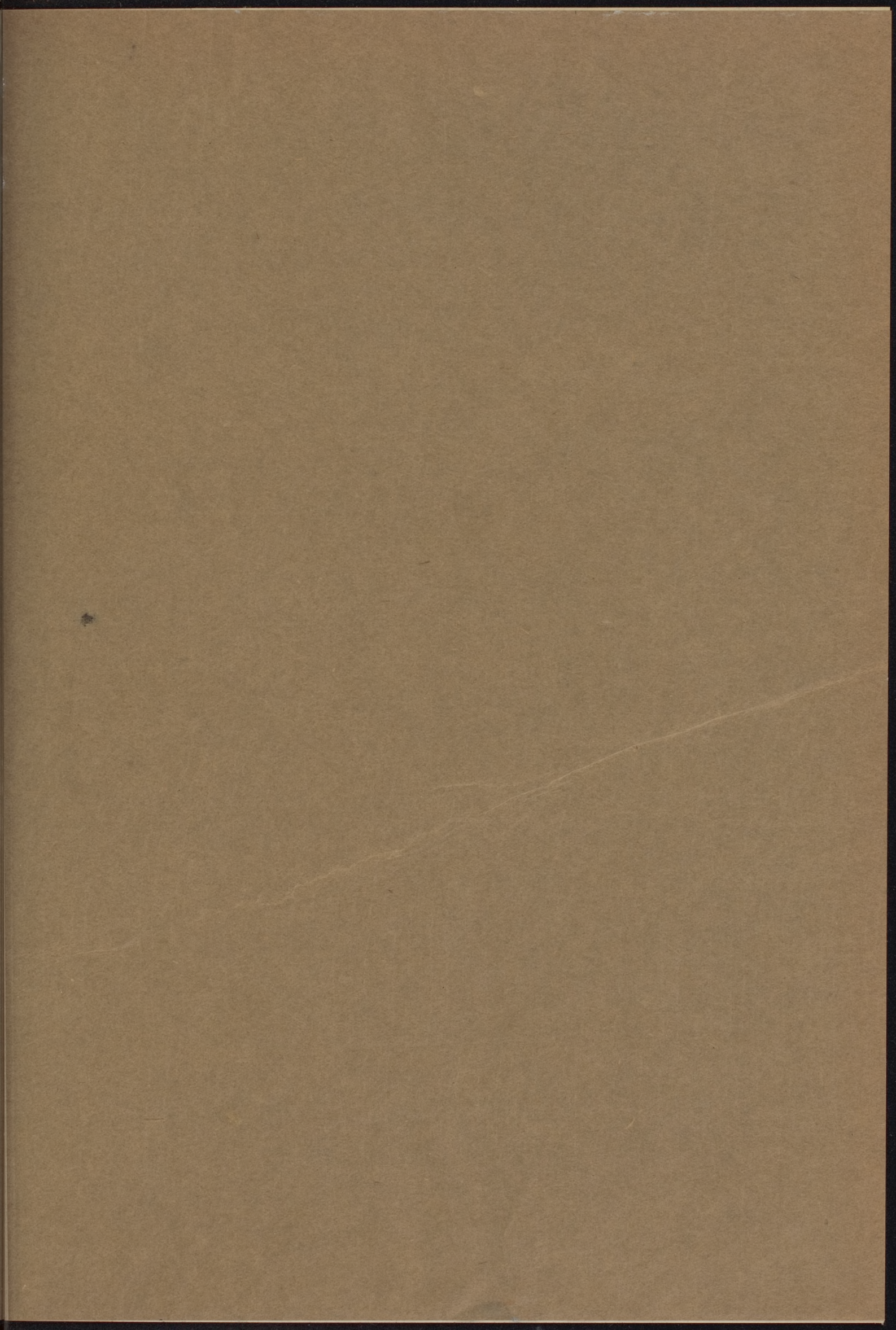
te doen opnemen 42; opneming 43.

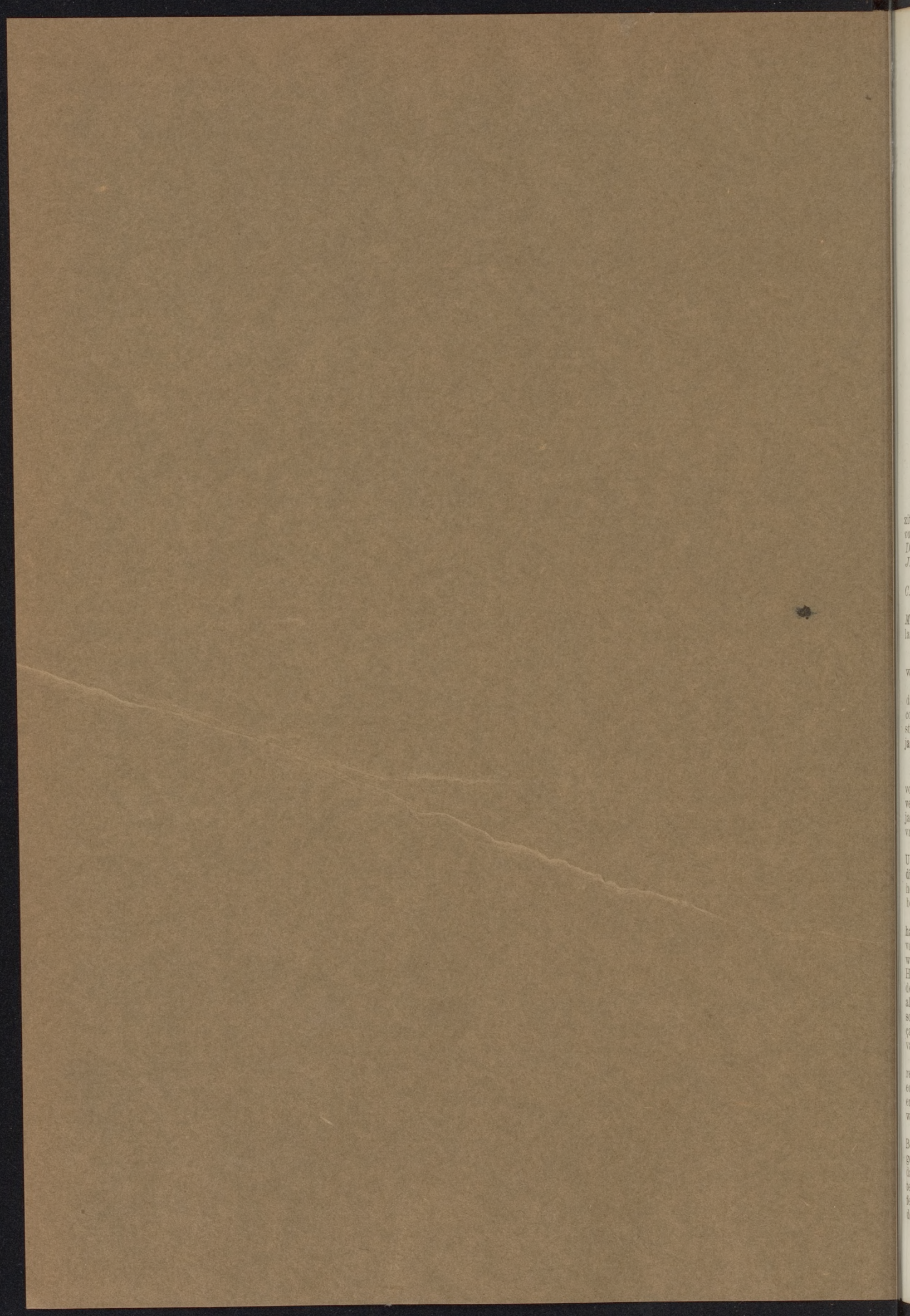
Z.

Zeppenfeldt (B. E. van der Veen), lid van den Raad.

Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16n. Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 18; spreekt naar aanleiding van het door den Heer Jossy C. Henriquez gesprokene over den Parera-weg en het door den Heer C. N. Winkel in verband met de overrompeling van het Waterfort gezegde 19; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot in-trekking van de verordening van den 19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32), houdende regeling van den invoer van gemunt zilver 46, 47; ontslagname van — 55.

T
V
zit
ou
D
J.
C.
M
lar
wa
da
co
ste
jaa
vo
ve
jaa
vre
U
die
he
be
ha
va
wa
He
de
als
sch
ca
va
re
ec
en
wi
Bo
ge
da
te
fet
de

NOTULEN.

No. 1.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 14den Mei 1929,
des morgens te negen uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Josy C. Henriquez*, *S. A. Senior*, *C. N. Winkel*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. S. de Lannoy*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *Dr. G. H. Eskes* en *R. J. Beaujon Jr.*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. griffier van den Raad.

ALSMEDE: de Heeren *H. J. T. Boomgaart*, ondervoorzitter en *C. S. Gorsira JPEz.*, lid van den Raad van Bestuur.

AFWEZIG: de Heeren *E. S. C. de Veer Abrahamsz* en *R. F. Muskus*, leden, de eerstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

Tegen negen uur nemen de aanwezige Heeren zitting in afwachting van den Gouverneur.

Een oogenblik daarna treedt deze, vergezeld van zijn adjudant en begeleid door de in de vorige vergadering benoemde commissie, de vergaderzaal binnen, neemt den voor hem bestemde zetel in en opent de zitting voor het nieuwe zittingjaar met de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter, Heeren leden van den Kolonialen Raad.

Voor de eerste maal hier in Uw midden aanwezig om ingevolge artikel 77 van het Regeeringsreglement van Curaçao de vergadering van den Kolonialen Raad voor het nieuwe zittingjaar te openen, wil ik uiting geven aan mijn gevoelens van vreugde en dankbaarheid.

Vreugde omdat deze taak mij meer in nauwer contact met Uw Hoog College brengt — dankbaarheid aan U, mijne Heeren, die veel arbeid en moeite in het afgelopen zittingjaar zich hebben willen getroosten in het belang van dit Gewest en zijne bevolking.

Het heeft Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin behaagd U, Mijnheer de Voorzitter, te herbenoemen als Voorzitter van den Kolonialen Raad. Ik wensch U geluk met dit blijk van waardeering en vertrouwen, als ook den Ondervoorzitter en de Heeren leden, die hun mandaat zagen vernieuwd, in het bijzonder het nieuw benoemde lid voor het eerst in deze vergadering als zoodanig hier aanwezig. Door zijn werkzaamheden in verschillende deelen van ons Gewest, ook buiten het eiland Curaçao, is zijn lidmaatschap een versterking van de veelzijdigheid van Uw College.

Het is een verheugend feit te kunnen constateeren, dat gedurende het afgelopen jaar op de eilanden Curaçao en Aruba op economisch gebied de toestand steeds vooruitgaande is geweest en dat ook thans nog de vooruitzichten in diezelfde richting wijzen.

Daartegenover is het te betreuren, dat zulks ten opzichte van Bonaire en de drie Bovenwindsche eilanden niet kan worden gezegd. Moge de toestand van Bonaire al minder ongunstig zijn dan van de andere eilanden en meer stationnair, overwogen dient te worden op welke wijze voorzieningen kunnen worden getroffen om ook de bevolking van al die eilanden te kunnen doen deelen in de tegenwoordige welvaart.

Ik reken daarbij op den steun van Uwen Raad.

Hierbij moet nog in herinnering gebracht worden, de ramp die de drie Bovenwindsche Eilanden in September jl. heeft getroffen en waaronder de bevolking vooral van St. Eustatius en Saba zeer heeft geleden.

Dankbaar wordt herinnerd aan de hulp, die door het Bestuur en de bevolking zoowel hier als in Nederland spontaan aan die zwaar geteisterde bevolking werd gebracht en die een blijk gaf van levendig gevoel van samenhoorigheid.

Ofschoon de gezondheidstoestand in het algemeen genomen gunstig mag worden genoemd, brengt toch het groot aantal vreemdelingen, die zich hier komen vestigen of tijdelijk vertoeven, veel zorg en toezicht mee en moeten alle krachten worden ingespannen om den naam van een gezond eiland met de daad te handhaven.

De verhouding tusschen de naburige Republieken en Curaçao bleef steeds zeer vriendschappelijk, terwijl een levendige handel tusschen haar en Curaçao plaats had.

Als ik hier breek met de gewoonte om in den breede een exposé te geven van de gebeurtenissen en toestanden in dit gewest over het afgelopen jaar, dan is dit omdat feiten en toestanden op heden zoo veelvuldig en omvangrijk zijn geworden, dat zij zich niet meer laten samen voegen in een kort bestek.

Daarentegen wil ik Uw aandacht vragen voor het werk, dat U te wachten staat en waarvoor ik voor de totstandkoming een beroep doe op Uw inzicht en Uwe medewerking.

Al zeer spoedig zal U ter beslissing worden voorgelegd de oplossing van het vraagstuk der oeververbinding tusschen Punda — Otrabanda, in dien zin, dat na afloop der thans geldende concessie deze verbinding zal blijven een zorg in handen van het Bestuur, dat zich voorstelt, door het leggen van een nieuwe brug en het in dienst stellen van een pontveer een oplossing te geven aan een voor Willemstad zeer urgent verkeersbelang.

Een tweede belangrijke beslissing zal worden gevraagd en wel op welke wijze zal worden voorzien in de zoo hoog noodige behoefte aan bureaux voor verschillende Openbare diensten. Het postkantoor — de douane bureaux alsmede het loodskantoor en het kantoor voor de draadlooze telegrafie voldoen in geen enkel opzicht meer aan de eischen, die het publiek mag stellen en de dienst vordert. Voorzieningen zijn hier dringend noodig. Het Bestuur heeft een en ander overwogen en ook kennis genomen van hetgeen in Uwen Raad in deze tot uiting is gebracht.

Het heeft een oplossing gezocht in dien zin, dat het tegenwoordige gouvernements-huis, zou worden ingericht voor het onderbrengen van al die diensten. Dit zal kunnen geschieden zonder aan de architectonische waarde van dit historische bouwwerk te raken.

Dit zal tot gevolg hebben, dat een nieuw gouvernements-huis zal moeten worden gebouwd. Zonder eenig offer voor de Gouvernements-financiën, biedt zich thans de gelegenheid voor dien bouw, een wensch, die reeds jaren werd gekoesterd.

Ook de belangen der volksgezondheid vragen een behartiging door de Overheid o. m. door den bouw van een nieuw slachthuis en een daarbij behoorende koelrichting.

De woning-toestanden zijn nog steeds van zoodanigen aard, dat het Bestuur niet langer werkloos mag toezien, maar middelen zal overwegen hierin te helpen voorzien. In alle rangen der bevolking gaat men gedrukt onder dien noodtoestand, die zoowel op Aruba als op Curaçao heerscht.

Ook hierbij rekent het Bestuur op Uwe medewerking.

Voortgegaan zal worden met de verbetering der wegen om deze te doen beantwoorden aan de veel grootere eischen, die het moderne verkeer stelt, terwijl de havenwerken zullen worden gebracht op een peil, dat voldoet aan datgene, wat Curaçao moet bieden. Aruba vraagt in dat opzicht eveneens onze aandacht.

Ook ten opzichte van het gevaugeniswezen zullen voorzieningen moeten worden getroffen.

Van Overheidswege is op sociaal gebied in dit gewest de eerste stap nog niet gezet. Toch zijn ook hier de omstandigheden aanwezig, die sociale voorzorg vragen en waarvan de oplossing niet kan worden overgelaten aan belanghebbenden.

Wij mogen ons niet blind houden voor het voortwoekerende kwaad der venerische ziekten en zullen op middelen moeten zinnen om de gezondheid en het welzijn van het volk daartegen te verdedigen.

Ook het groot sterftecijfer van zuigelingen eischt dringend maatregelen om te trachten daarin verbetering te verkrijgen.

Hoewel de toestand van het onderwijs gunstig is, wordt toch gestreefd het lager onderwijs zoo doeltreffend mogelijk te doen zijn.

Overwogen wordt of het noodig zal zijn teneinde te geraken tot het doel, dat het onderwijs alle kinderen bereikt, over te gaan tot het invoeren van schooiplicht. De groote bedragen, die door de Overheid worden uitgegeven voor onderwijs, motiveren een ingrijpen volkomen.

Voortgegaan zal worden om te komen tot algeheele gelijkheid in de bekostiging van het openbaar en het bijzonder onderwijs.

Ten slotte moge ik nog de aandacht vragen voor het financiële vraagstuk. Ofschoon de inkomsten ruim vloeien en reeds elk jaar de raming overtreffen, blijft toch een voorzichtig financieel beleid geboden.

Soberheid in de huishouding blijft geboden, zonder de belangen der landsdienaren, waarvan meerdere den druk der steeds duurder wordende levensomstandigheden maar al te zwaar gevoelen, uit het oog te verliezen. Maatregelen zullen nog dit jaar moeten worden genomen om dien te verlichten.

Hoewel tot op heden de noodzakelijkheid gelden in een leening op te nemen zich niet heeft voorgedaan, zal zulks voor de toekomst niet kunnen uitblijven. De urgentie van hetgeen hiervoren is uitgestippeld is zoo groot, dat moet worden aangepakt — en wel op grootere schaal dan tot hiertoe. Daardoor zal het mogelijk zijn de belangstelling van ondernemers te trekken. In verband met de overwegingen, die in den Kolonialen Raad dienaangaande zijn ontwikkeld, kan worden megedeeld, dat naar maatregelen is uitgezien om de inkomsten te verhoogen. Zoo zal in de naaste toekomst blijken, dat door nieuwe schattingen der huurwaarde de grondbelasting een aanmerkelijke stijging zal vertoonen. Een wijziging der Inkomsten-belasting is in bewerking, die zonder verhooging van den thans geldenden maatstaf, zal bevorderen, dat ieder bewoner van Curaçao zijn evenredig deel bijdraagt. Verder zal een progressie worden voorgesteld bij de motorrijtuig en motorboot-belasting, terwijl een vermeedering van opbrengst is gedacht door verhooging van rechten op datgene, wat aangemerkt wordt als zijnde zuiver luxe.

Het Bestuur vertrouwt in deze eenen weg te hebben gekozen, waardoor in de toekomst geen zware financiële verplichtingen op het Gewest zullen worden gelegd en die de mogelijkheid schept zonder financiële hulp van het Moederland zijn eigen huishouding te blijven bekostigen.

Dat neemt niet weg, dat hier op Curaçao de geest van Nederlandschap zal blijven heerschen, dat het onze trots is een deel uit te maken van het Koninkrijk der Nederlanden en wij hier in liefde en verknochtheid aan onze Geliefde Koningin en Haar roemrijk Oranjestad voor geen ander deel van haar Rijk on-derdoen.

Ik doe hier een ernstig beroep op U, Heeren leden van den Kolonialen Raad, om mede te werken, naar Uw beste kunnen, om te helpen tot stand brengen, wat voor den bloei van Curaçao en voor het stoffelijk en cultureel welzijn zijner bevolking noodig is.

Ik smEEK daarbij Gods zegen af over onzen gemeenschappelijken arbeid.

Ik verklaar de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1929 — 1930 geopend.

Na het uitspreken dezer openingsrede verlaat de Gouverneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evengenoemde commissie uitgeleide gedaan, terwijl ook de Heeren Boomgaard en Gorsira, ondervoorzitter en lid van den Raad van Bestuur, zich verwijderen.

Na de commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd, te hebben bedankt, spreekt de Voorzitter het nieuw benoemd lid, den Heer R. J. Beaujon Jr. als volgt toe:

Op den dag dat U, Mijnheer Beaujon, voor het eerst zitting neemt in dit College, wensch ik U geluk met Uwe benoeming tot lid van den Raad. Eenige jaren heeft U op de Bovenwindse eilanden vertoefd in eene leidende betrekking. Uwe kennis van de toestanden aldaar zal die eilanden en ook het geheele gebiedsdeel ten goede komen.

Jaren lang heeft de Raad de eer gehad met Uwen hooggeachten vader in dit College samen te werken in het belang van Curaçao. Ik twijfel er niet aan of U zult zijne voetstappen drukken en, even onafhankelijk als hij, de belangen van dit gebiedsdeel, zonder eenige beïnvloeding, behartigen.

Hierop antwoordt de Heer Beaujon het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Vergun mij in de eerste plaats mijn dank te betuigen aan de Hooge Regeering en aan Zijne Excellentie den Gouverneur voor het in mij gesteld vertrouwen.

Verder wensch ik ook aan U dank te betuigen voor Uwen welkomstgroot. In het bijzonder betuig ik erkentelijkheid voor de waardeerende woorden aan het adres van mijn vader.

Ik geef U de verzekering mijner medewerking in het belang van dit gebiedsdeel, dat gedeeltelijk in eene periode van bloei en welvaart verkeert. Ik zeg opzettelijk gedeeltelijk, Mijnheer de Voorzitter, want veel zorg baart ons nog het Bovenwinden vraagstuk. Ik vind het zeer streelend voor mij, dat U verwachtingen koestert, dat ik nuttig zal kunnen medewerken aan eventueele plannen tot opheffing van deze eilanden. Ik vertrouw, dat dit College in de naaste toekomst het Bestuur met raad en daad zal kunnen bijstaan om in het bijzonder voor het Bovenwinden-vraagstuk eene bevredigende oplossing te vinden.

Hierna wordt op voorstel van den Voorzitter overgegaan tot het trekken der Afdelingen, waarvan het resultaat is, dat de eerste afdeling bestaat uit de Heeren S. A. Senior, Jossy C. Henriquez, A. P. A. van Leeuwen, R. S. de Lannoy, C. N. Winkel, en E. S. C. de Veer Abrahamsz en de tweede afdeling uit de Heeren R. J. Beaujon Jr., Dr. G. H. Eskes, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, R. F. Muskus, en het voor de ontstane vacature te benoemen nieuw lid, welke afdelingen, volgens de bepaling van het Reglement van Orde, onderscheidenlijk zullen worden gepresideerd door de Heeren Voorzitter en Ondervoorzitter.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 2.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 28sten Mei 1929,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, onder-voorzitter.

VOORTS: de Heeren *R. S. de Lannoy*, *R. F. Muskus*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. J. Beaujon Jr.*, *Jossy C. Henriquez*, *Dr. G. H. Eskes*, *A. P. A. van Leeuwen*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *S. A. Senior* en *C. N. Winkel*, leden, benevens de Heer *J. G. Stadius Muller*, fung. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

De *Ondervoorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vorige vergadering, die nog niet zijn rondgedeeld, in eene volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

Voorts heet de *Ondervoorzitter* de Heeren *De Veer Abrahamsz* en *Muskus* die, na eene afwezigheid wegens verblijf in het buitenland, voor het eerst wederom in den Raad zitting nemen, welkom en drukt het vertrouwen uit, dat zij met verjongde krachten zich opnieuw aan de behartiging van de belangen van Curaçao zullen wijden.

Aan de orde van behandeling is thans:

1o. *de ontwerp-keur tot wijziging van de „Algemeene Politie-keur” 1917 (P. B. 1925, No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2).*

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen de artikelen 1, 2, zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, en 3, de overweging, zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, het opschrift en het ontwerp in zijn geheel.

2o. *de ontwerp-verordening tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters.*

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen de artikelen 1, 2 en 3, de overweging, het opschrift en het ontwerp in zijn geheel.

Op de vraag van den *Ondervoorzitter* of iemand soms het woord verlangt, vraagt de Heer *De Veer Abrahamsz* het woord en betuigt dank voor de door den Voorzitter tot hem gerichte welkomswaarden.

Hierna verkrijgt de Heer *Muskus* het woord en brengt den Voorzitter dank voor den tot hem gerichten welkomsgroet.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Ondervoorzitter* de vergadering.

ONTWORPEN-NOTULEN

VERGADERING VAN DE KOLONIALE RAAD VAN 11 DEZEMBER 1924

Uitsluiting van de Raad van 11 December 1924

De vergadering werd geopend door de voorzitter.

De voorzitter heeft kennis gegeven van de afwezigheid van de leden van de Raad, die niet aanwezig waren op de vergadering van 11 December 1924. Hij heeft tevens kennis gegeven van de afwezigheid van de leden van de Raad, die niet aanwezig waren op de vergadering van 11 December 1924.

De voorzitter heeft kennis gegeven van de afwezigheid van de leden van de Raad, die niet aanwezig waren op de vergadering van 11 December 1924. Hij heeft tevens kennis gegeven van de afwezigheid van de leden van de Raad, die niet aanwezig waren op de vergadering van 11 December 1924.

NOTULEN.

No. 3.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Donderdag, den 13den Juni 1929,
des morgens om 11 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. S. de Lannoy*, *Jossy C. Henriquez*, *C. N. Winkel* en *R. J. Beaujon Jr.*, leden, benevens de Heer *J. G. Stadius Muller*, fuug. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *R. F. Muskus* en *Dr. G. H. Eskes*, de tweede genoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 14n. Mei 1929. (No. 1).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De *Voorzitter* leest thans voor een in de afdelingen ontworpen schrijven aan *Z. E. den Gouverneur* van Curaçao naar aanleiding van de gouvernements-depêche dd. 9 Juli 1928, No. 1980, betreffende erfpacht Caracasbaai, welk schrijven luidt als volgt:

Naar aanleiding van het schrijven van het Bestuur dd. 9 Juli 1928 No. 1980 heeft de Koloniale Raad op Curaçao de eer beleefd Uwe Excellentie het volgende mede te deelen.

Het erfpachtscontract den 12n. October 1925 verleden heeft den toestand in het leven geroepen, dat een groot oliebedrijf en een quarantaine-inrichting zich te samen moeten bevinden in

elkanders onmiddellijke nabijheid aan de Caracas-baai. Deze toestand moet de Koloniale Raad ten sterkste afkeuren, daar zoowel de belangen van de quarantaine-inrichting als de belangen van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij in bepaalde omstandigheden daardoor ten zeerste geschaad kunnen worden.

Onder de gegeven omstandigheden zal de Koloniale Raad op bovengenoemd schrijven niet verder ingaan, doch de Raad zou Uwe Excellentie beleefd in overweging willen geven te trachten tot eene voor beide partijen bevredigende oplossing in deze te geraken. Deze oplossing zou naar zijne meening hierin gevonden kunnen worden, dat de quarantaine-inrichting van de Caracas-baai naar elders wordt verplaatst, waardoor de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij tegen een redelijke vergoeding de volledige beschikking zou verkrijgen over de terreinen en gebouwen aan de Caracasbaai.

Mocht het Bestuur zich met deze oplossing vereenigen, dan zou de Koloniale Raad Uwe Excellentie tevens beleefd willen verzoeken alvorens in deze aangelegenheid een regeling te treffen, den Raad planuen voor een nieuwe quarantaine-station over te leggen vergezeld van een volledige kostenberekening, zoomede opgave te doen van de voorwaarden (waaronder begrepen het bedrag) waarop het Bestuur een regeling met de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij zou kunnen treffen.

Besloten wordt dit schrijven aan den Gouverneur te richten.

Op last van den *Voorzitter* worden hierop de deuren van de vergaderzaal, nadat deze door het publiek verlaten is, gesloten.

Na ongeveer een halfuur worden de deuren wederom geopend.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930.

NOTULEN.

No. 4.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Zitting van Donderdag, den 4den Juli 1929,
des voormiddags om kwart voor twaalf uur.**

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. S. de Lannoy*, *S. A. Senior*, *R. J. Beaujon Jr.*, *Jossy C. Henriquez* en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *C. N. Winkel*, *R. F. Muskus* en *Dr. G. H. Eskes*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 13n. Juni 1929 (No. 3).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Op last van den *Voorzitter* worden hierop de deuren van de vergaderzaal gesloten.

Na ongeveer 10 minuten worden de deuren wederom geopend.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 5.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 9den Juli 1929,
des voormiddags om kwart voor twaalf uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *R. F. Muskus*, *R. J. Beaujon Jr.*, *A. P. A. van Leeuwen*, *Jossy C. Henriquez*, *R. S. de Lannoy*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *C. N. Winkel*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *Dr. G. H. Eskes* en *S. A. Senior*, de tweede en derde genoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt achtereenvolgens aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 11den. Mei 1929, No. 24 en van den 28n. Mei 1929, No. 2. Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Daarna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 6den Juli 1929, No. 2030, luidende als volgt:

„Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 4 Juli 1929, No. 17, heb ik de eer Uwen Raad te berichten, dat de feiten de door U gestelde vraag voor zijn geweest, aangezien reeds op 3 Juli besloten was, met ingang van 8 Juli den staat van beleg op te heffen.”

2o. een schrijven van den Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur dd. 6 Juli 1929, luidende als volgt:

„Hierbij heb ik de eer den Kolonialen Raad aan te bieden afschrift van een door mij en de op Curaçao aanwezige leden van den Raad van Bestuur op gisteren aan Hare Majesteit de Koningin verzonden radiogram.”

De Voorzitter leest thans ook het in dit schrijven bedoeld telegram voor, welk telegram luidt als volgt:

„Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden Den Haag.

De Ondervoorzitter en de op Curaçao vertoevende leden van den Raad van Bestuur:

Gehoord de mededeeling van *Z. E. den Gouverneur Ir L. A. Fruytier*, dat hij aan de Hooge Regeering kennis heeft gegeven dat hij bereid is zijn ambt neer te leggen als de Hooge Regeering van meening mocht zijn, dat hij naar aanleiding van den overval van het Waterfort op Curaçao op 8 Juni 1929 niet naar behooren zijn plicht heeft gedaan; Gehoord verder de verklaring van *Z. E.* aan de leden van den Raad, dat hij op den bewusten avond van den 8sten Juni 1929 voor zich had de militaire autoriteiten te dezer plaatse, die hem verklaarden, dat zoowel de kapitein-commandant der troepen als alle in het fort aanwezige militairen ontwapend en gevangen waren genomen, beslag gelegd was door Venezolaansche oproerlingen op alle bruikbare wapens en munitie en alle niet in het fort ontwapende militairen zoodanig verspreid

waren, dat zij niet konden worden verzameld, terwijl zij slechts voorzien waren van revolvers die als aanvalwapen weinig waarde hadden tegenover de door de oproerlingen bemachtigde geweren zoodat daarom van wering en tegenstand niet het minste succes kon worden verwacht, zulks integendeel de geheele stad zoude blootstellen aan mishandeling en moordelij van ingezetenen plundering van eigendommen en brandstichting; dat daarentegen door de leiders der oproerlingen, alle Venezolanen, aan hem, Gouverneur, de verzekering werd gegeven, dat geen letsel aan Curaçonaars zou worden toegebracht en geen schade aan eigendommen zou worden veroorzaakt als hunne poging om zoo spoedig mogelijk van het eiland weg te komen niet werd tegengewerkt en aan het door hen opgeëischt en bemachtigd stoomschip Maracaibo alle faciliteiten werden verleend om ten spoedigste te vertrekken; dat hij dus op den bewusten avond geheel ontbloot van weermiddelen stond voor een overmacht en hem geen andere keuze was gelaten dan door beleid Curaçao en bevolking te behoeden voor moord plundering en brandstichting en dat hij daarom den loodsdienst order gaf zoo spoedig mogelijk het stoomschip Maracaibo met de oproerlingen de haven uit te loodsen; dat ook hij door de onderhandelingen geheel in de macht kwam der gewapende bende, die hem, den Kapitein commandant der troepen en acht militairen aan boord van de Maracaibo naar de Venezolaansche kust meenam als waarborg, dat de Maracaibo ongehinderd deze haven zou uitvaren en op het schip niet zou worden geschoten; en dat hij ten volle overtuigd is door zijn optreden Curaçao te hebben behoeft van een groot ongeluk en zijn plicht naar behooren te hebben gedaan; Gelet op het feit, dat slechts bij den overval van het fort enkele militairen gewond of gedood zijn, drie burgers verwond zijn, geen plundering roof of vernieling heeft plaats gehad en de bevolking alhoewel geheel ontbloot van wapens en dus compleet weerloos, niet is gemolesteerd; Overwegende dat, te oordeelen naar het resultaat, de Ondervoorzitter en Leden van den Raad van Bestuur als hun gevoelen uitspreken dat de houding van den Gouverneur op den bewusten avond, nadat de militaire macht zich geheel had overgegeven en de eer van de vlag niet meer te redden was, correct is geweest en Curaçao behoeft heeft voor een groote ramp en dat op Curaçao geen enkele strooming is waar te nemen om aan hem de schuld te geven van het gebeurde op 8 Juni 1929; Veroorloven zich Uwer Majesteit eerbiedig in overweging te geven 1o bij het nemen van eenige beslissing betreffende het beleid van den Gouverneur van het bovenstaande wel nota te willen nemen; 2o. een onderzoek door hoogstaande personen te laten instellen naar gedrag en optreden voor, gedurende en na de overval van alle civiele en militaire ambtenaren, deel uitmakende van of in verband staande met de politie op Curaçao; en 3o. maatregelen tegen de mogelijkheid eener herhaling van het gebeurde te doen nemen en te doen zorgen voor de behoorlijke bescherming van ingezetenen en eigendommen in dit gebiedsdeel.

BOOMGAART, STATIUS MULLER, GORSIRA.

Voor afschrift,

De Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur,
BOOMGAART.”

De Voorzitter stelt voor de sub 1o en 2o bedoelde stukken voor kennisgeving aan te nemen.
Hiertoe wordt zonder hoofdelijke stemming besloten.

De Voorzitter zegt hierop, dat deze vergadering is bijeengeroepen, tot vaststelling van een door de afdelingen ontworpen radiogram aan Hare Majesteit de Koningin.

De Voorzitter leest daarop het radiogram, zooals het door de Afdelingen is ontworpen voor, welk radiogram luidt als volgt:

„Aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden
Den Haag.

Kennis genomen hebbende van een den vijftien Juli negentienhonderd negen en twintig door den Onder-Voorzitter en de op Curaçao aanwezige leden van den Raad van Bestuur aan Uwe Majesteit gericht radiographisch verzoek en zelf ook ten zeerste doordrongen van de wenschelijkheid van een onderzoek naar het gebeurde in den nacht van den achtsten op den

negenden Juni negentien honderd negen en twintig, wendt de Koloniale Raad op Curaçao in zijn eerste vergadering na de opheffing van den staat van beleg, zich met den diepsten eerbied tot Uwe Majesteit, met het beleefd en eerbiedig verzoek, dat het Hoogstderzelve moge behagen zoo spoedig doenlijk door eene commissie bestaande uit hoog en boven iedere verdenking staande personen een omstandig en volledig onderzoek te willen doen plaats hebben betreffende de betreuenswaardige gebeurtenissen op het eiland Curaçao in voormelde nacht en daaraan voorafgegane en daarmede verband houdende feiten zoomede betreffende de handelingen en gedragingen van burgerlijke en militaire landsdienaren in dien nacht, met opracht tevens ook buiten de zaak staande getuigen en personen, die inlichtingen kunnen verschaffen, te hooren.”

Zonder hoofdelijke stemming wordt besloten dit radiogram aan Hare Majesteit de Koningin te verzenden.

Niemand het woord verlangende en niets meer te verhandelen zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 6.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Vrijdag, den 12den Juli 1929,
des avonds om acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *R. S. de Lannoy*, *Jossy C. Henriquez*, *A. P. A. van Leeuwen*, *C. N. Winkel* en *R. J. Beaujon Jr.*, leden, benevens de Heer *J. G. Staius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. F. Muskus*, *Dr. G. H. Eskes* en *S. A. Senior*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 4den Juli 1929, No. 4.

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een exemplaar van de brochure van den heer *H. Haverkamp* te den Haag, getiteld „Anti-War Movement” No. 14.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit stuk ter griffie te deponeren ter inzage van de leden.

2o. eene gouvernements-depêche van den 14 Juni 1929, No. 1694, houdende mededeeling, dat de heer *S. M. L. Maduro* zijne benoeming tot lid van den Raad van Bestuur aanvaard heeft.

De Voorzitter zegt, dat, ter vervulling van de door de benoeming van den heer *Maduro* tot lid van den Raad van Bestuur, in den Kolonialen Raad ontstane vacature, verkiezing van candidaten ter aanbeveling zal moeten plaats hebben, hetgeen in eene volgende vergadering zal kunnen geschieden.

3o. een schrijven dd. 1 Juli 1929 van den heer *S. A. Senior*, lid van den Raad, houdende mededeeling, dat hij voornemens is zich op den 5n. Juli 1929 voor eenige weken naar Panama te begeven.

Dit schrijven wordt voor kennisgeving aangenomen.

4o. een schrijven dd. 29 Juni 1929, No. 604, van den Gezaghebber van Aruba, Voorzitter van den Raad van Politie aldaar, luidende als volgt:

„Overeenkomstig het genomen besluit door den Raad van Politie in zijne vergadering dd. 11 dezer heb ik de eer UEdelachtbare beleefd de betrekkelijke stukken te doen toekomen.”

De Voorzitter leest hierop de met dit begeleidend schrijven ontvangen stukken voor, namelijk:

afschrift van een aan den Raad van Politie op Aruba gericht verzoekschrift, gedagteekend 21 Mei 1929, luidende als volgt:

„A F S C H R I F T.

Aruba, 21 Mei 1929.

Aan den Raad van Politie op Aruba,
A L H I E R.

De Bevolking van Aruba, geeft Uwen Raad hierbij beleefd hare groote bevreemding te kennen over de houding van den Kolonialen Raad bij zijne behandeling der Begrooting over het Dienstjaar 1930, ten aanzien van de door Uwen Raad voorgestelde dringende posten voor de constructie van fatsoenlijke wegen op dit eiland, welke posten door genoemde Kol. Raad op de helft der voorgestelde sommen zijn gebracht, en verzoekt Uwen Raad hierbij eerbiedig maar dringend, daartegen te willen protesteeren, door desnoods een beroep te doen tot Zijne Excellentie den Minister van Koloniën over deze aangelegenheid van hoogst belangrijken aard voor Aruba, en Z. E. te bewegen tot inwilliging van de voorgestelde gelden ten bate van dit eiland, dat in den huidigen tijd aan de deskundige leiding van een gediplomeerden Gezaghebber is toevertrouwd.

't Welk doende enz,

(get.) *R. Rodger*, *Lago Oil & Tr. Co.*, *Addison W. Croes*, *J. B. Arends*, *John G. Eman*, *Bertram J. Croes*, *J. K. Z. Lampe*, *J. C. Farquharsor*, *Lago Shipping Co.*, *J. E. M. Arends*, *Pedro Wever Jr.*, *Max F. Arends*, *B. S. Eman*, *B. T. Henriquez Lz.*, *Adriaan Laclé*, *G. G. Arends*, *H. Irausquin Lampe*, *Miguel Mansur*, *H. J. Schreuder*, *S. N. Ecury*, *H. E. Lampe*, *H. Oduber*, *E. Mansur*, *G. de Veer Jr.*, *J. N. Croes*, *Th. E. F. Ruiz*, *A. L. Scholten*, *J. C. Croes Zeppenfeldt*, *E. de Veer*, *C. de Windt*, *A. G. Zeppenfeldt*, *J. B. Laclé*, *B. P. Croes*, *H. P. Oduber*, *Carlos R. Raven*, *Jacobo Croes Jz.*, *E. de Cuba*, *Habib N. Habibe*, *Daniel Z. Oduber*, *Efigenio Maduro*, *J. F. Arends*, *Wed. F. J. C. Beaujon*, *C. van T. Coronel*, *Wed. R. Q. E. Lampe*, *F. H. Ruiz*, *F. M. Arends*, *D. B. Oduber*, *J. R. Arends*, *J. A. Wever*, *Geronimo Rafael*, *F. C. Oduber*, *O. L. Ponson*, *I. R. Yrausquin*, *A. Lampe*, *A. M. Arends*, *W. F. Craane*, *R. J. Eman*, *Rudolfo M. Arends*, *Wed. C. H. Eman*, *I. Oduber*, *A. M. Laclé*, *Aquiles R. Raven*, *B. F. Laclé*, *Pedro Picus*, *Ovid A. Croes*, *J. H. Ponson*, *L. J. T. v/d V. Zeppenfeldt*, *Fed. Oduber*, *Marciano Vingal*, *F. F. Kwartzsz*, *E. M. Ruiz*, *L. Posner*, *Constant de Veer*, *Federico Croes*, *F. C. Harms*, *Henny de Veer*, *E. O. Frigerio*, *J. Carmelo Croes*, *Adriaan Wever*, *Rafael Wever*, *A. C. Wever*, *J. P. Babijn*, *J. F. Schlipken*, *Plinio Frigerio*, *Dirk Geronimo*, *C. F. Ponson*, *Johan O. Croes*, *Wed. J. A. Wever*, *Prudencio Luydens*, *C. W. Wever*, *Olegario Sanchez*, *P. D. Arends*, *Vicente F. Martis*, *Isidro A. Geronimo*, *B. de Cuba.*”

afschrift van de notulen van de vergadering van den Raad van Politie op Aruba, van den 11den Juni 1929.

„Openbare vergadering van den Raad van Politie te Aruba den elfden Juni 1929, des avonds te 8 uur in de Raadzaal.

TEGENWOORDIG de Heeren: *I. Wagemaker*, Gezaghebber-Voorzitter, *J. H. Eman*, lid en *H. Oduber*, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering met een kort woord van welkom aan den Landraad Eman en het publiek dat in groote getale is opgekomen.

De notulen der vorige vergadering worden door den Secretaris voorgelezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd.

Hierna stelt de Voorzitter aan de orde het punt van behandeling: een adres van de bevolking van Aruba aan den Raad van Politie, luidende als volgt: De bevolking van Aruba geeft Uwen Raad hierbij beleefd hare groote bevreemding te kennen over de houding van den Kolonialen Raad bij zijne behandeling der Begrooting over het dienstjaar 1930, ten aanzien van de door Uwen Raad voorgestelde dringende posten voor de constructie van fatsoenlijke wegen op dit eiland, welke posten door genoemden Kol. Raad op de helft der voorgestelde sommen zijn gebracht en verzoekt Uwen Raad hierbij eerbiedig maar dringend, daartegen te willen protesteeren, door desnoods een beroep te doen tot Zijne Excellentie den Minister van Koloniën over deze aangelegenheid van hoogst belangrijken aard voor Aruba en Z. E. te bewegen tot inwilliging van de voorgestelde gelden ten bate van dit eiland, dat in den huidige tijd aan de deskundige leiding van een gediplomeerden Gezaghebber is toevertrouwd.

Na voorlezing van dit stuk neemt de Voorzitter het woord om zijne vreugde uit te spreken over het gelukkig symptoon van een steeds groeiende belangstelling der ingezetenen van Aruba in de belangen hun eiland rakende.

Reeds dadelijk na de gedeeltelijke verwerping der begrooting door den Kolonialen Raad waren velen tot hem gekomen om daarover hunne inzichten bekend te stellen en bleek hem dat de gevoelige beknotting van het door den Politie Raad aangevraagde bedrag, groote ontstemming heeft verwekt. Deze gevoelens kan spreker volkomen begrijpen.

Waar toch, zooals door de verdedigers der belangen van Aruba in den Kolonialen Raad, zoo kernachtig is opgemerkt in dit ressort tot op heden nog weinig of niets is gedaan en alles ligt te wachten op ontwikkeling en verbetering, daar kan het niet anders dan, dat waar nu gelden worden aangevraagd om in een schreeuwende behoefte te voorzien en reeds dadelijk een zoo gevoelige besnoeiing wordt toegepast, teleurstelling voor het heden en pessimisme voor de toekomst daarvan het gevolg zijn.

De Voorzitter geeft thans de gelegenheid aan den Raad om zich ter zake uit te spreken.

Het lid Eman hierop het woord nemende zegt, dat hij zich volkomen vereenigen kan met de pleitende woorden van den heer Zeppenfeldt en Dr. Eskes in den Kolonialen Raad tot het behouden van de op onze begrooting uitgetrokken post van f 200 000,— voor den aanleg en onderhoud van straten en wegen. Dat hij zich van harte verheugt in het feit, dat genoemde heeren het belang van Aruba ter harte gaat. De heer Zeppenfeldt, zegt hij, heeft een langen tijd op Aruba gewoond en is dus volkomen op de hoogte van onze plaatselijke nooden. Spreker wijst erop, dat die gelden voor dringend noodzakelijke behoeften zijn aangevraagd en dat men niet uit het oog mag verliezen, dat er onder de tegenwoordige omstandigheden n. l. een actiever Gezaghebber, goede werkkrachten, zeer economische wijze van vervoer van materialen voor den aanleg thans op de meest goedkoopste wijze gewerkt wordt. Deze omstandigheden, zegt hij, kunnen later wel veranderen bij de te verwachten uitbreiding der Petroleum Maatschappijen ten deze, waarbij de loonstandaard aanmerkelijk zou kunnen stijgen. Ten opzichte van het protest der bevolking van Aruba tegen de besnoeiing door den Kol. Raad van het uitgetrokken bedrag, zegt hij, dat hij volkomen begrijpt, de teleurstelling bij zijne mede ingezetenen verwekt; echter wil hij opmerken, dat waar Zijne Excellentie de Gouverneur, door het ongewijzigd opbrengen van de post op de Koloniale Begrooting, een voorstander is gebleken om die gelden aan ons toe te staan, hij het overbodig acht, dat de Raad zich tot de Staten Generaal zal richten.

Spreker wijst dan verder op het feit dat de begrooting van inkomsten van het eiland die van uitgaven zooals die door den Politie Raad is opgesteld met plus minus f 700 000,— overtreft, zoodat een afvoering van een bedrag van f 75 000,— nog te pijnlijker treft.

Daarop stelt de heer Eman voor om behalve een afschrift der notulen met bijlagen dat ambtshalve Zijne Excellentie den Gouverneur wordt aangeboden, ook een afschrift dezer stukken den Kolonialen Raad aan te bieden en den Gouverneur uit te noodigen bij laatstgenoemden Raad alsnog met klem aan te dringen op wederopbrenging van dit bedrag.

Dit voorstel wordt daarop met algemeene stemmen en met groote instemming van het publiek aangenomen.

De Voorzitter daarop nog eenmaal het woord nemende, licht toe, dat de aangevraagde gelden hoofdzakelijk bestemd zouden zijn voor het in behoorlijken staat brengen van den grooten transport weg Oranjestad—St. Nicolaas, die zooals ieder weet in een deplorabelen toestand verkeert en volgend jaar voor het grootste deel onberijdbaar zal zijn.

Met de aangevraagde gelden zouden de meest preciaire gedeelten kunnen worden hersteld. Nu echter ziet spreker geen kans om aan de meest dringende behoeften tegemoet te komen. Reeds werd hem door den Manager der Lago Oil en Transport Cy en diverse te St. Nicolaas gevestigde handelaren gevraagd of de afvoering der gelden van invloed zullen zijn op de herstelplannen, waar spreker bevestigend op heeft moeten antwoorden ten gevolge waarvan de stemming bij meergenoemde personen onder het nulpunt is gedaald.

Bij de rondvraag vraagt het lid Eman het woord en na dat te hebben bekomen, doet hij voorlezing van het navolgend stuk, luidende:

Mijnheer de Voorzitter:

Wegens het roekeloos rijden van een chauffeur werden er dezer dagen twee boerjongetjes overreden, waarvan een kort daarop aan de gevolgen der opgelopen kneuzingen is overleden, terwijl het andere ernstig ziek ligt onder hevige pijnen, aldus in een voor zijne ouders hartverscheurenden toestand, met den dood worstelende. In verband met dit treurig toeval hebben aan den lijve natuurlijk maar enkelen iets gevoeld en zelfs als bericht was zulks maar slechts voor een paar uren het onderwerp van gesprek geweest; doch veronderstel de smart der ouders, die voldoende zou zijn om velen in dergelijk geval verkeerende tot wanhoop, krankzinnigheid te drijven. Men stelde zich daarentegen voor zoo'n geval onder de Shons van Playa en men denke daarbij wat voor opschudding er dan daardoor niet zou zijn ontstaan in deze samenleving; echter voor Gods Koninkrijk noch voor het Koninkrijk der Nederlanden maakt geen verschil of er twee jongens uit aanzienlijke ouders dan wel uit landbouwers waren overreden, zoo bij beide plaatsen beide partijen gelijke rechten hebben.

Mijnheer de Voorzitter, wanneer wij de auto-accidenten op dit eiland met die op groote steden vergelijken, meen ik mij niet te vergissen als ik daarbij beweer, dat wij als beschaafde menschen in dit opzicht in een onverantwoordelijke positie verkeeren, tegen elke welgeordende Maatschappij.

Hier rijst de vraag: Wien treft het verwijt?, uit de groote massa dat in deze richting er hier zoo goed als geen organisatie bestaat en niet met fluweelen tong gesproken, welen bij wijze van overrijden geoorloofde menschenlaching?

Ik zou op deze vraag antwoorden, alle leden dezer Maatschappij, en ieder die zich acht een maatschappelijk persoon te zijn en op het tooneel des socialen levens wil verschijnen; doch gewoonlijk zegt men, het Bestuur heeft de schuld, alsof alleen de enkelen die het Bestuur vormen, te zorgen hebben voor alle levensomstandigheden bij de groote massa en soms zelfs met tegenwerking uit dien kant. De werkende klasse draagt met zijn arbeid bij tot het instand houden dezer Maatschappij, wanneer de maatschappelijke klasse ook respectievelijk bijdroeg, zou mijns inziens, een erg wantoestand als het huidige bandeloos autoverkeer niet bestaan.

Hierop verzoekt hij den Gezaghebber, strenge maatregelen te willen treffen, ter vermijding van de herhaling van dergelijke auto-accidenten. Spreker wees erop, dat er meer politietoezicht noodig is, hetgeen niet te bereiken is, met de tegenwoordige beperkte aantal agenten op dit eiland.

De Voorzitter daarop antwoordende zegt, dat de heer Procureur-Generaal hem de toezegging heeft gedaan, dat er in het begin van 1930 dit eiland ook militaire politie zal krijgen en hem tevens te kennen heeft gegeven, dat het met het oog hierop niet wenschelijk is, het aantal burgerpolitie op dit eiland uit te breiden, zoodat men zich beperken moet bij de tegenwoordige sterkte. Echter zullen de aan de politie terzake gegeven instructies nog eens worden herhaald.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Donderdag den 27n. Juni 1929.

De Landraad, De Voorzitter, De Secretaris,
w.g. J. H. Eman w.g. Wagemaker w.g. H. Oduber.
Voor afschrift,
De Secretaris,
H. ODUBER.

Op de vraag van den *Voorzitter*, of een van de leden naar aanleiding van de voorgelezen stukken soms het woord verlangt, verzoekt de heer *Henriquez* het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter.

Met groote teleurstelling heb ik gezien, dat de houding van den Kolonialen Raad bij de behandeling van de begrooting voor 1930 groote bevreesing heeft verwekt op Aruba.

Daar, waar de Raad zich de moeite heeft getroost om het Bestuur tegemoet te komen op den weg van een voorzichtige leening-politiek, kan het niet anders dan ontmoedigend werken op den Raad, wanneer eene verkeerde interpretatie wordt gegeven aan zijn arbeid.

Het is zeer duidelijk gebleken bij de behandeling van die begrooting dat de Raad geen andere bezwaren heeft tegen de afgevoerde posten zoowel voor Aruba als voor Curaçao, dan van financieelen aard.

Met klem heb ik er op gewezen, dat wanneer tegen het eind van dit jaar het gebleken is, dat de middelen ruimer vloeien dan het Bestuur zelf verwacht en dus het batig saldo voldoende blijkt om een grootere leening in kort termijn af te betalen dan die voorkomende op de supplettoire begrooting 1929 en op de begrooting 1930 zooals deze voorloopig is vastgesteld, de Raad dan gaarne zal medewerken om bij supplettoire begrooting dezelfde posten die in Mei werden afgevoerd goed te keuren.

Het Bestuur heeft een bedrag van f 200 000,— gevraagd voor aanleg en herstelling van straten en wegen op Aruba en de Raad heeft f 125 000,— toegestaan, waarmee dus voor de eerste acht maanden van het volgend jaar kan worden gewerkt, zoodat van stagnatie in de werkzaamheden geen sprake kan zijn wanneer tegen het eind van dit jaar nog verdere credieten worden goedgekeurd.

Daartegenover staat het voordeel, dat men dan met meer juistheid weet over welke middelen men beschikken kan tot afbetaling der aan te gane leening.

De bewering van den Landraad Eman, dat de begrooting van inkomsten van Aruba die van uitgaven met 7 ton overtreft is eene aangename doch verrassende openbaring, waarvan de juistheid in de verste verte niet is gebleken uit de ontwerp begrooting 1930 dezen Raad aangeboden.

In het overzicht van de geraamde inkomsten en uitgaven voor elk eiland voor 1930 staat duidelijk te lezen:

Aruba inkomsten.....	f 810 600,—
Aruba uitgaven.....	384 935,—

voordeelig saldo f 425 665,—

Hiervan moet naar mijn bescheiden meening af het deel, dat Aruba toekomt in het nadeelig saldo der uitgaven voor alle eilanden f 1 900 000,—.

Te berekenen naar verhouding van het aantal inwoners van de twee eilanden Curaçao en Aruba kan billijkheidshalve wel $\frac{4}{5}$ voor rekening van Curaçao en $\frac{1}{5}$ voor rekening van Aruba worden gebracht, of wel f 380 000,—.

Dit bedrag afgetrokken van het saldo van f 425 665,— laat slechts over f 45 665,—, welke som nauwelijks toereikend is om de interesten te betalen op de leening van acht ton voor rekening van Aruba, terwijl er dan niets overblijft voor afbetaling.

Met de leening van acht ton bedoel ik de te leenen sommen tot dekking der kosten van een pier voor Aruba $6\frac{1}{2}$ ton en f 125 000.— voor straten en wegen bestemd.

Waar de Raad dus den laatsten cent, dien Aruba opbrengt, aan Aruba zelf heeft toegekend plus een leening van acht ton blijf ik bij mijne meening, dat het verwijt, dezen Raad toegeslingerd, van elken grond ontbloomt is en zeer onverdiend. De voorzichtigheidspolitiek van de meerderheid van den Raad, welke meerderheid veel sterker zou zijn geweest, indien toevallige omstandigheden verscheidene leden niet hadden verhindert de behandeling van de begrooting bij te wonen, heeft uitslui-

tend ten doel de schuldenlast van dit gebiedsdeel binnen de perken te houden van haar betalingsvermogen in een korten termijn. Het zij mij vergund hierbij te constateeren, dat deze voorzichtigheids-politiek door zeer vele weldenkende burgers van Curaçao met de grootste instemming is toegejuigd.

Waar voor Aruba reeds acht ton wordt geleend, wilde de Raad dezen last niet zwaarder doen wegen op ons volk, alvorens te zien hoe de toestand op Aruba zich verder zal ontwikkelen.

Zooals boven betoogt, hoeft dit uitstel niet de minste vertraging te veroorzaken in de uitvoering der werken op Aruba. Waar op deze zelfde gronden een bedrag van ongeveer 7 ton is afgevoerd van de Curaçaosche begrooting tegen f 75 000,— voor Aruba, is dit eiland naar mijne meening met alle billijkheid behandeld.

Met voldoening heb ik gezien, dat de opbrengst der middelen van Aruba zeer bevredigend is over de eerste vier maanden van het jaar en indien het accres in dezelfde mate blijft stijgen tot het eind van het jaar, dan noodig ik het Bestuur uit niet alleen de f 75 000,—, die laatst is afgevoerd, maar ook verdere credieten voor Aruba bij supplettoire begrooting te vragen, welke met het grootste genoegen zullen worden goedgekeurd, indien het bedrag der leening voor Aruba in korten termijn kan worden afbetaald.

Thans is aan de orde van behandeling:

de ontwerp-verordening houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen. (23).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden de artikelen 1 tot en met 16 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen, de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13 en 16, zooals gewijzigd of (en) aangevuld bij eerste of (en) tweede nota van wijzigingen.

Mede zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden hierna aangenomen het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel.

De *Voorzitter* stelt thans voor om de geheimhouding, opgelegd betreffende het met gesloten deuren verhandelde in de zitting van den Raad van den 13n. Juni 1929, op te heffen en de notulen van het met gesloten deuren verhandelde, zoowel in die zitting als in de zitting van den 4den Juli 1929, te laten voorlezen.

Hiertoe wordt zonder hoofdelijke stemming besloten.

Op verzoek van den *Voorzitter* leest thans de fung. griffier deze notulen voor, welke als volgt luiden:

ONTWORPEN- NOTULEN

van het met gesloten deuren verhandelde in de zitting van den Kolonialen Raad van Donderdag, den 13n. Juni 1929, des morgens om 11 uur.

De *Voorzitter* zegt, dat hij de deuren van de vergaderzaal heeft laten sluiten om de leden in de gelegenheid te stellen te beslissen of het sub 3o. van de agenda opgenomen ontwerp-schrijven aan den Gouverneur al dan niet in het openbaar zal worden behandeld.

De Heer *Henriquez* zegt, dat hij volstrekt geen aanleiding vindt om dit schrijven met gesloten deuren te behandelen. De inhoud van het stuk is, naar zijne meening, niet van dien aard, dat dit geboden zoude zijn. Hij is daarom tegen eene behandeling met gesloten deuren.

De Heer *De Veer Abrahamsz* kan de meening van den Heer *Henriquez* niet deelen. In den brief wordt toch erop gewezen, dat de Raad zich voor het behoud van een garnizoen heeft uitgesproken ter verzekering van gezag en persoonlijke veiligheid. Waar dit garnizoen toch is opgeheven, sluit de herinnering aan de door den Raad geuite meening een zekere kritiek in op de daden van Regeering of Bestuur. Spreker acht het niet beledigend in de tegenwoordige omstandigheden iets in het openbaar te behandelen, dat prikkelend zoude kunnen werken. Hij is er

daarom sterk vóór de behandeling en vaststelling van den brief aan den Gouverneur met gesloten deuren te laten plaats hebben. Later zal toch alles worden gepubliceerd.

De *Ondervoorzitter* sluit zich aan bij hetgeen de Heer De Veer Abrahamsz heeft gezegd. Ofschoon hetgeen in den brief staat op zich zelf niet van die strekking is, dat het niet in het openbaar zoude kunnen worden behandeld, acht hij het toch aan te bevelen dit in de tegenwoordige omstandigheden niet te doen. Door eene behandeling thans met gesloten deuren wordt niemand te kort gedaan.

De Heer *Van der Veen Zeppenfeldt* zou in het schrijven eene clausule wenschen opgenomen te zien, waardoor opheffing van geheimhouding later mogelijk zal zijn.

De Heer *Beaujon* is van meening, dat deze clausule overbodig is. De Raad is bevoegd de geheimhouding op te heffen wanneer hij den tijd daartoe gekomen acht.

De *Voorzitter* zegt, dat hij niet bepaald tegen eene openbare behandeling is, doch zich ook niet zal verzetten tegen eene behandeling met gesloten deuren.

De Heer *De Veer Abrahamsz* zegt, dat het thans niet de tijd is om het Bestuur verwijten te doen; men moet het Bestuur thans juist steunen.

De Heer *Henriquez* zegt, dat de brief ook geen verwijt inhoudt doch slechts bedoeld is om nogmaals aan te dringen op het stationneeren alhier van een oorlogsschip en op behoud van het garnizoen. Het Bestuur thans verwijten te doen ligt geheel buiten de bedoeling. Spreker herhaalt, dat hij geen bezwaren ziet in eene openbare behandeling, doch, waar die in deze vergadering gerezen zijn, wil hij gaarne zijn voorstel hiertoe in trekken.

De Heer *Zeppenfeldt* komt nogeens terug op zijn voorstel om eene clausule op te nemen in den brief waardoor den Raad later de geheimhouding zal kunnen opheffen.

De *Voorzitter* geeft ook als zijne meening te kennen, dat de door den Heer *Zeppenfeldt* bedoelde clausule niet noodig is. Geheimhouding, indien zij thans wordt opgelegd, kan later worden opgeheven.

Op voorstel van den *Voorzitter* heeft thans hoofdelijke stemming plaats over de vraag of de behandeling van bovenbedoeld schrijven aan den Gouverneur al dan niet met gesloten deuren zal plaats hebben.

Behalve de Heer *De Lannoy*, die voor openbare behandeling stemt, stemmen alle leden voor behandeling met gesloten deuren.

Het ontwerp-schrijven wordt thans door den *Voorzitter* voorgelezen, de inhoud luidt als volgt:

„De Koloniale Raad van Curaçao heeft hierbij de eer de mondelinge deelneming Uwer Excellentie reeds in den morgen van den 10den Juni j.l. door den *Voorzitter*, den *Onder-voorzitter* en het oudstelijk van den Raad als eene deputatie uit dit College over het gebeurde in den nacht van Zaterdag 8 op Zondag 9 Juni 1929 betuigd, schriftelijk te herhalen.

Met beleefde referte in het bijzonder aan den laatsten zin van het voorloopig verslag dd. 31 Januari 1927 op de ontwerp-verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao luidende: „Zij (de afdeelingen) geven echter de verzekering, dat zij prijs stellen op behoud van het garnizoen als zoodanig, dat bovendien van groot nut zou kunnen wezen bij onverhoopte rustverstoring of eventueel gewelddadig optreden van volksmenigten.” maakt de Raad van deze gelegenheid gebruik nogmaals en bij herhaling als zijne meening te kennen te geven, dat enkel een garnizoen tevens met politiediensten belast, op Curaçao niet voldoende is ter verzekering van het gezag en de persoonlijke veiligheid.

In de vergadering van den Kolonialen Raad van den 8sten Augustus 1928 is de wenschelijkheid van het stationneeren van een oorlogsbodem met klem betoogd en is met algemeene stemmen besloten het volgende door het lid *Maduro* gesprokene ter kennis van het Bestuur te brengen: „Mijnheer de *Voorzitter*: Ik wensch van deze gelegenheid gebruik te maken om het Bestuur beleefd in overweging te geven het wel daarheen te willen leiden, dat er door het Departement van Koloniën een oorlogsbodem hier worde gestationneerd, minstens voor zoolang ons politiecorps, hoe uitstekend geschoold en georganiseerd ook,

niet geheel en al voltallig is. Vooral met het oog op het voorgevallene op Aruba en den politieken toestand van de ons omringende republieken acht ik het bepaald wenschelijk. Zowel Curaçao als Aruba worden overstroomd door duizenden vreemde arbeiders, wier aantal dagelijks toeneemt. De belangen toch van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij en andere olie-Mijnen, van de Mijnmaatschappij, van de verdere ondernemingen, waarmee millioenen en millioenen zijn gemoeid, om van den handel en het klein bedrijf niet te spreken, dienen te allen tijde beschermd te worden, zoowel hier als op Aruba; en ook voor het gemakkelijk verplaatsen van militaire macht van het eene naar het andere eiland en eventueel machtsvertoon, acht ik de aanwezigheid hier van een oorlogsschip niet alleen wenschelijk, maar zelfs dringend noodzakelijk. Na het uitspreken dezer rede stelt de Heer *Maduro* voor een afschrift zijner rede aan den Gouverneur te doen toekomen en Zijne Excellentie te verzoeken den inhoud daarvan telegrafisch ter kennis van den Minister van Koloniën te brengen.”

Hieruit volgt, dat de machtsmiddelen van tegenwoordig door den Raad zeker niet voldoende werden geacht en nog niet worden geacht.

Uit het voorgevallene, dat de Raad zeer en diep betreurt en dat veel ernstiger gevolgen had kunnen hebben, blijkt, dat het gevoelen en de vrees meermalen door den Raad geuit, niet ongegrond waren.

De Raad spreekt dan ook het vertrouwen uit, dat met het gebeurde voor oogen, nu overgegaan zal worden tot het blijvend stationneeren van een oorlogsbodem alhier en indien zulks onverhoopt het Moederland niet mogelijk mocht zijn, tot het vestigen van een voldoende sterk garnizoen naast de politietroepen.

Met het oog op de tijdsomstandigheden verneemt de Raad op dit oogenblik slechts het bovenstaande naar voren te moeten brengen.”

Dit schrijven wordt met algemeene stemmen goedgekeurd en besloten wordt tot aanbieding daarvan aan den Gouverneur.

De *Voorzitter* stelt ingevolge art. 55 van het Reglement van Orde voor, geheimhouding op te leggen van het met gesloten deuren verhandelde.

Hiertoe wordt zonder hoofdelijke stemming besloten. De deuren worden geopend.

ONTWORPEN - NOTULEN

van het met gesloten deuren verhandelde in de zitting van den Kolonialen Raad van Donderdag, den 4den Juli 1929, des morgens om kwart vóór twaalf uur.

De *Voorzitter* zegt, dat hij de deuren van de vergaderzaal heeft laten sluiten om de leden in de gelegenheid te stellen te beslissen of het op de agenda voorkomende aan den Gouverneur te richten schrijven al dan niet in het openbaar zal worden behandeld.

Zonder hoofdelijke stemming wordt besloten, dat de behandeling van dit schrijven met gesloten deuren zal plaats vinden.

De *Voorzitter* leest thans het door de Afdeelingen ontworpen schrijven voor, dat als volgt luidt:

„De Koloniale Raad van Curaçao, wiens leden in de laatste dagen tallooze klachten van burgers ter zake van den langen duur van den staat van beleg en de andere wegens de jongste bijzondere toestanden getroffen tijdelijke maatregelen bereiken, neemt hierbij de vrijheid zich tot Uwe Excellentie te wenden met de beleefde vraag of er thans geen termen zouden kunnen zijn om voornamelijk met het oog op de ook naar 's Raads overtuiging ernstige financieele nadeelen daaruit voortvloeiende den staat van beleg en de sinds getroffen tijdelijke maatregelen op te heffen.”

Dit schrijven wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd en besloten wordt tot aanbieding daarvan aan den Gouverneur. De deuren worden geopend.

Daar op deze notulen geen aanmerking wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 7.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 5den Augustus 1929,
des avonds om acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *C. N. Winkel*, *Jossy C. Henriquez*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus*, *R. J. Beaujon Jr.*, *S. A. Senior*, *R. S. de Lannoy* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fung. Griffier van den Raad.

ZOOMEDE: de Heer *H. Schotborgh*, Administrateur van Financiën, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter en *Dr. G. H. Eskes*, lid, Latstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 9den en den 12den Juli 1929, Nos. 5 en 6.

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 3 Augustus 1929, No. 2300, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, den Heer Administrateur van Financiën gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

Hierbij heet de Voorzitter den gemachtigde van den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen en raadgevingen, die hij zal vermeenen te mogen geven.

Verder zegt de Voorzitter, dat het den Raad aangenaam is Zijn HoogedelGestrenge na zijn Europeesche reis wederom gezond en wel in deze vergadering te zien.

2o. een schrijven, dd. 25 Juli 1929 van den Heer E. S. C. de Veer Abrahamsz, luidende:

„Mijne Heeren

Ik heb de eer U mede te deelen, dat ik aan Z.E. den Gouverneur van Curaçao kennis heb gegeven dat ik met ingang van 1 Augustus a.s. ontslag neem als Lid van den Kolonialen Raad.

Aan U allen en in het bijzonder aan de oudere collega's, met wie ik het genoegen heb gehad verscheidene jaren samen te werken, betuig ik mijn dank voor de op prijs gestelde samenwerking, die ik heb mogen ondervinden gedurende den tijd, dat wij tezamen de belangen van Curaçao naar ons best weten hebben gediend.

Met den wensch, dat Uw arbeid in het belang van Curaçao,

U voldoening moge schenken, verblijf ik met ware hoogachting, Uw Dw., (get) E. S. C. de Veer Abrahamsz.”

3o. een gouvernements-depêche, dd. 26 Juli 1929, No. 2221, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer E. S. C. de Veer Abrahamsz kennis heeft gegeven, dat hij, in verband met zijn vertrek uit Curaçao, met ingang van den 1sten Augustus 1929 ontslag neemt als Lid van den Kolonialen Raad.

Naar aanleiding hiervan zegt de Voorzitter het volgende:

„Met leedwezen heeft de Raad voorzeker kennis genomen van het ontslag van den Heer De Veer Abrahamsz. In hem verliest de Raad een nuttig en werkzaam lid, die zijn capaciteit en tijd steeds beschikbaar stelde aan de behartiging van het algemeen belang. Wij hopen, dat het hem op zijn verderen levensweg goed moge gaan.”

4o. een schrijven, dd. 29 Juli 1929 van den Heer Dr. M. van Dijk, Procureur-Generaal, luidende:

„Als eerste ondertekenaar van een aan Zijne Excellentie gericht verzoekschrift ddo. heden betreffende het toekennen van duurtebijslag, heb ik de eer Uwen Raad, overeenkomstig het desbetreffend verzoek van adressanten, hierbij een afschrift daarvan aan te bieden, naar den inhoud waarvan kortheidshalve beleefd moge worden verwezen. Hoogachtend, (get) M. van Dijk, Procureur-Generaal.”

Hierop leest de Voorzitter bovenvermeld verzoekschrift voor, dat als volgt luidt:

Willemstad, Curaçao. 29 Juli 1929.

Geven met verschuldigden eerbied te kennen, ondergeteekenden, allen personen, die van den Lande een jaarlijksch inkomen genieten van meer dan f 8 000,—;

dat zij met groote dankbaarheid kennis genomen hebben uit de Memorie van Antwoord op het ontwerp voor een 2de supplementaire begrooting 1929, dat het in Uwer Excellentie's bedoeling ligt, naast het toekennen van een kindertoeslag aan allen, die door den Lande worden bezoldigd, aan dezen, gerekend te zijn ingegaan met 1 Juli 1929, een gelijkelijke duurtebijslag toe te kennen van 15% en 10% respectievelijk voor gehuwden en ongetrouwden over hun organiek hoofdinkomen;

dat zij daarna met groote teleurstelling hebben kennis genomen uit het Eindverslag naar aanleiding van gemeld ontwerp, dat de overgrote meerderheid der Leden van den Kolonialen Raad er de voorkeur aan zou geven boven inkomens van f 8 000,— geen duurtebijslag toe te kennen;

dat zij gemeend hebben tegen het tot stand komen van laatstbedoeld voorstel krachtig te moeten opkomen;

dat toch, naar hun meening, zulks in strijd is met het begrip „durtebijslag”;

dat immers overgegaan moet worden tot het toekennen van duurtebijslag, omdat, door een stijgende levensstandaard, de koopkracht van het geld verminderd is, welke vermindering naar evenredigheid voor allen gelijkelijk geldt, zoodat ook de beterbetaalden naar evenredigheid ter erlanging hunner grootere

behoefden zich voor hun huidig inkomen gelijkelijk minder kunnen aanschaffen als de minder-betaalden, tengevolge van de verscherping der reeds bestaande duurte;

dat de beter-betaalden vanzelfsprekend grootere behoeften hebben tengevolge hunner positie, aangezien die hun de verplichting oplegt overeenkomstig hun stand te leven;

dat zij ervan overtuigd zijn, dat, tengevolge der duurte, de nood bij de lager-betaalden hoog gestegen is, doch dit, naar aanleiding van het hiervoren uiteengezette, bij de beter-betaalden evenzeer het geval is;

dat een regeling als door den Kolonialen Raad voorgesteld zal leiden tot verbittering onder de beter-betaalden, aangezien zij daardoor op den duur niet kunnen ontkomen aan financieele moeilijkheden, welke bovendien ten slotte noodwendig ook ongunstig zou kunnen influenceeren op hunne werkpraestatie;

dat zij bovendien door hunne achterstelling in het voorstel van den Kolonialen Raad ook eene mindere appreciatie meenen te moeten zien van hetgeen door hen wordt gepraesteerd.

Redenen, waarom adressanten Uwer Excellentie eerbiedig verzoeken het wel daarheen te willen leiden, dat Uwer Excellentie's voormeld oorspronkelijk voorstel ongewijzigd tot stand kome.

Hierbij moge nog worden aangeteekend, dat, waar adressanten opkomen tegen het desbetreffend voorstel van den Kolonialen Raad, zij gemeend hebben, zoowel uit deferentie tegenover genoemd College, als in het vaste vertrouwen, dat het alsnog zijn inzicht moge wijzigen en Uwer Excellentie's voor ieder billijk en rechtvaardig voorstel moge aannemen, tevens een afschrift van dit verzoekschrift aan den Kolonialen Raad te moeten aanbieden.

't Welk doende, enz.

Was geteekend:

M. v. Dijk	}	Procureur-Generaal
Ir. I. Th. van Rosse		wd. Directeur van Openb. Werken
J. H. Gravesteyn	}	Ingenieurs D. O. W.
J. Rademaker		
W. L. van der Vegt	}	Havenmeester
W. Gauw		adj. Dir. O. W.
J. H. Perret Gentil	}	Insp. van belastingen
J. Haayen		Dir. v/d Openb. Gezondheidsdienst
P. H. I. Henriquez	}	wd. Dir. Lands Radio en Telefoond.
J. W. P. Peiliker		A. Vic. van Curaçao
† M. A. M. Vuylsteke	}	Directeur Landswatervoorziening
R. J. Beaujon		Inspecteur van het Onderwijs
H. J. A. Schroeder	}	Administrateur van Financiën
H. Schotborgh		Leden van het Hof van Justitie.
H. Polvliet	}	
P. J. J. van den Biesen		

50. een van den Gezaghebber van Aruba ontvangen radiogram, luidende:

„Betuig alsnog adhaesie rekest verzoek duurtebijslag ook voor ambtenaren boven achtduizend gulden. Wagemaker.”

60. een schrijven, dd. 5 Augustus 1929, van den Heer B. A. Leon alhier, waarbij den Raad een afschrift van een door hem en andere kooplieden-importeurs aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao gericht verzoekschrift wordt aangeboden.

Het verzoekschrift, dat door den Voorzitter wordt voorgelezen, luidt als volgt:

Aan Zijne Excellentie
den Heer Gouverneur van Curaçao,
Willemstad.

Geven eerbiedig te kennen de ondergeteekenden, kooplieden-importeurs, allen gevestigd op Curaçao;

dat bij de vaststelling van het Gouvernements Besluit dd. 30 October 1928 blijkbaar de bedoeling heeft voorgezeten om belanghebbenden voor huur van gouvernements entrepôt een lager tarief te doen betalen gedurende de eerste vijf dagen na de lossing, aangezien veelal de goederen ook in dien tijd door de stoomvaartmaatschappijen worden afgeleverd;

dat evenwel het tweede lid van art. 25 van het bij voormeld besluit gewijzigde besluit van 3 December 1908 (P. B. No. 62)

door voor te schrijven, dat bij overbrenging der goederen naar het gouvernements-entrepôt de eerste termijn van 5 dagen ingekort wordt met het aantal dagen, dat de goederen zich reeds in tijdelijken opslag bevinden, — de voorgaande bepaling in menige gevallen illusoir maakt en wel bepaaldelijk in die gevallen, waarin de stoomvaartmaatschappijen door opeenstapeling van lading in hare bergplaatsen van tijdelijken opslag, de goederen niet binnen de 5 dagen kunnen afleveren;

dat verzoekers vermeenen, dat de termijn van 5 dagen verband houdt met den termijn van tijdelijken opslag bepaald bij art. 46 van de Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 en daarom waarschijnlijk moeilijk te veranderen zoude zijn bij besluit;

dat getracht is hierin te voorzien door de bepaling van dat derde lid van het nieuwe artikel 25 van het besluit van 3 December 1908 (P. B. No. 62);

dat het evenwel naar verzoekers meening gebleken is, dat dit nieuw lid niet tot zijn recht komt, daar immers de beslissing of al dan niet aannemelijk gemaakt is dat de goederen langer dan den eersten termijn in tijdelijken opslag gebleven zijn door de onbekendheid der belanghebbenden met de aanwezigheid der goederen, geheel afhangt van de subjectieve opvatting van den Inspecteur der belastingen en in hooge mate van den persoon die het feit aannemelijk moet maken en van de mindere of meerdere behendigheid van dezen om de zaak, al naar 't hem convenieert, voor te stellen;

dat dit tengevolge heeft, dat menschelijkerwijs geredeneerd niet alle kooplieden gelijke rechten bij de Douane genieten, hetgeen onrecht is en beslist niet passend in het kader van de Nederlandsche wetgeving;

dat naar verzoekers meening bovengeschetste toestand ten spoedigste behoort te verdwijnen en dat dit gedaan zou kunnen worden door vervanging van het meergemeld nieuw derde lid van art. 25 door eene bepaling, dat goederen overgebracht naar het gouvernements-entrepôt, na den eersten termijn van 5 dagen, gedurende één of twee termijnen van 14 dagen f 1.50 per M3 zullen betalen, alvorens in het tarief van f 4.— te vallen;

dat een dergelijk respijt in alle opzichten billijk is omdat 't zoo goed als regel is, dat de documenten ter vrijmaking van goederen uit Europa steeds 7 à 14 dagen na de goederen aankomen, terwijl in gevallen waarin goederen op z. g. n. doorvoercognossemerten ontvangen worden, dit tijdvak nauwelijks toereikend is om bij elke stoomvaartmaatschappij te informeren, bij aankomst van elke boot, naar de goederen, daar het cognossement alleen aangeeft den naam van het schip, dat de goederen naar de doorvoerhaven vervoert en men verder zelf moet uitvinden met welke boot de goederen hier worden aangebracht;

dat verzoekers van meening zijn, dat het tarief van f 4.— per M3 bovendien veel te hoog is en dat dit verlaagd behoort te worden en verzoekers de vrijheid nemen een algemeen tarief van f 1.50 per M3 aan te bevelen;

Redenen waarom verzoekers zich tot Uwe Excellentie wenden met het eerbiedig verzoek, dat het U moge behagen te bepalen, dat het algemeen tarief voor de huur van gouvernements-bergplaats zal zijn f 1.50 per M3 en in ieder geval het derde lid van het nieuwe art. 25 van het Besluit van 3 December 1908 (P. B. No. 62) zooals het ingevolge Besluit van 30 October 1928 (P. B. No. 65) thans luidt, in dien zin te wijzigen, dat niet van de beslissing van den Inspecteur der belastingen zal afhangen welke goederen onder het tarief van f 1.50 per M3 zullen vallen, doch dat het gemelde derde lid zelf zal omschrijven dat voor alle goederen na den eersten termijn van 5 dagen, f 1.50 per M3 betaald zal worden gedurende één of twee tijdvakken van 14 dagen.

Het welk doende, enz.
Volgen 85 handteekeningen.

Voor afschrift:
De eerste ondertekenaar,
(get.) B. A. Leon.

Curaçao, 5n. Augustus 1929.

De stukken, sub 40. 50. en 60. bedoeld, worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is thans het gewijzigd ontwerp van de verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928

Jarenlang is het gouvernement doende geweest om met de naar zijn oordeel doelmatige middelen het mogelijke te doen om den economischen toestand op die eilanden te bevorderen.

Meer dan eens werd van bestuurswege verklaard, dat geen poging onaangewend is gelaten om verbeteringen aan te brengen voor die eilanden. Dit is toch geen bewijs van verwaarlozing. Dat er weinige groote resultaten zijn, moet m. i. aan een samenloop van omstandigheden worden geweten. Misschien heeft men nooit de goede middelen aangewend, dat wil ik niet ontkennen, maar verandering van bestuursvorm is nog niet alles.

M. i. moeten degenen, die thans in het Moederland zoo vurig voor de belangen van de bovenwinden opkomen, het Bestuur meer in uitvoerbare vorm, de middelen tot opheffing aan de hand geven en afwachten of geen pogingen in die nieuwe richting gedaan worden. Blijven wij dezerzijds doof voor die nuttige, doeltreffende en naar alle waarschijnlijkheid succes belovende aanwijzingen, dan pas vind ik scherpe critiek op zijn plaats, en zal ik ook dan mij aansluiten aan die vrienden van de bovenwinders. *Niet vóór dien.* Ik ben sterk doordrongen van de noodzaak van een z.g. welvaarts-politiek voor de bovenwinden, vooral nu dat de zustereilanden Curaçao en Aruba in eene tijdelijke periode van welvaart verkeerden. Dat onze welvaart gelogenstraft wordt, door duister perspectief van groote leeningen, laat ik in het midden en vertrouwd, dat wij gunstige eindresultaten zullen hebben.

Schakel ik thans groote plannen, welke veel studie en ernstige overweging verdienen, uit, dan kan toch reeds nu de goede wil van Curaçao, ten opzichte van de bovenwinden, getoond worden, door het disponibel stellen van credieten voor kleine werken, zooals door dezen Raad is aangevraagd.

Het blijktens de memorie van antwoord aannemen van eene gereserveerde houding door het Bestuur in zake deze aangevraagde credieten is voor mij eene onaangename verrassing, te meer daar ik de overtuiging had, dat het Bestuur bereid is om zijn best te doen en de behulpzame hand te bieden.

Het verwijt van weinig doordenkendheid en liberaliteit van de zijde van het Bestuur wordt naar aanleiding van deze houding versterkt, en daarom wenschte ik, dat de geachte gemachtigde van den Gouverneur alsnog hedenavond een post zoude voorstellen. Mocht het blijken, dat uitvoering van die werken moeilijk zijn, dan zou het toegestane crediet geheel of gedeeltelijk ongebruikt blijven.

Wel is waar mag ik nog niet twijfelen aan de volle aandacht van het Bestuur in deze zaak, te oordeelen naar hetgeen de geachte gemachtigde ons zooveel medegedeeld heeft, maar toch moet ik zeggen: waarom niet van de wenken van den Raad gebruik maken om geld te krijgen voor hetgeen nog doenlijk mocht zijn in dit jaar?

Ik wil niet preciseren hoe naar mijne meening de omschrijving van zoo'n post zal kunnen luiden en een amendement doen voor het voteeren van geld daarvoor, omdat ik moet aan nemen, dat de wachtende houding van het Bestuur verband houdt met de inspectie van den Gouverneur op die eilanden en dat Zijne Excellentie door eigen aanschouwing de overtuiging wil krijgen of het gebiedend is van het jaar nog het mogelijke te doen.

Mijnheer de Voorzitter. Ik vertrouwd daarom na de terugkomst van Zijne Excellentie van die eilanden, spoedig van Bestuurswege in dezen Raad voorstellen te vernemen in het belang van die eilanden.

Mijnheer de Voorzitter. Het is heel natuurlijk, dat niet al de leden van den Raad persoonlijk overtuigd kunnen zijn van de doelmatigheid der uitgaven voor damaanleg op St. Martin en bevordering van den landbouw op St. Eustatius en dat, indien de gemachtigde van het Bestuur alsnog een voorstel mocht doen voor het opnemen van een post voor dat doel of dat bij amendement nog een crediet daarvoor wordt aangevraagd, enkele leden zullen medewerken, geheel vertrouwend op de eerlijke overtuiging van anderen.

Daarom is een beknopte uiteenzetting van enkele toestanden op die eilanden niet misplaatst op deze vergadering. Dit kan allicht leiden tot nadere discussie en meer verstrekkende voorstellen. Er wordt gevraagd gelden voor damaanleg op St. Martin. Wat is het direct nut van dit werk, vragen enkele leden soms.

Mijnheer de Voorzitter. Wij weten en hebben zooveel gelezen, dat men zich op St. Martin voornamelijk toelegt op veteelt.

Maar ook is het bekend, dat groote sterfte onder het vee bijna jaarlijks voorkomt in den drogen tijd en dit tengevolge van slecht water en gebrek aan groen voer.

Ondanks het feit, dat de regenval op St. Martin bijna dubbel is, als die op Curaçao, is het treurig te zien over hoe weinig putwater men in den drogen tijd beschikken kan, aangezien er hoegenaamd niets gedaan is, om het naar zee stroomend hemelwater op het land tegen te houden. Ik heb plantagehouders en huurders van gronden daar menigmaal gewezen op het nut van damaanleg. Ik moet zeggen, dat ik als Gezaghebber op mijn programma had, een plan voor systematischen damaanleg, waarvan ik veel heil verwachtte, maar verschillende omstandigheden hebben de uitvoering van dit plan tegengehouden.

Met reden koestert men veel verwachtingen van de veteelt op St. Martin. Men denke aan zuivelproducten voor uitvoer naar Curaçao, maar zonder vermeerdering van het grondwater is het niet mogelijk de belanghebbenden over te halen tot het zich op intensievere wijze toeleggen op veteelt. Daarom is damaanleg door het Bestuur op domeingronden en bevordering van damaanleg op particuliere gronden door het verlenen van voorschotten eene gebiedende noodzakelijkheid. Zoodra flinke dammen tot stand komen en het voedingsgebied van de putten verrijkt wordt door de verkregen resultaten met die dammen, ontstaat de mogelijkheid voor het cultiveeren van groenvoer in den drogen tijd door irrigatie en kunnen meerdere putten gegraven worden, windmolens geplaatst enz. Ziedaar, Mijnheer de Voorzitter, het direct nut van damaanleg.

In verband met de voortzetting van zulke werken op die eilanden, komt het moeilijke arbeidersvraagstuk op den voorgrond. Daarvoor weet ik eigenlijk geen directe oplossing aan de hand te geven, deze zaak verdient eene diepgaande studie.

Dat het Bestuur de emigratie van de bovenwinders bevordert en dat er soms op Curaçao bewoners dier eilanden zonder werk rondloopen en geen middel hebben om terug te keeren, zooals in de laatste tijden in Nederland bewerd werd, is, verschoon mij de uitdrukking, Mijnheer de Voorzitter, belachelijk voor iemand met grondige kennis van zaken.

Vroeger gingen uit St. Martin jaarlijks 5 à 600 arbeiders naar St. Domingo, maar die keerden na den suikerrietooft, zegge binnen zes maanden, terug, juist in den tijd van den zoutooft op St. Martin. Deze menschen brachten wat geld mee, zoodat de neringdoeners ook hun profijt kunnen hebben en de werkgevers, voornamelijk bij de zoutindustrie, arbeiders konden krijgen. Men klaagde toen niet zoozeer, eerder was men in het algemeen tevreden. Ik zeg de neringdoeners kregen ook hun deel, wat nu niet zoozeer het geval is, daar thans meer gekocht wordt op Curaçao, alwaar die arbeiders werken en geregelde gelegenheid bestaat om het gekochte naar huis te sturen. En niemand kan ze kwalijk nemen, de allereerste levensbehoeften en kleeven voor de achtergebleven familieleden, hout en cement voor hun nieuw te bouwen woningen aldaar, enz. hier te koopen, waar de prijs lager is en verzending gemakkelijk.

Hoe was de ommekeer ontstaan, waarover zooveel geklaagd wordt. Ik heb als Gezaghebber getracht de geregelde emigranten naar St. Domingo over te halen, om naar Curaçao te gaan, hen wijzende op de nadeelen van ziekten, minder goede behandeling, wisselvallig loon, enz. op St. Domingo met de overtuiging, dat ik in het belang dezer menschen handelde door voor hen eene onafhankelijkheid van het buitenland te creëren. Met moeite heb ik toen enkele werkeloze kunnen krijgen om daarmede de proef te nemen na onderhandeling met de Curaçoesche Petroleum Industrie Mij. Ik dacht dat de eerste stap in de goede richting was gedaan; vooral op St. Eustatius alwaar vele werkelozen waren, moedigde ik die menschen aan, maar in minder dan geen tijd zag ik de meeste dier arbeiders terug en kreeg bericht van de Curaçoesche Petroleum Industrie Mij., dat die arbeiders tegengevallen waren en deze maatschappij mij verder niet kon helpen om mijne geadministreerden te employeeren. Tot daar de bemoeiing, welke men van bestuurswege zou kunnen noemen. Geen verdere aanmoediging meer, voor zoover ik weet. Maar de naam van Curaçao als El Dorado voor arbeiders, won meer en meer veld, nieuwelingen gingen probeeren, vooral toen men op St. Martin en St. Eustatius wist dat arbeiders van de Engelsche-Fransche- en Amerikaansche eilanden naar Curaçao stroomden en voldaan waren over behandeling en loon zelfs uit St. Domingo kwamen vele bovenwinders en Dominicanen hierheen, en zoo kwam eindelijk de

(P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Op de vraag van den Voorzitter of de gemachtigde van den Gouverneur het woord wenscht tot het kenbaar maken van de meening van het Bestuur omtrent de in het Eindverslag gemaakte opmerkingen, vraagt de Administrateur van Financiën, gemachtigde van den Gouverneur, het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter,

Ik dank U voor de tot mij gerichte welkomstgroeten en geef U de verzekering, dat het ook mij aangenaam is wederom in Uwen Raad te mogen verschijnen.

De Gouverneur heeft mij opgedragen U mede te deelen, dat hij met leedwezen van het tegenvoorstel van Uwen Raad heeft kennisgenomen.

Daar het aanvaarden van 's Raads voorstel niet anders dan een destructieve werking kan hebben op de verhouding van de salarissen onderling, kan hij het voorstel niet overnemen. In-stede van eenige verlichting van lasten te brengen in de gezinnen van de ambtenaren, zou de voorgeslagen toeslag-regeling met reden groote ontstemming brengen onder het personeel in den Landsdienst, omdat alle verhouding tusschen de salariering, dus tusschen de betrekkingen onderling, zouden worden verschoven.

De Gouverneur doet nogmaals een beroep op den bekenden goeden wil van den Raad jegens het ambtenaarscorps om het Bestuurs voorstel intact aan te nemen, en aan de ambtenaren de lang verwachte en zeker verdiende verhooging te gunnen. Mocht de Raad den post niet voteeren, dan zal de Gouverneur verplicht zijn op andere meer logische gronden een oplossing te zoeken, daar aanneming van de door den Raad aangegeven regeling de zoo noodige aanvulling der salarissen weer naar een verder tijdstip zou verplaatsen.

De Gouverneur stelt zich voor aan de hoogst bezoldigde van het paar gehuwde ambtenaren den toeslag voor gehuwde ambtenaren toe te kennen.

De duurtelbijslagregeling voor de militairen zal ter inzage van de leden ter griffie van den Raad worden neergelegd.

Aan de militairen is tot dusver noch duurtelbijslag, noch uitkeering als zg. 13e maand salaris gegeven.

De Gouverneur verzoekt den Raad niet uit het oog te verliezen, dat een duurteltoeslag moet blijven gemotiveerd door duurte.

Wordt pensioen niet voldoende geacht voor de normale behoefte van op andere plaatsen dan Curaçao of Aruba wonende gepensioneerden, dan zou verhooging van pensioensbedrag geboden zijn.

De Gouverneur meent dat voorshands daarvoor geen aanleiding bestaat.

Ad. Onderartikel 122, sub 4.

Een studie van het contract betrekking hebbend op het werk, dat in uitvoering is, heeft ook na afloop van de behandeling van de suppletoire begrooting haar waarde.

De verhooging van den betrokken begrotingspost is een gevolg van vlug werken door den aannemer.

Ad. 60. De Gouverneur kan niet nalaten ten deze op te merken, dat hetgeen door de afdelingen wordt gevraagd, daarstelt het treden in de bevoegdheden van de uitvoerende macht.

Eenige toezegging omtrent te plegen overleg kan dan ook door den Gouverneur tot zijn leedwezen niet worden gedaan.

Ad. 120. Ter griffie van den Raad zal ter inzage van de leden worden gedeponereerd een zoo nauwkeurig mogelijke samenvatting van al wat er op Parera is en zal worden tot stand gebracht.

Ad. 140. De Gouverneur zal nogmaals doen nagaan of de veronderstelde mogelijkheid voor verwezenlijking vatbaar is.

Vast moet evenwel staan, dat de oplossing uit verkeers-oogpunt te accepteren is.

Ad. 160. Steeds wordt getracht de uitvoering van werken aan en in straten zoodanig te doen plaats hebben, dat overlast aan de bewoners of gebruikers tot een minimum wordt teruggebracht.

Ook bij de herstelling van de Breedestraat zal zulks ernstig in acht worden genomen.

De Gouverneur stelt zich voor ook voor wat betreft de Bovenwindsche Eilanden maatregelen te nemen tot bevordering van den algemeenen welstand.

Op deze begrooting reeds gelden daarvoor aan te vragen acht hij evenwel eenigszins voorbarig, daar de omvang van des Bestuurs bemoeiingen thans niet overzien kunnen worden.

Zoodra vaststaat hetgeen gedaan kan worden voor de Bovenwindsche Eilanden zal Uwen Raad een voorstel bereiken tot het verleen van de noodig geachte kredieten.

Echter zullen dat eerst uitgaven kunnen zijn voor het dienstjaar 1930. Dank U!

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij de Heer R. J. Beaujon Jr. het woord verkrijgt en de volgende rede houdt:

Mijnheer de Voorzitter. Mij dunkt, dat ik niet kan nalaten van deze gelegenheid gebruik te maken het een en ander te zeggen betreffende de Bovenwindsche Eilanden, te meer daar in de gewisselde stukken dezer begrotingswijziging de wenschelijkheid werd betoogd op deze begrooting gelden beschikbaar te stellen in het belang der eilanden.

Alvorens echter de onder de aandacht van het bestuur gebrachte kwestie van waterwinning op St. Martin en bevordering landbouw op St. Eustatius naar voren te brengen, wensch ik eerst een woord van protest te laten hooren voor al de beschuldigingen van tekortkomingen, plichtsverzuim en onmacht tegen Curaçao, wegens haar gedragslijn ten opzichte van de Bovenwindsche Eilanden, zoozeer tot uiting gekomen in krantenartikelen, lezingen, kamerdebatten, enz.

Er is Mijnheer de Voorzitter zeker veel moed voor noodig om de beweging los-van-Curaçao zoo op te warmen als tegenwoordig gedaan wordt, zonder zekerheid te hebben van een gunstig practisch resultaat daarvan.

Velen die zich opwerpen als voorstanders van deze beweging, geven zich weinig moeite om goede gronden voor hun gevoels aan te voeren; het eerste argument dat hun voor den geest komt, schijnt hun gewoonlijk het beste. In dit stadium staat de zaak nog, Mijnheer de Voorzitter.

Uit gebrek aan eene verstandige verklaring van zaken en met verwringing van de denkbeelden door de hartstocht van een of ander belhamel, blijft de lucht zwanger met deze ongewenschte gedachten, waarvoor allicht meer en meer *geestdrift* komt.

Daarom moet op Curaçao, met betrekking tot die zaak, meer *geestkracht* ontstaan, wil men het vertrouwen van de bovenwinders niet verliezen.

Mijnheer de Voorzitter. Het ligt niet in mijne bedoeling, critiek uit te oefenen op al de vele niet steekhoudende argumenten van de schrijvers en sprekers over het bovenwinden vraagstuk. Ik wil niet die reeks van kleine, — zij het dan ook billijke — grieven, welke in den loop der jaren stof leverden, waaruit eene kleine kring van ontevreden voortkwam, op den voorgond brengen.

Ik ben niet overtuigd, dat er grondige redenen bestaan om de bovenwinders tegen Curaçao op te hitsen, om bij hen wantrouwen te kweken voor de wetgevende- en uitvoerende macht.

Ja, Mijnheer de Voorzitter, de algemeene indruk, dien ik van de los-van-Curaçao beweging heb gekregen, is vrij ongunstig. Het spijt mij, dat ik het zeggen moet, maar ik voel alsof de drijvers van vroeger en nu een soort van beschermend idee lanceeren — om zich als volksvrienden, die warm opkomen voor de belangen van die eilanden, in het voetlicht te stellen.

Ik voel dat er gemoedelijke dweepers zijn, die door drijvers op een afkeuringswaardig manier geëxploiteerd worden, maar hierover *basta*, opdat men mij niet van personaliteit zal kunnen beschuldigen, want het ligt niet in mijne bedoeling, zelfzuchtigheid in deze beweging te zoeken.

Mijnheer de Voorzitter. Beschouw deze aanhef meer als een waarschuwend woord om het Bestuur en mijne geachte medeleden van dezen Raad attent te maken om doordenkendheid en liberaliteit te betrachten bij het behartigen van de belangen dezer eilanden, opdat voorstanders van een direct-door-Holland-oestuurde-bovenwinden, geen voedsel krijgen voor hun eigenaardige zienswijze.

Curaçao verdient geen blaam, zooals van zekere zijde op den voorgond wordt gebracht, en ik twijfel niet, dat ik de gevoels van alle onbevooroordeelde bewoners der eilanden vertolk, wanneer ik de verzekering geef, dat de rechtvaardigheidszin van Curaçao door hen dankbaar erkend wordt.

geregelde emigratie naar Curaçao tot stand. Hiertegen is niets te doen onder de tegenwoordige omstandigheden, tenzij op die eilanden eene zoo groote economische verandering te brengen is, dat men die bewoners weer kan lokken in hun eigen land te gaan werken. Wij voeren hier arbeiders (unskilled labour) van de Canarische eilanden in en betalen die een loon van f 6 50, per dag bij Openbare Werken, plus extra uren en mogen de bovenwinders niet mededingen voor dat gewone werk met piek en schop tegen zulke bevredigende loonen in een land, waar zij zich heelemaal thuis voelen onder dezelfde wetten en protectie waaraan zij in hun land gewoon zijn. Er zal nog heel veel moeten gebeuren om het gros dezer menschen naar huis te lokken.

Mag men veel heil verwachten van de zoutindustrie op St. Martin, in aanmerking nemende de protectionistische wetten op zout op de Engelsche en Fransche eilanden, die vroeger het afzetgebied waren voor St. Martin? Kan men de concurrentie van mijnzout en diepboorzoutlaag in Noord Amerika wegcijferen? Kan men verwachten, dat in deze tijden van hooge uitgaven schepen geregeld speciaal naar St. Martin zullen komen om zout te halen, zonder het voordeel van heen- en teruglading te hebben? Vroeger toen al die eilanden boven den wind verstuken waren van geregelde verbinding, kwamen de schepen vol geladen met koopmanswaren voor het distribueeren op al die eilanden en namen gretig zout van St. Martin mede op de thuisreis. Die compensatiewet missen wij nu eenmaal en wordt de zouthandel daardoor bemoeilijkt.

Amerika doet een reuzen propaganda, opdat men meer mijnzout gebruikt in de *packinghouses*. Of dit ter bevordering van eigen industrie is en of het werkelijk in het belang van de *packinghouses* producten is, is van minder belang voor ons, de nadeelige gevolgen krijgt St. Martin toch.

Onder dergelijke omstandigheden en zonder een betrouwbaar vooruitzicht moeten de belanghebbende erg optimistisch zijn, om groote werken te gaan doen voor verbetering van het zoutbedrijf. Ik ben zeker niet pessimistisch, maar zie niet in wat er oogenblikkelijk te doen valt, zonder grondige studie van de zoutmarkt perspectieven en het treffen van betrouwbare regelingen voor afzet. Misschien is in de plannen voor nauwe handelsrelaties tusschen Canada en de West-Indische eilanden, welke elken dag meer en meer besproken worden, een uitweg hiervoor te vinden en kan men dan geld steken in verbeteringswerken voor die industrie.

Voor St. Eustatius moet iets gedaan worden, maar staan we niet voor een groot vraagstuk? De plaats is zoogenaamd ontvolkt, meer nog, de jongeren trekken naar Curaçao, zoodat ouden van dagen en gebrekkigen overblijven. Neen, zó erg is het niet, anders kenden wij niet zooveel honderden zakken potatoes en jams geregeld krijgen van dat eiland.

Wat is eigenlijk het vraagstuk? Terwille van de ouden, die niet wegvullen, en degenen die op dat, voor hen derbaar plekje al hun bezittingen hebben en terwille van het nationaal gevoel om dat eiland niet in een geabandoneerden staat te laten, een eigen bestaan zoeken voor de bevolking, om de emigratie tegen te gaan

Ik sta heelemaal aan de zijde van hen, die een eigen bestaan zoeken voor dat eiland, maar wat te beginnen? Laat ons zeggen stapelproducten. Katoen? Was dit nog rendabel en de gevaren voor den oogst weinig, dan is geen aanmoediging van bestuurswege noodig. St. Kitts ligt te dicht bij als voorbeeld om zich daaraan te spiegelen. Alle deskundige voorlichting, welke de planters van St. Kitts krijgen, waaien in enkele uren tijds naar St. Martin en St. Eustatius over. De bereidwilligheid van de Agricultural Departement op St. Kitts om in alles te helpen op onze eilanden, de gemakkelijheid waarop belanghebbenden zich naar St. Kitts kunnen begeven om persoonlijk alles te bestudeeren, vragen en verzoeken is te goed bekend voor een ieder, die op die eilanden is geweest. Plant men dus nog katoen op St. Kitts met bevredigende resultaten en heeft men afgezien van deze cultuur op St. Eustatius en St. Martin, dan weiger ik de redenen van stopzetting op deze eilanden te zoeken in gemis van deskundige voorlichting. Dat het forceeren van deze cultuur moet plaats hebben met voorschotten op de meest liberale wijze toegestaan, waardoor de planters zoo goed als geen gevaar loopen voor deelneming in verlies, is af te keuren. En op deze basis zijn vele planters bereid om een aanvang te maken met de katoencultuur.

Sisal. Fiasco. Laatst nog, in handen gekomen van vreemden en, voor zoover ik weet, geen bedrijvigheid in die zaak te krijgen. Misschien kennen die ook de kunst niet. Intusschen zij het hier opgemerkt, dat daar toen, terwijl het Bestuur duizenden, honderd duizenden in deze sisalonderneming had gestoken bij wijze van voorschot, om de bevolking van St. Eustatius te helpen, voornaamlijk vreemde arbeiders werkten n. l. lieden uit Aruba, Curaçao, St. Barths en St. Kitts

Suikerriet. Het niet slagen van deze cultuur op groote schaal op St. Eustatius is m. i. nog niet bewezen. Dit is misschien een lichtpunt. Cultures, welke afhankelijk zijn van irrigatie, zijn moeilijk, ik geloof zelfs onmogelijk wegens de geringe kans van voldoende grondwater. Blijft dan over, uit een prachtisch oogpunt bezien directe vermeerdering van potatoes en jams opbrengst met Curaçao als voornaamste afzetgebied. Ook het cultiveeren op groote schaal van boonen en mais, waarvoor op Curaçao een goede afzet zijn zal. Rankvruchten en ananas. Is men traag of niet in staat uit eigen beweging de opbrengst van deze gewone landbouwproducten te vermeerderen, nu dat het dagelijks blijkt, dat Curaçao een goed afzetgebied is voor producten van St. Eustatius is het gebiedend hieraan steun te verleenen. Enkele belanghebbenden zijn reeds bezig op co-operatieve grondslag een geregelde uitvoer van potatoes en jams naar Curaçao te bevorderen en ik vertrouw, dat hieraan steun van Bestuurswege zal worden verleend, indien noodig mocht blijken. Ook uitvoer van kleinvee naar Curaçao schijnt loonend te zijn, dit moet ook bevorderd worden.

Saba als een splendid isolation, als een mooi brok natuurschoon, dat Nederland bezit in de Caraïbische zee, is nu niet meer behoefte dan vroeger. Door de meerdere emigratie van de arbeidende klasse zijn er enkele veranderingen en ongemakken ontstaan. Wij wenschen een soort van bloei voor Saba en daarvoor streven wij steeds, maar bijzondere zorg baart zij niet. Verbetering van de hoofdwegen op dat eiland is zeer gewenscht, dat brengt veel voordeelen en gemakken voor die bergbewoners en dat het niet zoo'n groot kunstwerk is, daar ben ik van overtuigd. Daar ik niet twijfel, dat het Bestuur de noodige aandacht hieraan zal wijden, nu wij spreken van een welvarend gebiedsdeel Curaçao, behoeft ik niet verder hierop in te gaan.

Mijnheer de Voorzitter. Het spijt mij uw aandacht zoolang te hebben beziggehouden. Er valt nog zooveel te zeggen van die eilanden, maar ik zal het voor dezen keer hierbij laten.

Hierop antwoordt de Administrateur van Financiën, gemachtigde van den Gouverneur, dat de meening van den Heer Beaumont, dat de door het Bestuur in het belang van de Bovenwindsche Eilanden te doene voorstellen noodwendig verschoven zijn tot na terugkeer van den Gouverneur van zijn inspectie-reis naar die eilanden, zeer juist is. Zijne Excellentie wilde, alvorens bepaalde voorstellen te doen, eerst die eilanden uit eigen aanschouwing leeren kennen.

Het niet beschikbaar stellen van een bijzonder krediet voor damaanleg op St. Martin wil niet te kennen geven, dat de Gouverneur afwijzend staat tegenover 's Raads voorstel, doch, alvorens tot damaanleg op particuliere gronden kan en mag worden overgegaan door het Bestuur, moet nog een en ander geregeld worden tusschen Bestuur en de eigenaren der te bedammen gronden. Domein is op St. Martin uiterst klein, zoodat van een bedamming alleen van domaniale gronden geen resultaat van betekenis kan worden verwacht.

Tot het eventueel geven van voorschotten voor damaanleg zou eerst kunnen worden besloten na een behoorlijke en doeltreffende plaatselijke opname en na de reeds aangehaalde regelingen tot stand te hebben gebracht.

Hoe snel het Bestuur ook moge trachten nog dit jaar tot een tot stand bringing van een en ander over te gaan, de kans is uiterst gering, dat in dit jaar nog iets kan worden gedaan vóór het natte seizoen. Beter ware het daarom op de begroting voor 1930 gelden te voteeren voor het beoogde doel.

Niemand meer het woerd verlangende wordt de algemeene beraadslaging gesloten en wordt overgegaan tot behandeling van het eenig artikel van het ontwerp.

Onderdeel A, sub 1o. tot en met 19o. worden achtereenvolgens zonder discussie en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

f 7 800,— de duurte veel sterker moet voelen dan de andere groep van f 12 000,—, waar beide groepen tot den zelfden stand behooren.

Volgens het stelsel van het Bestuur zal onder dezelfde omstandigheden van gehuwd met 2 kinderen, de groep van f 7 800,— met eene verhooging van 20% slechts f 1 560,— ontvangen, terwijl de groep van f 12 000,— met dezelfde 20% verhooging f 2 400,— zal krijgen, of wel f 840,— meer dan de groep, waarop de duurte veel zwaarder drukt en die dus meer behoefte heeft aan grooter bijstand, dan de groep die de duurte minder voelt.

De eene groep staat weliswaar een trap hooger dan de andere, maar daarom geniet zij ook een verschil van inkomen van f 4 200,—.

Wanneer nu aan beide groepen 20% verhooging wordt toegekend, zooals het Bestuur wenscht, komt de eene groep op f 9 360,— en de andere op f 14 400,— of wel met een verschil van over f 5 000,—, terwijl het nu slechts f 4 200,— is.

Het Bestuur wil dus gedreven door een billijkheidsgevoel, den ambtenaar bijspringen, maar door eene verkeerde stelling roept zij eene grootere onbillijkheid in het leven.

Op grond van deze argumenten heb ik getracht een andere oplossing voor dit belangrijk vraagstuk te vinden, die vrij is van de bezwaren die kleven, zoowel aan het voorstel der afdelingen als aan dat van het Bestuur. Deze oplossing meen ik te vinden in het volgende stelsel:

een verhooging van 10 % aan ieder ambtenaar gehuwd of ongehuwd, van f 10 000,— naar beneden tot 8 400,— 10 % plus 5 % extra voor gehuwden;

van f 8 400,— naar beneden 10 % plus 5 % voor gehuwden plus 2½ % kindertoeslag met een maximum van f 500,— voor kindertoeslag.

Het voordeel van dit stelsel, dat natuurlijk ook niet volmaakt is, bestaat hierin, dat de tegenwoordige verschillen tusschen de bestaande salarissen, zooveel mogelijk wordt behouden, met kleine begunstiging van enkele groepen, die de duurte het meest voelen, wat mij zeer billijk voorkomt, terwijl bij het voorstel van het Bestuur, zij die de hoogste salarissen genieten, de meest begunstigden zullen zijn.

Het Bestuur heeft reeds meermalen duurtebijslagen aan de ambtenaren toegekend, en steeds heeft de Raad het principe doen gelden, dat de hogere salarissen een kleinere percentage moeten krijgen.

Ook door particuliere Maatschappijen is dit principe toegepast geworden.

Verleden jaar heeft het Bestuur een duurtebijslag voorgesteld in den vorm van een dertiende maand, en toen heeft de Raad het voorstel zoo gewijzigd, dat aan de ambtenaren, die een salaris hebben van f 8 000,— slechts ½ maand zou worden uitgekeerd, en die beneden f 8 000,— een volle maand, welke wijziging door het Bestuur werd overgenomen.

Ik hoop, dat de Raad ook hedenavond consequent zal blijven aan het principe steeds door hare leden gehuldigd.

Het doel van mijn amendement is niet zoozeer eene bezuiniging van een kleine f 20 000,— als wel om aan iedere groep datgene toe te kennen wat haar billijkheidshalve toekomt.

De Administrateur van Financiën, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat, hoewel hij toegeven moet, dat een voorstel, zooals door het geachte lid Henriquez thans gedaan tot wijziging van het Bestuursvoorstel, bij den Gouverneur een gunstig onthaal zou hebben gevonden, het Bestuur bij zijn standpunt moet blijven om bij de toekenning van duurtebijslag de bestaande salarisverhoudingen te handhaven en niet over te gaan tot het en passant medewerken aan een partieele salarisregeling. Dat de hooger betaalde ambtenaren den druk der tijden minder zwaar zullen voelen, kan waar zijn, maar men vergete niet, dat dezen ook langer in dienst zijn, en zich langen tijd hebben moeten tevreden stellen met een te laag salaris; bovendien hebben deze hogere ambtenaren representatiekosten en moeten zeer dikwijls uitgaven doen, die de lagere niet behoeven te doen. Daarom wil hij den Raad in overweging geven om het voorstel van het Bestuur intact over te nemen.

De Heer Henriquez antwoordt hierop, dat hij zich niet met de meening van het Bestuur kan vereenigen. Na hetgeen hij

reeds tevoren gezegd heeft, meent hij niet veel meer daaraan te moeten toevoegen. Door zijn voorstel brengt hij geenszins verandering in de bestaande salarisverhoudingen. Hij wil ook niemand duurtebijslag onthouden; maar niet elke groep dezelfde percentage geven; ieder krijgt wat hem toekomt, hoe groot salaris, hoe kleiner percentage.

De Heer Zeppenfeldt zegt hierop, dat, heeft hij den Heer Henriquez goed begrepen, dan doet deze het amendement niet zoozeer om het verschil van f 20 000,—, maar om elke groep ambtenaren te geven wat hem naar billijkheid toekomt.

Welnu, Mijnheer de Voorzitter, door over de geheele linie eenzelfde percentage toe te kennen, krijgt een ieder wat hem naar billijkheid toekomt, de eene meer, de andere minder, naar gelang van de hoegrootheid van zijn traktement.

De Heer Henriquez antwoordt hierop, dat het begrip „naar billijkheid” voor verschillende uitlegging vatbaar is. De Heer Zeppenfeldt vindt het billijk, dat ieder dezelfde percentage krijgt, maar spreker beschouwt het van een ander standpunt. De ambtenaren kunnen niet van de procenten leven maar zullen van hetgeen zij in totaal ontvangen, moeten kunnen rondkomen. Daar waar het salaris niet toereikend is, springt het Gouvernement bij om in de bestaande nooden te voorzien.

De Heer Zeppenfeldt merkt hierbij op, dat de hoofdamttenaren, zooals de geachte gemachtigde van het Bestuur terecht op heeft gewezen, representatiekosten hebben, wat de andere ambtenaren niet hebben.

Nadat het lot heeft beslist, dat de stemming bij No. 4 van de presentielijst zal aanvangen, wordt het voorstel-Henriquez in stemming gebracht en aangenomen met vijf tegen vier stemmen.

Voor stemmen de Heeren Henriquez, Muskus, Senior, Van Leeuwen en de Voorzitter; tegen de Heeren Zeppenfeldt, Beaujon, de Lannoy en Winkel.

Vervolgens worden onderdeelen B, C, D en E van het eenig artikel, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel achtereenvolgens zonder verdere discussie en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Heer Henriquez verkrijgt thans het woord en vraagt aan den gemachtigde van den Gouverneur of het waar is, dat de Parera-weg nu hersteld wordt en dat die herstelling f 100 000 zal kosten.

De Administrateur van Financiën, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt hierop, dat de verbetering van den Parera-weg zeer urgent is gebleken, daar hij in een dergelijken staat verkeert, dat de auto's en trucks van het Departement van Openbare Werken, die dagelijks over moeten rijden, zeer te lijden hebben van den slechten toestand; om deze reden is de verbetering ervan direct ter hand genomen.

De uitgaven, aan dezen weg besteed, worden verantwoord op het artikel voor onderhoud en herstelling van straten en wegen in het stadsdistrict.

De Heer Henriquez zegt, dat hij niet kan nalaten zijne bevreemding erover te moeten uitspreken, dat, terwijl er zooveel andere hoofdwegen zijn, die eerder in aanmerking gebracht hadden moeten worden voor herstelling, juist de Parera-weg, die bijna alleen door de ambtenaren van het Departement van Openbare Werken wordt gebruikt en waarover de auto's en trucks van dat departement rijden, het eerst onder handen wordt genomen.

Thans verkrijgt de Heer Winkel het woord en houdt de volgende redevoering:

Mijnheer de Voorzitter. Het geleverd bewijs in den nacht van den 8sten Juni dezes jaars, dat het Waterfort in weinige minuten ingenomen kon worden en Curaçao onderworpen bleef aan den wil van een paar revolutionnaire hoofden, die verklaarden ontevreden te zijn over de behandeling ondervonden toen zij als revolutionnair van hun land op een vroegeren datum op Aruba aankwamen, meen ik, Mijnheer de Voorzitter, dat ons

Bestuur niet te voorzichtig kan zijn met het nemen van maatregelen om zulks in het vervolg te voorkomen.

Als wij hierbij voegen de belangrijke handelsrelatiën van Curaçao met Venezuela en de vriendschap welke tusschen Venezolanen en ingezetenen van Curaçao heerscht, als wij aannemen dat niettegenstaande zulk een misdaad gepleegd werd, welke ons de groote schande nog doet voelen, door het wegvoeren van den Vertegenwoordiger van H. M. de Koningin, toch nog een soort bewijs van vriendschap geleverd is door deze Venezolanen, door te vertrekken zonder zich aan verdere buitensporigheden schuldig gemaakt te hebben, wat zij immers ook hadden kunnen doen, eenmaal de macht in handen hebbende, dan Mijnheer de Voorzitter, meen ik dat er alle reden bestaat om heel voorzichtig te handelen tegenover Venezolanen, die hier in het vervolg mochten aankomen.

Er kunnen immers elken dag Venezolanen aankomen, die zelfs nooit hier geweest zijn en die toch deelnemen aan de revolutie in Venezuela.

Ons Bestuur zal zoo voorzichtig te werk moeten gaan, dat het bewijs dan geleverd wordt aan de Venezolanen, dat wij geen Venezolanen straffen, maar misdadigers en overtreders van onze wetten — en dan mogen wij verwachten dat Venezolanen met ons eens zijn en aannemen dat wij rechtvaardig handelen.

Voor onze politie is het een groot werk, haar toestand is zeker heel moeilijk te noemen.

Volgens alle ingewonnen inlichtingen doet de politie haar best, maar, wij moeten het verschil van karakter tusschen een Hollandsch militair en een Venezolaan niet uit het oog verliezen. Wat zeer natuurlijk is voor den eene is dikwijls eene belediging voor den andere. En nu eenmaal de treurige gebeurtenis van den 8sten Juni er tusschen gekomen is, bestaat er een soort spanning en het minste wordt beschouwd als wraak, waarvan volgens mij natuurlijk geen sprake is; ik ken de politie te veel van nabij om dit te gelooven.

Als een Venezolaan revolutionnair in zijn land is, is dit al genoeg voor hem om te gelooven dat hij niet met rechtvaardigheid behandeld wordt, dit is eenmaal zijn opvatting en wij moeten hem zoo behandelen dat hij weder vertrouwen in ons krijgt en dus anders over ons denkt.

Het is een moeilijke taak voor de politie, herhaal ik, zij weet immers niet wie vriend en wie vijand is.

Maar, Mijnheer de Voorzitter, willen wij in het belang van Curaçao handelen en de verhouding tusschen ons en de Venezolanen op het oude peil brengen, dan moeten wij zulke maatregelen treffen die dit in de hand werken.

Verder zien wij de protesten tegen de behandeling van de gevangenen, deze protesten helpen ook de Venezolanen tegen ons Bestuur ophitsen, alhoewel ik zelf durf constateren dat zij, voor zoover ik heb kunnen nagaan, niet mishandeld worden, moeten wij toch aannemen dat de gevangenis niet geschikt is, en zou ik in overweging willen geven toch maar uit te zien naar een andere plaats waar deze menschen ondergebracht kunnen worden en zou ik willen vragen het rechtsgeding te bespoedigen voor het geval er eenigen onder zijn, die minder schuldig zijn.

Om te voorkomen dat onze groote voorzichtigheid in onvoorzichtigheid omslaat, Mijnheer de Voorzitter, meen ik het Bestuur in overweging te moeten geven, Curaçao zoodanig te bewapenen, dat er geen vrees behoeft te bestaan, dat men ongeregelheden niet zal kunnen bedwingen.

Het heeft groote verbazing verwekt dat een oorlogsschip speciaal naar aanleiding van het voorgevallene hierheen gezonden, in deze tijden van woeling in de naburige landen, onder deze gespannen omstandigheden, zonder dringende reden naar de Bovenwindsche Eilanden vertrokken is voor den tijd van 14 dagen.

Het moet U niet vreemd voorkomen dat de families op Curaçao op zoo 'n manier ongerust worden en hun vertrouwen in de toegezegde bewaking beginnen te verliezen.

Naar aanleiding van het aangehaalde, verzoek ik U, Mijnheer de Voorzitter, een afschrift hiervan aan het Bestuur te willen doen toekomen, met het verzoek de noodige maatregelen te willen nemen om de bewoners van Curaçao gerust te stellen.

De Heer *Zeppenfeldt* zegt nu, naar aanleiding van het gesprokene door de heeren Henriquez en Winkel, het volgende:

In den laatsten tijd zie ik meermalen gebeuren, dat bij rondvraag over zaken gesproken wordt, waarover met geen enkel woord gerept is in de gewisselde stukken of waarvan andere leden van te voren niets wisten.

Vanavond werd bijv. door mijn geachte medeleden, den Heer Henriquez over den Parera-weg en den Heer Winkel over de overrompeling van het fort op den 8sten Juni jl. gesproken.

De parlementaire usance, die wij steeds gevolgd hebben, U kan ervan meespreken. Mijnheer de Voorzitter, omdat wij samen in den Raad zijn gekomen en er reeds een heelen tijd in zijn, is om de medeleden met het onderwerp, waarover men spreken wil, indien het niet in stukken staat, in kennis te stellen.

Dit is een zeer goede gewoonte, want zodoende worden de andere leden in de gelegenheid gesteld à tête reposée erover na te denken om ook instaat te zijn er een oordeel over uit te spreken.

De gemachtigde van den Gouverneur heeft den Heer Henriquez geantwoord op zijn vraag, doch hij had evengoed kunnen zeggen; het staat niet in de stukken.

De Heer Winkel moet nu toegeven, dat het onderwerp, waarover hij gesproken heeft, een zeer delicate zaak is, een zaak, Mijnheer de Voorzitter, waarvoor wij geen maand geleden Hare Majesteit de Koningin per radiogram verzocht hebben eene commissie te benoemen om een onderzoek in te stellen.

In het belang van de zaak zelf zou het naar mijn oordeel beter zijn geweest, indien al de leden van te voren wisten, dat erover gesproken zou worden.

De Heer *Henriquez* merkt hierbij op, dat hij geen voorstel heeft gedaan, waarover hij naar zijn oordeel eerst voeling met de andere leden had moeten houden; hij heeft slechts een vraag gesteld. Verder heeft hij zijn meening over de herstelling van den Pareraweg geuit en niet namens den Raad gesproken.

De Heer *Zeppenfeldt* antwoordt hierop, dat de Heer Henriquez toch wel een antwoord op zijn vraag had verwacht; juist daarom is het wenschelijk, dat men van te voren weet, dat deze vraag zou komen, opdat men er niet mede overvallen wordt.

De Heer *Henriquez* zegt, dat hij hedenmoigen den Administrateur van Financiën heeft medegedeeld, dat hij die vraag zou stellen, zoodat er hier geen sprake kan zijn van eene overrompeling van het Bestuur met een vraag.

Naar aanleiding hiervan verzoekt de Heer *Zeppenfeldt* aan zijn medelid Henriquez om hetgeen hij gezegd heeft niet als aan hem gericht te willen beschouwen. Hij kan evenwel niet nalaten erop te wijzen, dat deze dan tenminste vóór het stellen van zijn vraag, melding had kunnen maken, dat het Bestuur ervan verwittigd is geworden.

De Heer *Winkel* zegt hierna niet te hebben geweten, dat die gewoonte bij den Raad bestaat; in den vervolge zal hij gaarne hiermede rekening houden; maar, vraagt spreker, kan een lid dan, indien hij in het belang van eene zaak, iets wil zeggen, zulks niet doen, zonder van te voren zijne medeleden erover te hebben gesproken?

De Heer *Zeppenfeldt* antwoordt hierop, dat niet voor alle zaken men rekening moet houden met de usance, maar er bestaat verschil tusschen de een of andere zaak en die, waar, over de Heer Winkel gesproken heeft, is een zeer delicate, dat zal hij toch moeten toegeven.

De *Voorzitter* merkt hierbij op, dat ieder lid verantwoordelijk is voor hetgeen hij zegt, en dat ieder vrij is te zeggen wat hij meent.

Niets meer te verhandelen zijnde, en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 8.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Zitting van Vrijdag, den 16den Augustus 1929,
des avonds te acht uur.**

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. J. Beaujon Jr.*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. S. de Lannoy*, *Jossy C. Henriquez* en *S. A. Senior*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *R. F. Muskus*, *C. N. Winkel* en *Dr. G. H. Eskes*, laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vergadering van den 5den Augustus jl. nog niet in druk zijn verschenen, zoodat zij hedenavond niet aan de goedkeuring van de vergadering kunnen worden onderworpen.

Aan de orde komt:

Verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervulling van de vacatures ontstaan door ontslagname van de Heeren *S. M. L. Maduro* en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*.

Op verzoek van den *Voorzitter* fungeeren de Heeren *Zeppenfeldt* en *Senior* als stemopnemers.

Voor de vacature *S. M. L. Maduro* worden uitgebracht: voor eersten candidaat acht stemmen, alle op den Heer David

A. Correa, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de Heer *David A. Correa*.

Voor tweeden candidaat worden eveneens acht stemmen uitgebracht, waarvan vier op den Heer *Manrique Capriles*, twee op den Heer *A. D. Capriles* en twee op den Heer *S. A. L. Maduro*.

Waar niemand de volstreckte meerderheid heeft verkregen, en aan de Heeren *A. D. Capriles* en *S. A. L. Maduro* een gelijk getal stemmen ten deel zijn gevallen, vindt eene herstemming plaats tusschen de Heeren *Manrique Capriles* en *A. D. Capriles*, welke laatstgenoemde daartoe door het lot is aangewezen.

Bij herstemming staken de stemmen, waarna het lot beslist ten gunste van den Heer *Manrique Capriles*, zoodat tot tweeden candidaat is gekozen de Heer *Manrique Capriles*.

Voor de vacature *E. S. C. de Veer Abrahamsz* worden uitgebracht: voor eersten candidaat acht stemmen, alle op den Heer *Dr. H. Polvliet*, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de Heer *Dr. H. Polvliet*.

Voor tweeden candidaat worden eveneens acht stemmen uitgebracht, waarvan zes op den Heer *Dr. W. P. Maal* en twee op den Heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de Heer *Dr. W. P. Maal*.

De *Voorzitter* brengt den Heeren stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den Griffier de voordrachten op te willen stellen om aan den Gouverneur te worden ingediend.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 9.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 16den September 1929,
des avonds om acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *R. S. de Lannoy*, *Jossy C. Henriquez*, *S. A. Senior*, *R. F. Muskus*, *A. P. A. van Leeuwen* en *R. J. Beaujon Jr.*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

ZOOMEDE: de Heer *H. Schotborgh*, Administrateur van Financiën, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *C. N. Winkel* en *Dr. G. H. Eskes*, leden, de Latstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 5den Augustus 1929 (No. 7) en van den 16den Augustus 1929 (No. 8).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken.

1o. eene gouvernements-depêche van den 20n. Augustus 1929, No. 2485, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur tot wijziging van de Notificatie van den 4den Februari 1859 (P. B. No. 2), waarbij de bestaande bepalingen nopens het weiden en schutten van vee worden afgeschaft en nieuwe ingevoerd. (2)

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit ontwerp nog hedenavond in behandeling te nemen.

2o. eene gouvernements-depêche van den 26n. Augustus 1929, No. 2534, luidende als volgt:

„Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat Z. E. de Minister van Koloniën mijne tusschenkomst heeft ingeroepen om Uw College, naar aanleiding van het door den Raad op den 10den Juli jl. aan H. M. de Koningin gericht telegram betreffende den overval van het Waterfort op den 8sten Juni te voren, namens Hoogst Dezelve te berichten, dat door het zenden van de Commissie Hoorweg- Bennewitz, aan de bedoeling van Uw verzoek is voldaan.”

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten aan Z. E. den Gouverneur dank te betuigen voor de aan den Raad gedane mededeeling.

3o. een schrijven dd. 13 September 1929, van den Voorzitter en den Secretaris van den Curaçaoschen Bond van het Douanepersoneel, waarbij zij den Raad ter kennisname aanbieden een gedrukt exemplaar van de statuten van genoemden bond, onder mededeeling, dat de bond zoo vrij is op eventueele medewerking en steun van de zijde van den Kolonialen Raad bij voorbaat te rekenen.

Dit stuk wordt voor kennisneming aangenomen en besloten

wordt het exemplaar van de Statuten, ter kennisneming door de leden, ter Griffie van den Raad te deponeren.

4o. eene gouvernements-depêche van den 13den September 1929, No. 2762, waarbij de Gouverneur den Raad mededeelt, dat hij, ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, den Heer Administrateur van financiën gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (1928—1929—22) bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet den gemachtigde van den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij zal meenen te moeten verstrekken.

De Voorzitter brengt thans in behandeling:

1o. de ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (1928—1929—22).

De Voorzitter verleent het woord aan den gemachtigde van den Gouverneur, den Heer *H. Schotborgh*, Administrateur van financiën, die het volgende zegt:

Mijnheer de Voorzitter. In de eerste plaats betuig ik U dank voor den tot mij gerichtten welcomsgroet. Voorts moet ik, naar aanleiding van het slot van het Eindverslag op het thans in behandeling zijnde ontwerp, in opdracht van Z. E. den Gouverneur, Uwen Raad de volgende inlichtingen verstrekken.

Uit de gewisselde stukken blijkt, dat de Raad in hoofdzaak geen bezwaren heeft tegen het aangeboden ontwerp. Evenwel wenscht de Raad, afgescheiden van het voorstel van den Gouverneur, een nieuw systeem van belasting in te voeren, namelijk eene verbruiksbelasting op benzine. Dit onderwerp is in studie, doch in verband met verschillende omstandigheden, waaronder niet het minst zeer dringende werkzaamheden op de landskantoren, kon niet de noodige spoed met de samenstelling van het desbetreffende ontwerp worden betracht.

Zoodra echter de voorbereiding zoodanig zal zijn gevorderd, dat bedoeld ontwerp vasten vorm zal hebben aangenomen, zal het den Raad worden aangeboden.

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel, worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangeaomen.

De Voorzitter betuigt den gemachtigde van den Gouverneur dank voor de door hem verstrekte inlichtingen.

2o. de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (P. B. 1908 No. 33) (1928—1929—11).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

30. de ontwerp-keur tot wijziging van de Notificatie van den 4den Februari 1859 (P. B. No. 2), waarbij de bestaande bepalingen nopens het weiden en schutten van vee worden afgeschaft en nieuwe ingevoerd. (2).

De algemeene beraadslaging wordt geopend waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Voorzitter zegt thans het volgende:

Mijne Heeren: Naar aanleiding van een artikel van de Nieuwe Arnhemsche Courant, waaruit zinsneden zijn overgenomen in het alhier verschijnend weekblad Amigoe di Curaçao van den 17n. Augustus jl., in welk artikel het wordt voorgesteld als zoude de Koloniale Raad een motie van vertrouwen in den Gouverneur hebben aangenomen naar aanleiding van zijne houding in den nacht van 8 op 9 Juni jl. bij den onverhoedschen aanval op Willemstad, acht ik mij als voorzitter van den Kolonialen Raad verplicht, ter voorkoming van misverstand en onjuiste beoordeeling van den Raad, van deze plaats te verklaren, dat de Raad zich vooralsnog in geen enkelen zin heeft uitgesproken over de houding van de Koloniale Autori-

teiten bij voormelde gelegenheid, doch wel bij telegrafisch adres aan Hare Majesteit de Koningin heeft aangedrongen op een uitgebreid onderzoek door eene commissie bestaande uit hoog en boven iedere verdenking staande mannen, waarbij niet alleen officieele personen, maar ook buiten de zaak staande getuigen en personen, die inlichtingen kunnen verschaffen, gehoord zullen worden, aan welk verzoek, blijkens de in deze vergadering voorgelezen mededeeling van den Gouverneur, door Hare Majesteit is voldaan.

De Heer De Lannoy verkrijgt hierop het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Zooals besloten in 's Raads Zitting van den 19den Februari d. j. werd, naar aanleiding van het adres van de Heeren Elias Curiel e. a., waarin dezen met klem protesteerden tegen de schandelijke wijze waarop de politie-militair, Johan Clemens Hendriks, zich vergrepen had tegenover den Heer Lorenzo de Windt, aan het Bestuur een schrijven gericht inhoudende een tiental vragen.

Tot aller groote bevreemding is op dat schrijven, tot op den huidigen dag, geen antwoord ontvangen.

Gaarne verwacht de Raad alsnog het antwoord van het Bestuur op de gestelde vragen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt besloten het door den Heer De Lannoy gesprokene bij missive ter kennis van den Gouverneur te brengen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 10.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Buitengewone vergadering van Donderdag, den 3den
October 1929, des voormiddags om kwart voor negen uur.**

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *R. S. de Lannoy*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. J. Beaujon Jr.*, *Jossy C. Henriquez* en *S. A. Senior*, leden, benevens de Heer *J. G. Stadius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus* en *Dr. G. H. Eskes*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 16den September 1929, (No. 9).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 18den September 1929, No. 2782, luidende:

„Hierbij heb ik de eer te Uwer kennis te brengen, dat ik van Z. E. den Minister van Koloniën telegrafisch bericht heb ontvangen, dat bij Koninklijk besluit van den 12den September 1929, No. 8,

1o. aan mij, in 's Lands belang, voor onbepaalden tijd, ingaande op den vertrekdatum, verlof naar Nederland is verleend en

2o. de Administrateur van financiën Schotborgh, ingaande denzelfden datum, als waarnemend Gouverneur is aangewezen.

De vertrekdatum is vastgesteld op 3 October a. s.”

De Voorzitter wenscht Z. E. den Gouverneur Fruytier en zijn geacht gezin namens den Kolonialen Raad een aangename en voorspoedige reis en een behouden aankomst in het Vaderland toe.

2o. afschrift van de gouvernements-beschikking dd. 1 October 1929, No. 972, regelende de plechtigheden in verband met de eedsaflegging door den heer H. Schotborgh als waarnemend Gouverneur van Curaçao.

De Voorzitter deelt mede, dat deze vergadering is bijeen geroepen naar aanleiding van de sub 2o. bedoelde beschikking, om den waarnemenden Gouverneur, den Heer H. Schotborgh, in de gelegenheid te stellen den bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao voorgeschreven eed af te leggen.

Door den Voorzitter wordt eene commissie benoemd, bestaan-

de uit de Heeren *R. S. de Lannoy*, *A. P. A. van Leeuwen* en *S. A. Senior*, om den waarnemenden Gouverneur ter vergadering in- en uitgeleide te doen.

Tegen negen uur treedt de waarnemend Gouverneur, vergezeld van zijn adjudant en begeleid door de commissie van in- en uitgeleide, de vergaderzaal binnen en neemt den voor hem bestemden zetel in.

Op uitnoodiging van den Voorzitter leest nu de griffier voor:

1o. de proclamatie, waarbij de Gouverneur de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur ter kennis van de ingezetenen brengt; en

2o. de proclamatie, waarbij de waarnemend Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur ter kennis van de ingezetenen brengt.

Daar de waarnemend Gouverneur, op de hem daartoe door den Voorzitter gedane vraag, zich bereid verklaart tot het afleggen van den eed, voorgeschreven bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao, wordt het formulier door den Voorzitter voorgelezen, waarna de eed, luidende:

„Ik zweer, dat ik, om iets hoegenaamd in de betrekking van waarnemend Gouverneur te doen of te laten, van niemand, hoegenaamd eenige beloften of geschenken aannemen zal, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer trouw aan de Koningin; dat ik de welvaart van de kolonie naar mijn vermogen zal bevorderen; dat ik het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao steeds zal onderhouden en doen onderhouden, en dat ik mij in alles zal gedragen zooals een braaf en eerlijk Gouverneur betaamt.”

door den waarnemend Gouverneur, onder het opsteken van de twee voorste vingers der rechterhand en het uitspreken der woorden: „Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig!” in handen van den Voorzitter afgelegd wordt.

Daarna richt de Voorzitter het woord tot den waarnemend Gouverneur en zegt het volgende:

„Excellentie!

Ten tweeden male binnen een kort tijdsverloop valt U de hooge eer te beurt geroepen te worden om tijdelijk als vertegenwoordiger van Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, als Hoofd van de Uitvoerende macht in dit gebiedsdeel op te treden en heeft U krachtens Koninklijke aanwijzing als waarnemend Gouverneur in eene plechtige zitting van dezen Raad in mijne handen den voorgeschreven eed afgelegd.

Het is mij bijzonder aangenaam U op dit oogenblik namens den Kolonialen Raad de oprechte en welgemeende gelukwen-

schen van dit College aan te bieden met de vereerende onderscheiding en het hernieuwd blijk van vertrouwen zijdens de Hooge Regeering, waarvan deze benoeming onbetwistbaar getuigt.

Stelt het ambt van landvoogd steeds zware eischen aan den- gene, die daartoe geroepen wordt, thans en onder de tegen- woordige omstandigheden wordt met de benoeming tevens on- getwijfeld eene groote en niet te onderschatten verantwoorde- lijkheid aanvaard.

Uwe bekwaamheden, ervaring en doorzicht in zaken zijn der bevolking een waarborg, dat de U toevertrouwde belangen op loffelijke wijze zullen worden behartigd.

Uwe Excellentie de verzekering gevende, dat U nimmer te- vergeefs een beroep op 's Raads medewerking zult doen, spreek ik den wensch uit, dat, onder Gods onmisbaren zegen, het door U aanvaard interimair bestuur tot bestendige bloei en welvaart van dit gewest moge strekken."

Hierna neemt de waarnemend Gouverneur het woord en spreekt de volgende rede uit:

„Mijnheer de Voorzitter!

De woorden daareven door U, ook namens den Kolonialen Raad, tot mij gericht hebben mij aangenaam getroffen en wor- den door mij op hoogen prijs gesteld.

Het zal steeds mijn streven zijn om, getrouw aan den door mij zoo juist in Uwe handen afgelegden eed, de belangen van dit gebiedsdeel te behartigen. Om dat te kunnen doen heb ik noodig en doe ik daarom een beroep op de medewerking, de ervaring en de voorlichting van de leden van den Raad van Bestuur en van den Kolonialen Raad."

Na het uitspreken dezer rede verlaat de waarnemend Gou- verneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evengenoemde commissie uitgeleide gedaan.

De Commissie van in- en uitgeleide keert in de vergaderzaal terug en wordt door den Voorzitter bedankt.

Daar deze vergadering beledigd is voor de beëdiging van den waarnemend Gouverneur en er derhalve geen andere zaken te behandelen zijn, wordt zij door den Voorzitter gesloten.

T
V
zit
A.
Sta
A
Mw
laa
D
goc
ber
D
den
D
kon
I
192
I
192
Ken
kon
De
T
de
1.

NOTULEN.

No. 11.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 15den October 1929,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *Jossy C. Henriquez*, *R. S. de Lannoy*, *S. A. Senior* en *R. J. Beaujon Jr.*, leden, benevens de Heer *J. G. Stadius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus*, *A. P. A. van Leeuwen* en *Dr. G. H. Eskes*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 3den October 1929, (No. 10).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomene stukken:

10. eene gouvernements-depêche van den 23n. September 1929, No. 643, luidende als volgt:

In antwoord op de brieven, dd. 20 Februari en 17 September 1929, Nos. 9 en 24 van den Kolonialen Raad, heb ik de eer ter kennisname van de leden van Uwen Raad, hierbij te doen toekomen de bescheiden van het onderzoek inzake den Heer De Windt.

Tevens voeg ik hierbij een categorische beantwoording van de door U gestelde tien vraagpunten:

1. Het is niet juist, dat Hendriks den (rooden) haan wilde hebben. De brigadier, tevens buitengewoon agent van politie Hendriks bevond zich op het erf, op grond van het gestelde in artikel 1 van de Verordening tot verzekering van de toepassing van de bij algemeene verordeningen bevolen of toegelaten vrijheidsbeneming (P. B. 1891 No. 28). Immers de brigadier constateerde op heeter daad het plegen van een strafbaar feit (overtreding van art. 42 der Algemeene Politiekeur 1917); ingevolge het gestelde in artikel 34 van het Wetboek van Strafvordering was deze dienaar van de openbare macht verplicht den verdachte aan te houden en voor den Procureur-Generaal of voor een der hulpofficieren te brengen, welke aanhouding uitmaakt een bij algemeene verordening bevolen vrijheidsbeneming.
2. Het is juist, dat de politie-militair Hendriks den Heer Lorenzo de Windt heeft gearresteerd; zulks geschiedde met de bedoeling om de Windt voor een hulpofficier van justitie te brengen. De plaats en het uur der aanhouding doen hier niet ter zake, omdat het strafbare feit, n.l. het laten loopen van niet-uitvliegend pluimgedierte op den openbaren weg in het eerste of stadsdistrict werd geconstateerd op het oogenblik, dat het werd gepleegd; de maatregelen, bevolen of toegestaan bij ontdekking op heeter daad, blijven steeds van kracht, ongeacht den tijdsduur liggende tusschen het plegen en de aanhouding. Deze politiebevoegd-

heid is gegrond op verschillende arresten van den Hoogen Raad. Hendriks kende den naam of den familienaam van den heer de Windt niet voor de arrestatie.

3. Het Bestuur acht het niet aanbevelenswaardig, dat een politie-ambtenaar, wegens onbeduidende zaken een alhier gevestigden burger, wiens woonplaats bekend is, aanhoudt; gelijk uit het antwoord op vraag 4 moge blijken, blijft in onbeduidende zaken die aanhouding gewoonlijk dan ook achterwege.

4. De onder 4 geformuleerde vraag geeft ondergeteekende aanleiding op te merken, dat zoowel het stellen als het beantwoorden ervan aanleiding kunnen geven het publiek een verkeerde opvatting bij te brengen van de wijze, waarop in het Wetboek van Strafvordering deze materie is geregeld en dat zulks én voor de politie, die in deze optreden moet én voor het publiek aanleiding kan zijn tot het in het leven roepen van onaangenaamheden. Ik zal mijn antwoord daarom trachten weer te geven in dien zin, dat het voor het publiek niet kan worden misverstaan, aangezien aan den Raad de desbetreffende bepalingen van voornoemd Wetboek van Strafvordering toch wel bekend zijn.

Ingeval van ontdekking van het plegen van een strafbaar feit op heeter daad, dus in gevallen normaal vallende binnen het terrein der straatpolitie, is het opgeven van naam niet verplicht, maar wel aanbevelenswaardig, omdat, weigert de persoon in kwestie zijn naam op te geven, de politie gedwongen wordt hem voor een hulpofficier van justitie te leiden ter vaststelling van de gegevens, die hij weigert aan den opsporingsambtenaar te verstrekken, zoodat die persoon zich door die weigering blootstelt aan een onvrijwillige gang naar het politiebureau in gezelschap van politie, wat voor het publiek gelijk staat met arrestatie.

5. Het betreden van erven is normaal strafbaar gesteld in de artikelen 144 en 386 van het Wetboek van Strafrecht, in welke gevallen de dader of wederrechtelijk moet zijn binnengedrongen of zich niet verwijderd hebben op vordering van of vanwege de rechthebbenden, wanneer de dader wederrechtelijk vertoefde op het erf; vindt bij het binnentreden geen weigering of verhindering plaats, dan moet men geacht worden vrijwillig te zijn toegelaten.

Het niet wederrechtelijk zijn van het binnentreden moet steunen op ter zake bestaande wettelijke voorschriften, als daar zijn:

de reeds genoemde verordening van 1891 (P. B. No. 28) in artikel 1;

de verordening tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van plaatselijke keuren (P. B. 1872 No. 29);

de Algemeene Politiekeur 1917, in artikel 100;

de Verordening van 11 September 1919 (P. B. No. 88), houdende nadere voorzieningen ter bestrijding van heling, in artikel 9;

de verordening van 9 Juni 1921 (P. B. No. 64), tot wijziging en aanvulling van het Wetboek van Strafrecht, in artikel 8;

de verordening van 19 Augustus 1922 (P. B. No. 68), tot uitbreiding van de bevoegdheden van justitie en politie, in verband met de bestrijding van zedeloosheid, in artikel 1.

In al deze gevallen wordt streng onderscheid gemaakt tusschen eene woning, waarvan de toegang door den bewoner wordt geweigerd en „elke andere plaats”, onder welk laatste begrip ook valt een erf, al dan niet geheel omsloten, mits dit erf niet uitsluitend door eene woning toegankelijk is. Slechts in dit laatste geval en ten aanzien van eene woning, waarvan de bewoner den toegang weigert, schrijven de hierboven vermelde verordeningen bijzondere voorschriften voor.

6. Het is niet juist, dat van militaire zijde getracht is den Heer L. de Windt te doen overhalen zijn klacht in te trekken. Door den Garnizoenscommandant is op grond van het gestelde in artikel 7 van de Rechtspleging voor het Krijgsvolk te Lande (R. L.) aan een sergeant-majoor opgedragen een onderzoek in te stellen naar de van den Procureur-Generaal ontvangen klacht. Dit onderzoek bracht noodwendig mede, dat o.m. de heer de Windt moest worden gehoord, welk verhoor ten huize van de Windt is afgenomen. Bij dit bezoek is den heer de Windt er op gewezen, dat in de aangifte zelf niet voorkomt welke strafbare feiten tegen hem zouden zijn gepleegd, terwijl wel in een begeleidend, aan den Procureur-Generaal gericht schrijven, dus los van de klacht, wordt gesproken van wederrechtelijke vrijheidsberoving. Klager werd geraden uit dit begeleidend schrijven de zinsnede, waarin deze woorden voorkwamen, te lichten, omdat van wederrechtelijke vrijheidsberoving geen sprake was, hetgeen hem ook reeds was medegedeeld bij zijn bezoek aan den Kapitein. Door deze woorden te schrappen bleef de klacht onverminderd gehandhaafd en verminderde het begeleidend schrijven niet in waarde, doch werd de mogelijkheid uitgesloten, dat door den brigadier Hendriks een aanklacht werd ingediend tegen den heer de Windt wegens valsche aanklacht (Artikel 194 van het Wetboek van Strafrecht).

Nadrukkelijk zij verklaard, dat de overweging tot intrekking uitsluitend de woorden „wederrechtelijke vrijheidsberoving” betref en dat geen pogingen zijn gedaan intrekking der aangifte (klacht) te verkrijgen. Ware dit wel zoo, dan zou deze handelwijze ten sterkste worden afgekeurd.

7. Den brigadier Hendriks is het ontactvolle in zijn optreden onder het oog gebracht; hij is er op gewezen, dat in dit geval hem andere middelen ten dienste stonden om de voor zijn proces-verbaal noodige gegevens te verkrijgen en dat hij daarna had kunnen volstaan met in dat proces-verbaal melding te maken van verdachte's houding en gedragingen. Hem en de andere, met politiedienst belaste militairen is nogmaals in theorie en bij order bekend gemaakt, dat van bevoegdheden, verleend aan opsporingsambtenaren in het Wetboek van Strafvordering, en in andere verordeningen, slechts in de uiterste noodzaak en wanneer geen andere middelen meer aanwezig zijn om het doel te bereiken, mag worden gebruik gemaakt.

Om onnoodige wrijving te vermijden is de brigadier Hendriks dienstdoende gesteld aan de Hoofdwacht in het Waterfort, waar hij, normaal, niet in aanraking komt met personen bij het gebeurde betrokken.

8. Hoezeer het gebeurde ook wordt betreurd, de schuld hieraan ligt niet uitsluitend bij den brigadier Hendriks. De onder een gedeelte der bevolking van Willemstad gewekte verontwaardiging vindt in hoofdzaak haar oorzaak in de onbekendheid van dat gedeelte der bevolking met de bevoegdheden der politie en in de veranderde omstandigheden op politieel gebied.
- Mede gelet op het antwoord op vraag 7 wordt de brigadier Hendriks niet ongeschikt geacht om nog langer alhier politiedienst te doen.
9. Het al of niet juist zijn van de door adressanten genoemde feiten is uit de beantwoording der voorgaande vragen genoegzaam gebleken. Bij de voortgezette opleiding der politieambten zal, nog meer dan tot nu toe geschiedde, gewezen worden op de preventieve taak der politie en op de wijze, waarop een onpartijdige politie die taak zal hebben uit te voeren. Herhaling van het gebeurde zal echter niet

kunnen worden voorkomen, indien te goeder naam en faam bekend staande burgers van dit eiland niet met woord en daad, de politie in haar moeilijk ambt steunen. Met welke goede voornemens de politieambtenaren ook mogen zijn beziel en welke strenge orders ook door hun chef mogen zijn gegeven, tot onaangename maatregelen moet worden overgegaan ten aanzien van hem, die de werkzaamheden der politie bemoeilijkt.

10. Verandering van of toevoeging aan de militaire uniform wordt door de Kroon geregeld, zoodat tegemoetkoming aan den wensch, in deze vraag uitgedrukt, ligt buiten de bevoegdheid van het Bestuur.

Overigens zij medegedeeld, dat het nog niet is voorgekomen, dat niet te allen tijde aan den politiechef bekend was waar en wanneer iemand van zijne onderhebbenden heeft dienst gedaan, indien een burger dienaangaande van goed- of afkeuring wilde doen blijken.

De bij deze gouvernements-depêche in afschrift overgelegde bescheiden luiden als volgt:

a.

Commandant der Troepen in Curaçao.
Nr. 236 A.

Relaas van het gebeurde tusschen den brigadier, tevens buiten gewoon agent van politie *Hendriks* en den Heer L. de Windt op 21 Januari 1929.

Op genoemden datum werd door Hendriks, op politiepatrouille zijnde, te ongeveer twee uur n. m. geconstateerd dat op den openbaren weg enkele kippen liepen; hetgeen uitmaakt een overtreding van art. 42 der Algemeene Politiekeur 1917. Daar zulks speciaal in die buurt een veelvuldig voorkomende overtreding is. waartegen — gelijk de praktijk heeft uitgewezen — waarschuwen niet voldoende helpt, gaf ik reeds eerder aan mijn personeel opdracht tegen deze overtreders zoo mogelijk proces-verbaal op te maken.

Door het pluimgedierte te volgen kwam Hendriks aan een erf, waar de kippen binnen liepen; aan verschillende bewoners van het erf (gelegen achter perceel 52 aan de Conciesteeg) werd gevraagd wie de eigenaar van die kippen was, zonder dat de verlangde inlichtingen echter werden verstrekt. Wel kwam een aan Hendriks onbekend manspersoon naar hem toe, die op daartoe strekkende vraag den brigadier toevoegde: „Ja, dit is mijn kip; wat doe jij hier; dit is mijn koraal; er af.”

De gelegenheid om proces-verbaal op te maken tegen bedoelden onbekenden persoon, die door zijn uitlatingen had toegegeven dat een der kippen hem toebehoorde, werd Hendriks ontnomen, omdat die persoon — na nog eenige malen betoogd te hebben dat Hendriks zijn erf moest verlaten — zich in zijn woning terugtrok; daar een woning niet zonder bijzonderen maatregel is te betreden, indien de eigenaar zich daartegen verzet, verliet de brigadier het erf, mededeelende dat hij later zou terugkomen. Te ruim half drie n. m. vervoegde zich aan de hoofdwacht in het Waterfort een persoon, die later bleek meergenoemde de Windt te zijn, welke den Wachtcommandant mededeelde den Kapitein te willen spreken; daar het de gewoonte is dat onbekenden, alvorens tot mij te worden toegelaten, hun naam en de reden van hun bezoek aan den Wachtcommandant opgeven, werd aan de Windt een en ander gevraagd; hij weigerde evenwel aan dit verzoek te voldoen met de woorden: „dat gaat jou niets aan; daar heb jij niets mee te maken.” De heer de Windt is daarna, zonder dat hem verder nog iets is gevraagd, bij den Luitenant *Berger* gebracht, daar ik op dat moment in conferentie was.

Nadat de Windt aan genoemden Luitenant zijn bezwaren had kenbaar gemaakt, deelde die Officier hem mede geen oordeel te kunnen uitspreken alvorens ook den brigadier te hebben gehoord, waarbij hij aan de Windt verzoekt een half uurtje te wachten; alsdan zou Hendriks zijn afgelost en kon het onderzoek, desgewenscht in bijzijn van den klager, onmiddellijk aanvangen; van deze gelegenheid wenschte de Windt echter geen gebruik te maken, waarop hij het fort verliet.

Na het voorval in de koraal van de Windt, had de brigadier Hendriks zich begeven naar het wachtlokaal Brionplein om nadere instructies te vragen; aan den toevallig aanwezigen Brigadecommandant deelde hij mede, dat het in zijn aanvankelijk

voornemen lag zich wederom naar die coraal te begeven, ditmaal vergezeld van een sergeant; de Brigadecommandant voorziende, dat de Windt zich wederom zou onttrekken aan de politie door in zijn woning te blijven, bepaalde, dat Hendriks, die veel op het Brionplein dienst doet, zou wachten totdat de verdachte zich daar zou vertoönen, om hem alsdan staande te houden en naar naam enz. te vragen. Noch aan den Brigadecommandant noch aan Hendriks was toen bekend dat de Windt zich naar het Waterfort had begeven.

Te ongeveer 3 uur 45 n. m., toen de Windt terug kwam van zijn bezoek aan den Luitenant Berger, is hij aan den voet van de Koningin Emmabrug door Hendriks staande gehouden en zijn hem de noodige gegevens voor het op te maken proces-verbaal op nieuw gevraagd, waarop wederom volgde de pertinente weigering van verdachte om aan dat verzoek te voldoen. Behalve uit het in afschrift hierbijgaand rapport van den Brigadier Hendriks (Bijlage A) blijkt ook uit het mede hierbijgaand afschrift rapport van den tijdelijk agent van politie Bruma (Bijlage B), dat aan de Windt alvorens tot diens aanhouding over te gaan, is gevraagd naar naam enz; toen de Windt evenwel weigerde aan dit verzoek gevolg te geven, moest aanhouding tot voorgeleiding voor een Hulpofficier van Justitie volgen, wat dan ook is geschied. Hij is onmiddellijk op vrije voeten gesteld toen hij in het wachtlokaal Brionplein de voor het proces-verbaal noodige gegevens had verstrekt.

Na het verlaten van het wachtlokaal Brionplein heeft de Windt zich wederom naar het Waterfort begeven; ditmaal bij mij toegelaten zijnde, deed hij mij een relaas van zijn wederbaren, waarbij ik hem mededeelde dat— indien zijn verhaal juist was— ik het optreden van de politie in deze arkeurde, dat hij alles had kunnen voorkomen door op eerste aanvraag zijn naam enz. bekend te maken en dat— hoe onhandig en ontaftvol ik het optreden van de politie ook mocht vinden— er noch van huisvredebreuk noch van wederrechtelijke vrijheidsberoving sprake was. Op de Windt's vraag of hij tot het indienen van een klacht aan den Procureur-Generaal gerechtigd was, heb ik hem geantwoord, dat een ieder, tegen wien een strafbaar feit gepleegd is, bevoegd is daarvan aangifte te doen bij een opsporingsambtenaar en dat het hem vrij stond den opsporingsambtenaar te kiezen; echter heb ik hem zeer duidelijk als mijn meening doen kennen, dat in deze geen strafbaar feit was gepleegd en dat een aangifte dus geen resultaat zou kunnen hebben.

Desondanks is door de Windt bij den Procureur-Generaal een klacht ingediend, welke door dien ambtenaar aan mij is toegezonden, teneinde overeenkomstig het gestelde in art. 7 van de Rechtspleging bij de Landmacht, in mijn kwaliteit van Commandeerend Officier van het Garnizoen een onderzoek ter zake te kunnen instellen. Dit onderzoek droeg ik op aan den sergeant-majoor de Jager, die daartoe zowel Hendriks als de Windt moest hooren; dit laatste is geschied in de woning van de Windt.

Het rapport de Jager (hetwelk in afschrift hierbij gaat (bijlage C) heeft mij geen aanleiding gegeven mijn aanvankelijk oordeel, als zou er door Hendriks geen strafbaar feit zijn gepleegd, te wijzigen en, na op grond van het gestelde in art. 11 R. L. het advies van den Auditeur-Militair te hebben ingewonnen, besloot ik Hendriks niet naar den Krijgsraad te verwijzen

b. Afschrift

Troepen op Curaçao

IVde Brigade

Rapport.

Op heden den eenentwintigsten Januari 1900 negen en twintig omstreeks twee uur en vijftwintig minuten, n. m. bevond ik Johannes Clemens Hendriks, Brigadier, tevens buitengewoon agent van politie, mij op patrouille op den openbaren weg, de Wagensteeg alhier, alwaar ik zag dat eenige kippen zijnde niet uitvliegend pluimgedierte los liepen.

Ik ben een der kippen gevolgd, tot in een coraal gelegen achter perceel No. 52 in de Conciesteeg. Nadat ik verschillende bewoners van genoemde coraal had gevraagd, wie de eigenaar van bovengenoemde kip was kwam een mij onbekend manspersoon naar mij toe, die mij desgevraagd verklaarde: „Hier dit is mijn coraal en dat (hiermede bedoelde hij de kip die ik gevolgd was) wat zoek je hier, ga eruit, wat moet je in mijn coraal zoeken.”

Ik vroeg de persoon of hij de eigenaar was van bedoelde kip waarop hij mij antwoordde: „Ja, dat is mijn kip”. Verder wenschte hij mij niet te woord te staan, hierop liep hij zijn woning binnen, met de woorden: „Mijn naam krijg je niet, waarom moet je mijn naam hebben? Ik zal even opbellen als je hier niet van daan gaat.” P. M. 3.45 uur heb ik bedoelde persoon staande gehouden aan den voet van de Koningin-Emmabrug (Brionplein). Ik vorderde van hem zijn naam op te geven, waarop hij mij nogmaals te kennen gaf, dat bij niets met mij te maken had. Ik verzocht hem mij naar de wacht te willen volgen, waaraan hij evenwel niet voldeed. Toen heb ik hem met den agent Bruma naar de politiewacht Brionplein gebracht. Dit overbrengen geschiedde onder voortdurend tegenstribbelen (Geen verzet). In de wacht verklaarde hij desgevraagd genaamd te zijn: *Lorenzo de Windt*, geboren 18 Februari 1872 te Curaçao, gehuwd, van beroep koopman en wonende Conciesteeg No. 52 alhier. Voor hij zijn naam opgaf vroeg hij mij: „Waarom moet ik mijn naam opgeven, wat heb ik gedaan”. Ik heb hem proces-verbaal aangezegd voor het op den openbaren weg los laten loopen van niet uitvliegend pluimgedierte. Daarna heb ik hem toestemming gegeven zich te verwijderen.

Willemstad 23 Januari 1929

(get.) Hendriks

Voor afschrift:

Voor den Gouvernements-Secretaris,

(get.) R. Boskaljon.

h. c.

c. Afschrift.

Ondergeteekende van Hesteren J. F. Sergeant die bij het overbrengen van de Windt bovengenoemd, naar de wacht Brionplein tegenwoordig was, voegt hieraan toe, dat direct nadat de Windt de wacht binnengebracht was, zich verschillende menschen om de wacht verzamelden, onder wie vier of vijf personen, die voorgaven zoons van de Windt te zijn. Door hen werd op een heftige toon het gebeurde besproken. Toen de Windt de wacht verliet voegden deze personen zich bij hem en een hunner zeide, daarbij naar de wacht ziende: „Is dat nou politie wij zullen wel eens zien dat wij dat veranderd krijgen. Wij gaan met ons allen direct naar Punda.” (Hiermede bedoelde hij waarschijnlijk naar een of andere autoriteit om zich te gaan beklagen).

De Windt nam met nog eenige personen plaats in een der auto's die op de standplaats Brionplein stonden. Daar de brug juist geopend was, moest de auto die naar Punda moest, wachten. In dien tijd verzamelden zich daaromheen weer veel publiek aan wien het gebeurde breedvoerig werd verteld. Het geheel droeg het karakter van een demonstratie tegen het optreden der politie. Zoowel voor de wacht als bij de auto heb ik het verzamelde publiek doen verwijderen.

Willemstad 23 Januari 1929

(get.) J. F. van Hesteren.

Voor afschrift:

Voor den Gouvernements Secretaris,

(get.) R. Boskaljon.

h. c.

d. Afschrift

Bijlage B.

Rapport.

Op Maandag den 21sten Januari 1900 negen en twintig des namiddags omstreeks half vier bevond ik mij, voor dienst op het *Brionplein*, en zag ik, dat Brigadier *Hendricks* een manspersoon genaamd *de Windt* staande hield, waarna Brigadier *Hendricks* aan *de Windt* zijn naam vroeg, waarop de laatste antwoordde:

„Waarom wil je mijn naam hebben?” Daarop antwoordde *Hendricks* „Ik moet Uw naam hebben!” en *de Windt* vroeg toen „Waarom?” De Brigadier *Hendricks* zeide toen „Als U mij Uw naam niet wilt opgeven, dan gaat U mee naar de wacht”.

Hendricks nam *de Windt*, toen bij zijn schouder, waarop *de Windt* eenige mij onverstanebare woorden uitte, en maakte afwerende bewegingen. Toen *de Windt* zich bleef verzetten, heeft de Brigadier *Hendricks* mij ter hulp geroepen.

Ter plaatse gekomen zijnde, vroeg ik aan *de Windt* kalm naar de wacht te gaan, en geen ruzie te maken. Toen zeide hij: „Ik ga niet! Ik wil niet gaan”.

Ik heb *de Windt* toen mede weggebracht tot halverwege het *Brionplein*, waar de Sergeant *van Hesteren* hem van mij heeft overgenomen.

Willemstad, 28 Februari 1929.

De agent van Politie
(get.) Bruma.

Voor afschrift:

Voor den Gouvernements Secretaris,

(get.) R. Boskaljon.

h. c.

e. Afschrift.

Bijlage C.

Troepen te Curaçao.

Rapport.

In opdracht van den Heer Troepen-Commandant heb ik, F. de Jager, sergeant-Majoor, tevens buitengewoon agent van politie naar aanleiding van bijgaande klacht, een onderzoek ingesteld en daarbij gehoord, L. de Windt, brigadier Hendricks en anderen die ter zake deze klacht inlichtingen konden geven.

Uit dit onderzoek is gebleken:

Dat door den brigadier Hendricks op 21 Januari 1929, des namiddags omstreeks twee uur werd waargenomen, dat een aantal kippen (vier) liepen op den openbaren weg, „*de Wagensteeg*”.

Hoewel de bewoners van „Otrabanda”, speciaal van de *Conciantiesteeg* en omgeving herhaaldelijk voor *deze*, voor het verkeer gevaarlijke overtreding, zijn gewaarschuwd, schijnen genoemde bewoners aan deze overtreding geen einde te willen maken. In verband hiermede heeft de politie, speciaal de Wacht-Commandant *Brionplein*, strenge orders hieromtrent gekregen en alles aan te wenden, om de eigenaars van dit pluimgedierte op te sporen en te verbaliseeren.

Door meergenoemde kippen te volgen, kwam de brigadier *Hendricks* aan het erf van *L. de Windt*.

De *Windt* gaf desgevraagd onmiddellijk toe, dat een dezer kippen van hem was, wat aanleiding was voor brigadier *Hendricks* om *L. de Windt* te verbaliseeren. Insteede van aan het verzoek van den brigadier *Hendricks* te voldoen om zijn naam op te geven, sloeg *de Windt* een zeer ongepasten toon aan tegen genoemden brigadier en eischte van hem, dat hij onmiddellijk zijn voor het publiek toegankelijke erf verliet. Daar het hier gold „ontdekking van een strafbaar feit op heeterdaad”, was er voor meergenoemden brigadier geen enkele reden om het erf van *de Windt* te verlaten, doch drong hij er maar bij *de Windt* op aan, om zijn naam op te geven. Ook thans werd hieraan door *de Windt* niet voldaan en door zich in zijn woning terug te trekken, werd het den brigadier *Hendricks* onmogelijk gemaakt, om *de Windt* aan een hulp-officier van Justitie voor te geleiden. Hierop heeft de brigadier *Hendricks* zich teruggetrokken na aan *de Windt* te hebben medegedeeld, dat hij terug zou komen.

Bij vorenstaand optreden van den brigadier *Hendricks* en de houding die *de Windt* tegen de politie aannam, waren verschillende, niet bij naam bekende burgers tegenwoordig, die het blijkbaar genoeg deed dat de politie zoo „dwars gezeten” werd.

Ongeveer een half uur na vorenstaande kwam aan de Hoofdwacht een mijnheer die later bleek te zijn *de Windt*, die den kapitein wenschte te spreken. Genoemde *de Windt* gedroeg zich tegen den dd. Wachtcommandant, de brigadier *van Wijnen* zeer ongepast en op de vraag van genoemden brigadier om nadere inlichtingen (omdat brigadier *van Wijnen de Windt* niet kende en laatstgenoemde zeer opgewonden was) antwoordde *de Windt*: „dat gaat jou niets aan, daar heb jij niets mede te maken!” Zonder verder iets te vragen is *de Windt* bij den luitenant *Berger* aangediend.

Ongeveer een half uur na vorenstaande begaf ik sergeant-majoor als dd. Brigade-Commandant mij op controle naar de verschillende wachten. Aan de wacht *Brionplein* komende, werd mij door den brigadier *Hendricks* het hiervoren omschreven voorval medegedeeld en dat hij voornemens was, om zich verge-

zeld van den sergeant *van Hesteren* wederom naar het perceel van den onwillige te begeven, teneinde de voor het op te maken proces-verbaal noodige naamsopgave enz. te verkrijgen.

Daar mij dit niet de juiste oplossing leek en om een tweede bespottung der politie te voorkomen, heb ik den sergeant *van Hesteren* en den brigadier *Hendricks* opgedragen zulks niet te doen, doch, daar brigadier *Hendricks* toch zeer veel op het *Brionplein* en omgeving vertoeft en de onwillige zich daar wel eens zou vertoonen, hem daar staande te houden en zijn naam enz. te vragen en z.n. voor een hulp-officier te geleiden.

Dat de onwillige, die later bleek genaamd te zijn *de Windt* zich intusschen naar de Hoofdwacht had begeven, was toen niet bekend.

Juist toen ik de wacht *Brionplein* verlaten wilde, zag ik, dat de brigadier *Hendricks* aan den voet van de Kon. Emmabrug een burger (die later bleek *de Windt* te zijn) staande hield en eenige woorden met hem wisselde. Volgens brigadier *Hendricks* heeft hij toen *de Windt* tweemaal verzocht zijn naam op te geven, hetwelk gehoord is door den burger agent van politie *Bruma*, waaraan deze niet voldeed en den brigadier toevoegde: „Ik geef aan jou mijn naam niet op, ik heb niets met jou te maken.” Hierbij zag ik *de Windt* zwaaien met zijn beide armen en afwerende gebaren maken. Toen is hem door brigadier *Hendricks* verzocht hem te willen volgen naar de wacht. Vervolgens zag ik, dat de brigadier *Hendricks* de verdachte bij zijn linker arm en linker schouder vastgreep om hem te geleiden naar de naaste politiewacht ter voorgeleiding voor een hulp-officier van Justitie. *De Windt* verzette zich hiertegen aanvankelijk, door te trekken in de tegenovergestelde richting dan de brigadier *Hendricks* hem wilde geleiden.

Om wederspanningheid te voorkomen, riep de brigadier *Hendricks* onmiddellijk den in de nabijheid staanden burger agent van politie *Bruma* te hulp. Deze vatte *de Windt* bij den rechterarm en samen brachten zij *de Windt* vervolgens in de wacht *Brionplein*.

Uitdrukkelijk wordt hierbij door mij sergeant-majoor verklaard, dat *de Windt* niet tegen de borst is gestooten en niet op ruwe wijze is behandeld.

Terwille der onpartijdigheid is door mij, sergeant-majoor, *de Windt* in de wacht *Brionplein* te woord gestaan. Nadat ik hem op gepaste wijze op zijn overtreding had gewezen, werden door mij zijn naam enz. opgenomen.

Nadat alle voor een Proces-verbaal benodigde opgaven door *de Windt* waren verstrekt en hem Proces-verbaal was aangezegd, is hem door mij toegevoegd: „U kunt weer weggaan en ik zou voortaan maar direct aan de politie mijn naam opgeven”.

Dat *de Windt* in de wacht zou zijn uitgelachen, is in strijd met de waarheid. Ik zou zulks niet hebben toegelaten en overigens was er niets om te lachen.

Bij mijn onderhoud met *de Windt* in zijn woning, verklaarde deze mij letterlijk: „Vanaf dat ik werd aangehouden totdat ik de wacht weer verlaten heb, weet ik niet wat er gebeurd is, ik was weg.”

Op mijn vraag, hoe hij dan wist te zijn uitgelachen, verklaarde een bij het onderhoud aanwezige meerderjarige zoon van *de Windt*: „Toen ik hoorde dat mijn vader was aangehouden, wilde ik de politiepost binnengaan, doch de voor de deur staande groote agent (bedoeld wordt de sergeant *van Hesteren*) zeide met een grijns-lachend gezicht: „Ga nu gauw door!”

Bij dit onderhoud verklaarde *de Windt* mij nog als volgt: „Ik was in de overtuiging, dat ik niet verplicht was aan de politie mijn naam op te geven op mijn eigen erf. Had ik geweten wat U zegt, dat ik zulks wel verplicht ben, dan had ik het gedaan en daarmee alles voorkomen.”

Tenslotte verklaar ik, sergeant-majoor, dat een haat tegen den persoon *Hendricks* aan het voorgevallene niet vreemd is. Dit is mij gebleken uit het geheele onderzoek.

Door *Hendricks* wordt streng de hand gehouden aan wetten en voorschriften en ziet niets door de vingers en een gelegenheid om hem te nekken, wordt door vele bewoners van *Otrabanda* met beide handen aangegrepen. Onomwonden werd door *de Windt* en de zijnen hun haat tegen *Hendricks* uitgesproken en mij zelfs verzocht te willen zorgen, dat hij daar nooit meer kwam.

Ook aan de waarheidsliefde van *de Windt* moet zeer getwijfeld worden hetgeen voorkomt in „*Amigoe di Curaçao*”

van Zaterdag 2 Februari 1929. Onwaar is, dat door mij, sergeant-majoor zou zijn geadviseerd aan *de Windt* om zijn klacht in te trekken. Letterlijk heb ik gezegd: „Die klacht houdt niets in. Het is een memorieering van al of niet gebeurde feiten, maar een strafbaar feit wordt daarin niet ten laste gelegd. Alleen de woorden „wederrechtelijke vrijheidsberoving” zijn niet juist en m. i. voor U gevaarlijk, want dat zou aangemerkt kunnen worden als een valsche klacht, dus klachte of aangifte doen van een feit, wetende dat het niet gepleegd is”. Nadat ik hiervan *de Windt* een uiteenzetting had gegeven, wilde *de Windt* dat woord wel intrekken en verzocht mij hierover met zijn praktizijn te spreken. Uitdrukkelijk heb ik toen *de Windt* verklaard niet met zijn praktizijn te willen spreken, dat het onderzoek hem, *de Windt*, betrof en niet zijn praktizijn. Hierop verklaarde *de Windt* zelf met zijn praktizijn te zullen spreken en mij den volgende dag tusschen 4 en 12 uur n. m. te zullen opbellen. Ook hieraan heeft *de Windt* niet voldaan.

Bij het door mij met *de Windt* gevoerde gesprek, bleek mij, dat hij vrij goed Hollandsch sprak en verstond en waar hij mij soms niet kon begrijpen, werd hem het een en ander vertaald door den bij het onderzoek aanwezigen Heer *Miguel Dovale*, die zeer goed Hollandsch spreekt en verstaat.

Nog werd mij door *de Windt* verklaard, dat hij met het optreden van de nieuwe politie niet op de hoogte was; vroeger had hem zoiets niet kunnen gebeuren.

Waarvan door mij, Sergeant-majoor de Jager, op den eed bij den aanvang mijner bediening afgelegd, is opgemaakt dit rapport.

Willemstad, 2 Februari 1929.

De sergeant-majoor,

(w. g.) F. de Jager.

Voor afschrift:

Voor den Gouvernements-Secretaris,

R. Boskaljon.

h. c.

De *Voorzitter* geeft te kennen, dat hij deze stukken ter Griffie van den Raad zal deponeren ter inzage van de leden.

2o. afschrift van de Gouvernements-beschikking dd. 26 September 1929, No. 960, waarbij aan den bode ter Gouvernements-Secretarie, van de Kamer van Koophandel en Nijverheid en van den Kolonialen Raad, J. van Ecks wegens het verrichten van buitengewone werkzaamheden als bode van den Kolonialen Raad, eene vergoeding is toegekend van f 100,—.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

3o. eene gouvernements-depêche dd. 30 September 1929, No. 2792, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de Verordening van den 28sten December 1928 (P. B. 1929, No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar. (3)

4o. eene gouvernements-depêche van den 9den October 1929, No. 3076, luidende als volgt:

„Onder intrekking van het ontwerp der verordening tot wijziging van de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. 1929, No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar, aan Uwen Raad aangeboden bij de gouvernements-depêche dd. 30 September 1929, No. 2792, heb ik de eer hierbij den Kolonialen Raad een nieuw ontwerp tot wijziging der gemelde verordening aan te bieden.”

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit ontwerp naar de Afdeelingen te verwijzen.

5o. eene gouvernements-depêche van den 9den October 1929, No. 2637, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 21sten September 1922 (P. B. 1922, No. 71), betreffende den loodsdienst en de loodsgelden. (4).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt ook dit ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

Op de vraag van den *Voorzitter* of nog iemand het woord verlangt vraagt en verkrijgt de heer *Henriquez* het woord en zegt: „Mijnheer de *Voorzitter*!

Wederom zie ik mij genoodzaakt Uw aandacht te vragen voor eene aangelegenheid, die gedurende de laatste weken het onderwerp was van veel commentaar in bepaalde kringen alhier.

De aanslagbiljetten voor de grondbelasting zijn weer dit jaar verschenen en hebben een storm van verontwaardiging en misnoegen verwekt, aangezien naar de meening van het publiek de aanslagen telkens maar hooger opgevoerd worden.

Deze beschuldiging is naar mijne meening van elken grond ontbloot en de oorzaak van deze groote ontevredenheid moet gezocht worden in eene verouderde grondbelastingverordening die niet meer in overeenstemming is met de veranderde toestanden die sedert de laatste jaren hier heerschen.

Deze verordening dateert van 1908 en werd in het leven geroepen onder zeer verschillende toestanden dan die waarin wij nu leven.

Het Bestuur beschouwde in die dagen, en zeer terecht, ook, eene opbrengst van 8% bruto als eene zeer redelijke rente voor grondeigendommen met een opbrengst van niet hooger dan f 240.— 's jaars.

Hiervan moest nog af 0.6% voor belasting en minstens 1½% voor reparaties enz., zoodat van de opbrengst 6% schoon overbleef, wat voor grondeigendommen als secure belegging algemeen bevreemdend werd beschouwd. Gedurende de laatste 15 jaren heeft in den economischen toestand van dit gebiedsdeel een enorme evolutie plaats gehad waarbij de huurwaarden van grondeigendommen niet langer dezelfde verhoudingen behouden hebben, ten opzichte van de koopwaarde dier eigendommen als vroeger.

Het is een vrij algemeene economische regel, dat de koopwaarde van een effect geregeld wordt naar de opbrengst en zoo heeft het Bestuur ook in die verordening als grondslag voor de grondbelasting genomen, de gemiddelde opbrengst gedurende de voorafgaande 3 jaren, welk bedrag vermenigvuldigd met 12½ de waarde van het eigendom moet aangeven. Deze factor van 12½ was zeer juist zoolang de rentevoet van 8% bruto voor grondeigendommen met een opbrengst boven f 240,— 's jaars, als redelijk werd beschouwd.

Bij de veranderde toestanden alhier zal geen enkel belegger zich tevreden stellen met een rente van 8% bruto, of wel 6% netto.

Gedurende de laatste jaren, zijn alle transacties in grondeigendommen op een grondslag van ongeveer 12% opbrengst gesloten.

Waar de heele economische opbloei geen vasten bodem heeft zoals hier, is het vanzelfsprekend, dat elke belegger in grondeigendommen in de eerste plaats moet denken aan afschrijving van de koopwaarde. Was daarvoor voor kort vrij algemeen 3% het aangenomen percentage, in den allerlaatsten tijd gaat men daarmede zelfs hooger.

Het Bestuur van Curaçao b. v. rekent bij het medegedeelde in de stukken betreffende de 2de suppletoire begroting 1929, rakende den voorgenomen woningbouw door den daarbedoelden Hollandschen aannemer op een afschrijving in 30 jaar.

Om dus 6% netto over te houden, na aftrek van 2% voor belasting en reparatie en 3% voor afschrijving moet de koper minstens eene bruto opbrengst van 11% berekenen.

Aangezien de fiscus volgens de wet, den rentevoet slechts op 8% mag berekenen, wordt hierdoor de eigenaardige toestand geschapen, dat een eigendom dat gekocht wordt op een rentevoet van 12% opbrengst voor een waarde van f 40 000,— b. v. dadelijk na den verkoop door den fiscus wordt geschat op f 60 000,— immers volgens de wet naar een opbrengst naar den rentevoet van 8% 's jaars ofwel 50% hooger dan de waarde die het eigendom bij publieke veiling heeft opgebracht.

Het eigenaardigste van het geval is nog dat de koper die slechts f 40 000,— betaalt voor het eigendom, de overdrachtsbelasting moet betalen naar rede van f 60 000,—; dit ter loops.

Zeer ernstig is ook de omstandigheid, dat het hiervoor door mij betoogde de opdrijving van huurhuizen in de hand werkt.

Vele huurders toch maken van deze gelegenheid gebruik, heelaas maar te vaak misbruik, om de huren op te voeren. Men blijft zoo aan den gang en naar mijne meening moet in de eer-

ste plaats het Bestuur vermijden opdrijvingen als hier bedoeld, zij het ook onwillekeurig, in de hand te werken.

Ik heb hooren verkondigen in dezen Raad, dat men moet handelen naar omstandigheden en aangezien ik mij in elk opzicht kan vereenigen met deze woorden, hoop ik dat de Raad zich zal vereenigen met mij om het Bestuur te verzoeken de verordening zoodanig te wijzigen, dat deze meer in overeenstemming wordt gebracht met de veranderde toestanden en wel de vermenigvuldigingsfactor van 12½ terug te brengen op 8 of 9. Een voorstel daartoe wordt door mij thans gedaan.

Het voorstel van den heer Henriquez, dat ondersteund wordt door de heeren Beaujon Jr. en De Lannoy, wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen; terwijl, mede zonder hoofdelijke stemming, besloten wordt het door den heer Henriquez gesprokene in zijn geheel ter kennis van het Bestuur te brengen.

Hierna verkrijgt de heer *Beaujon Jr.* het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter!

Ons geacht lid Zeppenfeldt, dien ik hoop spoedig hersteld te zien van zijn lichte ongesteldheid, welke hem verhindert deze vergadering bij te wonen, heeft bij eene vorige openbare vergadering de opmerking gemaakt, dat de usance het eischt, dat bij rondvraag in de vergaderingen van den Raad, gewenscht is, dat het onderwerp waarover een lid wenscht te spreken eenigszins vooruit bekend moet zijn aan de medeleden.

Een dergelijke praktijk heeft zeker zijn nut en ik wil mij ook zooveel mogelijk hieraan houden, maar Mijnheer de Voorzitter, op dit oogenblik zal ik toch zondigen tegen deze gewenschte praktijk om te vragen of de tijd niet gekomen is, dat wij het Bestuur verzoeken, aan den Raad volledige gegevens te willen verstrekken in zake medewerking en credietverleening aan de Nederlandsche firma, die bereid gevonden werd een complex woningen hier te bouwen.

Mijnheer de Voorzitter. Bij de behandeling van de aanvullings begroeting voor het jairstjaar 1929, heeft de Raad door stilzwijgen en het vermijden van debatten, medewerking verleend aan het Bestuursplan voor woningbouw, in het volste vertrouwen, dat het woningnoodvraagstuk hiermede voor een groot deel opgelost zal worden zonder dat de gemeenschap onnoodige finantieele lasten hiervoor zal moeten ondervinden.

De Firma, die thans in onderhandeling is met het Bestuur voor dezen woningbouw, is, naar ik van betrouwbare zijde verneem, een zeer ernstige en hoogstaande onderneming en daar-

door een waarborg voor ons, dat alle overeenkomsten en bepalingen richtig zullen worden nagekomen; maar aan den anderen kant verneem ik, dat de voorwaarden, waaronder deze firma gronden, voorschotten, hypotheek, enz., van het Gouvernement zal krijgen, de goedkeuring van den Raad niet zullen kunnen wegdragen, wanneer die bekend worden.

Ter vermijding van critiek op een bestuurs daad later als er daaraan niets meer te verhelpen is en ter bevordering van de samenwerking tusschen Bestuur en Raad, meen ik, Mijnheer de Voorzitter, dat het goed is, dat wij volledige inlichtingen krijgen van de plannen en werkwijze in deze aangelegenheid. De onderneming die bedoelde huizen gaat bouwen is zeker geen filantropische instelling en moet zij daarom natuurlijk in zekere mate winst behalen uit de zaak, daar kan niemand eenig bezwaar tegen hebben; maar het karakter van bijzondere bevoorrechtiging moet uitblijven.

Ook vraag ik mij af of het geen aanbeveling verdient, vooral aan ambtenaren, die een eigen huis wenschen te bouwen, diezelfde faciliteiten te verleen, als door die firma verkregen zullen kunnen worden.

Ik ken gevallen waarin het Bestuur geweigerd heeft ambtenaren tegemoet te komen in hun pogingen om een eigen huis te bouwen, maar ik wil aannemen dat deze houding verband hield met de plannen betreffende deze aangelegenheid welke in studie waren. Na het vaststellen van de voorwaarden voor deze firma, bestaan m. i. geen bezwaren meer ook anderen de gelegenheid te geven gebruik te maken van 's bestuurs medewerking.

Mij refereerende naar het door mij gesprokene, stel ik den Raad voor, het Bestuur te verzoeken aan den Raad inlichtingen te willen verstrekken betreffende de door het Gouvernement aan de Nederlandsche firma, die bereid bevonden is woningen hier te bouwen, te verleen medewerking en steun zoomede betreffende de plannen en de werkwijze van genoemde firma.

Het voorstel van den heer Beaujon Jr., dat ondersteund wordt door de heeren Henriquez en De Lannoy, wordt zonder hoofdelijk stemming aangenomen; terwijl, mede zonder hoofdelijk stemming, besloten wordt het door den heer Beaujon Jr. gesprokene in zijn geheel ter kennis van het Bestuur te brengen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende wordt de vergadering door den *Voorzitter* gesloten.

NOTULEN.

No. 12.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 28n. October 1929,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *Jossy C. Henriquez*, *C. N. Winkel*, *A. P. A. van Leeuwen*, *Roberto S. de Lannoy*, *S. A. Senior* en *R. J. Beaujon Jr.*, leden, benevens de Heer *J. G. Staius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus* en *Dr. G. H. Eskes*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vorige vergadering, wegens uitgebreidheid, nog niet in druk zijn verschenen en eerst in eene volgende vergadering aan de goedkeuring der leden zullen worden onderworpen.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 24n. October 1929, No. 1413, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 28n. December 1928 (P. B. No. 77), tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten. (7).

2o. eene gouvernements-depêche van den 24n. October 1929, No. 3074, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen. (6).

Op voorstel van den Voorzitter worden deze ontwerp-verordeningen naar de Afdelingen verwezen.

Aan de orde van behandeling is thans: de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. 1929, No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de troepen aldaar.

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel, worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Op de vraag van den Voorzitter of niemand het woord verlangt, vraagt en verkrijgt de heer De Lannoy het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter.

Zooals U bekend, is het antwoord van het Bestuur op het schrijven van den Kolonialen Raad d.d. 20 Februari 1929 in de Afdelingen besproken en ben ik door de leden, die aan de be-

sprekingen deelnamen, gemachtigd om ook namens hen het volgende te zeggen:

Mijnheer de Voorzitter.

Eindelijk heeft het Bestuur een antwoord gegeven op de vragen gesteld op den 20sten Februari jl. Het antwoord is echter weinig bevredigend en de kennismeming daarvan veroorzaakt een gevoel van onvoldaanheid.

Immers, bij de door het Bestuur genoemde *categorische* beantwoording van de tien vraagpunten, werden slechts overgelegd de „ambtelijke rapporten” van de sergeanten Hendricks en van Hesteren en van den sergeant-majoor de Jager; burgers, die bij de koraal waren, zijn niet opgespoord en niet gehoord. Naar verzekerd wordt, waren er bij den voet van de brug, waar de politie-militair den heer de Windt stond af te wachten, verschillende burgers, die alles hebben gezien; geen hunner schijnt opgeroepen en gehoord te zijn. Of de heer Miguel Dovale gehoord is, blijkt niet. De verklaring van geen enkelen burger is aan den Raad overgelegd. En het hooren had ook moeten geschieden door buiten de zaak staande personen, die hoegenaamd geen belang bij de kwestie hebben, en, in geen geval door *militairen zelf*; zoodoende kan de Raad de zaak niet van alle kanten bezien en kan de Raad niet over al het medegedeelde een oordeel vellen. In het eene rapport wordt gezegd, dat de heer de Windt zich bleef verzetten, terwijl Hendricks zelf spreekt van tegenstribbelen en tusschen haakjes schrijft: „Geen verzet”.

Doordien een onnoozele haan in een rustige straat liep, heeft de politie-militair Hendricks een fatsoenlijken, vreedzamen burger, wiens woonhuis hem bekend was, op straat gearresteerd, naar het politiebureau overgebracht en geheel Willemstad in beroering gebracht, ten einde de gegevens te kunnen verzamelen tot het opmaken van een proces-verbaal!!!

Geen enkel belang heeft hij hiermede gediend, doch wel het tegendeel. Er wordt verklaard, dat de gelegenheid van proces-verbaal op te maken Hendricks ontnomen werd, doordat de Windt zich terugtrok, doch aan den anderen kant luidt het antwoord op vraag 7: „Hendricks is er op gewezen, dat hem andere middelen ten dienste stonden om de voor zijn proces-verbaal noodige gegevens te verkrijgen”. Waar dit antwoord zoo luidt en de heer de Windt, volgens Hendricks zelf erkend heeft, dat kip en erf hem toebehoorden en waar de naam van den heer de Windt met groote letters boven zijn deur staat en een ieder, die in plaats van het middel van arrestatie, zijn herenen wil gebruiken, te weten kan komen wie de eigenaar en bewoner is van zulk een perceel, is het duidelijk, dat er niet de geringste aanleiding bestond voor een arrestatie.

In die arrestatie is dan ook niets anders te zien dan een ongemotiveerde uitoefening van gezag van de zijde van de politie tegenover den heer de Windt, een te goeder naam en faam bekend ingezetene. Een arrestatie welke volkomen terecht in zoo ruimen kring is becristiseerd. Gelukkig, dat het Bestuur erkent, dat dit optreden tactloos was en er maatregelen genomen zijn naar aanleiding van dat betreurenswaardig incident.

In onbeduidende zaken, blijft de aanhouding gewoonlijk achterwege, zegt het Bestuur; de aanhouding is hier toch geschied. Blijkbaar beschouwde de politie de zaak niet als onbeduidend of gering. Verder wordt in een der rapporten die over-

trekking *gevaarlijk* genoemd. Waartoe zullen zulke opvattingen bij de politie voeren?? De haan in kwestie liep in een stille, niet druk bezochte steeg, waar geen auto's of trucks rijden. Het gevaar is meer voor den eigenaar, nl., dat hij den haan op een of andere wijze kwijt raakt.

Wat wel in de Conciëntiesteeg gevaar oplevert voor voetgangers is de toestand waarin zij zich bevindt, nl. op verschillende plaatsen vrijwel onbegaanbaar en vol kuilen en gaten.

Het is te hopen, dat de politie niet al haar tijd en energie verbeuzelt aan zulke futiliteiten en daarin hare kracht zoekt, maar zich meer bezig houdt met ernstige en belangrijke zaken, dingen van meer beteekenis, waarbij in de eerste plaats mag worden gedacht aan de veiligheid voor menschenlevens, feiten tegen den eigendom en aangelegenheden, die Curaçao zelfs in het buitenland in opspraak brengen. Is het niet voorgekomen - om bij dit geval te blijven - dat enkele maanden geleden hier in Willemstad, op klaarlichten dag, een man op straat werd gedood zonder, dat de dader gearresteerd is? Allicht zouden dan enkele dieptreurige gebeurtenissen niet hebben plaats gehad, zouden der burgerij vele onaangenaamheden bespaard zijn gebleven en zou de politie meer in aanzien zijn!!

Met de bewering van het Bestuur, dat een gedeelte van de burgerij niet op de hoogte is van de bevoegdheden van de politie, kan de Koloniale Raad zich geenszins vereenigen. Zeker is men, in het algemeen, op de hoogte van de bevoegdheden van de politie, maar er zijn redelijke grenzen, die geëerbiedigd moeten worden en die zich niet zoo maar laten overschrijden en het Bestuur moet er voor waken, dat door de politie geen misbruik wordt gemaakt en geen vexatoire macht wordt uitgeoefend, niet tot aanstootgevend en prikkelend machtsvertoon wordt overgegaan, juist nu, in verband met de door het Bestuur genoemde veranderde omstandigheden op politieel gebied.

Antwoord 9 noopt het volgende te zeggen:

Het kan nimmer in de bedoeling liggen van den Raad om hen, die de werkzaamheden van de politie bemoeilijken, in bescherming te nemen, het tegendeel is waar. Tegen dit deel der burgerij wensch zoowel de Raad als ook ieder goed staatsburger de strengste maatregelen genomen te zien. De Heer de Windt echter, die tot zijn 57ste jaar, nooit de geringste onaan-

genaamheid heeft gehad met de politie, heeft altijd behoord en behoort nog tot een geheel andere categorie. Ook de Raad is doordrongen van de noodzakelijkheid, dat alle goede burgers van dit eiland met woord en daad de politie steunen in haar moeilijke taak. Deze goede verstandhouding tusschen politie en burgerij zal echter nimmer worden bereikt indien de politie op den ingeslagen weg blijft voortgaan; integendeel, zulke incidenten zullen slechts kunnen bijdragen om de afstand en verwijdering nog grooter te maken.

Nog een paar opmerkingen, Mijnheer de Voorzitter, nl. voor eerst, dat uitdrukkingen zooals „haat”, „ongepast” en „waarheidsliefde” hier niet op hare plaats zijn, vooral als het ambtelijk rapport verwijst naar een kranten artikel en vervolgens, dat de omstandigheid, dat bij Koninklijk Besluit moet worden bepaald, dat de politiemilitairen op Curaçao een nummer moeten dragen geen onoverkomenlijk bezwaar is om tot invoering daarvan te geraken in een tijd, dat zooveel Koninklijke Besluiten tot stand komen.

De adressanten, die in de onderhavige zaak zich tot den Kolonialen Raad gewend hebben en die een voorname plaats in den handelsstand en in de Curaçaosche Maatschappij innemen, hebben verdienstelijk werk verricht door zulks te doen en op te komen tegen de behandeling, die een respectabel burger onderzonden heeft. Dat request is ook een uiting van de verontwaardiging, die bij zeer velen in Willemstad heerschte.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter zegt, dat, aangezien de Koloniale Raad het verzoek om inlichtingen betreffende de door den heer De Lannoy besproken aangelegenheid aan het Bestuur heeft gericht, thans ook moet blijken of de Raad zich met het door dezen heer gesprokene vereenigt

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierop het door den heer De Lannoy gesprokene goedgekeurd.

Niemand meer het woord verlangenle en niets meer te verhandelen zijnde, wordt de vergadering door den Voorzitter gesloten.

NOTULEN.

No. 13.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 19n. November 1929,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *R. J. Beaujon Jr.*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. S. de Lannoy*, *S. A. Senior* en *Josy C. Henriquez*, leden, benevens de Heer *H. J. Th. Boomgaart*, Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus* en *Dr. G. H. Eskes*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 15den October 1929 (No. 11) en van den 28n. October 1929 (No. 12).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van het volgend ingekomen stuk:

een door den Heer *J. M. Maal* en 98 anderen geteekend verzoekschrift, luidende:

Geven met verschuldigden eerbied te kennen ondergeteekenden, ingezetenen van Curaçao;

— dat zij zich tot Zijne Excellentie den Gouverneur gewend hebben met het volgende verzoekschrift;

— dat in den laatsten tijd herhaaldelijk ongelukken met auto's, vooral met trucks, gebeuren, waarbij niet zelden menschenlevens betrokken zijn;

— dat, indien het zoo blijft doorgaan, het verkeer op straten en wegen bedenkelijk en gevaarlijk zal worden, zoo het niet reeds zoo is;

— dat ondergeteekenden niet onderschatten willen de moeilijkheden, waarmede de politie te kampen heeft en zeer goed inzien, dat de uitgestrektheid der straten en wegen in aanmerking genomen het voor haar zoo goed als onmogelijk is om een behoorlijk toezicht te houden;

— dat zij echter van meening zijn, dat op een of andere manier voor de veiligheid gezorgd moet worden, hetzij door verscherping der wet of van het toezicht of wel op beide wijze, dat zij overtuigd zijn, dat de burgerij zeer gaarne bereid zal zijn om Justitie en politie bij te staan door vrijwillig eenig toezicht op zich te nemen, indien aan eenige burgers de bevoegdheid wordt gegeven hetzij om aan de chauffeurs wenken te geven in het belang van het algemeen of wel om de overtredingen en misdrijven te constateeren of beide;

— met verzoek maatregelen te willen treffen om het verkeer te verbeteren en gevaar te voorkomen.

Redenen waarom zij Uwen Raad verzoeken hun petitie aan Zijne Excellentie te willen ondersteunen.

Het Welk doende enz.

De Voorzitter stelt voor dit stuk te stellen in handen van de Commissie voor de verzoekschriften, die nog in deze vergadering zal moeten worden benoemd.

De Heer *Henriquez* stelt voor dit stuk nog heden avond in behandeling te nemen.

De Voorzitter geeft hierop te kennen, dat ingevolge artikel 16 van het Reglement van Orde de ingekomen verzoekschriften, ter onderzoek, in handen van de Commissie voor de verzoekschriften moeten worden gesteld.

Alsnu wordt overgegaan tot de stemming voor leden van de Commissie voor de verzoekschriften, die ingevolge het door den Voorzitter reeds aangehaalde artikel 16 van het Reglement van Orde benoemd zal moeten worden.

Op verzoek van den Voorzitter fungeeren de Heeren *Winkel* en *Senior* als stemopnemers.

Bij de stemming voor het eerste lid der Commissie vereenigen de Heeren *R. J. Beaujon Jr.*, *C. N. Winkel* en *Josy C. Henriquez* respectievelijk zes stemmen, een stem en een stem op zich; bij die voor het tweede lid verkrijgen de heeren *Josy C. Henriquez* en *S. A. Senior* respectievelijk zeven stemmen en een stem en bij die voor het derde lid worden op de Heeren *R. S. de Lannoy* en *C. N. Winkel* respectievelijk zeven stemmen en een stem uitgebracht; zoodat in de Commissie voor de verzoekschriften voor het loopend zittingjaar benoemd zijn de Heeren *R. J. Beaujon Jr.*, *Josy C. Henriquez* en *R. S. de Lannoy*, die verklaren de benoeming aan te nemen.

De Voorzitter brengt dank aan de stemopnemers.

Aan de orde van behandeling is thans:

1o. de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

De algemeene beraadslaging wordt geopend waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming, de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

2o. de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. No. 77), tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorboten.

De algemeene beraadslaging wordt geopend waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming, de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

Op de vraag van den Voorzitter of nog iemand het woord verlangt, vraagt de Heer *C. N. Winkel* het woord en zegt, na dit verkregen te hebben, het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

Zoowel U, als Mijnheer de Ondervoorzitter en verdere colle-

ga's in dezen Raad, zullen zeker dezelfde klachten gehoord hebben als ik over de Ned. Ind. Gas Maatschappij, de Waterleiding, de post- en douane bediening, het vreemdelingen verkeer, de brug, de huurprijzen van gebouwen, de belastingen, de salarissen van ambtenaren, enz.

Verder zal U ook ondervonden hebben, dat van ons verwacht wordt, dat wij pogingen in het werk zullen stellen om verbeteringen te brengen in deze toestanden.

Ik wil niemand beschuldigen, Mijnheer de Voorzitter, maar wel wil ik even op een en ander de aandacht vestigen.

Over de Gasmaatschappij wordt o. a. geklaagd, dat de prijzen van aanleg en lichtpunten zeer hoog zijn.

Van de Waterleiding hoort men, dat er meermalen geen dan wel water is en dat de meters niet goed werken.

Post- en douanebediening zijn te langzaam; bediening door de Post van de dichtbevolkte buurten om de stad verdient overweging; bij de Douane worden vooral de inkeringen te lang aangehouden.

Bij het vreemdelingenverkeer moet niet vergeten worden, dat Curaçao lang bestaan heeft van de vreemdelingen, die hier in en uit gaan en men moet de bekende fatsoenlijke menschen maar niet al te lastig vallen.

De brug staat dikwijls zonder gegronde reden te lang open, wordt beweerd.

Zal het niet aan te bevelen zijn een vaste brug aan te leggen?

Iedereen klaagt over de huurprijzen en de huiseigenaren klagen weder, dat de grondbelastingen te hoog zijn.

Over Inkomstenbelasting wordt hard geklaagd; een ieder is hierover ontevreden en de meer goeude menschen beginnen zelfs er over te denken het eiland te verlaten.

Ook van Aruba komen klachten over de hooge belastingen en ook wordt geklaagd over de wijze, waarop via den winkel, waaruit van wege de Pan American Petroleum Company aan haar employés tegen gereduceerde prijzen waren verschaft worden, concurrentie wordt aangedaan aan particuliere kooplui.

Over den toestand van Bonaire hoort men ook spreken en zou ik het Bestuur in overweging willen geven hulp aan te bieden om groenten aan te planten, welke hier zeer goeden afzet zullen hebben en ook aloë, waarvan thans de prijs hoog is.

Ik wil U voorstellen het bovenstaande onder de aandacht van het Bestuur te brengen en de overtuiging uit te spreken, dat het de onderwerpen wel zal willen bestudeeren en ter zake noodige maatregelen nemen.

Op voorstel van den Voorzitter wordt zonder hoofdelijke stemming besloten het door den Heer Winkel gesprokene ter kennis van den Gouverneur te brengen.

Hierop verkrijgt de heer R. J. Beaujon Jr. het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter!

Ik weet niet of het geachte lid Winkel in zijn stel gedane vragen de waterleiding heeft bijgevoegd naar aanleiding van het artikeltje in de Amigoe di Curaçao van verleden week of dat hij van bepaalde personen klachten heeft vernomen; hoe het ook zij, meen ik, aangezien het toch eene kleine moeite voor mij is, om verkeerde begrippen bij den Raad weg te nemen, direct eene uitlegging te moeten geven van de redenen van de onregelmatigheid in de waterlevering. Het is geen voorbarigheid van mij om de beantwoording van de opmerking van den Heer Winkel betreffende de watervoorziening op mij te nemen, immers als Directeur van dat bedrijf zal ik toch het Bestuur in deze van advies moeten dienen.

Ten eerste moet men niet uit het oog verliezen, dat met het aan den gangbrengen op Curaçao van een waterleidingbedrijf, dat in elk zijner onderdeelen naar wensch loopt, veel tijd, kosten, moeite en onaangenaamheden gepaard gaan. Wij zijn afhankelijk van grondwater, dus van regenval. Werden de werken voor de waterleiding aangelegd in een goed regenjaar, dan behoefde het publiek geen ongemak te ondervinden, maar wij maken mee een zeer slecht jaar. Het aantal putten, welke onder normale omstandigheden genoeg zoude zijn voor het bedrijf moeten nu vier à vijf maal vermeerderd worden en dat doet men niet in enkele dagen. Enfin, Mijnheer de Voorzitter, ik daal veel te veel af in bijzonderheden van het bedrijf en dwaal af van hetgeen het lid Winkel beweerde. Ter zake dan. Er zijn bepaalde secties van de stad, alwaar het moeilijk is een constanten druk in de leiding te houden gedurende deze periode van wording van de waterleiding. En daar ik dit vooruit wist is bijna aan alle aangeslotenen in die secties zoowel door mij als door het personeel van het bedrijf medegedeeld, dat de bediening in die secties nog niet regelmatig kan plaats hebben. Dienst- en binnenleidingen worden natuurlijk overal aangelegd, maar aan de hand van het bovengezegde moeten de bewoners van die perceelen weten, dat zij hebben te kiezen of te deelen. Afwachten totdat het bedrijf in die secties goed kan functionneeren en dan vragen voor opening van de dienstkraan, of de leiding in gebruik nemen wetende, dat er tijden zijn, dat geen water te krijgen is uit die leiding. In die secties, waar de leiding zoo nu en dan weer geen water geeft, kan de meter raar doen wanneer de omstandigheden daarvoor gunstig zijn. Ik bedoel: staat een tapkraan open en doet die dienst als luchtventiel, dan kan het registreeren van den meter daardoor beïnvloed worden.

Bijzondere moeite wordt genomen om een onderzoek in al deze gevallen in te stellen en als regel worden, zoolang deze toestand duren moet, schikkingen getroffen met de waterverbruikers, in alle gevallen waarin er geen genoegzame bewijzen zijn om het beweerde te wederleggen. Wij zijn zeer coulant tegenover de abonnés en zullen dit ook blijven zoolang het werk niet voltooid is en dit uit den aard der zaak ongemakken moet veroorzaken. Degenen, die op hun eentje brommen en niet behoorlijk hun geval komen bespreken, kunnen onmogelijk verwachten, dat wij kunnen vermoeden, dat zij klachten hebben.

De Heer Winkel verkrijgt wederom het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Met het door mij zoeven gesprokene heb ik getracht de klachten weer te geven, die mij van de zijde van het publiek ter oore zijn gekomen. Door deze klachten onder de aandacht van het Bestuur te brengen heb ik gemeend goed te handelen.

De Heer Beaujon, wederom het woord verkrijgende, zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Ook ik ben van oordeel, dat het goed is, dat de watervoorziening hier besproken is geworden. Ik heb dan ook dankbaar van deze gelegenheid gebruik gemaakt om licht in de zaak te brengen. Ik zou, indien ik alle moeilijkheden, waarmede deze nieuwe dienst te kampen heeft, wilde opsommen, de aandacht van den Raad wel uren lang in beslag nemen. Ik meen echter voor heden genoeg gezegd te hebben.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 14.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 17n. December 1929,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *Dr. G. H. Eskes*, *R. S. de Lannoy*, *Jossy C. Henriquez*, *S. A. Senior*, *R. J. Beaujon Jr.*, *C. N. Winkel*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heer *R. F. Muskus*, lid.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 19n. November 1929 (No. 13).

Daar geene aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter heet den Heer *Dr. Eskes*, die van zijne reis teruggekeerd, heden voor het eerst weder zitting heeft genomen, welkom en spreekt de hoop uit, dat hij veel baat bij de reis gevonden heeft.

De Heer *Dr. Eskes* dankt den Voorzitter voor den tot hem gericht hartelijken welcomsgroet en vertrouwt in steeds aangename samenwerking de belangen van Curaçao te helpen behartigen.

Vervolgens doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 21 November 1929, No. 3466, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925, No. 32) (8);

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 30 November 1929, No. 3604, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie (11);

3o. eene gouvernements-depêche, dd. 30 November 1929, No. 3041, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 26n. April 1909 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen in de stadsdistricten (10).

De Voorzitter stelt voor deze drie ontwerpen naar de Afdelingen te verwijzen.

De Heer *Beaujon* vraagt of het sub 3o. genoemde ontwerp niet hedenavond behandeld zou kunnen worden, waarop de Voorzitter antwoordt, dat eenige personen hem medegedeeld hebben, dat zij eenige bezwaren tegen dat ontwerp hebben en dat zij ter zake een verzoekschrift zouden indienen, en dat hij daarom het ontwerp nog wat zou willen aanhouden en het middelerwijl in de afdelingen nader onder de oogen zou kunnen worden gezien.

4o. een door den Heer *A. L. Pietersz* en 19 andere ambtenaren geteekend verzoekschrift, luidende:

„Ondergeteekenden, allen ambtenaren in dienst van het gebiedsdeel Curaçao, nemen de vrijheid Uw geacht College te doen toekomen een afschrift van een rekest met bijlage, door hen aan het Bestuur van dit gebiedsdeel toegezonden.

Zij verzoeken Uw geacht College Zijne medewerking te verleen tot het bereiken van het door hen beoogde doel.”

De Voorzitter leest verder het afschrift van het request aan den Gouverneur en de bijlage voor, welke twee stukken onderscheidenlijk luiden als volgt:

A F S C H R I F T.

Curaçao 28 November 1929.

Aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao.

Excellentie,

Ondergeteekenden ambtenaren in dienst van het gebiedsdeel Curaçao, wenden zich met verschuldigde eerbied tot Uwe Excellentie met het verzoek het daarheen te willen leiden, dat hun, op de wijze als in nevensgaande memorie van toelichting aangegeven, uit 's Lands kas een voorschot worde verleend tot het bouwen van een woonhuis.

Met betuiging van hoogachting,
van Uwe Excellentie
de gehoorzame dienaren,
(volgen 20 handteekeningen).

A F S C H R I F T.

Memorie van toelichting op een rekest voor het verkrijgen van geldelijken steun bij woningbouw.

Om te voorzien in het steeds nijpender gebrek aan woningen, is het Bestuur van dit gebiedsdeel er toe overgegaan een contract te sluiten met een Nederlandsche maatschappij om ruim honderd woningen te bouwen.

Het stemt tot groote voldoening en blijdschap, dat het Bestuur begönnen is met maatregelen te nemen om het woningvraagstuk op te lossen.

Het is echter zeker, dat wil het Bestuur met succes den heerschenden woningnood bestrijden, het Bestuur niet zal kunnen volstaan met den bouw van een ruim honderdtal huizen. Er zal meer gebouwd moeten worden.

In hun eigen belang, maar mede in het waarachtig belang van onze gemeenschap en van het Bestuur tevens, wenden zich de onderteekenaars van nevensgaand rekest, ambtenaren tot het Bestuur met een plan, bij welks verwezelijking de gemeenschap verrijkt zal worden met een aantal steenen woningen en waarbij het Bestuur alle waarborgen heeft, dat 's Lands geldelijke steun volstrekt geen risico loopt.

Zij nemen dan de vrijheid aan het Bestuur het volgende plan in gunstige overweging te geven:

1. Een ambtenaar, die geen eigen woonhuis bezit, kan, indien hij over een vierde van den geraamden prijs beschikt, zich wenden tot het Bestuur met een verzoek om voorschot om een woonhuis voor zichzelf te bouwen daarbij overleggende een grondplan en een raming van den kostprijs van dat huis.

2. Het Bestuur benoemt een commissie, wier taak het zal zijn te onderzoeken, of het grondplan wel in overeenstemming is met de behoefte en maatschappelijken stand van den aanvrager, en of de raming goed is.

3. Indien de uitspraak van de commissie gunstig is, kan het Bestuur een voorschot aan den aanvrager verlenen, bedragen- de uiterlijk vijf en zeventig percent van den geraamden kost- prijs, onder 10. hypothecair verband en tegen denzelfden ren- tevoet als waartegen het Bestuur de Nederlandsche maatschap- pij voorschotten verleent.

4. Voor de aflossing van het geleende bedrag zal een termijn worden vastgesteld, 30 jaren niet te boven gaande bij welke vaststelling rekening kan worden gehouden met den leeftijd en het salaris van den aanvrager.

5. De aflossing zal geschieden in den vorm van annuïteit, met inhouding van een vast bedrag van de bezoldiging van den aanvrager, terwijl de aanvrager steeds het recht behoudt, te gelegener tijd de contante waarde van het resterend bedrag zijner schuld ineens af te betalen.

Hierop stelt hij voor het request aan den Raad en de bijlagen in handen te stellen van de Commissie voor de verzoekschrif- ten. Aldus geschiedt.

De Voorzitter stelt der Commissie voormeld in de gelegen- heid om verslag uit te brengen over het verzoek van den Heer J. M. Maal c. s., waarop de Heer Jossy C. Henriquez het vol- gende verslag voorleest.

De Commissie voor de verzoekschriften heeft, gelezen het re- quest van den Heer J. M. Maal c. s., de eer het volgende ver- slag uit te brengen:

De Commissie is overtuigd van de behoefte aan strengere maatregelen tegen bestuurders van motorrijtuigen, die door hun roekeloos rijden het verkeer op de openbare wegen in ge- vaar brengen.

In de eerste plaats zijn schuldig aan deze overtreding de chauffeurs in dienst van het Departement van Openbare Wer- ken, die op bedoelde wegen wedstrijden in het hard rijden houden.

Aangezien de politie niet overal tegelijk kan zijn om over- tredingen als bovenbedoeld te constateeren, meent de Com- missie, dat het voorstel in bedoeld verzoekschrift in gunstige overweging dient genomen te worden.

Wat betreft het verkeer in de Heerenstraat en de Breede- straat, Punda, wil de Commissie het volgende onder de aan- dacht van het Bestuur brengen.

Het parkeeren van auto's in de Heerenstraat moet absoluut verboden worden, terwijl het parkeeren in de Breedestraat, Punda, uitsluitend aan ééne zijde van die straat mag worden toegelaten en wel liefst aan de Zuidzijde, met het oog op de breedere trottoirs daar.

Door het parkeeren aan beide zijden van laatstgenoemde straat wordt het verkeer in die straat in die mate belemmerd, dat ongelukken niet zullen kunnen uitblijven.

Voor de Heerenstraat en andere plaatsen met een druk ver- keer is de vaart, waarmede thans mag gereden worden, te groot.

De vergadering vereenigt zich met deze conclusies.

Aan de orde komt:

Verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervulling van de vacature, ontstaan door ontslagname van den Heer E. S. C. de Veer Abrahamsz.

Op verzoek van den Voorzitter fungeeren de Heeren Winkel en Senior als stemopnemers.

Uitgebracht worden:

Voor eersten candidaat tien stemmen, waarvan negen op den Heer J. W. J. van der Linde Schotborgh en één op den Heer L. C. Kwartz, zoodat gekozen is de Heer J. W. J. van der Linde Schotborgh.

Voor tweeden candidaat eveneens tien stemmen, waarvan zes op den Heer L. W. C. van Eps en vier op den Heer L. C. Kwartz, zoodat gekozen is de Heer L. W. C. van Eps.

De Voorzitter brengt den Heeren stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den fung. Griffier om de voordrachten op te stellen om aan den Gouverneur te worden ingediend.

Na het woord gevraagd en verkregen te hebben, leest de Heer Beaujon de volgende rede voor.

Mijnheer de Voorzitter: In den gang van zaken op ons zus- tereiland Aruba stellen wij allen bijzonder veel belang, en waar ik enkele dagen geleden in de gelegenheid ben ge- weest gedurende een kort bezoek aan dat eiland, alles van meer nabij te zien en te hooren, vind ik het zeker van belang aan den Raad mijne indrukken en bevindingen kenbaar te maken.

Ten eerste was het mij aangenaam deel te hebben genomen aan de besprekingen, waarbij toezegging werd gedaan, om het zoogenaamd probleem van het Commissariaat van de Pan Ame- rican Petroleum Corporation aldaar, tot eene bevredigende op- lossing voor den Arubaanschen handel te brengen.

Veel hebben wij reeds gelezen in krantenartikelen en pro- testen uit Aruba, betreffende deze aangelegenheid en het pes- simisme, hetwelk daar heerschte. In de verbeelding zag men reeds den bestaanden groothandel van Aruba verdwijnen, de scheepvaart te Oranjestad tot een minimum teruggebracht. De voorstelling was: enkele winkeliers om Oranjestad en naaste omgeving van het hoogst noodige te voorzien en op San Nicolaas een bloeiende handelszaak door de Pan American Petroleum Corporation gedreven om de duizende werkkrachten in haar dienst te voorzien van alles, zoomede om verder hetzij direct of indirect ook aan particulieren te verkoopen.

Het is zeker treurig, wanneer dit het geval zoude zijn.

Dat men alles te donker heeft ingezien, bewijst de buiten- gewoon vriendelijke en toegeevende wijze, waarop de heer Harwood, President van het bestuur van die olieonderneming, den belanghebbenden de zaak uiteenzette. De heer Harwood gaf de verzekering, dat het niet de bedoeling is de belangen van een goed geordenden handel op Aruba te schaden en vijandschap te kweken, maar het zijn wensch is, dat alle bewo- ners van het eiland er goed bij moeten varen, door het vesti- gen van zijn Maatschappij daar ter plaatse, en dat hij gaarne alle medewerking verleent tot opheffing van het eiland.

Als principe neemt hij echter aan, dat de voorziening van levensmiddelen voor zijn werkkrachten, onder controle van de Maatschappij moet blijven, zoolang hij geen absolute zekerheid kan hebben, dat de Arubaansche handel naar behooren en te- gen redelijken prijs ervoor kan zorgen.

Luxe- en fantasie artikelen wil hij overlaten aan den plaatse- lijken handel, vertouwende, dat die zorgen zal voor behoorlijken voorraad en redelijke prijzen; en zelfs artikelen vallende onder levensmiddelen wil hij ook als het mogelijk is, ter plaatse koopen. Mr. Holland, de Directeur van de Pan Am. P. C. op Aruba, heeft dezelfde goedgezindheid in deze zaak en herhaalde zijn belofte volle medewerking te verlenen in het belang van den plaatselijken handel. Overtoedig is het in verdere details te tre- den, daar ik er overtuigd van ben, dat de vrees, welke men had, reeds verdwenen is na bedoelde bespreking met de Directie. Wanneer de handelaren op Aruba rekening willen houden met de wenken door de Directie gegeven, dan worden beider belan- gen gediend.

Mijnheer de Voorzitter, op het gebied van openbare werken, aanleg Kadu, wegenbouw, watervoorziening enz. laat het nog steeds veel te wenschen over op dat eiland, ondanks de activi- teit van den Gezaghebber.

Het is niet mijne bedoeling om critiek uit te oefenen op de werkwijze van het plaatselijk bestuur; de Gezaghebber is vol enthousiasme in zijn werkkring en doet zeker zijn best, maar m. i. moet men het gedachte tempo, waarin al de nog hoogst noodig uit te voeren werken moeten geschieden, trachten tot een minimum te reduceeren, wil men met den tijd meegaan. Men moet aanpakken met meer technische krachten en groo- tere ploegen arbeiders om gauw klaar te zijn met de werken, welke geen langer uitstel gedoogen.

Nieuwe credieten vereischt voor die verschillende werken, moeten toegeestaan worden en ik vertrouw ook dat het Bestuur en de Koloniale Raad in deze actief zullen zijn.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 15.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 23sten December 1929, des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Jossy C. Henriquez*, *Dr. G. H. Eskes*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. S. de Lannoy*, *R. J. Beaujon Jr.*, *C. N. Winkel* en *S. A. Senior*, leden, benevens de Heer *H. J. T. Boomgaard*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *A. P. A. van Leeuwen* en *R. F. Muskus*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vorige vergadering, die nog niet zijn rondgedeeld, in eene volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

Aan de orde van behandeling is:

10. de ontwerp-verordening, houdende nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie. (11).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen de artikelen 1 tot en met 16, de overweging, het opschrift en het ontwerp in zijn geheel, zooals aangevuld bij nota van wijzigingen.

20. de ontwerp-keur tot wijziging van de „Algemeene Politie-keur” 1917 (P. B. 1925, No. 32). (8).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen de artikelen 1 en 2, de overweging, het opschrift en het ontwerp in zijn geheel.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN

In deze notulen is vermeld de afloop van de zitting van den 11sten December 1925.

De zitting werd geopend door den voorzitter, de heer van Nieuwenhuis, die de afloop van de vorige zitting terugkeerde.

ONTWORPEN-NOTULEN

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

Zitting van Maandag den 23sten December 1925 des avonds te acht uur.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 23sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 23sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 23sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 23sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 23sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 23sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 23sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 23sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 23sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 23sten December 1925 terugkeerde.

In deze notulen is vermeld de afloop van de zitting van den 11sten December 1925.

De zitting werd geopend door den voorzitter, de heer van Nieuwenhuis, die de afloop van de vorige zitting terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

De voorzitter heeft de afloop van de zitting van den 11sten December 1925 terugkeerde.

NOTULEN.

No. 16.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 30sten December 1929,
des voormiddags te half twaalf uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Jossy C. Henriquez*, *Dr. G. H. Eskes*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *C. N. Winkel*, *R. J. Beaujon Jr.*, en *S. A. Senior*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fung. griffier van den Raad.

Zoomede: de Heer *W. Gauw*, Havenmeester, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de Heeren *R. S. de Lannoy*, *A. P. A. van Leeuwen* en *R. F. Muskus*, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergaderingen van den 17n en den 23n. December 1929 (Nos. 14 en 15).

Daar geene aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Vervolgens doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depeche, dd. 28 December 1929, No. 3966, waarbij den Raad wordt kennisgegeven, dat de Gouverneur, ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, den Heer Havenmeester gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71), betreffende den loodsdienst en de loodsgelden bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet den Heer Gauw welkom in deze vergadering en zegt, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij wel zal willen verstrekken.

2o. een geleidebrief, dd. 28 December 1929 van den Heer Adelbert C. Schotborgh, waarbij deze aan den Raad aanbiedt een afschrift van het verzoekschrift door een aantal bewoners van Otrabanda aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao gericht, betreffende het hinderlijk rooken der stoomschepen in de haven, met verzoek om 's Raads medewerking.

Bedoeld verzoekschrift luidt als volgt:

„Aan Zijne Excellentie den Heer Gouverneur van Curaçao, Willemstad.

Geven eerbiedig te kennen:

De ondergeteekenden, allen bewoners van de Otrabanda, in de Willemstad op Curaçao;

dat verzoekers zeer veel last ondervinden van de rook der stoomschepen, die in de haven en in het Schottegat liggen;

dat zij vermeenen, dat meermalen noodeloos deze last veroorzaakt wordt, omdat er geen wettelijke bepalingen daaromtrent bestaan;

dat zij zelfs financieel nadeel ondervinden van dat noodeloos rooken;

dat het Gouvernement, overtuigd van het bovenstaande, eenige jaren geleden wettelijke maatregelen daartegen heeft voorgesteld, die echter niet tot stand gekomen zijn;

Redenen waarom verzoekers zich tot Uwe Excellentie wenden met het eerbiedig verzoek, dat het U moge behagen maatregelen te doen nemen tegen voormeld euvel.

Hetwelk doende enz.

Curaçao, 19 December 1929.

(w. g.) Adelbert C. Schotborgh, en anderen.”

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten deze stukken in handen te stellen van de Commissie van verzoekschriften.

Aan de orde van behandeling is thans:

1o. de ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van den 21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71), betreffende den loodsdienst en de loodsgelden (No. 4).

De Voorzitter vraagt of de gemachtigde van den Gouverneur een en ander wenschte te zeggen naar aanleiding van hetgeen in het Eindverslag te berde is gebracht.

De Gemachtigde van den Gouverneur, het woord verkregen hebbende, bedankt den Voorzitter voor den tot hem gerichtten welkomsgroet en zegt, dat ook hem het invoeren van één tarief voor het beloodsen van schepen bij dag en bij nacht het meest praktisch voorkomt. Door hem is dan ook reeds een ontwerp ingediend van een nieuwe loodsdienstverordening, waarin o.a. het dag- en nachttarief is vervallen en vervangen door een uniform tarief, dat midden tusschen beide ligt. Dit ontwerp is thans bij den Administrateur van Financiën om de financiële gevolgen ervan na te gaan. Vanwege het loodswezen wordt er steeds voor gezorgd, dat alle mogelijke faciliteiten aan schepen worden verleend door hun, indien zij door schuld van eenigen tak van dienst (motorboot-defecten, telefoon-storingen, vertraagd bezorgen van telegrammen enz.) niet op het aangegeven uur kunnen vertrekken, slechts het enkelvoudig tarief in rekening te brengen.

Wordt het vertrek van een schip verlaat wegens drukte in de haven, dan wordt echter het nachttarief toegepast, indien dat schip na het vastgestelde uur uit de haven vertrekt.

Hij acht daarom geen reden aanwezig om over te gaan tot eene door den Raad gewilde partieele wijziging van de verordening.

De algemeene beraadslagingen worden thans geopend.

De Heer Senior verkrijgt het woord en zegt te weten, dat de schepen thans, in de door den geachten Gemachtigde van den Gouverneur aangehaalde gevallen, alle mogelijke faciliteiten van het loodswezen ondervinden en de scheepsagenten zijn er dankbaar voor, maar spreker zou wenschen, dat in de verordening werd vastgelegd in welke gevallen het enkelvoudig tarief moet worden toegepast.

Thans hangt zulks alleen van den goeden wil van den Havenmeester af. Spreker twijfelt er niet aan of, zoolang de tegen-

woordige Havenmeester in functie blijft, de scheepvaart deze tegemoetkoming zal ondervinden, maar hij weet niet of dit het geval zal zijn bij een anderen functionaris.

Krachtens artikel 18 van de verordening kan de Gouverneur in bijzondere gevallen van dwaling of van onwillig verzuim in de nakoming der bepalingen der verordening kwijtschelding van het verschuldigde of vermindering van het betaalde loodsgeld verlenen. Spreker zou wenschen te weten of bijv. het onklaar raken van een loodsboot, het niet op tijd opengaan van de brug, en in gevallen van force majeure, dit alles gerekend wordt te behooren tot die bijzondere gevallen.

De Gemachtigde van den Gouverneur antwoordt hierop, dat de door den Heer Senior bedoelde gevallen inderdaad vallen onder de bijzondere gevallen van artikel 18. Hij is er van overtuigd, dat de schepen in de door hem hiervoren aangehaalde gevallen, altijd dezelfde faciliteiten van het loodswezen zullen ondervinden als thans.

Niemand meer het woord verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarna de artikelen 1, zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen en 2, de overweging, het opschrift en het ontwerp in zijn geheel, zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen.

De Voorzitter bedankt den Gemachtigde van den Gouverneur voor de door hem verstrekte inlichtingen, waarna deze de vergaderzaal verlaat.

20. de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 26sten April 1909 (P. B. No. 18), hou-

dende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen getimmerten, muren en afscheidingen in de stadsdistricten (No. 10).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen de artikelen 1, zooals aangevuld bij nota van wijzigingen, en 2, de overweging, het opschrift en het ontwerp in zijn geheel, zooals aangevuld bij nota van wijzigingen.

De Heer *Henriquez* vraagt nu het woord en zegt het volgende: De Koloniale Raad heeft bij herhaling in gewisselde stukken aangedrongen bij het Bestuur op betere controle van 's Lands middelen.

Dat het bestaande systeem van controle niet als doeltreffend kan worden beschouwd, hebben de jongste gebeurtenissen weer bewezen. De arrestatie van een ambtenaar van Openbare Werken, verdacht ter zake van gepleegde oneerlijkheid ten aanzien van 's Lands goederen, en de vlucht van een douane-ambtenaar, tegen wien vermoedens bestaat van verduistering van 's Lands gelden, geven den Raad weer aanleiding om zich tot het Bestuur te wenden met beleefd doch dringend verzoek het daarheen te willen leiden, dat de thans uitgeoefende controle worde verscherpt en meer doeltreffend gemaakt.

Op voorstel van den Voorzitter wordt waar de Raad zich geheel vereenigt met het door den Heer *Henriquez* gesprokene, zonder hoofdelijke stemming besloten, dit ter kennis van den Gouverneur te brengen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 17.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 21n. Januari 1930,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. S. de Lannoy*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *S. A. Senior*, *C. N. Winkel*, *Dr. G. H. Eskes*, *R. J. Beaujon Jr.* en *Jossy C. Henriquez*, leden, benevens de Heer *H. J. Th. Boomgaard*, Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heer *R. F. Muskus*, lid.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vorige vergadering nog niet in druk zijn verschenen en daarom eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

Hierop zegt de Voorzitter:

Mijne Heeren: Alvorens onze werkzaamheden aan te vangen, voldoe ik bij deze gaarne aan het verzoek mij door den Oud-Gouverneur, den Heer *L. A. Fruytier*, bij schrijven gedagteekend uit den Haag, gedaan, om namens Zijne Excellentie van U afscheid te nemen en U zijnen dank te betuigen voor de gedurende zijne ambtsbediening ondervonden medewerking van Uwe zijde. Terwijl ik mij van deze opdracht kwijt, maak ik van de gelegenheid gebruik den wensch uit te spreken, dat het Zijne Excellentie wel moge gaan

Voorts doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 15den Januari 1930, No. 273, luidende:

„Ik heb de eer den Kolonialen Raad hierbij naar aanleiding van het gesprokene in de vergadering van Uwen Raad van den 15den October 1929 door het lid *R. J. Beaujon Jr.*, waarvan mij kennis is gegeven bij Uw schrijven, dd. 22 dier maand, No. 28, aan te bieden een afschrift van de Gouvernements-beschikking van den 9den Januari 1930, No. 36, houdende de voorwaarden, waaronder aan de N.V. tot aanneming van werken, voorheen *H. J. Nederhorst te Gouda*, steun van gouvernementswege is verleend voor het oprichten van woningen op de domeingronden op *Mundo Nobo*.”

2o. eene gouvernements-depêche van den 14den Januari 1930, No. 102, luidende:

„Ik heb de eer Uwen Raad de ontvangst te erkennen van Uw schrijven dd. 6 dezer, No. 2 en U mijn dank te betuigen voor de mededeeling van het door het lid *Jossy C. Henriquez* in de vergadering van den 30n. December 11. gesprokene.

Naar aanleiding daarvan kan ik Uwen Raad berichten, dat de thans uitgeoefende controle voldoende is, waardoor ook on-eerlijkheden aan het licht komen.”

Op voorstel van den Voorzitter wordt, zonder hoofdelijke stemming, besloten den Gouverneur dank te betuigen voor het bij zijn depêche van 15 Januari 1930, No. 273, den Raad aangeboden afschrift van de Gouvernements-beschikking van 9 Januari 1930, No. 36 en de mededeeling, vervat in zijne depêche van den 14den Januari 1930, No. 102.

Aan de orde komt:

Verkiezing van kandidaten ter voordracht voor de vervulling

der te ontstane vacatures door periodieke aftreding in Mei a. s. van de Heeren *A. P. A. van Leeuwen*, *Jossy C. Henriquez*, *S. A. Senior* en het eventueel vóór den tweeden Dinsdag in Mei a. s. te benoemen nieuw lid in de plaats van den Heer *E. S. C. de Veer Abrahamsz*.

Op verzoek van den Voorzitter fungeeren de Heeren *Winkel* en *Senior* als stemopnemers.

Voor de vacature *A. P. A. van Leeuwen* worden uitgebracht: voor eersten candidaat tien stemmen, waarvan negen op den Heer *A. P. A. van Leeuwen* en één op den Heer *J. A. de Haseth Jr.*, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de Heer *A. P. A. van Leeuwen*;

voor tweeden candidaat eveneens tien stemmen, waarvan acht op den Heer *J. A. de Haseth Jr.*, één op den heer *L. C. Kwartz* van *Aruba* en één op den Heer *M. Führung*, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de Heer *J. A. de Haseth Jr.*

Voor de vacature *Jossy C. Henriquez* worden uitgebracht: voor eersten candidaat tien stemmen, waarvan negen op den Heer *Jossy C. Henriquez* en één op den Heer *Elias M. Curiel*, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de Heer *Jossy C. Henriquez*;

voor tweeden candidaat eveneens tien stemmen, waarvan negen op den Heer *Elias M. Curiel* en één op den Heer *Manrique Capriles*, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de Heer *Elias M. Curiel*.

Voor de vacature *S. A. Senior* worden uitgebracht: voor eersten candidaat tien stemmen, waarvan negen op den Heer *S. A. Senior* en één op den Heer *Alex Curiel*, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de Heer *S. A. Senior*;

voor tweeden candidaat eveneens tien stemmen, waarvan negen op den Heer *Manrique Capriles* en één op den Heer *A. D. Capriles*, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de Heer *Manrique Capriles*.

De Voorzitter zegt, dat waar de Heer *E. S. C. de Veer Abrahamsz* in Mei a. s. zou hebben moeten aftreden, ook het lid, dat eventueel vóór dien in zijn plaats treedt, alsdan zal moeten aftreden. Voordrachten ter benoeming van dat lid zijn bereids gedaan, doch heeft deze nog niet plaats gehad.

Thans wordt overgegaan tot de verkiezing van kandidaten voor de vacature van het eventueel vóór den tweeden Dinsdag van Mei a. s. te benoemen lid in de plaats van den Heer *E. S. C. de Veer Abrahamsz*.

Voor deze vacature worden uitgebracht: voor eersten candidaat tien stemmen, alle op den Heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de Heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh*;

voor tweeden candidaat eveneens tien stemmen, waarvan zes op den Heer *L. W. C. van Eps*, drie op den Heer *L. C. Kwartz* en één op den Heer *C. M. Boom*, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de Heer *L. W. C. van Eps*.

De Voorzitter brengt den Heeren stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den Griffier de voordrachten te willen opmaken ter indiening aan den Gouverneur.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 18.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 11n. Februari 1930,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *Dr. G. H. Eskes*, *C. N. Winkel*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. S. de Lannoy*, *R. J. Beaujon Jr.* en *Jossy C. Henriquez*, leden, benevens de Heer *J. G. Statuis Muller*, fung. Griffier van den Raad.

Zoomede: de Heer *W. Gauw*, Havenmeester, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *R. F. Muskus*, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergaderingen van den 30n. December 1929 en den 21n. Januari 1930 (Nos. 16 en 17).

Daar geen aanmerkingen op deze notulen worden gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 5den Februari 1930, No. 310, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerpverordening tot intrekking van de verordening van den 19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32), houdende regeling van den invoer van gemunt zilver. (14);

2o. eene gouvernements-depêche van den 5den Februari 1930, No. 563, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerpverordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30n. October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsenijsmengkunst in Curaçao (15);

Op voorstel van den Voorzitter wordt zonder hoofdelijke stemming besloten de sub 1o en 2o genoemde ontwerpen naar de Afdelingen te verwijzen.

3o. eene gouvernements-depêche van den 6den Februari 1930, No. 614, luidende:

„Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat ik, ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, den Heer Havenmeester gemachtigd heb om de beraadslagingen van Uwen Raad over de ontwerp-keur betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen en bagage in de haven, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.”

De Voorzitter heet den gemachtigde van den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij zal meenen te moeten verstrekken.

Aan de orde van behandeling is thans:

1o. de ontwerp-keur betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen en bagage in de haven (12).

De Voorzitter verleent het woord aan den gemachtigde van den Gouverneur.

De Heer *W. Gauw*, gemachtigde van den Gouverneur:

Mijnheer de Voorzitter. In de eerste plaats mijn dank voor de tot mij gerichte welkomswaarden.

Waar er naar de meening van het Bestuur groote urgentie bestaat bij het tot stand komen van deze keur, heeft het gemeend daartoe den vlugsten weg te moeten volgen. Het is daarom, dat U enkele dagen geleden de amendementen werden aangeboden, welke ik de eer heb namens het Bestuur hier voor te stellen. Zij zijn hoofdzakelijk een gevolg van het verslag naar aanleiding van het gewijzigd ontwerp, van welk verslag alle voorstellen overgenomen zijn. De amendementen, welke niet het gevolg zijn van het verslag, zijn verbeteringen en liggen zoo voor de hand, dat afzonderlijke toelichting niet noodig voorkomt.

Het Bestuur heeft er, boven de aanwijzing van de aanvangueren c.q. einduren van het begrip „halve dag” en „halve nacht”, de voorkeur aan gegeven voor het hierbedoelde geval te spreken van het in dienst zijn gedurende vijf achtereenvolgende uren, waardoor de moeilijkheid der evenbedoelde aanwijzing vermeden wordt en hetgeen ook praktischer voorkomt.

De door het Bestuur voorgestelde amendementen zijn de volgende:

1. Aan art. 1 wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
„Indien een rechtspersoon als eigenaar in den zin dezer keur moet worden beschouwd, wordt een verplichting of een verbod, in eenige bepaling dezer keur ten aanzien van eigenaars voorkomende, geacht opgelegd of gesteld te zijn aan de leden van het bestuur van dien rechtspersoon.”
2. In art. 2 wordt in het 1ste lid tusschen de woorden „een” en „passagiersvaartuig” ingevoegd: „motorboot of” en in het 5de lid tusschen de woorden „indien” en „het”: „de motorboot of”.
3. In art. 3. wordt na de punt aan het slot van het 3de lid toegevoegd: „in het geval van hoogen leeftijd heeftde intrekking voor het leven plaats.” en vervalt in het 5de lid hetgeen voorkomt na het woord „afgegeven”; daarvoor in de plaats wordt gelezen: „na een opnieuw ten overstaan van die commissie afgelegde proef.”
4. In art. 4 wordt na de punt aan het slot van het 3de lid toegevoegd: „In het geval van hoogen leeftijd heeft de intrekking voor het leven plaats.” en in het 4de lid wordt tusschen de woorden „kan” en „betrokken” ingevoegd het woordje „de”.
5. In art. 5 wordt tusschen de woorden „in” en „geval” ingevoegd: „het”, tusschen de woorden „of” en „het”: „de motorboot of” en tusschen de woorden „eerste” en „lid”, waar zij voor de tweede maal naast elkander gebezigd worden: „en het laatste”. In stede van het woord „proef”, waar het voor de eerste maal wordt gebezigd, wordt gelezen: „proeven”.
6. In het tweede lid van art. 6 wordt tusschen de woorden „een” en „passagiersvaartuig” ingevoegd: „motorboot of”.
7. Van den aanhef en sub a van art. 7 wordt één alinea gemaakt, genummerd 1. Daartoe vervallen achter het woord „tenzij”

de dubbele punt, de letter „a” en de punt achter dien letter; de puntkomma achter het woord „zij” wordt veranderd in een punt.

In deze alinea nu wordt tusschen de woorden „een” en „passagiersvaartuig” ingevoegd: „motorboot of een”.

Na deze alinea wordt het volgende ingevoegd: „2. Het is verboden in de haven als schipper van een passagiersvaartuig op te treden, als eigenaar zoodanig vaartuig te gebruiken, in de vaart te brengen of in de vaart te hebben, tenzij:”.

De letters „b”, „c” en „d” worden respectievelijk „a”, „b” en „c”.

In sub c (nieuw) wordt in stede der slotwoorden „achter glas aanwezig zij” gelezen: „goed leesbaar achter glas, mika of eenige andere doorschijnende stof aanwezig zij”. De op sub c (nieuw) volgende alinea's worden onderscheidenlijk 5 en 4 genummerd.

De aanhef van alinea 3 wordt gelezen: „Het in het eerste lid bedoelde nummer zal voor motorbooten hetzelfde zijn,” enz.

8. In art. 3 wordt in stede van den letter „d” gelezen: „c” en in stede der slotwoorden „achter glas aanwezig zij”: „goed leesbaar achter glas, mika of eenige andere doorschijnende stof aanwezig zij”.

9. In het 1ste lid van art. 9 wordt na „artikel” en vóór de komma staande vóór het woord „dadelijk” ingevoegd: „en in artt. 14 en 16”.

10. In art. 12 wordt in het 1ste lid in stede der woorden „dwars over” gelezen: „in” en in het 2de en het 3de lid in stede van „de haven”: „de St. Annabaai”.

het 4de lid wordt als volgt gelezen: „Het is den schipper van een in de haven varende passagiersvaartuig verboden op een afstand van minder dan een honderd meter vóór een in de haven varende stoom- of motorzeeschip heen te varen of op een afstand van minder dan vijf en twintig meter achter een in de haven varende stoom- of motorzeeschip langs te varen.”.

11. Sub e van art. 14 wordt gelezen: „tegelijk met tegen betaling vervoerd wordende passagiers andere dan handbagage of dieren met uitzondering van pluimgedierte en honden, die ongevaarlijk en gedurende den geheelen overtocht vastgehouden worden of vastgebonden zijn, te vervoeren.”.

12. Sub a van art. 16 wordt gelezen: „tegelijk met tegen betaling vervoerd wordende passagiers dieren te vervoeren, met uitzondering van pluimgedierte en honden, die ongevaarlijk zijn en gedurende den geheelen overtocht vastgehouden worden;”.

13. In sub a van art. 18 wordt na het woord „ruimte” ingevoegd: „op passagiersvaartuigen” en tusschen de woorden „en” en „gevaar”: „bij passagiersvaartuigen”.

14. In art. 19 wordt tusschen de woorden „zich” en „onbehoorlijk” ingevoegd: „bij passagiersvaartuigen”.

15. In art. 20, I, E wordt in stede van „rondvaren” gelezen: „varen” en vervallen de woorden „of in het Schottegat”. Na E worden twee nieuwe letters ingevoegd, luidende: „F. Voor het in dienst zijn gedurende een heelen dag, ongeacht het aantal vervoerd wordende passagiers: voor een passagiersvaartuig van 10 personen of minder f. 30.—

voor een passagiersvaartuig van meer dan 10 personen f. 40.—

G. Voor het in dienst zijn gedurende 5 uren achtereen ongeacht het aantal vervoerd wordende passagiers: voor een passagiersvaartuig van 10 personen of minder f. 20.—

voor een passagiersvaartuig van meer dan 10 personen f. 25.—”.

In II worden na Dienst E, twee nieuwe onderdeelen ingevoegd, luidende: „Dienst F. Voor het in dienst zijn gedurende een heelen nacht, ongeacht het aantal vervoerd wordende passagiers:

voor een passagiersvaartuig van 10 personen of minder f. 60.—

voor een passagiersvaartuig voor meer dan 10 personen f. 80.—

Dienst G.

Ongeacht het aantal vervoerd wordende passagiers: voor een passagiersvaartuig van 10 personen of minder f. 40.—

voor een passagiersvaartuig van meer dan 10 personen f. 50.—”.

Al hetgeen voorkomt na „In bovenstaande tarieven worden twee kinderen beneden 6 jaar voor één passagier gerekend.” en vóór III, vervalt; daarvoor in de plaats wordt gelezen: „III. Voor wachten (bij de diensten B, C en D verplichtend, doch voor niet langer dan één uur) ongeacht het aantal personen, waarop gewacht wordt:

voor een passagiersvaartuig van 10 personen of minder, per half uur, over dag f. 1,50 's nachts f. 2.— voor een passagiersvaartuig van meer dan 10 personen, per half uur, over dag f. 2,50 's nachts f. 3,50.

Ingeval van zonder passagiers terugzenden na te hebben laten wachten, is men verplicht het wachtgeld en den terugtocht voor den aangebrachten persoon of voor een even groot aantal personen als behorende tot de aangebrachte groep, waarop gewacht werd en naar de in I, B, C en D en II, B, C en D gemaakte onderscheidingen te betalen.”.

III (oud), IV en V worden onderscheidenlijk IV, V en VI. De laatste alinea van art. 20 vervalt.

16. In lid 3 van art. 27 wordt na de komma achter „3” ingevoegd: „4, 5,” en na de komma achter „7”: „8,”.

De algemeene beraadslaging wordt thans geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna gaat de Voorzitter over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

De artikelen 1 tot en met 27 van het ontwerp worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen, de artikelen 1 tot en met 9, 12, 14, 16, 18 tot en met 20 en 27, zooals door den gemachtigde van den Gouverneur geamendeerd.

Het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden hierop, mede zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming, aangenomen.

De Voorzitter brengt den gemachtigde van den Gouverneur dank voor de door hem verstrekte inlichtingen.

De Heer *Gauw*, gemachtigde van den Gouverneur, verlaat de vergadering.

20. de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 28n. Juli 1881 (P. B. No. 25), betreffende de heffing van de belasting op veer- en vrachtponten op het eiland Curaçao, zooals deze gewijzigd is bij de „Zegelverordening 1908” (P. B. No. 52) (1928-1929-20).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Op de vraag van den Voorzitter of iemand soms het woord verlangt, vraagt de Ondervoorzitter het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. In de vorige vergadering van dezen Raad is voorgelezen een schrijven van Zijne Excellentie den Gouverneur, ten geleide strekkende aan een afschrift van de Gouvernements-beschikking van den 9den Januari 1930, No. 36, houdende de voorwaarden, waaronder aan de N. V. tot aanneming van werken, voorheen N. J. Nederhorst te Gouda, steun van gouvernementswege is verleend voor het oprichten van woningen op de domeingronden op Mundo Nobo. Dit schrijven is in de hedenavond goedgekeurde notulen, No. 17 opgenomen. Ik acht het niet overbodig, dat ook de inhoud van bedoelde gouvernements-beschikking ter kennis van het publiek wordt gebracht en zou daarom gaarne zien, dat die beschikking alsnog in de notulen van den Raad werd opgenomen.

De Heer *Beaujon* zegt, dat hij het is geweest, die indertijd in den Raad het voorstel gedaan heeft om den Gouverneur, in zake de steunverleening aan de N. V. tot aanneming van werken, voorheen N. J. Nederhorst te Gouda, om inlichtingen te vragen. Het is dan ook zijn voornemen om op deze zaak terug te komen bij het uitbrengen van het verslag betreffende het

verzoekschrift van de ambtenaren A. L. Pietersz e.a. om voorschotten uit 's Landskas te erlangen tot het bouwen van woonhuizen. Hij is het met den Ondervoorzitter eens, dat het goed zoude zijn indien de Gouvernements-beschikking, houdende de voorwaarden, waaronder aan meergenoemde naamlooze vennootschap van gouvernementswege steun is verleend, in de notulen van den Raad worden opgenomen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt tot opnemng der bedoelde gouvernements-beschikking in de notulen besloten. Bedoelde beschikking luidt als volgt:

Beschikking van Donderdag, den 9den Februari 1930.
No. 36.

DE WND. GOUVERNEUR,

Gelezen het schrijven van den Directeur van Openbare Werken, dd. 29 November 1929 No. 1240.

Herlezen enz.

HEEFT GOEDGEVONDEN:

Aan de N. V. tot Aanneming van Werken voorheen H. J. Norderhorst te Gouda, hierna genoemd requestrante, steun te verleen en voor het oprichten van woningen op de domeingronden gelegen op Mundo Nobo in den vorm van:

- a. een eerste hypotheek ad 75°/_o der bouwkosten;
- b. werkvoorschotten;
- c. afstand in eigendom van den grond tegen den prijs van f 1,50 per M2;
- d. bouwrijp maken van dezen grond; en
- e. aanleg van wegen en hoofdrioleering; zulks onder de navolgende voorwaarden en bepalingen:

10. De plannen en de plaats voor de woningen, alsmede de afwerking en de uitvoering van deze, worden in overleg met den Directeur van Openbare Werken vastgesteld en geregeld.

Het aantal woningen, waarvoor steun in dezen vorm verleend wordt, bedraagt 50 à 100 stuks.
Het juiste aantal wordt door den Gouverneur nader bepaald.

20. De hypotheek wordt verstrekt over 75°/_o van de bouwkosten, waaronder te verstaan alle kosten door requestrante gemaakt voor aankoop grond, bouw der woningen, keukenbetimmering, electrisch licht en kookinstallatie, waterleiding, rioleering, hekken enz.

De hypotheek wordt verstrekt per 10 woningen, telkens nadat de overgelegde afrekening der bouwkosten door het Departement van Openbare Werken zal zijn goedgekeurd. Bij verzending uit Nederland van materialen voor den bouw van 10 woningen wordt aan requestrante, op vertoon der verschepingsdocumenten, telkens een bedrag van f 45 000,— in mindering van de te vestigen hypotheek, uitbetaald.

Mocht de goedkeuring der afrekening langer dan een maand na ontvangst der stukken duren, dan zal aan requestrante een 2e voorschot op de te verleen en hypotheek worden verstrekt

30. De rentevoet der hypotheek zal worden vastgesteld, op 5°/_o 's jaars en de aflossing zal geschieden in 30 jaar,

zoodat een jaarlijksche annuïteit van 6,505^o/_o zal noodig zijn van de totaal uitstaande hypotheek.

40. De bouwkosten zullen worden berekend per 10 woningen. Bij de door requestranten over te leggen afrekening zullen worden gevoegd de origineele bewijsstukken, als facturen, loonlijsten, enz., die afgeteekend worden als te behooren tot de bedoelde 10 woningen.

De afrekening van de in Holland en in Curaçao gedane uitgaven, zullen worden gescheiden.

Bij de afrekening zal een accountantsverklaring moeten worden overgelegd. Het Gouvernement behoudt zich het recht voor zelf een accountantsonderzoek te doen instellen dan wel zelf in te stellen, indien noodzakelijk geacht, ook over alle boeken van requestrante.

De algemeene onkosten worden gespecificeerd opgegeven, voorloopig mag hiervoor worden genomen 10°/_o in Holland, 20°/_o in Curaçao.

Het Departement van Openbare Werken heeft het recht van algeheele boeken-inzage, magazijn-controle en toegang tot het werk.

50. Het Departement van Openbare Werken heeft het recht materiaal te keuren en ondeugdelijke uitvoering te verbieden.

60. De grond zal aan requestrante verkocht worden tegen den prijs van f 1.50 per M2, telkens na voltooiing van 10 woningen.

70. Bij inbreng van de woningen in een bouwmaatschappij zal minstens een der Commissarissen door het Gouvernement worden benoemd.

80. Bij verkoop aan particulieren kan het Gouvernement bij voldoende aanwezigheid waarborg aan den nieuwen eigenaar een 2e hypotheek verleen en, gelijkstaande aan het verschil tusschen de op die woning vóór de overdracht uitstaande hypotheek, en hetgeen door een bankinstelling als eerste hypotheek zou kunnen worden verleend.

90. Wanneer de verkoopprijs van eene woning gelijk is of lager dan de bouwkosten, en waneer een of meer woningen verkocht worden, vóórdat daarop de hypotheek is gevestigd, is voor den verkoop de toestemming van den Gouverneur noodig.

100. De woningen moeten verzekerd zijn bij eene soliede maatschappij tegen brand en stormschade, en ter beoordeeling van het Departement van Openbare Werken goed worden onderhouden.

110. De huurprijs behoeft de goedkeuring van den Gouverneur.

120. Eventueele geschillen zullen worden beslecht door een commissie van arbitrage, waartoe door ieder der partijen een arbiter en door deze 2 arbiters de derde arbiter wordt benoemd.

Bij niet verkregen overeenstemming over de benoeming van dezen derden arbiter zal deze worden aangewezen door den Voorzitter van het Hof van justitie.

130. Requestrante kiest ten deze domicilie te Willemstad op Curaçao.

Afschrift enz..

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 19.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Plechtige zitting van Donderdag, den 20sten Februari 1930, des voormiddags om tien uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *Jossy C. Henriquez*, *C. N. Winkel*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. S. de Lannoy* en *R. J. Beaujon Jr.*, leden, benevens de Heer *J. G. Stadius Muller* fung. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *R. F. Muskus* en *Dr. G. H. Eskes*, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de laatste vergadering nog niet in druk zijn verschenen en eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

Voorts zegt de Voorzitter, dat hij van den Heer *Dr. Eskes* de mededeeling heeft ontvangen, dat Z.E.A. tot zijn leedwezen, wegens ongesteldheid, deze vergadering niet kan bijwonen.

Vervolgens zegt de Voorzitter, dat deze vergadering is belegd, om den nieuw benoemden Gouverneur *B. W. T. van Slobbe*, die heden is aangekomen, in de gelegenheid te stellen, op de wijze zooals bij artikel 15 van het Reglement op het beleid der Regeering is bepaald, het Bestuur te aanvaarden.

Hierna benoemt de Voorzitter de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *S. A. Senior* en *C. N. Winkel* in commissie om Zijne Excellentie Van Slobbe aan het Raadhuis te ontvangen en weder uitgeleide te doen.

Daarna schorst de Voorzitter, in afwachting van den Gouverneur, de vergadering.

Bij de aankomst van den Gouverneur op het plein van het Raadhuis, wordt de vergadering door den Voorzitter heropend.

Enige minuten later treedt Zijne Excellentie Van Slobbe, vergezeld van den waarnemenden Gouverneur, den Heer *Herman Schotborgh*, van de Heeren *H. J. T. Boomgaart*, Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur, *H. Stadius Muller* en *S. M. L. Maduro*, leden van genoemden Raad, van de Commandanten van Hr. Ms. „Hertog Hendrik” en Hr. Ms. „Arend”, van den Plaatselijken- en den Troepencommandant, van de door den Voorzitter benoemde Commissie van in- en uitgeleide en van zijn adjudant, de vergaderzaal binnen en neemt den voor hem bestemden zetel in.

De Voorzitter spreekt den Gouverneur toe en deelt hem mede, dat deze vergadering is bijeengeroepen ten einde hem in de gelegenheid te stellen, ingevolge artikel 15 van het Reglement op het beleid der Regeering, het Bestuur over Curaçao te aanvaarden, en verzoekt den griffier de door den Gouverneur overgelegde akte zijner benoeming en proces-verbaal van zijn eedsaflegging, te willen voorlezen.

Gevolg gevende aan dit verzoek leest de griffier deze stukken voor.

Hierop richt de Voorzitter wederom het woord tot den Gouverneur en zegt het volgende:

Excellentie.

Op een tijdstip van bijzonder veel beteekenis en gewicht voor Curaçao, in eene periode, waarin van alle kanten de aandacht en blikken op dit gebiedsdeel zijn gevestigd, verschijnt Uwe Excellentie, door *H. M.* onze geëerbiedigde en beminde Koningin tot Gouverneur van Curaçao benoemd, in eene plechtige zitting van den Kolonialen Raad ten einde ingevolge artikel 15 van het Reglement op het Beleid der Regeering het Bestuur te aanvaarden.

In de eerste plaats wil ik Uwe Excellentie en Uw geacht gezin van af deze plaats namens den Raad van harte welkom heeten in dit overzeesch Gewest en U geluk wenschen met de vereerende benoeming.

Dit gebiedsdeel, bestaande uit twee eilandengroepen, die verschillende dagreizen van elkander verwijderd zijn en in menig opzicht van elkander afwijken, maakt in de laatste jaren een proces door, gekenmerkt aan den eenen kant door economische opleving en toevloed van uitheemsche krachten en aan den anderen kant, door kwijning en uittocht van inwoners.

De nooden, reeds aanwezig vóór het intreden van den hier bedoelden toestand, de nooden, ontstaan, door de evolutie eenerzijds en de depressie anderzijds, zij zijn reeds in en buiten dezen Raad, hier en in het Moederland besproken en belicht, wshalve ik met deze korte samenvatting zou mogen volstaan.

Evenwel stelt het stadium, waarin velerlei verkeert, vergeleken met hetgeen ter bereiking van de voltooiing te verrichten valt en ten einde met op deze eilanden gevestigde grootbedrijven van gelijken tred te houden niet geringe eischen aan s'Lands kas en stijgen, bij het toenemen der inkomsten, de uitgaven in minstens gelijke mate.

Civiele en militaire waardigheden zijn in Uwe Excellentie vereenigd, het Opperbevel van de verdedigings- en beveiligingsmiddelen en tevens de geenszins lichte taak van besturen van deze eilanden, waar moeilijkheden zich voordoen en vraagstukken zich opwerpen, die niet in verhouding staan tot het aantal inwoners en de uitgestrektheid of voortbrengselen van het gebied.

Ter verwezenlijking van het door Uwe Excellentie en den Raad beoogde doel, biedt dit College Uwe Excellentie gaarne zijn steun aan en hoopt met U mede te werken aan den bloei en vooruitgang van dit Gewest, zoolang het ongewijzigde Regeeringsreglement dit Lichaam eene plaats in de Staatsorganisatie toestaat.

Met waar genoegen breng ik hulde en betuig ik des Raads dank aan den HoogEdelgestrengen Heer *H. Schotborgh* voor de goede verstandhouding en aangename samenwerking, die tusschen den Raad en ZijnHoogedelgestrenghe geheerscht heeft gedurende zijn interimair bestuur, eene samenwerking die voorzeker dit Gewest ten goede zal komen.

Ik eindig met de bede, dat de onmisbare zegen des Allerhoogsten Uwer Excellentie in Uw moeilijke en veel omvattende waardigheid nimmer worde onthouden.

De Gouverneur houdt thans de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter van den Kolonialen Raad.

Het zij mij vergund U met een kort woord te beantwoorden. Door de overlegging van de bescheiden, door den Heer Griffier zoo juist voorgelezen, heb ik het Bestuur over dit gewest aanvaard.

Het is niet de eerste maal, dat een militair tot Gouverneur van Curaçao werd benoemd, doch, zooals de Voorzitter reeds heeft doen uitkomen, deze benoeming heeft ditmaal een eigenaardig karakter. Zij getuigt van den vasten wil om orde en rust in dit gebiedsdeel te waarborgen. Curaçao is door den loop der gebeurtenissen op het gebied van handel, nijverheid en politiek van internationale beteekenis geworden. Het Gewest mag geen speelbal worden van misdadige of avontuurlijke ondernemingen.

Het is mijn vaste wil om de orde en rust alhier te handhaven, doch niet minder vast is mijn wil om den bloei van het Gewest te bevorderen.

Mijne Heeren! Ik behoef de medewerking van den Kolonialen Raad daartoe niet in te roepen: Uw Voorzitter heeft mij deze reeds toegezegd.

Het is nu niet de tijd om de te volgen gedragslijn te bespreken; toch wil ik even naar voren brengen het U allen bekende feit, dat ook door den Voorzitter werd aangevoerd, dat Curaçao, verrast door de snelheid, waarmede de omstandigheden zich wijzigden, in den ontwikkelingsgang is achtergebleven. De moeilijkheden, waarvoor wij staan, zijn groot; de nooden dringen van vele zijden. Doch er is geen reden om daarvoor terug te

schrikken. Integendeel, wij verheugen ons over hetgeen wij voor Curaçao kunnen en moeten doen. Omdat Curaçao ons dierbaar is. Dierbaar aan U. Natuurlijk! Dierbaar ook aan mij, die veel las en veel hoorde over Curaçao; die zich tot het Gewest met zijn lief en zijn leed voelt aangetrokken; die zijn krachten beschikbaar heeft gesteld voor het bestuur over Curaçao; die den eed heeft afgelegd zich in alles te zullen gedragen, zooals een goed en braaf Gouverneur betaamt.

Wanneer wij den wil hebben daartoe samen te werken, zullen wij, onder Gods onmisbaren zegen, er in slagen, den bloei en de welvaart van dit Gewest te bevorderen.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter, hartelijk voor de woorden van welkom, die U, mede uit naam van de andere leden van den Kolonialen Raad, tot mij richtte. Zij ademen den geest, die ons moet bezielen, om tot daden te komen.

Hierop verlaat de Gouverneur de vergaderzaal, vergezeld van den Heer H. J. T. Boomgaard, Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur, van de Heeren H. Statius Muller en S. M. L. Maduro, leden van genoemden Raad, van den Heer Herman Schotborgh, afgetreden waarnemend Gouverneur, van de Commandanten van Hr. Ms. „Hertog Hendrik” en Hr. Ms. „Arend”, van den Plaatselijken- en den Troepencommandant, van de door den Voorzitter benoemde Comimssie van in- en uitgeleide en van zijn adjudant.

Na de Commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd, te hebben bedankt, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 20.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

Zitting van Dinsdag, den 25n. Februari 1930,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try-Ellis*, Ondervoorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *S. A. Senior*, *C. N. Winkel*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. J. Beaujon Jr.* en *Jossy C. Henriquez*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *R. S. de Lannoy*, *R. F. Muskus* en *Dr. G. H. Eskes*.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat, in verband met groote drukte op de drukkerij, de notulen van de twee vorige vergaderingen nog niet in druk zijn verschenen en dat die notulen in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden zullen worden onderworpen.

Voorts zegt de Voorzitter dat de Heeren De Lannoy en Dr. Eskes hem verzocht hebben der vergadering mede te deelen, dat zij verhinderd zijn aanwezig te zijn.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

10. eene gouvernements-depêche van den 17n Februari 1930, No. 414, waarbij den Raad wordt aangeboden:

1. een ontwerp-keur tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32) (16)

2. een ontwerp-verordening, houdende eenige regelingen van burgerrechtelijken aard bij botsing, aan- of overrijding met motorrijtuigen en houdende regeling van de ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen (17)

20. eene gouvernements-depêche van den 19n Februari 1930, No. 556, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende bepalingen omtrent beëdigde vertalers (18).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten deze drie ontwerpen naar de Afdeelingen te verwijzen.

Aan de orde van behandeling is thans:

de ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32), houdende regeling van den invoer van gemunt zilver.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De Heer *Zeppenfeldt* verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter:

Tot mijn leedwezen heb ik bij het onderzoek van dit ontwerp in de afdeelingen niet tegenwoordig kunnen zijn. Daardoor miste ik de gelegenheid van mijn gevoelen in het Voorloopig Verslag te doen blijken.

Het zij mij daarom vergund mijne bezwaren tegen dit ontwerp mondeling aan te geven.

Mijn eerste bezwaar is dit:

Tot nog toe hebben wij weinig zilver in de kluis van de Curaçaosche Bank, en ik vrees, dat, als het verbod van invoer van gemunt zilver opgeheven wordt, onze voorraad enorm zal stijgen, en dit Mijnheer de Voorzitter, in een tijd, dat de prijs van het zilver aan het dalen is.

In het ochtendblad van „De Tijd” van den 10den Januari d.j. lees ik onder Finantieele mededeelingen het volgende:

„Een aantal telegrammen heeft den laatsten tijd de aandacht weer eens gevestigd op den toestand der zilvermarkt, die van 1920 af al ernstige zorgen baart. De volgende opstelling geeft een goed beeld van de groote daling, die zich in dien tijd op eenige tusschenpoozen na, geleidelijk heeft voortgezet.”

Mijnheer de Voorzitter. Ik zal nu niet al deze cijfers voorlezen, maar ik vraag den Raad verlof het staatje, dat hierop betrekking heeft in de notulen te mogen doen opnemen.

Daar niemand daartegen bezwaar heeft wordt aldus besloten (1).

Mijnheer de Voorzitter. Het door mij aangehaald artikel uit „De Tijd” luidt verder als volgt: „Afgezien van 1928 is de prijs van het witte metaal dus geregeld gedaald en wat 1930 tot dusverre heeft laten zien is al evenmin bemoedigend. De toestand is zoo nijpend geworden, dat vele zilvermijnen in Mexico van plan zijn hun werkvolk te ontslaan, omdat de productie niet meer op winstgevendende basis geschieden kan. En in China, dat het ongeluk heeft nog steeds den zilveren standaard te huldigen is het tot een soort paniek gekomen, omdat de handel weigerde een zoo onbetrouwbaar product, als het zilver is, als basis van zijn transacties te handhaven. De Chineesche Regeering heeft den ernst van den toestand ingezien en beraamt maatregelen om via den dollar tot den beproefden gouden standaard over te gaan, waardoor dan aan de zilvermarkt een nieuwen slag toegebracht zal worden, omdat daardoor het toch al minimale zilververbruik nog verder zal dalen.

Naast China was voorheen Britsch-Indië een groote afnemer van zilver, doch in 1928 is ook dit land van den zilveren naar den gouden standaard overgegaan.

Er is dus alle reden om aan te nemen, dat de prijs van het zilver nog verder zal dalen, tenzij de producenten hun uitbrenging tijdig aan de verminderde consumptie weten aan te passen.

Het zou vrij gemakkelijk zijn de overproductie van zilver tot staan te brengen, ware het niet, dat zilver een bijproduct is bij de extractie van andere metalen.

Men heeft zich hier en daar afgevraagd of de zilverdaling de Chineesche Regeering niet in moeilijkheden brengt bij de voldoening harer schuldverplichtingen tegenover het buitenland. Inderdaad wordt de rentebetaling er voor China niet gemakkelijker op, doch men moet daarbij niet vergeten, dat de invoerrechten, waarop de schuldendienst grootendeels gebaseerd is, in taels geschiedt op basis van den pondenkoers. De daling van den tael als gevolg van de zilverdaling heeft dus niet zulk een grooten invloed op de staatsontvangsten als op het eerste gezicht zou lijken.”

Wel is waar, Mijnheer de Voorzitter, is de Curaçaosche Bank niet verplicht hare bankbiljetten in zilver om te wisselen, maar zij is wel verplicht, Mijnheer de Voorzitter, betalingen aan te nemen in wettig betaalmiddel, dus ook zilver.

Mijn tweede bezwaar is:

Ik vrees, dat door opheffing van dit verbod ons leven hier nog duurder zal worden dan het reeds is.

Op het oogenblik bestaat er geen behoefte aan zilverremise, omdat er niet veel zilver op het eiland is, doch mocht het gebeuren, dat na aanneming van dit ontwerp veel zilver ingevoerd wordt, dan zal men er toe moeten overgaan, d. i. tot het verzenden van zilver; als de kosten daaraan verbonden hooger zijn dan de wisselpariteit, dan zal men natuurlijk de voorkeur willen geven aan wisselremise, wat dan bij eene eventueele depreciatie van zilvermunten den wisselkoers zal doen stijgen en het leven ook duurder maken."

Hierna verkrijgt de Heer *Henriquez* het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter.

Het geachte medelid *Zeppenfeldt* heeft aangetoond, dat de goudenstandaard voordeeliger is voor een land dan de zilveren standaard. Tot zoover ben ik het absoluut eens met hem en ik geloof ook, dat niemand die stelling zoude durven tegenspreken. Dat echter de intrekking van het invoerverbod op gemunt zilver dit gebiedsdeel tot den zilveren standaard zou knnen voeren, kan ik niet inzien. De reden, waarom enkele landen overgegaan zijn tot invoering van den zilveren standaard moet gezocht worden in precaire financieele toestanden, welke hier niet heerschen. Tegenover de enkele landen met een zilveren standaard, staan vele andere met een gouden standaard, in welke landen de invoer van eigen gemunt zilver niet verboden is.

Het geachte lid *Zeppenfeldt* heeft verder gezegd, dat de prijs van het zilver sterk is gedaald in den laatsten tijd, iets dat, naar mijne meening, met het ontwerp, thans in behandeling, geen verband houdt. De redeneering van sommigen, dat goedkoop zilver vervalsching van zilveren munten in de hand werken kan, is geen argument tegen het ontwerp in behandeling, aangezien valsche muntstukken alleen op clandestiene wijze kunnen worden ingevoerd, met of zonder invoerverbod.

De verordening, waarbij de invoer van gemunt zilver verboden werd, dateert van de eerste jaren na afloop van den wereldoorlog, toen de Nederlandsche valuta op de wereldmarkt sterk aan het dalen was. De Amerikaansche dollar stond te Amsterdam genoteerd op ongeveer f 3,— terwijl de koers van den dollar hier nog stond op f 2,75.

Door dit groote verschil in koers aangemoedigd, werden groote wissels in dollars naar Nederland opgestuurd en daar verkocht, terwijl de opbrengst in zilver hier werd ingevoerd, aangezien de uitvoer van goud toen in Holland verboden was.

Om dezen handel stop te zetten lag geen andere weg open dan het verbod van invoer van gemunt zilver op Curaçao, indien men Curaçao niet den lijdensweg wilde laten volgen van de Nederlandsche valuta, met al de funeste gevolgen daaraan verbonden, als: verhooging van den levensstandaard, enz. Zeer terecht heeft het Bestuur toen dan ook den verstandigen weg gekozen en een invoerverbod op gemunt zilver in het leven geroepen.

De toestand is nu echter geheel veranderd, nu de Nederlandsche valuta muurvast staat; en, waar het verschil in koers tusschen Nederland en Curaçao zoo gering is, dat, na aftrek der onkosten voor vervoer, er zoo goed als geen winst overblijft, misschien slechts $\frac{1}{10}\%$, hoogstens $\frac{1}{4}\%$, zal zeker niemand, met deze winstmarge, er over denken gemunt zilver op Curaçao in te voeren. Het beste bewijs voor mijn betoog is, dat weinig of geen gebruik wordt gemaakt van invoer van gemunt goud.

Het consortium van banken op Curaçao, welke banken het grootste belang bij de zaak hebben, zal zorgen, dat invoer van zilver hier onmogelijk is door de wisselkoersen zoodanig te regelen, dat zij in overeenstemming zijn met de Nederlandsche valuta.

De Heer *Zeppenfeldt*, replicerend, zegt: Mijnheer de Voorzitter. Met aandacht heb ik het betoog van mijn geacht medelid

Henriquez gevolgd en het spijt mij te moeten zeggen, dat de door hem aangevoerde argumenten mij niet tot andere gedachten hebben kunnen brengen. Ik zeg niet, dat het vast staat, dat Curaçao, wanneer het invoerverbod op gemunt zilver wordt ingetrokken, door deze muntsoort zal worden overstroomd. Doch de vrees daarvoor bestaat bij mij en ik heb daarom uiting gegeven aan die vrees. Als de waarde van de materia prima, waarvan een geldsoort gemaakt wordt, naar beneden gaat, dan is er ook zeer veel kans op daling, althans depreciatie van dit geld. Ik bedoel, dat dan ander soort geld, boven zilveren munt zal worden geprefereerd. In elk geval heb ik veel liever goudgeld dan zilvergeld in voorraad.

De Heer *Henriquez* is het geheel met den heer *Zeppenfeldt* eens, dat goudgeld boven zilvergeld is te prefereeren, doch blijft er bij, dat opheffing van het verbod op invoer van gemunt zilver niet voeren zal tot eene overstrooming van Curaçao door deze muntsoort. Hij meent dit reeds te hebben aangetoond en zal daarom niet in herhaling vervallen.

De *Ondervoorzitter*. Mijnheer de Voorzitter. Het geachte medelid *Zeppenfeldt* heeft gezegd, dat hij, tengevolge van niet aanwezig zijn bij de behandeling van dit ontwerp in de afdeelingen, zijn gevoelen daarover niet kenbaar heeft kunnen maken en heeft daarom gemeend dit thans in openbare zitting te moeten doen. Ik vraag mij nu af, of het niet aan te bevelen zoude zijn de behandeling van dit ontwerp uit te stellen, opdat het Bestuur in de gelegenheid zou worden gesteld zich bij die behandeling te doen vertegenwoordigen. Ik doe echter geen voorstel hiertoe doch stel slechts een vraag.

De *Voorzitter* vraagt, of de vergadering de behandeling van het ontwerp wil uitstellen.

De Heer *Zeppenfeldt* zegt, dat uit het Eindverslag blijkt, dat de behandeling voldoende is voorbereid. Spreker is er niet voor, dat de behandeling van het ontwerp wordt uitgesteld.

De Heer *Beaujon* betwijfelt het, of het Bestuur zijn standpunt zal opgeven na kennisneming van het door het geachte lid *Zeppenfeldt* gesprokene. De gronden voor het indienen van het in behandeling zijnde ontwerp zullen wel behoorlijk zijn overwogen.

De *Voorzitter* zegt, dat de memorie van toelichting de gronden opgeeft, waarop het ontwerp berust.

De Heer *Henriquez* zegt, dat het hem genoegen doet, dat de Heer *Zeppenfeldt*, er niet voor is de behandeling van het ontwerp uit te stellen. De behandeling in de afdeelingen is afgelopen; thans moet de openbare behandeling volgen. Dit is usance en hij wenscht daarvan niet af te wijken.

De Heer *Zeppenfeldt* verzoekt den Voorzitter hoofdelijke stemming te laten plaats vinden.

De algemeene beraadslaging wordt gesloten.

Nadat door het lot was beslist, dat de stemming zou aanvangen bij No. 8 van de presentielijst, werden de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel aangenomen met zeven stemmen voor en één stem tegen. Tegen stemde de Heer *Zeppenfeldt*.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende sluit de Voorzitter de vergadering.

(1).	1920.....	38 $\frac{7}{8}$ d.	89 $\frac{1}{2}$ d.
	1921.....	30 $\frac{3}{8}$	43 $\frac{3}{8}$
	1922.....	30 $\frac{5}{16}$	37
	1923.....	30 $\frac{3}{32}$	33 $\frac{11}{16}$
	1924.....	32 $\frac{13}{16}$	36 $\frac{1}{16}$
	1925.....	31 $\frac{1}{16}$	33 $\frac{7}{16}$
	1926.....	24 $\frac{1}{8}$	31 $\frac{13}{16}$
	1927.....	24 $\frac{3}{8}$	28
	1928.....	26 $\frac{1}{16}$	28 $\frac{7}{8}$
	1929.....	22 $\frac{1}{2}$	26 $\frac{13}{16}$.

NOTULEN.

No. 21.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Donderdag, den 13n. Maart 1930,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer Dr. W. Ch. de la Try Ellis, ondervoorzitter.

VOORTS: de Heeren Dr. G. H. Eskes, R. J. Beaujon Jr., A. P. A. van Leeuwen, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, C. N. Winkel, en R. S. de Lannoy, leden, benevens de Heer H. J. Th. Boomgaard, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren Ed. S. Lansberg, voorzitter, Jossy C. Henriquez, R. F. Muskus en S. A. Senior, leden.

De Ondervoorzitter opent de vergadering en zegt, dat de Voorzitter wegens eene lichte ongesteldheid verhinderd is deze vergadering bij te wonen.

Hierna onderwerpt de *Ondervoorzitter* aan de goedkeuring van de vergadering de in druk verschenen notulen van de vergaderingen van 11 en 20 Februari 1930 (Nos. 18 en 19). Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De *Ondervoorzitter* doet thans mededeeling van het volgend ingekomen stuk:

eene gouvernements-depeche van den 4den Februari 1930, No. 954, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931.

Op voorstel van den *Ondervoorzitter* wordt dit ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de *Ondervoorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 22.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 1sten April 1930,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *R. S. de Lannoy*, Dr. *G. H. Eskes*, *R. J. Beaujon Jr.*, *C. N. Winkel*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen* en *Jossy C. Henriquez*, leden, benevens de Heer *H. J. Th. Boomgaard*, Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *R. F. Muskus*.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 25n Februari 1930 (No. 20) en van den 13n Maart 1930 (No. 21).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 19n Maart 1930, No. 1159, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot toepasselijkverklaring van de Conventie van Genève van 19 Februari 1925 op Eucodal, Dicodid en Dilaudide.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit ontwerp hedenavond in behandeling te nemen.

2o. een afschrift van de gouvernements-beschikking van den 27n Maart 1930, No. 395, waarbij aan den Heer *G. J. Ferguson*, commies ter Gouvernements-Secretarie en Algemeen Verslaggever van den Kolonialen Raad, wegens langdurigen onafgebroken dienst van meer dan tien jaar, met ingang van den dag van zijn vertrek van Curaçao, — vermoedelijk 26 Juni 1930 — een jaar verlof naar Nederland is verleend.

De Voorzitter wenscht, ook namens den Raad, den Heer *Ferguson* eene goede reis toe en een aangenaam verblijf in het buitenland en spreekt het vertrouwen uit, dat de Raad na den terugkeer van den Heer *Ferguson* op zijne gewaardeerde medewerking zal mogen rekenen.

Thans wordt in behandeling genomen de ontwerp-verordening tot toepasselijkverklaring van de Conventie van Genève van 19 Februari 1925 op Eucodal, Dicodid en Dilaudide.

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden het eenig artikel van het ontwerp, het intulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierop verkrijgt de Heer *Beaujon* het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter:

Namens de Commissie voor de verzoekschriften heb ik de eer het volgende verslag uit te brengen inzake het verzoekschrift van de Heeren *A. L. Pietersz* e. a. om medewerking bij een verzoek, dat zij tot den Gouverneur richtten om voorschotten uit 's Lands kas tot het bouwen van woonhuizen.

De Commissie is van oordeel, dat voorziening in het vraagstuk van behoorlijke volkshuisvesting zeer belangrijk is en constateert dan ook met genoegen, dat het Bestuur ten deze reeds werkzaam is. In het onderhavige verzoekschrift wordt bepleit een systeem van het verstrekken van voorschotten, op hypotheek dus, aan ambtenaren, tot het bouwen van woonhuizen. Daargelaten de vraag of het Bestuur aan ambtenaren dergelijke credieten verstreckende, ook niet zedelijk verplicht is zulks te doen ten opzichte van particulieren, is momenteel een zeer belangrijke factor de woningbouw op grooten schaal door het Gouvernement en naar verluidt ook door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij. Door het verlenen van voorschotten als evenbedoeld aan gemelde belanghebbenden zal het Gouvernement, naar het der Commissie wil voorkomen, hen thans op een ongewenschte wijze helpen belasten met schulden, welker voldoening later wellicht ondoenlijk zal blijken. De Commissie, althans de meerderheid der leden, is van oordeel, dat de meest aanbevelenswaardige wijze van voorziening ten deze thans door het Gouvernement gevolgd wordt. Indien de woningen, welke reeds met zulk een belangrijke hulp van Bestuurswege gebouwd worden, zullen blijken niet voldoende in aantal te zijn om in den woningnood afdoend te voorzien, zou overgegaan moeten worden tot verderen bouw. Hierdoor wordt tevens verneden, dat men treedt op het terrein der particuliere bankinstellingen, die aan particulieren credieten verlenen voor dergelijke doeleinden.

De Commissie heeft mitsdien de eer te adviseeren, te kennen te geven, dat het verlenen van bouwcredieten, t. w. individueel, als in het verzoekschrift bedoeld, niet is aan te bevelen.

De Voorzitter vraagt of de Raad zich vereenigen kan met de conclusie van de commissie.

De heer *De Lannoy* zegt:

Mijnheer de Voorzitter:

Met de conclusie van de Commissie ben ik het niet volkomen eens.

Ik zou gaarne willen hebben, dat het Gouvernement steun verleend aan bouwvereenigingen.

Als de Heeren ambtenaren, die het rekest aan den Gouverneur hebben ingediend, zoo'n vereeniging konden vormen, dan ben ik er sterk voor om hen dan te helpen om hunne woningen op te trekken; zoodoende zullen er flinke, geriefelijke woningen verrijzen, die werkelijk — nu en in de toekomst — in de behoefte zullen voorzien.

De door de firma *Nederhorst* gebouwde huizen, zijn zeker van tijdelijken aard, te oordeelen naar den bouwtrant. Plaatselijke deskundigen beweren, dat zij meer geschikte, geriefelijke woningen — geen noodwoningen — voor den prijs van ongeveer 18 duizend gulden kunnen bouwen.

Hierop verkrijgt de Heer Dr. *Eskes* het woord en zegt:
Mijnheer de Voorzitter,

Met de conclusie van de Commissie voor de Verzoekschriften dat het niet gewenscht is individueel bouwcredieten te verleenen als door den Heer A. L. Pietersz c. s. gevraagd wordt, kan ik mij vereenigen, echter geheel los van de toelichting daarbij gegeven.

Ik ben het eens met de adressanten, dat met den bouw van een honderdtal huizen de woningnood niet van de baan zal zijn, vooral waar door de betere economische toestanden een verschuiving plaats heeft naar boven, waardoor de betere woningen thans ingenomen worden door menschen, die daar vroeger niet aan konden denken. Ik voel daarom veel voor den wensch van den Heer De Lannoy, dat het Gouvernement steun verleent aan bouwvereeningen, die de volkshuisvesting willen verbeteren, bijv. op de wijze als thans de N. V. tot Aanneming van Werken v/h H. J. Nederhorst te Gouda gesteund wordt. Hetspreek wel vanzelf, dat een en ander met de noodige waarborgen omgeven moet worden, opdat het Gouvernement niet te veel risico loopt. Mijn bedoeling is dus niet alleen aan een vereeniging van ambtenaren, maar ook aan andere vereenigingen dergelijken steun te verleenen. Het Gouvernement zou dus een algemeene regeling ter zake moeten treffen.

Ik wil in verband hiermede wijzen op een artikel van J. H. S. in „La Union” van 27 Maart, waarin wordt medegedeeld, dat de Curaçaosche R. K. Volksbond reeds de eerste stappen op dit gebied gezet heeft en trachten wil woningen te bouwen met Gouvernementssteun voor de arbeiders en den kleinen burgerstand.

Dit initiatief valt m. i. zeer toe te juichen en ik zou er mij zeer over verheugen, indien zoo spoedig mogelijk aan de uitvoering van deze plannen zou kunnen worden begonnen.

Tenslotte betreur ik, dat de behandeling van het adres der Heeren Pietersz c. s. zoo lang is uitgesteld geworden. Men vergist zich echter, indien men hieruit de conclusie trekt, dat bij den Kolonialen Raad geen belangstelling voor deze aangelegenheid bestaat; integendeel, de Raad heeft bij herhaling zijn aandacht aan deze materie geschonken. Bij de behandeling van de Begroting-1930, in de vergadering van 11 Mei 1929, heb ik aangedrongen op het geven van steun aan woningbouwvereeningen, op de wijze als reeds in Holland lange jaren met succes wordt toegepast. Ook heeft de Raad zijn volle medewerking verleend bij de plannen van het Bestuur in deze en zich niet verzet tegen het verleenen van credieten aan de firma Nederhorst.

De Voorzitter zegt, dat de Raad steeds volle aandacht schenkt aan de verzoekschriften, die inkomen; en ook deze aangelegenheid is niet uit het oog verloren. Het uitbrengen van het verslag over het adres in zake het verleenen van steun voor woningbouw heeft eenigen tijd geduurd omdat eenige leden zich volkomen op de hoogte wilden stellen van den stand der zaken, ook in verband met de plannen van de firma Nederhorst.

De Heer *Beaujon* verkrijgt nogmaals het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Het geachte medelid De Lannoy zegt, dat hij het met de conclusie van de Commissie niet volkomen eens is.

Ter voorkoming van misverstand in deze wensch ik hierbij op te merken, dat uit hetgeen de Heer De Lannoy verder gezegd heeft, blijkt, dat hij het met de strekking van het rapport der Commissie wel eens is. In het rapport is uitsluitend behandeld het verzoekschrift van de Heeren A. L. Pietersz e. a.

De heer De Lannoy heeft echter laten uitkomen, dat hij gaarne medewerking zou willen verleenen tot het geven van steun voor woningbouw, maar niet in den vorm van individuele voorschotten. In deze richting zou ook ik gaarne steun willen verleenen.

De Commissie was van oordeel, dat het niet op haar weg lag in dit rapport een anderen vorm voor het verleenen van bouwcredieten aan de hand te geven en daarom heeft geen enkel lid daarvan een voorstel daartoe in het rapport doen opnemen.

De Voorzitter merkt op, dat dit juist gezien is door de Commissie; zij heeft zich bij het uitbrengen van rapport over een verzoekschrift uitsluitend daarover uit te laten.

De onder-Voorzitter zegt, dat hij het in deze geheel eens is met den Voorzitter.

De Raad vereenigt zich thans: zonder hoofdelijke stemming met de conclusie van de Commissie.

Hierop brengt de heer *Beaujon* het volgend rapport uit:

Mijnheer de Voorzitter: Namens de Commissie voor de verzoekschriften heb ik de eer het volgend verslag uit te brengen in zake het verzoekschrift door den Heer Adelbert C. Schotborgh ingediend, verzoekende om 's Raads medewerking bij een request, dat een aantal bewoners van Otrabanda aan den Gouverneur gericht hebben betreffende het hinderlijk rooken der stoomschepen in de haven.

De Commissie is van oordeel, dat door het Bestuur maatregelen dienen te worden genomen om aan de gegronde klachten van de ondertekenaars van het verzoekschrift tegemoet te komen. Wetsbepalingen dienen in het leven geroepen te worden, waarbij het overbodig hinderlijk rooken der schepen wordt geregeld en de Commissie heeft de eer den Raad voor te stellen bij het Bestuur aan te dringen het noodige ten deze te willen doen.

De Heer Dr. *Eskes* verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter,

Tegen de conclusie van de Commissie voor de verzoekschriften dat wetsbepalingen in het leven dienen te worden geroepen, waarbij het overbodig hinderlijk rooken der schepen wordt geregeld, is mijnerzijds geen bezwaar, indien de eventuele wettelijke voorschriften binnen redelijke grenzen blijven.

Het is voor de bewoners van Otrabanda inderdaad zeer dikwijls een groot ongerief, wanneer de schepen in de St. Anna-haven abnormaal rooken. Tevens zou ik willen wijzen op het dikwijls onnoodig fluiten der schepen in de St. Anna-haven, hetgeen voor de menschen in Otrabanda 's nachts zeer hinderlijk kan zijn.

Tot mijn genoegen kan ik U mededeelen te hebben vernomen, dat de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij ter zake reeds maatregelen getroffen heeft. Hare schepen liggen weliswaar gemeerd in het Schottegat, waardoor in verband met den grooten afstand de bewoners van Otrabanda weinig last hebben van rooken en fluiten dezer schepen, maar zij moeten in elk geval door de St. Anna-haven in- en uitvaren en nu heeft de Marine-Superintendent van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij, de Heer C. S. Duinker, een circulaire gericht tot de kapiteins van alle schepen, van den volgenden inhoud:

„Dear Sir,

Further to our previous communications on the subject of excessive smoking of our vessels in Port and when leaving the Harbour, and also re unnecessary blowing of the whistle, we regret having to state that apparently our previous advice is not receiving the desired attention of late.

It is, no doubt, clear to you that houses being smothered with soot is very unpleasant to those concerned, whilst as regards the excessive and unnecessary noise made with the whistle, this is also found very disturbing to offices, hospitals, etc. etc.

We are convinced that with your and the Ch. Engineer's cooperation both matters can be rectified.

Please be advised that it is the Company's desire that no unnecessary inconvenience is caused to citizens of Willemstad, and you are therefore requested to again give the above your close and unremitting attention in order that our further, and probably unpleasant interference be unnecessary.”

Ter loops zij hier opgemerkt, dat deze circulaire in het Engelsch is gesteld, omdat een deel der kapiteins van Engelsche nationaliteit is.

Ik ben ervan overtuigd, dat een wettelijke regeling als door de Commissie in hare conclusie voorgesteld nog wel eenigen tijd op zich zal laten wachten, aangezien de parlementaire molen in Curaçaò nu eenmaal langzaam maalt. Ik ben van meening, dat, in afwachting van de wettelijke maatregelen, het euvel van hinderlijk rooken en fluiten in de St. Anna-haven reeds dadelijk aanmerkelijk verminderd zal worden, indien alle scheepvaartmaatschappijen tot hun kapiteins een soortgelijke aanschrijving zouden willen richten.

De Voorzitter bedankt den Heer *Eskes* voor de door hem gedane mededeeling van de door de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij aan de kapiteins van hare schepen gerichte circulaire.

De Raad vereenigt zich zonder hoofdelijke stemming met de conclusie van de Commissie.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 23.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 8sten April 1930,
des avonds te acht uur

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *R. S. de Lannoy*, *R. J. Beaujon Jr.*, van der *Linde Schotborgh*, *Dr. G. H. Eskes* en *S. A. Senior*, leden, benevens de Heer *J. G. Statuis Muller*, fung. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus*, *Jossy C. Henriquez*, *A. P. A. van Leeuwen*, en *David A. Correa*, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt dat de notulen van de vorige vergadering nog niet gereed zijn gekomen en in eene volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 4den April 1930, No. 904, luidende:

Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat ik van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën telegrafisch bericht heb ontvangen, dat bij Koninklijk Besluit van den 31sten Maart 1930, No. 29, met ingang van den 7den April dj. de Heeren *David A. Correa* en *J. W. J. van der Linde Schotborgh* benoemd zijn tot leden van den Kolonialen Raad, en met ingang van den tweeden Dinsdag van de maand Mei dj. tot voorzitter de Heer *Ed. S. Lansberg*, tot Ondervoorzitter de Heer *Dr. W. C. de la Try Ellis* en tot leden de heeren *A. P. A. van Leeuwen*, *Jossy C. Henriquez*, *S. A. Senior* en *J. W. J. van der Linde Schotborgh*.

2o. eene gouvernements-depêche van den 8sten April 1930, No. 1445, luidende:

Met referte aan de dezerzijdsche depêche van 4 April 1930, No. 904, waarbij o. a. de benoeming van den Heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh* tot lid van den Kolonialen Raad ter ken-

nis van Uw college werd gebracht, heb ik de eer U te berichten, dat genoemde Heer op gisteren den voorgeschreven eed in handen van den Gouverneur heeft afgelegd.

De Voorzitter zegt:

Namens den Raad wensch ik den Heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, die voor het eerst in ons midden zitting neemt, geluk met zijne benoeming tot lid van dit College. Ik ben overtuigd, dat de Heer *Schotborgh* zijne beste krachten zal aanwenden tot behartiging van de belangen van dit gebiedsdeel en spreek de hoop uit, dat onze onderlinge samenwerking aangenaam en vruchtdragend moge zijn.

Blijkens de voorgelezen gouvernements-depêche van den 4den April jl. is tot lid van dit College ook benoemd de Heer *David A. Correa*. De benoemde heeft eenige dagen geleden het eiland voor eenigen tijd verlaten en wel vóór dat zijne benoeming hier bekend was.

De benoemingen, op de gedane aanbeveling van den Raad hebben ditmaal nogal op zich laten wachten, waardoor de Raad geruimen tijd onvoltallig is gebleven en waardoor de nieuw benoemde leden geen deel hebben kunnen nemen aan het onderzoek van de begrooting voor 1931 in de Afdeelingen, hetgeen door den Raad betreurd wordt, daar het ten zeerste gewenscht is, dat de ingediende ontwerpen, voornamelijk dat tot vaststelling der begrooting, door een voltallige Raad bekeken en besproken worden.

De Heer *Van der Linde Schotborgh* verkrijgt het woord en brengt dank in de eerste plaats aan Hare Majesteit de Koningin voor zijne benoeming en voorts aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën en Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao voor de ondersteuning van de door den Raad gedane aanbeveling tot zijne benoeming en ten slotte aan zijne medeleden van den Raad voor het in hem gestelde vertrouwen. Hij wil hierbij de verzekering geven, dat hij steeds naar zijn best vermogen de belangen van dit gebiedsdeel zal behartigen. Naar een goede onderlinge samenwerking zal hij steeds streven en hij is er dan ook van overtuigd, dat die zal bestaan.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 24.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag, den 16den April 1930, des
avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *Dr. G. H. Eskes*, *R. S. de Lannoy*, *R. J. Beaujon Jr.*, *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. A. Senior* en *Jossy C. Henriquez*, leden, benevens de Heer *J. G. Staius Muller*, fung. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heer *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus* en *D. A. Correa*, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen

van de vorige vergaderingen nog niet gereed zijn gekomen en eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

De *Voorzitter* doet thans mededeeling van het volgend ingekomen stuk:

eene gouvernements-depeche van den 15n. April 1930, No. 1395, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de Kolonie Curaçao.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit ontwerp naar de Afdelingen verwezen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, wordt de vergadering door den *Voorzitter* gesloten.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

RAAD VAN DEN

Zitting van Woensdag den 16den April 1930, des
avond te acht uur.

Van de vorige vergadering nog niet bekend zijn gekomen de
naam in een volgende vergadering aan de beschouwing van de
leden zullen worden ontworpen.

De Voorzitter doet kennis mededeeling van het volgende
aan de Raad:
De Raad heeft op 10 April 1930, 1930
een Gouvernements-decreet van den 10en April 1930, 1930
1930 waarbij den Raad wordt verzocht om advies te geven
betreffende het wettelijk van het bepalen van de
aanwijzing van de bestemmings-land in de Koloniale
Op verzoek van den Voorzitter wordt het ontwerp naar de
leden overzonden.

Niet naar te verhandelen zijnde en nu niet ter
bespreking wordt de vergadering voor den 17den April 1930.

De Voorzitter doet kennis mededeeling van het volgende
aan de Raad:
De Raad heeft op 10 April 1930, 1930
een Gouvernements-decreet van den 10en April 1930, 1930
1930 waarbij den Raad wordt verzocht om advies te geven
betreffende het wettelijk van het bepalen van de
aanwijzing van de bestemmings-land in de Koloniale
Op verzoek van den Voorzitter wordt het ontwerp naar de
leden overzonden.

Niet naar te verhandelen zijnde en nu niet ter
bespreking wordt de vergadering voor den 17den April 1930.

NOTULEN.

No. 25.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Zitting van Dinsdag, den 29sten April 1930,
des avonds te acht uur.**

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *Jossy C. Henriquez*, Dr. *G. H. Eskes*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. A. Senior*, *C. N. Winkel* en *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus*, *R. J. Beaujon Jr.* en *D. A. Correa*, de laatst genoemde wengens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 1sten April 1930 (No. 22), van den 8sten April 1930 (No. 23) en van den 16den April 1930 (No. 24).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 26n. April 1930, No. 1441, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de quarantaine-verordening (P.

B. 1917 No. 42) (22), en waarbij de Gouverneur, in verband met den aard van het voorstel, een beroep doet op den Raad voor eene spoedige behandeling daarvan.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit ontwerp nog hedenavond in behandeling te nemen.

2o. eene gouvernements-depeche van den 26n. April 1930, No. 1339, waarbij den Raad wordt aangeboden eene ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 26sten April 1909 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen.

Op voorstel van den Voorzitter wordt dit ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

Thans komt in behandeling de ontwerp-verordening tot wijziging van de quarantaine-verordening (P. B. 1917, No. 42) (22).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 26.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 6den Mei 1930, des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. S. de Lannoy*, *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, *Dr. G. H. Eskes*, *Jossy C. Henriquez*, *C. N. Winkel* en *R. J. Beaujon Jr.*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*. fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. F. Muskus*, *S. A. Senior* en *D. A. Correa*, de laatst genoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 29sten April 1930 (No. 25).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. afschrift van de Gouvernements-beschikking van den 2den Mei 1930, No. 532, regelende de plechtigheden in verband met de opening van de vergadering van den Kolonialen Raad op den 13den Mei 1930.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

2o. eene gouvernements-depêche van den 2den Mei 1930, No. 1830, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, tot wijziging van de verordening van den 20sten Juni 1929 (P. B. 1929 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930. (25).

3o. eene gouvernements-depêche van den 6den Mei 1930, No. 1633, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de sub 2o. en 3o. genoemde ontwerpen naar de Afdeelingen te verwijzen.

4o. een schrijven van den 6den Maart 1930 van den Heer *R. F. Muskus*, waarbij hij den Raad bericht, dat hij tot zijn leedwezen zich genoodzaakt ziet, wegens drukke beroepsbezigheden, ontslag te nemen als lid van den Raad.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

Thans komt in behandeling:

1o. de ontwerp-verordening houdende bepalingen omtrent beëdigde vertalers.

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1 tot en met 12, worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen, de artikelen 5 en 12 zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen.

Bij het bij nota van wijzigingen ingevoegde artikel 13 vraagt de *Ondervoorzitter* het woord en zegt, na dit verkregen te hebben, het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Aan het bij nota van wijzigingen voorgestelde nieuw artikel 13 zou ik de volgende zinsnede willen doen toevoegen:

„Voorts wordt in plaats van „dit een en en ander” gelezen: „de te kennengeving van deze verklaring en de vertolking”.

Het amendement van den *Ondervoorzitter* wordt ondersteund door de Heeren *Henriquez* en *De Lannoy*.

Als toelichting van zijn amendement zegt de *Ondervoorzitter* het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Gisteren maakte een gezaghebbend persoon, die zelf met het reglement op het notarisambt te maken heeft, er mij opmerkzaam op, dat na de aanneming van het onderhavige ontwerp, een onjuistheid in art. 23 zal ontstaan, daar dan, ook in geval van niet vertolking, daarvan melding zou moeten worden gemaakt. Persoonlijk deelde ik die meening niet, daar m. i. alleen vermeld zou moeten worden wat werkelijk geschied is. Doch staande tegenover iemand, aan wiens gevoelen ik steeds groote waarde hecht, besloot ik, aangezien er geen tijd meer was om den gewonen weg te bewandelen, mij tot het Bestuur te wenden met de vraag of er bezwaren bestonden tegen eene wijziging van het artikel in den aangegeven zin, waardoor iedere dubbelzinnigheid zou worden voorkomen. Vandaag mocht ik van het Bestuur vernemen, dat het Bestuur zich met de bovenvermelde redactie kon vereenigen.

De voorgestelde wijziging laat duidelijk uitkomen, dat slechts als er een vertaler optreedt, een melding als in die zinsnede bedoeld, moet plaats hebben.

Ik bied tevens mijne geachte medeleden mijne verontschuldigen aan, dat ik niet eerder van mijn voornemen tot amendeering kennis heb gegeven.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

Het amendement van den *Ondervoorzitter* wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierna worden de bij nota van wijzigingen ingevoegde artikelen 13, zooals geamendeerd, 14 en 15, het artikel 16 (oud 13), het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

2o. de ontwerp-verordening tot wijziging van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao. (21).

De algemeene beraadslaging wordt geopend waarbij niemand het woord verlangd.

Hierna worden de artikelen 1, 2, 3 en 4, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 27.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 12den Mei 1930, des
avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, *Jossy C. Henriquez*, *R. S. de Lannoy*, *R. J. Beaujon Jr.* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de Heer *H. J. T. Boomgaard*, Griffier van den Raad.

ZOOMEDE: de Heeren *H. Schotborgh*, Administrateur van financiën, *J. H. Perret Gentil Lz.*, Directeur van Openbare Werken, *P. I. Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, *H. J. A. Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs en *D. P. Ravelli*, Plaatselijk Militaire Commandant, Gemachtigden van den Gouverneur.

AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *Dr. G. H. Eskes*, *S. A. Senior* en *D. A. Correa*, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 6den Mei 1930 (No. 26).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter deelt nu mede, dat de Heeren *Dr. G. H. Eskes* en *S. A. Senior* hem bericht gestuurd hebben, dat zij wegens ongesteldheid verhinderd zijn deze vergadering bij te wonen.

De Voorzitter doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-beschiekking dd. 10 Mei 1930 No. 560, waarbij de adjunct-commies ten Postkantore alhier *A. H. M. van Weel* belast is met de waarneming der betrekking van Algemeen Verslaggever van den Kolonialen Raad gedurende den verloftijd van den commies *G. J. Ferguson*, onder genot van een maandloon van f. 75,— (vijf en zeventig gulden).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit stuk voor kennisgeving aan te nemen.

2o. een gouvernements-dépêche dd. 8 Mei 1930 No. 1860, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer *R. F. Muskus* den Gouverneur kennis heeft gegeven, dat hij wegens drukke beroepsbezigheden genoodzaakt wordt ontslag te nemen als lid van den Raad.

3o. een schrijven van den 10n. Mei 1930 van den Heer *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, waarbij hij den Raad mededeelt dat hij om gezondheidsredenen, bij Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao zijn ontslag als lid van den Raad heeft ingediend.

De Heer *Van der Veen Zeppenfeldt* maakt van deze gelegen-

heid gebruik om de Heeren Voorzitter, Ondervoorzitter, Leden en Griffier van den Raad dank te betuigen voor de steeds van hen ondervonden aangename samenwerking.

4o. een gouvernements-dépêche dd. 12 Mei 1930 No. 1950, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* den Gouverneur heeft kennis gegeven, dat hij zich om gezondheidsredenen, genoodzaakt ziet ontslag te nemen als lid van den Raad.

De Voorzitter zegt nu het volgende:
Mijne Heeren!

Met leedwezen zult ge allen zeker kennis genomen hebben van het ontslag van den Heer *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, den in den Raad zoo algemeen geachten veteraan; te meer is het aftreden te betreuren wegens de redenen, die daartoe aanleiding hebben gegeven, n. l. gezondheidsredenen. Bijna een kwart eeuw was hij lid van dit College en met onverdroten ijver nam hij steeds deel aan de beraadslagingen in de afdelingen en aan de besprekingen in openbare vergaderingen. Bij de behandeling van onderwerpen van eenige beteekenis werd zijn stem gehoord, waarnaar wij steeds gaarne luisterden; bij iedere begroting zorgde hij voor een uitgewerkte redevoering.

In hem verliest de Koloniale Raad een nuttig en werkzaam lid, de bevolking en vooral de bevolking van Aruba een trouw en onvermoeid verdediger harer belangen.

Persoonlijk voel ik het aftreden van den Heer *Zeppenfeldt*, met wien ik samen mijn intrede in dit College heb gedaan en met wien ik steeds den meest hartelijken en vriendschap pelijken omgang heb gehad.

De Raad wenscht den Heer *Zeppenfeldt* een spoedig en volledig herstel van gezondheid toe en dat hij nog tal van jaren in welstand moge doorbrengen om met voldoening terug te zien op den arbeid geheel belangeloos voor zijne medeburgersverricht.

Het feit, dat Heer *Muskus* geregeld buiten de stad was, is oorzaak, dat hij dikwijls verhinderd was de zittingen bij te wonen en wij hem hier meermalen hebben moeten missen. De Heer *Muskus* heeft zich echter steeds doen kennen als iemand, die bij den opbouw van Curaçao, de zuinigheid niet uit het oog verloor en in de afdelingen was dit beginsel hem een richtsnoer bij het uiten en verdedigen van zijn gevoelen.

Nu deze beide Heeren dit College verlaten, bevelen wij ons in hun voortdurende vriendschap aan.

5o. een gouvernements-dépêche dd. 10 Mei 1930 No. 1953, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, de Heeren Administrateur van Financiën, Directeur van Openbare Werken, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, Inspecteur van het Onderwijs en Plaatselijk Militair Commandant gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet de Heeren Gemachtigden van Zijne Excellentie den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen welke zij zullen meenen te moeten verstrekken.

Op de vraag van den Voorzitter of de Heeren Gemachtigden het woord verlangen tot beantwoording der opmerkingen in het Eindverslag voorkomende, vraagt de Heer *H. Schotborgh*, Administrateur van Financiën, het woord. Als eerste der Gemachtigden, die aan het woord komt, bedankt spreker ook namens zijne mede-Gemachtigden den Voorzitter voor de welkomstwoorden tot hen gericht. Spreker zegt, dat de Gemachtigden hun best zullen doen de in het Eindverslag voorkomende beschouwingen en opmerkingen zoo volledig mogelijk te beantwoorden. Hij stelt in verband hiermede voor, dat ieder Gemachtigde zal spreken op zijn beurt naar de volgorde van het Eindverslag. Heeft spreker van den Gouverneur de opdracht gekregen mede te deelen, dat alle onderwerpen in het Eindverslag naar voren gebracht de aandacht van het Bestuur hebben, het volgende verzoekt hij namens den Gouverneur te mogen mededeelen. Dat een centrale commissie ter bestudeering van de salarisvoorstellen goed werk zou kunnen verrichten, wordt door het Bestuur niet betwijfeld. Maar indien een dusdanige commissie benoemd werd, zou het onvermijdelijk gevolg zijn, dat elke verhooging van salaris, een verhooging over de geheele lijn met zich zou medebrengen. En dit wenscht het Bestuur à tout prix te vermijden. De financiën van Curaçao zijn, in verband met de werken, die noodig nog uit uitgevoerd moeten worden, van dien aard, dat geen uitgaven gedaan moeten worden, die niet bijzonder noodig zijn.

Naar aanleiding van hetgeen in het Eindverslag voorkomt, n. l. dat het bekend is, dat ambtenaren in privé gebruik maken van dienst-auto's, zegt spreker, dat het Bestuur begrijpt, dat het voor den Raad moeilijk is in openbare stukken namen van ambtenaren als hier bedoeld te noemen. De Gouverneur zal het echter zeer waardeeren, indien de Raad hem in een vertrouwelijk stuk man en paard zou willen opgeven. Met deze dienst-auto's worden bedoeld de z. g. D-wagens, dat zijn de wagens, die 100% voor den dienst gebruikt dienen te worden. Wel is het Bestuur van één ambtenaar ter oore gekomen, dat hij een D. wagen voor particulier vervoer gebruikt, maar waar er in het Eindverslag gesproken wordt van „ambtenaren” moeten er meer zijn. In het Eindverslag wordt ook medegedeeld, dat zelfs trucks wel eens particuliere diensten voor ambtenaren doen. Dit gebeurt wel een enkelen keer, b. v. om een ambtenaar te helpen op de meest vlugge manier te verhuizen of zoo. Maar dan wordt dit als een dienstbelang beschouwd en daar wordt geen gewoonte van gemaakt. Dit klopt ook met het Eindverslag, waarin vermeld staat, dat dit *veel eens* gebeurt. Het laatste voorbeeld van een geval als door spreker bedoeld, is van enkele dagen geleden. De nieuw aangekomen Gezaghebber der Bovenwindsche eilanden, wiens verhuisboedel niet in de douaneloods geborgen kon worden, werd middels een gouvernement's truck geholpen dien te verplaatsen.

Door de afdeelingen is bevreemding uitgesproken over de omstandigheid, dat de bouw van een kampement op Rio Canario gebracht is ten laste van de Curaçaosche begrooting. De Gouverneur is ook van meening, dat militaire uitgaven moeten komen ten laste van de Rijksbegrooting. Momenteel maakt men echter een tijdperk van overgang door. Er is geen zekerheid, dat het bedoelde kampement voor het tegenwoordig gebruik bestendig zal blijven. Mocht dit blijken, dan bestaat er geen bezwaar de hier bedoelde kosten op de Rijksbegrooting over te brengen.

De Gouverneur erkent met waardeering, dat de Raad bereid is mede te werken in het belang der richtige uitvoering van diensten, maar Zijne Excellentie geeft er de voorkeur aan alle moeilijkheden ten opzichte van het postkantoor in eens afdoende op te lossen. Onder de gelden, aangevraagd voor het bouwfonds, zijn er ook begrepen, welke moeten dienen voor den bouw van een behoorlijk postkantoor. T. z. t. kunnen dan alle behoeften onder de oogen worden gezien en daarmede rekening gehouden worden.

Het heeft de afdeelingen bevreemd, dat postbezorging in de dichtbevolkte buurten om de stad den omvang van het werk op het postkantoor zoude doen toenemen. Men moet echter niet vergeten, dat de buitendienst zal moeten worden uitge-

breid. Men zou meer werkrachten in dienst moeten nemen: de controle zou moeten worden uitgebreid. Door uitbreiding van het personeel worden ook de werkzaamheden op het postkantoor uitgebreid. En de aard van het tegenwoordige gebouw laat dat niet toe. Het is zelfs te verwonderen, dat onder de tegenwoordige omstandigheden deze belangrijke dienst niet slechter loopt. Bij den bouw van het nieuwe postkantoor zal ook met dezen wensch van den Raad rekening gehouden kunnen worden.

De afdeelingen zijn van meening, dat de Gouverneur een limiet zou moeten stellen voor de kabeltaksen van de *All America Cables Inc.* Door de bepaling, dat deze taksen niet lager mogen zijn dan die der draadlooze, is van zelf een limiet gesteld. Men moet niet denken, dat de *All America* zoo gaarne buitengewoon lage tarieven heeft. Zij is toch een handelsonderneming.

De afdeelingen zijn geschokt door de mededeeling omtrent het vastleggen in de begrooting van het beginsel, dat naar verzekering van de rechten van gewezen ambtenaren en weduwen en weezen van gewezen ambtenaren moet worden gestreeft. De woorden „moet worden gestreeft” zijn onderstreept. De afdeelingen zouden minder geschokt zijn, indien de woorden „in de begrooting” onderstreept waren. Het gaat hier dan ook om de vaststelling van het hier bedoelde ook in de begrooting. De pensioenrechten zijn op papier in orde. Men moet echter ook met mogelijkheden rekening houden. Wanneer eens de begrooting een minder mooi aspect zou gaan vertoonen en daarop een zeer hoog bedrag, dat buiten verhouding tot de ontvangsten staat, wegens pensioenen zou voorkomen, zou het misschien wel kunnen gebeuren, dat gezegd werd: wijzig de pensioenverordening. Evenzoo gelukkig als het voor enkelen geweest is, dat niet lang geleden de pensioenen verhoogd werden, evenzoo ongelukkig zullen zij het treffen, die een pensioenverlaging beleven. Wanneer nu een en ander in een fonds is belegd, waaruit dan de pensioenen worden bekostigd, zal tot eene vermindering niet zoo gauw worden overgegaan. De hoofdzaak is, dat in den bedoelden zin van de memorie van antwoord de nadruk gelegd wordt op de woorden „in de begrooting”.

De Heer *H. J. A. Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs verkrijgt nu het woord en deelt het volgende mede. Gebrek aan leerkrachten, waarvan in de stukken sprake is, moet in dien zin worden opgevat, dat niet steeds ter beschikking stonden de soort der leerkrachten, waarmede bij het opmaken der begrooting anderhalf jaar geleden gerekend was. Tekort aan leerkrachten moet dan ook, zoals in de Memorie van Antwoord werd aangegeven, opgevat worden als een te kort aan leerkrachten met hogere bevoegdheden, in casu in het bezit van hoofdkate plus twee bijakten. Dat het tekort aan deze leerkrachten de gevolgen zou moeten hebben, welke in het Voorloopig Verslag en ook weder in het Eindverslag naar voren worden gebracht, wordt door de feiten weersproken. Waar en de Schoolcommissie en de Inspecteur van het Onderwijs, die in staat zijn door hun werkring en wat meerdere leden der Schoolcommissie betreft ook door jarenlange ervaring vergelijkingen te trekken niet alleen tusschen de scholen onderling, doch ook tusschen de toestanden op onderwijsgebied vroeger en thans, in hunne rapporten hunne tevredenheid uitspreken over het onderwijs, gelooft het Bestuur, dat allerminst aanleiding bestaat tot de in het Voorloopig Verslag en het Eindverslag geuite bezorgdheid voor het onderwijs.

Het overleg omtrent de verdere doorvoering van het gelijkbekostigingsprincipe had plaats met den Inspecteur van het Roomsche Katholiek Bijzonder Onderwijs. De Apostolisch-Vicaris was van de gevoerde besprekingen op de hoogte.

Dit overleg kwam ondertusschen tot een bevredigend einde, waar door de belanghebbende zijde genoeg genomen werd met het program, dat het Bestuur bij de verdere doorvoering der gelijkbekostiging denkt te volgen.

Met September is de terugkomst te verwachten van vier leerkrachten, twee mannelijke en twee vrouwelijke, die, òf in het genot van eene studiebeurs òf met studieverlof in Nederland verblijven. Bovendien werd nog onlangs uitzending aangeboden van een onderwijzer 1ste klasse en eene onderwijzeres 1ste klasse. Deze zaak is nog hangende. Eenig optimisme van de zijde van het Bestuur was dus wel gerechtvaardigd.

De Heer *P. I. Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst verkrijgt thans het woord en zegt het volgende: Mijnheer de Voorzitter. Naar aanleiding van hetgeen ten aanzien van den Openbaren Gezondheidsdienst in het Eindverslag is opgemerkt, wil ik namens het Bestuur het volgende mededeelen. Dat er behoefte bestaat aan een betere regeling van den dienst, heeft het Bestuur reeds lang ingezien, ten gevolge waarvan de arts voor speciale diensten werd aangevraagd. Het was echter niet gemakkelijk artsen voor den dienst in Curaçao te krijgen. In den laatsten tijd is de liefhebberij voor Curaçao heel wat toegenomen en verwacht mag worden, dat spoedig in de behoefte zal worden voorzien en dat de dienst in het bezit van meer personeel vlotter zal functioneeren.

De plaatsing van den gouvernements-geneeskundige van het 2de district in de stad, is, zooals reeds medegedeeld, een gevolg van het gering aantal patiënten en weinig werk voor den geneeskundige, maar ook een gevolg van het feit, dat een centrum voor den geneeskundigen dienst in dit district moeilijk is te vinden. De beste plaats voor den geneeskundige zou zijn Salinja, dat beteekent met een auto hoogstens 5 minuten verschil van het woonhuis van den tegenwoordigen geneeskundige. Men zou dus voor 5 minuten verschil, wat toch geen gewicht in de schaal kan leggen, een geneesheer dubbel moeten betalen en een duur huis voor hem moeten kopen of bouwen. Hadden het Bestuur klachten bereikt, die een dergelijke verplaatsing motiveerden, dan had een mogelijke verandering van standplaats van den bedoelden geneeskundige overwogen kunnen worden, maar het Bestuur kan niet op de hoogte zijn van klachten, die het niet hebben bereikt en dan ook niet onderzocht hebben kunnen worden. Het Bestuur zal echter, nu het weet, dat er klachten zijn, dit vraagstuk nader onderzoeken en bestudeeren.

De Carlota is in het Schottegat gelegd, omdat deze haven wettelijk ook voor quarantainemaatregelen kan worden gebruikt en voor schoeners vele voordeelen biedt boven de Caracasbaai. Of een schip al dan niet naar het Schottegat zal gaan, moet individueel beoordeeld worden in verband met het infectiegevaar, mogelijke behoorlijke ligplaats, water- en voedselvoorziening, voeding voor de patienten, controle, vervoer naar Mundo Nobo, reiniging en uitrooking van het schip. Waar deze schoener reeds in de haven was, was er mede in verband met de hierboven aangehaalde factoren, geen reden het schip naar de Caracasbaai te dirigeren.

Het Bestuur blijft een bacterioloog-seroloog of zooals reeds is medegedeeld een 1ste geneeskundige met een hygienische bacteriologische opleiding nuttig en wenschelijk achten en zal niet nalaten deze zoodra dit mogelijk is, te laten uitkomen.

Telkens als bevroren vleesch hier wordt ingevoerd, wordt het of door den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst persoonlijk of door een van zijn ambtenaren gekeurd. Er dient onderscheid te worden gemaakt tusschen het keuren bij slachten of importeeren en het keuren van het ten verkoop zijnde vleesch. In het laatste geval hebben wij meer te maken met keuren van etenswaren, dat niet dagelijks kan plaats hebben. Men zou zoo doorgaande, alle melk, elke worst, alle blikken vleesch, gehakt, kaas, enz. vóór den verkoop moeten controleren, hetgeen niet mogelijk is. De keuring in dit geval is meer van preventieven aard en wordt geregeld gedaan, maar niet elken dag. De visch wordt ook zooveel mogelijk gecontroleerd bij aankomst en indien ons de plaatsen bekend zijn, waar deze visschen worden verkocht, worden zij ook hier zooveel mogelijk nagegaan. Het gebeurt wel eens, dat iemand den Gezondheidsdienst komt waarschuwen, dat de visschen bedorven zijn; bij onderzoek blijkt ook meer dan eens, dat deze klachten absoluut ongegrond zijn en dat de visschen in zeer goeden staat verkeerren. Hoogstwaarschijnlijk is de eigenaardige lucht van de visch bij openmaking van een schip met een dergelijke vischlanding en het te lang thuis bewaren van visch afkomstig van koelrichtingen oorzaak van deze klachten. Dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De Heer *H. Schotborgh*, Administrateur van financiën, verkrijgt wederom het woord en deelt namens het Bestuur mede, dat ook 's Bestuurs aandacht er op gevestigd is, dat er op de Gouvernements-Secretarie en ten kantore van den Hypotheekbewaarder belangrijke stukken zijn, die wel in brandvrije kasten bewaard zouden kunnen worden. Zoo spoedig mogelijk zullen deze kasten besteld worden.

De Heer *J. H. Perret Gentil Lz.*, Directeur van Openbare Werken, verkrijgt thans het woord en deelt mede van den Gouverneur opdracht te hebben ontvangen de opmerkingen betreffende de Openbare Werken, in het Eindverslag voorkomende, als volgt te beantwoorden.

Spreker zegt, dat het altijd in de bedoeling gelegen heeft het proefstuk bij Cas Chiquito in den weg om het Schottegat maakt, t.z.t. weer op te breken. De reden is, dat dit stuk niet past in het profiel van den weg. Echter is niet het geheel van dat stuk opgebroken: de deklaag is verwijderd; de baklaag, die uitstekend is, is voor het overgrootste gedeelte behouden en kon dus benut worden.

Ten aanzien van het transformatorhuisje van de Ned. Ind. Gas My op het De Ruyterplein deelt spreker mede, dat tot het plaatsen van dat huisje op dat plein geen vergunning verleendis, dan nadat het Gouvernement zich ervan vergewist had, dat dat huisje voor het bedrijf van de Ned. Ind. Gas Mij., noodzakelijk was en ook omdat er geen ander terrein daarvoor beschikbaar was. Wanneer te eeniger tijd in de buurt een gouvernements-gebouw komt, zal nochtans overwogen worden of het mogelijk zal zijn het transformatorhuisje daarin onder te brengen. Het gasoline-pomphuisje ter plaatse is niet op de kade geplaatst om ontsiering te voorkomen, maar wel om de gouvernements-motorbooten, die langs de kade meren door middel van een korte slang van gasoline te kunnen voorzien.

Ten aanzien van steenslag wil spreker verklaren, dat het niet mogelijk is een crediet aan te vragen voor steenslag voor elken aparten weg. Voor iedere straat in de stad apart is ook geen crediet aangevraagd. Wanneer voor een bepaalden weg een afzonderlijk crediet wordt aangevraagd, is daaronder steenslag begrepen.

's Bestuurs aandacht is gevestigd op een verdere uitdieping van het Schottegat. Opruiming van de droogte in het Oostelijk gedeelte, bij de plaats, waar gewoonlijk het stoomschip *Pyrula* ligt, wordt geschat op ruim 3 ton; opruiming van de vooruit-springende droogte benoorden het Fort Nassau kost meer dan een ton; verruiming van de vaargeul naar het Westelijk gedeelte wordt globaal geschat op eenige tonnen. Verwezenlijking van de wenschen ten deze zal dus allicht een millioen kosten. Waar de kosten zoo hoog zullen oploopen, heeft het Bestuur nog geen beslissing genomen omtrent de uitvoering dezer werken. Wanneer de credieten voor havenverbetering op de suppletoire begroting voor 1930 aangevraagd gevoterd zijn, is het Bestuur echter gaarne bereid de uitvoering dezer werken nogmaals te overwegen. Daarbij zal echter tevens overwogen worden van de schepen, die in het Schottegat komen te liggen, een redelijk lig-geld te vragen, ter gedeeltelijke goedmaking der kosten.

De Heer *H. Schotborgh*, Administrateur van financiën verkrijgt wederom het woord en constateert, dat blijkens het Eindverslag de Raad voet bij stuk houdt ten opzichte van zijn wensch om in te grijpen in [de aangelegenheid-tarief van het electrisch licht. Spreker deelt mede, dat afgescheiden van de vraag of ontevredenheid omtrent het tarief voldoende reden is voor een ingrijpen, hetgeen echter niet in beschouwing is, de Gouverneur toch om andere redenen in onderhandelingen hieromtrent getreden is met de concessionarisse en Zijne Excellentie wanhoopt er niet aan of deze onderhandelingen zullen een zeer bevredigend resultaat hebben.

Alsnu verkrijgt de Heer *J. H. Perret Gentil Lz.*, Directeur van Openbare Werken, wederom het woord en deelt mede, dat het Bestuur de landingen van vliegtuigen op het vliegveld op Hato nog steeds beschouwt als proeflanding. Wanneer, om zoo te zeggen, wij aangenaam verrast zouden worden door een zware regenbui, dan is het nog niet zeker, dat de vliegtuigen zouden kunnen landen op het gedeelte, dat reeds opgehoogd en verhard is. Zoolang het veld niet geheel gereed is, beschouwt het Bestuur de landingen aldaar steeds als proeflanding.

Naar aanleiding van de vraag in het Eindverslag of het noodzakelijk is alle kleine hellinkjes in den weg om het Schottegat weg te werken, verklaart spreker, dat niet alle hellingen worden verwijderd. Alleen die, waar het noodig is voor een behoorlijk tracé, en waar moeilijkheden met waterafvoer worden ondervonden, zullen worden weggewerkt. Waar hellingen worden afgegraven worden dikwijls met het vrijgekomen materiaal ook holten opgevuld, zoodat meteen twee ongerieven uit den weg worden geruimd.

Met betrekking tot de vraag hoeveel strekkende meter van den weg reeds klaar zijn, deelt spreker mede, dat van Plantersrust tot Cas Chiquito momenteel 1500 strekkende meter en van Juana Mateo tot Hel 500 strekkende meter geasphalteerd zijn en verder zijn er nog bij Briem, bij Rosendaal, bij Gasparito en door een gedeelte van Gasparito belangrijke stukken in bewerking, die alle in een stadium van verschillend uitvoering verkeren.

De kosten per strekkenden meter zijn verschillend. In het wegstuk van Plantersrust naar Cas Chiquito, waar veel grondwerk moest worden verricht, maar waar de weg ook acht meter breed is, is de prijs f 80,— per strekkenden meter. In het stuk Juana Mateo-Salinja, waar minder grond moest worden verzet, is de prijs f 65,— per strekkenden meter. Voor de resterende weggedeelten wordt de prijs per strekkenden meter geraamd op f 45,—.

Ten aanzien van de vraag, waarom de grader niet meer te werk wordt gesteld op de buitenwegen, deelt spreker mede, dat de grader gedurende geruimen tijd op Hato is gebruikt voor den aanleg van het vliegveld aldaar. Kort geleden is echter de tractor stuk gegaan. Ongeveer zes weken geleden zijn de noodige reservedeelen hiervoor besteld, maar nog niet ontvangen.

De Heer H. Schotborgh, Administrateur van financiën, verkrijgt wederom het woord en deelt mede, dat het Bestuur de brug overgenomen heeft voor f 50 000,—. Daarvoor moeten echter nog de peiler, welke in bewerking is, afgewerkt en 2 reserveponten en de noodige reservedeelen voor den stoomketel geleverd worden.

Het in het Eindverslag opgemerkte ten aanzien van de bezoldiging van den Onderhavenmeester heeft de belangstelling van het Bestuur.

De Gouverneur heeft met genoegen vernomen, dat de Raad bereid is te allen tijde spoedvergaderingen te houden. Deze is een aangename mededeeling, waarvan de Gouverneur in voorkomende gevallen gaarne gebruik zal maken om ook in spoedeisende gevallen suppletoire begrotingen in te dienen.

Blijkens het Eindverslag is de Raad van meening, dat het nu niet noodig is nieuwe belastingen in te voeren of bestaande te verhoogen. Ten deze is er dus een verschil van meening tusschen den Gouverneur en den Raad. De Gouverneur is van meening, dat, waar er zulke belangrijke werken uitgevoerd moeten worden — van de zijde van den Raad is nog gewezen op de wenschelijkheid van het uitdiepen van het Schottegat, verplaatsing van het quarantaine-etablisement en versterking van de leerkrachten bij het onderwijs, allemaal maatregelen, die gezamenlijk in de miljoenen loopen, — en ook in verband met den grooten achterstand met betrekking tot den wegeaanleg er naar verhooging der middelen uitgezien moet worden. Zou dit uitgesloten zijn, dan zou dit natuurlijk een vertraging van het tempo van uitvoering met zich moeten medebrengen. Stelt de Raad prijs op een spoedige afdoening van de noodige werken, dan zal naar verhooging der middelen, zij het ook tijdelijk, gestreefd dienen te worden.

De Gouverneur was zeer aangenaam getroffen, door de mededeeling, dat de Raad bereid zou zijn mede te werken tot invoering van een consumptie-belasting op gasoline. Zijne Excellentie kan zich echter nog niet uitspreken over de vraag of invoering van deze belasting gepaard zal gaan met afschaffing van de invoerrechten op gasoline. T. g. t. zal hieromtrent een uitgewerkt voorstel Uwen Raad bereiken. Naar steeds betere invordering der belastingpenningen wordt gestreefd en de bedoelde opmerkingen hebben de aandacht van het Bestuur. Het denkbeeld de mogelijkheid open te stellen, belastingen te voldoen door middel van overschrijvingen op particuliere bankinstellingen, is in beschouwing. Er zijn daarbij eenige moeilijkheden te overwinnen.

Geen der Heeren Gemachtigden meer het woord verlangende, brengt de Voorzitter nu in behandeling de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931.

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

De Heer Jossy C. Henriquetz, lid van den Raad, vraagt nu het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter:

1 jaar geleden bij de behandeling van de Begrooting 1930, heb ik mij niet kunnen vereenigen met de leening-politiek van het Bestuur, dat voorschotten wilde nemen uit 's Rijks schatkist, zonder voldoende rekening te houden met de wijze van terugbetaling van die voorschotten, bestemd om werken uit te voeren, die niet bekostigd konden worden uit de gewone opbrengst der middelen. Ik heb toen reeds, naar mijne meening, op afdoende wijze aangetoond, dat zoo'n politiek de meest funeste consequenties kon hebben voor het nageslacht. Met groote voldoening heb ik dan ook gezien in deze Begrooting, dat het huidig Bestuur het standpunt, toen door mij verdedigd, volkomen heeft overgenomen. Ook in de suppletoire Begrooting 1930 zie ik met vreugde, dat bij het Bestuur het voornemen bestaat een batig saldo van ruim f 2 000 000,— na afwerking van zijn program, op onze Begrooting voor gewone uitgaven te besparen, dat bestemd zal zijn om onze schulden af te betalen. Onder die uitdrukkelijke voorwaarden, hoop ik, dat de Raad zijne medewerking zal verleenen om het program, door het Bestuur ontworpen, ten uitvoer te brengen.

Met genoegen heb ik gezien, dat het Bestuur slechts gedeeltelijk gebruik heeft moeten maken van de aangevraagde leeningen, doordat de inkomsten veel rijker hebben gevloeid dan de sterkste optimist zich had voorgesteld. In het bijzonder voor het afgelopen jaar 1929 waren de resultaten buitengewoon bevredigend. De inkomsten hebben de ramingen met ruim twee millioen overtroffen, of wel bijna 40% meer opgebracht dan verwacht werd. Ook in de eerste maanden van dit jaar blijven de inkomsten zich in stijgende richting bewegen. Of dit accrés der middelen nog langer zal voortduren, zooals in de laatste jaren het geval was, is de groote vraag, waarop niemand een bevestigend antwoord kan geven. De kans, al is het gering, blijft altijd bestaan, van groote teleurstellingen van onze schoonste verwachtingen. Ofschoon wij met groote voldoening kunnen terugzien op behaalde resultaten van het afgelopen jaar, hebben wij redenen om vol bezorgdheid de toekomst tegemoet te gaan. Donkere wolken vergaderen zich aan den horizon. Bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij worden bezuinigingsmaatregelen genomen. Er is zelfs sprake van economiseering op loonen bij deze onderneming, waardoor natuurlijk minder geld in omloop komt. Van uitbreiding dezer onderneming, waarvan verleden jaar zooveel werd verwacht voor den verderen opbloei van dit gebiedsdeel, is voorloopig geen sprake meer. Het tegendeel is eerder waarschijnlijk.

Deze feiten bewijzen op afdoende wijze, hoe onzeker onze toestand is, zoodat wij in geen geval een leeningpolitiek op langen termijn mogen volgen. Dat de Raad verleden jaar niet verder heeft willen gaan, dan vol bezorgdheid een leeningpolitiek goed te keuren, waarbij volgens mijn betoog de gevaren tot zoo klein mogelijke proporties worden teruggebracht, is dus niet te verwonderen.

Wanneer wij onze gedachten laten gaan over de gebeurtenissen van het afgelopen jaar, wordt de vreugde, die ons vervult, eenigszins getemperd door den droevigen overval van 8 Juni, die het leven heeft gekost aan 3 trouwe dienaren van het Rijk. Een woord van hulde en waardeering is hier zeker op zijn plaats aan de nagedachtenis van die mannen, die niet gearzeld hebben alles op te offeren, bij de vervulling van hun plicht. Waar de hoofdpersonen uit dezen tragischen nacht reeds van het tooneel zijn verdwenen, ligt het niet in mijn bedoeling om in bijzonderheden te treden over deze zaak, maar wel wil ik hier doen constateeren, dat het voorgevallene het gevolg is van de weinige belangstelling, welke de Hooge Regeering in Nederland voor dit gebiedsdeel had. Terwijl hier zoowel in den Raad alsook in de lokale pers, en zelfs in Nederland stemmen opgingen, die smeekten voor betere defensie, weigerde de Hooge Regeering hardnekkig aan dezen rechtmatigen wensch te voldoen.

Verblind door een bezuinigingsgeest en wellicht verzwakt door verdeeldheid, durfden geen van de elkaar opvolgende Regeeringen de verplichtingen na te komen, niet alleen ten opzichte van hen, die reeds sedert jaren hier gevestigd zijn in dit afgelegen gebiedsdeel van Nederland, maar ook ten opzichte van de honderden, die hier niet lang geleden een werkkring gevonden hebben en ten opzichte van het Nederlandsch Groot Kapitaal, dat hier bij miljoenen is belegd en aan zooveel Nederlandsche arbeiders werk verschaft, zelfs in Nederland en

last but not least ten opzichte van de buitenlandsche Maatschappijen, die in dit gebiedsdeel gevestigd zijn, in de meening, dat men op Nederlandsch grondgebied wel mag rekenen op rust en orde, op veiligheid voor persoon en goed.

Wanneer ik het gebeurde op 8 Juni ten laste leg aan de Hooge Regeering in Nederland, is het niet mijn bedoeling om het Bestuur van Curaçao vrij te pleiten van alle verantwoordelijkheid voor het treurig geval.

In hoeverre het Bestuur hier diligent is geweest ter verkrijging van betere defensie voor dit gebiedsdeel is mij niet bekend Wel blijkt uit de volgende zinsnede ontleend aan de Memorie van Antwoord op het ontwerp militaire politie en uit de omstandigheid, dat men het garnizoen practisch had geliquideerd, dat het Bestuur de defensie voor dit gebiedsdeel voldoende verzekerd achtte.

Ik citeer evengemeld stuk:

„Financieele overwegingen sluiten het in stand houden van het garnizoen op den voet en in den vorm van voorheen uit. Daarom zal slechts door samensmelting van politie en garnizoen de beschikking over eene militaire macht zijn te verkrijgen, die talrijk genoeg zal zijn om in *buitengewone* omstandigheden met voldoende kracht te kunnen optreden.”

Die meening is op 8 Juni jammerlijk beschaamd geworden.

Ofschoon door te betreuren omstandigheden, is de Regeering toch eindelijk uit haar droom wakker geschud. Zoowel in de Nederlandsche pers, als ook in beide Kamers, is het vorgevallene op 8 Juni met groote belangstelling behandeld, en met vreugde en dankbaarheid zien wij ook nu, dat maatregelen genomen worden om dergelijke gebeurtenissen onmogelijk te maken.

Het is de uitdrukkelijke wensch zoowel van dezen Raad als van de burgerij in het algemeen, dat die maatregelen van blijven den aard zullen zijn. Hoewel ik niet tot die groep behoor, die elk oogenblik vreest Urbina uit de lucht te zien vallen, ben ik door drongen van de noodzakelijkheid van behoorlijke defensie voor dit gebiedsdeel, met het oog op onze ligging, omringd als wij zijn door staten, van waaruit Curaçao reeds meermalen gebruikt is als basis voor revolutionaire bewegingen. Ook om andere zeer gewichtige redenen acht ik eene militaire bezetting voor Curaçao noodig. In een industriegebied zooals Curaçao is, met bij de twintig duizend arbeiders, bestaande uit elementen uit alle deelen van de wereld, moeten wij steeds paraat staan om orde en rust te kunnen handhaven bij eventuele arbeidsconflicten, die elk oogenblik zich kunnen voordoen en ten aanzien waarvan wij slechts zeven jaar geleden zulk een treurige ondervinding hebben opgedaan. In zulke gevallen wordt overal ter wereld de hulp ingeroepen van de Militaire macht en die hulp mag geen 5000 mijlen ver van ons verwijderd zijn. Het ligt voor de hand, dat eene militaire bezetting, behalve de noodige troepen voor den gewonen politiedienst, voor Curaçao in den een of anderen vorm een factor is van levensbelang. Ik hoop dan ook, dat de Hooge Regeering aan deze zaak de aandacht zal blijven schenken, die zij verdient, vanwege de enorme belangen eraan verbonden.

Met genoegen heb ik in de Memorie van Antwoord er kennis van genomen, dat op 1 Mei de tarieven voor het verzenden van telegrammen zijn verlaagd en op zeer redelijke hoogte zijn gebracht. Waar zoowel de Kamer van Koophandel als de Koloniale Raad deze aangelegenheid onlangs met het Bestuur hebben behandeld en dit gunstig resultaat is bereikt, wil ik hierbij het Bestuur mijn besten dank zeggen voor de verleende medewerking. Ik hoop, dat het Bestuur, indien op een later tijdstip de All America Cables weer geneigd is hare tarieven nog verder te verlagen, ditzelfde standpunt zal willen innemen. Het Bestuur moet immers niet uit het oog verliezen, dat de All America Cables niet uit altruïsme tot die verlaging overgaat, maar wel als gevolg van opgedane ondervinding, dat dergelijke ondernemingen juist met een laag tarief er dikwijls het best bij varen. Ik durf hierbij als mijn overtuiging uit te spreken, dat genoemde verlaging geen schade zal berokkenen aan onzen Radio-dienst. Hoewel ik er geen bezwaren tegen heb, dat staatsbedrijven ook bronnen van inkomsten zullen zijn, is naar mijne meening een hooge opbrengst van den Radio-dienst, door een hoog tarief, niet gewenscht, aangezien ook tevens een particuliere onderneming van dat hooge tarief profiteert, ten koste van het publiek.

Tot mijn spijt kan ik mij niet in eenzelfde verblijden toon uitspreken over het lichttarief. Ook deze aangelegenheid

heeft de aandacht gehad van de afdeelingen van den Raad. Reeds in het Voorloopig Verslag gaven de afdeelingen als hun meening te kennen, dat wat de kleine afnemers te betalen hebben, algemeen te hoog voorkomt.

Sedert September verleden jaar is een request ingediend bij het Bestuur door een groot aantal kleine afnemers, met het verzoek de bestaande tarieven, die zwaar drukken op de kleine afnemers, zoodanig te wijzigen, dat zij meer in overeenstemming worden gebracht met de gedane toezegging bij de overdracht van de concessie aan de tegenwoordige concessionnaire, n. l. dat het licht niet duurder zou worden dan voorheen het geval was. Sedert zijn er verscheidene artikelen verschenen in de lokale pers betreffende deze aangelegenheid, waarin uiting wordt gegeven aan groote ontevredenheid. Het antwoord van het Bestuur op gemeld request n. l. dat de zaak in Holland zal worden behandeld met de Ned. Ind. Gas Mij, heeft bevreemding verwekt ook in dezen Raad. Waar zij betreft eene aangelegenheid van zuiver lokalen aard moest zij naar de meening der afdeelingen hier zelf worden geregeld.

In de Memorie van Antwoord deelde het Bestuur, de electriciteitsvoorschriften overleggende, mede, dat na kennisname daarvan het Bestuursantwoord van verleden jaar geen bevreemding meer zal verwekken.

Mijnheer de Voorzitter:

In artikel 6 der concessievoorwaarden (voorwaarden en tarieven) lees ik het volgende:

1. De voorwaarden, waaronder stroomverbruikers aansluiting verkrijgen aan de netten - daaronder begrepen de hoogste algemeene tarieven voor stroomlevering, welke mogen worden toegepast - moeten voor alle afnemers in het concessiegebied gelijkkluidend zijn en worden door de concessiehouder vastgesteld in overeenstemming met den Gouverneur.

2. Eene herziening van de in lid 1 van dit artikel bedoelde voorwaarden zal kunnen plaats hebben, indien een der genoemde partijen daartoe schriftelijk den wensch te kennen geeft en wel telkens na verloop van vijf jaren vanaf de eerste vaststelling; tusschentijds zal slechts tot herziening worden overgegaan, indien zich belangrijke feiten voordoen, welke - naar het oordeel van den Gouverneur - eene herziening wettigen.

Hieruit blijkt duidelijk, dat ook tusschentijds wijzigingen kunnen worden aangebracht in het tarief, indien de Gouverneur voldoende aanleiding daartoe ziet. En nu vraag ik U, Mijne Heeren, wanneer een groot deel der bevolking opkomt tegen een begane fout van het Bestuur en protesteert tegen ondervonden onrecht, zijn dat geen voldoende redenen, die de toepassing van evengemeld artikel wettigen. Wanneer ik hier spreek van fout en onrecht, dan wil ik hier ook aanhalen als bewijs van mijn bewering een uittreksel van de notulen van de vergadering van den Raad op 27 April 1927.

Notulen 27 April 1927.

Voor wat betreft het verlenen van eene concessie aan de Ned. Ind. Gas Mij voor een termijn van vijftig jaar geeft de Raad te kennen, dat bij hem daartegen geen bezwaar bestaat, met dien verstande echter, dat in bedoelden termijn begrepen zal zijn de nog niet verstreken termijn van de aan de firma S. E. L. Maduro & Sons verleende concessie en dat de tarieven voor levering van electrischen stroom zullen worden vastgesteld als door den Heer Ir. Suringar in de afdeelingen van den Raad medegedeeld, n. l. op ten hoogste 30 cent belastingrecht per 10 Volt Ampère per maand van het i. h. v. en ten hoogste 12 cent verbruiksrecht per verbruikte K. W. uur.

Uit het voorgaande blijkt dus duidelijk dat de Koloniale Raad zijne medewerking heeft verleend aan de overdracht der Electriciteitsconcessie onder beding, dat het tarief niet hooger zou zijn dan evengemeld, zooals Ir. Suringar, adviseur van het Bestuur aan den Raad heeft beloofd in tegenwoordigheid en met goedvinden van den Heer Sauter, een der directeuren van de Ned. Ind. Gas Mij.

Gemeld tarief komt hierop neer:

	Belastingrecht
1 Lamp van 40 W. = 4×10 V. A. = 4×30 ct. =	f 1.20
40 W. 6 u. p. n. = 240 W. p. n. ×30 = 7,200 K.	
W. u. p. m. à 12 ct. =	0.86
f 1.20 + 0.86 =	2.06
Wil men rekening houden met 12 uren p. n.	
dan moet bijgeteld worden 86 ct. =	2.92 p.m.
Ik kan mij best voorstellen, dat in het tijdsverloop van 3	

jaren omstandigheden zich kunnen hebben voorgedaan, die het onmogelijk maken het beloofde tarief te handhaven, zonder de rentabiliteit van het bedrijf in gevaar te brengen. Het ligt dan ook niet in mijn bedoeling, dat Ned. Ind. Gas Mij. met verlies zal werken om de gedane belofte na te komen. Een tegemoetkomende houding van het Bestuur ter zake is zeer zeker gewenscht, maar bij eene eventueele verhooging van het tarief moet eenigszins rekening worden gehouden met de gedane belofte en de last dan over alle categoriën worden verdeeld, en niet, zooals nu het geval is, uitsluitend drukken op de kleine afnemers, die als regel ook tot de minder gegoeden behooren en zich dus niet de weelde kunnen getroosten van een groot aantal lichten.

Ik geef het Bestuur ernstig in overweging een onderzoek te doen instellen in hoeverre eene wijziging der beloofde tarieven gemotiveerd is, en dan het bestaande tarief zóó vast te stellen, dat het groote verschil tusschen één licht en meerdere lichten niet meer zoo scherp zal uitkomen. Een wijziging in dezen geest zal de groote ontevredenheid, die steeds broeit onder de kleine afnemers, zeker doen verdwijnen.

In het voorloopig verslag is reeds zeer terecht de opmerking gemaakt, dat hoewel onze straten er over het algemeen veel beter uitzien dan eenige jaren geleden, hetzelfde resultaat wellicht veel goedkooper ware bereikt, indien bij het Dept. van Openbare Werken niet op zoo'n luxueuse wijze gewerkt werd. Het is voor een buitenstaander natuurlijk onmogelijk te berekenen wat de uitgevoerde werken moesten kosten, maar als men de werkwijze van dat Departement volgt en ziet hoe telkens weer werken afgebroken worden, die pas klaar zijn, om weer op een andere manier te worden aangevangen, dan kan toch een ieder beoordeelen, dat zoo'n werkwijze wel zeer duur moet uitkomen. Een sprekend voorbeeld van een royale werkwijze is de weg om het Schottegat.

Hoewel ik den aanleg van dezen weg ten zeerste toejuich als een behoorlijke verbinding tusschen Willemstad en Emmastad, is het mij niet duidelijk waarom op dien weg alle kleine heuveltjes en alle kleine bochten moeten worden verwijderd. Op die wijze wordt het werk wel veel duurder en de geringe voordeelen, wegen zeker niet op tegen de meerdere kosten. Als men daarbij bedenkt hoe weinig doeltreffend de controle tot kortgeleden bij dit Departement was, dan komt men wel tot de conclusie, dat er wel heel wat uitgevoerd is, maar ook veel onnoodig is uitgegeven.

De Heer *C. N. Winkel*, lid van den Raad, vraagt nu het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter:

Sterk klagen de klein-handelaren er over, dat de afzet van hunne artikelen in den laatsten tijd zeer verminderd is. De groothandel voelt dit ook en het wordt voornamelijk toegeschreven aan de straatventers, die het land zijn binnengestroomd en die zoowel in de stad als buiten goederen verkoopen tegen geringe betalingen. Ik hoop, dat op de een of andere geschikte wijze, door het Bestuur maatregelen getroffen zullen worden tegen het voortwoekeren van dit euvel.

Maar de achteruitgang, die gevoeld wordt, zal niet alleen toe te schrijven zijn aan den ventershandel. Zal deze ook niet liggen aan de immigratie, die naar Curaçao plaats heeft? Er komen Portugeezen en Engelschen, die het geld komen ophoopen en niet verteeren. En wat moeten wij verwachten als Chineezzen ingevoerd worden?

Zal hij ook niet ge veten moeten worden aan de daling in waarde van eigendommen? De groothandel constateert, dat de betalingen niet op tijd geschieden; de banken ondervinden dit ook. Immers worden kredieten verminderd en in vele gevallen krediet hypotheek gevraagd aan partijen, aan wie vroeger krediet gegeven werd zonder hypotheek. Grootendeels, zoo niet het geheele kapitaal der Hypotheekbanken is uitgezet en zoo dit nog niet plaats heeft, zal spoedig overgegaan worden, afbetalingen te vragen op uitgeleende gelden en zal stipt de hand eraan gehouden worden dat interesten stipt betaald worden. Het aanbouwen van woonhuizen heeft het groote voordeel de huren te verlagen, maar of dit voordeel groter is dan het nadeel, dat de waarde der gebouwen daalt, is zeer te betwijfelen. Hoe meer woningen er komen, hoe lager de huren worden en hoe meer de huren dalen, hoe minder de gebouwen waard zijn. Krediet wordt verstrekt naar de waarde der eigendommen en

het is te begrijpen, dat deze kredieten dalen als de eigendommen in waarde verminderen en het gevolg van een en ander is achteruitgang van den handel. Er moet gezorgd worden dat er geen woekerwinsten gemaakt worden, maar evenzoo moet er voor gewaakt worden, dat de waarde van eigendommen niet sterk daalt. Dat het Bestuur ervoor zorgt, dat gehuwde ambtenaren een geschikte woning krijgen tegen een redelijken prijs is toe te juichen. Ik zou zelfs zeggen, dat het Bestuur de verplichting heeft te zorgen voor een goed onderdak voor deze ambtenaren tegen een betaling in evenredigheid met huu salaris.

Ook de Maatschappijen, die hier gevestigd zijn, zorgen, dat hunne employées woningen krijgen en zoo zullen vele woningen open komen in Willemstad en er zal ongetwijfeld een groot surplus zijn. De woningen zijn in prijs gestegen, omdat nieuw aangekomenen, vooral personeel bestemd voor C. P. I. M. hoogere huren hebben moeten aanbieden om een onderdak te krijgen en omdat hotelhouders den woningeigenaren hooge huren aanboden om gelegenheid te krijgen menschen van de C. P. I. M. in den kost te nemen. Als nu de woningen van ambtenaren klaar zijn en de woningen van de C. P. I. M. voltooid zijn, komen vele woningen leeg, immers zijn in de laatste jaren ook vele gebouwen opgetrokken door particulieren. Ook moet niet vergeten worden, dat in den duren tijd gebouwd is geworden en dat hypotheek staan op vele van deze gebouwen en een surplus aan woningen groote schade berokkent aan de bouwondernemers. Banken en particulieren hebben veel geld uitgeleend aan deze ondernemers en deze gelden zullen teruggevraagd worden en vanzelf komt dan een crisis. De handel zal hieronder zeker lijden. Al lijkt de woningbouw nog zoo mooi, Mijnheer de Voorzitter, ik beweer, dat deze niet in het voordeel is van dit gebiedsdeel. Als er een ander middel gevonden kon worden om tot verlagening der huurprijzen te geraken, zou ik de voorkeur hieraan geven.

Met vreugde begroet ik de aangekondigde komst van geschoolde burgers voor het Vreemdelingenverkeer en de Recherche. Dat de Militaire politie hier niet op haar plaats was, wist ieder burger en dat het Bestuur dit thans inziet, is toe te juichen. De geleverde bewijzen hebben dit te duidelijk aangetoond om er aan te twifelen. Ik erken, dat er onder de militaire politiemannen zeer geschikte personen zijn, die als burger-politie groote diensten zullen kunnen presteeren, maar als militair niet anders kunnen handelen dan als zoodanig.

Ik ben tegen alles wat vleesch nog visch is. Ik heb de grootste achting voor personen uit de militaire politie, maar geef de voorkeur aan burgerpolitie. Hier moeten wij burgerpolitie ondersteund door militairen hebben. De militairen wil ik niet zien vertrekken, ik voel veel voor deze landverdedigers. Wij hebben ze noodig.

Politie moet mede kunnen gaan met onze gewoonten, zij moet de talen verstaan, die hier worden gesproken: Papiament, Spaansch en Engelsch zijn hier elk oogenblik noodig. Het geloof, dat een ieder hier geboren en de vreemdelingen, die hier zijn, tot de gewoonten van anderen moeten overgaan, is verkeerd. Duizenden kunnen immers niet zoo maar van gewoonten veranderen. Het Hollandsche spreekwoord zegt: 's Lands wijs 's Lands eer. Als onze wetten gehandhaafd worden door menschen, die deze goed verstaan en haar uitvoeren op een gepaste wijze, zullen er geen ongenoegens komen. Curaçao en de naburige landen stellen vriendelijkheid op hoogen prijs. Een vriendelijk neen is meer waard dan een ruw ja. Als onze ambtenaren dit goed begrijpen en dit tot zich laten doordringen en ook de hier gevestigde Maatschappijen, zullen wij zeker veel minder klachten hooren. Ik hoop niet gauw onaangenaamheden als waarop ik even doelde, te ondervinden, maar ik hoor deze klachten van de groote massa en aangezien wij de belangen moeten behartigen van negers en blanken en rijken en armen geloof ik, dat het goed is hier even over te praten.

Zoo ook hoor ik klachten van ambtenaren over ongewenschte behandelings, die zij van hun Chefs ondervinden.

Konden deze Departementschefs ook maar inzien, dat dit niet in het belang is van den dienst.

Groot vertrouwen wordt gesteld in Zijne Excellentie den Gouverneur, die een ieder allervriendelijkst te woord staat. Dit goede voorbeeld van Curaçaosch hoogsten Bewindsman zal Curaçao zeer zeker ten goede komen.

Mijnheer de Voorzitter: Er wordt veel van Zijne Excellentie verwacht.

Ik hoop spoedig de noodige veranderingen te zien in den Postdienst en andere diensten, die deze noodig hebben. De weg naar New-Port en Caracas-baai moet, meen ik, spoedig verbeterd worden. Als wij zien, welke bedragen aan belastingen John Godden & Co. betalen, is het duidelijk, dat deze Maatschappij hiervoor ook wat moet terugkrijgen. Deze firma is al lang hier gevestigd en heeft gedurende onze slechte jaren de onkosten flink helpen betalen. In 1929 nog heeft John Godden & Co. aan inkomstenbelasting bijna evenveel betaald als het eiland Aruba.

Mijnheer de Voorzitter: Er zijn ambtenaren, die hunne dienstauto's privé moeten kunnen gebruiken. Als voorbeeld zal ik noemen de districtmeesters en den directeur van de Waterleiding. Deze ambtenaren wonen buiten de stad voor dienst en wij kunnen toch niet van hen vergen, dat zij een privé auto houden. Ik zou deze ambtenaren graag dit recht geven ook zoolang geen regeling getroffen is.

Alhoewel al een krediet uitgetrokken is om brandspuiten en materiaal aan te schaffen, geloof ik, dat de nood zoo groot is, dat ik bij het Bestuur aan moet dringen allen spoed hierachter te willen zetten.

Dat brandgevaar gering is in de landskantoren wil ik wel aannemen, maar zeker is het, dat dit gevaar niet uitgesloten is en zou ik willen zien, dat wij hiertegen gewaarborgd werden.

De stukken van de Heeren Zeilinga en Westerman zijn mij niet bekend, maar ik zou zeggen, dat het Bestuur de Curaçao'sche bank zou moeten uitbreiden en een Instelling ervan zou moeten maken, die gemakken verschaft aan banken en den handel. Curaçao zou veel profijt hiervan hebben. Verder zou hier met garantie van deze bank een Loterij in het leven geroepen kunnen worden. Het volk houdt eenmaal van in de Loterij te spelen en veel geld wordt gestopt in zakken van vreemde ondernemingen. Waarom niet dit geld in ons gebiedsdeel houden en vreemd geld hier naar toe trekken? Met uitbreiding van de Bank en Loterij zouden naar mijn overtuiging de millioenen, die noodig zijn voor de groote bouwwerken, zeker en spoedig betaald kunnen worden.

Dat het Leger des Heils bereid gevonden is te helpen in de geestelijke behoeften van de Protestantsche Gemeente op Aruba, is te waardeeren, maar ik hoop, dat spoedig een predikant uitkomt voor deze Gemeente. Voor het Leger des Heils zou de gelegenheid opengesteld kunnen blijven om voor de soldaten van het Leger op Aruba te zorgen.

Mijnheer de Voorzitter: De toekomst van een land hangt af van de opvoeding der jeugd en gaarne zie ik hier goede leerkrachten. Ik zeg niet, dat het onderwijs slecht is, maar wel dat het altijd beter kan zijn.

Ik koester de hoop, dat spoedig resultaten geconstateerd zullen worden van de bevordering van den Landbouw, speciaal den katoenbouw van St. Eustatius en de Aloëcultuur op Bonaire.

Niettegenstaande het in de bedoeling van het Bestuur ligt eerst de hoofdstraten te asphalteren en daarna de zijwegen, meen ik, dat vele zijstraten klaar zijn, terwijl heele stukken van enkele hoofdstraten in zeer slechten toestand verkeerden. Verder zijn er straten afgebroken, die niet alleen in bruikbaren toestand verkeerden, doch buitengewoon goed waren.

De ontsiering van Willemstad door het bouwen van transformator-huisjes van de Ned. Ind. Gas Mij wordt algemeen besproken. Ik zou willen verzoeken dezete doen verwijderen. Ik hoop, dat de nieuwe directeur van Openbare Werken de wijze zal kunnen aantoonen om deze in den grond in te bouwen.

Ook over de straatverlichting wordt geklaagd, dat deze niet genoeg is en het uitdraaien van lichten na middernacht wordt gevaarlijk geacht, daar kwaadwilligen in het donker beter te werk kunnen gaan dan in het licht.

Berichten uit Aruba, opgenomen in de Amigoe di Curaçao, zeggen, dat Aruba bezwaar heeft tegen een derden persoon tusschen publiek en Arend Maatschappij bij het verschaffen van licht. Zal het niet gewenscht zijn, hiermede rekening te houden? En dan verzoek ik het Bestuur bij het opmaken van een eventueel contract rekening te willen houden met eventuele ontsiering van de stad, hooge prijzen en wijze van behandeling van het publiek om de klachten later te voorkomen.

Mijnheer de Voorzitter: Ik zou niet zeggen, dat het stranden van eer schip op Oostpunt de goede naam van de haven van Willemstad doet lijden, maar wel, dat door het aanbrengen van

een licht op Oostpunt de goede naam van Curaçao bij de zeevarenden verhoogd zal worden en ik juich toe, dat met de opstelling van dit licht al een aanvang is gemaakt.

Mijnheer de Voorzitter: Tot slot nog een belangrijk punt. 8 Juni heeft ons en ook anderen veel geleerd. Ik heb na dien avond gevoeld van hoe groot belang het is, dat een ieder een eerbiedig vertrouwen stelt in onze Hoofdamttenaren; dat het Volk sympathie voor dezen koestert. Liefde van het Volk voor zijn Bestuur en zijn Bestuursambtenaren is een factor, waarop het Bestuur in verband met de bescherming moet kunnen rekenen, is dus in het welbegrepen belang van ons Gebiedsdeel. Mijnheer de Voorzitter: Onder het Volk moet geen vrees behoeven te bestaan, dat, wanneer iemand zich tot een ambtenaar, een Hoofdamttenaar wil wenden, hij minder prettig bejegend of niet ontvangen zal worden.

Van groot belang acht ik het zelfs, dat men zich steeds mondeling tot een functionaris kan wenden. Speciaal tot den Procureur-Generaal en den Commandant der Troepen, die zoo nauw met het Volk in aanraking komen, moet dit naar mijne meening kunnen. Ik zou zelfs zeggen, dat deze Hoofdamttenaren in bepaalde gevallen zelfs buiten kantooruren ter beschikking zouden moeten zijn van het Publiek. In ieder geval kan het vriendelijk aanhooren van de reden van een bezoek vele ongenoegens voorkomen.

De Heer *J. H. Perret Gentil Lz*, Directeur van Openbare Werken, vraagt het woord. Naar aanleiding van hetgeen de Heer Jossy C. Henriquez gezegd heeft omtrent het wegwerken van alle hellingen, wil spreker nogmaals mededeelen, dat het niet het voorneemen is bij de verdere afwerking alle hellingen en alle bochten te verwijderen. Alleen die, welke moeilijkheden kunnen opleveren in verband met het tracé en met den waterafvoer zullen worden weggewerkt en wat de bochten betreft, ook die, welke gevaar kunnen opleveren voor het verkeer. De aanleg van den weg om het Schottegat is niet luxueus, maar degelijk.

Naar aanleiding van de opmerkingen over het afbreken van wat reeds gereed was, kan spreker eenige hen bekende gevallen mededeelen. Bij San José is een gedeelte trottoir-band opgebroken, maar daar heeft Openbare Werken alleen het materiaal bekostigd en niet de arbeidsloonen, aangezien het werk aanbesteed was. Op Pietermaai is ook een stuk trottoir-band afgebroken en opgehoogd, omdat een gedeelte van den Pietermaaiweg bij het Concordiaplein te laag gelegeen bleek te zijn, en om de afbraak tot het hoog noodige te beperken. Er moest n. l. aansluiting aan het Concordiaplein verkregen worden. Deze afbraak heeft f 200.— gekost; niet meer.

Naar aanleiding van de opmerking van den Heer Winkel met betrekking tot den weg naar Caracasbaai herhaalt spreker de mededeeling in het Eindverslag gedaan, dat hieraan t. z. t. de noodige aandacht zal worden besteed. Het ligt in de bedoeling van het Bestuur om, wanneer de weg om het Schottegat gereed zal zijn, de verharding van den weg, die naar Jan Thiel en Sta Barbara voert, te overwegen.

De Heer Winkel heeft nog gesproken over het uitdraaien van straatlichten. Bij den aanleg van de straatverlichting is deze verlichting gesplitst in 1ste, 2de en 3de klasse verlichting. De straatlampen zijn verder verdeeld in avondlichten, die om 12 uur 's nachts worden gedoofd en nachtlampen, die tot 6 uur 's morgens blijven doorbranden. Wanneer de avondlampen veranderd worden in nachtlampen dan zal het abonnement ook belangrijk duurder worden.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het onderwijs, vraagt nog even enkele woorden over het onderwijs te mogen zeggen. De Heer Winkel heeft n. l. gezegd, dat het onderwijs niet slecht is, maar dat het altijd beter kan zijn. Spreker weet niet welk onderwijs de Heer Winkel bedoelt, het openbare of het bijzondere of beide, maar wel kan hij mededeelen, dat van beide zijden, zoowel bij het bijzonder onderwijs als bij het openbare in dien geest gewerkt wordt. Voortdurend n. l. wordt in de laatste jaren alles gedaan om het onderwijs tot een zoo hoog mogelijk peil op te voeren.

De Heer *D. P. Ravelli*, Plaatselijk Militaire Commandant, verzoekt thans het woord. Spreker zegt, dat, aangezien er in de stukken geen bepaalde vragen zijn gedaan met betrekking tot

de defensie, hij dus van te voren geen ruggespraak met den Gouverneur heeft kunnen hebben over hetgeen hij zou moeten antwoorden. Alleen wenscht spreker zich namens den Gouverneur geheel aan te sluiten bij de hulde door den Heer Henriquez gebracht aan de nagedachtenis van hen, die bij het gebeurde op 8 Juni verleden jaar in 's Lands dienst het leven gelaten hebben. Overigens meent spreker te kunnen zeggen, dat hetgeen de Heer Henriquez met betrekking tot de defensie opgemerkt heeft, de volle aandacht van den Gouverneur zal hebben en dat de Gouverneur vermoedelijk in zijn openingsrede eenige woorden aan de defensie zal wijden.

De Heer *Jossy C. Henriquez*, lid van den Raad, verzoekt nu het woord en zegt met genoegen vernomen te hebben, dat het Bestuur besloten is over te gaan tot den bouw van een nieuw postkantoor. Er zijn reeds dikwijls credieten aangevraagd met dit doel, maar er is nog niets van gekomen. Spreker hoopt, dat de plannen ten deze nu niet langer uitgesteld zullen worden.

Ten aanzien van het onderwijs wil spreker opmerken, dat ook naar zijne meening dit wel bevredigend is. Spreker is reemalen in de gelegenheid geweest vergelijkingen te maken tusschen het openbaar onderwijs alhier en het onderwijs in Holland en komt tot de conclusie, dat de critiek over het onderwijs alhier wel eens overdreven is. Wel zou er naar sprekers meening meer gestreefd moeten worden naar betere aansluiting bij het onderwijs in Holland. Daar vangt het schooljaar aan in September en hier in Januari.

Met genoegen heeft spreker vernomen, dat ook het Bestuur het noodig acht de beschikking te krijgen over een bacterioloog bij den Openbaren Gezondheidsdienst en ten deze diligent is. Spreker hoopt, dat spoedig ten deze voorzien zal worden.

Van den Directeur van Openbare Werken heeft spreker met genoegen vernomen, dat het niet de bedoeling is alle hellinkjes en bochten te verwijderen. Aangezien het Bestuur daarmee begonnen was, heeft spreker gemeend goed te doen daarover een opmerking te maken.

Ten aanzien van het opbreken van wegen wijst spreker op het Brionplein, een weggedeelte bij Plantersrust en verscheidene andere plaatsen, die goed waren.

Het doet spreker veel genoegen van den Heer Administrateur van Financiën vernomen te hebben, dat het Bestuur reeds in onderhandeling is met de Directie van de Nederlandsch-Indische

Gas Mij. alhier over de lichttarieven en spreker hoopt, dat men spoedig tot bevredigende resultaten zal komen.

Spreker dankt den Heer Plaatselijk Militair Commandant voor het medegedeelde ten aanzien van de defensie. Spreker vertrouwt, dat deze aangelegenheid de volle aandacht van het Bestuur zal behouden.

De Heer *H. J. A. Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, verzoekt het woord en deelt naar aanleiding van hetgeen de Heer Henriquez ter zake gezegd heeft, mede, zeer gaarne den wensch tot wijziging van het tijdstip van aanvang van het schooljaar aan het Bestuur te zullen overbrengen. De besluiten noodig om de mogelijkheid te openen het schooljaar op een anderen datum dan den 1n. Januari te doen aanvangen liggen reeds ongeveer een jaar gereed ter Inspectie van het Onderwijs. Er doen zich echter nog enkele moeilijkheden voor. Intusschen vertrouwt spreker, dat de uitvaardiging der bedoelde besluiten niet lang op zich zal laten wachten.

Niemand meer het woord verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de onder-artikelen 1 tot en met 6, 7 zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, 8 tot en met 14, 15 zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, 16 tot en met 29, 30 zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, 31 tot en met 58, 59 zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, 60, 61 zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, 62 tot en met 85, 86 zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, 87 tot en met 113, 114 zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, 115 tot en met 127, 128 zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, 129 zooals ingevoegd bij nota van wijzigingen, 130 tot en met 147 (oud 129 tot en met 146), zoomede de artikelen 1, 2, 3 en 4 van het ontwerp, zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, het intitulé, de considerans, en het ontwerp in zijn geheel, zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen.

De *Voorzitter* bedankt de Heeren Gemachtigden voor de door hen verstrekte inlichtingen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 28.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Zitting van Dinsdag, den 13den Mei 1930,
des morgens te half negen uur.**

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *Jossy C. Henriquez*, *C. N. Winkel*, *R. J. Beaujon Jr.*, *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, *A. P. A. van Leeuwen* en *R. S. de Lannoy*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren Dr. *G. H. Eskes*, *S. A. Senior* en *D. A. Correa*, leden, de twee eerstgenoemden wegens ongesteldheid, met kennisgeving, en de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat aangezien de notulen van de vorige vergadering nog niet gereed zijn, deze eerst in een volgende vergadering van de goedkeuring der leden kunnen worden onderworpen.

De *Voorzitter* doet vervolgens mededeeling van het volgend ingekomen stuk:

eene gouvernements-depêche van den 2den Mei 1930, No. 1809, houdende het verzoek aan den *Voorzitter* om op heden,

vóór negen uur des morgens, de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingjaar 1929—1930, namens den Gouverneur te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingjaar is verricht.

De *Voorzitter* benoemt eene commissie van in- en uitgeleide van den Gouverneur, die zoo aanstonds de vergadering voor het nieuwe zittingjaar zal openen, welke commissie bestaat uit de Heeren *R. S. de Lannoy*, *Jossy C. Henriquez* en *R. J. Beaujon Jr.*

Vervolgens zegt de *Voorzitter*, ter voldoening aan het verzoek, vervat in de gouvernements-depêche van den 2den Mei 1930, No. 1809, den leden van den Raad, namens den Gouverneur dank voor hetgeen zij in het afgelopen zittingjaar hebben verricht.

Daar geen der leden het woord verlangt en deze bijeenkomst de laatste openbare van dit zittingjaar is, worden op voorstel van den *Voorzitter*, in opvolging van artikel 32 van het Reglement van Orde, de notulen van het verhandelde in deze zitting voorgelezen en goedgekeurd.

Hierop verklaart de *Voorzitter*, namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1929—1930 gesloten.

... de Raad van Ministers van den 12den Mei 1930, ...

ONTWORPEN-NOTULEN

De Voorzitter heeft de voorstellen van den 12den Mei 1930, ...

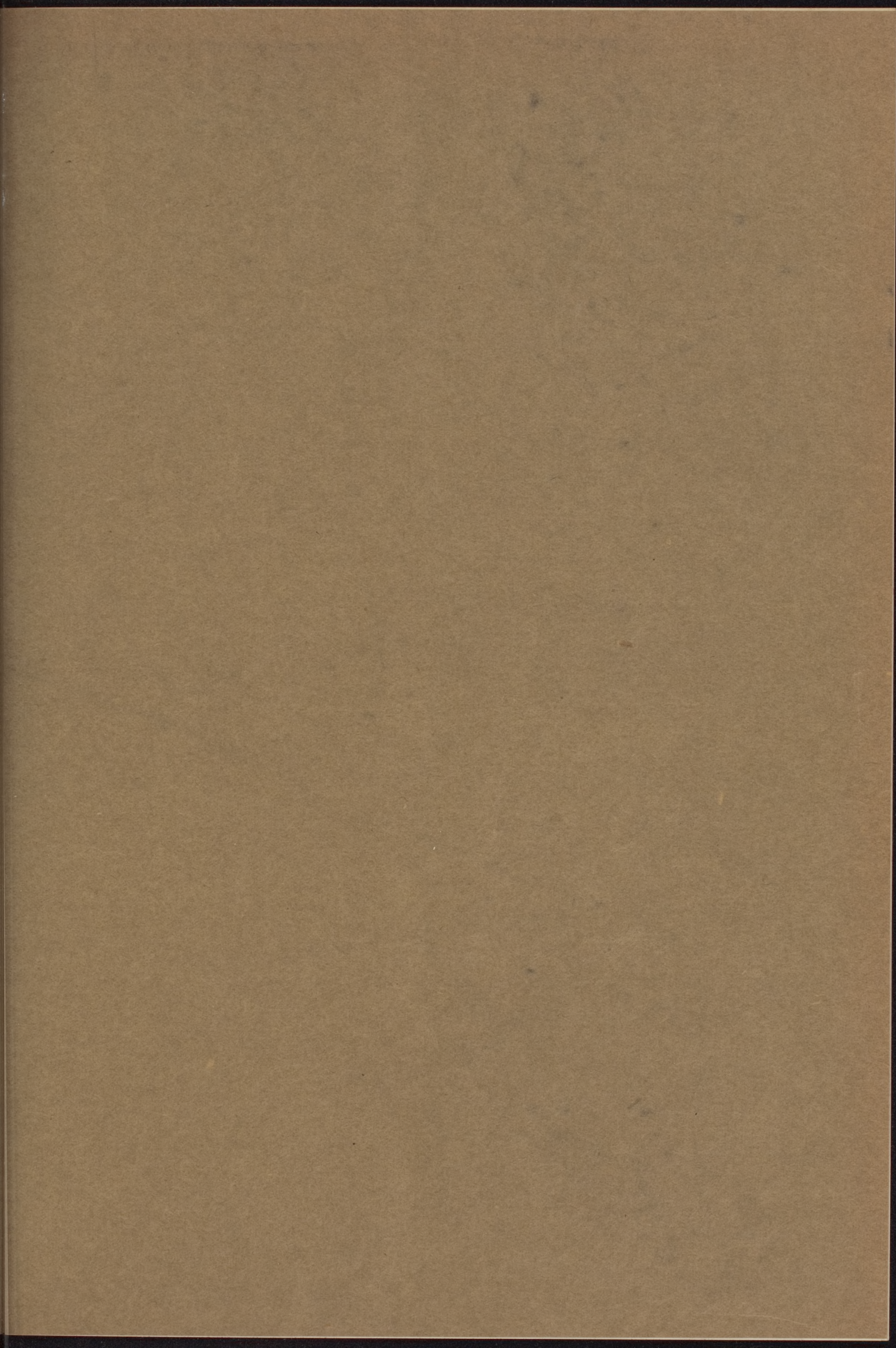
NOTULEN

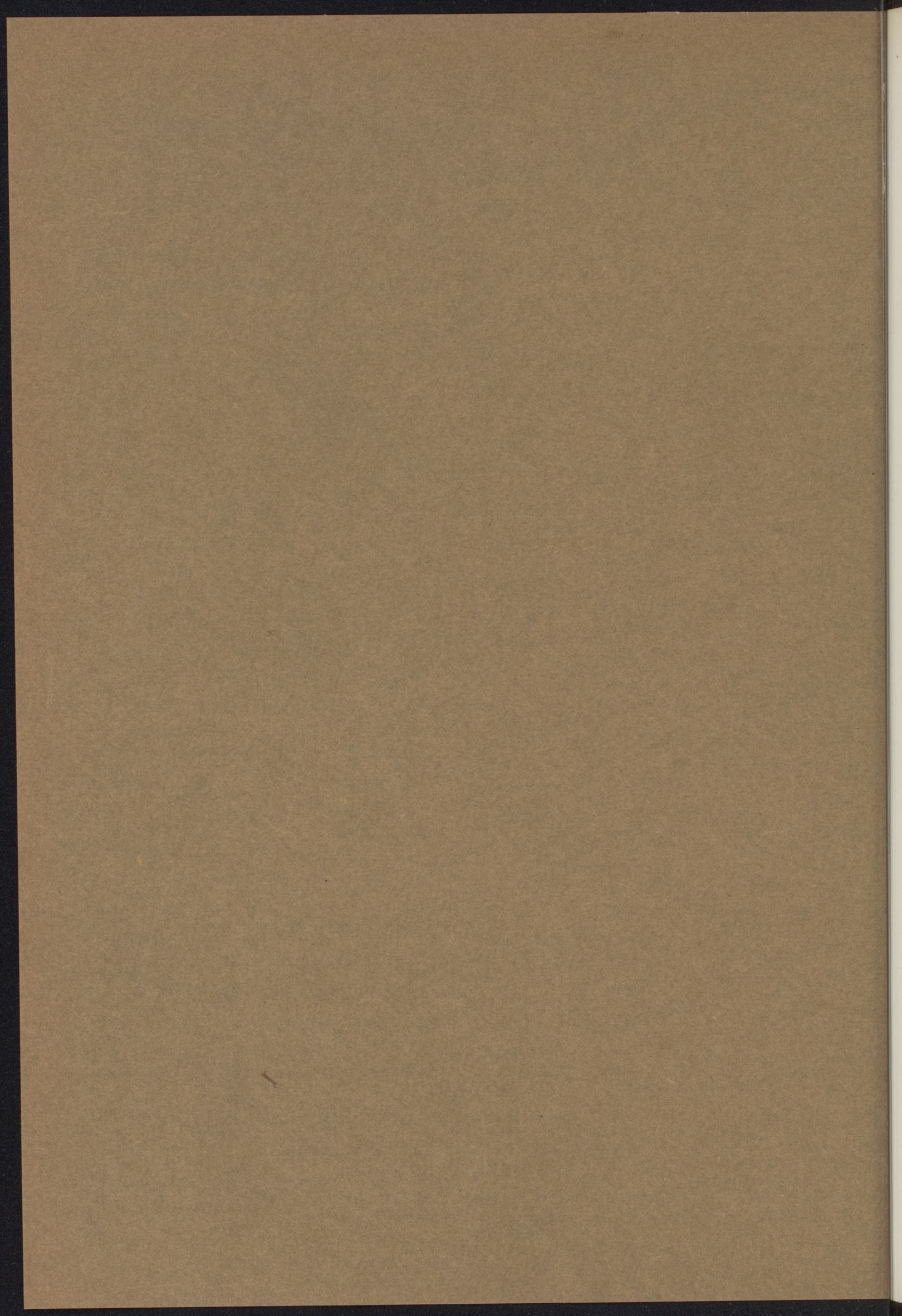
De Voorzitter heeft de voorstellen van den 12den Mei 1930, ...

KOLONIALE RAAD

Zitting van Dinsdag den 12den Mei 1930

De Voorzitter heeft de voorstellen van den 12den Mei 1930, ...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—1.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçao-
sche begrooting voor het dienstjaar 1929.*

Nota van Wijzigingen.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 33 van het zittingjaar 1928—1929).

- A. De onder 19o aangegeven wijziging wordt nader gewijzigd en gelezen als volgt:
19o. onderartikel 122 wordt verhoogd met f 2 787 000,— en gebracht op f 3 532 000,—.
- B. Het totaal van afdeeling VII der voornoemde begrooting wordt op twee plaatsen, op het einde van de afdeeling en in het Algemeen Overzicht, nader gewijzigd en gelezen f 4 337 441,—.
- C. In het Algemeen Overzicht wordt het totaal van Curaçao nader gewijzigd en gelezen f 6 066 011,—.
- D. Het eindcijfer der begrooting wordt overal nader gewijzigd en gebracht op f 8 658 379,—.

De f 15 000,— hierbij aangevraagd zijn geraamd om de technische voorlichting te bekostigen, die noodig is alvorens over te gaan tot het bouwen van een nieuwe brug.

Het Bestuur beoogt tevens door het brengen van dezen post op de begrooting een uitspraak te krijgen van Uw Raad, in dien zin, dat Uw Raad zich al dan niet kan vereenigen met de oplossing van de oeververbinding Punda—Otrabanda voor wat betreft de exploitatie in eigen beheer.

Tijd voor veel overwegingen is er niet.

De beslissing of van Overheidswege deze verkeersgelegenheid zal worden bekostigd of dat door concessie-verleening de toestand, zij dan ook verbeterd, moet worden bestendig, moet nu worden genomen.

Hoewel nog geen bedragen kunnen worden aangegeven, die een in eigen beheer nemen van het brugverkeer zal medebrengen, mag wel worden aangenomen, dat geen groote uitgaven zullen gevraagd worden, daar de opbrengst der brug-gelden die zeer zal reduceeren.

Gedacht is om het verkeer van voetgangers en rijwielen kosteloos te doen plaats hebben en voor automobielen en voertuigen een matig bruggeld te vragen. Dit zal afhangen van de kosten van aanleg en exploitatie der brug. Het maken van winst ligt geheel buiten de lijn.

Mede is het de bedoeling om naast de brug een pontveer in dienst te stellen, dat bij geopende brug de verbinding zal onderhouden en ook gelegenheid bieden voor autovervoer. Voor pontverkeer zal van ieder veergeld worden gevraagd.

Ook is overvogen van schepen bruggeld te eischen, maar van dat denkbeeld is het Bestuur teruggekomen.

Over een nieuwe brug en verdere detailleringen kan uit den aard der zaak nog niets worden gezegd.

Wel is kennis genomen van de verschillende inzichten van belanghebbenden en van de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Alvorens hierin eenige beslissing te nemen, komt het ondergeteekende raadzaam voor advies in te winnen van een deskundig persoon en daarna pas de definitieve voorstellen te doen.

Voor dit deskundig onderzoek wordt hierbij een krediet aangevraagd.

Willemstad, den 25n. Mei 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Kolnische Post
Sittlichkeitsblatt

Erstausgabe
am 1. März 1844

Herausgegeben von
Johann Baptist

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--1.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Voorloopig Verslag.

No. 2.

Het afdelingsonderzoek betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Ad. onderartikelen 1, 18 en 22. Van de gelegenheid, dat een pos rakende ambtenaren in behandeling was, werd door eenige leden gebruik gemaakt om aan het Bestuur de vraag te stellen of het er niet toe zou willen overgaan, waar noodig, een duurtbijslag aan ambtenaren toe te kennen. In dit verband werd ook betoogd, dat een tegemoetkoming als bovenbedoeld te verkiezen is boven een salarisherziening onder de gegeven omstandigheden.

Gaarne zouden eenige leden willen vernemen of het — wat wel aan te bevelen voorkwam — de bedoeling is, de functiën van Griffier en dd. Ambtenaar van het Openbaar Ministerie op Aruba aan in het korps bureelambtenaren dienenden op te dragen op overeenkomstige wijze als b. v. de betrekking van Ontvanger op Aruba, van Districtmeester op Curaçao of van Griffier van het Kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden aan een commies, adjunct-commies of klerk opgedragen is, onder toekenning van bepaalde toelagen aan dezen. Dan zou het scheppen van geheel op zichzelf staande betrekkingen vermeden worden en tevens de mogelijkheid van ontevredenheid, indien wellicht later de functionarissen. promotie makende, in het korps ambtenaren zouden overgaan.

Ad. onderartikel 42. Gaarne verzochten de afdelingen ingelicht te mogen worden omtrent het doel daarvan, zoo de reis naar Nederland van den Heer Molenkamp een dienstreis is.

Ad. onderartikel 122, 1o, 2o, en 3o. De verwachting werd uitgesproken, dat met de verwerking van deze bedragen, deze werken nu gereed zullen komen.

Sub. 4o. De hoop werd uitgesproken, dat de raming ten deze goed gemaakt is en dat dit bedrag samen met wat voor 1930 gevoteerd is, zal blijken voldoende te zijn.

Het zou op prijs gesteld worden, indien het Bestuur zou willen mededeelen voor hoeveel de havenwerken ambesteed zijn.

Ad. 5o. Wederom werd de wenschelijkheid van den bouw van het loodskantoor aan de Punda-zijde betoogd. Wijders werd gewezen op het ook met betrekking tot het loodskantoor door Zijne Excellentie den Gouverneur medegedeelde bij de opening van het zittingjaar 1929-1930 van den Kolonialen Raad.

Ad. 6o. Waar het vraagstuk van een geschikte overlaadplaats voor explosieven in studie is, zou men algemeen in overweging willen geven met deze aangelegenheid te wachten tot te dien aanzien een beslissing genomen is en dan de plaats van het nieuwe magazijn voor explosieven daarmede in verband te bepalen. Het voordeel kan dan verkregen worden, dat het vervoer der explosieven zoo weinig mogelijk over land behoeft plaats te hebben. In dit verband kwam de blijkens de toelichting gekozen voorgenomen plaatsing van het magazijn voor explosieven op Klein Kwartier niet geschikt voor. Immers zal het vervoer der explosieven naar het domein van dien naam, vooral nu in de nabije toekomst geen overlading van explosieven meer in de Caracasbaai zal plaats hebben, wel steeds voor een groot deel over land moeten plaats hebben.

De afdelingen wenschten uitdrukkelijk te doen uitkomen, dat er geen bezwaren bestaan tegen den post als zoodanig, maar dat het er alleen om gaat, dat de plaatsing van het magazijn in verband moet staan met de overlaadplaats voor explosieven.

Ad. 8o. In verband met dezen post zouden de afdeelingen gaarne ingelicht worden omtrent de vraag of hij geen wijziging zal moeten ondergaan naar aanleiding van de mededeeling in de openingsrede van het nieuwe zittingjaar van den Kolonialen Raad betreffende de verplaa'sing van het postkantoor. Overigens wilde een dergelijk bedrag voor voorbereiding wel hoog voorkomen.

Ad. 12o. Het bedrag van f 84 500,— wordt aangevraagd voor 1sten termijn. De afdeelingen zouden het op prijs stellen te mogen vernemen welk bedrag met het geheel der hier bedoelde werken gemoeid zal zijn. Voorts zouden zij gaarne door het Bestuur ingelicht wenschen te worden omtrent de vraag of er behalve de bovenbedoelde nog meerdere credieten voor Parera zullen worden aangevraagd.

Met eenige bezorgdheid overzagen verschillende leden de stijgende sommen, die reeds aan Parera zijn besteed en zouden in dit verband ook gaarne willen vernemen hoeveel er maandelijks uitgegeven wordt voor vervoer van ambtenaren, personeel en werkvolk te land en te water naar Parera heen en terug en of dat vervoer ook onder kantoor- of werktijd plaats heeft, hetgeen dan vermindering van werkuren met zich mede zou brengen.

Ad. 13o. Enkele leden, onder den indruk verkeerende, dat er bereids zekere inrichtingen voor het verkrijgen van steenslag ter beschikking van het Gouvernement zijn, stelden de vraag of zulk een groot bedrag als hier aangevraagd bepaald noodig is tot uitbreiding daarvan. In verband hiermede zou het door de aan het woord zijnde en ook door andere leden op prijs gesteld worden nadere inlichtingen te ontvangen omtrent de hier bedoelde inrichtingen en ook omtrent de vraag of de behoefte aan deze in verband met het tijdstip, waarop de wegenreparatie en — aanleg op de tegenwoordige schaal achter den rug zal zijn, van eenigszins langen duur zal zijn. Ook werd de vraag gesteld wat er van deze inrichtingen worden zal als de groote reparatie en aanleg van wegen gereed zullen zijn.

Ad. 14o. Het wilde algemeen voorkomen, dat ten deze wel een eenvoudiger oplossing te vinden is, waarbij het water toch zonder hinder te veroorzaken zijn weg kan vervolgen. Men zou dan ook gaarne het Bestuur in overweging willen geven een goedkooper plan te ontwerpen.

Ad. 16o. Bij de bespreking van dezen post werd algemeen de vraag gesteld of bij de wegenreparatie wel steeds de meest economische en meest practische werkwijze gevolgd wordt. Zoo valt het veelvuldig opbreken van bestratingen, welke niet lang te voren aangelegd waren, meermalen op. Een sprekend voorbeeld daarvan is wel het trottoir tegenover de politiewacht, aan de Westzijde van het Brionplein, welke enkele malen verbreed, versmald en weer verbreed werd. Zoo is men nu doende op groote schaal te werken aan het Brionplein, welke lang niet zoo kwaad was en is ook de Columbusstraat, welke hoogstens een paar jaar geleden in orde gebracht was, opgebroken. En naar verluidt bestaat ook het voornemen de Breedestraat op Otrabanda, een der beste straten in de Willemstad en in vergelijking met andere straten in zeer goeden toestand, op te breken.

Naar aanleiding hiervan stelde men algemeen de vraag, waarom juist met deze straten begonnen wordt en niet met andere, die zelfs belemmerend zijn voor het verkeer, zooals de Bargestraat en de Penstraat.

Het heeft den schijn, dat het Departement van Openbare Werken de hand gelegd heeft aan den aanleg van rioleeringen. Verscheidene leden waren hierover wel eenigszins verwonderd, waar voor zoover bekend, de Koloniale Raad nimmer voor een rioleering als zoodanig gelden gevoteerd heeft.

Meerdere leden bereikten klachten omtrent stank, welke opstijgt uit de met de riolen in verbinding staande openingen voor den afvoer van straat-water, en welke duidt op een ongewenschten toestand vooral met betrekking tot de volksgezondheid en wel in die mate, dat, indien daarin geen spoedige verbetering komt, gevreesd werd, dat men met deze rioleering op die wijze van den regen in den drop raakt. Gaarne zouden de leden hier aan het woord over deze aangelegenheid de opinie vernemen van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, met name ten opzichte van het gevaar voor besmettelijke ziekten. Deze leden zouden ook gaarne vernemen hoe het Bestuur zich voorstelt steeds voldoende doorspoeling in de riolen te doen plaats hebben.

Ad. nota van wijzigingen. Algemeen waren de afdelingen het eens met het door het Bestuur ten deze ingenomen standpunt, n.l. dat alvorens ter zake eenige beslissing te nemen, het raadzaam is advies in te winnen van een deskundig persoon. Tegen dezen post werden dan ook geenerlei bezwaren gemaakt. Hieruit volgt, dat er ook geen bezwaren waren tegen de oplossing van het vraagstuk der oeververbinding Punda-Otrabanda in dien zin, dat deze door het Bestuur in eigen beheer genomen wordt.

Ten aanzien van de veerponten wilden de leden gaarne hun oordeel opschorten tot van het advies van den deskundige kennis genomen zal zijn.

Was de meening algemeen, dat voor vervoer op de eventuele veerponten van ieder veergeld zou kunnen worden gevraagd, omtrent eventuele betaling voor overgang der brug wilden de leden nog geen definitief oordeel uitspreken, doch daarmede wachten tot na kennisname van de berekening der kosten aan de exploitatie verbonden.

Ofschoon er geen bezwaren tegen hebbende, dat zoo noodig gedeeltelijk voor overgang een matig bedrag betaald zal moeten worden, waren de afdelingen het er bereids over eens, dat ten deze het ideaal zou zijn een brug met vrijen overgang. Zouden dan ook de omstandigheden het toelaten, dan zou men in de afdelingen algemeen daaraan de voorkeur geven.

In dit verband werd door een lid het idee geopperd, dat indien niet van voetgangers betaling gevorderd zou worden, zoo noodig een regeling getroffen zou kunnen worden, waarbij met verhooging van de belasting op motorrijtuigen en rijwielen de passagekosten van de brug b.v. voor een heel jaar daarin begrepen zouden kunnen zijn, waardoor het aanstellen en bezoldigen van bruggewachters en het veroorzaken van last aan het publiek zouden worden voorkomen. Andere leden konden zich niet met dit denkbeeld vereenigen, aangezien niet door alle automobieleigenaars evenveel gebruik van de brug wordt gemaakt.

Verder kwam het enkelen leden wenschelijk voor, dat t.z.t. de oeververbinding als een afzonderlijke commercieele zaak door het Gouvernement beheerd wordt en dat b.v. een eventueel daarvoor aan te gane leening uit de eigen opbrengsten zelf bekostigd wordt. Dat zou niet weg behoeven te nemen, merkten een paar andere leden op, dat in geval vrijdom van overgang over de brug slechts door gunstige gesteldheid der Landskas uit anderen hoofde mogelijk zou zijn, men zou kunnen besluiten de passage kosteloos te laten plaats hebben.

Resumeerende wilden de afdelingen als hare meening omtrent de hoofdzaak te kennen geven, dat zij zich volkomen kunnen vereenigen met het denkbeeld voorlichting van een deskundige in te winnen en de oeververbinding door het Bestuur in eigen beheer te nemen; doch dat zij omtrent de combinatie brug en veerponten en omtrent eventueel bruggegeld-heffing zich volledige vrijheid willen voorbehouden tot na kennisneming van het advies van den deskundige en de berekening der aanleg- en exploitatiekosten.

Sub. E van het ontwerp. Tegen de hierbedoelde leeningen werden in de afdelingen geen bezwaren gemaakt. Eenige leden wilden hieraan echter de voorwaarde verbinden, dat het Bestuur toezegt de leeningen in 5 jaar af te betalen, aanvangende met het jaar 1931, waardoor dus feitelijk de termijn reeds gebracht wordt op 7 jaar. Deze leden verwezen ten aanzien van hun standpunt ten deze naar het door hen betoogde bij de behandeling der ontwerp-begrooting voor 1930, waaraan zij nog toevoegden, dat zij in hun meening toen geuit versterkt zijn door het blijkens de „El Universal” van Vrijdag den 17den Mei 1929 door Sir Henry Deterding bij een interview met de United Press op den 16den Mei j.l. o.a. gezegde, n.l.: „No hay quien pueda decirnos, ¿cuál será la producción dentro de veinte años o cuánto más es el petróleo que puede producir el mundo? Está el ejemplo de los pozos de petróleo de México que produjeron una rata de cien mil barriles diarios y que se secaron prácticamente antes de cuarenta y ocho horas.”

Een lid en waarbij de overige leden zich aansloten, deed uitkomen, dat het hem wenschelijk voorkwam, dat er reeds op deze begrooting gelden beschikbaar werden gesteld in het belang der Bovenwindsche eilanden. Dit lid vestigde er de aandacht op, dat op St. Martin, niettegenstaande den belangrijk grooteren regenval dan op Curaçao, er elk jaar zooveel sterfte onder het vee voorkomt. Dit komt naar zijne meening omdat

het water daar zóó naar zee loopt en er geen voldoende grondwater is. In het belang der veeteelt op dat eiland zou hij het waardeeren, indien het Bestuur een bedrag, b.v. f 10 000,— op deze begrooting zou willen brengen voor damaanleg op dat eiland.

Ook voor de bevordering van den landbouw op St. Eustatius zou dit lid gaarne zien, dat het Bestuur een post op deze begrooting zou willen brengen.

Ten aanzien van dit laatste merkte een ander lid, ofschoon te kennen gevende in het geheel geen bezwaren daartegen te hebben, op, dat er op de begrooting voor 1930 bereids een post voorkomt voor voorschotten tot bevordering van en andere uitgaven in het belang van land- en tuinbouw en veeteelt (alle eilanden), omtrent welke post het Bestuur bij de memorie van antwoord heeft medegedeeld, dat de daarbij uitgetrokken gelden nog geen nader te omschrijven bestemming voor wat de verschillende eilanden betreft, hebben.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28n. Juni 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—1.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Memorie van Antwoord.

No. 3.

De in het voorloopig verslag voorkomende beschouwingen en opmerkingen hebben ondergeteekende aanleiding gegeven het volgende mede te deelen.

Ad. onderartikelen 1, 18 en 22. Het Bestuur is doordrongen van de noodzakelijkheid verbetering te brengen in de inkomsten der ambtenaren. Ten deze werd gewacht op de voorstellen der Bezoldigingscommissie 1928 om die verbeteringen aan te brengen. Het rapport dier commissie zooals het thans is ingediend kan evenwel geen definitieve basis vormen voor voorstellen. Langer wachten acht ondergeteekende niet verantwoord. Van deze gelegenheid wordt dan ook gaarne gebruik gemaakt om ter zake een krediet aan te vragen. Het ligt in de bedoeling om aan alle ongehuwde ambtenaren een duurtebijslag toe te kennen van 10⁰/₀ van hun organiek hoofdkomen en aan gehuwde of daarmede gelijk te stellen ambtenaren van 15⁰/₀. Aan ambtenaren, die wettige kinderen beneden 18 jaar te hunnen laste hebben, is bovendien gedacht een uitkeering van een kindertoeslag en wel van 2¹/₄⁰/₀ van hun organiek hoofdkomen per kind, met een minimum van f 50,— en een maximum van f 200,— per kind per jaar. Ten aanzien van gehuwde ambtenaren, waarvan beide echtgenooten in 's Lands dienst zijn, ligt het in de bedoeling een beperkende bepaling te maken. Wat betreft de toekenning van duurtebijslag is deze alleen voorgesteld voor de ambtenaren op Curaçao en Aruba, terwijl de kindertoeslag aan alle daarvoor in aanmerking komende landsdienaren in het geheele gebiedsdeel is gedacht.

Ondergeteekende wil gaarne de toelagen toegekend zien gerekend te zijn ingegaan den 1sten Juli 1929.

De bedragen, die voor een en ander, inbegrepen toelagen aan de militaire politie, noodig zullen zijn, worden begroot op f 300 000,— per jaar. Voor 1929 is dus noodig een bedrag van f 150 000,—.

Sedert Maart d.j. is aan de gepensioneerden op de eilanden Curaçao en Aruba, in verband met de duurte op deze eilanden, boven hun pensioen een duurtebijslag van 25⁰/₀ toegekend; hiermede is voor het jaar 1929 een uitgave van f 35 000,— gemoeid.

Teneinde vorenvermelde duurtebijslagen te kunnen verantwoorden, wordt thans voorgesteld onderartikel 138 met f 185 000,— te verhoogen.

Bij het bezetten van ambten op Aruba zal op de tot hier toe gevolgde wijze worden voortgegaan, voor zoover de omstandigheden het toelaten. Daarbij moet evenwel op de eerste plaats het belang van den dienst in het oog worden gehouden. Op Aruba groeien de toestanden snel uit en het zou van weinig beleid getuigen, als aan een ambtenaar meerdere functies werden opgedragen, die hij, als gevolg van hun omvang, niet naar behooren kan waarnemen.

Evenwel zal worden bevorderd, dat de hier bedoelde ambtenaren geen uitzonderingsposities innemen, die hun promotie of wel zouden kunnen tegenhouden of wel boven anderen kunnen bevorderen.

Ad. onderartikel 42. Inderdaad is de reis van den Directeur van den Radio en telefoondienst naar Nederland een dienstreis. Het doel is zich op de hoogte te stellen van de nieuwste vooruitgangen op radiotelegrafisch gebied, voor eventueele verbetering van de inrichting hier, om deze in overeenstemming te brengen met de inrichtingen in Nederland.

Door de gestadige uitbreiding van den telefoondienst blijkt

het thans reeds, dat de bij het ontwerp onder A 60. aangevraagde verhooging niet toereikend zal zijn.

Steeds komen meer aanvragen voor aansluiting binnen terwijl op verschillende plaatsen de luchtlijnen, wegens overbelasting, door ondergrondsch kabel moeten worden vervangen.

Om een en ander naar behooren te kunnen uitvoeren, wordt thans een nadere verhooging van f 15 000,— aangevraagd.

Voorgesteld wordt het bij onderartikel 94 der voorloopig vastgestelde begrooting voor het dienstjaar 1929 toegestane krediet met f 7200,— te verlagen, aangezien er geen uitzicht bestaat, dat de voor Aruba aangevraagde apotheker en bediende dit jaar zullen worden aangesteld.

Het bij het ontwerp onder A 160. aangevraagde krediet voor aanschaffing van een ziekenauto voor Aruba wordt hierbij teruggenomen, daar het gebleken is, dat voor den dienst op Aruba een ziekenauto niet noodzakelijk is.

In verband hiermede zal het bij onderartikel 106 toegestane krediet van f 1800,— voor onderhoud en bediening van een ziekenauto op Aruba moeten vervallen, waardoor dit onderartikel slechts met f 2400,— verhoogd zal behoeven te worden.

Ad. onderartikel 122, 1o., 2o. en 3o. Inderdaad zijn de aangevraagde bedragen bedoeld om kadenaanleg aan de Handelskade en langs het Waaigat te voltooien.

Sub. 4o. De uitvoering der havenwerken werd opgedragen aan den aannemer, die de werken in régie cointeresse zal uitvoeren. Van een eigenlijke aanbesteding is hier dus geen sprake en is een vast uitvoeringsbedrag derhalve niet bepaald, maar is de van te voren opgemaakte raming de basis, waarop de gelden voor havenverbetering aangevraagd worden.

Bij het vaststellen van het contract dat ter inzage der leden ter Griffie van den Raad wordt gedeponereerd, is uitgegaan van het principe, dat de belangen van den aannemer dusdanig bij een vlot verloopende uitvoering geïnteresseerd zijn, dat een zeer economische uitvoering te verwachten valt.

Het Bestuur kan derhalve niet anders doen dan verwijzen naar de aangevraagde bedragen, die zonder meer als uitvoeringsbedragen kunnen gelden. Het verloop van de uitvoering kan invloed uitoefenen op de grootte van het benodigde bedrag. Afgezien van bijkomende werken, als daar zijn: verplaatsing van havenlichten, plaatsing van geleide-lichten, afbraak van gebouwen op de Groote Werf, het doen van opnemingen en peilingen, het uitoefenen van toezicht, etc. etc. werden de uitvoeringskosten voor de havenwerken te Willemstad geraamd op f 1 950 000,—.

Vertrouwd wordt, dat dit bedrag zal toereikend zijn om de voorgestelde werken uit te voeren.

Sub. 5o. en Sub. 8o. De ondergeteekende stelt zich voor geen gelden uit te geven voor eventueele voorbereiding, onderzoek e. d. van werken betreffende voorzieningen voor bureau-gebouwen, alvorens een definitief plan vastgesteld en aan den Raad ter goedkeuring is aangeboden. De posten voor den bouw van een kantoor voor het haven- en loodswezen, met seininrichting en torenklok en voor voorbereidende werkzaamheden voor den bouw van een postkantoor samen bedragende f 96 000,— worden dan ook terug genomen.

Het is gebleken, dat de bij dit onderartikel, sub g en i, van de voorloopig vastgestelde begrooting voor Aruba toegestane kredieten dit jaar niet zullen worden gebruikt.

In verband hiermede wordt thans voorgesteld deze kredieten af te voeren.

Ad. 6o. Het plan ten aanzien van het magazijn voor explosieven werd ongeveer een jaar geleden opgemaakt en toen nog geen vaste plannen bestonden omtrent uitschakeling van de Caracasbaai als haven, waar voor Curaçao bestemde explosieven gelost worden en verwacht werd toen nog, dat deze baai voor het lossen van explosiefstoffen nog vele jaren zou worden gebruikt.

Nu zal echter zoo spoedig mogelijk een nieuwe plaats worden uitgezocht, die inderdaad bepaald zal moeten worden in verband met de overlaad gelegenheid voor explosieven en die zal moeten voldoen aan te stellen eischen van veiligheid.

Waar het echter zeer noodzakelijk is, dat het bestaande kruithuis zoo spoedig mogelijk uit de bebouwde kom wordt verwijderd, wordt, gaarne gebruik makende van het naar voren ge-

brachte, dat er geen bezwaren bestaan tegen den post als zoodanig, deze op het ontwerp gehandhaafd, om zoodra mogelijk, daarover te kunnen beschikken.

Ad. 120. De plannen voor de algeheele inrichting van Parera zijn nog niet zoo ver gevorderd, dat hiervoor een vrij nauwkeurige kostenraming te maken zou zijn, zoodat nog niet opgegeven kan worden, welke bedragen boven de reeds aangevraagde f 84 500 noodig zullen zijn. Ondergeteekende heeft ook zijn aandacht aan deze aangelegenheid gewijd en heeft de consequenties van de inrichting van Parera als gouvernementserf moeten aanvaarden. Nu eenmaal Parera de centrale werkplaats is voor den dienst van Openbare Werken, kan het niet anders, dan dat aldaar ook werkplaatsen en opslagruimten worden ingericht. Zoo is ook de overplaatsing van de werkplaats van het Rif, waar tegenwoordig het werk grotendeels op den openbaren weg wordt verricht, noodzakelijk en zal er te Parera een werkplaats moeten worden gebouwd en ingericht. Verder eischt vanzelfsprekend de uitvoering van de vele onderhanden zijnde werken de noodige hulpinrichtingen als opslagplaatsen, werkkeeten, reparatie- en onderhoudsinrichtingen enz., die mede ook in verband met het veel uitgebreider materieel dan vroeger voor alle gouvernementen diensten benodigd, meer ruimte vorderen en van grooter omvang moeten zijn dan voorheen. Een en ander is een noodzakelijk en onafwendbaar gevolg van den snellen opbloei van Curaçao en Aruba, die aan de Openbare diensten steeds hooger eischen stelt. Dit neemt niet weg, dat er mede rekening gehouden zal worden, dat de opzet blijft binnen de perken van het doel, waarvoor Parera is bestemd. De opzet vraagt groote bedragen, maar zoodra deze is voltooid, zullen slechts gelden voor de exploitatie noodig zijn. Vergeten moet niet worden, dat door een goede inrichting een economische werkwijze mogelijk is.

De uitgaven voor het vervoer van ambtenaren, personeel en werkvolk naar Parera zijn zeer gering, omdat de sleepboot, die daarbij gebruikt wordt, toch dagelijks onder stoom is. zoodat dit vervoer geen noemenswaardige extra-kosten medebrenkt. Voor de arbeiders zijn de gewone werktijden aangehouden gebleven. Voor het kantoorpersoneel is de schafttijd tusschen 12 en 1 verlengd. Overigens is geen wijziging gebracht in de kantoortijden.

Ad. 130. Op Steenrijk zijn momenteel 2 kleine steenbrekers in bedrijf om den geheelen wegdienst van het benodigde steenmateriaal te voorzien.

Deze voorziening is uit den aard der zaak zeer gebrekkig; bovendien is de capaciteit van de bestaande inrichting ten eenemale onvoldoende.

In de eerste plaats is het materiaal, dat met de huidige inrichting wordt verkregen, niet van zoodanige afmetingen en zoodanig gesorteerd, als voor de beste uitvoering noodig is, maar bovendien is de capaciteit te gering, zóó, dat slechts met nachtwerk en zonder gelegenheid tot behoorlijk onderhoud der machines ternauwernood de levering van voldoende materiaal voor het werk aan de wegen in de stad c. a. kan worden bijgehouden. De aanwezige brekertjes zijn derhalve aan groote slijtage blootgesteld. Voor den aanleg van den weg om het Schottegat en verderen wegeaanleg is geen materiaal beschikbaar.

De aandacht wordt gevraagd voor het feit, dat stagnatie in de aflevering en aanvoer van materiaal voor den wegebouw ook stagnatie en zelfs stilstand in den wegeaanleg kan betekenen, met gevolg grootere onkosten.

Aangenomen mag worden, dat bij het beeindigen van het groote werk der wegenverbetering, de werktuigen zoo goed als versleten zullen zijn, althans behooren zij geheel te zijn afgeschreven. Ook dan zal voor reparatie en vooral voor betonbouw nog veel steenmateriaal noodig zijn, hetwelk toch steeds goedkoper hier kan worden gewonnen, dan dat het van Aruba kan worden betrokken.

De inrichting voor steenwinning mag echter niet verder gaan in haar opzet, dan strikt noodig is voor de levering van materialen voor de werken in de naaste toekomst.

De aangevraagde bedragen hebben de bedoeling niet verder te gaan met de uitbreiding dan boven is aangegeven.

Ad. 140. Een eenvoudiger plan, waarbij geen belemmeringen voor het verkeer blijven voorkomen en dat tevens goedkoper is, is onder de gegeven omstandigheden, daar het bovenstroomsch gelegen terrein in handen van particulieren is, niet wel te vinden. Verschillende mogelijkheden werden onder-

zoekt, maar bleken met het oog op het dure transport van materialen of door meerder te verrichten grondwerk de kosten zelfs hooger te zijn. Waar bij grooten regenval ongeveer 80 M3. water per seconde den hoofdweg passeert, is de brugoplossing wel de beste en meest afdoende voor dezen zeer druk bereden weg. Uit verkregen inlichtingen is gebleken, dat in den regentijd de overgang meermalen langer dan 2 uur gestremd is; afdoende maatregelen zijn dan ook dringend noodig.

Ad. 160. Opbreken van bestaande bestratingen geschiedt alleen daar, waar dit beslist noodzakelijk is, hetzij voor den waterafvoer, hetzij om open goten, welke langs de straten gelegen zijn en het tegenwoordig veel drukker verkeer uitermate belemmeren, te kunnen benutten voor trottoirs, om hierdoor de geheele straatbreedte, die dikwijls reeds zeer onvoldoende is voor het tegenwoordige verkeer, te kunnen gebruiken.

De vroegere toestand van het Brionplein, dat slechts gedeeltelijk geasfalteerd was, gaf steeds aanleiding tot klachten. Er heerschte een groote stofplaag voor omwonenden, de weg langs de havenzijde werd geheel in beslag genomen door parkeerende auto's, er was te weinig ruimte voor voertuigen, die voor de geopende brug wachtten, terwijl de waterafvoer zeer onvoldoende was en een groot gedeelte van de pleinoppervlakte onbenut bleef.

In de Columbusstraat worden, ook als gevolg van vragen van aanwonende winkeliers, trottoirs aangelegd en de open gaten, die steeds vervuild werden en het verkeer belemmerden, vervangen door een rioleering, die tevens noodig is om de afwatering van aangrenzende straten te verzekeren. Voor hetzelfde doel worden plannen gemaakt om een gedeelte van de Bredestraat op Otrabanda te verbeteren. Dat hier geen trottoirs aanwezig zijn, wordt algemeen als zeer gevaarlijk voor het voetgangersverkeer geoordeeld; de straat is onregelmatig, wegens de open goten te smal voor het drukke verkeer, terwijl verbetering zeer noodzakelijk is met het oog op den waterafvoer van hooger gelegen straten over de lager gelegene, hoezeer het te betreuren is, dat in deze drukke straat veranderingen moeten plaats vinden.

De Penstraat is een van de straten, die het eerst verbeterd zal worden, terwijl de Bargestraat binnenkort in tekening gebracht zal worden.

Waar voor deze straten en aanliggende terreinen omvangrijke opnamen en berekeningen voor waterafvoer noodig zijn, kon, hoewel dit in de bedoeling lag, de uitvoering niet terstond ter hand genomen worden. Overigens wacht de Penstraat nog op bereidverklaring van verschillende grondeigenaren om terreinstroken voor de noodzakelijke verbreding af te staan.

De rioleeringen, welke tot nu toe werden aangelegd, waren een noodzakelijk gevolg van betreffende straatverbeteringen, daar op geen andere wijze een goede waterafvoer was te verkrijgen.

Deze rioleeringen werden daarom als een deel van de wegenverbetering beschouwd. Deze algemeen gebruikelijke overdekte goten voor waterafvoer werden tevens zonder noemenswaardige extra kosten dienstbaar gemaakt om als riool te fungeren, hetgeen een zeer groote hygienische verbetering beteekent.

Dit heeft, waar tegenwoordig toch maar al te veel faecaliën en afvalstoffen op erven gedeponeerd worden, met alle daaraan verbonden onhygienische gevolgen, een groot voordeel.

De klachten, waarvan melding gemaakt is, bereikten ook den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst. Deze klachten zijn zeer wel te verklaren, daar de bewoners van straten faecaliën en ander afval in de aangebrachte kolken deponeeren, hetgeen door opzichters van het Departement van Openbare Werken meerdere malen geconstateerd is. Dat aan dezen wanstoestand ten spoedigste een einde wordt gemaakt, b.v. door eventueele boetebepalingen of verplichte installatie van een watercloset, dat zonder bezwaar op de rioleering kan worden aangesloten en waarvoor de gelegenheid telkens per advertentie voor alle aanwonenden open is gesteld, is hoogst wenschelijk.

Aansluiting van voldoende waterclosets zal voldoende doorspoeling verzekeren. Indien dit niet het geval is, zal doorspoeling met zeewater om een nader te bepalen tijdsruimte gewenscht zijn.

Het is noodzakelijk gebleken alsnog een paar kredieten ten laste van dit artikel aan te vragen, t. w. inrichten van een

vliegveld op de gouvernements plantage Hato	f 3 000,—
aanschaffing van een zolderdekschuit.....	15 000,—
aanschaffing van een motorboot en 3 vletten voor den haven- en loodsdienst.....	25 000,—

Tot toelichting diene het volgende:

In verband met den voorgenomen vliegtocht van Nederland naar Curaçao door een Nederlandschen vliegenier zal het noodig zijn over een vliegveld te beschikken.

Teneinde de baggerwerken in het Waaiगत naar behooren te kunnen uitvoeren, alsmede voor het transport te water van materialen en materieel is het dringend noodig, dat het Departement van Openbare Werken over een zolderdekschuit van pl. m. 100 ton draagvermogen beschikt.

Voor den haven en loodsdienst, die zich steeds meer en meer uitbreidt, is de aanschaffing van nog een motorboot en drie vletten een dringende behoefte, wil men den dienst naar behooren uitvoeren.

In verband met een en ander wordt thans voorgesteld dit onder artikel met f 2 704 000,— te verhoogen instede van met f 2 787 000,—.

Ad. nota van wyzigingen. De eerste stap, die gedaan moet worden om het oeververbindingsvraagstuk op te lossen is te beslissen of van gouvernementswege de verbinding zal worden tot stand gebracht. Nu de afdeelingen met ondergeteekende van meening blijken, dat de oeververbinding door een brug moet blijven gehandhaafd, zal de vraag, op welke wijze dit vraagstuk kan worden tot oplossing gebracht door deskundige voorlichting nader moeten worden aangegeven. Eerst daarna zullen de definitieve plannen worden vastgesteld en aan den Raad de gelden voor den bouw worden aangevraagd.

De kwestie van een veerpont dient feitelijk naast die der brug te worden beschouwd, omdat dit een op zichzelf staand plan is, dat bijdraagt tot opheffing van verkeersbelemmeringen. Hoe eerder dit tot oplossing zou kunnen komen, des te spoediger zou een ongerief zijn weggenomen. Indien men dit vraagstuk evenwel wil vastkoppelen aan die der brug en daarvan afhankelijk stellen, zal ook dit moeten wachten om met het vraagstuk der brug tot oplossing gebracht te worden.

In verband met het in gebruik nemen van meer loodsbooten, moet het personeel hier booten noodwendig worden uitgebreid.

De thans voorgestelde verhooging van onderartikel 124 met f 14 400,— houdt hiermede verband.

Voorloopig zal niet behoeven te worden overgegaan tot het uitschrijven van een leening, daar eventueel boven de som der ontvangsten uitgaande betalingen door voorschotten uit 's Rijks schatkist zullen worden verkregen.

Mocht te eeniger tijd tot het consolideeren dier voorschotten in een leening moeten worden overgegaan, dan zal, zooals artikel 172 van het Regeerings Reglement voorschrijft, daaraan een verordening en een wet behooren vooraf te gaan.

Eerst als het zoover komt, zal het tijd wezen om over de details van gedachten te wisselen.

Ten slotte zal ondergeteekende de onder zijn aandacht gebrachte kwestie van waterwinning op St. Martin ernstig in overweging nemen.

Hij is bereid de noodige maatregelen te nemen, maar zal hierbij toch eenig voorbehoud moeten maken.

Voor zoover de veeteelt op dat eiland in het groot beoefend wordt, zal de waterwinning door de eigenaren ter hand moeten worden genomen.

Het Bestuur kan in deze voorlichting geven en door voorschotten, desnoods renteloos, het tot stand komen van damaanleg voor waterwinning bevorderen.

Aan St. Eustatius is gedacht bij den post van artikel 80 op de begrooting voor 1930. Voordat de noodige gegevens verkregen en voorbereidende maatregelen voor bevordering van eenige cultuur zijn genomen, en hun beslag hebben gekregen, zal deze post wel ter beschikking zijn.

Ten einde Uwen Raad een beter overzicht over de aangebrachte wijzigingen te geven, wordt hierbij een gewijzigd Ontwerp ingediend.

Willemstad, den 19n. Juli 1929.
De Gouverneur van Curaçao,
L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—1.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.*

Gewijzigd Ontwerp.

No. 4.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 te wijzigen;

Heeft, gehoord den Raad van Bestuur, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

- A. In artikel 1 van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 worden de volgende wijzigingen aangebracht:
10. onderartikel 1 wordt verhoogd met f 33 600,— en gebracht op f 250 876,—;
  20. onderartikel 18 wordt verhoogd met f 4 800,— en gebracht op f 106 944,—;
  30. onderartikel 22 wordt verhoogd met f 27 000,— en gebracht op f 38 940,—;
  40. onderartikel 42 wordt verhoogd met f 1 200,— en gebracht op f 82 798,—;
  50. onderartikel 43 wordt verhoogd met f 10 000,— en gebracht op f 32 200,—;
  60. onderartikel 46 wordt verhoogd met f 33 000,— en gebracht op f 59 000,—;
  70. tusschen de onderartikelen 54 en 55 worden twee nieuwe onderartikelen ingevoegd, luidende:
„onderartikel 54bis. Bijdrage aan de Groep Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond..... f 500,—
onderartikel 54ter. Bijdrage aan het Muziekkorps „St. Cecilia”..... f 600,—.”
  80. onderartikel 65 wordt verhoogd met f 32 000,— en gebracht op f 441 780,—;
  90. tusschen het onderartikel 65 en 40. Verdere kosten van het Onderwijs wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 65bis. Vergoedingen aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding van de kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandse verloven aan leerkrachten dier scholen f 64 000,—.”
  100. tusschen de onderartikelen 82 en 83 worden twee nieuwe onderartikelen ingevoegd, luidende:
„onderartikel 82bis. Aanschaffing van een dienstautomobil voor den opzichter..... f 1 800,—
onderartikel 82ter. Onderhoud en herstelling van een dienstauto..... f 1 000,—.”
  110. tusschen de onderartikelen 85 en 86 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 85bis. Aanschaffing van een motorboot voor den quarantaine-dienst in de haven f 10 000,—.”
  120. onderartikel 94 wordt verlaagd met f 7 200,— en gebracht op f 14 280,—;

Eindverslag

- 130. tusschen de onderartikelen 97 en 98 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 97bis. Aanschaffing van een truck met kranen, 5 trucks, 5 wagens en 1 tractor... f 26 400,—.”
- 140. onderartikel 99 wordt verhoogd met f 2 700,— en gebracht op f 5 100,—;
- 150. tusschen de onderartikelen 99 en 100 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 99bis. Loon van 4 onderopzichters..... f 12 000,—.”
- 160. onderartikel 100 wordt verhoogd met f 6 400,— en gebracht op f 63 100,—;
- 170. tusschen de onderartikelen 105 en 106 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 105bis. Aanschaffing van een ziekenauto voor Curaçao..... f 7 000,—.”
- 180. onderartikel 106 wordt verhoogd met f 2 400,— en gebracht op f 6 600,—;
- 190. onderartikel 110 wordt verhoogd met f 28 240,— en gebracht op f 120 140,—;
- 200. onderartikel 122 wordt verhoogd met f 2 704 000,— en gebracht op f 3 449 000,—;
- 210. onderartikel 124 wordt verhoogd met f 14 400,— en gebracht op f 57 300,—;
- 220. onderartikel 138 wordt verhoogd met f 185 000,— en gebracht op f 223 000,—, terwijl de omschrijving gewijzigd en gelezen wordt als volgt:
„Toelagen aan ambtenaren en beambten ter aanvulling van het verschil tusschen de aan hen bij de samenstelling van deze begrooting toegedachte bezoldigingen en toelagen en de door hen in 1927 genoten inkomsten, zoomede duurtebijslagen aan ambtenaren, beambten, gepensioneerden en militaire politie”.

B. De totalen der volgende Afdeelingen der voornoemde begrooting worden op twee plaatsen, op het einde van de Afdeelingen en in het Algemeen Overzicht, gewijzigd en gelezen als volgt:

Afdeeling	I.	Algemeen en gewestelijk bestuur	f 488 841,—
”	II.	Rechts- en politiewezen	872 754,—
”	III.	Geldelijk beheer.....	616 067,—
”	IV.	Eeredienst, onderwijs en armenzorg.....	887 994,—
”	VI.	Openbare gezondheidsdienst.....	455 666,—
”	VII.	Openbare werken.....	4 254 441,—
”	VIII.	Haven- en loodswezen.....	166 220,—
”	X.	Pensioenen, wachtgelden, enz.....	560 796,—

C. In het Algemeen Overzicht worden de totalen van Curaçao, Aruba en Alle eilanden gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen f 6 042 411,—, f 842 515,— en f 1 538 496,—.

D. Het eindcijfer der begrooting wordt overal gewijzigd en gebracht op f 8 773 779,— (acht miljoen zeventien honderd drie en zeventig duizend zeventien honderd negen en zeventig gulden).

E. De voor het eiland Curaçao op den bij de voornoemde begrooting behoorenden staat van „Raming der middelen en inkomsten van Curaçao voor het dienstjaar 1929” onder A. a,b,c,d,e,i,k,n en B. j,o,p,r,aa en cc vermelde bedragen worden verhoogd met respectievelijk f 200 000,—, f 100 000,—, f 2 000,—, f 13 000,—, f 25 000,—, f 40 000,—, f 7 000,—, f 20 000,—, f 10 000,—, f 75 000,—, f 20 000,—, f 20 000,—, f 75 000,— en f 50 000,— en die voor Aruba onder A. a,b, en B. aa met respectievelijk f 50 000,—, f 50 000,— en f 100 000,—, terwijl de in de kolom „Totaal” van voormelden staat onder voormelde letters voorkomende bedragen gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen worden f 1 434 000,—, f 1 020 000,—, f 18 700,—, f 57 300,—, f 57 200,—, f 411 500,—, f 44 900,—, f 90 000,—, f 34 500,—, f 257 000,—, f 80 000,—, f 40 000,—, f 655 000,— en f 50 000,—.

Na B. ee van voormelden staat wordt een nieuw middel geraamd, als volgt:

„ff. Terugbetaling door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij van gedane uitgaven voor verrichte politiediensten op hare terreinen” en in de kolommen „Curacao” en „Totaal” ingevuld het bedrag van f 50 000,—”.

De totalen der ramingen voor A. Belastingen en B. Inkomsten van onderscheiden aard worden gewijzigd en gebracht op onderscheidenlijk f 3 319 900,— en f 1 881 600,—.

Het overzicht van vorenbedoelden staat zal als volgt luiden:

A. Belastingen.....	f 3 319 900,—
B. Inkomsten van onderscheiden aard.....	1 881 600,—
C. Leening tot dekking der uitgaven voor:	
a. straten- en wegenverbetering.....	f 1 282 000,—
b. havenverbetering.....	1 633 000,—
c. aanleg van straten en wegen (Aruba).....	75 000,—
d. aanleg van een pier (Aruba).....	400 000,—
e. aanleg van waterwerken	300 000,—
	<hr/>
	3 690 000,—
	<hr/>
	f. 8 891 500,—

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1978-1980-1

Gewijzigd Ontwerp.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--1.

Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Eindverslag.

No. 5.

Ad. onderartikelen 1, 18 en 22. De overgrootte meerderheid der leden was het met het door het Bestuur ten aanzien van de vermeerdering der inkomsten der ambtenaren blijkens de memorie van antwoord te volgen systeem van het verlenen van een duurtebijslag eens, aangezien zij van oordeel is, dat in de tegenwoordige omstandigheden het niet raadzaam te achten is tot verhooging der organieke salarissen der ambtenaren over te gaan.

Met de in de memorie van antwoord aangegeven gedachte wijze van uitkeering, zooals zij daar ligt, kon zij zich echter niet vereenigen. Zij zou de voorkeur geven aan de volgende schema:

tot f 3 000,—	gehuwd	20 ⁰ / ₀ ,	ongehuwd	10 ⁰ / ₀
„ 6 000,—	„	15 ⁰ / ₀ ,	„	5 ⁰ / ₀
„ 8 000,—	„	10 ⁰ / ₀ ,	„	5 ⁰ / ₀ ;

dus met een grens, n.l. tot en met een inkomen van f 8 000,— en verder met een maximum van f 750,—.

Algemeen kon men er zich mede vereenigen, dat aan alle daarvoor in aanmerking komende ambtenaren een kindertoeslag zal worden uitgekeerd, doch wilde de overgrootte meerderheid der leden het maximum lager stellen dan het Bestuur, n.l. op f 150,— per kind per jaar.

De afdelingen zullen het op prijs stellen ingelicht te worden omtrent de beperkende bepaling, welke het Bestuur zich voorstelt te maken ten aanzien van gehuwde ambtenaren, waarvan beide echtgenooten in 's Lands dienst zijn en zijn voorshands van meening, dat in dat geval slechts het hoofd des gezins voor duurtebijslag in aanmerking moet komen.

In de memorie van antwoord is niet vermeld, hoe het Bestuur zich den duurtetoeslag aan de militaire politie denkt; hieromtrent zouden de afdelingen gaarne ingelicht willen worden. Heeft de militaire politie of wellicht een deel dezer organisatie vroeger wel eens een 13de maand of eenige andere uitkeering wegens de plaatselijke duurte gehad en zoo ja, is dat voor eens geweest of is een of ander krachtens eenige regeling een uitkeering, welke ook in de toekomst zal moeten worden uitbetaald? Bij de bespreking van deze aangelegenheid werd opgemerkt, dat de militairen niet zulke dure woningen te bekostigen hebben en vrije of zoo goed als geheel vrije geneeskundige behandeling enz. genieten.

In verband met het feit, dat Curaçao slechts de helft van de kosten van het garnizoen betaalt, werd door de leden gevraagd of hierbij dus bedoeld is slechts de helft der kosten gemeoid met den duurtebijslag aan de militairen aan te vragen.

Ten slotte wilde het den afdelingen voorkomen, dat gepensioneerden, voornamelijk weduwen, ook op andere plaatsen dan op Curaçao en Aruba, duurtebijslag, al zou het niet hetzelfde percentage hoeven te zijn als toegekend aan die op Curaçao en Aruba, behoeven.

Met genoegen werd er kennis van genomen, dat bevorderd zal worden, dat de dienstdoende Ambtenaar van het Openbaar Ministerie en de Griffier op Aruba geen uitzonderingsposities zullen bekleeden. Het was niet de bedoeling van de leden, die de desbetreffende opmerking in het voorloopig verslag maakten, dat een ambtenaar met werkzaamheden overladen zou worden, hetgeen ook naar hunne meening van weinig beleid zou getuigen, maar slechts, dat personen, die reeds in het corps een

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1929-1930

rang hebben, met de werkzaamheden van Griffier of dienstdoende Ambtenaar van het Openbaar Ministerie zouden worden belast, om moeilijkheden, zooals zich vroeger reeds hebben voorgedaan, te voorkomen.

Ad. onderartikel 122, sub. 4o. De leden verklaarden wegens den korten tijd, verlopen tusschen de indiening van de memorie van antwoord en het behandelen daarvan in de afdeelingen niet in de gelegenheid te zijn geweest het ter Griffie van den Raad gedeponseed contract betreffende de havenwerken te bestudeeren. Zij schorten hun oordeel daaromtrent dan ook op en behouden zich het recht voor later op deze aangelegenheid terug te komen. In het algemeen leek het wel aan te bevelen, dat groote voorzichtigheid betracht wordt bij het overeenkomen van uitvoering van werk in régie cointeresse.

Finansverlag

De afdeelingen zouden gaarne vernemen of onder de uitvoeringskosten voor de havenwerken te Willemstad ook de vergoeding van den contractant-aannemer begrepen is.

Ad. 6o. De afdeelingen zouden gaarne, vóórdát het Bestuur overgaat tot beschikken over dezen post, met het Bestuur overleg plegen over de plaats, welke het op het oog zal hebben voor plaatsing van het magazijn voor explosieven.

Ad. 12o. Het antwoord van het Bestuur in de memorie van antwoord heeft de bezorgheid der leden ten deze niet kunnen wegnemen. Zij verzochten dan ook op de hoogte te worden gebracht en gehouden van al wat er op Parera reeds tot stand gebracht is en nog tot stand gebracht zal moeten worden.

Ad. 14o. De afdeelingen verklaarden van meening te blijven, dat hier een goedkoopere oplossing te vinden is. Hierbij moet in de eerste plaats gezorgd worden, dat het water zooveel mogelijk tegengehouden wordt van naar zee te loopen en dus meer ten goede komt aan landbouw en veeteelt.

Ad. 16o. Het werd door de overgrootte meerderheid der leden ten zeerste betreurd, dat blijkbaar de werken vroeger zoodanig aangelegd zijn, dat die, gepaard met zulke belangrijke kosten, weer opgebroken moeten worden. Zij is dan ook van meening, dat er meer systeem en meer continuïteit ten deze moeten zijn.

De hoop werd door de overgrootte meerderheid in de afdeelingen uitgesproken, dat de plannen ten aanzien van de Breedestraat Otrabanda zoo min mogelijk gepaard zullen gaan met opbreking daarvan.

Met genoegen werd er kennis van genomen, dat de bedoeling van het Bestuur ten aanzien van de riolen in kwestie was, maatregelen te treffen in het belang van de hygiene. De eenige dagen geleden gepubliceerde advertentie van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gaat echter langs de zaak heen, aangezien het niet ging over stank uit de closets, maar uit de kolken op straat.

Eenige leden betreurden, dat het Bestuur niet reeds bij deze begrooting gelden heeft kunnen aanvragen voor de in het voorloopig verslag aangegeven doeleinden zoowel op St. Martin als op St. Eustatius en blijven bij hun meening, dat het noodzakelijk is ten deze alsnog maatregelen te nemen.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijne meening omtrent de gemaakte opmerkingen en de gestelde vragen zal willen kenbaar maken, achtten de afdeelingen de openbare behandeling daarvan voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24n. Juli 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

C. N. WINKEL.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--2.

Keur van den.....
tot wijziging van de Notificatie van den
4den Februari 1859 (P. B. No. 2), waarbij
de bestaande bepalingen nopens het weiden
en schutten van vee worden afgeschaft en
nieuwe ingevoerd.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is,
de Notificatie van den 4den Februari 1859 (P. B. No. 2), waarbij
de bestaande bepalingen nopens het weiden en schutten van
vee worden afgeschaft en nieuwe ingevoerd, zooals gewijzigd,
laatstelijk bij de keur van den 21sten Juni 1929 (P. B. No. 54)
te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad,
vastgesteld onderstaande keur.

Artikel 1.

De schutgelden vermeld in artikel 8 van de Notificatie van
den 4den Februari 1859 (P. B. No. 2), waarbij de bestaande be-
palingen nopens het weiden en schutten van vee worden afge-
schaft en nieuwe ingevoerd, zooals gewijzigd, laatstelijk bij de
keur van den 21sten Juni 1929 (P. B. No. 54) worden verdub-
beld en respectievelijk gebracht op f 2,—, f 1,— en f 0 60.

Artikel 2.

Deze keur treedt in werking met ingang van den dag na dien
harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--2.

*Keur van den.....
tot wijziging van de Notificatie van den
4den Februari 1859 (P. B. No. 2), waarbij
de bestaande bepalingen nopens het weiden
en schutten van vee worden afgeschaft en
nieuwe ingevoerd.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Waar het noodig is te trachten, den overlast te keeren, welke door planters ondervonden wordt van vee, dat geschut moet worden, stelt ondergeteekende hierbij voor de schutgelden, bepaald bij artikel 8 van de Notificatie van den 4den Februari 1859 (P. B. No. 2), waarbij de bestaande bepalingen nopens het weiden en schutten van vee worden afgeschaft en nieuwe ingevoerd, te verdubbelen.

Willemstad, den 17n. Augustus 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--3.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
28n. December 1928 (P. B. 1929, No. 5),
tot opdracht van politiedienst in Curaçao
aan de Troepen aldaar.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 28n. December 1928 (P. B. 1929, No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar, te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 28n. December 1928 (P. B. 1929, No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar, wordt gewijzigd als volgt:

Artikel 11. lid 1, wordt gelezen:

(1) Deze verordening treedt op die eilanden of in die gedeelten daarvan, waar opdracht van politiedienst aan de Troepen is verstrekt, in werking op door den Gouverneur bepaalde tijdstippen.

In het tweede lid van voormeld artikel vervallen de woorden: „Bij de inwerkingtreding van deze verordening vervalt telkens voor de districten of eilanden, waarvoor zij in werking treedt”

en worden daarvoor gelezen:

Op de hierboven bedoelde tijdstippen vervalt voor de eilanden of voor die gedeelten daarvan, waarvoor de in het eerste lid genoemde opdracht is verstrekt .

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien haer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--3.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
28n. December 1928 (P. B. 1929, No. 5),
tot opdracht van politiedienst in Curaçao
aan de Troepen aldaar.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Artikel 11 van de verordening van den 28n. December 1928 (P. B. 1929, No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar, laat die opdracht alleen toe voor een geheel district en niet voor een gedeelte daarvan. Echter spreekt artikel 1 van voormelde verordening wél van „bepaalde gedeelten” van een eiland.

Deze tegenstrijdigheid nu doet twijfel ontstaan of de opdracht toelaatbaar is voor een *gedeelte* (b. v. voor Rio Canario, in het 2e district, en omgeving) van een district.

De omstandigheden maken het noodig, dat een gedeelte van het 2e district rond het Schottegat gesteld wordt onder de militaire politie.

De voormelde wijzigingen strekken om de moeilijkheden te ontgaan, die zouden kunnen voortkomen uit de opvatting dat in artikel 1 niets anders bedoeld is dan district.

Op Rio Canario, Rust en Cas Chikitoe oefenen de militairen sinds 8 Juni 1929 reeds feitelijk den politiedienst uit; het terugbrengen onder de burger-politie is niet meer verantwoord.

Willemstad, den 21n. September 1929.

De Gouverneur van Curaçao.

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--4.

*Verordening van den.....
tot aanvulling van de verordening van den
21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71),
betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71), betreffende den loodsdienst en de loodsgelden, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 19den Juni 1925 (P. B. 1925 No. 25), aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Aan artikel 8 van de verordening van den 21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71), betreffende den loodsdienst en de loodsgelden, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 19den Juni 1925 (P. B. 1925 No. 25), wordt vóór den laatsten zin het volgende toegevoegd:

„30. voor het bestellen van een loods aan boord van een stoomschip, dat na verloop van een half uur na aanboordkomst van den loods niet gereed is om de reis uit te voeren, een bedrag van f 25.—, zoowel bij dag als bij nacht.”

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--4.

*Verordening van den.....
tot aanvulling van de verordening van den
21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71),
betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het gebeurt meermalen, dat een stoomschip een loods bestelt en als de loods aan boord is, besluit een paar uren later te vertrekken.

Het behoeft geen betoog, dat een schip, dat den schijn verwekt te willen varen door een loods te bestellen, alle daarop volgende schepen ophoudt, waardoor deze veel tijd verliezen en bovendien, waar dit zich meestal afspeelt tegen het vallen van den avond, ook dubbel loodsgeld moet worden betaald.

De hierbij voorgestelde aanvulling van de Loodsdienstverordening is bedoeld om een einde te maken aan dit euvel, dat een belemmering voor de scheepvaart vormt.

Willemstad, den 2n. October 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--4.

*Verordening van den.....
tot aanvulling van de verordening van den
21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71),
betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Tegen het in het ontwerp voorgestelde werden in de afdeelingen geen bezwaren gemaakt. Slechts werd gemeend, dat het juister zou zijn te spreken van „de reis te aanvaarden” in stede van: „de reis uit te voeren”.

In het principe aan het voorstel ten grondslag liggende n. l. het stellen van een soort van boete op het geval in het ontwerp bedoeld, werd echter algemeen aanleiding gevonden om ook de billijkheid te betoogen van een vergoeding aan de schepen in het geval, dat b. v. door in het ongereede zijn van loodsbooten of ongesteldheid onder het loodspersoneel, een tijdig aangevraagde loods niet zijn diensten is kunnen komen presteeren vóórdát het oogenblik is aangebroken, waarop voor loodsdiensten het dubbele tarief ingaat. Deze vergoeding zou hierin gevonden kunnen worden, dat in het hier bedoelde geval de schepen slechts het enkel tarief moeten betalen. Een opmerking in het ontwerp van een bepaling als hier bedoeld, werd dan ook algemeen voorgestaan.

Het instituut van een dag- en een nachttarief ter sprake zijnde, werd de meening te kennen gegeven, dat het aan te bevelen zou zijn om evenals in verschillende andere havens, slechts één tarief voor den dag en voor den nacht vast te stellen. Dit zou zonder eenig bezwaar voor 's Lands kas kunnen geschieden door verhooging van het dag-tarief en verlaging van het nacht-tarief.

De omstandigheid, dat door oorzaken b. v. te wijten aan het in het ongereede zijn van loodsbooten, schepen dubbel tarief moeten betalen, omdat zij na 6 uur 30 min. 's avonds uitgeloodst worden, zal zich dan niet meer kunnen voordoen.

Met die meening vereenigden de afdeelingen zich algemeen en werd dit punt in de aandacht van het Bestuur aanbevolen. Een ontwerp met de strekking als hierbedoeld wordt t. g. t., na het tot stand komen van het onderhavige aangevuld als daareven aangegeven, algemeen gaarne tegemoet gezien.

Aldus vastgestel op Curaçao, den 18n. October 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--4.

*Verordening van den.....
tot aanvulling van de verordening van den
21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71),
betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.*

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Ondergeteekende vernam met genoegen, dat er tegen het in het ontwerp voorgestelde in de afdeelingen geen bezwaren werden gemaakt.

De woorden „de reis uit te voeren” worden bij nota van wijzigingen veranderd in: „de reis te aanvaarden”.

Met den wensch tot opnemning van een bepaling, dat in het geval in het voorloopig verslag bedoeld de schepen slechts het enkel tarief betalen, zal bij indiening eener nieuwe Loodsdienstverordening rekening kunnen worden gehouden. Opgemerkt moge worden, dat thans reeds aan art. 18 van de „Loodsdienstverordening 1922” een zoodanig ruime interpretatie wordt gegeven, dat indien een schip door maatregelen van den Gouvernementsdienst in het nachttarief komt te vallen, dat niet toegepast wordt.

Ook met de wenschelijkheid van vaststelling van een uniform dag- en nachttarief zal bij het ontwerp eener nieuwe loodsdienstverordening rekening kunnen worden gehouden.

Willemstad, den 11n. November 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--4.

*Verordening van den.....
tot aanvulling van de verordening van den
21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71),
betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.*

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

In artikel 1 wordt in stede van „uit te voeren” gelezen: „te
aanvaarden”.

Willemstad, den 11n. November 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—4.

*Verordening van den.....,
tot aanvulling van de verordening van den
21sten September 1922 (P. B. 1922 No. 71),
betreffende den loodsdienst en de loodsgelden.*

Eindverslag.

No. 6.

Bij de behandeling van de memorie van antwoord betreffende dit ontwerp in de afdelingen werd algemeen, waar de indiening en de totstandkoming eener geheel nieuwe loodsdienstverordening nog wel eenigen tijd zullen vorderen, aangedrongen op partieele wijziging der verordening in dien zin, dat in het geval in het voorloopig verslag bedoeld de schepen slechts het enkel tarief zullen betalen of nog beter, dat in een en ander afdoende voorzien wordt door invoering van één tarief voor dag en nacht, wat ook zeker in het belang van het verkeer in de haven zal zijn.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn meening omtrent het bovenstaande zal willen mededeelen, achten de afdelingen de openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 27n. December 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--5.

Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
28n. December 1928 (P. B. 1929, No. 5),
tot opdracht van politiedienst in Curaçao
aan de Troepen aldaar.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. 1929 No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar, te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Art. 11 van de verordening van den 28n. December 1928 (P. B. 1929 No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar, wordt gewijzigd als volgt:

het eerste lid wordt gelezen:

„(1) Deze verordening treedt in de districten van het eiland Curaçao of gedeelten daarvan en eventueel ook op de andere eilanden van Curaçao of in gedeelten daarvan in werking op door den Gouverneur bepaalde tijdstippen.”;

de aanhef van het tweede lid wordt gelezen:

„(2) Bij de inwerkingtreding van deze verordening vervalt telkens voor de eilanden of gedeelten daarvan, waarvoor zij in werking treedt.”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad. ZITTINGJAAR 1929—1930—5.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
28n. December 1928 (P. B. 1929, No. 5),
tot opdracht van politiedienst in Curaçao
aan de Troepen aldaar.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Ofschoon art. 1 van de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. 1929 No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar spreekt van politiedienst op door den Gouverneur aangewezen eilanden dan wel in bepaalde gedeelten daarvan opgedragen aan officieren, onderofficieren en minderen der troepen, zal wegens de redactie van de eerste twee leden van art. 11 niet overgegaan kunnen worden tot het laten inwerking treden der verordening voor een gedeelte van een district.

Nu maken de omstandigheden het noodig, dat in een gedeelte van het 2de district, rond het Schottegat, de uitoefening van politiedienst aan de Troepen opgedragen wordt. Op Rio Canario, Rust en Cas Chikitoë oefenen de militairen sinds 8 Juni 1929 reeds feitelijk den politiedienst uit en het terugbrengen van dien dienst in die buurten onder de burger-politie is niet meer verantwoord.

De in het ontwerp opgenomen wijzigingen hebben ten doel art. 11 zoodanig te doen luiden, dat zonder bezwaar politiedienst kan worden opgedragen ook in gedeelten van de eilanden van Curaçao, die niet omsloten worden door districtsgrenzen.

Willemstad, den October 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--5.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
28n. December 1928 (P. B. 1929, No. 5),
tot opdracht van politiedienst in Curaçao
aan de Troepen aldaar.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Door de leden, die aan het afdelingsonderzoek betreffende dit ontwerp deelnamen, werd verklaard, dat het door hen slechts bezien wordt voor wat de redactie en niet voor wat de principiele zijde er van aangaat.

Zij maakten uit dien hoofde geen bedenkingen tegen het ontwerp en geldt dit verslag als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n. October 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNROY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—6.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende
vaststelling van bepalingen betreffende het
opium en andere verdoovende middelen.*

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Artikel 15 van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen wordt als volgt gelezen:
„Met de handhaving dezer verordening en het toezicht op hare naleving zijn in die deelen van Curaçao, waar de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. 1929 No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar niet in werking getreden is, behalve de in artikel 8, 1o.—4o. van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen en in die deelen van Curaçao, waar die verordening wel in werking getreden is, behalve de in artikel 8, 1o.—3o. van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en degene, die hem vervangt, de Inspecteur der belastingen en degene, die hem vervangt, de ambtenaren van den Openbaren Gezondheidsdienst en de ambtenaren der belastingen”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—6.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende
vaststelling van bepalingen betreffende het
opium en andere verdoovende middelen.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het moet aan een vergissing worden toegeschreven, dat in artikel 15 van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen het toezicht op hare naleving o. a. opgedragen is slechts aan de in artikel 8, 1o. en 4o. van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen. Hier is natuurlijk bedoeld: „de in artikel 8, 1o-4o van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen”. Deze vergissing herstellende, wordt in het onderhavige ontwerp tevens rekening gehouden met het bepaalde bij art. 11, (2) b van de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. 1929 No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar.

Willemstad, den 22n. October 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—6.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende
vaststelling van bepalingen betreffende het
opium en andere verdoovende middelen.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De behandeling van dit ontwerp in de afdelingen heeft geen
aanleiding gegeven tot eenige bedenking.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 4n. November 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--7.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 28sten December 1928 (P. B.
No. 77), tot heffing van eene belasting op
motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Memor. Ontwerp. Lichting.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. No. 77), tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van der Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 28sten December 1928 (P. B. No. 77), tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten wordt gewijzigd en aangevuld als volgt:

in den laatsten regel van artikel 6 worden tusschen het woord „merk” en „daarvan” gevoegd de woorden: „en het nummer van den motor”; de punt achter het woord „daarvan” in dien regel wordt veranderd in een komma en wordt daarachter ingevoegd: „welk nummer ook op het ontvangbewijs moet worden vermeld.”

tusschen de artikelen 14 en 15 wordt het volgende artikel ingevoegd:

„Artikel 14a.

Aan handelaren in motorrijtuigen op meer dan drie wielen, motorrijtuigen op twee of drie wielen, rijwielen of motorbooten wordt of worden voor elk merk, dat zij vertegenwoordigen, tegen betaling van eenmaal de belasting of belastingen en den prijs der plaat of platen een nummerplaat of -- platen afgegeven, welke zij uitsluitend mogen bezigen voor motorrijtuigen op meer dan drie wielen, motorrijtuigen op twee of drie wielen, rijwielen of motorbooten behoorende tot de door hen vertegenwoordigde merken en tot hun handelonderneming en welke zij in verband met hun zaken op den openbaren weg of op een openbaar water willen vervoeren of beproeven.

Hiertoe dienen de bovengenoemde handelaren zich schriftelijk te wenden tot den Ontvanger met opgave van het merk of de merken, dat of welke zij vertegenwoordigen en van de plaats of plaatsen van de verkooplokalen.”

in stede van het eerste lid van artikel 15 wordt het volgende gelezen:

„Anderen, dan handelaren in motorrijtuigen, rijwielen of motorbooten en ook deze handelaren voor wat betreft motorrijtuigen, rijwielen of motorbooten, niet behoorende tot hunne handelonderneming, die een motorrijtuig of rijwiel, dat of een motorboot, die niet of nog niet in gebruik is, voor een bepaald doeleinde op den openbaren weg of op een openbaar water willen vervoeren of beproeven, zijn verplicht zich tot den Ontvanger te wenden, die, tenzij het hem blijkt, dat het een poging betreft tot belastingontduiking, voor dat doel, met bepaling van het tijdstip, waarop deze ten zijnen kantore moet of moeten worden terugbezorgd, kosteloos een nummerplaat of --platen afstaat.

In zeer bijzondere gevallen ter beoordeeling van den Ontvan-

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--7.

*Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 28sten December 1928 (P. B.
No. 77), tot heffing van eene belasting op
motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De aanvulling van artikel 6 strekt tot bevordering van een betere controle.

De invoeging van artikel 14a en de wijziging van artikel 15 worden voorgesteld naar aanleiding van een verzoekschrift van vertegenwoordigers op Curaçao van automobiefabrikanten in het buitenland, waaruit blijkt, dat de bepalingen van artikel 15 niet voldoende zijn om te voorkomen, dat hun handel van de bepalingen van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928” meer hinder ondervindt dan bepaald noodig is.

De overige voorstellen staan in verband met de invoeging van artikel 14a en de wijziging van artikel 15, behalve de lichte van „artikel 15, eerste lid” uit a. van sub 4o. van artikel 23, welke in het ontwerp is opgenomen omdat in artikel 15 juist sprake is van „niet of nog niet in gebruik” zijnde motorrijtuigen, rijwielen of motorbooten.

Willemstad, den 24n. October 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--7.

*Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 28sten December 1928 (P. B.
No. 77), tot heffing van eene belasting op
motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De behandeling van dit ontwerp in de afdelingen heeft geen aanleiding gegeven tot eenige bedenking daartegen.

Van de gelegenheid, dat een onderwerp rakende o. a. motorrijtuigen ter sprake was, werd gebruik gemaakt om, ofschoon niet rechtstreeks met het ontwerp in verband staande, uiting te geven aan een van verschillende zijden gevoelde wenschelijkheid van herziening van het geldend tarief van vrachtprijzen voor stationneerende en huurautomobielen, waarbij het stadstarief verlagende, ook meer aandacht gewijd wordt aan de prijzen voor het vervoer naar of in de buitendistricten, in het bijzonder de baaien aldaar en ook rekening gehouden wordt met het vervoer van een, twee of meer passagiers.

Wellicht, dat door invoering van het gebruik van afstandmeters, aan een en ander kan worden tegemoet gekomen.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 4n. November 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—8.

Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politie-
keur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de keur van den 21sten Juni 1929 (P. B. No. 54), te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur.

Artikel 1.

De „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de keur van den 21sten Juni 1929 (P. B. No. 54) wordt als volgt gewijzigd:

in den aanhef van art. 78 wordt in stede van „het voorgaand artikel” gelezen: „artikel 77 sub a”;

in het tweede lid van art. 79a vervallen de woorden „in het eerste of stadsdistrict”.

Artikel 2

Deze keur treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—8.

*Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politie-
keur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De wijziging der woorden „het voorgaand artikel” in den aanhef van art. 78 in „artikel 77 sub a” is een correctie, welke reeds had moeten plaats hebben tegelijk met de wijzigingen bij P. B. 1928 No. 77 in de Algemeene Politiekeur aangebracht.

De bepaling van art. 79a, zooals zij nu luidt, schrijft slechts voor, dat bestuurders, die op den openbaren weg *in het eerste of stadsdistrict* een motorrijtuig onder hun onmiddellijk toezicht doen besturen een vergunning van het Hoofd van politie moeten hebben daartoe. Nu is het der politie gebleken, dat chauffeurs, aan wie het rijbewijs is ontnomen overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van art. 78, toch in de buitendistricten, zoogenaamd onder toezicht, auto's blijven besturen. Dat hierdoor aan de intrekking van het rijbewijs veel van haar beteekenis ontnomen wordt, behoeft geen betoog.

De voorgestelde wijziging van art. 79a heeft tot strekking in dezen ongewenschten toestand te voorzien.

Willemstad, den 20n. November 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—8.

Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politie-
keur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De beraadslagingen in de afdelingen over dit ontwerp heb-
ben geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 21n. December 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Revue
ZITTINGER 1922

Verlag
1917

Verlag

The following is a list of the names of the persons who have been mentioned in the text of the book. The names are given in the order in which they appear in the text. The names are given in the order in which they appear in the text. The names are given in the order in which they appear in the text.

1917

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—9.

Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de Zegel-
verordening 1908 (P. B. 1908 No. 52).

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No.
31 van het zittingjaar 1928—1929.)

Algemeene beschouwingen.

Waar met de voorgestelde wijzigingen van de verordening de mogelijkheid wordt geopend om de voor handelspapier en quitantiën te gebruiken plakzegels op drie verschillende manieren te vernietigen, t. w. door den gebruiker met de handteekening, door den gebruiker met een stempel of door den Ontvanger, en degenen, die hieraan de voorkeur geven, dus hun cheque- en quitantieboekjes vóór gebruik bij den Ontvanger met plakzegels kunnen laten zegelen, wil het ondergeteekende voorkomen, dat er geen behoefte bestaat om daarbij ook nog het systeem van zegeling met den natten stempel hier in te voeren. Ter verduidelijking van de zaak wordt eene andere redactie van No. 4 van artikel 1 bij Nota van Wijzigingen voorgesteld.

Het vrijstellen van de belasting van duplicaten en verdere exemplaren van daaraan onderworpen geschriften zal de deur openmaken om de belasting naar willekeur te kunnen ontduiken, zonder veel gevaar te loopen om geverbaliseerd te worden, aangezien — tenzij met het door de Afdeelingen aan de hand gegeven denkbeeld om voor te schrijven, dat deze duplicaten enz. van eene gestempelde verklaring moeten worden voorzien, vermeldende, dat de belasting op het origineel is voldaan, bedoeld wordt, dat deze stempeling door den Ontvanger, na inzage van het behoorlijk gezegeld exemplaar, moet geschieden — in de meeste gevallen niet zal zijn na te gaan of de belasting al of niet behoorlijk betaald is.

Eene bepaling, dat op één zegelpapier na het eerste geschrift ook andere daarmee direct in verband staande geschriften telkens met aanplakking van nieuwe zegels of met gebruikmaking van een nieuw zegelstempel gesteld mogen worden, past niet in de verordening. Het betreft hier immers stukken, aan formaatzegel onderworpen, en het formaatzegel regelt zich naar het formaat van het papier en de uitgebreidheid van het geschrift en niet naar den inhoud van het geschrift. Wel bestaat er bij ondergeteekende geen bezwaar om artikel 16 van de verordening aan te vullen met eene bepaling, dat overeenkomsten van aanneming van werk en de daarmee verband houdende bestekken op hetzelfde zegelpapier kunnen worden gesteld. Bij Nota van Wijzigingen wordt het noodige voorstel hiertoe gedaan.

Artikel 7 is in de verordening opgenomen om ontduiking van de belasting te voorkomen. Ondergeteekende stelt er prijs op, dat deze bepaling, hoe vaag zij ook moge zijn, in de verordening behouden blijft.

De uitgave t. g. t. van een bijgewerkten tekst van de verordening zal worden overwogen.

Artikelen.

ad artikel 1, No. 9, 10, 11 en 12. Ondergeteekende kan zich vereenigen met het gevoelen van de leden, die vinden, dat voor het in Curaçao betaalbaar zoogenaamd kort papier de thans geheven wordende belasting van vijf cent moet worden behouden. Bij Nota van Wijzigingen wordt het hiertoe noodige voorstel gedaan. Voor wat echter de andere stukken betreft, vermeent ondergeteekende, dat het voorgesteld belastingbedrag redelijk is en hoopt hij, dat de leden, die tegen het voorgesteld bedrag van tien cent bezwaren hebben, in het belang van 's Lands kas daar overheen zullen stappen.

ad artikel 1, No. 14. De door de Afdeelingen aan de hand gedane bepaling, dat voor akten van crediet-hypotheekstelling de helft van het bedrag, waarvoor hypotheek gesteld wordt, als basis zal strekken voor de heffing der belasting, zal slechts dienen om den thans heelemaal openstaanden weg tot ontduiking van het schuldbriefzegel half af te sluiten. Ondergeteekende hoopt, dat de leden, die tegen het voorstel bezwaren hebben, bij nader inzien deze zullen laten varen.

ad artikel 1, No. 24. Ondergeteekende vindt geene aanleiding om de vrijstelling van belasting uit te breiden tot de door de Afdeelingen bedoelde stukken.

ad artikel 1, No. 26. Bij Nota van Wijzigingen wordt de gewenschte verandering aangebracht.

ad artikel 1, No. 27. Het woord „anders” in het eerste lid van het voorgestelde artikel 66 is een drukfout en moet natuurlijk „andere” zijn. De in het tweede lid van dat artikel aan de kooplieden opgelegde verplichting om inzage te verleen van boeken en registers heeft ten doel, dat de met het onderzoek belaste ambtenaren uit de boeken enz. zullen kunnen na-gaan, of hun inzage wordt gegeven van *alle* aan de belasting onderworpen stukken, als betaalde wisselbrieven en ander handelspapier, quitantiën enz. Ondergeteekende stelt er prijs op, voor eene richtige controle, dat deze bepaling in de verordening wordt opgenomen. Tegen de door de Afdeelingen aangegeven redactie van het vijfde lid en het laten vervallen van het zesde lid van dat artikel bestaat bij ondergeteekende geen bezwaar. Bij Nota van Wijzigingen worden de noodige veranderingen in het artikel aangebracht.

Van deze gelegenheid maakt ondergeteekende gebruik om, in verband met de plannen ten aanzien van het Bevolkingsregister een voorstel op te nemen om nummer 20 van het eerste lid van artikel 61 te doen luiden: „Alle stukken en registers betreffende het Bevolkingsregister.”.

Willemstad, den 30n, November 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1929-1930
Memorie van Antwoord

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—9.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de Zegel-
verordening 1908 (P. B. 1908 No. 52).

Nota van Wijzigingen.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 31 van het zittingjaar 1928—1929.)

- No. 4 van artikel 1 wordt vervangen door het volgende:
40. het eerste lid van artikel 15 wordt gelezen als volgt:
„Met uitzondering van de gevallen, waarin gebruik wordt gemaakt van de in deze verordening aan anderen toegekende bevoegdheid om plakzegels te gebruiken en die zelf te vernietigen, moeten geschriften en ongebruikt papier, die gezegeld moeten worden, aan een Ontvanger ter zegeling worden aangeboden.”;
- No. 5 van artikel 1 wordt vervangen door het volgende:
50. in No. 7 van het vierde lid van artikel 16 wordt in stede van „het Rijk in Europa, deze Kolonie of 's Rijks andere koloniën en bezittingen” gelezen „Nederland, Curaçao, Nederlandsch-Indië of Suriname” en aan dit lid wordt een nieuw nummer toegevoegd, luidende: „90. de overeenkomsten van aanneming van werk op de bestekken van die werken.”;
- No. 9 van artikel 1 wordt vervangen door het volgende:
90. het eerste lid van artikel 37 wordt gelezen als volgt:
„Alle prima, secunda en verdere wisselbrieven, orderbriefjes, assignatiën, bank- en ander handelspapier, alsmede de duplicaten en copijen van al deze stukken zijn, behoudens de vrijstellingen in artikel 61, Nos. 4, 11, 34 en 36 bepaald, onderworpen aan eene belasting als volgt:
a: het in Curaçao betaalbare zoogenaamde kort papier, waaronder in deze verordening wordt verstaan dat, hetwelk betaalbaar is gesteld, hetzij op zicht of vertoon, hetzij uiterlijk drie dagen na zicht of vertoon of wel uiterlijk acht dagen na zijne dagteekening, van vijf cent;
b: al de andere stukken van tien cent.”;
- No. 25 van artikel 1 wordt vervangen door het volgende:
250. nummer 20 van het eerste lid van artikel 61 wordt gelezen: „Alle stukken en registers betreffende het Bevolkingsregister.” en wordt aan het eerste lid van dat artikel een nieuw nummer toegevoegd, luidende als volgt:
„48. De akten en geschriften betreffende het aangaan, wijzigen of eindigen van arbeidsovereenkomsten.”;
- No. 26 van artikel 1 wordt vervangen door het volgende:
260. aan het eerste lid van artikel 65 wordt een nieuw nummer toegevoegd, luidende:
„30. eenig stuk, dat niet behoorlijk met het vereischte zegel is gezegeld, van zegel te voorzien, zonder de overtreding bij proces-verbaal te constateeren.”;
- No. 27 van artikel 1 wordt vervangen door het volgende:
270. artikel 66 wordt gelezen als volgt:
„Alle personen, die in eene openbare betrekking registers, akten of stukken houden of in bewaring hebben, zijn verplicht om daarvan, zonder verplaatsing, inzage te geven aan den Inspecteur der belastingen en andere door den Gouverneur aan te wijzen ambtenaren, zoo dikwerf deze ambtenaren zulks vorderen en te gedoogen, dat deze daarvan afschriften of uittreksels nemen.
Gelijke verplichting rust op kooplieden ten aanzien

van de door hen aangehouden boeken en registers en van de aan zegelbelasting onderworpen akten en stukken, welke zij onder zich hebben.

Er behoeft geen inzage verleend te worden:

- 1o van akten van uitersten wil, zoolang de beschikkers in leven zijn en van akten van inbewaargeving, superscriptie, herroeping en terugneming van uitersten wil, gedurende het leven van hen, te wier verzoeken die akten zijn opgemaakt;
- 2o. van den inhoud van pakketten, verzegeld in bewaring gegeven.

Geen inzage kan gevorderd worden:

- 1o. op Zondagen en daarmede gelijkgestelde dagen;
- 2o. op andere dagen vóór 9 uur des voormiddags en na 4 uur des namiddags.

Weigering of belemmering van inzage wordt, voor zoover het Wetboek van Strafrecht er niet in voorziet, gestraft met eene boete van vijf en zeventig gulden."

Willemstad, den 30n. November 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1929-1930
Verordening van den
in verband met de
Verordening 1929 (L. N. 1929 No. 22)
Nota van Wijzigingen
De Raad
De verordening van den Gouverneur van Curaçao
van den 30sten November 1929.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930- 9.

Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de Zegel-
verordening 1908 (P. B. 1908 No. 52).

Eindverslag.

No. 3.

De leden, die in de afdelingen deelnamen aan de verdere behandeling van dit ontwerp naar aanleiding van de Memorie van Antwoord en de Nota van Wijzigingen, hoopten dat het Bestuur niet alleen de uitgave van een bijgewerkten tekst van de Zegelverordening zal overwegen, maar, waar zulk een tekst in een zeer dringende behoefte zal voorzien, ook inderdaad zoo spoedig mogelijk daartoe zal willen doen overgaan.

Ad. artikel 1. No. 24. De leden, die in de afdelingen deelnamen aan de verdere behandeling van dit ontwerp, bleven het wenschelijk achten, dat evenals in nos. 34 en 39 van het eerste lid van artikel 61 de daar genoemde geschriften in Nederland, Nederlandsch-Indië of Suriname opgemaakt of verleden en aldaar van voldoende zegel voorzien, vrijgesteld worden van de zegelbelasting, ook andere stukken in Nederland, Nederlandsch-Indië of Suriname opgemaakt en aldaar van voldoende zegel voorzien, alhier van de zegelbelasting vrijgesteld worden. Zij achtten dit alleszins rationeel en konden niet inzien, waarom dat voor een paar geschriften wel en voor andere niet zou kunnen. Zij bleven dan ook aandringen op het opnemen van een bepaling als hier bedoeld, welke ook in overeenstemming is met de Hollandsche wetgeving.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn meening omtrent het bovenstaande zal willen mededeelen, achten de afdelingen de openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10n. Januari 1930.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--10.

Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 26sten April 1909 (P. B. No.
18), houdende bepalingen omtrent het bou-
wen en stellen van huizen, getimmerten, mu-
ren en afscheidingen in de stadsdistricten.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 26sten April 1909 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen in de stadsdistricten, zooals deze verordening sedert is gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 29n. Juni 1920 (P. B. No. 59), te wijzigen en aan te vullen.

Artikel 1.

De verordening van den 26sten April 1909 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen in de stadsdistricten, zooals deze verordening sedert is gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 29n. Juni 1920 (P. B. No. 59), ondergaat de navolgende wijzigingen en aanvullingen:

- I. in het opschrift vervallen aan het slot de woorden: „de stadsdistricten”;
- II. a. in de overweging vervallen in den eersten zin de woorden „der kolonie”;
b. in de overweging wordt in den tweeden zin in plaats van de woorden: „dezer kolonie”, gelezen: „van Curaçao”;
- III. a. in den aanhef van het eerste lid van artikel 1 wordt in plaats van de woorden: „Op de verschillende eilanden der kolonie mogen in het stadsdistrict” gelezen: „Op de verschillende eilanden mogen in het stadsdistrict en in andere door den Gouverneur bij besluit aan te wijzen districten of gedeelten daarvan”;
b. in het tweede lid van artikel 1 vervallen de woorden: „der kolonie”;
- IV. in artikel 2 wordt in plaats van de woorden „de kolonie” gelezen: „den Lande”;
- V. a. in het eerste lid van artikel 5 wordt achter de woorden „op een stuk grond” ingevoegd: „in het stadsdistrict of in andere door den Gouverneur bij besluit aan te wijzen districten of gedeelten daarvan”;
b. aan artikel 5 worden twee nieuwe leden toegevoegd, luidende:
„Bij het bouwen op zoodanige buiten de stadsdistricten gelegen, in het eerste lid bedoelde terreinen, als door den Gouverneur bij besluit aan te wijzen, is een ieder verplicht te volgen de aanwijzingen betreffende de openbare gezondheid op het eiland Curaçao van de Gezondheidscommissie en op de overige eilanden van een door den Gouverneur te benoemen uit minstens drie leden bestaande commissie, zoomede de aanwijzingen betreffende de openbare veiligheid van eene door den Gouverneur voor elk eiland te benoemen en uit minstens drie leden bestaande Commissie.
Vóór of bij het bouwen kunnen belanghebbenden hunne bezwaren tegen de in het voorgaande lid vermelde aanwijzingen schriftelijk bij den Raad van Bestuur indienen. Artikel 7, tweede lid, vindt ten deze overeenkomstige toepassing. Hangende de beslissing van den Raad van Bestuur behouden bedoelde aanwijzingen volledige kracht.”;

- VI. a. in het eerste lid van artikel 7 wordt in plaats van de woorden: „indienen bij den Gouverneur” gelezen: „schriftelijk indienen bij den Raad van Bestuur”;
- b. in het tweede lid van artikel 7 wordt in plaats van de woorden: „op de eilanden der kolonie buiten Curaçao” gelezen: „op de overige eilanden” en wordt in plaats van het woord: „Gouverneur” telkens als het in dat lid voorkomt gelezen: „Raad van Bestuur”;
- c. in het laatste lid van artikel 7 wordt in plaats van het woord: „Gouverneur” gelezen: „Raad van Bestuur”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929-1930 10

Verordening van den Gouverneur van de Kolonie Curaçao, Aruba, Bonaire, Sint Eustatius en Sint Maarten, houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, gebouwen, muren en afscheidingen in de stadsdistricten, zooals deze verordening sedert is gewijzigd, jussu et obsequio van den Raad van Bestuur, d.d. 10 Junij 1929 (R. N. 59), te wijzigen en aan te vullen.

ONTWERP

N. 1.

IN NAAM DER KONINGIN

DE GOVERNIEUR VAN CURAÇAO

In overzetting genomen behoudende, dat het wenschelijk is de verordening van den 20sten April 1909 (R. N. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, gebouwen, muren en afscheidingen in de stadsdistricten, zooals deze verordening sedert is gewijzigd, jussu et obsequio van den Raad van Bestuur, d.d. 10 Junij 1929 (R. N. 59), te wijzigen en aan te vullen.

Artikel 1.

De verordening van den 20sten April 1909 (R. N. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, gebouwen, muren en afscheidingen in de stadsdistricten, zooals deze verordening sedert is gewijzigd, jussu et obsequio van den Raad van Bestuur, d.d. 10 Junij 1929 (R. N. 59), ondergaat de navolgende wijzigingen en aanvullingen.

- I. in het eerste verspreid aan het slot de woorden: „de stadsdistricten”;
- II. a. in de overzetting verspreid in het eerste lid de woorden: „de Kolonie”;
- b. in de overzetting wordt in het tweede lid in plaats van de woorden: „de Kolonie”, gelezen: „van Curaçao, Aruba, Bonaire, Sint Eustatius en Sint Maarten”;
- III. a. in het eerste lid van artikel 1 wordt in plaats van de woorden: „op de eilanden der kolonie” gelezen: „op de eilanden der kolonie, met uitzondering van de eilanden der kolonie buiten Curaçao”;
- b. in het tweede lid van artikel 1 vervallen de woorden: „de Kolonie”;
- IV. in artikel 2 wordt in plaats van de woorden: „de Kolonie”, gelezen: „de Landen”;
- V. a. in het eerste lid van artikel 5 wordt achter de woorden: „op een stuk grond”, ingevoegd: „in het stadsdistrict of in andere deel der Gouverneur, bij besluit van de wijzigingen of gedeelten daarvan”;
- b. aan artikel 5 worden twee nieuwe leden toegevoegd luidende: „Bij het bouwen op zoodanige eilanden der stadsdistricten, gelezen in het eerste lid bedoelde eilanden, als door den Gouverneur bij besluit van de wijzigingen of gedeelten daarvan is voorgeschreven, behoudende de bepalingen van de Verordening van den 20sten April 1909 (R. N. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, gebouwen, muren en afscheidingen in de stadsdistricten, zooals deze verordening sedert is gewijzigd, jussu et obsequio van den Raad van Bestuur, d.d. 10 Junij 1929 (R. N. 59), te wijzigen en aan te vullen.”

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--10.

*Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 26sten April 1909 (P. B. No.
18), houdende bepalingen omtrent het bou-
wen en stellen van huizen, getimmerten, mu-
ren en afscheidingen in de stadsdistricten.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Bij deze heeft ondergeteekende de eer Uw Raad een ontwerp-verordening aan te bieden tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 26n. April 1909 (P. B. No. 18). Dezelfde motieven welke er toe hebben geleid om ten aanzien van in de stadsdistricten op te trekken gebouwen regelen voor te schrijven, hebben ondergeteekende er toe gebracht voor te stellen die bepalingen ook tot andere districten uit te strekken. Aangezien sedert het tot stand komen dier verordening en vooral in de laatste jaren buiten de stad gelegen gronden voor bouwterrein worden bestemd en gebezigd, geldt voor die gedeelten der buitendistricten gelijke ratio als voor de stad en in zekeren zin zelfs in nog sterkere mate, wegens het moeilijker toezicht buiten de stad bij onregelmatig en onordelijk bouwen. Deze overwegingen, in verband met de omstandigheid dat voornamelijk buiten de stad vreemdelingen van allerlei landaard en levensopvatting zich op een of ander terrein samentrekken, noopen ook aandacht te schenken aan de gevaren voor de openbare gezondheid en de openbare veiligheid, welke uit dergelijke concentratie dreigen voort te vloeien en waarvan de nasleep zich over het geheele eiland of gebiedsdeel kan doen gevoelen.

Ten einde de slechte gevolgen te keeren, zouden bij besluit kunnen worden aangewezen de buitendistricten of gedeelten daarvan, waar bij het bouwen van meerdere huizen of complexen bepaalde aanwijzingen moeten worden nageleefd, welke door de verschillende commissies zullen worden gegeven. Door de samenstelling dier commissies kunnen zoowel algemeene als bijzondere belangen tot hun recht komen, terwijl dan de Raad van Bestuur in hogere instantie de zaak kan behandelen en beslissen. De nieuwe bepalingen zijn met tal van waarborgen omgeven, zoodat mag worden aangenomen, dat het voor en tegen nauwgezet tegenover elkander gesteld en afgewogen zal worden.

In overeenstemming hiermede wordt ook voorgesteld in het bestaande art. 7 den Raad van Bestuur aan te wijzen als het orgaan, dat de bezwaarschriften onderzoekt.

Van deze gelegenheid wordt ook gebruik gemaakt om het woord „Kolonie” uit de onderhavige verordening te verwijderen.

Willemstad, den 30n. November 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Verordening van de
koloniale Raad in de
zitting van den 20sten April 1929 (N. 10)
betreffende de
koloniale Raad.

Memorie van Toelichting.

No. 10

In het licht van de
koloniale Raad in de
zitting van den 20sten April 1929 (N. 10)
betreffende de
koloniale Raad.

2. Inhoud

De koloniale Raad in de
zitting van den 20sten April 1929 (N. 10)
betreffende de
koloniale Raad.

De koloniale Raad in de
zitting van den 20sten April 1929 (N. 10)
betreffende de
koloniale Raad.

De koloniale Raad in de
zitting van den 20sten April 1929 (N. 10)
betreffende de
koloniale Raad.

Wittenswaard van den 20sten November 1929.

De wvd. Gouverneur van Curaçao.

H. G. B. B. B.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--10.

*Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 26sten April 1909 (P. B. No.
18), houdende bepalingen omtrent het bou-
wen en stellen van huizen, getimmerten, mu-
ren en afscheidingen in de stadsdistricten.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De beraadslagingen in de afdeelingen over dit ontwerp heb-
ben geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

De toevoeging na de overweging van den zin „Heeft, na ver-
kregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld on-
derstaande verordening.” zal wel bij vergissing achterwege ge-
bleven zijn en ook het woordje „in” zal, waar het samen met de
woorden „de stadsdistricten” bedoeld sub. I van artikel 1 ver-
vallen moet, tusschen de aanhalingsteekenen en vóór die woor-
den geplaatst moeten worden.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 27n. December 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--10.

Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 26sten April 1909 (P. B. No.
18), houdende bepalingen omtrent het bou-
wen en stellen van huizen, getimmerten, mu-
ren en afscheidingen in de stadsdistricten.

Nota naar aanleiding van het eindverslag (voorloopig ver- slag).

No. 4.

IN NAAM DER KONINGIN

DE GOVERNEUR van Curaçao

Inderdaad is de toevoeging na de overweging van den zin „Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.” bij vergissing achterwege gebleven. Deze fout wordt bij nota van wijzigingen hersteld en ook wordt daarbij het woordje „in” op de aangegeven plaats ingevoegd.

Willemstad, den 27n, December 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--10.

*Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 26sten April 1909 (P. B. No.
18), houdende bepalingen omtrent het bou-
wen en stellen van huizen, getimmerten, mu-
ren en afscheidingen in de stadsdistricten.*

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Na de overweging wordt ingevoegd:
"Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad,
vastgesteld onderstaande verordening."
en vóór de woorden de stadsdistricten wordt tusschen de daar
voorkomende aanhalingsteekenen ingevoegd het woordje „in”.

Willemstad, den 27n. December 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--11.

*Verordening van den.....
houdende nadere voorzieningen op het stuk
van vuurwapenen en munitie.*

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

De GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat nadere voorzieningen op het stuk van vuurwapenen en munitie noodig zijn.

Artikel 1.

Voor de toepassing van deze verordening worden:

10. onder vuurwapenen mede verstaan bommen, handgranaten en dergelijke voor ontploffing of voor het verspreiden van verstikkende of vergiftige gassen bestemde wapenen, zoomede vlammenwerpers;
20. onder vuurwapenen begrepen onderdeelen van vuurwapenen;
30. onder munitie begrepen onderdeelen van munitie.

Artikel 2.

Bij besluit van den Gouverneur kunnen invoer, doorvoer en vervoer van vuurwapenen en van munitie verboden worden.

Naar regelen te stellen bij besluit van den Gouverneur kan van een verbod, als bedoeld in het voorgaand lid, ontheffing worden verleend. Aan die ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden, alsmede de eisch, dat zekerheid voor de nakoming dier voorwaarden wordt gesteld.

Artikel 3.

De bevoegdheid om een vuurwapen voorhanden te hebben, komt enkel toe:

10. aan een publiekrechtelijk lichaam;
20. aan hem, die het wapen voor een publiek rechtelijk lichaam onder zich heeft;
30. aan hem, die ingevolge verordening van den 24n. September 1879 (P. B. No. 18) het wapen in het openbaar mag dragen;
40. aan hem, die het wapen voorhanden heeft met schriftelijke algemeene of bijzondere machtiging op het eiland Curaçao van den Procureur-Generaal en op de overige eilanden van den betrokken Gezaghebber. Aan de machtiging kunnen voorwaarden worden verbonden. Zij wordt alleen verleend voor zoover eenig redelijk belang dat vordert en misbruik van de machtiging of van het vuurwapen niet is te vreezen. Zij kan tot bepaalde tijden en plaatsen worden beperkt.

De machtiging bedoeld onder 40. van het voorgaande lid, wordt schriftelijk aangevraagd. De aanvrager verstrekt zoveel mogelijk de van hem gevraagde inlichtingen en bescheiden. Binnen een maand wordt op de aanvraag schriftelijk beschikt. Indien de aanvraag geheel of gedeeltelijk niet wordt ingewilligd, is de beschikking met redenen omkleed.

Tegen de beschikking staat den aanvrager binnen veertien dagen na dagteeking daarvan schriftelijk beroep bij den Gouverneur open. Voor wat de eilanden buiten Curaçao betreft, wordt het beroep ten bureele van den betrokken Gezaghebber ingeleverd en wordt die dag beschouwd als die, waarop de voorziening is gevraagd.

De Procureur-Generaal en de Gezaghebber zijn te allen tijde bevoegd elke door hen of in beroep van hunne be-

slissing door den Gouverneur verleende machtiging bij een met reden omkleede beschikking, welke in dringende gevallen bij voorraad uitvoerbaar kan worden verklaard, te schorsen of in te trekken. Het voorgaande lid is van overeenkomstige toepassing.

Hij, die niet bevoegd is om een vuurwapen voorhanden te hebben, is eveneens niet bevoegd om munitie voorhanden te hebben, tenzij hij ingevolge bestaande wettelijke regelingen tot dit laatste gerechtigd is.

Artikel 4.

Allen, die van het afleveren van vuurwapenen of van munitie aan particulieren een beroep of een gewoonte maken, zijn verplicht een doorlopend register te houden en daarin onverwijld aantekening te doen van alle door hen onder eenigen titel ontvangen of afgeleverde vuurwapenen of munitie.

Zij zijn verplicht daarin onverwijld te vermelden de namen en woonplaatsen zoowel van degenen van wie de voorwerpen afkomstig of voor wie deze bestemd zijn, als van hen uit wier handen zij de voorwerpen hebben ontvangen of in wier handen zij deze hebben afgeleverd en voorts datum en plaats van afgiften van de machtigingen, consenten, geleidebiljetten en permitten, welke ingevolge deze verordening of de verordening van den 24sten September 1879 (P. B. No. 18) aan bedoelde personen verleend mochten zijn, alsmede hetgeen verder door den Procureur-Generaal of den Gezaghebber mocht worden voorgeschreven.

Zij zijn verplicht het register op eerste aanvraag ter inzage te vertoonen aan elke der ambtenaren in artikel 13 bedoeld.

Artikel 5.

Het is verboden een handgranaat of een dergelijk voor ontloffing of voor het verspreiden van verstikkende of vergiftige gassen bestemd wapen, een vlammenwerper, een kanon, een machinegeweer of een onderdeel van een dier vuurwapenen te vervaardigen, te herstellen of voorhanden te hebben.

Het voorgaande is niet van toepassing ten aanzien van het vervaardigen, herstellen of voorhanden hebben van een der daarin genoemde vuurwapenen door iemand, die bevoegd is het wapen voorhanden te hebben.

Artikel 6.

Het is verboden een vuurwapen binnen het grondgebied van Curaçao af te leveren.

Het voorgaande lid is niet van toepassing ten aanzien van het afleveren van een vuurwapen:

10. aan iemand, die bevoegd is het wapen voorhanden te hebben;
20. aan iemand, die ingevolge de verordening van den 24sten September 1879 (P. B. No. 18) het wapen in het openbaar mag dragen;
30. door iemand, die, bevoegd om het wapen voorhanden te hebben, het tijdelijk in bewaring geeft aan een meerderjarige, die tot hem in dienstbetrekking staat, of aan een meerderjarigen huisgenoot.

Artikel 7.

Naar regelen bij besluit van den Gouverneur te stellen, kan van personen, die ingevolge deze verordening een machtiging of krachtens een besluit van den Gouverneur, als bedoeld in artikel 2, een consent van invoer, doorvoer of vervoer aanvragen, een bedrag worden geheven ter vergoeding van de kosten van administratie en toezicht.

De machtiging of het consent en de vuurwapens en de munitie, waarop zij betrekking hebben moeten op eerste aanvraag worden vertoond aan elk der ambtenaren in artikel 13 bedoeld.

Artikel 8.

De Procureur-Generaal en de Gezaghebber zijn verplicht een

register te houden en daarin aantekening te doen van elke door hen, of in beroep van hunne beslissing door den Gouverneur verleende machtiging als bedoeld in artikel 3, zoomede van elke schorsing of intrekking van zoodanige machtiging.

De Gouverneur is bevoegd bij besluit voorschriften te geven met betrekking tot de registratie der personen, die vuurwapens voorhanden hebben.

Artikel 9.

De Procureur-Generaal en de Gezaghebber zijn bevoegd te bevelen, dat personen, die zonder daartoe bevoegd te zijn, vuurwapens of munitie voorhanden hebben, deze binnen een daarvoor te stellen termijn, op daartoe aan te wijzen plaatsen of in handen van daartoe aan te wijzen personen in bewaring zullen geven. Na daartoe bekomen machtiging van den Gouverneur kan het bevel ook tot andere personen worden gericht.

Het bevel wordt hetzij door of vanwege den Procureur-Generaal of den Gezaghebber mondeling of schriftelijk gericht tot dengene, wien het aangaat, hetzij gegeven bij algemeene bekendmaking. Die bekendmaking geschiedt op de wijze door den Procureur-Generaal of den Gezaghebber bepaald.

Kan het optreden van den Procureur-Generaal of den Gezaghebber niet worden afgewacht, dan kan, voor zoover betreft personen, die zonder daartoe bevoegd te zijn vuurwapenen of munitie voorhanden hebben, bij dringende noodzakelijkheid een bevel als bedoeld in het eerste lid worden gegeven door elk der andere ambtenaren in artikel 13 vermeld. Het wordt alsdan mondeling of schriftelijk gericht tot dengene, wien het aangaat.

Artikel 10.

De in bewaring gegeven vuurwapenen en munitie worden, voor zoover de Procureur-Generaal of de Gezaghebber dat noodig acht, voor onmiddellijk gebruik ongeschikt gemaakt.

Over de in bewaring gegeven vuurwapenen en munitie kan de rechthebbende beschikken met goedvinden van den Procureur-Generaal of den Gezaghebber.

Ter zake van de bewaring van vuurwapenen of munitie voor iemand, die niet bevoegd is die voorwerpen voorhanden te hebben, is aan 's Lands kas een bewaarloon verschuldigd, dat door den Gouverneur bij besluit wordt vastgesteld. Tot verhaal van dat bewaarloon kunnen de voorwerpen, zoodra dat noodig blijkt, op last van den Gouverneur worden verkocht. De opbrengst is na aftrek van het bewaarloon en de op den verkoop vallende kosten, ter beschikking van den rechthebbende.

Artikel 11.

Hij, die een verbod, bij of krachtens deze verordening gesteld overtreedt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste een duizend gulden. Indien echter, naar hij weet of redelijkerwijze moet vermoeden, eenig voorwerp met betrekking tot hetwelk het feit wordt begaan is een bom, een handgranaat of een dergelijk voor ontploffing of voor het verspreiden van verstikkende of vergiftige gassen bestemd wapen, een vlammenwerper, een kanon, een machinegeweer of een onderdeel van een dier vuurwapenen, wordt gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van ten hoogste drie duizend gulden opgelegd.

Overtreding van de artikelen 4 of 7, tweede lid, of het niet nakomen van een bevel als bedoeld bij artikel 9, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste vijf honderd gulden.

De voorwerpen door middel van het feit verkregen, of waarmede of met betrekking tot welke het feit is begaan, kunnen worden verbeurd verklaard. De vernietiging of het onbruikbaar maken van de voorwerpen kan in het vonnis gelast worden.

De bij deze verordening strafbaar gestelde feiten worden, indien daarop mede gevangenisstraf is gesteld, als misdrijven en overigens als overtredingen beschouwd.

Artikel 12.

Indien een feit, bij deze verordening strafbaar gesteld, wordt begaan door of vanwege een naamlooze vennootschap, een coöperatieve of andere rechtspersoonlijkheid bezittende vereeniging

of een stichting, wordt de strafvervolging ingesteld en de straf uitgesproken tegen de leden van het bestuur.

Geen straf wordt uitgesproken tegen den bestuurder van wien blijkt, dat het feit buiten zijn toedoen is begaan.

Artikel 13.

Met het toezicht op de verspreiding van vuurwapenen en munitie onder de bevolking en het opsporen van de feiten bij deze verordening strafbaar gesteld, zijn behalve de bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao met de aldaar gemaakte onderscheidingen aangewezen ambtenaren belast de ambtenaren der belastingen.

De ambtenaren in het voorgaande lid bedoeld hebben in de uitoefening van het hun opgedragen toezicht, met de hen vergezellende personen te allen tijde vrijen toegang tot alle plaatsen, waar redelijkerwijze vermoed kan worden, dat in strijd met deze verordening vuurwapenen of munitie aanwezig zijn.

Wordt hun de toegang geweigerd dan verschaffen zij zich dien desnoods met inroeping van den sterken arm.

Is de plaats tevens eene woning of alleen door eene woning toegankelijk, dan treden zij deze tegen den wil van den bewoner niet binnen dan op algemeenen of bijzonderen schriftelijken last van den betrokken ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht, of op een bijzonderen schriftelijken last van een hulp-officier van Justitie en niet dan in tegenwoordigheid hetzij van dien ambtenaar hetzij van een hulp-officier van Justitie.

Van dit binnentreden wordt door hen proces-verbaal opgemaakt dat binnen tweemaal 24 uren aan dengene, wiens woning is binnen getreden, in afschrift wordt medegedeeld.

Artikel 14.

De ambtenaren in artikel 13 bedoeld zijn te allen tijde bevoegd om in beslag te nemen zoodanig om ter inbeslagneming het noodige onderzoek in te stellen naar en de uitlevering te vorderen van alle voorwerpen, welke tot de ontdekking der waarheid kunnen dienen of welker verbeurd verklaring, vernietiging of onbruikbaarmaking bij vonnis kan worden bevolen.

Artikel 15.

Deze verordening is niet van toepassing op vuurwapenen, welke voor gebruik als zoodanig niet geschikt te maken zijn of het karakter dragen van oudheden.

Artikel 16.

Deze verordening treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Zij kan worden aangehaald als „Vuurwapenverordening” met bijvoeging van het jaartal van het Publicatieblad, waarin zij is afgekondigd.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--11.

*Verordening van den.....
houdende nadere voorzieningen op het stuk
van vuurwapenen en munitie.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Sinds Augustus 1919 is in Nederland de „Vuurwapenwet 1919” in werking, welke in het Staatsblad No. 310 van dat jaar is afgekondigd. Het wil voorkomen, dat er thans aanleiding bestaat om ook in dit gebiedsdeel soortgelijke bepalingen in het leven te roepen. Ondergeteekende vertrouwt, dat ook Uw Raad deze meening deelt. Nevensgaand ontwerp is aan die wet ontleend en voor deze toelichting is geput uit de stukken, welke bij het tot stand komen dier wet tusschen Regeering en Staten-Generaal zijn gewisseld.

Naast het Koninklijk besluit van den 27sten Februari 1871 No. 1 (P. B. No. 3) met de daarin bij P. B. 1909 No. 39 aangebrachte wijziging en houdende verbod van uitvoer van buskruit, ammunitie, vuur- of blanke wapenen en andere oorlogsbehoeften behoudens mogelijkheid van schorsing; naast de verordening van den 24sten September 1879 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het dragen van vuurwapenen in het openbaar en naast de verordening van den 1sten April 1911 (P. B. No. 29), houdende bepalingen omtrent het vervoer, den in-, uit- en doorvoer, aanmaak, verkoop en opslag van buskruit en andere licht ontplofbare stoffen, zijn wettelijke voorzieningen wenschelijk om de gevaren te keeren, die uit de onbelemmerde verspreiding van vuurwapenen onder de bevolking voortvloeien. Ieder die wil, kan zich meestal vrijelijk vuurwapenen verschaffen. En het is meermalen gebleken, dat personen in wier handen een vuurwapen bedenkelijk is, zich in het bezit daarvan bevonden. De verspreiding van vuurwapenen onder de bevolking dient in het algemeen belang aan zekere beperkingen en aan zeker toezicht te worden onderworpen. Invoer etc. dient te kunnen worden verboden behoudens mogelijkheid van onthefing van zoodanig verbod. (art. 2). Het schijnt raadzaam de bevoegdheid om een vuurwapen voorhanden te hebben tot bepaal de personen te beperken en in het algemeen te binden aan een daartoe strekkende schriftelijke algemeene of bijzondere machtiging (art. 3). Aan de personen bevoegd om een vuurwapen voorhanden te hebben, wordt een begunstigde rechtspositie verzekerd in dien zin, dat alleen aan hen vuurwapenen mogen worden afgeleverd (art. 6) en dat zij slechts in bijzondere omstandigheden aan een bevel tot inlevering blootstaan (art. 9). Mogelijk zullen verschillenden zich zoodanige begunstigde positie willen verschaffen. Een registratie der personen, die vuurwapenen onder zich hebben (art. 8) en een zekere controle op de hoeveelheid vuurwapenen, welke iemand wensch op te slaan en welke opeen gegeven oogenblik aanwezig is, worden aldus geleidelijk mogelijk. Bovendien worden aldus personen, in wier handen een vuurwapen, bedenkelijk zou zijn, ten zeerste bemoeilijkt en zelfs verhinderd zich zulk een wapen te verschaffen. Degenen, die van het afleveren van vuurwapenen of munitie aan particulieren een beroep of gewoonte maken (art. 4), zullen verplicht zijn een register te houden met de voorgeschreven aantekeningen en van een en ander inzage te verleen als bij deze verordening voorgeschreven. Het afleveren van vuurwapenen is slechts veroorloofd in de gevallen vermeld in artikel 6. Onder „afleveren” wordt ook verstaan het overdragen van het feitelijk bezit en het ten gebruike afgeven. De vuurwapenhandelaar of wie een ander een vuurwapen verkoopt of afgeeft, zal zich derhalve vóór de aflevering hebben te vergewissen omtrent de bevoegdheid van de tegenpartij om zulk een wapen voorhanden te hebben. Om een vuurwapenhandel uit te oefenen zal men ingevolge art. 3 de bevoegdheid moeten hebben om dergelijke wapenen voorhanden te hebben, terwijl degene,

die uit den handel of van een particulier een vuurwapen wil betrekken, eveneens een machtiging zal behoeven.

Als criterium van het verlenen der machtiging om vuurwapenen voorhanden te hebben mag wel gesteld worden, dateenig zedelijk belang zulks vordert en misbruik van de machtiging of van het vuurwapen niet te vreezen is. Een redelijk belang is bij de uitoefening van de jacht en bescherming van persoon of goed. Dat redelijk belang heeft ook grenzen; zoo zal de aanvrager niet meer of zwaardere wapenen mogen hebben dan voor het doel vereischt worden. Bij de beoordeeling van eventueel misbruik komt ook de persoonlijkheid van den aanvrager in het geding. Door aan de machtiging te verbinden voorwaarden kan misbruik worden voorkomen of het redelijk belang binnen de natuurlijke perken gehouden worden. Zoo zal er voor gezorgd kunnen worden, dat op een machtiging één revolver te bezitten, niet bij meerdere personen zulk een wapen wordt gekocht. Pistolen en derg. tot verfraaiing van een vertrek bestemd, (wat ook een redelijk belang zou kunnen zijn) zouden dan desgevorderd eerst voor gebruik ongeschikt gemaakt moeten worden. De machtiging behoeft ook niet eens voor altijd verleend te worden, maar kan aan een bepaalden termijn gebonden worden of zoodanig beperkt, dat zij zich slechts uitstrekt tot een bepaald gebouw of terrein.

Het onderhavige ontwerp regelt niet de bevoegdheid munitie voorhanden te hebben en bevat evenmin een verbod van aflevering van munitie. Wie toestemming heeft vuurwapenen te hebben zal niet onbevoegd zijn munitie te hebben mits binnen de grenzen van het aangehaalde P. B. 1911 No 29 en het daarop steunend G. Besluit van den 4den Juli 1911 (P. B. No. 30). Wapenhandelaars zijn niet verplicht aan de aflevering van munitie de voorwaarde te verbinden van het vertoonen van een machtiging tot het voorhanden hebben van een vuurwapen. Waar zij echter de aflevering wel in het register moeten inschrijven, heeft de politie daarin het middel om na te gaan of onbevoegden munitie in voorraad kunnen hebben.

In het ontwerp is een onderscheid gemaakt tusschen het onbevoegd voorhanden hebben van bommen, handgranaten enz. (art. 5) en het onbevoegd voorhanden hebben van andere vuurwapenen. Het eerste wijst als regel op zich zelf reeds op hoogst bedenkelijke oogmerken en is bij artikel 11, eerste lid, strafbaar gesteld. Van een algemeene strafbaarstelling van het onbevoegd voorhanden hebben van vuurwapenen en een algemeene door straf gesanctioneerde verplichting tot aangifte, waardoor bovendien een noodeloos streng karakter aan de regeling zou worden gegeven, is weinig heil te verwachten. In het algemeen is het voldoende te achten wanneer bij bijzondere gebeurtenissen een algemeen bevel tot inlevering van vuurwapenen en munitie kan worden gegeven, en wanneer telkens in een bepaald geval tot een bepaalden houder een bevel kan worden gericht, wat wel het normale geval zal zijn (art. 9). De niet-nakoming van het bevel is dan strafbaar (art. 11).

Intrekking eener zelfs in beroep verleende machtiging geschiedt steeds door de autoriteit voor de eerste instantie aangewezen. In dringende gevallen kan zij bij voorraad uitvoerbaar verklaard worden. In andere gevallen treedt die intrekking dus eerst inwerking nadat of de termijn van beroep verstreken is, of in beroep de intrekking door den Gouverneur is bekrachtigd (art. 3).

De beteekenis van de uitdrukking „beschikken over de in bewaring gegeven vuurwapenen en munitie” is met name deze, dat de belanghebbende die met inachtneming van de bestaande voorschriften mag verkoopen. Overigens kan hij die door duurzaam voor het gebruik ongeschikt te maken, aan de werking van deze verordening onttrekken (art. 10).

Willemstad, den 30n. November 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--11.

*Verordening van den.....
houdende nadere voorzieningen op het stuk
van vuurwapenen en munitie.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De beraadslagingen in de afdelingen over dit ontwerp hebben geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

De toevoeging na de overweging van den zin „Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.” zal wel bij vergissing achterwege gebleven zijn.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 21n. December 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.
ZITTINGEN VAN 1929-1930-11

Verzamelde notulen der zittingen van de Koloniale Raad van Nederlands-Indië, gehouden op 11 en 12 November 1929.

Voorloopig Verslag.

1929.

Amboina, 11 November 1929.

De Voorzitter, de Heer J. A. M. van der ...

Amboina, 12 November 1929.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--11.

Verordening van den.....
houdende nadere voorzieningen op het stuk
van vuurwapenen en munitie.

**Nota naar aanleiding van het
eindverslag (voorloopig ver-
slag).**

No. 4.

Inderdaad is de toevoeging na de overweging van den zin „Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.” bij vergissing achterwege gebleven en wordt deze fout bij nota van wijzigingen hersteld.

Willemstad, den 21n. December 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--11.

*Verordening van den.....
houdende nadere voorzieningen op het stuk
van vuurwapenen en munitie.*

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Na de overweging wordt ingevoegd:

"Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad,
vastgesteld onderstaande verordening."

Willemstad, den 21n. December 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--12.

Keur van den.....
betreffende het varen met motorbooten en
het vervoeren van personen en bagage in de
haven.

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No.
17 van het zittingjaar 1928—1929).

De bedoeling is, dat behalve de personen aangewezen in artikel 8 No. 1—4 (in deelen van Curaçao, waar de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. 1929 No 5) tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar in werking getreden is: No. 1—3) van het Wetboek van Strafvordering, de Havenmeester en de andere ambtenaren van het Haven- en loodswezen belast zullen zijn met het opsporen van overtredingen dezer keur. Vermelding hiervan in de keur is echter niet op haar plaats. Ondergeteekende stelt zich voor deze bepaling tijdig ter bestemde plaatse te doen vastleggen. Waar het toch de bedoeling is, dat ook de Havenmeester voor deze keur opsporingsambtenaar zal zijn, wil het niet noodig voorkomen hem in artikel 6 (oud 4) nog afzonderlijk te noemen.

Ofschoon in de praktijk het „vertoonen” van bewijzen als waarover het hier gaat niet onvoldoende gebleken is, komt het bij nader inzien wel goed voor hier te spreken van „ter inzage af te geven”.

Met de opmerkingen ad art. 17 heeft ondergeteekende rekening gehouden (zie art. 20 III, jo artt. 8 en 9, 3e lid).

Van deze gelegenheid heeft ondergeteekende gebruik gemaakt om buiten het verband van het Eindverslag enkele wijzigingen en aanvullingen in het ontwerp aan te brengen. Eenige toelichting daarop wordt hieronder gegeven:

ad art. 1. de omschrijving van dag en nacht is in overeenstemming gebracht met art. 92 Wetboek van Strafrecht;

ad art. 2. voorgesteld wordt de deskundige commissie met een plaatsvervangend lid uit te breiden, als wanneer de Havenmeester aan de behandeling van het beroep geen deel neemt, doch slechts wordt gehoord;

ad art. 4. dit artikel is ingevoegd, omdat ook eenige controle gewenscht voorkwam op passagiersvaartuigen geen motorboot zijnde;

ad art. 5. hierbij wordt voorgesteld dat voor de daarbedoelde keuring, onderzoek en proef een bedrag in 's Lands kas zal worden gestort, waaruit evenals aan de commissie tot het afnemen van het examen van bestuurders van motorrijtuigen een vergoeding zal worden toegekend;

ad artt. 14 en 16. voorgesteld wordt zoowel aan den schipper als aan de passagiers te verbieden brandgevaarlijke stoffen anders dan in geheel gesloten metalen bassen of dieren met uitzondering van pluimgedierte en een hond, die ongevaarlijk is en gedurende den geheelen overtocht vastgehouden wordt of vastgebonden is, (de schipper kan eventueel bij den passagiers informeren of een door deze medegevoerde hond ongevaarlijk is) te vervoeren;

ad art. 21, 2e lid. hierbij wordt voorgesteld te bepalen, dat van de in het eerste lid bedoelde registers door den Havenmeester een uittreksel aan de politie verstrekt wordt. Dit zal voor de politie van belang zijn in verband met eventuele bekeuringen.

Ter verkrijging van een goed overzicht der stof dient ondergeteekende hierbij een gewijzigd ontwerp in, waarin zoowel de wijzigingen en aanvullingen van de nota van wijzigingen als die in deze instantie aangebracht, opgenomen zijn. De laatste zijn voor het gemak der behandeling cursief gedrukt.

Met het oog op de urgentie dezer aangelegenheid moge de ondergeteekende de medewerking van de afdelingen inroepen voor een spoedige totstandkoming dezer keur.

Willemstad, den 13n. Januari 1930.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,
H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--12.

Keur van den.....
betreffende het varen met motorbooten en
het vervoeren van personen **en bagage** in de
haven.

Gewijzigd Ontwerp.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is bepalingen in het leven te roepen betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen *en bagage* in de haven;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur.

Art. 1.

In deze keur wordt verstaan onder:
„haven” de St. Annabaai, het Schottegat, het Waaigat, het Rifwater en Saquito;

„motorboot” elk vaartuig, dat door daarop of daaraan aanwezige mechanische kracht wordt voortbewogen en niet bestemd is om buiten de territoriale wateren van het eiland Curaçao te varen;

„passagiersvaartuigen” elk vaartuig bestemd om in de haven personen te vervoeren;

„schipper” de bestuurder van een vaartuig;

„dag” de tijd tusschen *half zes uur des morgens en half zeven uur des avonds*;

„nacht” de tijd tusschen *half zeven uur des avonds en half zes uur des morgens*;

„eigenaar”, ook de beheerder, en voorts ieder, die krachtens eenig zakelijk recht, bezit daaronder begrepen, beschikking over eenig goed heeft.

Onder „Schottegat” worden mede begrepen alle daarin of daaraan gelegen baaien.

Art. 2.

1. Het is verboden in de haven als schipper van een passagiersvaartuig op te treden, als eigenaar zoodanig vaartuig te gebruiken, in de vaart te brengen of in de vaart te hebben, alvorens zoodanig vaartuig door een door den Gouverneur benoemde uit drie leden *en een plaatsvervangend lid* bestaande commissie, waarvan de Havenmeester ambtshalve lid en voorzitter is, is goedgekeurd en daarvoor door die commissie aan den eigenaar een certificaat van deugdelijkheid is afgegeven.

2. Het certificaat van deugdelijkheid is geldig gedurende één jaar van af den dag der afgifte, doch kan wegens een der in artikel 18 vermelde redenen door den Havenmeester, onder schriftelijke opgave van redenen, voor een daarbij te bepalen tijd worden ingetrokken.

3. Tegen de intrekking kan de eigenaar binnen een maand bij de in het eerste lid vermelde commissie schriftelijk in beroep komen.

4. *Hangende het beroep blijft de intrekking van kracht. De Havenmeester neemt aan de behandeling van het beroep geen deel (het voorzitterschap der commissie wordt waargenomen door het oudste lid in jaren), doch wordt steeds door de commissie gehoord.*

5. Na het verstrijken van den termijn der intrekking wordt, indien het passagiersvaartuig aan de gestelde eischen voldoet, den eigenaar op diens verzoek wederom door de commissie een certificaat van deugdelijkheid, geldig voor een jaar, afgegeven.

Art. 3.

1. Het is verboden in de haven als schipper van een motorboot op te treden zonder in het bezit te zijn van een bewijs van bekwaamheid door de in artikel 2 genoemde commissie afgegeven, na een ten overstaan van die commissie afgelegde proef.

2. Een bewijs van bekwaamheid wordt niet afgegeven aan personen, die den vollen ouderdom van 21 jaren nog niet hebben bereikt.

3. Het bewijs van bekwaamheid kan wegens een der in artikel 19 vermelde redenen door den Havenmeester, onder schriftelijke opgave van redenen, voor een daarbij te bepalen tijd, een jaar niet overschrijdende, worden ingetrokken.

4. Tegen de intrekking kan de betrokken persoon binnen een maand bij de commissie schriftelijk in beroep komen. *Artikel 2, vierde lid, vindt ten deze overeenkomstige toepassing.*

5. Na het verstrijken van den termijn der intrekking kan den betrokken persoon op diens verzoek wederom een bewijs van bekwaamheid door de commissie worden afgegeven, zonder dat aflegging van een nieuwe proef vereischt wordt.

Art. 4.

1. *Het is verboden in de haven als schipper van een passagiersvaartuig, geen motorboot zijnde en waarmede tegen betaling passagiers, rijwielen en bagage worden vervoerd, op te treden, zonder in het bezit te zijn van een schriftelijke toelating door den Havenmeester afgegeven, waaruit blijkt, dat de houder voldoende bedreven is om een passagiersvaartuig te besturen.*

2. *Een toelating als in het eerste lid bedoeld, wordt niet afgegeven aan personen, die den vollen leeftijd van achttien jaren nog niet bereikt hebben.*

3. *De toelating kan wegens een der in artikel 19 vermelde redenen door den Havenmeester, onder schriftelijke opgave van redenen, voor een daarbij te bepalen tijd, een jaar niet overschrijdende, worden ingetrokken.*

4. *Tegen de intrekking kan betrokken persoon binnen een maand bij de commissie in art. 2 bedoeld schriftelijk in beroep komen. Artikel 2, vierde lid, vindt ten deze overeenkomstige toepassing.*

5. *Na het verstrijken van den termijn der intrekking kan den betrokken persoon op diens verzoek wederom een schriftelijke toelating als in het eerste lid bedoeld, door den Havenmeester worden afgegeven.*

Art. 5.

Vóór de keuring bedoeld in het eerste lid van art. 2, róór het in geval bedoeld in het laatste lid van art. 2 plaats hebben van het onderzoek of het passagiersvaartuig aan de gestelde eischen voldoet of vóór het afleggen van de proef bedoeld in het eerste lid van art. 3, moet bij vooruitbetaling vijftien gulden in 's Lands kas worden gestort. Deze betaling geeft het recht om tweemaal een keuring als bedoeld in het eerste lid van art. 2 te verzoeken of om zich tweemaal aan te melden tot het afleggen der proef bedoeld in het eerste lid van art. 3.

Art. 6.

1. De schipper van een motorboot is verplicht, wanneer hij als zoodanig in de haven optreedt, zijn bewijs van bekwaamheid bij zich te hebben en het op de eerste vordering van een ambtenaar met het opsporen van overtredingen dezer keur belast, *ter inzage af te geven.*

2. De schipper van een passagiersvaartuig is verplicht, wanneer hij als zoodanig in de haven optreedt, het betrokken certificaat van deugdelijkheid bij zich te hebben en het op de eerste vordering van een ambtenaar met het opsporen van overtredingen dezer keur belast, *ter inzage af te geven.*

3. *De schipper van een passagiersvaartuig als bedoeld in art. 4 is verplicht, wanneer hij als zoodanig in de haven optreedt, de betrokken schriftelijke toelating bij zich te hebben en die op de eerste vordering van een ambtenaar met het opsporen van overtredingen dezer keur belast, ter inzage af te geven.*

Art. 7.

Het is verboden in de haven als schipper van een passagiersvaartuig op te treden, als eigenaar zoodanig vaartuig te gebruiken, in de vaart te brengen of in de vaart te hebben, tenzij:

- a. aan weerszijden van den boeg 50 c.M. achter den voorsteven het op het certificaat van deugdelijkheid voor het vaartuig aangegeven nummer met witte cijfers ter grootte van 20 bij 14 c.M. en met den bovenkant niet lager dan 15 c.M. beneden den bovenkant van het boord, op zwarten ondergrond aangebracht en onderhouden zij;
- b. aan de binnenzijde op een goed zichtbare plaats ten genoegen van de in art. 2 bedoelde commissie, op zwarten ondergrond met witte cijfers ter grootte van 10 bij 6 c.M. het nummer overeenkomende met het aantal passagiers, dat volgens het certificaat van deugdelijkheid als maximum mag worden vervoerd, aangebracht en onderhouden zij;
- c. het vaartuig, indien daarmede tegen betaling passagiers worden vervoerd, aan de buitenzijde vanaf den bovenkant van het boord tot 15 c.M. daarbeneden, rondom blauw geschilderd zij;
- d. aan de binnenzijde van het vaartuig, indien daarmede tegen betaling passagiers worden vervoerd, op een goed zichtbare plaats ten genoegen van de in art. 2 bedoelde commissie, een naar een door haar vastgesteld model en door den Havenmeester geteekende gedrukte lijst van de in art. 20 vermelde tarieven achter glas aanwezig zij.

Heb sub. a bedoelde nummer zal hetzelfde zijn, als hetwelk vermeld staat op de van den Ontvanger te verkrijgen nummerplaat of - platen, bedoeld in artikel 8 der motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928 (P. B. No. 77).

De Ontvanger zal den Havenmeester eerstmaals zoo spoedig mogelijk na afkondiging van deze keur en verder jaarlijks uiterlijk op den 15n. Februari een uittreksel uit het register voorgeschreven in artikel 6 van evengemelde verordening, alleen voor zoover motorbooten betreft, doen toekomen. *Daarenboven* zendt hij uiterlijk op den 15den van iedere maand dien ambtenaar een opgave van de wijzigingen of aanvullingen, welke in den loop van de afgelopen maand in dat register ten aanzien van motorbooten hebben plaats gehad.

Art. 8.

Het is verboden in de haven als schipper van een vaartuig, geen passagiersvaartuig zijnde, doch waarmede tegen betaling rijwielen en bagage vervoerd worden, op te treden, als eigenaar zoodanig vaartuig te gebruiken, in de vaart te brengen of in de vaart te hebben, tenzij aan de binnenzijde van het vaartuig, op een goed zichtbare plaats ten genoegen van den Havenmeester, een lijst als bedoeld sub. d. van het vorige artikel, achter glas aanwezig zij.

Art. 9.

1. De schipper van een passagiersvaartuig, waarmede tegen betaling passagiers worden vervoerd, die zich daarmede bevindt ter plaatse vanwaar hij gewoon is af te varen, is, indien het vaartuig niet door andere voor uitsluitend gebruik is ingenomen, verplicht de diensten, welke als zoodanig van hem gevorderd worden in de haven, behoudens het bepaalde in het tweede lid van dit artikel, dadelijk uit te voeren tegen de bij art. 20 vastgestelde tarieven.

2. De schipper van een passagiersvaartuig, gereed liggende om passagiers tegen betaling van de Handelskade naar het Brionplein of omgekeerd te vervoeren, is verplicht dadelijk af te varen, zoodra meer dan de helft van het op het certificaat van deugdelijkheid aangegeven maximum aantal passagiers in de boot aanwezig is en zich op dat oogenblik geen andere passagiers aanmelden.

3. Het is verboden passagiers in passagiersvaartuigen of *belanghebbenden voor vervoer van rijwielen of bagage* meer in rekening te brengen dan de in art. 20 vermelde tarieven aangeven.

Art. 10.

Het is verboden in kennelijken staat van dronkenschap in de haven als schipper van een motorboot of passagiersvaartuig op te treden.

Art. 11.

1. Het is verboden in de haven als schipper van een motorboot op te treden, tenzij deze voorzien is van twee roeiriemen met dollen en dolgaten of van twee pagaaien.
2. De schipper van een des nachts in de haven varende vaartuig, hetwelk niet onder de bepalingen van de verordening van den 24sten September 1897 (P. B. No. 15) valt, is verplicht te zorgen, dat steeds op het vaartuig een goed brandende lantaarn met wit licht aangestoken gereed is en dat die tijdig en behoorlijk aan naderende vaartuigen getoond wordt.

Art. 12.

1. De schipper van een dwars over de haven varende vaartuig is, indien de koersen gevaar voor aanvaring opleveren, verplicht voor een van de tegenovergestelde richting komend vaartuig naar stuurboord (rechts) uit te wijken, en dat vaartuig aan bakboord (links) voorbij te varen.
2. Het is aan den schipper van een met passagiers varende motorboot verboden anders dan bij ongeval eene in dezelfde richting gaande de haven met passagiers kruisende motorboot, voorbij te varen.
3. De schipper van een de haven kruisend vaartuig is verplicht voor een in de richting van den loop der haven varende vaartuig uit te wijken.
4. Het is den schipper van een de haven kruisend passagiersvaartuig verboden op een afstand van minder dan een honderd meter vóór of op een afstand van minder dan vijf en twintig meter achter een in de haven varende stoom- of motorzeeschip over of langs te varen.

Art. 13.

Ingeval een passagiersvaartuig of een motorboot gedurende de vaart in de haven in het ongereede geraakt, is de schipper van een voorbijvarend passagiersvaartuig of motorboot verplicht zoo noodig aan eerstgemeld vaartuig zoodanige hulp te verleen als waartoe hij bij machte is.

Art. 14.

Het is den schipper van een passagiersvaartuig verboden daarin in de haven:

- a. meer passagiers te vervoeren dan op het certificaat van deugdelijkheid als maximum is aangegeven. Bij het bepalen van het aantal passagiers worden twee kinderen beneden de zes jaar voor één passagier gerekend;
- b. benevens het aantal passagiers, dat op het certificaat van deugdelijkheid als maximum is aangegeven meer dan één tweewielig rijwiel te vervoeren en, indien het maximum aantal passagiers niet aan boord is, meer dan een tweewielig rijwiel meer in de plaats van ieder tweetal passagiers beneden het aangegeven maximum;
- c. in kennelijken staat van dronkenschap verkeerende of gevaar of hinder voor anderen opleverende personen tegelijk met tegen betaling vervoerd wordende passagiers te vervoeren;
- d. *brandgevaarlijke stoffen te vervoeren anders dan in geheel gesloten metalen bussen;*
- e. tegelijk met tegen betaling vervoerd wordende passagiers andere dan handbagage of *dieren met uitzondering van pluimgedierte en een hond, die ongevaarlijk is en gedurende den geheelen overtocht vastgehouden wordt of vastgebonden is te vervoeren.*

Art. 15.

Het is verboden in een in de haven liggend passagiersvaartuig te stappen alvorens al de overgezette passagiers uitgestapt zijn.

Art. 16.

Het is aan passagiers in een passagiersvaartuig verboden daarin in de haven:

- a. tegelijk met tegen betaling vervoerd wordende passagiers *dieren te vervoeren, met uitzondering van pluimgedierte en een hond die ongevaarlijk is en gedurende den geheelen overtocht vastgehouden wordt;*
- b. *brandgevaarlijke stoffen te vervoeren anders dan in geheel gesloten metalen bussen.*

Art. 17.

1. Het is verboden op andere vaartuigen dan die, waarvoor een certificaat van deugdelijkheid is afgegeven en dan die, welke voor de in art. 7 bedoelde doeleinden worden gebezigd, de respectievelijke nummers of merken als in art. 7 bedoeld, aan te brengen of te hebben.
2. De eigenaar van een vaartuig, waarvan het certificaat van deugdelijkheid is ingetrokken, is, tenzij na de intrekking het vaartuig herstelling ondergaat of in het geval sub. b. van art. 18 bedoeld aan dien toestand een einde wordt gemaakt, verplicht te zorgen, dat de in art. 7 bedoelde nummers en merken terstond verwijderd werden.

Art. 18.

De in artikel 2 bedoelde redenen van intrekking van het certificaat van deugdelijkheid zijn de volgende:

a. wanneer wegens vervuiling van het vaartuig, wegens verandering in de ruimte bestemd voor passagiers, wegens lekkage, wegens onbetrouwbaarheid van den motor of wegens ondeugdelijkheid uit anderen hoofde de veiligheid van het verkeer te water zulks vordert of er gevaar voor passagiers ontstaat;

b. wanneer met medeweten van den eigenaar een onbevoegde als schipper van het vaartuig optreedt.

Art. 19.

De in artikel 3 bedoelde redenen van intrekking van het bewijs van bekwaamheid zijn:

wanneer de houder zich niet aan de artikelen dezer keur houdt, zich onbehoorlijk tegenover passagiers gedraagt, door roekeloos varen, misbruik van sterken drank, hoogen leeftijd, gezondheidsstoestand of zwakheid van verstandelijke vermogens gevaar voor de veiligheid te water oplevert.

Art. 20

De in art. 9 bedoelde tarieven zijn:

- I. Van 5 u. 30 m. v. m. tot 6 u. 30 m. n. m.:
  - A. Veerdienst over de haven van de Handelskade naar het Brionplein of omgekeerd, van de Kleine en Grootte Werf naar de Havenstraat of omgekeerd en andere overvaarten dwars over de haven;
Veerdienst over het Waaigat van de De Ruyterkade of het De Ruyterplein naar den overkant of omgekeerd:
voor volwassenen 5 cent per persoon, voor kinderen beneden 13 jaar 3 cent per persoon.
  - B. Voor een vaart in de St. Annabaai van de Handelskade of het Brionplein naar de Red D. werf, de Westwerf, de Grootte Werf of de Kleine Werf, of omgekeerd:
voor één persoon f. 0,50
voor twee personen 0,30 per persoon
voor drie personen of meer 0,25 id.
  - C. Voor een vaart in de St. Annabaai van de Handelskade of het Brionplein naar een der werven voorbij de Westwerf of Grootte Werf of omgekeerd:
voor één persoon f. 0,75
voor twee personen 0,50 per persoon
voor drie personen of meer 0,35 id.
  - D. Voor een vaart van de St. Annabaai naar het Schottegat of omgekeerd:
voor één persoon f. 1,50
voor twee personen 1,— per persoon
voor drie personen of meer 0,75 id.
  - E. Voor het rondvaren in de haven of in het Schottegat, ongeacht het aantal vervoerd wordende passagiers:
voor een passagiersvaartuig van 10 personen of minder per half uur f. 2,50
voor een passagiersvaartuig van meer dan 10 personen per half uur f. 3,75.
- II. Van 6 u. 30 m. n. m. tot 5 u. 30 m. v. m.:
  - Dienst A:
Voor volwassenen 10 cent per persoon
voor kinderen beneden 13 jaar 5 cent per persoon.
  - Dienst B:
Voor één persoon f. 0,75
voor twee personen 0,50 per persoon
voor drie personen of meer 0,40 id.

Dienst C:

Voor één persoon	f. 1,—
voor twee personen	0,75 per persoon
voor drie personen of meer	0,60 id.

Dienst D:

Voor één persoon	f. 2,—
voor twee personen	1,50 per persoon
voor drie personen of meer	1,25 id.

Dienst E:

Ongeacht het aantal vervoerd wordende personen:
Voor een vaartuig van 10 passagiers of minder per
half uur: f. 3,—
voor een vaartuig van meer dan 10 passagiers per half
uur: f. 4,—.

In bovenstaande tarieven worden twee kinderen beneden
6 jaar voor één passagier gerekend.

Voor de tarieven voor diensten B, C en D, die voor enkele
reizen gesteld zijn, kunnen de passagiers ook zonder bijbe-
taling terugvaren, indien niet gewacht behoeft te worden; in-
dien er moet worden gewacht, moet daarvoor ongeacht het
aantal personen f. 1.50 per half uur worden betaald plus de
helft van het bedrag vastgesteld voor de omgekeerde reis.

Wachten is (behalve voor veerdiensten sub. A. genoemd)
verplichtend doch voor niet langer dan één uur.

Voor het zonder passagiers terugzenden na te hebben laten
wachten is men verplicht het wachtgeld en de terugtocht te
betalen zooals daareven omschreven.

III. *Voor het vervoer van rijwielen of handbagage van
zoodanige afmeting, dat daardoor minder passagiers
kunnen of zouden kunnen worden medegenomen:
voor een overvaart als bedoeld sub. I.*

A. 5 cent per rijwiel of per stuk bagage
van evengemelde afmeting;
voor een overvaart als bedoeld sub II,

A. 10 cent per rijwiel of per stuk ba-
gage van gemelde afmeting;
voor een overvaart als bedoeld onder B, C of D zoowel
van sub. I als van sub. II telkens de helft van de prijs,
welke voor overbrenging van één enkelen persoon mag
worden berekend per rijwiel of per stuk bagage van ge-
melde afmeting.

IV. *Voor het vervoer van ander bagage dan sub. III bedoeld
inclusief het verleenen van assistentie bij laden en lossen,
per stuk telkens dezelfde prijs als voor overvaart van één
enkelen persoon volgens de sub. I en II gemaakte onder-
scheidingsen, met een minimum van 50 cent per stuk voor
een overvaart als bedoeld sub. A.*

V. *Voor huur van vaartuigen voor bagagevervoer voor be-
paalde tijdsruimten bedraagt de huursom van 5 u. 30 m.
v. m. tot 6 u. 30 m.n.m. f. 5.— per half uur en van 6 u.
30 m.n.m. tot 5 u. 30m. v.m. f. 7,50 per half uur, assis-
tentie bij laden en lossen inbegrepen.*

In gevallen, waarin dit tarief niet voorziet, wordt door par-
tijten een overeenkomst getroffen, waarbij in ieder geval dit als
richtsnoer wordt genomen.

Art. 21.

1. Overeenkomstig een door den Gouverneur goed te keuren
model, wordt door den Havenmeester aangelegd en bijgehouden
een register van afgegeven certificaten van deugdelijkheid, een
register van afgegeven bewijzen van bekwaamheid en een re-
gister van afgegeven schriftelijke toelatingen, een en ander met
vermelding van den naam en de woonplaats van de betrokken
eigenaars en houders, de dagteekening van de uitreiking en in-
trekking, benevens alles, wat ten deze van belang is.

2. Van de in het eerste lid bedoelde registers wordt door den
Havenmeester een uittreksel aan de politie verstrekt.

Art. 22.

De schipper van een vaartuig, waardoor in de haven een met
passagiers varende passagiersvaartuig gesleept wordt, is ver-
plicht te zorgen, dat ten aanzien van het gesleepte passagiers-
vaartuig de bepalingen van de artikelen 7, 11 en 14 nagekomen
worden.

Art. 23.

Met uitzondering voor wat aangaat de bepalingen van artikel 11, tweede lid, en artikel 12, is deze keur niet van toepassing op motorbooten en passagiersvaartuigen van niet in Curaçao tehuisbehorende schepen varende in eigen dienst.

Art. 24.

Overtreding van eenige bepaling dezer keur wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste een honderd gulden.

Art. 25.

De feiten bij deze keur strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen.

Art. 26.

Deze keur zal in het Papiamentsch en in de Engelsche en Spaansche talen vertaald en tegen betaling algemeen verkrijgbaar gesteld worden.

Art. 27.

1. Deze keur kan worden aangehaald onder den titel van „Motorboot- en Havenpassagierskeur”, met bijvoeging van het jaartal van het Publicatieblad, waarin zij zal worden afgekondigd.
2. Zij treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.
3. Nochtans zal eerst met ingang van den 60sten dag na dien der inwerkingtreding dezer keur, het hebben van een certificaat van deugdelijkheid en van een bewijs van bekwaamheid verplichtend zijn en zullen eerst dan de bepalingen van de artikelen 2, 3, 6, 7, 9 eerste lid, voor wat betreft het dadelijk uitvoeren der diensten en tweede lid, 14, sub. a. en b., 17, 18, 19 en 22 ten aanzien van eigenaars en schippers toepasselijk zijn.
4. Bij het inwerkingtreden dezer keur vervalt de keur van den 2den Februari 1915 (P. B. No. 11) regelende den dienst der publieke veerponten op het eiland Curaçao.

Gegeven te Willemstad, den

Das öffentliche Recht ist ein Teil des Rechts, das die Beziehungen zwischen dem Staat und den Bürgern regelt. Es umfasst das Verfassungsrecht, das Verwaltungsrecht und das Strafrecht.

Die Staatsgewalt ist in drei Ämter getrennt: in die Legislative, die Executive und die Judikative. Diese Trennung ist ein wesentliches Merkmal eines demokratischen Staates.

Die Legislative ist die gesetzgebende Gewalt, die Executive die ausführende Gewalt und die Judikative die richterliche Gewalt. Jede dieser Gewalten hat ihre eigenen Befugnisse und ist durch bestimmte Organe repräsentiert.

Die Legislative besteht aus dem Reichstag und den Landesparlamenten. Die Executive wird durch den Kaiser und die Landesregierungen ausgeübt. Die Judikative ist durch die Gerichte aller Instanzen repräsentiert.

Die Staatsgewalt ist durch die Verfassung begrenzt. Die Verfassung ist das Grundgesetz des Staates und regelt die Organisation der Staatsgewalt sowie die Rechte und Pflichten der Bürger.

Die Staatsgewalt ist durch die Gesetze konkretisiert. Die Gesetze sind die allgemeinen Normen, die die Beziehungen zwischen Staat und Bürgern regeln. Sie werden von der Legislative erlassen.

Die Staatsgewalt ist durch die Verordnungen konkretisiert. Die Verordnungen sind die allgemeinen Normen, die die Beziehungen zwischen Staat und Bürgern regeln. Sie werden von der Executive erlassen.

Die Staatsgewalt ist durch die Urteile konkretisiert. Die Urteile sind die allgemeinen Normen, die die Beziehungen zwischen Staat und Bürgern regeln. Sie werden von der Judikative erlassen.

Die Staatsgewalt ist durch die Verwaltungsakte konkretisiert. Die Verwaltungsakte sind die allgemeinen Normen, die die Beziehungen zwischen Staat und Bürgern regeln. Sie werden von der Executive erlassen.

Die Staatsgewalt ist durch die Strafurteile konkretisiert. Die Strafurteile sind die allgemeinen Normen, die die Beziehungen zwischen Staat und Bürgern regeln. Sie werden von der Judikative erlassen.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—12.

Keur van den.....
betreffende het varen met motorbooten en
het vervoeren van personen en bagage in de
haven.

Verslag.

No. 3.

De nadere behandeling van dit ontwerp in de afdelingen naar aanleiding van het gewijzigd ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen.

Ad. art. 1. Gedacht werd aan het geval, dat een naamlooze vennootschap of eenige andere rechtspersoonlijkheid bezittende vereeniging eigenares van het vaartuig is. Uitbreiding van de definitie „eigenaar” kwam daarom wenschelijk voor, daar anders de strafrechtelijke bepalingen niet steeds zouden kunnen worden toegepast. Voorgesteld werd aan artikel 1 een nieuw lid toe te voegen, luidende: „Indien een rechtspersoon als eigenaar in den zin dezer keur moet worden beschouwd, wordt een verplichting of een verbod, in eenige bepaling dezer keur ten aanzien van eigenaars voorkomende, geacht opgelegd of gesteld te zijn aan de leden van het bestuur van dien rechtspersoon.”. Dan zal, zoo werd verder betoogd, krachtens art. 53 van het Curacaosche Strafwetboek geen straf kunnen worden uitgesproken tegen dat lid van wien blijkt, dat de overtreding buiten zijn toedoen is gepleegd.

Ad art. 2. Algemeen werd het wenschelijk geacht de verplichting in te voeren, dat *alle* motorbooten, die in de haven varen en onder de bepalingen dezer keur zullen komen te vallen, gekeurd worden en daarvoor een certificaat van deugdelijkheid wordt afgegeven. Met het oog op de veiligheid in de haven, ging dit artikel wegens de daarin voorkomende beperking, niet ver genoeg.

Ad art. 4, 4. In den eersten regel is tusschen de woorden „kan” en „betrokken” het woordje „de” weggevallen.

Ad art. 5. In den tweeden regel is na het tweede woord het woordje „het” weggevallen.

Ad art. 8. Dit artikel wenschte men algemeen als volgt te wijzigen: in stede van de vier laatste woorden: „achter glas aanwezig zij”, wordt gelezen: „goed leesbaar achter glas, mika of eenige andere doorschijnende stof aanwezig zij”.

Ad. art. 12. Hoofdzakelijk in verband met de definitie van het woord „haven” in artikel 1 gegeven, wenschte men in art. 12 de volgende veranderingen aan te brengen:

in den eersten regel van lid 1, in stede der woorden „dwars over”, te lezen: „in”;

in den voorlaatsten regel van lid 2 en in den eersten regel van lid 3, in stede van „de haven”: „de St. Annabaai”;

het vierde lid te doen luiden: „Het is den schipper van een in de haven varende passagiersvaartuig verboden op een afstand van minder dan een honderd meter vóór een in de haven varende stoom- of motorzeeschip heen te varen of op een afstand van minder dan vijf en twintig meter achter een in de haven varende stoom- of motorzeeschip langs te varen.”.

Ad. art. 14 en 16. Men kon niet inzien, waarom hier het woord „hond” in het enkelvoud gebezigd is en gaf algemeen in overweging den meervoudsvorm te bezigen.

Ad. art. 20. Werd dit artikel op meerdere plaatsen wel niet zoo duidelijk gevonden als voor een tarief van dit soort gewenscht mag worden, met name de in II voorkomende bepaling betreffende het terugvaren al of niet na wachten, zou men algemeen voor verduidelijking in aanmerking willen brengen, waarbij dan beter het systeem van onder elkaar plaatsing van gevallen met bijvoeging van cijfers, als hoogerop gebezigd is, gevolgd zou kunnen worden.

In I, E zag men algemeen een bepaling van het tarief voor een zekere tijdsruimte. Met het oog daarop kwam het dan ook

onnoedig voor te spreken van „rond” varen, doch zou eenvoudig „varen” gebezigd kunnen worden. In verband met de in artikel 1 gegeven definitie van „haven” zijn de woorden „of in het Schottgat” overbodig.

Algemeen werd het wenschelijk geacht het tarief aan te vullen met bepalingen voor huur van motorbooten voor een dag, een nacht, een halven dag of een halven nacht, met aanwijzing van de aanvangsuren c. q. einduren van het begrip „halven dag” en „halven nacht”. Zoo zou huur van een passagiersvaartuig (motorboot) van meer dan tien personen gesteld kunnen worden op: voor een dag: f. 40.—, een nacht f. 80.—, een halven dag f. 25.—, een halven nacht f. 50.—.

De slotalinea van dit artikel zou men, waar zij overbodig en verwarrend wordt geacht, willen laten vervallen.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel voor of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn meening omtrent het bovenstaande zal willen mededeelen, achten de afdelingen die behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 20n. Januari 1930.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1929-1930-12

.....
.....
.....

Verslag.

.....

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930-13.

Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de „Inkom-
stenbelastingverordening 1906” (P. B. No.
16).

Eindverslag.

No. 1.

De vroegere stukken zijn gedrukt onder No.
12 van het zittingjaar 1928—1929.

De nadere behandeling in de afdelingen van dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Het heeft den afdelingen genoeg gedaan, dat het Bestuur de voorstellen strekkende tot verhooging der inkomstenbelasting heeft laten vervallen. Ook voor verhooging van enkele invoerrechten—welke maatregel in het voorloopig verslag slechts als eerder in aanmerking komende in geval van noodzakelijke belastingverhooging aangegeven is en waartegen nu ook bezwaren vernomen worden, omdat door verhooging der invoerrechten in de eerste plaats de groote gezinnen getroffen worden—bestond naar de meening der afdelingen nu geen aanleiding.

Werd enerzijds door verschillende leden opgemerkt dat zoo lang er op Curaçao niet een Commissie van Contrôle over de besteding der landsgelden bestaat, de administratie niet volledig is en er een waarborg ontbreekt, vooral nu van bestuurszijde steeds meer fondsen gevraagd worden, anderzijds werd algemeen geoordeeld, dat de belastingen belangrijk meer zullen opbrengen bij verwijdering van leemten in de belastingadministratie, als daar zijn de omstandigheden, dat velen, die naar hun beroep en de tegenwoordig daarmee verdiende loonen te oordeelen, wel belastingschuldig moeten zijn, de belasting niettemin schijnen te ontloopen en dat velen, die zich hier slechts tijdelijk vestigen tegen den tijd, dat de aanslagbiljetten uitgereikt en inbaar zijn, weder vertrokken zijn.

Het is voornamelijk daar, aldus de tegenstanders van de gedwongen eigen aangifte, dat de fout van het tegenwoordige systeem zit, n. l. te lange termijnen en de mogelijkheid van het ontgaan van den belastingplicht door velen, die in de huishouding van Curaçao behooren bij te dragen. Hoe velen zullen—aldus deze sprekers—niet in de gelegenheid zijn eigen aangifte te doen, omdat zij geen boeken houden. Kleine winkeliers en neringdoenden houden er dikwijls in het geheel geen boeken op na. Aanteekeningen nu en dan op losse papertjes en hun eigen geheugen doen daarbij dienst. Een verplichting tot het houden van boeken bestaat immers vrijwel slechts in dien zin, dat er voor den koopman bepaalde voor- of nadeelen verbonden zijn aan het al dan niet houden daarvan en het niet hebben of vertoonen van behoorlijk gehouden boeken of bescheiden in enkele gevallen een strafbaar feit kan uitmaken. Daarbij nemen lang niet alle kooplieden elk jaar een inventaris op of maken een balans op.

Wat dit laatste betreft—aldus de meening der voorstanders der eigen aangifte—zal dan naar schatting opgave moeten worden gedaan. Mocht dan geheel te goeder trouw een onjuiste aangifte gedaan zijn, dan zal men deswege niet strafbaar wezen, aangezien voorgesteld wordt een straf te bepalen op het *opzettelijk* doen van een onjuiste of onvolledige aangifte, waaruit na-deel voor 's Lands kas kan ontstaan.

En het tegenwoordige systeem, waarbij volgens de praktijk van de laatste jaren de aanslagen worden opgelegd door den Inspecteur der belastingen, is naar de meening dezer leden onhoudbaar; deze kan de zaak onmogelijk meer overzien en moet er maar al te vaak een slag naar slaan.

Zijn de voorstanders van het stelsel van eigen aangifte wel bereid mede te werken tot een tusschenstadium tusschen den tegenwoordigen toestand en de methode der eigen aangifte, indien zij evenwel kiezen moeten tusschen den tegenwoordig gevolgden weg en de eigen aangifte, dan zien zij zich wel gedwongen de laatste te keizen.

Artikelen.

Ad. artikel 1, sub 8o. Waren er leden, die een inkomen van f 900,— per jaar als minimum-grens van belastingplichtigheid te laag vonden, omdat in den tegenwoordigen tijd iemand met dat inkomen niet alleen niet rond kan komen, maar feitelijk armoede lijdt, andere leden, zich beroepende op het educatieve in het beginsel, dat zooveel mogelijk een ieder naar verhouding en draagkracht moet bijdragen in de huishouding van de gemeenschap, waartoe hij behoort en op de geringheid van het bedrag, dat de belastingplichtigen met deze lage inkomens moeten offeren, konden zich met die meening niet vereenigen. Meenden deze leden, dat deze categorie van belastingbetalers vrij groot zijnde, dan ook gezamenlijk een vrij groot bedrag opbrengt, eventueel niet gaarne gemist zou worden, naar aanleiding van opmerkingen anderzijds werd het wenschelijk geacht het Bestuur de vraag te stellen of de belastingplichtigheid van personen met inkomens beneden de f 1200,— per jaar wel rendabel is; m. a. w. of de aan de inning der betrekkelijke belastingpenningen ten koste gelegde bedragen in voldoende mate blijven beneden de daarmede verkregen opbrengst.

Sub. 11o. artikel 16b. Er waren eenige leden, die het wel goed vonden, dat er gelegenheid zal bestaan tot het doen van eigen aangifte, als de betrokken belastingplichtige dat wenscht, maar die dat toch voor geen categorie dwingend zouden willen voorschrijven.

Anderen, waaronder die zich wel de bezwaren van verschillende kooplieden kunnen voorstellen, verklaarden, waar zij geen andere oplossing zien, zich voor het door het Bestuur in artikel 15b. neergelegde systeem.

Wel was men algemeen van opinie, dat het in art. 16b. gemelde bedrag van f 2 000,— te laag gesteld is. Dit zouden de leden liever brengen op f 3 000,— of 4 000,—.

Algemeen werd in overweging gegeven de biljetten voor het doen der eigen aangifte in ieder geval niet vóór 1 Juli van elk jaar te verzenden en wel met het oog op de inventarisatie.

sub 11o. artikel 16h. Ook met het oog op de strafbepaling op het niet nakomen der verplichting in dit artikel neergelegd, wilde de termijn van twintig dagen te kort voorkomen. De post is niet altijd even vlug en in de buitendistricten heeft men zelfs geen postbezorging. Algemeen zou men dan ook dezen termijn op 30 dagen, een maand, willen stellen.

sub. 11o. artikel 16i. 2de lid. De hier voorkomende woorden: „die ingevolge de wet verplicht is boek te houden”, zouden lettende op de wijze, waarop de verplichting tot het houden van boeken wordt nageleefd, tot ongewenschte gevolgen aanleiding kunnen geven.

sub. 16o. artikel 20. Algemeen was men het er mee eens de werkzaamheden van den Raad van Beroep op te dragen aan beroepsrechtters, aan wie reclamanten veel beter openlegging van zaken kunnen doen dan wellicht aan concurrenten; maar die opdracht aan bedoelde leden van de rechtelijke macht onder een dubbele mits, n. l. slechts ingeval van aanvaarding het stelsel van eigen aangifte en dan nog rechtens bijgestaan door een accountant, die ook in ander opzicht werkzaam kan zijn door controle uit te oefenen. In het andere geval toch en ook in geval van facultatief stellen van eigen aangifte, zou men dezen maatregel geen vooruitgang kunnen noemen en de voorkeur geven aan behoud van den bestaanden Raad van Beroep, wiens leden beter dan die van de rechtelijke macht op de hoogte zullen zijn van wat er zool in de zaken buiten omgaat.

sub. 17o. artikel 20a. Hier werd een bepaling gemist omtrent de geheimhoudingsplicht van de leden van den Raad van Beroep.

Verder wilde het algemeen wenschelijk voorkomen, dat het duidelijker uitkomt, dat de Inspecteur of de Ontvanger de be- raadslagingen van den Raad niet bijwoont.

Artikel 20b. In verband met het eigenaardige van de verplichting tot het houden van boeken en de wijze van naleving daarvan, werd het algemeen wenschelijk geacht in dit artikel

duidelijker te doen uitkomen, dat het alleen geldt voor hen, die boeken of bescheiden hebben.

sub. 19o. artikel 22a. Dit artikel, dat volgens de toelichting dienen moet als een rem voor ongegronde bezwaren, kan, naar het algemeen oordeel, zijn doel voorbij streven en vond dan ook geen verdediging.

Artikel 22c. De in het derde lid van dit artikel gemelde verhooging van 50 ten honderd werd algemeen wel wat te veel geacht.

sub. 31o, artikel 45, 3o. Vrij algemeen werd in overweging gegeven hier een boete te bepalen met het maximum uitgedrukt in percenten van het bedrag, dat men getracht heeft te ontduiken. Immers zou bij bepaling van een vast bedrag in zekere gevallen de kans gewaagd kunnen worden. Over de hoegroothed van het percentage waren de meeningen verdeeld; een groep leden voelde voor 25°/_o, een ander voor 50°/_o.

4o. Ook hier zou men vrij algemeen hetzelfde systeem van percentsgewijze te bepalen boete toegepast wenschen te zien en gaf daarvoor dan in overweging als maximum 100°/_o van het bedrag, dat de belastingschuldige getracht heeft te ontduiken.

Ad. artikel 2. De datum van inwerkingtreding zal veranderd dienen te worden.

Ad. artikel 3. Met verwijzing naar het opgemerkte *ad. sub. 16o. artikel 20*, werd opgemerkt, dat dit artikel afhankelijk is van de al of niet aanvaarding van de eigen aangifte.

In het vertrouwen, dat het Bestuur zijn meening omtrent het bovenstaande wel voor of bij de openbare beraadslaging zal willen mededeelen, achten de afdeelingen de openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgestel op Curaçao, den 23n. Augustus 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

JOSEPH C. HENNINGER
JOHN T. HENNINGER

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—14.

Verordening van den.....
tot intrekking van de verordening van den
19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32), hou-
dende regeling van den invoer van gemunt
zilver.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is
de verordening van den 19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32),
houdende regeling van den invoer van gemunt zilver, in te
trekken;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad,
vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32),
houdende regeling van den invoer van gemunt zilver, wordt
hierbij ingetrokken.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag
na dien harer afkondiging.

Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—14.

*Verordening van den.....
tot intrekking van de verordening van den
19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32), huo-
dende regeling van den invoer van gemunt
zilver.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het verbod tot invoer van gemunt zilver is volgens de meening van ondergeteekende voor intrekking vatbaar, aangezien onder de bestaande wisselkoersen toestrooming van grove zilveren munt en daaruit voortvloeiende inflatie niet meer te duchten zijn. Sedert de veiligstelling van den Nederlandschen gulden heeft de in 1924 hier te lande gekoesterde vrees, dat de Curaçaosche gulden bij eene mogelijke depreciatie van den Nederlandschen gulden zou worden medegesleept, uiteraard geen reden van bestaan meer.

Door intrekking van dat invoerverbod zou een flinke stap worden gedaan in de richting van terugkeer tot den toestand, zooals die vóór het uitbreken van den Volkerenkrijg bestond.

Willemstad, den 4n. Februari 1930.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--14.

*Verordening van den.....
tot intrekking van de verordening van den
19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32), hou-
dende regeling van den invoer van gemunt
zilver.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De behandeling van het ontwerp in de afdelingen heeft geen
aanleiding gegeven tot eenige bedenking.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. Februari 1930.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--15.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsennijmengkunst in Curaçao.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsennijmengkunst in Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 11den September 1928 (P. B. No. 56) te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsennijmengkunst in Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 11den September 1928 (P. B. No. 56) wordt als volgt gewijzigd en aangevuld:

a. art. 7 wordt als volgt gelezen:

„Elk geneesmiddel moet voldoen aan de vereischten vermeld in de laatste uitgave van de Nederlandsche Pharmacopee en bewaard worden in een daartoe geschikt voorwerp, hetwelk den officieelen en den meest gebruikelijken officinalen naam van het middel duidelijk leesbaar ten opschrift heeft.”;

b. art. 8 wordt als volgt gelezen:

„De vergiften, vermeld op bij besluit van den Gouverneur, den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gehoord, vast te stellen lijsten a en b, worden, voor zoover zij op de lijst a voorkomen, bewaard in een of meer gesloten kasten, waarvan de sleutel of sleutels bij den apotheker of hulp-apotheker berust of berusten en voor zoover zij op de lijst b voorkomen in voorwerpen van een blauw kruis voorzien, in of buiten die kast of kasten.

Andere niet in de lijsten a en b genoemde vergiften, welke de apotheker voorhanden heeft, worden in de in het eerste lid bedoelde kast of kasten bewaard.”;

c. aan art. 10 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

„Geneesmiddelen volgens recepten, waarin vergiften zijn voorgeschreven, mogen door den apotheker niet meer dan één maal worden afgeleverd, tenzij met schriftelijke toestemming van hem, die het middel voorschreef, in welk geval het aantal herhalingen duidelijk in letters moet worden uitgedrukt.”;

d. tusschen het eerste en het tweede lid van art. 14 wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende: „In afwijking in zooverre van het bepaalde in het eerste lid en behoudens het bepaalde in het laatste lid van dit artikel, is ten aanzien van de stoffen genoemd onder a, b, c, d, e en f van artikel 3 van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen, uitsluitend artikel 6 dier verordening van toepassing.”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Nochtans treden de bepalingen sub a en b van artikel 1 eerst in werking met ingang van den een en zestigsten dag na dien der afkondiging van deze verordening.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--15.

*Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de veror-
dening van den 30sten October 1873 (P. B.
1874 No. 6), regelende de uitoefening der
artsenijmengkunst in Curaçao.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De wijziging van art. 7 beoogt in ieder geval den officieelen naam van de geneesmiddelen op het voorwerp, waarin zij bewaard worden, te doen plaatsn. Volgens de tegenwoordige redactie van art. 7 is dit niet voorgeschreven. Tevens is na het woord „gebruikelijken” ingevoegd „officinalen”, ten einde het begrip „gebruikelijk” nader aan te duiden. Deze bepaling wordt dan ook meer in overeenstemming met de overeenkomstige Hollandsche.

De lijst van vergiften, die, mits zij duidelijk een blauw kruis als kenmerk dragen, desverkiezende buiten de gesloten vergiftkisten bewaard mogen worden, opgenomen in P. B. 1906 No. 34 en laatstelijk aangevuld bij P. B. 1915 No. 38, berust niet op een verordening. Waar het wenschelijk voorkomt, hierin te voorzien, wordt een wijziging van art. 8 van de verordening regelende de uitoefening der artsenijmengkunst (art. 3 van P. B. 1906 No. 31) voorgesteld.

Het voorstel ten aanzien van art. 10 is in het belang der controle; speciaal met het oog op de verdoovende middelen in het bezit van apothekers enz.

De aanvulling van art. 14 staat in verband met de uitvoering der bepalingen omtrent opium en andere verdoovende middelen.

Willemstad, den 4n. Februari 1930.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--15.

*Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de veror-
dening van den 30sten October 1873 (P. B.
1874 No. 6), regelende de uitoefening der
artsenijmengkunst in Curaçao.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het wilde den afdeelingen onnoodig voorkomen te bepalen, dat behalve de officieele ook de meest gebruikelijke officinale naam op de voorwerpen, waarin de geneesmiddelen bewaard worden, vermeld moeten zijn. En waar een dergelijke bepaling voor hen, die niet beide namen op de bedoelde voorwerpen vermeld hebben, - naar der afdeelingen meening onnoodige - onkosten zou medebrengen, konden zij zich met het sub. a voorgestelde, zooals het daar ligt, niet vereenigen, doch stelden voor de woorden „en den meest gebruikelijken officinalen” te laten vervallen.

Ten aanzien van het sub. c. voorgestelde gaven de afdeelingen in overweging in stede van „vergiften”, te lezen: „narcotische middelen”. De hoofdreden voor dit voorstel toch is controle met het oog op de verdoovende middelen in het bezit van apothekers, enz. en het bezigen van het woord „vergiften” ter plaatse kwam wel wat te uitgebreid voor.

Ad. artikel 2. In verband met de opmerking ten aanzien van sub. a van artikel 1, zal de aanhef van het tweede lid van artikel 2 kunnen luiden: „Nochtans treedt de bepaling sub b”.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. Februari 1930.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—16.

Keur van den.....
tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de keur van den 28n. December 1929 (P. B. 1930 No. 1), te wijzigen en aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur.

Artikel 1.

Het tweede lid van artikel 2 van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de keur van den 28n. December 1929 (P. B. 1930 No. 1) wordt artikel 2a en aan gemeld artikel 2 wordt een nieuw tweede lid toegevoegd, luidende:

„Na het eindigen van openbare gemakkelikheden, of waar een groote volksmenigte samengestroomd is of zich bijeen bevindt, of wanneer de orde of rust verstoord of bedreigd wordt, is ieder op den openbaren weg verplicht gevolg te geven aan de bevelen van de politie in het belang van het verkeer op dien weg ter plaatse gegeven.”

Artikel 2.

In artikel 8 onder a dier keur wordt tusschen de woorden „te luchten” en „of” ingevoegd: „te slapen”.

Artikel 3.

Artikel 21 dier keur ondergaat de navolgende aanvullingen:
1o. aan het slot van a wordt vóór de puntkomma het volgende toegevoegd:

- „het verkeer eenig beletsel in den weg te leggen of zich op een daarvoor hinderlijke wijze te bewegen of te bevinden”;
2o. aan dat artikel wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
„Het is verboden op, over, van of naar den openbaren weg te werpen met steenen, harde voorwerpen, alsook met vaste of vloeibare stoffen, die bij het treffen van personen schadelijk of hinderlijk kunnen zijn.”

Artikel 4.

Artikel 22 dier keur wordt gelezen als volgt:
„Het is verboden op den openbaren weg in het eerste of stads-district voorwerpen, waarin zich vuilnis, huiselijke afval of vodden bevinden:

- a. te plaatsen anders dan behoorlijk afgedekt en anders dan onmiddellijk tegen het perceel of den wand;
- b. te hebben later dan twee uren, nadat de vuilniswagen voorbijgekomen is of later dan vijf uur des namiddags en des Zaterdag later dan vier uur des namiddags;
- c. te hebben op Zondag of op een met den Zondag gelijkgestelden dag;
- d. te doorzoeken, om te halen of uit te storten;
- e. te plaatsen of te hebben, indien die voorwerpen, reeds voor hetzelfde doel gebruikt zijnde, niet zoodanig zijn gereinigd, dat zij geen stank verspreiden.

Met den Zondag worden ten deze gelijkgesteld de Nieuwjaarsdag, de Goede Vrijdag, de Christelijke Tweede Paasch- en Tweede Pinksterdag, de Hemelvaartsdag, de beide Kerstdagen en de verjaardag van de Koningin.”

Artikel 5.

Artikel 26 dier keur wordt gelezen als volgt:

„Het is verboden:

10. op den openbaren weg voorwerpen, langer dan twee meter, in horizontalen stand te dragen anders dan zoodanig, dat elk uiteinde op den schouder of in de hand van een drager rust;
20. op daken, buiten aan gevels, muren of wanden van aan den openbaren weg grenzende gebouwen of getimmerten eenig werk te verrichten, of aan den openbaren weg te bouwen, gebouwen, muren of getimmerten af te breken, zonder dat op eene van dien weg zichtbare plaats aan of bij het gebouw, den muur of het getimmerte, ter hoogte van $2\frac{1}{2}$ à 3 Meter boven den beganen grond, een roode driehoek met gelijke zijden van ten minste 0.3 Meter uithangt, zoodanige maatregelen zijn genomen, dat gevaar voor voorbijgangers uitgesloten is en, tusschen zonsoudergang en zonsopgang, bovendien behoorlijke verlichting ter plaatse aangebracht is;
30. op of aan den openbaren weg voorwerpen te hijschen, neer te laten of te werpen, zonder dat beneden een persoon van behoorlijken leeftijd staat, die de voorbijgangers tijdig waarschuwt;
40. over den openbaren weg openslaande deuren, vensters, luiken of bladen anders dan behoorlijk plat tegen den muur of den wand vastgezet, open te laten staan;
50. aan den openbaren weg in het eerste of stadsdistrict metalen pinnen, of puntige, stekende, scherpe of snijdende voorwerpen te plaatsen of te hebben op, aan of tegen hekken, palen, afsluitingen, muren of perceelen, tenzij op een hoogte van ten minste twee Meter boven den beganen grond;
60. in het eerste of stadsdistrict afsluitingen, muren, perceelen of houtwerk aan den openbaren weg grenzende, of palen, kiosken of andere voorwerpen op den openbaren weg staande, te beschilderen, zonder maatregelen te nemen om, zoowel bij dag als bij nacht, voorbijgangers te waarschuwen, zoolang het beschilderde nog niet droog is;
70. van daken op den openbaren weg in het eerste of stadsdistrict afstroomend hemelwater te laten afvloeien, anders dan door goten, leidingen of afvoerbuizen, die niet hooger dan een halven Meter boven den openbaren weg verheven zijn of uitmonden, en zonder maatregelen genomen te hebben, dat de wegbedekking niet door het neerstortend water beschadigd wordt.

Degene, op wiens last werkzaamheden als in het eerste lid onder 20, 30 en 60 bedoeld, plaats hebben, is verplicht te zorgen, dat de daarin opgenomen voorschriften nagekomen worden.”

Artikel 6.

In artikel 41, eerste lid, dier keur wordt „te laten staan of loopen,” vervangen door: „of” en wordt aan het slot vóór de punt toegevoegd: „en, voor zooveel betreft plaatsen, waar een en ander, blijkens een van wege het Hoofd van politie aldaar aangebracht bordje onbeheerd mag gelaten worden, anders dan voldoende tegen wegneming beveiligd”; voorts wordt in het tweede lid in plaats van „worden” gelezen: „wordt”.

Artikel 7.

Artikel 46 dier keur ondergaat de volgende aanvullingen:

10. onder a wordt aan het slot vóór de kommapunt het volgende toegevoegd: „of naast een stilstaand vervoermiddel”;
20. aan dat artikel wordt het volgende toegevoegd:
  - g. bij het omslaan van een hoek of het maken van een bocht naast een ander zich in dezelfde richting voortbewegend vervoermiddel te rijden of het voorbij te rijden;
  - h. zonder noodzaak aan de links van hen gelegen zijde van dien weg stil te staan.”(de punt achter het slot van f wordt veranderd in een puntkomma).

Artikel 8.

In artikel 48 dier keur wordt het bepaalde onder g vervangen door het volgende:

„alvorens stil te staan of de vaart te verminderen, tijdig met een in horizontale richting uitgestoken arm, seinstok of armvormig voorwerp of toestel goed zichtbaar op- en neerwaartsche bewegingen te maken;

h. alvorens een hoek om te slaan of van richting te veranderen, tijdig en goed zichtbaar in horizontalen stand een uitgestrekte arm, een seinstok of armvormig voorwerp of toestel uit te steken in de richting, welke zal worden ingeslagen.”.

Artikel 9.

Na artikel 48 dier keur wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 48a.

Het is aan bestuurders op den openbaren weg verboden, nadat een achteropkomende bestuurder als in artikel 48 onder d bedoeld, het verlangen tot uithalen kenbaar gemaakt heeft, de vaart van het vervoermiddel of trekdier te versnellen.

Het is den bestuurder van een achteropkomend motorrijtuig of rijtuig op den openbaren weg verboden een dier vervoermiddelen, dat zich in dezelfde richting voortbeweegt, voorbij te rijden op het oogenblik of nagenoeg op het oogenblik, dat een zoodanig vervoermiddel uit de tegenovergestelde richting aankomend, het vóórrijdend vervoermiddel passeert.”.

Artikel 10.

In artikel 49 dier keur wordt onder b in plaats van: „Van den Brandhofbrug” gelezen: „Koningin Wilhelminabrug”.

Artikel 11.

Artikel 52 dier keur wordt gelezen als volgt:

„Bestuurders zijn op den openbaren weg verplicht, voor veegmachines, sproeiwagens, brandweermaterieel en ziekenwagens zóó tijdig uit te wijken, dat deze hunne vaart niet behoeven te verminderen.”.

Artikel 12.

Aan artikel 55 dier keur wordt een nieuw lid toegevoegd luidende:

„Het is verboden zonder door den eigenaar voor de bediening eener brug aangesteld te zijn, of zonder toestemming van zoodanigen aangestelden persoon, de versperring of den ketting, waarmede die brug afgesloten is, te verwijderen of los te maken, of daarover te stappen.”.

Artikel 13.

Na artikel 55 dier keur wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 55a.

Het is aan bestuurders van rijwielen en motorrijtuigen op twee wielen, die daarnaast loopende, tusschen of tegelijk met voetgangers, een pas gesloten brug opgegaan zijn, verboden tusschen die voetgangers op de brug op dat vervoermiddel plaats te nemen.”.

Artikel 14.

In artikel 57 dier keur wordt tusschen de woorden „of” en „bespannen” ingevoegd: „,tenzij op een door het Hoofd van politie blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje aangewezen parkeerplaats,”.

Artikel 15.

Aan het slot van artikel 58 eerste lid, dier keur wordt vóór de punt het volgende toegevoegd: „of zich in een bepaalde richting te verwijderen”.

Artikel 16.

Na artikel 58 dier keur wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 58a.

Bestuurders zijn op den openbaren weg verplicht onmiddellijk de bevelen der politie, strekkende om botsingen of andere door haar gevaarlijk geachte ontmoetingen te voorkomen, op te volgen.”

Artikel 17.

Artikel 59 dier keur ondergaat de navolgende wijzigingen:

- a. in het eerste lid wordt tusschen de woorden: „bepaalde richting” en „zijn uitgesloten” ingevoegd: „of van het verkeer gedurende bepaalde uren, al dan niet met elk vervoermiddel of vee en al dan niet in alle richtingen”; voorts worden de slotwoorden „te doen” vervangen door het volgende: „of gedurende de verboden uren te doen”;
- b. in het derde lid vóór de punt aan het slot en in het vierde lid vóór het woord „wordt” wordt telkens ingevoegd: „of verkeersteekenen”.

Artikel 18.

De artikelen 60, 61, 61a, 61b en 62 dier keur worden vervangen door de navolgende artikelen:

„Artikel 60.

Indien een bestuurder van een vervoermiddel of van vee op een openbaren weg, welke door een of meer andere openbare wegen wordt gekruist, of waarmede een of meer andere openbare wegen zich vereenigen, het punt van kruising of vereeniging nadert gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig met een anderen bestuurder van een vervoermiddel of eenig vee, die den anderen of een der andere openbare wegen berijdt of gebruikt, is de bestuurder, die den ander aan zijn rechterhand heeft, verplicht voor deze den doorgang vrij te laten en, zoo noodig, stil te houden, langzamer te rijden of te gaan.

Artikel 61.

Het is den bestuurder van een vervoermiddel of van eenig vee verboden zonder noodzaak de ten aanzien van hem linkerzijde van den openbaren weg te houden en, in zoodanig geval, niet eerder en niet langer dan zulks noodzakelijk is.

Artikel 62.

Het is aan bestuurders verboden met alle of zoodanige vervoermiddelen als door het hoofd van politie aangewezen, op door dat hoofd aangegeven openbare wegen of gedeelten van openbare wegen in het eerste of stadsdistrict te draaien, achteruit te rijden, of daarmede anders dan aan zoodanige zijde van dien weg en met de voorzijde van het vervoermiddel anders dan in zoodanige richting, als door het Hoofd van politie aangegeven, te blijven staan.”

Artikel 19.

In artikel 65 dier keur wordt in plaats van: „den Stadsgeneesheer” gelezen: „of vanwege den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst”.

Artikel 20.

Aan artikel 67 dier keur wordt het volgende toegevoegd:

- „c. op den openbaren weg vee te vervoeren met den kop buiten het vervoermiddel of in liggende houding in zulk een aantal, dat de bodem van het vervoermiddel niet elk stuk vee voldoende en behoorlijke ligplaats verschaft;
- d. op den openbaren weg een rijtuig te besturen, indien het vervoerde, daaronder begrepen de bestuurder en andere inzittenden, zich niet in evenwicht bevindt, of wegens de zwaarte bovenmatige inspanning bij het trekdier vergt;

- e. op den openbaren weg een rijtuig of een trekdier te besturen, indien eenig deel van het tuig, wegens hardheid, onvolgende breedte of afmetingen, bij het dier verwonding, vervelling of schaving veroorzaakt.”
(de punt achter het woord „bereiken” aan het slot van b wordt vervangen door een puntkomma).

Artikel 21.

Artikel 68 dier keur wordt gelezen als volgt:

„Het is den bestuurder van een rijtuig of motorrijtuig verboden na een ongeval tengevolge van botsing, aan- of overrijding daarmede, of bij gelegenheid van eene poging tot voorkoming van botsing, aan- of overrijding daarmede:

- a. waarbij een mensch is gedood of gekwetst, de gezondheid van een mensch is benadeeld, of aan een ander dan een inzittende van dat vervoermiddel ernstige schade is berokkend, door- of weg te rijden, tenzij het vaststellen van de identiteit, hetzij van dat vervoermiddel, hetzij van zijn persoon, of van dengene, die tijdens het ongeval het vervoermiddel bestuurde, daardoor niet wordt bemoeilijkt;
- b. waarbij een mensch letsel heeft bekomen of de gezondheid van een mensch is benadeeld, zulks wetende, deze in hulpe-loozen toestand te laten.

Het onder a bepaalde is niet van toepassing ten aanzien van den bestuurder, die binnen vier en twintig uren na het ongeval daarvan aan een ambtenaar, belast met het opsporen van overtredingen dezer keur, kennis geeft en daarbij tevens de voor de vaststelling van de onder a bedoelde identiteit vereischte opgaven verstrekt.”.

Artikel 22.

Artikel 69 dier keur wordt gelezen als volgt:

„Indien bestuurders van rijwielen op een openbaren weg naast elkander rijdende, een bestuurder van een rijtuig of een motorrijtuig of een of meer andere bestuurders van rijwielen ontmoeten, of door deze of dezen aan de linkerzijde van den weg worden ingehaald, zijn de bestuurders van rijwielen, welke links rijden, op tijdige waarschuwing verplicht zich achter den rechts rijdenden wielrijder te begeven, indien de tot het voorbijrijden of inhalen noodige ruimte op dien weg anders niet beschikbaar zoude zijn.”.

Artikel 23.

Artikel 70 dier keur wordt gelezen als volgt:

„Een rijwiel, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, moet voorzien zijn:

- 1o. van een nauwkeurig werkend stuurtoestel;
- 2o. van een bel of hoorn, waarvan het geluid op een afstand van vijftig Meter duidelijk hoorbaar is;
- 3o. -indien daaraan een zoogenaamde vrijwiel-inrichting aangebracht is - tevens van een rem, waarmede het ieder oogenblik tot stilstand kan worden gebracht.”.

Artikel 24.

Na artikel 70 dier keur wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 70a.

Het is verboden op den openbaren weg een rijwiel te besturen, waarvan het stuur breder is dan 70 centimeter.”.

Artikel 25.

Aan artikel 71 dier keur wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„Het is den bestuurder van een rijwiel, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, verboden met een ander instrument dan in het eerste lid vermeld, een signaal te geven.”.

Artikel 26.

Artikel 72 dier keur wordt gelezen als volgt:

„Een rijwiel, dat zich tusschen zonsondergang en zonsop-

gang op een openbaren weg bevindt, moet, tenzij het gelaten is op een door het Hoofd van politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, aangewezen parkeerplaats, voorzien zijn van een lantaarn, die voorwaarts een helder wit licht uitstraalt.”

Artikel 27.

Artikel 74 dier keur ondergaat de volgende wijziging en aanvulling:

- 1o. onder b wordt in plaats van „tramwagen” gelezen: „paal”;
- 2o. onder d wordt tusschen de woorden „zijde” en „uitsteekt” ingevoegd: „of achter het rijwiel of meer dan dertig centimeter vóór het rijwiel”.

Artikel 28.

In artikel 75 dier keur wordt tusschen „rijden,” en „wanneer” ingevoegd: „zoodanig, dat het verkeer daardoor kan worden belemmerd, of”.

Artikel 29.

Aan artikel 76 dier keur wordt vóór de punt aan het slot het volgende toegevoegd:

„tenzij voldoende tegen wegneming beveiligd op een plaats door het Hoofd van politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, aangewezen parkeerplaats”.

Artikel 30.

De artikelen 77, 77a en 78 dier keur worden vervangen door de navolgende artikelen:

„Artikel 77.

Het is verboden met een motorrijtuig over een openbaren weg te rijden, tenzij:

- a. de bestuurder in het bezit zij van een door het Hoofd van politie afgegeven, geldig rijbewijs voor het besturen van een motorrijtuig van den aard als door hem bestuurd, uitgereikt;
- b. de bestuurder in het bezit zij van, of in het motorrijtuig aanwezig zij, hetzij een geldige gedagteekende verklaring, den eigenaar van het motorrijtuig door den vroegeren eigenaar afgegeven, houdende, dat het motorrijtuig bij die aflevering nieuw en ongebruikt was, hetzij een geldig gedagteekend bewijs van keuring den eigenaar door een door den Gouverneur benoemden deskundige afgegeven, houdende, dat na onderzoek gebleken is, dat de motor, de toestellen en de inrichtingen, waarmede, volgens deze keur, het motorrijtuig voorzien moet zijn, deugdelijk zijn.

Artikel 78.

Eene verklaring of een bewijs van keuring als in het voorgaand artikel bedoeld, is, voor wat aangaat motorrijtuigen op twee wielen of tot vervoer van personen bestemde motorrijtuigen voor eigen gebruik, gedurende twee jaren, en voor wat aangaat andere motorrijtuigen, gedurende één jaar geldig, te rekenen van af den dag der dagteekening van het stuk.

Een keuring als in het voorgaand artikel bedoeld, heeft niet plaats dan op vertoon van het bewijs, dat voor dit doel het bedrag van tien gulden in 's Lands kas is gestort.

Artikel 79.

De keuring van motorrijtuigen, waarvan het Land eigenaar is, geschiedt door een door den Gouverneur daarvoor in het bijzonder te benoemen deskundige, zonder vertoon van het bewijs van storting als in het voorgaand artikel bedoeld.

Artikel 80.

De met de keuring belaste deskundige en de bijzondere deskundige leggen ieder een register aan, waarin ten aanzien van ieder motorrijtuig vermeld worden de dagteekening der keuring, het nummer en de aard van het motorrijtuig, en door

den eerstgenoemden deskundige bovendien de namen en de woonplaats van den eigenaar en, voor zooveel autobussen aangaat, ook het aantal door hem ingevolge dezer keur bepaalde zitplaatsen.

Van de in het voorgaand lid bedoelde registers wordt door de deskundigen een uittreksel aan de politie verstrekt.

Artikel 81.

Het is verboden eene verklaring of een bewijs van keuring op den openbaren weg voor een ander motorrijtuig dan waarvoor het stuk afgegeven is, te gebruiken.

Artikel 82.

Bij overgang van het motorrijtuig op een nieuwen eigenaar, of bij verandering van nummer, is, in het eerste geval de nieuwe eigenaar, en, in het tweede geval, de eigenaar, verplicht, indien het motorrijtuig volgens de voorgaande artikelen door een deskundige gekeurd is, binnen dertig dagen na den overgang of de nummerverandering, van dat feit in het register van dien deskundige aanteekening te laten houden.

Bij gebreke van een aanteekening als in het eerste lid vermeld, is het, na het verstrijken van de daarin bedoelde dertig dagen, verboden het motorrijtuig op den openbaren weg te gebruiken of te besturen.

Artikel 83.

Bij de aanvraag voor een rijbewijs worden twee welgelijkende afdrukken van een fotografisch portret van den aanvrager verstrekt aan het Hoofd van politie, onder wiens berusting een dier afdrukken blijft, en doet de aanvrager, zoo mogelijk, met aangifte van een geboorteakte, de van hem verlangde opgaven omtrent zijn naam en voornamen, dag en plaats van geboorte.

Het is verboden, ter verkrijging van een rijbewijs, opzettelijk afdrukken van een fotografisch portret van een ander dan den aanvrager te verstrekken of opzettelijk onjuiste opgaven, als in het eerste lid bedoeld te doen.

Artikel 84.

Een rijbewijs wordt afgegeven voor het besturen van, hetzij uitsluitend motorrijtuigen op twee wielen, waaraan al dan niet een aanhangwagen bevestigd is, hetzij uitsluitend motorrijtuigen op meer dan twee wielen, hetzij alle motorrijtuigen.

Artikel 85.

Een rijbewijs wordt slechts afgegeven aan hem, die:

- 1o. den leeftijd van achttien jaren bereikt heeft;
- 2o. overlegt eene verklaring hem door een door den Gouverneur aan te wijzen, met drie leden oordeelende commissie afgegeven, waaruit blijkt, dat hij voldoende bewijzen van bekwaamheid en vaardigheid heeft gegeven om op te treden als bestuurder van een motorrijtuig van den aard als waarvoor hij een rijbewijs verlangt en voldoende kennis van de artikelen van deze keur op het rijden bezit.

Tot het leveren van de onder 2o. bedoelde bewijzen wordt de aanvrager niet toegelaten dan na voor dit doel een motorrijtuig van den aard als waarvoor hij een rijbewijs verlangt, ter beschikking van de Commissie te hebben gesteld en na vertoon van het bewijs, dat voor dit doel het bedrag van vijftien gulden in 's lands kas is gestort. Deze storting geeft den aanvrager het recht zich tweemaal voor dit doel bij de commissie aan te melden.

- 3o. overlegt eene verklaring niet vroeger dan veertien dagen vóór de aanvraag door een tot de uitoefening der geneeskunde op het eiland Curaçao bevoegd persoon afgegeven, waaruit blijkt:
  - a. dat de aanvrager niet lijdende is aan tuberculose, besmettelijke syphilis, toevallen, absences, ruggemergs- of hersenziekte, krankzinnigheid, hartziekte of duizeligheid;
  - b. dat zijn armen, beenen en gehoororgaan noormaals zijn;
  - c. dat zijn gezichtsvermogen, indien hij over twee oogen beschikt, op het beste oog niet minder is dan één en op het andere oog niet minder dan 0,7; dat hij niet lijdt aan dubbel-

zien en normalen lichtzin en kleuronderscheidingsvermogen bezit; dat zijn gezichtsveld normaal is dat en hij geen brekingsafwijking heeft grooter dan 6 D.;

- d. dat hij, indien eenoogig, niet korter dan een jaar eenoogig is; dat de gezichtsscherpte van dit eene oog minstens 0.8 is; dat het gezichtsveld, de lichtzin en het kleuronderscheidingsvermogen van dit eene oog niets te wenschen overlaten.

Het Hoofd van politie legt een register aan, waarin aantekening wordt gehouden van den dag, waarop en den aard van het motorrijtuig of de motorrijtuigen, waarvoor het rijbewijs wordt afgegeven, van de namen en de woonplaats, den dag en de plaats van geboorte van den houder van het rijbewijs, alsmede, bijaldien een en ander plaats vindt, van den dag, waarop het rijbewijs ingetrokken wordt, zijne geldigheid verliest of wederom geldigheid verkrijgt.

Artikel 86.

Het rijbewijs is niet geldig tenzij daarop een van het stempel van het Hoofd van politie voorziene afdruk van een fotografisch portret van den houder aangebracht zij.

Artikel 87.

Geen rijbewijs wordt afgegeven aan hem:

10. die den leeftijd van zestig jaren heeft bereikt;
20. van wien blijkt, dat hij in een krankzinnigengesticht opgenomen is geweest;
30. wiens rijbewijs is ingetrokken, voor den duur der intrekking en voorts zoolang — ofschoon na de intrekking de geldigheidsduur van het rijbewijs verstreken is — de reden dier intrekking niet heeft opgehouden te bestaan;
40. wien de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen, bij onherroepelijk geworden rechtelijke uitspraak is ontzegd, voor den duur der ontzegging;
50. tegen wien er gegrond vermoeden bestaat, dat hij in dit gebiedsdeel strafrechtelijk vervolgbaar is wegens een feit, bij veroordeeling wegens hetwelk, hem bij rechtelijke uitspraak de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen wordt of kan worden ontzegd.

Artikel 88.

Van de weigering van afgifte van een rijbewijs geeft het Hoofd van politie aan den betrokkene schriftelijk kennis, met opgave van de reden, waarop de weigering is gegrond.

Artikel 89.

Een door het Hoofd van politie afgegeven rijbewijs is geldig voor den duur van twee achtereenvolgende jaren, gerekend van den dag van uitgifte af.

Het rijbewijs wordt geacht niet geldig te zijn voor den duur der intrekking daarvan door het Hoofd van politie.

Het rijbewijs verliest zijne geldigheid bij opname van den houder in een krankzinnigengesticht.

Artikel 90.

Het Hoofd van politie is bevoegd, met schriftelijke opgave van redenen aan den betrokkene, het rijbewijs in te trekken bij gegrond vermoeden, dat de bestuurder van een motorrijtuig:

- a. niet meer voldoet aan de vereichten vermeld in artikel 85, onder 30;
- b. zich, na verkrijging van het rijbewijs, heeft schuldig gemaakt aan een strafbaar feit, bij veroordeeling wegens hetwelk hem bij rechtelijke uitspraak de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen wordt of kan worden ontzegd.

Artikel 91.

De intrekking blijft van kracht voor den geheelen verderen duur van het rijbewijs, voor zoover niet:

—voor wat betreft het geval bij het voorgaand artikel onder a vermeld, uit een na de intrekking afgegeven geneeskundige verklaring blijkt, dat de bestuurder wel aan de bedoelde vereichten voldoet; en

—voor wat betreft het geval bij het voorgaande artikel onder b vermeld, door den rechter bij onherroepelijk geworden uitspraak omtrent dat feit is beslist, of het Openbaar Ministerie, volgens schriftelijke mededeeling aan het Hoofd van politie, van de vervolging van den bestuurder te dier zake heeft afgezien.

Artikel 92.

Voor wat aangaat de voorgaande artikelen wordt vrijwillige voldoening aan de voorwaarde door den bevoegden ambtenaar van het Openbaar Ministerie, krachtens artikel 76 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao gesteld, getijkgesteld met een onherroepelijk geworden rechtelijke uitspraak, waarbij den schuldige, voor het maximum van den bij de betrokken artikelen bedreigden duur, de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen is ontzegd.

Artikel 93.

Van de intrekking van het rijbewijs wordt door het Hoofd van politie aankondiging gedaan in het blad, waarin van gouvernementewege de officieele berichten worden geplaatst.

Artikel 94.

Hij, wiens rijbewijs is ingetrokken, of zijn geldigheid verloren heeft, is verplicht het zoo spoedig mogelijk bij het Hoofd van politie in te leveren.

Artikel 95.

Bij verdere uitgiffen van rijbewijzen aan denzelfden persoon is telkens overlegging van een niet vroeger dan veertien dagen vóór de aanvraag aan den aanvrager afgegeven geneeskundige verklaring als bedoeld in artikel 85, onder 30, zoomede van twee welgelijkende afdrukken van een fotografisch portret van den aanvrager noodzakelijk.

Artikel 96.

Indien, hij wien een rijbewijs is afgegeven, aannemelijk maakt, dat het verloren, onbruikbaar of in het ongereede is geraakt, wordt hem op aanvraag een duplicaat verstrekt.

Artikel 97.

Het is den bestuurder, die na verkrijging van een rijbewijs, uit hoofde van ziekte langer dan dertig dagen onder geneeskundige behandeling is geweest, verboden op den openbaren weg een motorrijtuig te besturen, tenzij hem door den behandelenden geneesheer een schriftelijke verklaring is afgegeven, behelzende, dat hij door die ziekte niet ongeschikt voor het besturen van motorrijtuigen is geworden.

Op de eerste vordering van de ambtenaren met het opsporen van overtredingen dezer keur belast, is de in dit artikel bedoelde bestuurder op den openbaren weg verplicht de in het eerste lid vermelde schriftelijke geneeskundige verklaring, indien hij die bij zich heeft, terstond, of anders, zoo spoedig mogelijk, te vertoonen, tenzij er meer dan dertig dagen sedert de onderteekening dier verklaring zijn verstreken.

Artikel 31.

Artikel 78 (oud) dier keur wordt artikel 98 en ondergaat de navolgende wijzigingen:

- a. in het eerste lid wordt in plaats van hetgeen volgt op „aan ieder landsdienaar.” gelezen: „wien door een door den Gouverneur daarvoor in het bijzonder aan te wijzen commissie een verklaring als in artikel 85 onder 20, bedoeld, afgegeven is.”;
- b. het derde en het vierde lid worden onderscheidenlijk gelezen als volgt:

„Behoudens de voorschriften in dit artikel zijn op het bijzondere rijbewijs de in deze keur omtrent rijbewijzen voorkomende bepalingen van kracht.

Bij ontslag of schorsing van den betrokken landsdienaar uit 's Landsdienst, verliest het bijzondere rijbewijs zijne geldig-

heid en zorgt het Hoofd van den Landsdienst, waartoe de recht-hebbende op dat bewijs behoort, voor onverwijld inlevering daarvan bij het Hoofd van politie.”;

e. in het vijfde lid wordt in plaats van hetgeen voorafgaat aan de woorden: „aan het Hoofd van den Landsdienst” gelezen: „Bij intrekking van het bijzondere rijbewijs geeft het Hoofd van politie daarvan terstond kennis”.

Artikel 32.

Artikl 79 (oud) dier keur wordt artikel 99 en wordt gelezen als volgt:

„Hij, die op den openbaren weg een motorrijtuig onder zijn onmiddellijk toezicht doet besturen, is verplicht daarin een zoodanige plaats in te nemen, dat hij het feilelijk besturen ieder oogenblik kan overnemen.”.

Artikel 33.

Artikel 79a dier keur wordt artikel 100 en ondergaat de navolgende aanvullingen:

aan het slot van het eerste lid worden vóór de punt toegevoegd de woorden: „of wiens rijbewijs is ingetrokken of wien bij onherroepelijk geworden rechtelijke uitspraak de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen is ontzegd, voor den duur dier intrekking of ontzegging.

Het bepaalde bij artikel 92 is ten deze van toepassing”.

Artikel 34.

Artikel 80 (oud) dier keur wordt artikel 101.

Artikel 35.

Artikel 81 (oud) dier keur wordt artikel 102 en ondergaat de navolgende wijziging en aanvulling:

1o. in het tweede lid wordt in plaats van: „wordt geacht, kan door het Hoofd van politie” gelezen: „worden geacht, kan door het Hoofd van politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, hetzij voor onbepaalden tijd, hetzij volgens het op het bordje vermelde, voor daarbij bepaalde uren”.

2o. in het laatste lid wordt tusschen „bochten,” en „op” ingevoegd: „het omslaan van een hoek, het in- of uitrijden van openbare wegen.”.

Artikel 36.

De artikelen 82 en 83 (oud) dier keur worden onderscheidenlijk artikelen 103 en 104; voorts worden na laatstgemeld artikel ingevoegd vijf nieuwe artikelen, luidende:

„Artikel 105.

Een motorrijtuig op meer dan drie wielen, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, moet voorzien zijn van:

1o. een spiegel, waardoor de bestuurder van zijne zitplaats het links achterliggend weggedeelte kan overzien, tenzij de bestuurder eene zitplaats inneemt zóó, dat hij van daar het verkeer op het bedoelde weggedeelte zonder spiegel gemakkelijk kan waarnemen;

2o. een inrichting in staat om zelfs bij het bestijgen van steile hellingen terugloopen geheel te beletten, doch alleen in geval geen der remmen aan dezen eisch voldoet.

Artikel 106.

Het is verboden op den openbaren weg goederen in of op een motorrijtuig te vervoeren, indien het motorrijtuig zoodanig is beladen of de goederen zoodanig daarbuiten uitsteken, dat zij gevaar voor afvallen of voor de vrijheid of de veiligheid van het verkeer op dien weg opleveren of den bestuurder in diens vrij uitzicht of diens vrijheid van besturen of van beweging belemmeren.

Artikel 107.

Een motorrijtuig, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, moet er op ingericht zijn:

- a. dat zooveel mogelijk elk gevaar voor brand of ontploffing worde voorkomen;
- b. dat noodeloos gedruisch of geraas worde voorkomen;
- c. dat de overige gebruikers van den weg niet door rook, damp of gassen van dat motorrijtuig worden gehinderd.

Artikel 108.

Het is den bestuurder van een motorrijtuig op den openbaren weg verboden daarmede, zonder noodzaak, op minder dan zes meter afstand achter een zich in dezelfde richting voortbewegend vervoermiddel te rijden.

Artikel 109.

Het is verboden met een motorrijtuig op een openbaren weg te draaien of achteruit te rijden, tenzij de bestuurder vrij uitzicht achter het motorrijtuig heeft of, voor zoover zulks niet het geval is, een persoon bij of achter het motorrijtuig staat om te waarschuwen.”.

Artikel 37.

Artikel 84 (oud) dier keur wordt artikel 110 en daaraan wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„Het is den in het eerste lid bedoelden bestuurder verboden met andere dan in dat lid genoemde instrumenten geluidsignalen te geven, andere dan korte geluidsignalen te geven, of geluidsignalen te geven wanneer de veiligheid van het verkeer zulks niet vordert.”.

Artikel 38.

Artikel 85 (oud) dier keur wordt artikel 111 en ondergaat de volgende wijzigingen:

- a. in het tweede lid wordt in plaats van de woorden: „uitsluitend t/m politie” gelezen: „wanneer zij op den openbaren weg parkeeren op plaatsen door het Hoofd van politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, als zoodanig”.
- b. In het derde lid wordt in plaats van de woorden: „ontmoeten t/m districten” gelezen: „tegenkomen van een vervoermiddel op den openbaren weg in de overige districten, van het oogenblik af, dat het op 50 Meter genaderd is, tot het oogenblik, dat een ontmoeting plaats heeft gehad.”.

Artikel 39.

Na artikel 111 (nieuw) dier keur worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

„Artikel 112.

Van een motorrijtuig, dat zich tusschen zonsondergang en zonsopgang op een openbaren weg, buiten de door het Hoofd van politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, als zoodanig aangewezen parkeerplaatsen bevindt, moeten de nummerplaten zoodanig zijn verlicht, dat zij duidelijk zichtbaar zijn.

Artikel 113.

Het is verboden tusschen zonsondergang en zonsopgang op den openbaren weg een motorrijtuig te voorzien van- of zich met een motorrijtuig te bevinden, terwijl het is voorzien van een verlichting, die verwarring voor het verkeer op dien weg zou kunnen stichten.”.

Artikel 40.

Artikel 86 (oud) dier keur wordt artikel 114.

Artikel 41.

Artikel 87 (oud) dier keur wordt artikel 115 en ondergaat de navolgende wijzigingen:

- a. in het tweede lid wordt in plaats van de woorden: „eigen t/m belemmerd wordt” gelezen: „motorrijtuigen, wanneer zij op den openbaren weg parkeeren op plaatsen, als zoodanig door het Hoofd van politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebrachte bordje, aangewezen”;

b. aan dit artikel wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„Het is verboden op de daartoe als zoodanig door het Hoofd van politie aangewezen plaatsen te parkeeren, tenzij het motorrijtuig voldoende tegen wegneming beveiligd zij.”

Artikel 42.

Na artikel 115 (nieuw) dier keur wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 116.

Het is den bestuurder van een motorrijtuig verboden dit op den openbaren weg te verlaten, indien de motor niet in rust gebracht is.”

Artikel 43.

Artikel 88 (oud) dier keur wordt artikel 117 en aan het slot van het tweede lid wordt vóór de punt het volgende toegevoegd: „indien er zich in het onklare motorrijtuig een bestuurder bevindt, in het bezit van een geldig rijbewijs, afgegeven voor het besturen van een motorrijtuig van dien aard”.

Artikel 44.

Artikel 89 (oud) wordt artikel 118 en daarin wordt in plaats van hetgeen volgt op het woord: „verplicht” gelezen: „op den openbaren weg het rijbewijs of bijzonder rijbewijs en de verklaring of het bewijs van keuring in artikel 77 bedoeld, ter inzage af te geven.”

Artikel 45.

Artikel 90 (oud) dier keur wordt artikel 119 en daaraan wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„Het is verboden, nadat de motor of een der toestellen of inrichtingen, welke zich volgens deze keur op of aan een motorrijtuig moeten bevinden, door een der in het eerste lid bedoelde ambtenaren geoordeeld is niet deugdelijk te wezen, met dat motorrijtuig over een openbaren weg te rijden, tenzij uitsluitend met het doel om de plaats van bestemming, berging, herstel of keuring te bereiken.”

Artikel 46.

Artikel 91 (oud) wordt artikel 120 en ondergaat de navolgende wijzigingen:

- a. in het eerste lid wordt in plaats van 54, 60, 61, 61a en 61b en 62 gelezen „en 54”.
- b. in het tweede lid wordt tusschen: „63” en „72” ingevoegd: „69, 70a.”

Artikel 47.

Na artikel 120 (nieuw) dier keur worden zestien nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

„Artikel 121.

Het is verboden op den openbaren weg met motorrijtuigen te stationneeren op andere plaatsen dan die, welke door het Hoofd van politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, daartoe zijn aangewezen, op zoodanige plaatsen heen en weer te rijden, zoodanige plaatsen van andere zijde dan op bedoeld bordje, aangegeven, in of uit te rijden, of, op zoodanige plaatsen bovendien te stationneeren, wanneer het aantal op het in voege voormeld aangebrachte bordje aangeduid, reeds is bereikt.

Artikel 122.

Het is aan bestuurders van autobussen en van stationneerende of bij de reis of per keer verhuurd wordende motorrijtuigen verboden op den openbaren weg door aanroepen, aanprijzen, oprijden of op eenigerlei wijze de aandacht van anderen te trekken of anderen met aanzoeken tot rijden lastig te vallen.

Het is aan bestuurders, als in het eerste lid bedoeld, op den openbaren weg verboden:

- 1o. tijdens het vervoeren van personen te rooken, of een sigaar, sigaret of pijp in den mond te hebben;
- 2o. zich op de treeplank bevindende personen te vervoeren.

Het is verboden zich te bevinden op de treeplank van een op den openbaren weg rijdend vervoermiddel als in het eerste lid bedoeld.

Artikel 123.

Bestuurders van motorrijtuigen, die voor stationneeren of voor verhuren bij de reis of per keer bestemd zijn, en van autobussen, zijn verplicht, indien zich in het door hen bewoond huis een geval van een der besmettelijke ziekten, vermeld of bedoeld in artikel 4 van de verordening van den 9n. Juni 1921 (P.B.No.66) voordoet, binnen tweemaal vier en twintig uren, nadat zulks hun bekend is geworden, ten kantore van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst daarvan kennis te geven.

Het is aan bestuurders, als in het eerste lid bedoeld, verboden, nadat het voordoen van het geval der ziekte als daarin vermeld hun bekend is geworden, de daarin genoemde vervoermiddelen op den openbaren weg te besturen, zoolang hun niet schriftelijk door of namens den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst is verklaard, dat daartegen, wegens het voorkomen der ziekte geen bezwaar bestaat.

Op de eerste vordering van de ambtenaren met het opsporen van overtredingen dezer keur belast, zijn de in dit artikel bedoelde bestuurders op den openbaren weg verplicht de in het voorgaand lid vermelde schriftelijke verklaring, indien zij die bij zich hebben, terstond, of anders, zoo spoedig mogelijk, ter inzage af te geven, tenzij er meer dan dertig dagen sedert de onderteekening dier verklaring zijn verstreken.

Artikel 124.

Eigenaars van motorrijtuigen zijn verplicht te zorgen, dat daarmede niet op den openbaren weg gestationneerd wordt op plaatsen, waar zulks niet is toegelaten.

Artikel 125.

Het is aan eigenaars en bestuurders van stationneerende en voor verhuren bij de reis of per keer bestemde motorrijtuigen, verboden, deze motorrijtuigen voor het aangegeven doel op den openbaren weg te gebruiken, tenzij:

- 1o. aan de rechter- en linkerbuitenzijde daarvan, op gelijke hoogte, in eene van die motorrijtuigen afwijkende kleur, duidelijk zichtbaar aangebracht zij de letter H, met de verticale lijnen ter lengte van niet minder dan 20 centimeter;
- 2o. daarin op een zichtbare plaats op behoorlijke wijze bevestigd zij een duidelijk leesbare, door of namens het Hoofd van politie voor gezien geteekende afdruk van het tarief der door een door den Gouverneur te benoemen commissie vastgestelde vrachtprijzen, ingericht naar een door die commissie goedgekeurd model.

Artikel 126.

Het is verboden voor de ritten of afstanden, vermeld op het in het voorgaand artikel bedoelde tarief hogere vrachtprijzen te vragen of in rekening te brengen dan daarbij is bepaald.

Artikel 127.

Wanneer stationneerende of voor verhuren bij de reis of per keer bestemde motorrijtuigen zich beschikbaar op hunne standplaats of op den openbaren weg bevinden, zijn de bestuurders verplicht:

- 1o. te zorgen, dat er aan de voorzijde van het motorrijtuig een wit vlaggetje zichtbaar gesteld is, waarop in duidelijke zwarte letters, ter grootte van ten minste tien centimeter het woord „VRIJ” voorkomt.
In het tegenovergesteld geval, zijn bedoelde bestuurders verplicht te zorgen, dat het vlaggetje verwijderd wordt.
- 2o. dengene, die zich het eerst aanmeldt, tegen betaling van het daarvoor volgens het tarief verschuldigde, naar zoodanige plaats, als door deze verlangd wordt, gelegen binnen den bij het tarief aangegeven kring te vervoeren.

De verplichting in het voorgaande lid onder 2o vermeld bestaat niet ten aanzien van zich in kennelijken staat van dronkenschap bevindende of ernstig gewonde of door een uiterlijk waarneembare ziekelijke aandoening aangetaste personen of personen, verkeerende in zoodanigen toestand, dat beschadiging of verontreiniging van het motorrijtuig te voorzien is.

Artikel 128.

Eigenaars van stationneerende of voor verhuren bij de reis of per keer bestemde motorrijtuigen en van autobussen zijn verplicht te zorgen, dat:

- 1o. zoo spoedig mogelijk daarin achtergelaten of gevonden voorwerpen bij de politie ingeleverd worden;
- 2o. die motorrijtuigen op den openbaren weg zijnde, uit- en inwendig steeds in zindelijken staat verkeerden.

Artikel 129.

Bestuurders van zich op de daarvoor op den openbaren weg aangewezen plaatsen bevindende autobussen zijn verplicht, ieder die zich ten vervoer aanmeldt, tegen betaling volgens tarief toe te laten, voor zoover daardoor niet in strijd met eenig wettelijk voorschrift zou gehandeld worden.

Artikel 130.

Het is aan eigenaars en bestuurders van autobussen verboden deze op den openbaren weg voor het aangegeven doel te gebruiken, tenzij zoowel aan de binnen- als aan de buitenzijde van de autobus:

- 1o. duidelijk leesbaar in letters of nummers ter grootte van ten minste tien centimeter het aantal zitplaatsen vermeld staat, overeenkomende met het door den in artikel 77 bedoelden deskundige bepaald grootste aantal passagiers, die gelijktijdig in die autobus mogen worden vervoerd;
- 2o. duidelijk leesbaar de vrachtprijzen vermeld staan, vastgesteld door de in artikel 125 bedoelde commissie en, voor wat de binnenzijde van de autobus betreft, op een door of namens het Hoofd van politie voor gezien geteekenden, op een zichtbare plaats op behoorlijke wijze bevestigden afdruk van het tarief, ingericht naar een door die commissie goedgekeurd model.

Het bepalen van het grootste aantal passagiers die, gelijktijdig in een autobus mogen worden vervoerd, geschiedt door den deskundige kosteloos.

Artikel 131.

Bij het vaststellen van het aantal passagiers, die zich op een bepaald oogenblik gelijktijdig in een autobus bevinden, worden niet meegerekend kinderen, die nog geen jaar oud zijn en geen eigen zitplaats innemen.

Artikel 132.

Het is den bestuurder van een autobus op den openbaren weg verboden:

- a. daarin een grooter aantal passagiers te vervoeren dan er zitplaatsen zijn, ingevolge artikel 130;
- b. voor de op het in artikel 130 bedoeld tarief voorkomende ritten of afstanden, hogere vrachtprijzen te vragen, of in rekening te brengen dan daarbij is bepaald;
- c. passagiers tot zijne zitplaats toe te laten;
- d. zich in kennelijken staat van dronkenschap bevindende, of ernstig gewonde, of door een uiterlijk waarneembare ziekelijke aandoening aangetaste, of in zoodanigen toestand, dat beschadiging of verontreiniging van de autobus te voorzien is, verkeerende personen in de autobus toe te laten of te vervoeren;
- e. andere dieren dan pluimgedierte of andere goederen dan van geringen omvang in de voor passagiers bestemde ruimte toe te laten of te vervoeren, mits bovendien het vervoerde zich in zindelijken staat bevindt en, als de omvang en het gewicht daarvan zulks vordert, naar evenredigheid minder zitplaatsen ingenomen worden;

f. daarin brandgevaarlijke stoffen te vervoeren, anders dan in geheel gesloten metalen bussen.

Indien het vervoer in het eerste lid onder e bedoeld, tengevolge heeft, dat minder zitplaatsen ingenomen worden, is de bestuurder bevoegd den betrokken passagier die zitplaatsen volgens het tarief in rekening te brengen.

Artikel 133.

Eigenaars van autobussen zijn bevoegd te bepalen, dat passagiers daarin geen andere goederen met zich kunnen nemen dan pakjes of handbagage, die gering van omvang en gewicht zijnde, geen ruimte op zitplaatsen van andere passagiers innemen en de vrije passage in die autobus niet hinderen.

In het geval in het voorgaand lid bedoeld, is de bestuurder van de autobus niet verplicht personen, die zich met medeneeming van andere of meerdere dan daarin vermelde goederen ten vervoer aanmelden, tot de autobus toe te laten.

Artikel 134.

Het is den bestuurder van een autobus op den openbaren weg in het eerste of stadsdistrict verboden:

- a. daarmede post te vatten op andere plaatsen dan door het Hoofd van politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, voor dit doel aangewezen;
- b. daarmede op andere dan door het Hoofd van politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, voor dit doel aangewezen plaatsen stil te staan, ten einde passagiers in- of uit te laten en op de aangewezen plaatsen bovendien langer dan tot bedoeld einde noodig is.

Artikel 135.

Het is aan bestuurders van andere vervoermiddelen dan autobussen verboden zonder noodzaak daarmede op den openbaren weg op de in het voorgaande artikel genoemde plaatsen stil te staan en, in geval van noodzaak, langer dan tot bedoeld einde noodig is.

Artikel 136.

Het is aan passagiers verboden in een autobus in de voor passagiers bestemde ruimte mee te nemen:

- a. andere dieren dan pluimgedierte, zoomede andere goederen dan van geringen omvang, mits naar gelang van den omvang en het gewicht van het door hen meegenomene minder zitplaatsen ingenomen worden en het meegenomene zich in zindelijkken staat bevindt;
- b. brandgevaarlijke stoffen, anders dan in geheel gesloten metalen bussen.

Het is aan passagiers verboden op den openbaren weg anders dan langs den daarvoor bestemden in- of uitgang, zich toegang tot de autobus te verschaffen of deze te verlaten.

Artikel 48.

In het opschrift boven artikel 92 (oud) wordt in plaats van „en waarschuwingsborden” gelezen: „waarschuwingsborden en verkeersteekenen”.

Artikel 49.

Artikel 92 (oud) dier keur wordt artikel 137, het bepaalde onder a wordt gelezen als volgt:

- „a. dat het aan den openbaren weg en vandaar duidelijk zichtbaar voorzien zij van, of- indien niet het gebouw of getimmerte, maar de grond, waarop het staat, aan den openbaren weg grenst- op een afstand van ten hoogste 2 Meter van dien weg en vandaar duidelijk zichtbaar aan dat gebouw of getimmerte, of op dien grond aangebracht zij een bij den Ambtenaar van het Bovolkingsregister tegen betaling van den prijs verkrijgbare plaat vermeldende het nummer door dien Ambtenaar voor het betrokken gebouw of getimmerte bepaald.

Na aankoop van bedoelde plaat wordt zij van wege genoemden Ambtenaar op de daarvoor bestemde plaats aangebracht ter hoogte van ten minste anderhalven en ten hoogste drie Meter boven den beganen grond.”

en sub b worden na het woord „daarop” ingevoegd de woorden: „of daarbij”.

Artikel 50.

Artikel 93 (oud) dier keur wordt artikel 138 en daarin wordt in plaats van „Inspecteur der Belastingen” gelezen: „Ambtenaar van het Bevolkingsregister”; voorts wordt aan dat artikel een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„De eigenaar is verplicht te zorgen, dat tijdens het verrichten van werkzaamheden aan het perceel, het nummer duidelijk leesbaar van den openbaren weg blijft aangeduid.”

Artikel 51.

De artikelen 94 en 95 (oud) dier keur worden onderscheidenlijk artikelen 139 en 140; voorts worden in laatstgemeld artikel de volgende wijzigingen aangebracht:

- a. in het eerste lid wordt tusschen de woorden „waarschuwingsborden” en „aan” ingevoegd: „of verkeersteekenen” (institute van het woordje „of” vóór het woord „waarschuwingsborden” wordt een komma gelezen).
- b. in het tweede lid wordt in plaats van de woorden: „te verwijderen” t/m „weg” gelezen: „of teeken te wijzigen, onzichtbaar of onkenbaar te maken, of te verwijderen, of aldaar een bord met den naam van een anderen openbaren weg of een ander waarschuwingbord of verkeersteeken”.

Artikel 52.

Artikel 96 (oud) dier keur wordt artikel 141 en aan dat artikel wordt het volgende toegevoegd:

- „10o. onder „parkeeren” een vervoermiddel zonder toezicht op den openbaren weg laten;
- 11o. onder „Autobussen” tot vervoer van personen ingerichte motorrijtuigen, bestemd om langs een bepaalden weg of in bepaalde richtingen of tusschen bepaalde punten te rijden en voor het gebruik waarvan per plaats betaald wordt.

Indien een rechtspersoon als eigenaar in den zin dezer keur moet worden beschouwd, wordt een verplichting of een verbod in eenige bepaling dezer keur ten aanzien van eigenaars voorkomende, geacht opgelegd of gesteld te zijn aan de leden van het bestuur van dien rechtspersoon.”

(de punt achter „dieren” aan het slot van 9o, wordt veranderd in een komma-punt).

Artikel 53.

Na artikel 141 (nieuw) dier keur wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 142.

Ten aanzien van bestuurders van brandweermaterieel en van ziekenwagens zijn niet van toepassing de artikelen 58, 59, 62 en 102 en ten aanzien van bestuurders van brandweermaterieel bovendien het bepaalde bij artikel 51, onder b.

Aan bestuurders van ziekenwagens wordt op hun aan de politie ter plaatse kenbaar gemaakte verlangens:

- 1o. wanneer zij voor een geopende brug komen, een geschikte plaats buiten de rij der wachtende vervoermiddelen aangewezen;
- 2o. als de brug gesloten is, de voorrang bij het volgens volgorde oprijden toegekend.

Ten aanzien van bestuurders van materieel van de stadsreiniging zijn op zoodanige dagen en uren, als door het Hoofd van politie in overleg met den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, of, bij verschil van meening, door den Gouverneur, te bepalen, niet van toepassing de artikelen 59 en 62.

Tenzij bijzondere omstandigheden zich er tegen verzetten verleent het Hoofd van politie, op tijdig gedaan verzoek, ten aanzien van naar het sterfhuis of grafwaarts gaande lijkkoetsen en, in het laatste geval, eveneens ten aanzien van de volkkoetsen, ontheffing van het bepaalde bij artikel 59.

Artikel 54.

De artikelen 97 t/m 102 (oud) dier keur worden onderscheidenlijk artikelen 143 t/m 148; voorts wordt in het tweede lid van laatstgemeld artikel tusschen „geworden,” en „wordt” ingevoegd: „of vrijwillig voldaan is aan de

voorwaarde door den bevoegden ambtenaar van het Openbaar Ministerie krachtens artikel 76 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao gesteld.”

Artikel 55.

De artikelen 103 t/m 106 dier keur worden onderscheidenlijk artikelen 149 t/m 152.

Artikel 56.

Deze keur treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Nochtans treedt eerst een jaar na zoodanig tijdstip in werking het bepaalde bij artikel 26, eerste lid 5o en 7o, artikel 77 sub b, artikel 82 en artikel 137 sub a van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925, No. 32), zooals bij deze keur vastgesteld.

Artikel 57.

Onverminderd de overige bepalingen op dit stuk, verliezen vóór het in werking treden van deze keur afgegeven rijbewijzen hunne geldigheid na verloop van twee jaren, te rekenen van den dag van de afgifte af en verliezen vóór het in werking treden van deze keur afgegeven bijzondere rijbewijzen hunne geldigheid na verloop van twee jaren, te rekenen van den dag van het in werking treden van deze keur af.

De aard van het motorrijtuig of van de motorrijtuigen, tot het besturen waarvan vóór het in werking treden van deze keur afgegeven rijbewijzen of bijzondere rijbewijzen bevoegdheid geven, wordt beoordeeld naar de op het tijdstip van de afgifte van kracht zijnde wettelijke regelingen.

Rijbewijzen of bijzondere rijbewijzen vóór het in werking treden van deze keur afgegeven, aan personen, die den leeftijd van zestien jaren, maar nog niet dien van achttien jaren hadden bereikt, behouden, voor wat den laagsten leeftijdsgrens van bestuurders van de daarbij bedoelde motorrijtuigen betreft, ook na het in werking treden van deze Keur hunne geldigheid.

De duur van vóór het in werking treden van deze keur plaats gehad hebbende en nog niet afgelopen intrekkingen van rijbewijzen of bijzondere rijbewijzen, alsmede de wijze, waarop na zoodanige intrekking die rijbewijzen of bijzondere rijbewijzen wederom geldigheid kunnen erlangen, wordt beoordeeld naar de op het tijdstip van de intrekking van kracht zijnde wettelijke regelingen.

Intrekking van - of weigering van afgifte van - een rijbewijs of bijzonder rijbewijs, wegens gegrond vermoeden, dat de betrokken persoon zich heeft schuldig gemaakt aan, of in dit gebiedsdeel strafrechtelijk vervolgbaar is wegens een feit, bij veroordeeling wegens hetwelk hem bij rechterlijke uitspraak de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen wordt of kan worden ontzegd, heeft slechts plaats ten aanzien van zoodanig na het in werking treden van deze keur gepleegd feit.

Intrekking van - of weigering van afgifte van - een rijbewijs of bijzonder rijbewijs, naar aanleiding van een vóór het in werking treden van deze keur gepleegd strafbaar feit, heeft slechts plaats ten aanzien van een feit, bij veroordeeling wegens hetwelk, volgeas de op het tijdstip van het plegen daarvan van kracht zijnde wettelijke regelingen, de bestuurder van een motorrijtuig van de uitoefening van dat beroep kan worden ontzet. Zoodanige intrekking of weigering van afgifte is slechts van kracht totdat bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak omtrent dat feit is beslist, of de betrokken ambtenaar van het Openbaar Ministerie, blijkens schriftelijke mededeeling aan het Hoofd van politie, van de vervolging heeft afgezien. Artikel 92 van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P.B. 1925, No. 32), zooals bij deze keur vastgesteld, is voor wat de onherroepelijke veroordeeling betreft van toepassing.

Intrekking van vóór het in werking treden van deze keur afgegeven rijbewijzen of bijzondere rijbewijzen kan plaats hebben bij gegrond vermoeden, dat de houder niet voldoet aan de vereischten, vermeld in artikel 85, onder 3o, van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925, No. 32), zooals bij deze keur vastgesteld, als wanneer artikel 91 dier keur toepassing kan vinden.

Ministerie van Justitie
Aankomende 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911

Deze brief heeft in werking op den 1sten Januari 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911

Deze brief heeft in werking op den 1sten Januari 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911

Deze brief heeft in werking op den 1sten Januari 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911

Deze brief heeft in werking op den 1sten Januari 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911

Deze brief heeft in werking op den 1sten Januari 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911

Deze brief heeft in werking op den 1sten Januari 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911

Deze brief heeft in werking op den 1sten Januari 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911
Aankomende 1911

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—16.

Keur van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Terwijl het onderhavige onderwerp reeds ondergeteekende's aandacht had, bereikte hem een verzoekschrift van den Heer J. M. Maal en een aantal andere ingezetenen om maatregelen te treffen tegen het steeds toenemend aantal verkeersongevallen. Adressanten hebben zich ook tot Uwen Raad gewend met verzoek hun request te willen ondersteunen. Ondergeteekende is er ten volle van overtuigd, dat verscherping van de ter zake bestaande bepalingen noodzakelijk is om de veiligheid op onze straten, pleinen en buitenwegen te verzekeren, althans te vergrooten. In het vertrouwen, dat ook Uw Raad bereid is in deze met het Bestuur ter bereiking van het nagestreefde doel mede te werken, heeft ondergeteekende het resultaat der overwegingen in twee ontwerpen neergelegd, waarvan het eene strekt tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925, No. 32) en het andere het in het leven roepen van een zelfstandige verordening beoogt, waarin bepalingen, ten deele van burgerrechtelijken aard, voorkomen, die voor het geheele gebiedsdeel bedoeld zijn. De ontwerp-keur moge als volgt worden toegelicht.

Voor een voornaam deel zijn de hier voorgestelde bepalingen ontleend aan de Nederlandsche Motor- en Rijwielwet, het daarop steunend Motor- en Rijwielreglement en Gemeentelijke verordeningen, die de wet en het reglement aanvullen en in bijzonderheden uitwerken. Daarbij is tevens rekening gehouden met plaatselijke toestanden en eigenaardigheden, met het op dit eiland snel gegroeide automobielwezen voor oogen en den vermoedelijk in de naaste toekomst te verwachten verder ontwikkelingsgang. Tevens zijn enkele voorschriften opgenomen, die niet zoozeer op het rijden betrekking hebben, maar daarmee toch nauw samenhangen en wenschelijk te achten zijn, met het oog op het druk toenemend straatverkeer. Een paar bepalingen van de oorspronkelijke keur van 1917 worden naar andere artikelen overgebracht; enkele taalfouten, anachronismen en voorts voorschriften omtrent tramwagens worden geëlimineerd; nieuwe, althans uitgebreider regelingen omtrent autobussen, huur- en stationneerende motorrijtuigen worden voorgesteld, op een gebied niet beheerscht door de verordening van den 7n. October 1918 (P. B. 1919, No. 43); het slechts tusschen bepaalde uren in één richting of met verminderde snelheid rijden wordt mogelijk gemaakt, terwijl ook bepalingen omtrent het rechts houden, draaien, achteruitrijden, aan slechts één kant blijven staan, het parkeeren, het veroorzaken van noodeloos rumoer of van hinderlijken damp moeilijk langer op zich kunnen laten wachten; uitzonderingsbepalingen worden voorgesteld voor de brandweer, de ambulance, materieel van de stadsreiniging, lijk- en volgroetsen.

De meeste nieuwe bepalingen hebben geen bijzondere toelichting noodig; zij spreken vrijwel voor zich zelf. Enkele artikelen of nieuw voorgestelde regelingen eischen een nadere bespreking.

Het verbod van wegrijden na een botsing, aan- of overrijding wordt gesteld, onverschillig of die den bestuurder al dan niet kan worden toegerekend; het doel is de identiteit vast te stellen en het verzamelen van bewijsmateriaal te verzekeren. Het wachten zal als regel voor den bestuurder de te volgen gedragslijn moeten zijn, tenzij presserende omstandigheden (als bijv. de toestand van een zieke) zich tegen oponthoud ter plaatse verzetten, voor welke gevallen de mogelijkheid geopend wordt binnen een bepaalden tijd de verplichte kennisgeving te doen en de strafvervolgung te ontgaan. Het berokkenen van ernstige schade aan kleding of voertuig, mits van een ander dan een inzittende van het aanrijdend motorrijtuig, is als element van het strafbaar feit voldoende.

Het onderhavige ontwerp voert drie soorten rijbewijzen in, verhoogt voor motorwielrijders den minimum-leeftijd tot 18 ja-

ren en laat ook het bijzondere rijbewijs na twee jaren vervallen. Het karakter van de intrekking van het rijbewijs als veiligheidsmaatregel komt in het ontwerp beter uit en de verhouding daarvan tot de als bijkomende straf door den rechter uit te spreken ontzegging wordt in een duidelijker licht gesteld. Naast een minimum-leeftijd en diploma wordt voor den chauffeur ook een geneeskundige verklaring als vereischte gesteld. Uitgesloten zijn personen, die boven een bepaalden leeftijd zijn of in een krankzinnigengesticht opgenomen zijn geweest, wien de bevoegdheid door den rechter is ontzegd, wier rijbewijs is ingetrokken, voor den duur der intrekking en zelfs daarna, als de reden der intrekking niet heeft opgehouden te bestaan en wier rijbewijs zou kunnen worden ingetrokken als zij er een hadden (bijv. in het tijdsverloop tusschen het plegen van bepaalde strafbare feiten en de berechting). Intrekking wordt voorgesteld bij gegrond vermoeden, dat de chauffeur fysiek of psychisch ongeschikt is of een feit heeft gepleegd, waarop ontzegging staat. Van het ingetrokken rijbewijs kan geen geldig gebruik meer worden gemaakt en de intrekking is van kracht voor den geheelen verderen duur van het rijbewijs, tenzij in het eerste geval een nieuwe bevredigende geneeskundige verklaring wordt overgelegd en in het andere geval de rechter onherroepelijk over het feit beslist heeft of het Openbaar Ministerie van de vervolging afziet. Wordt den bestuurder door den rechter de bevoegdheid ontzegd motorrijtuigen te besturen, dan steunt zijn wettelijke onbekwaamheid hierop; volgt een vrijspraak, althans geen ontzegging, dan verliest de intrekking hare kracht en is de chauffeur weer bevoegd een nieuw rijbewijs aan te vragen, of het oude te gebruiken als nog geen twee jaren verlopen zijn, sedert den dag der uitgifte daarvan. Vrijwillige afdoening buiten proces (in de gevallen waarin zulks mogelijk is) wordt met een onherroepelijk vonnis gelijkgesteld en, wat voor de afdoening buiten proces van betekenis is, zelfs met een vonnis waarbij den schuldige voor het maximum van den bij het betrokken artikel bedreigden duur, de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen wordt ontzegd. Als na de intrekking de geldigheidsduur van het rijbewijs verstrijkt, moet uiteraard aan al de positieve en negatieve vereischten voldaan zijn alvorens een nieuw rijbewijs kan worden uitgereikt. Is bij gegrond vermoeden van een strafbaar feit, dat ten deze van invloed is, de zaak nog niet berecht, dan dient, als boven verklaard, de uitspraak afgewacht te worden.

Ten einde de deugdelijkheid van de zich op den openbaren weg bevindende motorrijtuigen zooveel mogelijk te verzekeren, wordt in het ontwerp voorgesteld een keuring of een verklaring van den vroegeren eigenaar gebiedend te eischen en op gezette tijden te keuren, of de keuring te herhalen. Voor den auto- of truckeigenaar, die (zooals thans meermalen geschiedt) zijn vehikel in een ondeugdelijken of niet alleszins verantwoordelijken staat doet of laat rijden, is het in zijn welbegrepen belang den motor en verdere toestellen en inrichtingen te doen onderzoeken; terwijl het voor de conscientieuze eigenaars tamelijk geringe moeite en kosten met zich medebrengt, waar tegenover het voordeel staat, dat hun motorrijtuig zich in behoorlijken toestand bevindende, niet zoo licht verkeersongevallen zal veroorzaken.

In overeenstemming met een wijziging in bovenbedoelde ontwerp-verordening opgenomen, wordt hierbij voorgesteld de regeling van de recidive in de Algemeene Politiekeur uit te breiden.

Het oprichten van een Bevolkingsbureau maakt het noodigde nummering van perceelen daarheen over te brengen. Het Gouvernement is voornemens zich met het aanbrengen van nummers te belasten, zoodat de eigenaars slechts de plaat hebben te koopen. Voor de eenvormigheid wil het wenschelijk voorkomen alle gebouwen en getimmerten van zulk een plaat te voorzien, waardoor de verscheidenheid, die soms onaangenaam aandoet en last veroorzaakt, opgeheven wordt.

Enkele overgangsbepalingen kunnen moeilijk worden gemist.

Van deze gelegenheid zou ondergeteekende gebruik willen maken om in te trekken het ontwerp tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P.B. 1925, No. 32) (1925-1926-21) ingediend den 7den December 1925 en waarop Voorloopig Verslag is uitgebracht den 24 December 1925.

Willemstad, den 13n. Februari 1930.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929-1930-16

Kan van den ...
tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P.B. 1925, No. 32)

Memorie van Toelichting

No. 2

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--17.

Verordening van den.....
houdende eenige regelingen van burgerrechtelijken aard bij botsing, aan- of overrijding met motorrijtuigen en houdende regeling van de ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is eenige regelingen van burgerrechtelijken aard bij botsing, aan- of overrijding met motorrijtuigen en een regeling van de ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen, in het leven te roepen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In deze verordening wordt verstaan:
onder „motorrijtuigen”: alle vervoermiddelen, bestemd om te land uitsluitend of mede door een mechanische kracht, op of aan het vervoermiddel zelf aanwezig, anders dan langs spoorstaven te worden voortbewogen;
onder „eigenaars”: ook beheerders en voorts allen, die krachtens eenig zakelijk recht, bezit daaronder begrepen, beschikking over eenig goed hebben;
onder „bestuurders”: zij, die motorrijtuigen besturen of onder hun onmiddellijk toezicht doen besturen.

Artikel 2.

In geval van botsing, aan- of overrijding met een motorrijtuig op een openbaren weg, is de eigenaar van dat motorrijtuig aansprakelijk voor de schade toegebracht aan, niet door dat motorrijtuig vervoerde, personen en goederen, tenzij aannemelijk is, dat de schade is te wijten aan overmacht, daaronder begrepen schuld van iemand, voor wien de eigenaar niet aansprakelijk is.

De eigenaar, die het motorrijtuig niet zelf bestuurt, is aansprakelijk voor de gedragingen van dengene, door wien hij het motorrijtuig doet of laat rijden.

Wanneer het ongeval iemands dood ten tengevolge heeft of kwetsing of verminking van eenig deel des lichaams, vinden de artikelen 1387 en 1388 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao overeenkomstige toepassing met betrekking tot de personen, die een rechtsvordering tot schadevergoeding hebben en de wijze, waarop de schade wordt gewaardeerd.

Ter zake van eenzelfde ongeval is het totaal bedrag der ingevolge het eerste lid verschuldigde vergoeding voor aan goederen toegebrachte schade beperkt tot de waarde van het motorrijtuig op het oogenblik van het ongeval, tenzij wordt aangetoond schuld van den eigenaar zelf, of van iemand voor wien de eigenaar aansprakelijk is. In geval van geschil heeft de eigenaar aan te toonen tot welk bedrag zijne aansprakelijkheid is beperkt.

Het bepaalde bij de vorige leden vindt geen toepassing ten aanzien van schade door een motorrijtuig toegebracht aan loopende dieren, aan een ander motorrijtuig in beweging of aan personen en goederen, welke daarmede worden vervoerd.

De rechter kan het bedrag der schadevergoeding beperken, wanneer aannemelijk is, dat het ongeval mede is te wijten aan de schuld van iemand, voor wien de eigenaar niet aansprakelijk is.

De rechtsvordering tot schadevergoeding vervalt door tijdsverloop van zes maanden, te rekenen van den dag, waarop het ongeval heeft plaats gehad.

De bij dit artikel gegeven voorschriften laten onverkort de uit het gemeene recht voortvloeiende aansprakelijkheid.

Artikel 3.

Bij veroordeeling van den bestuurder van een motorrijtuig wegens een feit, waarvan de staat van dronkenschap een wettelijk bestanddeel is, of wegens het veroorzaken van den dood of lichamelijk letsel door schuld, of wegens het plegen van, poging tot, of medeplichtigheid aan eenig misdrijf tegen het leven gericht, zware mishandeling, mishandeling den dood of zwaar lichamelijk letsel tengevolge hebbende, deelneming aan een aanval of vechterij, eenig misdrijf tegen de zeden, diefstal, strooperij, afpersing, afdreiging, verduistering, bedrog, of eenig misdrijf, waarvan geweld of bedreiging met geweld een wettelijk bestanddeel is, wordt hem de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor het leven ontzegd.

Bij veroordeeling van den bestuurder wegens een feit met een motorrijtuig gepleegd, in de „Algemeene Politiekeur” 1917, onder het opschrift „Van het rijden en van het vervoeren en losloopen van dieren”, of in de daarmee overeenkomende artikelen van de plaatselijke keuren voor de overige eilanden van het gebiedsdeel omschreven, of wegens een der feiten in de artikelen 313, eerste en vierde lid, en 439 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao omschreven, kan hem de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor ten hoogste twee jaren worden ontzegd.

Indien tijdens het plegen van een der feiten genoemd in het tweede lid, nog geen drie jaren zijn verlopen sedert een vroegere veroordeeling van den schuldige wegens een dezer strafbare feiten onherroepelijk is geworden, wordt hem de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor ten hoogste drie jaren ontzegd.

Bij toepassing van dit artikel verliest het aan den veroordeelde afgegeven rijbewijs of bijzonder rijbewijs zijne geldigheid, zoodra de veroordeeling onherroepelijk is geworden. Door den bevoegden ambtenaar van het Openbaar Ministerie wordt hiervan aankondiging gedaan in het blad, waarin van gouvernementswege de officieele berichten worden geplaatst.

Artikel 4.

Voor wat aangaat het voorgaand artikel wordt vrijwillige voldoening aan de voorwaarde door den bevoegden ambtenaar van het Openbaar Ministerie, krachtens artikel 76 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curacao gesteld, gelijkgesteld met een onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak, waarbij den schuldige, voor het maximum van den bij de betrokken artikelen bedreigden duur, de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen is ontzegd.

Artikel 5.

Hij, die, wetende, dat hem bij rechterlijke uitspraak onherroepelijk de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen is ontzegd, of wetende, dat hij in het geval verkeert ingevolge het voorgaand artikel met onherroepelijke ontzegging gelijkgesteld, op een openbaren weg een motorrijtuig bestuurt gedurende den tijd, dat hem die bevoegdheid ontzegd is, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

Het bij het eerste lid strafbaar gesteld feit wordt beschouwd als een overtreding.

Artikel 6.

In artikel 3 van de verordening van den 5n. November 1915 (P. B. 1916, No. 3), zoodra deze is gewijzigd bij de „Invoeringsverordening Wetboek van Strafrecht” wordt tusschen de woorden „betaalt” en „kan” ingevoegd: „of vrijwillig voldaan is aan

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—17.

Verordening van den..... houdende eenige regelingen van burgerrechtelijken aard bij botsing, aan- of overrijding met motorrijtuigen en houdende regeling van de ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Zooals door ondergeteekende medegedeeld is in de Memorie van Toelichting op de ontwerp-keur, tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925, No. 32) (zittingjaar 1929—1930—16), stelde ondergeteekende zich voor een ontwerp-verordening in te dienen, naar aanleiding van de veelvuldige verkeersongevallen.

Het ontwerp bevat vooreerst eenige regelingen van burgerrechtelijken aard. De eigenaar van het motorrijtuig wordt aansprakelijk gesteld voor schade door botsing, aan- of overrijding met dat motorrijtuig veroorzaakt. Deze regel wordt verzacht doordien de aansprakelijkheid wegvalt, wanneer aannemelijk is, dat de schade te wijten is aan overmacht in den ruimen zin des woords, daaronder begrepen schuld van den getroffene. Het gebruik van motorrijtuigen verhoogt het risico en maakt den weg voor anderen veel gevaarlijker; de aanrijding wordt daarvan als de bron van schadeloosstelling beschouwd. Het reeds in de jurisprudentie gehuldigde stelsel „bij gedeeltelijke schuld gedeeltelijke vergoeding” wordt hier ook aanvaard. Het artikel stelt een grens wat betreft de geldelijke aansprakelijkheid (nl. de waarde van het motorrijtuig bij het ongeval), en sluit schade aan loslopende dieren en in beweging zijnde motorrijtuigen etc. uit.

Het onderwerpelijke artikel is ontleend aan artikel 25 van de Nederlandsche „Motor- en Rijwielwet” en is in het Moederland den 1n. Juli 1925 in werking getreden.

Voorts wordt — met intrekking van het onvolledige artikel 22 van P. B. 1918, No. 6 — de mogelijkheid in het leven geroepen bestuurders de bevoegdheid te ontzeggen motorrijtuigen te besturen.

Personen, die blijkens een veroordeelend vonnis, grootelijks te kort geschoten zijn in eerbied of zorg voor eens anders leven of integriteit van lichaam, voor diens eerbaarheid of goed, of die van geweldenarijen of strafbare onmatigheid zijn overtuigd, behooren niet als chauffeur op te treden en moeten in hun eigen welbegrepen belang en met het oog op de veiligheid van de overige weggebruikers en op de meerdere gerustheid van de inzittenden worden geweerd van een beroep of een verrichting, waarbij een scherp ontwikkeld verantwoordelijkheidsgevoel bij den betrokken persoon en vertrouwen van de zijde van het publiek een eerste eisch is.

Ontzegging voor korteren tijd wordt voor minder ernstige feiten voorgesteld, terwijl ook in dit ontwerp uitbreiding van het begrip „onherroepelijke veroordeeling” wordt opgenomen, zoomede, voor wat aangaat P. B. 1916, No. 3, teneinde de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925, No. 32) ook op dat punt te kunnen aanvullen.

Tevens komt in het ontwerp voor een strafbepaling tegen besturen van motorrijtuigen na ontzegging van de bevoegdheid daartoe door den rechter, waarbij met onherroepelijke ontzegging bovenbedoeld geval wordt gelijkgesteld.

Willemstad, den 17n. Februari 1930.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--18.

*Verordening van den.....
houdende bepalingen omtrent beëdigde ver-
talers.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is nieuwe bepalingen omtrent beëdigde vertalers in het leven te roepen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Hij, die in Nederland bevoegd is tot het geven van middelbaar onderwijs in een of meer andere talen dan de Nederlandsche en in dit gebiedsdeel woonplaats heeft, wordt, op zijn schriftelijk gedaan verzoek, na overlegging van:

- a. zijne geboorteakte;
- b. de betrokken akte(n) van bekwaamheid;
- c. een bewijs van goed zedelijk gedrag afgegeven door een krachtens wettelijke regelingen daartoe bevoegde autoriteit; door den Gouverneur als vertaler voor een of meer dier talen uit en in de Nederlandsche taal toegelaten, wanneer hij ter beoordeeling van den Gouverneur, tevens voldoende blijken geeft van kennis der Nederlandsche taal.

Artikel 2.

Personen, die in dit gebiedsdeel woonplaats hebben en reeds in Nederland, Nederlandsch-Indië of Suriname door de daartoe bevoegde macht voor een of meer talen als vertaler uit en in de Nederlandsche taal zijn toegelaten, kunnen, op hun schriftelijk gedaan verzoek, na overlegging van de akte van toelating en van de stukken in artikel 1 onder a en c bedoeld, door den Gouverneur voor zoodanige taal of talen als vertaler uit en in de Nederlandsche taal worden toegelaten.

Artikel 3.

Na overlegging van de stukken in artikel 1 onder a en c, zoomede van een getuigschrift, als in artikel 4 bedoeld, worden anderen dan de in de artikelen 1 en 2 genoemden, indien zij meerderjarig zijn en in dit gebiedsdeel woonplaats hebben, op hun schriftelijk gedaan verzoek door den Gouverneur voor de bij de beschikking te vermelden vreemde taal als vertaler uit en in de Nederlandsche taal toegelaten.

Artikel 4.

1. Een getuigschrift, dat hij voldoende blijken van bekwaamheid heeft gegeven om voor de daarbij te vermelden vreemde taal als vertaler uit en in de Nederlandsche taal op te treden, wordt uitgereikt aan ieder, die voldaan heeft aan het schriftelijk en mondeling examen, hem afgenomen door den Inspecteur van het Onderwijs en twee door deze aan te wijzen leden van de examen-commissie, met bijstand en raadgevende stem van den Voorzitter van het Hof van Justitie of een door deze aan te wijzen lid van dat Hof.

2. Het in het eerste lid bedoelde examen kan op elk eiland van het gebiedsdeel en op alle dagen en uren plaats hebben, een en ander als door den Inspecteur van het Onderwijs in overleg met den Voorzitter van het Hof van Justitie te bepalen.

3. Het examen wordt slechts afgenomen op vertoon van het bewijs, dat voor dit doel het bedrag van vijf en twintig gulden in 's Landskas is gestort. Deze storting geeft het recht zich tweemaal voor het afleggen van het examen bij den Inspecteur van het onderwijs aan te melden.

Artikel 5.

Doctoren in de rechtsgeleerdheid of meesters in de rechten, geen lid van de Rechterlijke Macht zijnde, notarissen, praktizijns en meerderjarige personen in het bezit eener akte van bekwaamheid als onderwijzer derde klasse, worden, indien zij in dit gebiedsdeel woonplaats hebben en tevens, ter beoordeeling van den Gouverneur, het Papiamentsch volkomen machtig zijn, op hun schriftelijk gedaan verzoek, door den Gouverneur als vertaler uit het Papiamentsch in de Nederlandsche taal toegelaten, na overlegging— voor zoover een en ander niet reeds uit een andere benoeming of toelating voortvloeit — van hun diploma, getuigschrift, of akte van bekwaamheid en van een bewijs van goed zedelijk gedrag als bedoeld in artikel 1 onder c.

Artikel 6.

1. Het gemis of de onmogelijkheid van overlegging eener geboorteakte kan worden verholpen door een akte van bekendheid door een openbaar ambtenaar afgegeven, of door andere zelfs in het buitenland opgemaakte stukken, waaruit de noodige gegevens ter zake kunnen worden geput.

2. Voor wat aangaat personen, die nog geen vijf achtereenvolgende jaren in dit gebiedsdeel woonplaats hebben, is, behalve een bewijs van goed zedelijk gedrag als bedoeld in artikel 1 onder c, overlegging vereischt van in het buitenland opgemaakte stukken, waaruit de noodige gegevens ter zake kunnen worden geput, voor zoover een en ander niet reeds uit een andere benoeming of toelating voortvloeit.

Artikel 7.

Een toelating als in de voorgaande artikelen bedoeld, gevolgd door een eed of belofte als hierna te melden, geeft de bevoegdheid om in het geheele gebiedsdeel als beëdigd vertaler op te treden voor de taal of talen in de toelating vermeld.

Artikel 8.

1. Onverminderd het in de voorgaande artikelen bepaalde, wordt een toelating als daarin bedoeld, door den Gouverneur slechts geweigerd, den Raad van Bestuur gehoord, na onherroepelijke veroordeeling van den betrokken persoon wegens — of bij gegrond vermoeden, dat hij binnen dit gebiedsdeel strafrechtelijk vervolgbaar is wegens — een misdrijf, waarbij voorloopige aanhouding is toegelaten, of op gronden aan de openbare orde ontleend.

2. Een toelating kan door den Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord, na onherroepelijke veroordeeling van den betrokken persoon wegens — of bij gegrond vermoeden, dat hij binnen dit gebiedsdeel strafrechtelijk vervolgbaar is wegens — een misdrijf, waarbij voorloopige aanhouding is toegelaten, of op gronden aan de openbare orde of de goede zeden ontleend, of wegens gebleken onbetrouwbaarheid van den vertaler, worden ingetrokken.

3. Wanneer de gronden der intrekking hebben opgehouden te bestaan, is de Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord, bevoegd de toelating wederom van kracht te verklaren.

Artikel 9.

Op vertoon van de in de voorgaande artikelen bedoelde toelating en na nederlegging van zijne handteekening en paraaf ter Griffie van na te noemen gerecht, legt de betrokken persoon in handen van den Rechter in het Kantongerecht zijner woonplaats den eed, of — indien hij tot geen erkende godsdienstige gezindte behoort — de belofte af, dat hij zijne plichten als vertaler met nauwgezetheid zal vervullen.

Artikel 10.

De legalisatie der handteekening van den beëdigden vertaler op door hem als zoodanig uitgegeven stukken geschiedt, indien zij vereischt of door belanghebbenden verlangd wordt, door den Rechter in het Kantongerecht, alwaar hij den eed of de belofte heeft afgelegd, of bij verandering van woonplaats, door den Rechter in het Kantongerecht van zijne nieuwe woonplaats, mits hij met vertooning van een afschrift van het proces-verbaal der aflegging van den eed of belofte als bedoeld in artikel 9 ter Griffie van dat Gerecht zijne handteekening en paraaf heeft neergelegd.

Artikel 11.

Wanneer bijzondere, bij de betrokken beschikking te vermelden omstandigheden er toe nopen, kan, voor wat het eiland Curaçao betreft, de Gouverneur, en voor wat de overige eilanden betreft, de betrokken Gezaghebber, op verzoek, naar gelang van het geval, van hetzij het Hof van Justitie of den Rechter in het Kantongerecht, hetzij het Openbaar Ministerie bij het Hof of bij het Kantongerecht, hetzij belanghebbenden, met afwijking van de voorschriften van de voorgaande artikelen en al dan niet met betrekking tot een taal, waaromtrent bij deze verordening is voorzien een vertaler voor een bepaalde zaak of een bijzonder geval aanwijzen, als wanneer de artikelen 9 en 10 overeenkomstige toepassing vinden.

Artikel 12.

1. De uitdrukking „woonplaats” heeft in deze verordening dezelfde beteekenis als in het Burgerlijk Wetboek van Curaçao.

2. De uitdrukkingen „vreemde taal” en „examen-commissie” hebben in deze verordening dezelfde beteekenis als in de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 No. 5) regerende het onderwijs in de kolonie Curaçao (P. B. 1924 No. 9).

Artikel 13.

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

2. Bij die inwerkingtreding vervalt de Notificatie van den 7n. Januari 1846 houdende bepalingen op het toelaten van beëdigde translateurs en interpreteurs in de Nederduitsche en vreemde talen, binnen deze Kolonie (Publicatiebundel No. 265).

3. De bevoegdheden van vóór de inwerkingtreding van deze verordening toegelaten translateurs en interpreteurs worden beoordeeld naar de op het tijdstip der toelating van kracht zijnde wettelijke regelingen.

4. Nochtans zijn de artikelen 7 en 8, tweede en derde lid, dezer verordening op zoodanige translateurs en interpreteurs van toepassing.

5. Na verloop van dertig dagen na de inwerkingtreding van deze verordening geschiedt de legalisatie van de handteekening van zoodanige translateurs en interpreteurs door den Rechter in het Kantongerecht hunner woonplaats, zullende zij ter verkrijging van de legalisatie, alvorens, met vertooning hunner toelating, ter Griffie van dat Kantongerecht hunne handteekening en paraaf moeten neerleggen. Alsdan vindt het bepaalde bij artikel 10 dezer verordening overeenkomstige toepassing.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—18.

*Verordening van den.....
houdende bepalingen omtrent beëdigde ver-
talers.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De bepalingen omtrent translateurs en interpreteurs zijn, zooals Uwen Raad bekend, onvolledig en verouderd. In de stukken bij de totstandkoming van de Voorloopige Begrooting voor 1930 gewisseld, is ook door de afdeelingen de aandacht op de oude nog steeds vigeerende regeling gevestigd.

Bij het samenstellen van het thans ingediende ontwerp is de Nederlandsche wet van 6 Mei 1878 (Stbid. No. 30) als richtsnoer genomen met wijzigingen en aanvullingen (ook voor wat het Papiamentsch betreft) zooals de omstandigheden zulks noodig of wenschelijk maakten. Het wil voorkomen, dat de artikelen geen bijzondere besprekingen behoeven, weshalve ondergeteekende met deze korte toelichting meent te kunnen volstaan.

Willemstad, den 19n. Februari 1930.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--18.

*Verordening van den.....
houdende bepalingen omtrent beëdigde ver-
talers.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Algemeene beschouwingen.

Met de strekking van het ontwerp, vollediger en nieuwere bepalingen op het stuk van translateurs te geven, kon men zich algemeen vereenigen.

Artikelen.

Ad. art. 5. Naar aanleiding van dit artikel werd algemeen de wenschelijkheid uitgesproken van wijziging van artikel 23 van het Reglement op het Notarisambt in dier voege, dat een notaris, die de landstaal verstaat, in het in het voorlaatste lid van gemeld artikel 23 bedoeld geval, niet van de diensten van een translateur gebruik zal behoeven te maken.

Dat heeft, naar de algemeene meening, geen zin. Er werd, alhoewel de gevallen niet identiek zijn, ook op gewezen, dat volgens het 1ste lid van art. 23 in kwestie, in verband met het laatste lid, geen translateur noodig is voor het verlijden van een akte in een vreemde taal, welke de notaris verstaat. Ook zullen onnoodige kosten, welke vooral bij kleine transacties in het oog springen, bij totstandkoming van de voorgestane wijziging van het Reglement op het Notarisambt, belanghebbenden bespaard worden.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10n. Maart 1930.

De Rapporteurs,

C. N. WINKEL.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--18.

*Verordening van den.....
houdende bepalingen omtrent beëdigde ver-
talers,*

Memorie van Antwoord.

No. 3.

Ondergeteekende heeft met genoegen er kennis van genomen, dat men zich algemeen kon vereenigen met de strekking van het ontwerp.

Zich vereenigende met het opgemerkte ad art. 5 heeft hij bij bijgaande nota van wijzigingen gevolg gegeven aan den algemeen uitgesproken wensch.

Van deze gelegenheid maakt hij gebruik om in art. 5 van het ontwerp een redactieverduidelijking aan te brengen en om in art. 12 een stelfout te verbeteren.

De vertolking en vertaling in burgerlijke en strafzaken ondervindt de laatste tijden ernstige moeilijkheden. De steeds toenemende werkzaamheden gedoogen voor een goeden gang van zaken ter Griffie van het Hof van Justitie en ten Parquette van den Procureur-generaal niet, dat gedurende ettelijke uren per week een of meerdere personen van het toch reeds zeer beperkte personeel op beide bureelen aan hunne gewone werkzaamheden worden onttrokken ten einde op de terechtzittingen als tolk op te treden. De vergoeding voor vertolkingen alsook voor schriftelijke vertalingen is, gezien den huidige hoogen levensstandaard alhier, ten eenenmale onvoldoende om ook maar eenigszins zeker op vrije en zich beschikbaar stellende krachten te kunnen rekenen.

Voor een goeden gang van zaken wordt alleen wat van een verhooging der vergoedingen verwacht.

Het is op bovenstaande gronden, dat ondergeteekende gemeend heeft de in de nota van wijzigingen vervatte voorstellen tot wijziging van de verordeningen van 17 April 1872 (P. B. No. 26), houdende herziening van het tarief van gerechtskosten en salarissen in burgerlijke zaken voor de kolonie Curaçao en (P. B. No. 27), houdende herziening van het tarief van justitie-kosten in strafzaken aan Uwen Raad te moeten doen. De gelegenheid, dat een ontwerp omtrent beëdigde vertalers in behandeling is, leent zich daartoe, naar zijn meening, zeer goed.

Willemstad, den 21n. April 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—18.

*Verordening van den.....
houdende bepalingen omtrent beëdigde ver-
talers.*

Nota van Wijzigingen.

No. 4

In artikel 5 wordt in plaats van „personen in het bezit eener akte van bekwaamheid als onderwijzer 3de klasse” gelezen: „in het bezit eener akte van bekwaamheid als onderwijzer 3de klasse zijnde personen”.

In artikel 12, 1ste lid, wordt in stede van „van” gelezen: „voor”.

Vóór artikel 13 wordt het volgende ingevoegd:

„Artikel 13

In art. 23, 4de lid van het Reglement op het Notarisambt in de kolonie Curaçao, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 4 September 1868 No. 18 (P. B. No. 16), zooals dat Reglement sedert is gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 21sten Januari 1928 (P. B. No. 10) wordt in plaats van de woorden „Een beëdigd translateur geeft” gelezen: „Indien de notaris de landstaal niet verstaat, geeft een beëdigd vertaler”.

Artikel 14.

De verordening van den 17n. April 1872 (P. B. No. 26), houdende herziening van het tarief van gerechtskosten en salarissen in burgerlijke zaken voor de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 11den April 1923 (P. B. No. 15) en waarvan de geldende tekst is opgenomen in Publicatieblad 1923 No. 16, ondergaat de navolgende wijzigingen:

a. art. 22, 1ste lid, wordt gelezen als volgt:

„Tolken zijn bevoegd voor de mondelinge vertolking voor den regter in rekening te brengen voor elke vacatie van een half uur of gedeelte daarvan:

1o. uit en in de landstaal	f. 1,50
2o. „ „ „ een andere taal	2,—.”

b. in art. 23 wordt in plaats van „1,30” gelezen: „3.—”.

Artikel 15.

In de artt. 14 en 15 van de verordening van den 17den April 1872 (P. B. No. 27), houdende herziening van het tarief van justiekosten in strafzaken, zooals die verordening sedert is gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 18den Juli 1921 (P. B. No. 74) wordt onderscheidenlijk in stede van: „f. 1.—” en „f. 2.—” en „f. 2.—” en „f. 3.—” gelezen: „f. 2.—” en „f. 4.—” en „f. 3.—” en „f. 5.—”.

Artikel 13 wordt artikel 16.

Willemstad, den 21n. April 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

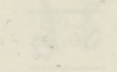
VAN SLOBBE.

Koninkrijk der Nederlanden
Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
1930-1931

Verzamelde wetten en besluiten
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
1930-1931

Nota van Wijzigingen in de Wet

De Tweede Kamer der Staten-Generaal is op 21 April 1930 in kennis gesteld van de Nota van Wijzigingen in de Wet van 1929 betreffende de organisatie van de politie in de provincie Noord-Brabant.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft op 21 April 1930 de Nota van Wijzigingen in de Wet van 1929 betreffende de organisatie van de politie in de provincie Noord-Brabant aangenomen.

WET

Wet van 21 April 1930 betreffende de organisatie van de politie in de provincie Noord-Brabant.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft op 21 April 1930 de Nota van Wijzigingen in de Wet van 1929 betreffende de organisatie van de politie in de provincie Noord-Brabant aangenomen.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft op 21 April 1930 de Nota van Wijzigingen in de Wet van 1929 betreffende de organisatie van de politie in de provincie Noord-Brabant aangenomen.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft op 21 April 1930 de Nota van Wijzigingen in de Wet van 1929 betreffende de organisatie van de politie in de provincie Noord-Brabant aangenomen.

WET

Wet van 21 April 1930 betreffende de organisatie van de politie in de provincie Noord-Brabant.

Waarvan de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 21 April 1930 kennis is genomen.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft op 21 April 1930 de Nota van Wijzigingen in de Wet van 1929 betreffende de organisatie van de politie in de provincie Noord-Brabant aangenomen.

VAN SLONKE

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—19.

Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de
Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar
1931.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN.

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat, volgens art. 100 van het reglement op het beleid der regeering, de uitgaven ten behoeve van den openbaren dienst, welke niet ten laste van de Nederlandsche schatkist komen en de middelen tot dekking van die uitgaven worden aangewezen op de Curaçaosche begrooting en dat, volgens art. 102 van hetzelfde reglement, die begrooting, zoodanig als zij door den Kolonialen Raad is goedgekeurd, door den gouverneur voorloopig wordt vastgesteld en afgekondigd;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, voorloopig vastgesteld onderstaande verordening.

CURAÇAOSCHE BEGROOTING
VOOR HET DIENSTJAAR 1931.

Artikel 1.

Voor de onderdeelen, in de hieronder voorkomende begrootingsartikelen aangewezen, worden voor het dienstjaar 1931 toegestaan de daarnevens uitgetrokken sommen:

Iste AFDEELING.

Algemeen en gewestelijk bestuur

Gouvernements-secretarie en algemeene dienst.

Artikel 1. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen, toelagen en bruggegeld van den gouvernements-secretaris, ambtenaren en beambten..... f 79 787,—

Artikel 2. Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand..... 1 155,—

Artikel 3. Inrichting en bijhouden van bevolkingsregisters..... 25 000,—

Artikel 4. Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven..... 5 200,—

Transporteere... f 111 142,—

Per transport... f 111 142,—

Koloniale Raad.

Artikel 5. Loon van een algemeen verslaggever..... 900,—

Artikel 6. Verlichting der vergaderzaal en andere uitgaven..... 600,—

Gewestelijk Bestuur.

Artikel 7. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen, toelagen, loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van de ambtenaren en beambten..... 62 180,—

Artikel 8. Onderhoud en herstelling van 2 dienstauto's ten dienste van de districtmeesters..... 2 400,—

Artikel 9. Teerkosten van de districtmeesters en van den gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden bij verblijf buiten hunne standplaatsen.... 1 500,—

Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.

Artikel 10. Uit- en terugzending van ambtenaren, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensioneerde ambtenaren en hunne gezinnen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten en met een en ander in verband staande uitgaven en tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing..... 60 000,—

Artikel 11. Uitlevering en uitzetting, overbrenging van veroordeelden van Nederland, terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en onderhoud, kleding, enz. van die personen, zoolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten..... 500,—

Artikel 12. Vervoer van personen en goederen ten laste van 's Lands kas tusschen de eilanden onderling 62 000,—

Algemeene kosten.

Artikel 13. Volksfeesten en verstrekkings op den verjaardag van H. M. de Koningin.. 4 000,—

Artikel 14. Kosten van deelneming aan de Internationale Koloniale tentoonstelling te Parijs..... 5 000,—

Artikel 15. Bijdrage aan de Groep Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond en aan het muziekkorps St. Cecilia..... 1 600,—

Artikel 16. Telegramkosten..... 12 000,—

Artikel 17. Drukkosten..... 25 000,—

Transporteere... f 248 822,—

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1929-1930

ONTWERP

Per transport...	f 248 822,—
Artikel 18. Kantoorbehoefden	20 000,—
Artikel 19. Bindloon.....	1 000,—
Totaal der Iste Afdeeling...	f 369 822,—

IIde AFDEELING.

Rechts- en politiewezen.

Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.

Artikel 20. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen, toelagen, loon en bruggegeld van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van de griffiers van het kantongerecht op Aruba en op de Bovenwindsche eilanden, ambtenaren en beambten..... f 152 184,—

Artikel 21. Reis- en teerkosten..... 3 900,—

Artikel 22. Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie..... 1 000,—

Artikel 23. Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal en benodigdheden voor het hulpbureau voor den in dusterieelen eigendom..... 2 500,—

Gevangenissen.

Artikel 24. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen, toelagen en loon van den directeur en den administrateur voor het gevangeniswezen en verdere beambten ..... 83 100,—

Artikel 25. Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven..... 28 250,—

Politie.

Artikel 26. Bezoldigingen, verlof-bezoldigingen of toelagen van en andere uitgaven voor het politiepersoneel..... 446 000,—

Artikel 27. Vergoeding aan de Nederlandsche Schatkist van een deel van de kosten der landmacht..... 385 620,—

Artikel 28. Huur, verbetering en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven 48 900,—

Artikel 29. Verplaatsingskosten en detacheringstoelagen ..... *Memorie*

Brandweer.

Artikel 30. Toelagen van het per-

Transporteere... f 1 151 454,— f 369 822,—

Per transport... f 1 151 454,— f 369 822,—

soneel, onderhoud en vernieuwing
van het materieel en andere uitgaven 6 000,—

Voogdijraden.

Artikel 31. Loon van den secretaris
van den voogdijraad..... 420,—

Artikel 32. Andere uitgaven..... 100,—

Algemeene kosten.

Artikel 33. Uitgaven ten behoeve
van verwaarloosde kinderen..... 18 800,—

Artikel 34. Uitgaven voor vervol-
gingen en rechtsgedingen waarvan
de kosten geheel of gedeeltelijk ten
laste van 's Lands kas komen..... 1 500,—

Artikel 35. Vergoedingen wegens
vacatiën..... 21 000,—

Artikel 36. Teruggave aan het
Departement van Justitie van het
aandeel van Curaçao in de bijdrage
van Nederland in de kosten van het
kantoor van het internationaal ver-
bond tot bescherming van letterkun-
dige- en kunstwerken..... 100,—

Totaal der IIde Afdeeling... f 1 199 374,—

IIIde AFDEELING.

Geldelijk beheer.

*Administratie van financiën en
domeinwezen.*

Artikel 37. Bezoldigingen of verlof-
bezoldigingen van den administra-
teur van financiën, voorzitter van de
Curaçaosche bank, ambtenaren en
beambten, bruggegeld en andere uit-
gaven..... f 50 234,—

Artikel 38. Loon van de bosch-
wachters, tegemoetkoming in de kos-
ten van vervoermiddelen en andere
uitgaven van het domeinwezen..... 10 200,—

Belastingen.

Artikel 39. Bezoldigingen of verlof-
bezoldigingen, toelagen, loon enscha-
deloosstelling van kosten voor ver-
voermiddelen van den inspecteur der
belastingen, den koloniaal ontvan-
ger, de ontvangers, den sub-ontvan-
ger der invoerrechten en accijnzen,
ambtenaren en beambten..... 103 560,—

Artikel 40. Bezoldigingen of verlof-
bezoldigingen, toelagen en schade-
loosstelling van kosten voor vervoer-
middelen van de ambtenaren van
den buitendienst der belastingen..... 194 215,—

Artikel 41 Vergoeding aan de kom-
miezen bij de invordering van het

Transporteere... f 358 209,— f 1 569 196,—

Per transport... f 358 209,— f 1 569 196,—

in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd, gerechtelijke vervolgingskosten, papier voor zegels, verlichting, schoonhouden van lokalen, bediening en onderhoud der motorbooten, kleeding voor de kommiezen en andere uitgaven..... 121 900,—

*Posterij, Landsradio-
en -telefoondienst.*

1o. Posterij.

Artikel 42. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den postdirecteur te Willemstad, ambtenaren en beambten..... 84 555,—

Artikel 43. Transitrechten, vervoer van brievenmalen en betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereniging en aan dat der telegraafvereniging te Bern en andere uitgaven van den postdienst 61 400,—

Artikel 44. Benodigdheden voor de postspaarbank..... 1 000,—

2o. Landsradio-
en -telefoondienst.

Artikel 45. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en bruggeelden van den directeur, ambtenaren en beambten..... 129 630,—

Artikel 46. Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten..... 45 750,—

Artikel 47. Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradiodienst..... 1 500,—

Artikel 48. Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan radio- maatschappijen voor doorzending van radiotelegrammen..... 75 000,—

Artikel 49. Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon.. 56 000,—

Artikel 50. Telefoonabonnementen 16 000,—

Hypotheekkantoor op Curaçao.

Artikel 51. Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelagen van het personeel..... 5 325,—

Curaçaosche Bank.

Artikel 52. Bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen of loon van het personeel..... 11 760,—

Artikel 53. Benodigdheden en andere uitgaven ..... 5 000,—

Transporteere... f 973 029.— f 1 569 196,—

Per transport... f 973 029,— f 1569196,—

*Kamer van Koophandel en Nijverheid
op Curaçao.*

Artikel 54. Loon van den secretaris..... 300,—
Artikel 55. Andere uitgaven..... 900,—

Algemeene kosten.

Artikel 56 Grondbelasting op Landseigendommen die niet bestemd zijn voor den openbaren dienst..... 6 500,—

Artikel 57. Rente wegens opgenomen kasgelden..... 75 000,—

Artikel 58. Uitzending van baar geld..... 1 000,—

Artikel 59. Gelden te reserveeren voor een pensioenfonds en een reservefonds..... 427 600,—

Artikel 60. Vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak, klok en kelder..... 1 100,—

Totaal der IIIde Afdeeling... 1 485 429,—

IVde AFDEELING.

**Eeredienst, onderwijs
en armenzorg.**

Eeredienst.

Artikel 61. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten..... f 110 880,—

Artikel 62. Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang..... 350,—

Onderwijs.

10. Schooltoezicht.

Artikel 63. Bezoldiging of verlofbezoldiging, toelagen of loon van den inspecteur van het onderwijs, ambtenaren en beampten..... 14 475,—

Artikel 64. Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten voor het schooltoezicht en andere uitgaven..... 2 850,—

20. Openbaar Onderwijs.

Artikel 65. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel..... 180 882,—

Transporteere... f 309 437,— f 3 054 626,—

Per transport...	f 309 437,—	f 3 054 625,—
<i>Artikel 66.</i> Schoolmeubelen, schoolbehoefden, leermiddelen, bruggeld voor leerlingen van de Emmaschool te Willemstad en andere uitgaven...		15 200,—
30. Bijzonder Onderwijs.		
<i>Artikel 67.</i> Uitkeeringen voor het personeel.....		456 210,—
40. Verdere kosten van het onderwijs.		
<i>Artikel 68.</i> Overtocht en studie van jongelieden, die in Nederland eene opleiding ontvangen.....		14 000,—
<i>Artikel 69.</i> Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende eene opleiding tot hogere bevoegdheden.....		3 000,—
<i>Artikel 70.</i> Opleiding van onderwijzers.....		6 480,—
<i>Artikel 71.</i> Examenkosten.....		1 800,—
<i>Artikel 72.</i> Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek.....		800,—
<i>Artikel 73.</i> Kosten van het voorbereidend onderwijs.....		6 800,—
<i>Artikel 74.</i> Kosten van leergangen		12 000,—
<i>Openbare boekerijen en leeszalen.</i>		
<i>Artikel 75.</i> Loon van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal, belast met het onderhoud en de aanvulling van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad.....		1 500,—
<i>Artikel 76.</i> Kosten van de openbare boekerij en leeszaal en van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad en bijdragen aan andere openbare boekerijen en leeszalen.....		1 875,—
<i>Armenzorg.</i>		
<i>Artikel 77.</i> Onderstand aan behoeftigen.....		13 000,—
<i>Artikel 78.</i> Bijdrage aan kerkgenootschappen voor onderhoud van weezen.....		8 700,—
<i>Artikel 79.</i> Bijdrage aan het Instituut voor doofstommen te St. Michiels-Gestel voor onderhoud van in dat instituut verpleegde Curaçaosche doofstommen.....		600,—
<i>Artikel 80.</i> Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad en uitkeering aan de armen van drie godsdienstige gezinden van de zuivere opbrengst van dat pand.....		3 000,—
Totaal der IVde Afdeeling...		854 402,—
Transporteere...	f 3 909 027,—	

Per transport... f 3 909 027,—

Vde AFDEELING.

Landbouw.

Artikel 81. Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelage en reis- en teerkosten van een landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden..... f 6 500,—

Artikel 82. Voorschotten tot bevordering van land-, tuinbouw en vee-teelt en andere uitgaven..... 35 000,—

Artikel 83. Onderhoud van de gouvernement's kokosnoot aanplant op St. Eustatius..... 1 000,—

Artikel 84. Onderhoud van den motor en de katoenmachines op St. Eustatius..... 200,—

Artikel 85. Aanleg, onderhoud en verbetering van irrigatiewerken en putten..... 13 500,—

Totaal der Vde Afdeeling.... 56 200,—

Vide AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

Ambtenaren, beampten en gezondheidscommissie.

Artikel 86. Bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen, loon, schadeloosstelling van kosten voor voermiddelen en bruggegeld van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, ambtenaren en beampten, de gouvernement's-geneeskundigen en den secretaris bij de gezondheidscommissie..... f 147 004,—

Artikel 87. Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst..... 500,—

Artikel 88. Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord 1 000,—

Haven- en quarantainedienst.

Artikel 89. Loon van den loodsopzichter aan de Caracasbaai..... 1 200,—

Artikel 90. Loon van de opzichters en de bedienden, benooidgheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven voor de quarantaine plaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo en onderhoud en bediening der booten van den openbaren gezondheidsdienst..... 24 300,—

Transporteere... f 174 004,— f 3 965 227,—

	Per transport... f 174 004,— f 3 965 227,—
<i>Artikel 91.</i> Kosten ter uitvoering van den dienst.....	900,—
<i>Landsgesticht voor krankzinnigen op Curaçao.</i>	
<i>Artikel 92.</i> Loon van den directeur en de oppassers.....	5 400,—
<i>Artikel 93.</i> Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven.....	50 000,—
<i>Landsgesticht voor melaatschen op Curaçao.</i>	
<i>Artikel 94.</i> Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven.....	17 000,—
<i>Artikel 95.</i> Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht.....	1 200,—
<i>Landsinrichting voor behandeling van lijdens aan besmettelijke geslachtsziekten op Curaçao.</i>	
<i>Artikel 96.</i> Loon van den inwonenden beambte en van het verplegend personeel van bijstand.....	3 300,—
<i>Artikel 97.</i> Verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenoot en de verpleegster en andere uitgaven.....	15 500,—
<i>Laboratoria en kantoren van den openbaren gezondheidsdienst.</i>	
<i>Artikel 98.</i> Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den scheikundige, den hulp-bacterioloog, den apotheker en de bedienden.....	29 520,—
<i>Artikel 99.</i> Benoodigdheden en andere uitgaven.....	6 100,—
<i>Hygiënische dienst.</i>	
<i>Artikel 100.</i> Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelagen van den technisch ambtenaaren de onderopzichters.....	12 000,—
<i>Artikel 101.</i> Arbeidsloonen en andere uitgaven.....	8 300,—
<i>Reinigingsdienst.</i>	
<i>Artikel 102.</i> Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelagen van den opzichters en de onderopzichters.....	22 140,—
<i>Artikel 103.</i> Aanschaffing van benoodigdheden.....	25 400,—
<i>Artikel 104.</i> Arbeidsloonen en andere uitgaven.....	120 500,—
	Transporteere... f 491 264,— f 3 965 227,—

Per transport... f 491 264,— f 3 965 227,—

Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.

Artikel 105. Aankoop van monsters, enz..... 300,—

Landsziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.

Artikel 106. Verpleegkosten en andere uitgaven..... 2 300,—

Algemeene kosten.

Artikel 107. Verpleging van onvermogenen, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel; huur van spreekkamers voor gouvernements-geneeskunden; verloskundige hulp aan en begrafeniskosten van onvermogenen; reiskosten; onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd..... 58 850,—

Artikel 108. Geneesmiddelen, geneeskundige benodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenen, gevangenen, politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de Landsgestichten voor krankzinnigen en melaatschen..... 20 000,—

Artikel 109. Schoonhouden van en andere uitgaven voor apotheken..... 750,—

Artikel 110. Onderhoud en bediening van ziekenauto's..... 4 200,—

Artikel 111. Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van koepokstof..... 500,—

Slachtplaats, groente- en vleeschhallen te Willemstad.

Artikel 112. Bezoldigingen, verlofbezoldigingen of toelagen van het personeel..... 8 100,—

Artikel 113. Onderhoud, toezicht, verlichting en andere uitgaven..... 2 040,—

Totaal der VIDE Afdeeling... 588 304,—

VIIde AFDEELING.

Openbare Werken

Ambtenaren en beambten.

Artikel 114. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den directeur van openbare werken, ambtenaren en beambten..... f 434 273,—

Artikel 115. Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's, schade.....

Transporteere... f 434 273,— f 4 553 531,—

Per transport... f 434 273,— f 4 553 531,—

loosstelling van kosten voor vervoer-
middelen en teekenbehoefden..... 7 540,—

Landsgebouwen.

Artikel 116. Onderhoud en herstel-
ling van de landsgebouwen, eigen-
dommen en werktuigen, aankoop
en onderhoud van meubelen, schoon-
houden van kantoorlokalen, aan-
koop van water en andere uitgaven... 168 950,—

Straten, wegen, kaden en dammen.

Artikel 117. Onderhoud en herstel-
ling van straten, wegen, kaden en
dammen..... 543 000,—

Artikel 118. Kosten van straten-
en wegenverbetering, te bestrijden
uit de opbrengst der motorrijtuig-,
rijwiel- en motorbootbelasting..... 160 000,—

Gouvernements-werkplaatsen.

Artikel 119. Aankoop en onder-
houd van werktuigen, gereedschap-
pen en materialen en levering van
electrische stroom voor de gouverne-
ments-werkplaatsen..... 28 000,—

Baggerwerken en peilingen.

Artikel 120. Verschillende uitga-
ven..... 46 000,—

Vaartuigen.

Artikel 121. Onderhoud, herstelling
en bedrijf van vaartuigen..... 119 000,—

Straatverlichting.

Artikel 122. Toelagen of loon van
5 lantaarnopstekers..... 1 000,—

Artikel 123. Benoodigdheden en an-
dere uitgaven..... 44 500,—

Kustverlichting.

Artikel 124. Bezoldigingen, verlof-
bezoldigingen, toelagen of loon en
schadeloosstelling van kosten voor
vervoermiddelen van het personeel... 17 135,—

Artikel 125. Benoodigdheden voor
haven- en kustverlichting en andere
uitgaven..... 16 100,—

Weerkundige dienst.

Artikel 126. Loon van het perso-
neel en andere uitgaven..... 2 040,—

Ykwezen.

Artikel 127. Toelage van een ijker
en andere uitgaven..... 850,—

Transporteere... f 1 588 388,— f 4 553 531,—

Per transport... f 1 588 388,— f 4 553 531,—

Nieuwe werken.

Artikel 128. Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen..... 670 250,—

Totaal der VIIde Afdeeling... 2 258 638,—

VIIIste AFDEELING.

Haven- en loodswezen.

Artikel 129. Bezoldigingen, verlofbezoldigingen en loon van de ambtenaren en beambten en andere uitgaven..... f 178 450,—

Artikel 130. Loon van de bemanning van de loods- en sleepbooten en andere uitgaven..... 77 860,—

Artikel 131. Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij Curaçao gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai..... 1 200,—

Seinwezen.

Artikel 132. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van het personeel en andere uitgaven..... 18 150,—

Totaal der VIIIste Afdeeling... 275 660,—

IXde AFDEELING.

Watervoorzieningsdienst.

Artikel 133. Bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur van Landswatervoorziening, ambtenaren en beambten..... f 102 240,—

Artikel 134. Bedrijfs- en onderhoudskosten ..... 208 300,—

Artikel 135. Aanleg van werken voor de watervoorziening op Aruba.. 100 000,—

Totaal der IXde Afdeeling... 410 540,—

Xde AFDEELING.

Pensioenen, wachtgeld, onderstanden, toelagen, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, toelagen wegens gemis aan inkomsten en duurbijlagen

Artikel 136. Pensioenen van burgerlijke landsdienaren..... f 237 066,—

Artikel 137. Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren 93 571,—

Artikel 138. Pensioenen van onder-

Transporteere... f 330 637,— f 7 498 369,—

Per transport... f 330 637,— f 7 498 369,—

wijzers bij het bijzonder onderwijs
en van hunne weduwen en weezen *Memorie*

<i>Artikel</i> 139. Wachtgelden.....	600,—
<i>Artikel</i> 140. Onderstanden.....	5 678,—
<i>Artikel</i> 141. Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een Landsbetrekking...	208,—
<i>Artikel</i> 142. Toelagen verbonden aan de orde van den Nederlandschen Leeuw.....	300,—
<i>Artikel</i> 143. Gunstgaven en onverplichte betalingen.....	1 000,—
<i>Artikel</i> 144. Waarneming van tijdelijk opgevalen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven.....	10 000,—
<i>Artikel</i> 145. Toelagen wegens gemis aan inkomsten en duurtebijslagen...	420 000,—
Totaal der Xde Afdeeling...	768 423,—

XIde AFDEELING.

Onvoorziene uitgaven.

<i>Artikel</i> 146 Onvoorziene uitgaven.....	100 000,—
Totaal...	f 8 366 792,—

ALGEMEEN OVERZICHT.

Iste Afdeeling. Algemeen en gewestelijk bestuur	f 369 822,—
IIde „ Rechts- en politiewezen.....	1 199 374,—
IIIde „ Geldelijk beheer.....	1 485 429,—
IVde „ Eeredienst, onderwijs en armenzorg.....	854 402,—
Vde „ Landbouw.....	56 200,—
VIde „ Openbare Gezondheidsdienst.....	588 304,—
VIIde „ Openbare Werken.....	2 258 638,—
VIIIste „ Haven- en loodswezen.....	275 660,—
IXde „ Watervoorzieningsdienst.....	410 540,—
Xde „ Pensioenen, wachtgelden, enz.....	768 423,—
XIde „ Onvoorziene uitgaven.....	100 000,—
	f 8 366 792,—

Acht millioen driehonderd zes en zestig duizend
zeven honderd twee en negentig gulden.

Artikel 2.

Wanneer het bedrag uitgetrokken bij een der *artikelen* 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 41, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 90, 91, 93, 94, 95, 97, 99, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 123, 125, 128, 130, 131, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 141, 143, 144 en 145, van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting ontoereikend wordt bevonden, kan het, evenals de posten bij de *artikelen* 29 en 138 voor *memorie* uitgetrokken, door overschrijving uit *artikel* 146 dier begrooting worden aangevuld.

Artikel 3.

Op *artikel 146* van 'de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting worden aangewezen de tot het dienstjaar 1931 behorende uitgaven, die hare omschrijving niet vinden in een der *artikelen* van die begrooting en moeten dienen ter voorziening in behoeften, die in den loop van dat dienstjaar onverwacht opkomen.

De uitgaven worden voor elk soort afzonderlijk in de rekening gebracht en omschreven.

Artikel 4.

Tot goedmaking van de uitgaven begrepen in de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931 worden voor dat jaar gebezigd de na te noemen middelen en inkomsten, te weten:

A. *Belastingen.*

- a. Invoerrecht;
- b. Accijns op gedistilleerd;
- c. Accijns op geslacht;
- d. Zegelbelasting;
- e. Overdrachtsbelasting;
- f. Belasting op openbare verkooping van roerend goed;
- g. Grondbelasting;
- h. Gebruiksbelasting;
- i. Inkomstenbelasting;
- j. Successiebelasting;
- k. Vergunningsrecht;
- l. Hondenbelasting;
- m. Petroleumraffinaderijbelasting;
- n. Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting.

B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*

- a. Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening van ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand;
- b. Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden;
- c. Boeten;
- d. Vergoeding van de kosten van inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom;
- e. Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirantbestuurders van motorrijtuigen;
- f. Ontvangsten wegens gelden betaald voor aan- of afmonstering van scheepsvolk;
- g. Huur van Landsgronden en eigendommen;
- h. Registratierecht;
- i. Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen;
- j. Huur van opslagplaatsen;
- k. Uitvoerrecht:
  - van mijnproducten;
  - van zout;
- l. Concessierecht:
  - voor de brug over de haven;
- m. Inkomsten van de posterij;
- n. Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank;
- o. Opbrengst van Landsradioposten;
- p. Opbrengst van de Landstelefoon;
- q. Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder op Curaçao;
- r. Inkomsten van de Curaçaosche bank:
  - aandeel in de zuivere winst;
  - teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de bank;
- s. Schoolgelden;
- t. Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6;
- u. Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten;
- v. Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst:
  - geleverde geneesmiddelen aan apotheken, enz.;
  - gedane onderzoekingen en vergoeding voor ontsmetting, enz.;

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1930-1931-19.

Verordening van den ...
waardoor voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaoische begroting voor het dienstjaar 1931.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

- verhuur van de ziekenauto;
- verkochte kaarten rechtgevend op geneeskundige hulp;
- w. Opbrengst van de vergoeding voor verpleeggelden, enz.:
  - van in het gesticht voor krankzinnigen opgenomen lijdens 1ste, 2de en 3de klasse;
  - van in het gesticht voor melaatschen opgenomen betalende lijdens;
  - van in de inrichting voor behandeling van lijdens aan besmettelijke geslachtsziekten opgenomen betalende patiënten;
- x. Inkomsten van de vleeschhal;
- y. Vergoeding van de kosten van onderzoek en beproefing van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die ketels;
- z. Opbrengst van Landskaden;
- aa. Loodsgelden;
- bb. Korting op de inkomsten van ambtenaren en gepensioneerde ambtenaren wegens pensioen;
- cc. Opbrengst van den watervoorzieningsdienst;
- dd. Terugbetaling door de Curaçaoische Petroleum Industrie Maatschappij van gedane uitgaven voor verrichte politiediensten op hare terreinen;
- ee. Batig saldo over het dienstjaar 1927;
- ff. Alle andere ontvangsten;

Gegeven te Willemstad, den

1. Het is ondergetekende een waar genoegen om de begroting te kunnen aarzelen.

2. Teneinde een juist beeld van de uitgaven van dit systeem om de bezoldigingen van het bureau-personeel te bezoldigen over de verschillende afdelingen verdeeld.

3. Waar het Overzicht van het einde van elke afdeling toch een beeld geeft, heeft ondergetekende gemeend dit Overzicht te kunnen laten vervallen, waardoor tevens het toekomen bij de begroting overzigtig Overzicht van de gemiddelde inkomsten en uitgaven voor elk einde gedrukt te laten komen te vervallen.

Aangezien het toch niet mogelijk is de verschillende voor alle einden gezamenlijk inkomsten over de verschillende maanden van het Openbaar te verhoeden, komt het ondergetekende voor, dat dit overzicht geen nut heeft en slechts onnodige vermeerdering van werkzaamheden en drukkosten toe gevoegd heeft.

Ook den staat van verhoogingen en verminderingen heeft ondergetekende gemeend te kunnen laten vervallen, aangezien ook deze staat, naar zijne meening, geen nut heeft.

4. Op de verlang in te dienen suppletieve begroting voor 1930 zal een bouwterrein met afbreuk op andere terreinen worden aangevraagd, teneinde in staat gesteld te worden de groote openbare werken, welke als gevolg van de huidige discussie binnen enkele jaren voltooid moeten zijn, door welke gezamenlijke kosten slechts gedeeltelijk gedekt kunnen worden uit gewone middelen van dit korte tijdsverloop, te kunnen uitvoeren.

De financiering van dit fonds zal, voor zover niet mogelijk uit gewone middelen in voor gezamenlijke werken vast te stellen bouwterrein van b. v. drie jaren, geschieden uit voorschotten uit 's Rijks schatkist. De algemeene aanpak van het bij het einde van den bouwterrein wettentelijke bouwschuld inclusief rente zal binnen een aantal te bepalen kort tijdsverloop van b. v. eveneens drie jaren na afloop van den bouwterrein uit gewone middelen van deze jaren moeten plaats vinden, waarvoor jaarlijks vaste contributie ten behoeve van het bouwterrein op de begroting zal moeten worden uitgetrokken.

5. De kredieten, waarvoor door ondergetekende verhoging of verlaging is voorgesteld, alsmede enkele nieuwe posten, worden hieronder nader toegelicht.

Afdeling I.

Artikel 1. Teneinde een beter overzicht te krijgen van de kosten van dit departement is dit jaar gebreken met het systeem om de bezoldigingen van het gehele publiek bureau-personeel bij artikel 1 te stellen en zijn de bezoldigingen verdeeld over de verschillende afdelingen, waarbij zo veel mogelijk rekening houdende met den vermoedelijk toestand in 1931.

Als gevolg hiervan is de raming van artikel 1 verre beneden die voor 1930 gold, tenzij de andere artikelen, waarbij kredieten voor bezoldigingen werden aangevraagd, zijn verhoogd.

Artikel 2. In 1930 zullen, naar alle waarschijnlijkheid de registers voor het eiland Curaçao gereed komen. Aldan zal overgegaan worden tot inrichting van bevolkingsregisters voor de eilanden Aruba en Bonaire en duplicaat registers voor de districten van Curaçao.

De in 1931 te doen uitgaven worden als volgt geraamd:

aanschaffen van kasten, kantoorstoelen en drukwerken	1 000,—
kosten van huisnummers	5 000,—
ontkosten registratie (kaarten en jellens, enz.) geschied op 0,25 per persoon p. m. (7 500 personen)	3 500,—
reis, verblijf en toerkosten	8 000,—
tijdelijk extra-personeel, 2 klerken en 3 schrijvers	1 200,—
onvoorzien uitgaven	1 300,—

ƒ 20 000,—

Artikel 3. Aangezien de verhoudingswijze van de omvang der werkzaamheden van den gezamenlijk van Aruba belangrijk toemenen en de levensomstandigheden hoogste van alle eilanden is, wordt voorgesteld de bezoldiging van den gezamenlijk op ƒ 12 000,— ½ jaars vast te stellen.

De aanwezigheid op Aruba van twee groote petroleumindustrie, welke aan welke niet bevestigde worden worden bewezen, pleitende het toekomen bezek van het eiland door uitbreiden en vermenigvuldigen personen die allen den gezamenlijk bezoeken, maakt het noodzakelijk den gezamenlijk een toekomen zijnde representatief te toekomen.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1930—1931—19.

Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

1. Het is ondergeteekende een waar genoeg ook voor 1931 aan Uwen Raad het ontwerp eener sluitende begrooting te kunnen aanbieden.

2. Teneinde een juister beeld van de uitgaven van elk Departement te verkrijgen, is dit jaar gebroken met het systeem om de bezoldigingen van het bureau-personeel bij artikel een van de begrooting te ramen en zijn die bezoldigingen over de verschillende afdelingen verdeeld.

3. Waar het Overzicht aan het einde van elke afdeling toch geen juist beeld van de geraamde uitgaven voor elk eiland geeft, heeft ondergeteekende gemeend dit Overzicht te kunnen laten vervallen, waardoor tevens het telken jare bij de begrooting overgelegd Overzicht van de geraamde inkomsten en uitgaven voor elk eiland (gedrukt stuk 7) is komen te vervallen.

Aangezien het toch niet mogelijk is de verschillende voor alle eilanden geraamde uitgaven en inkomsten over de verschillende eilanden van het Gebiedsdeel te verdeelen, komt het ondergeteekende voor, dat dit overzicht geen nut heeft en slechts noodelooze vermeerdering van werkzaamheden en drukkosten ten gevolge heeft.

Ook den staat van verhoogingen en verminderingen heeft ondergeteekende gemeend te kunnen laten vervallen, aangezien ook deze staat, naar zijne meening, geen nut heeft.

4. Op de eerlang in te dienen suppletoire begrooting voor 1930 zal een bouwfonds met aflossing op korten termijn worden aangevraagd, teneinde in staat gesteld te worden de groote openbare werken, welke als gevolg van de huidige eischen binnen enkele jaren voltooid moeten zijn, doch welke gezamenlijke kosten slechts gedeeltelijk geaffecteerd kunnen worden uit gewone middelen van dit korte tijdsverloop, te kunnen uitvoeren.

De financiering van dit fonds zal, voor zooveel niet mogelijk uit gewone middelen in voor gezamenlijke werken vast te stellen bouwtermijn van b. v. drie jaren, geschieden uit voorschotten uit 's Rijks schatkist. De algemeene aanzuivering der bij het einde van den bouwtermijn achterstallige bouwschuld inclusief rente, zal binnen een vooraf te bepalen kort tijdsverloop van b. v. eveneens drie jaren na afloop van den bouwtermijn uit gewone middelen van deze jaren moeten plaats vinden, waarvoor jaarlijks vaste contributie ten behoeve van het bouwfonds op de begrooting zal moeten worden uitgetrokken.

5. De kredieten, waarvoor door ondergeteekende verhooging of verlaging is voorgesteld, alsmede eenige nieuwe posten, worden hieronder nader toegelicht.

Afdeling I.

Artikel 1. Teneinde een beter overzicht te krijgen van de kosten van elk departement is dit jaar gebroken met het systeem om de bezoldigingen van het geheele subaltern bureelpersoneel bij artikel 1 te ramen en zijn de bezoldigingen verdeeld over de verschillende afdelingen, daarbij, zooveel mogelijk, rekening houdende met den vermoedelijken toestand in 1931.

Als gevolg hiervan is de raming van artikel 1 verre beneden die voor 1930 gebleven, terwijl de andere artikelen, waarbij kredieten voor bezoldigingen worden aangevraagd, zijn verhoogd.

Artikel 3. In 1930 zullen, naar alle waarschijnlijkheid, de registers voor het eiland Curaçao gereed komen. Alsdan zal overgegaan worden tot inrichting van bevolkingsregisters voor de eilanden Aruba en Bonaire en duplicaat-registers voor de districten van Curaçao.

De in 1931 te doene uitgaven worden als volgt geraamd :

aanschaffen van kasten, kantoorbehoefden en drukwerken.....	f	3 000,—
kosten van huizennummering.....		5 000,—
onkosten registratie (salarissen tellers, enz.) geschat op f 0,20 per persoon pl. m. 17 500 personen.....		3 500,—
reis, verblijf- en teerkosten.....		3 000,—
tijdelijk extra personeel, 2 klerken en 6 schrijvers.....		9 240,—
onvoorziene uitgaven.....		1 260,—
		<hr/>
		f 25 000,—

Artikel 7. Aangezien de verantwoordelijkheid en de omvang der werkzaamheden van den gezaghebber van Aruba belangrijk toenemen en de levensstandaard de hoogste van alle eilanden is, wordt voorgesteld de bezoldiging van den gezaghebber op f 12 000,— 's jaars vast te stellen.

De aanwezigheid op Aruba van twee groote petroleummaatschappijen aan welke chefs beleefdheden moeten worden bewezen, alsmede het toenemend bezoek aan het eiland door autoriteiten en vooraanstaande personen, die allen den gezaghebber bezoeken, maken het noodzakelijk den titularis een toelage wegens representatiekosten toe te kennen.

Tevens wordt het billijk geacht aan den gezaghebber der Bovenwindsche eilanden en aan diens vervangers op St. Eustatius en Saba, die als zoodanig extra uitgaven hebben te doen, o.a. op den verjaardag van H. M. de Konin gin, bij inspectiereizen van den Gouverneur, enz. een toelage toe te kennen.

Artikel 14. In 1931 zal te Parijs een Internationale Koloniale Tentoonstelling worden gehouden. De kosten van deelneming van Curaçao aan die tentoonstelling worden geraamd op f 10 000 —. Bij dit artikel wordt een bedrag van f 5 000,— als tweeden termijn aangevraagd, terwijl op de eerlang in te dienen suppletoire begrooting voor 1930 een gelijk bedrag als eersten termijn zal worden aangevraagd.

Artikel 15. Ondergeteekende meent, dat er thans meer dan ooit reden is om de groep Nederlandsche Antillen te steunen in haar streven om de banden tusschen Nederland en dit gewest nauwer aan te halen. Hij stelt daarom voor het bedrag dat aan de groep werd gegeven te verhoogen.

Artikel 16. De in Nederland gedane uitgaven zijn nog niet bekend. In verband met de in 1928 gedane uitgaven wordt de raming voor 1931 verhoogd en het bedrag dezer raming aangenomen als het vermoedelijk totaal der uitgaven over 1929.

Artikel 17. Door de steeds toenemende uitbreiding der werkzaamheden op alle kantoren moesten meer gedrukten worden aangeschaft, waardoor overschrijding onvermijdelijk was. In verband met de in 1929 gedane uitgaven wordt de raming voor 1931 gebracht op f 25 000,—.

Artikel 18. Als gevolg van de gestadige uitbreiding der werkzaamheden op de kantoren op Curaçao en Aruba en door uitbreiding van personeel moesten meer kantoorbehoefden dan waarop bij het doen der raming gerekend was, worden aangeschaft, terwijl ook voor verschillende kantoren nieuwe schrijf- en telmachines moesten worden gekocht.

De raming voor 1931 is gebracht in overeenstemming met de in 1929 gedane uitgaven.

Afdeeling II.

Artikel 24. De Commissie van administratie over de strafgevangenis en het huis van bewaring op Curaçao heeft zich tot ondergeteekende gewend onder mededeeling, dat naar hare meening het maandloon van de gevangenaanbouders ad f 125,— te laag geacht moet worden, tevens verzoekende dit maandloon op f 150,— vast te stellen.

De hierbij voorgestelde verhooging moet dienen ter bestrijding van deze meerdere uitgave.

De uitgaven over 1929 zijn beneden de raming gebleven, aangezien de bij de Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1930 in uitzicht gestelde afzonderlijke strafgevangenis nog niet gebouwd kon worden.

Artikel 25. De ramingen voor de eilanden Curaçao en Aruba zijn verhoogd, aangezien het aantal gestraften steeds toeneemt.

Artikel 26. De uitgaven over 1929 hebben meer dan de raming bedragen, aangezien na den overval op 8 Juni 1929 o.a. een detachement mariniers met politiedienst op Curaçao werd belast, terwijl op Aruba de politiedienst werd opgedragen aan een officier en 40 militairen. Tevens is het noodzakelijk gebleken de aan de militairen toegekende toelage voor het verrichten van politiediensten te verhoogen.

De raming voor 1931 wordt als volgt verdeeld :

politietoelagen voor 198 militairen, berekend naar een gemiddelde van f 4,— per dag en per man.....	f 289 080,—
bezoldiging, kleeding, enz. van 60 burgeragenten.....	150 000,—
officieren en administratiefpersoneel.....	6.600,—
	<hr/>
	f 445.680,—

of rond f 446.000,—.

Artikel 28. De overschrijding van de ramingen voor de eilanden Curaçao en Aruba is veroorzaakt door de invoering van de militaire politie in de buitendistricten van Curaçao en op Aruba eensdeels en anderdeels door de uitbreiding der bezetting van de politiewacht tegenover Rio Canario en detachering van een gedeelte der politiemacht op Aruba aan de St. Nicolaasbaai. In verband met een en ander worden de ramingen voor 1931 verhoogd.

Afdeeling III.

Artikel 41. Waar de dienst der belastingen zich op de eilanden Curaçao en Aruba steeds meer en meer uitbreidt, moesten de voor 1929 toegestane kredieten worden overschreden. Tegenover deze uitgaven staan ontvangsten wegens kosten van dienstverleeningen van respectievelijk f 132 122,— en f 23 951,—.

Rekening houdende met de in 1929 gedane uitgaven zijn de ramingen voor 1931 verhoogd.

Artikel 42. Reeds in 1929 moest overgegaan worden tot het in dienst nemen van meer personeel in verband met het steeds toenemend aantal inkomende en uitgaande mails. De thans in dienst zijnde hulpbrievenbestellers zullen, ingevolge de bestaande bepalingen, in 1931 bevorderd moeten worden tot brievenbestellers, terwijl het voor een goeden gang van zaken noodzakelijk zal zijn 4 andere hulpbrievenbestellers aan te stellen.

Het is gebleken, dat het op Aruba onmogelijk is voor het vastgestelde salaris van f 900,— 's jaars geschikte personen te krijgen voor de betrekking van brievenbestellers. In verband hiermede wordt thans voorgesteld dit salaris te bepalen op f 1 500,— 's jaars.

De aan de ten postkantore op Curaçao werkzaam zijnde ambtenaren en beambten toegekende vergoeding van f 30,— 's maands wegens werkzaamheden na de vastgestelde kantooruren en op Zon- en feestdagen is in 1929, ten gevolge van de sterke toename der werkzaamheden verhoogd, en gebracht op f 50,— 's maands, terwijl ook aan de brievenbestellers eene vergoeding van f 30,— 's maands werd toegekend. Tevens moest om dezelfde redenen aan de ten postkantore op Aruba dienende ambtenaren en beambten eene vergoeding van f 30,— 's maands worden toegekend.

De bij dit artikel aangevraagde kredieten houden met een en ander verband.

Artikel 43. De aan de verschillende landen uit te keeren transitrechten zijn nog niet bekend. Rekening houdende met de uitkomsten van den dienst 1928 wordt het totaal der vermoedelijke uitgaven over 1929 geschat op ongeveer f 20 000,—. In verband hiermede, alsmede met de invoering van den luchtpostdienst, wordt voor 1931 dit krediet op f 25 000,— geraamd. Hiertegenover staat echter eene aanmerkelijke stijging der inkomsten van de posten.

Het spreekt van zelf, dat het vorenstaande en het bij artikel 42 medegedeelde, overschrijding van het sub d van dit artikel toegestane krediet ten gevolge heeft gehad. De raming voor 1931 is in overeenstemming met een en ander geschied.

Artikel 46. De bij de 2de suppletoire begrooting voor 1929 toegestane verhooging van dezen post met f 10 000,— bleek onvoldoende te zijn, aangezien het noodzakelijk was verschillende nieuwe machines voor overgang op het stadsnet aan te schaffen, terwijl tevens een 3 K. M. kabel moest worden gelegd voor de verbinding der zenders met de ontvangcentrale kortegolfdienst en verder overgegaan moest worden tot aanschaffing van een tweeden kortegolfzender.

De in 1931 te doene uitgaven worden geraamd op f 35 000,—.

Artikel 48. De aan de verschillende radiomaatschappijen voor doorzending van radiotelegrammen uit te keeren vergoedingen zijn nog niet bekend.

Waar thans een zeer druk gebruik gemaakt wordt van den radiodienst, is het begrijpelijk, dat het telken jare toegestane krediet van f 30 000,— niet meer toereikend is. Aan de hand van de uitkomsten van het dienstjaar 1928, wordt f 75 000 als het vermoedelijk totaal der uitgaven over 1929 aangenomen en tevens een gelijk bedrag voor 1931 geraamd.

Artikel 49. In 1929 moest de lijn naar Westpunt worden doorgetrokken, terwijl een der waterkabels vernieuwd en een andere hersteld moest worden. Ook moest het aansluitingspunt der waterkabels op Punda worden verlegd en door het toenemend aantal aansluitingen op buitenwegen eenige luchtroutes door kabel worden vervangen. Tevens is het telkens gebleken, dat de prijzen der materialen bij de bestelling aanmerkelijk hooger waren dan waarop bij het doen der raming gerekend was. Door een en ander was overschrijding van dezen post onvermijdelijk. Voor 1931 wordt een bedrag van f 50 000,— aangevraagd.

Op Aruba is in 1929 een telefoonlijn aangelegd van Oranjestad naar San Nicolas ter verbinding van de politieposten onderling. Het ligt in de bedoeling een klein schakelbord aan te brengen, waardoor ook particulieren in de gelegenheid gesteld zullen worden telefonisch aangesloten te worden. Voor bedrijfs- en onderhoudskosten van deze lijn wordt voor 1931 een krediet van f 6 000,— aangevraagd.

Artikel 50. Door het doortrekken van de lijn naar Westpunt konden de verschillende politieposten in het 3e district en het kantoor van den Districtmeester van het 3e district telefonisch met de stad worden verbonden, terwijl tevens verschillende andere ambtenaren in het belang van den dienst aan het telefoonnet moesten worden aangesloten. Hierdoor was overschrijding niet te voorkomen.

Artikel 52. De werkzaamheden op het kantoor van de Curaçaosche Bank breiden zich steeds meer en meer uit, waardoor het noodzakelijk gebleken is het personeel uit te breiden. De hierbij aangevraagde kredieten zijn bestemd ter betaling van dit personeel.

Artikel 53. In 1929 is overgegaan tot aanschaffing van een Lips' kluisdeur voor de bank, terwijl voor een gevelde voorziening in de circulatie meer bankbiljetten moesten worden aangemaakt dan waarop bij het doen der raming gerekend was. De ten laste van het vorige en dit artikel gedane uitgaven worden door de bank terugbetaald. In verband met de in 1929 gedane uitgaven wordt de raming voor 1931 verhoogd met f 5 000,—.

Artikel 57. De uitgaven over 1929 hebben de ontvangsten overschreden met ongeveer 1½ miljoen gulden, welk bedrag bestreden zal moeten worden uit opgenomen kasgelden.

Het hierbij aangevraagd krediet moet dienen om de aan 's Rijks schatkist wegens die gelden verschuldigde rente te voldoen.

Artikel 59. Het vraagstuk der pensioenlasten eischt dringend voorziening. De contante waarde der reeds verleende pensioenen en der loopende pensioenaanspraken vormt een onzichtbare schuld van dit Gewest, waarvan een consolidatie ten goede zal komen aan de zuiverheid van de begrooting. Door het stichten van een Curaçaosch pensioenfonds en dat geleidelijk en stelselmatig op te bouwen met uit de begrooting daarvoor af te scheiden middelen, zal t. z. t. voor de onderhavige pensioenlasten dekking kunnen worden gevonden en daardoor verbetering in den bestaanden toestand worden gebracht.

Het spreekt vanzelf, dat zoodanige opbouw een zaak van langen duur zal zijn. Het komt er thans echter in de eerste plaats op aan, den grondslag voor het fonds te leggen en daaraan jaarlijksche bijdragen te verzekeren.

Een wettelijke regeling zal volgen nadat nadere onderzoekingen omtrent omvang der bestaande en toekomstige pensioenverplichtingen zullen zijn verricht en de huidige toestand beter zal zijn te overzien.

Als eerste stap op dezen weg wordt de thans op de begrooting onder de gewone middelen voorkomende bate wegens „Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensioneerde ambtenaren wegens pensioen”, bestemd voor de vorming van het pensioenfonds.

De tweede stap kan worden gezet door de wederinvoering van de kortingen op de traktementen van alle ambtenaren in vasten dienst.

Verder is het van het grootste gewicht aan de begrooting de voor een behoorlijk financieel beleid noodzakelijke stabiliteit te verzekeren.

Dit zou, naar ondergeteekende meent, bereikt kunnen worden door de stichting van een „Reservefonds” waarop zou zijn te steunen in tijden van economische depressie of na catastrophen als orkanen e. d., inzonderheid ter voorkoming dat juist in tijden, waarin zulks door de bevolking het moeilijkst zou zijn te dragen, voor het sluitend houden van de begrooting tot verzwaring van lasten zou dienen te worden overgegaan.

In de eerste plaats komt voor het stichten van dit fonds in aanmerking het begrootingsoverschot van den dienst over 1927, dat, ingevolge het voorschrift van artikel 9 der Curaçaosche Comptabiliteitswet, ter beschikking zou komen tot goedmaking van de uitgaven van het dienstjaar, volgende op dat, waarin de rekening voor 1927 zal zijn vastgesteld.

Ondergeteekende is van oordeel, dat voor den verderen opbouw van dit fonds tot een nader vast te stellen kapitaalbedrag mede in aanmerking komen de opbrengsten der middelen „Overdrachtsbelasting”, „Successiebelasting”, „Uitvoerrecht van mijnproducten”, „Winst van de Curaçaosche Bank” en Opbrengst van verkocht domein”, die alle, strikt genomen, uit het kapitaalbezit van de gemeenschap komen en niet gebruikt mogen worden voor bestrijding der gewone, jaarlijks terugkeerende uitgaven.

Afdeeling IV.

Artikel 61 a. De bij dit artikel aangevraagde verhooging is bestemd tot betaling van den Roomsch-Katholieken Geestelijke van de in 1929 bij Groot Kwartier gebouwde kerk.

Artikel 66 a. Door noodzakelijk gebleken herstellingen en werkzaamheden aan schoolmeubelen en de steeds ten gevolge van den stijgenden levensstandaard hooger wordende arbeidslooën werd meer uitgegeven dan geraamd. In verband hiermede is de raming van 1931 verhoogd. Van het uitgegeven bedrag in 1929 is ruim f 2 000,— door den verkoop van leermiddelen in 's Landskas teruggevloeit¹.

Artikel 67 a. Door het toekennen van den duurtbijlag aan het verplicht personeel bij het bijzonder onderwijs, op gelijken voet als voor de ambtenaren geschiedde, werd het totaal-bedrag der uitgaven uithoofde van uitkeeringen aan dat personeel bijna f 15 000,— hooger dan was geraamd.

Met den duurtbijslag is bij de raming voor 1931 rekening gehouden.

De raming geschiedde naar den vermoedelijken toestand op 1 Januari van het begrootingsjaar en de bij de berekening verkregen cijfers werden grootendeels op duizendtallen naar boven afgerond.

Artikel 67 e. Ofschoon vorige jaren deze post geraamd werd op grond van de bepalingen van de Verlofverordening Bijzonder Onderwijs 1929 (P. B. 1928 No. 69) en telkens rekening gehouden is met de mogelijkheid, dat aan de leerkrachten bij het bijzonder onderwijs, die in de termen van verlofverkrjging vallen, dit verlof ook zou worden verleend, blijkt, dat door het bijzonder onderwijs niet in die mate van verlofverleening wordt gebruik gemaakt, of kan gebruik gemaakt worden, als is verondersteld.

Het werd daarom juister geacht af te wijken van de tot dusverre gevolgde methode en het aan te vragen krediet aanmerkelijk lager te stellen dan in voorafgaande jaren.

Artikel 68. Naar aanleiding van de in den loop van het jaar 1929 geplaatste oproeping voor gegadigden tot het verkrijgen eener studiebeurs in Nederland, meldde zich niemand aan.

Het wordt nog niet raadzaam geoordeeld nu reeds tot het verminderen van het voor het onderhavige doel aan te vragen krediet over te gaan. Indien blijkt dat ook in 1930 weinig animo bestaat voor het verkrijgen van een studiebeurs zal bij de volgende begrooting rekening gehouden worden.

Artikel 69. Door gebrek aan personeel is het niet mogelijk geweest in 1929 leerkrachten voor eene opleiding tot hoogere bevoegdheden naar Nederland te zenden. Voor het begrootingsjaar wordt hetzelfde krediet aangevraagd als in vorige jaren, daar gehoopt wordt, dat in 1931 de toestand zich zoo zal hebben gewijzigd, dat tot uitzending van een of meer leerkrachten naar Nederland tot het verkrijgen van bevoegdheden, waaraan behoefte is, zal kunnen worden overgegaan.

Artikel 70. Hoewel zich in 1929 voor het volgen van het onderwijs aan de eventueel weder in te stellen normaallessen op Curaçao slechts ééne candidate opdeed en derhalve toen niet tot de oprichting ervan kon worden overgegaan, bestaat gegronde verwachting, dat in 1930 de inrichting voor de opleiding van leerkrachten in Curaçao weder in het leven geroepen zal kunnen worden.

Waar het tot nu toe voor dit doel uitgetrokken bedrag als onvoldoende moet worden beschouwd, wordt een hooger krediet aangevraagd. Mede wordt bij dit artikel aangevraagd een hooger krediet voor de tegemoetkoming aan de leerlingen van de eilanden buiten Curaçao, die de lessen willen volgen.

Artikel 74. Door de wederinstelling van den leergang voor handelonderwijs op Curaçao en de vermoedelijke wederoprichting van den leergang voor zeevaarthonderwijs wordt het gewenscht geacht een hooger krediet dan tot nu toe werd toegestaan aan te vragen.

Door opheffing in 1929 van twee leergangen voor vlechtonderwijs, minder uitgegeven.

Afdeeling V.

Artikel 81. Waar het gebleken is, dat de tuinbouwproducten der Bovenwindsche eilanden op het eiland Curaçao gereeden afzet hebben en de oppervlakte der bebouwbare gronden aldaar zeer gering is, komt het ondergeteekende voor, dat deskundige voorlichting de productie zeer ten goede zal komen.

De uitzending van een landbouwkundige, die, vooral op de hoogte zal moeten zijn van den katoenbouw in West Indië zal, naar ondergeteekende vertrouwt, die culture op het eiland St. Eustatius weer doen opleven en zodoende aan de bevolking een middel van bestaan verzekeren.

Afdeeling VI.

Artikel 90a. Het is gebleken dat een behoorlijk toezicht op de barakken op Mundo Nobo en de openbare begraafplaats niet meer mogelijk is met één opzichter en één bediende, vooral niet als die opzichter, zooals tot nu toe het geval is geweest tevens belast is met het vervoeren van zieken per ziekenauto. In verband hiermede wordt thans een krediet aangevraagd tot betaling van 2 opzichters en 2 bedienden.

Artikel 96. De aan het personeel van de inrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten betaald wordende salarissen zijn te gering en het is daarom zeer moeilijk geschikte personen in dienst te krijgen. Teneinde hierin verbetering te brengen worden thans hoogere salarissen geraamd.

Artikel 97a. Door het opnemen van betalende patiënten steeg het aantal verpleegden boven dat, waarop bij het doen der raming gerekend was. Hierdoor was de overschrijding van het voor 1929 toegestane krediet onvermijdelijk. De raming voor 1931 is verhoogd, rekening houdende met het vermoedelijk in dit jaar op te nemen aantal patiënten.

Artikel 98. In verband met de groote toename der werkzaamheden op het laboratorium van den openbaren gezondheidsdienst moeten de bezoldigingen van den scheikundige en den hulp-bacterioloog als onvoldoende worden beschouwd. Een verhooging dezer bezoldigingen is dan ook, mede in verband met de verantwoordelijkheid aan die betrekkingen verbonden, dringend noodig. Het hierbij aangevraagde krediet is in overeenstemming met een en ander vastgesteld.

Artikel 103. Door mogelijk onbruikbaar worden van ophaalwagens en door uitbreiding van de stad, zullen vermoedelijk in 1931 voor Curaçao 2 auto-onderstellen met bijbehorende bakken en 3 houten wagens moeten worden aangeschaft.

De reinigingsdienst op Aruba is zeer onvoldoende uit gebrek aan het noodige materieel. Ten einde hierin verbetering te brengen worden thans kredieten aangevraagd tot aanschaffing van het benodigde materieel. In verband hiermede wordt ook de raming bij artikel 104 voor Aruba verhoogd.

Artikel 112. De werkzaamheden verbonden aan de betrekking van marktmeester zijn zoodanig toegenomen, dat het noodzakelijk is over te gaan tot aanstelling van een hulp-marktmeester. Het is onmogelijk dat één persoon behoorlijk toezicht op de slachtplaatsen, groente- en vleeschhallen kan houden.

Tevens zal overgegaan moeten worden tot aanstelling van een bediende voor het schoonhouden van bedoelde plaatsen; voor minder dan f 1 800.— 's jaars zal een dergelijk persoon niet in dienst zijn te krijgen.

Afdeeling VII.

Artikel 114b. Aangezien het met den dag moeilijker wordt om ambachtslieden, die hun vak goed verstaan, te verkrijgen, moest worden overgegaan tot het uitzenden van deze lieden uit Nederland.

Voor de uitzending was het noodig met hen arbeidscontracten aan te gaan. Een dergelijke praktijk wordt reeds geruimen tijd door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij gevolgd. Uit gebrek aan een desbetreffende post op de begrooting werden de salarissen van deze arbeiders en ook van andere in dienst van het Gouvernement zijnde lieden op de kredieten voor onderhoud van gebouwen, onderhoud van straten en wegen en nieuwbouw geaffecteerd wat eensdeels administratieve moeilijkheden opleverde en anderdeels aanleiding gaf tot groote overschrijding van deze posten.

Ondergeteekende meent door het uittrekken van de salarissen van deze personen op de begrooting een juister beeld van dezen toestand te geven en overigens de bovenbedoelde overschrijding van posten zooveel mogelijk te kunnen voorkomen.

Artikel 114c. De uitkeering aan gehuwde contract-arbeiders van een vergoeding gelijkstaande aan f 35,— per week is bij de afgesloten arbeidscontracten bedongen.

Artikel 116a. De overschrijding van het voor Curaçao toegestane krediet is veroorzaakt deels wegens den nog steeds stijgenden loonstandaard, deels wegens de uitbreiding van het aantal Landsgebouwen en ook omdat op dezen post werden verevend de loonen van diverse beambten en arbeiders, die niet afzonderlijk waren geraamd, terwijl voor Aruba de overschrijding te wijten is aan het toenemend aantal Landseigendommen. In verband met de in 1929 gedane uitgaven wordt thans voor Aruba een krediet van f 20.000,— aangevraagd.

Artikel 116c. Als gevolg van de uitbreiding der kantoorlokalen moesten meer meubelen worden aangeschaft, terwijl tevens voor verschillende kantoren nieuwe meubelen moesten worden gekocht ter vervanging der oude die niet meer aan de eischen des tijds voldeden.

Artikel 116e. Ten laste van dezen post werd in 1929 een bedrag van f 16 675,— verantwoord.

Waar de meeste gouvernements-kantoren in den loop van 1929 op de waterleiding werden aangesloten, wordt het vermoedelijk in 1931 uit te geven bedrag geraamd op f 30 000,— Deze uitgaven vloeien echter in 's Lands kas terug.

Artikel 116f. De nieuwe installatiën voor de elektrische verlichting, die in diverse Landswoningen en kantoren zijn aangebracht, alsmede de kosten van aansluiting van die gebouwen op de waterleidingen, werden uit dit krediet bekostigd, waardoor overschrijding onvermijdelijk was.

Voor 1931 wordt een krediet van f 2 000,— aangevraagd, aangezien het gebleken is dat een bedrag van f 500,— niet meer voldoende is.

Artikel 117a. Het bedrag van f 150 000.— toegestaan voor het onderhoud der straten in het stadsdistrict, was bij lange na niet toereikend voor de zeer noodige verbetering van diverse straten. Wil men in het huidig tempo doorwerken, dan moet over het aangevraagde krediet kunnen worden beschikt.

In 1929 is begonnen met het verharden en asfalteeren van de straten op Aruba, aangezien het niet meer mogelijk was die straten met gewoon onderhoud aan de eischen des tijds te doen voldoen.

Van onderhoud en herstelling kan dus hier geen sprake zijn; de straten moesten opnieuw worden aangelegd, tengevolge waarvan de toegestane kredieten onvoldoende bleken.

Artikel 117b. In verband met het hiervoren voor Curaçao vermelde moest ook op dezen post veel meer worden uitgegeven dan toegestaan was. Het voor 1931 aangevraagde krediet is noodig, ten einde in het huidig tempo te kunnen doorwerken.

Artikel 119a. Wegens de gestadige toename van het aantal Gouvernements-motorbooten, auto's, trucks, compressoren, tractoren, walsen, veegmachines, motoren, pompen, steenbrekers en ander materieel, dat in de werkplaats hersteld en onderhouden moet worden, is het bedrag van f 5 000,— bij lange na niet meer voldoende.

De overschrijding van het voor 1929 toegestane krediet is toe te schrijven aan noodzakelijke aanschaffing van nieuwe werktuigen voor de outilleering van de Gouvernements-werkplaats op Parera.

Artikel 119b. De werktuigen opgesteld in de houtbewerkingplaats en in de smederij, worden thans alle elektrisch gedreven, wat vlugheid van bediening en aanmerkelijke besparing zal geven.

Ter zake van de levering van stroom is een overeenkomst aangegaan met de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij. Het aangevraagde krediet zal moeten dienen om hieruit het abonnement voor de stroomlevering te kwijten.

Artikel 119c. Teneinde belangrijk te kunnen besparen op de hoge kosten van reparatie van gouvernementseigendommen en werktuigen is de inrichting van een eigen herstelplaats onder leiding van een technisch ambtenaar op Aruba een dringende noodzakelijkheid. Voor onderhoud en aankoop van gereedschappen, voor deze werkplaats zal in 1931 een bedrag van f 3 000,— noodig zijn.

Artikel 120a. Het wegbaggeren van ondiepten in het Waaigat beoosten de Koningin Wilhelminabrug is de hoofdoorzaak van deze overschrijding. Ook de stijging der loonen hebben hiertoe geleid.

Artikel 120b. Het wordt steeds moeilijker personen te vinden, die dit soort werk willen doen. Zij, die hiertoe genegen zijn, vragen in den regel een hoog loon. Hierin ligt de reden van de overschrijding.

Artikel 120c. Het verrichten van deze peilingen was gedurende 1929 niet noodig.

Artikel 121a. Door concentratie van toezicht en verscherpte controle op de motorbooten en de motoristen is minder aan onderhoudskosten uitgegeven dan aanvankelijk gedacht. Daarom wordt deze post met f 15 000,— verlaagd.

Artikel 121b. De uitgaven over 1929 hebben bewezen, dat een bedrag van f 20 000,— niet toereikend is. In verband hiermede, alsmede door vermeerdering van het drijvend materieel met een loodsboot, wordt de raming voor 1931 verhoogd.

Artikel 121c. Het bedrag van f 4 500,— is voor bediening en onderhoud van de motorsloop van den Gouverneur niet voldoende; vandaar de verhooging van dit krediet.

Artikel 121d. Deze post is in verband met de gebleken behoefte op de helft teruggebracht, terwijl voor onderhoud van de politieboot op Aruba een bedrag van f 1 000,— wordt aangevraagd.

Artikel 121e. Het krediet van f 15 000,— is gebleken niet voldoende te zijn om hieruit de kosten van onderhoud en bediening van deze sleep- en motorbooten te kunnen bestrijden. Met een krediet van f 20 000,— zal waarschijnlijk wel volstaan kunnen worden.

Artikel 121f. De kosten van onderhoud en herstelling van de lichters en vloten werden, tot nu toe, op diverse artikelen verantwoord, wat geen juist beeld geeft en dikwijls overschrijdingen veroorzaakt.

Het komt ondergeteekende regelmatig voor om voor deze behoefte een afzonderlijken post uit te trekken.

Artikel 123. De straatverlichting van Aruba is zeer slecht en telt momenteel slechts 52 lampen van 25 kaarsen. Waar het zich laat aanzien, dat binnenkort verbetering in de lichtvoorziening op Aruba zal komen en voor een behoorlijke verlichting van Oranjestad en St. Nicolaasdorp respectievelijk 350 en 80 lichtpunten benodigd zullen zijn, wordt deze post belangrijk verhoogd.

Artikel 128a. Dit krediet zal moeten dienen ter voortzetting en beëindiging van de voorgenomen asfalteering van den weg om het Schottegat.

Artikel 128b. De bouw van een nieuw postkantoor te Oranjestad is dringend noodzakelijk. De goede functioneering van den dienst lijdt zeer onder groot tekort aan ruimte. De postpakketdienst is zoodanig toegenomen, dat het sorteeren en verzendklaar maken in het bestaande postkantoor niet meer mogelijk is.

Artikel 128c. De woningnood op Aruba is zeer nijpend. De ambtenaren, die een eigen woning wenschen te betrekken, zijn verplicht bij anderen hun intrek te nemen, daar geen huurwoningen te krijgen zijn.

Artikel 128d. De bevolkingstoename van het dorp St. Nicolaas is zóó groot, dat dringende behoefte bestaat aan een hulppostkantoor daar ter plaatse. Belangrijke bedragen gaan voor 's Lands kas verloren tengevolge van het clandestien brievenvervoer per olietankers voor employeés der Pan American Petroleum Corporation, die geen gelegenheid hebben om hun brieven naar Oranjestad te brengen.

Artikel 128e. De weg Oranjestad - Santa Cruz verkeert in zeer slechten staat. Daar deze weg de eenige verbinding is van dat belangrijke volkscentrum met de hoofdplaats is de definitieve herstelling dringend noodzakelijk.

Artikel 128f. Teneinde Santa Cruz, waar een groot aantal werklieden der Pan American Petroleum Corporation wonen, een goede verbinding met St. Nicolaas te geven, is het noodzakelijk, dat de verbinding van dit dorp met den nieuwen weg Oranjestad - St. Nicolaas, waarvoor op de eerlang in te dienen suppletoire begrooting voor 1930 kredieten zullen worden aangevraagd, tot stand wordt gebracht.

Artikel 128g. Bij de begrooting voor 1930 is een krediet toegestaan voor den bouw van een regenbak te Philipsburg. Eén regenbak is echter niet voldoende voor de behoefte van alle bewoners van Philipsburg. Het komt daarom noodzakelijk voor een tweeden regenbak te bouwen, waardoor alle bewoners gelijkelijk geholpen zullen zijn.

Artikel 128h. Het gemis van een hijskraan op den steiger te Philipsburg heeft zich steeds sterk doen voelen. Groote kisten en balen worden met de grootste moeite gehanteerd. Was een kraan vroeger gewenscht, thans is het bepaald noodzakelijk, gelet op het kritieke arbeidersvraagstuk.

Artikel 128i. Teneinde de bewoners van Marypoint op Saba van goed drinkwater te voorzien, is het noodzakelijk aldaar een regenbak te bouwen. De bewoners zijn thans aangewezen op de put aan de „Wellbay”, wat uit een hygienisch oogpunt niet gewenscht voorkomt.

Afdeeling VIII.

Artikel 129. Waar het noodzakelijk blijkt den onderhavenmeester, die thans loodsdiensden verricht, van deze diensden te ontheffen, waardoor hij beter in staat zal zijn den havenmeester bij te staan, en de titularis alsdan niet zal deelen in het z.g. „rouleersysteem”, komt het billijk voor zijn bezoldiging op f 8 400,— te bepalen.

In verband met het steeds toenemend scheepvaartverkeer in de St. Nicolaasbaai zal het noodzakelijk zijn een derde loods aldaar werkzaam te stellen.

Zooals reeds in de begrooting voor 1930 is medegedeeld (Zie noot 99 van den uitgewerkten en toelichtenden staat) werd in November 1928 een z.g. „rouleersysteem”, bij wijze van proef, ingevoerd.

Dit systeem, dat oorspronkelijk voor Willemstad was ingevoerd, bleek zeer in het belang van de scheepvaart te zijn en werd bestendig en uitgebreid tot de baaien van Curaçao en Aruba. De hieraan verbonden uitgaven zijn in 1928 en 1929 verantwoord ten laste van den post „kantoorhuuren andere uitgaven”, waardoor deze post aanmerkelijk werd overschreden.

Het komt echter juist voor een afzonderlijke post voor deze uitgaven te ramen.

Artikel 130. In verband met het steeds drukker wordend scheepvaartverkeer en de in gebruik neming van meer booten, zal het personeel met 9 man moeten worden uitgebreid.

Artikel 132. Waar het gebleken is, dat het niet mogelijk is in ontstane vacatures tegen de vastgestelde bezoldiging te voorzien, moest overgegaan worden tot het in dienst nemen van personen op hooger loon. Om deze reden wordt de raming voor 1931 verhoogd.

Afdeeling IX.

Artikel 133. Op de eerlang in te dienen suppletoire begrooting over 1930 zullen kredieten worden aangevraagd voor de verdere uitbreiding van dezen dienst en voor aanschaffing en in bedrijfstelling van een 2de distillatie-inrichting.

Het hierbij aangevraagd krediet moet strekken voor bezoldigingen enz. van het personeel dat in 1931 voor een goeden gang van zaken noodig zal zijn.

Het voor 1929 toegestane krediet voor aanleg van werken moest aanmerkelijk worden overschreden, aangezien door de groote droogte nieuwe putten moesten worden gegraven, en de bestaande uitgediept.

Tevens hebben, in verband met de ingekomen aanvragen, meer aansluitingen plaats gehad dan waarop bij het doen der raming was gerekend.

Artikel 134. De uitgaven zijn beneden de raming gebleven, aangezien het bedrijf in 1929 niet in vollen gang was.

Voor 1931 wordt een krediet van f 208 300,— aangevraagd, verdeeld als volgt :

uitgaven materieel en brandstoffen.....	f 150 000,—
aanvulling magazijnvoorraad.....	15 000,—
aankoop en onderhoud van pompen en machinerieen.....	30 000,—
aanleg en onderhoud van putten en dammen.....	10 000,—
kantoorbehoefden en gereedschappen.....	3 300,—
	<hr/>
	f 208 300,—

Artikel 135. Tengevolge van de toename der bevolking en den overgang van een groot deel der zoetwater houdende gronden in handen der beide op Aruba gevestigde oliemaatschappijen dreigt een tekort aan water te ontstaan, waartegen uitgebreide maatregelen moeten worden genomen. Na ingesteld onderzoek over het eiland werd bevonden, dat door den aanleg van strijkdammen, bij regenval het water, dat anders naar zee wegstroomt, op de belangrijkste plaatsen kan worden opgehouden. Tevens zullen in de nabijheid der te vormen reservoirs putten worden gegraven, waarvan het water middels buisleidingen kan worden gedistribueerd.

Afdeeling X.

Artikel 145. Waar het te voorzien is, dat de aan de ambtenaren en gepensioneerde ambtenaren toegekende bijlagen ook voor 1931 zullen moeten worden bestendig, wordt hierbij een krediet aangevraagd ter bestrijding der daaraan verbonden uitgaven.

Willemstad, den 17n. Februari 1930.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

H. SCHOTBORGH.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1930--1931--19.

1529
Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931.

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

No. 3.

ONTWERP

VAN DE

CURAÇAOSCHE BEGROOTING

VOOR HET DIENSTJAAR

1931.

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
		Iste AFDEELING.	
		Algemeen en gewestelijk bestuur.	
		<i>Gouvernements-secretarie en algemeene dienst.</i>	
1		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en bruggegeld van den gouvernements-secretaris ambtenaren en beambten. (1)	
	a.	bezoldigingen of toelagen:	
		10. Gouvernements-secretarie:	
		1 gouvernements-secretaris tevens ambtenaar van den burgerlijken stand..... f 12 000,—	
		2 hoofdcommiezen..... 14 400,—	
		1 ambtenaar ter gouvernements-secretarie... 9 600,—	
		1 commies..... 4 920,—	
		1 adjunct-commies..... 3 900,—	
		1 klerk..... 2 075,—	
		2 schrijvers..... 2 550,—	
		2 boden ter gouvernements-secretarie, 1 tevens bode van den Kolonialen Raad en van de Kamer van Koophandel en Nijverheid 1 à f 1580,— en 1 à f 2,50 per dag..... 2 493,—	
		f 51 938,—	
		20. Burgerlijke Stand:	
		1 commies..... f 5 670,—	
		4 schrijvers..... 4 050,—	
		9 720,—	
		30. Bevolkingsbureau:	
		2 adjunct-commiezen..... f 7 575,—	
		6 schrijvers..... 6 450,—	
		2 controleurs..... 3 000,—	
		1 bode..... 1 080,—	
		18 105,—	
		f 79 763,—	
	b.	bruggegeld van den bode ter gouvernements-secretarie..... 24,—	f 79 787,—
2		Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand:	
		Curaçao..... f 500,—	
		Aruba..... 400,—	
		Bonaire..... 150,—	
		St. Martin..... 55,—	
		St. Eustatius..... 25,—	
		Saba..... 25,—	
		1 155,—	
		25 000,—	
3		Inrichting en bijhouden van bevolkingsregisters (2).....	25 000,—
4		Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven:	
	a.	boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten en briefporten..... f 3 000,—	3 000,—
	b.	andere uitgaven:	
		Curaçao..... f 750,—	750,—
		Aruba..... 450,—	450,—
		Bonaire..... 250,—	250,—
		St. Martin..... 350,—	350,—
		St. Eustatius..... 200,—	200,—
		Saba..... 200,—	200,—
		2 200,—	5 200,—
		<i>Koloniale Raad.</i>	
5		Loon van een algemeen verslaggever.....	900,—
6		Verlichting der vergaderzaal en andere uitgaven.....	400,—
		<i>Gewestelijk Bestuur.</i>	
7		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van de ambtenaren en beambten:	
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:	
		10. Aruba:	
		1 gezaghebber (4)..... f 12 000,—	9 600,—

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
			Waar niet anders is gemeld, hebben de ramingen betrekking op het eiland Curaçao.
			Met St. Martin is het Nederlandsch gedeelte van het eiland bedoeld.
			Waar niet anders is gemeld zijn de verschillen tusschen de uitgaven en ramingen van de artikelen waarbij kredieten voor bezoldigingen zijn toegestaan, te wijten aan het feit, dat bij het doen der ramingen de bezoldigingen genomen zijn voor gehuwde ambtenaren, terwijl onder de ambtenaren verschillende ongehuwden zijn.
			(1) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 1.
			(2) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 3.
			(3) Aangezien de in Nederland gedane uitgaven nog niet bekend zijn, wordt het bedrag der raming aangenomen als het totaal der uitgaven over 1929.
			(4) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 7.
256 074,—	f 250 876,—	f 245 998,—	
500,—	500,—	425,—	
400,—	400,—	125,—	
150,—	150,—	75,—	
55,—	55,—		
25,—	25,—		
25,—	25,—		
25 000,—	40 000,—	28 224,—	
3 000,—	3 000,—	(3) 3 000,—	
750,—	750,—	300,—	
450,—	450,—	475,—	
250,—	250,—	300,—	
250,—	350,—	300,—	
200,—	200,—	295,—	
200,—	150,—	310,—	
900,—	900,—	900,—	
400,—	250,—	630,—	
9 600,—	9 600,—	9 600,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
		2 klerken..... f 4 500,— 1 schrijver..... 1 080,— f 17 580,—	
	20. Bonaire:	1 gezaghebber..... f 7 800,— 1 klerk..... 1 675,— 1 schrijver..... 1 800,— 1 bode..... 600,— 11 875,—	
	30. Bovenwindsche eilanden:	1 gezaghebber..... f 7 800,— 2 schrijvers..... 3 360,— 1 bode..... 600,— 11 760,—	
	40. 2de district:	1 commies..... f 5 670,— 1 schrijver..... 1 080,— 6 750,—	
	50. 3de district:	1 adjunct-commies..... f 3 600,— 1 schrijver..... 915,— 4 515,— f 52 480,—	
b.	representatiekosten van: (4)	den gezaghebber van Aruba..... f 3 000,— den gezaghebber der Bovenwindsche eilanden..... 1 500,— den plaatsvervangenden gezaghebber van St. Eustatius..... 600,— den plaatsvervangenden gezaghebber van Saba..... 600,— 5 700,—	
c.	standplaatstoelagen van 2 districtmeesters.....	1 200,—	
d.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan:	3 gezaghebbers: Aruba..... f 1 400,— Bonaire..... 900,— Bovenwindsche eilanden..... 500,— 2 800,—	
8	Onderhoud en herstelling van 2 dienstauto's ten dienste van de districtmeesters.....	2 400,—	f 62 180,—
9	Teerkosten van de districtmeesters en van den gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden bij verblijf buiten hunne standplaatsen: van de districtmeesters..... f 500,— van den gezaghebber..... 1 000,— 1 500,—		2 400,—
	<i>Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.</i>		
10	Uit- en terugzending van ambtenaren, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensioneerde ambtenaren en hunne gezinnen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten en met een en ander in verband staande uitgaven en tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing (alle eilanden).....	60 000,—	60 000,—
11	Uitlevering en uitzetting, overbrenging van veroordeelden van Nederland, terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en onderhoud, kleeding, enz. van die personen, zolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten (alle eilanden).....	500,—	500,—
12	Vervoer van personen en goederen ten laste van 's Lands kas tusschen de eilanden onderling (alle eilanden).....	62 000,—	62 000,—
	<i>Algemeene kosten.</i>		
13	Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag van H. M. de Koningin: Curaçao..... f 2 000,— Aruba..... 1 000,— Bonaire..... 250,— St. Martin..... 300,— St. Eustatius..... 200,— Saba..... 250,— 4 000,—		1 600,— 500,— 250,— 300,— 200,— 200,—
14	Kosten van deelneming aan de Internationale Koloniale tentoonstelling te Parijs (2de termijn) (alle eilanden (10)).....	5 000,—	250,—

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
600,—	(5) f 600,—		(5) Toegestaan voor „loon van 1 bode”. Wordt niet meer geraamd, aangezien de ordonnans van den gezaghebber een politieagent is.
7 800,—	7 800,—	(6) f 5 240,—	(6) De betrekkingen van gezaghebber van Bonaire en der Bovenwindsche eilanden zijn gedurende 1929 waargenomen door respectievelijk 1 commies en 1 adjunct-commies.
600,—	600,—	600,—	
7 800,—	7 800,—	(6) 3 000,—	(7) Toegestaan voor „persoonlijke toelage aan den gezaghebber van Aruba”. In verband met de voorgestelde verhooging der bezoldiging van den gezaghebber wordt deze toelage niet meer geraamd.
600,—	600,—	600,—	
1 200,—		1 200,—	(8) Toegestaan voor „Huur van woningen in de buitendistricten van Aruba ten dienste van den Gezaghebber voor het houden van zittingen, enz.”. Deze post is vervallen, aangezien deze woningen niet meer benodigd zijn.
			(9) Naar de behoefte minder uitgegeven.
1 200,—	1 200,—	1 200,—	(9a) Toegestaan voor „verstrekkingen aan de verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en melaatschen, de brievenbestellers en de landswerklieden”. Dit krediet wordt niet meer geraamd, aangezien de uitbetaling van deze verstrekkingen aan de feestcommissie op Curaçao zal worden opgedragen.
1 400,—	700,—	1 275,—	
700,—	700,—	900,—	
1 500,—	1 500,—	1 500,—	(10) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 14.
2 400,—	1 800,—	2 571,—	
500,—	500,—	424,—	
1 000,—	1 000,—	686,—	
180,—	(8) 360,—	180,—	
60 000,—	60 000,—	59 117,—	
500,—	500,—	1 041,—	
62 000,—	62 000,—	(9) 38 518,—	
1 600,—	1 600,—	1 600,—	
500,—	500,—	500,—	
250,—	250,—	250,—	
300,—	250,—	237,—	
200,—	200,—	197,—	
200,—	200,—	159,—	
250,—	(9a) 250,—	340,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1931.
15		Bijdrage aan: de Groep Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond (12) f 1 000,— het muziekkorps St. Cecilia..... 600,—	f 1 600,—
16		Telegramkosten (alle eilanden) (13).....	12 000,—
17		Drukkosten (alle eilanden) (14).....	25 000,—
18		Kantoorbehoeften (alle eilanden) (15).....	20 000,—
19		Bindloon (alle eilanden).....	1 000,—
			f 369 822,—
IIDE AFDEELING.			
Rechts- en politiewezen.			
<i>Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.</i>			
20		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en bruggegeld van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van de griffiers van het kantongerecht op Aruba en op de Bovenwindsche eilanden, ambtenaren en beambten:	
	a.	bezoldigingen, toelagen en loon:	
		10. Hof van Justitie:	
		1 voorzitter..... f 10 800,—	
		5 leden..... 48 000,—	
		1 griffier van het Hof van Justitie..... 7 800,—	
		1 substituut griffier van het Hof van Justitie..... 6 600,—	
		3 commiezen..... 17 280,—	
		1 schrijver..... 1 080,—	
		2 adjunct-commiezen als griffiers:	
		1 op Aruba..... 3 000,—	
		1 op de Bovenwindsche eilanden..... 3 000,—	
		1 deurwaarder voor burgerlijke zaken..... 2 400,—	
		1 bode bij het Hof van Justitie, het kantongerecht en den voogdijraad..... 900,—	
		1 bode schrijver van den rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden... 420,—	
			f 101 280,—
		20. Parket van den Procureur-generaal:	
		1 procureur-generaal..... f 12 000,—	
		1 advocaat-generaal..... 7 800,—	
		2 commiezen..... 12 000,—	
		1 adjunct-commies..... 3 175,—	
		1 schrijver..... 1 080,—	
		2 ambtenaren door den Gouverneur bevoegd verklaard het openbaar ministerie bij het kantongerecht waar te nemen:	
		1 op Aruba..... 3 425,—	
		1 op St. Martin..... 1 800,—	
		1 deurwaarder voor strafzaken..... 2 400,—	
		1 deurwaarder-cipier op Aruba..... 2 400,—	
		1 deurwaarder-cipier op Bonaire..... 6 00,—	
			46 680,—
			f 147 960,—
	b.	persoonlijke toelagen aan: (18)	
		1 deurwaarder voor burgerlijke zaken..... f 600,—	
		1 deurwaarder voor strafzaken..... 600,—	
			1 200,—
	c.	standplaatstoelagen van:	
		1 griffier op Aruba..... f 1 200,—	
		1 griffier op de Bovenwindsche eilanden..... 600,—	
		1 ambtenaar bij het openbaar ministerie op Aruba..... 1 200,—	
			3 000,—
	d.	bruggegeld van den bode..... 24,—	
			f 152 184,—
21		Reis- en teerkosten van:	
		1 lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden..... f 1 000,—	
		den griffier van het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden..... 1 000,—	

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
(11) f 400,— 500,— 600,—	(11) f 400,— 500,— 600,—	f 400,— 500,— 600,—	(11) Toegestaan voor „Bijdrage aan de damesvereniging „Entre Nous” voor verlichting en onderhoud van het Wilhelminapark”, welke bijdrage wegens overname van het park door het Bestuur is vervallen.
8 000,—	8 000,—	12 000,—	(12) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 15.
15 000,—	15 000,—	22 728,—	(13) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 16.
9 000,—	6 000,—	19 468,—	(14) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 17.
1 000,—	1 000,—	1 175,—	(15) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 18.
f 486 009,—	f 490 341,—	f 469 163,—	(16) Doordat het oudste lid begin 1929 tijdelijk belast was met de betrekking van voorzitter en daarna definitief als zoodanig werd benoemd terwijl in de daardoor ontstane vacature niet werd voorzien, is een bedrag van f 9 600,— ongebruikt gebleven.
			(17) De griffier op Aruba is nog niet aangesteld.
			(18) In 1929 is aan den deurwaarder voor burgerlijke zaken en aan dien voor strafzaken ieder een persoonlijke toelage van f 600.— 's jaars toegerekend wegens langdurigen, trouwen dienst.
10 800,— 48 000,— 7 800,— 6 600,—	f 10 800,— 48 000,— 7 800,— 6 600,—	f 10 800,— (16) 38 400,— 7 800,— 6 600,—	
3 600,—	3 600,—	(17)	
2 400,—	2 400,—	2 450,—	
900,—	900,—	900,—	
420,—	420,—	120,—	
12 000,— 7 800,—	12 000,— 7 800,—	12 000,— 7 800,—	
1 800,— 2 400,—	1 800,— 2 400,—	1 800,— 2 400,—	
600,—	600,—	600,—	
600,— 1 200,—	600,— 1 200,—	450,— 300,—	
24,—	24,—	24,—	
1 000,— 1 000,—	1 800,— 1 000,—	1 783,— 1 772,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
		1 lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden..... den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden.....	1 000,— 900,— f 3 900,—
22		Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie.....	1 000,—
23		Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal en benodigdheden voor het hulpbureau voor den industrieelen eigendom (alle eilanden).....	2 500,—
		<i>Gevangeniszen.</i>	
24		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur en den administrateur voor het gevangeniswezen en verdere beambten: (20)	
		1 directeur..... f 6 600,— 1 administrateur..... 4 260,— 6 gevangenis-opzichters..... 18 000,— 30 gevangenisbewaarders..... 54 000,— 1 cipier op St. Martin..... 120,— 1 cipier op St. Eustatius..... 120,—	83 100,—
25		Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven:	
		Curaçao (21)..... f 21 000,— Aruba (21)..... 6 000,— Bonaire..... 500,— St. Martin..... 250,— St. Eustatius..... 250,— Saba..... 250,—	28 250,—
		<i>Politie.</i>	
26		Bezoldigingen, verlofbezoldigingen of toelagen van en andere uitgaven voor het politiepersoneel (alle eilanden) (22).....	446 000,—
27		Vergoeding aan de Nederlandsche Schatkist van een deel van de kosten der landmacht (alle eilanden).....	385 620,—
28		Huur, verbetering en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven:	
		Curaçao (23)..... f 38 700,— Aruba (23)..... 8 000,— Bonaire..... 750,— St. Martin..... 750,— St. Eustatius..... 400,— Saba..... 300,—	48 900,—
29		Verplaatsingskosten en detacheringstoelagen.....	<i>Memorie.</i>
		<i>Brandweer.</i>	
30		Toelagen van het personeel, onderhoud en vernieuwing van het materieel en andere uitgaven.....	6 000,—
		<i>Voogdijraden.</i>	
31		Loon van den secretaris van den voogdijraad.....	420,—
32		Andere uitgaven (alle eilanden).....	100,—
		<i>Algemeene kosten.</i>	
33		Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen (alle eilanden).....	18 800,—
34		Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen (alle eilanden).....	1 500,—
35		Vergoedingen wegens vacatiën:	
a.		aan de leden van de commissiën tot onderzoek naar de bekwaamheid van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen: Curaçao (24)..... f 15 000,—	

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
f 1 000,— 900,—	f 1 000,— 900,—	f 679,— 594,—	(19) Naar de behoefte meer uitgegeven. (20) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 24. (21) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 25. (22) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 26. (23) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 28. (24) Door het steeds toenemend aantal motorrijtuigen en afgelegde examens moest de raming overschreden worden; in verband hiermede is de raming voor 1931 verhoogd.
1 000,—	1 000,—	200,—	
1 700,—	1 500,—	(19) 2 623,—	
6 600,— 4 260,— 18 000,— 45 000,— 120,— 120,—	6 600,— 5 100,— 9 000,— 18 000,— 120,— 120,—	3 540,— 2 625,— 19 200,— 120,— 120,—	
20 000,— 3 000,— 500,— 250,— 250,— 250,—	8 000,— 1 500,— 500,— 250,— 250,— 250,—	16 163,— 3 804,— 96,— 253,— 30,—	
372 000,—	330 600,—	356 956,—	
335 620,—	284 650,—	284 650,—	
30 000,— 5 000,— 750,— 750,— 400,— 300,—	53 350,— 5 000,— 750,— 750,— 400,— 300,—	62 947,— 8 219,— 1 189,— 412,— 453,— 535,—	
<i>Memorie.</i>	<i>Memorie.</i>	<i>Memorie.</i>	
5 000,—	4 200,—	2 747,—	
420,—	420,—	420,—	
100,—	100,—	10,—	
18 800,—	18 800,—	17 125,—	
1 100,—	1 100,—	1 469,—	
6 000,—	6 000,—	14 085,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1931.
		Aruba..... f 4 500,— St. Martin (24a)..... 500,— f 20 000,—	
36	b.	aan de ambtenaren, belast met het aan- en afmonsteren van scheepsvolk voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen diensttijd (alle eilanden)..... 1 000,—	f 21 000,—
		Teruggave aan het Departement van Justitie van het aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken (alle eilanden)..... 100,—	f 1 199 374,—
IIIde A F D E E L I N G.			
Geldelijk beheer.			
<i>Administratie van financiën en domeinwezen.</i>			
37		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche bank, ambtenaren en beambten, bruggegeld en andere uitgaven:	
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon: 1 administrateur van financiën..... f 12 000,— 1 hoofdcommies..... 7 200,— 4 commiezen..... 18 990,— 2 adjunct-commiezen..... 6 900,— 1 klerk..... 1 800,— 1 schrijver..... 1 260,— 1 bode..... 1 360,— f 49 510,—	
	b.	bruggegeld van den bode..... 24,—	
	c.	andere uitgaven..... 700,—	f 50 234,—
38		Loon van de boschwachters, tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen en andere uitgaven van het domeinwezen:	
	a.	loon van 8 boschwachters: 2 op Curaçao..... f 2 160,— 3 op Aruba..... 3 240,— 3 op Bonaire..... 3 240,— f 8 640,—	
	b.	tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen aan 3 boschwachters op Aruba..... 60,—	
	c.	andere uitgaven..... 1 500,—	10 200,—
<i>Belastingen.</i>			
39		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den koloniaal ontvanger, de ontvangers, den sub-ontvanger der invoerrechten en accijnzen, ambtenaren en beambten:	
	a.	bezoldigingen, toelagen en loon: 10. Inspectie der belastingen: 1 inspecteur..... f 9 000,— 1 hoofdcommies..... 7 200,— 2 adjunct-commiezen..... 6 600,— 3 klerken..... 4 925,— 3 schrijvers..... 2 940,— f 30 665,— 20. Kantoor van den koloniaal ontvanger: 1 koloniaal ontvanger..... f 7 800,— 1 commies..... 4 710,— 1 adjunct-commies..... 3 050,— 2 schrijvers..... 2 235,— 2 deurwaarders der belastingen..... 3 000,— 1 bode..... 1 250,— 22 045,—	

TOEGESTAAN VOOR 1930.	TOEGESTAAN VOOR 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
4 500,—	f 600,—	f 3 750,— 140,—	(24a) Voor St. Martin wordt een krediet van f 500,— aangevraagd, aangezien in 1929 op dit eiland een commissie is benoemd tot het afnemen van examens van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.
1 000,—	1 000,—	777,—	(25) De overschrijding is veroorzaakt door het omrasteren van de Landsplantages Dokterstun en Pannekoek op Curaçao en het in kaart brengen van het dorp San Nicolaas op Aruba.
100,—	100,—	100,—	
993,734,—	f 872 754,—	f 902 030,—	
12 000,—	f 12 000,—	f 12 000,—	
1 320,—	1 240,—	1 480,—	
24,—	24,—	24,—	
700,—	700,—	178,—	
1 440,—	1 440,—	1 440,—	
2 160,—	2 160,—	2 160,—	
2 160,—	2 160,—	1 540,—	
60,—	60,—	60,—	
1 500,—	1 000,—	(25) 4 827,—	
9 000,—	9 000,—	9 000,—	
7 800,—	7 800,—	7 800,—	
1 440,—	1 440,—	1 394,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.	TOEGESTAAN			UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
				voor 1930.	voor 1929.			
		30. Kantoor van den sub-ontvanger der invoerrechten en accijnzen:						(26) De kommies-entrepouseur is nog niet aangesteld.
		1 adjunct-commies	f 3 900,—					
		1 klerk.....	2 400,—					
			f 6 300,—					
		40. Kantoren van de ontvangers-chefs van postkantoren:						
		Aruba:						
		1 commies.....	f 4 230,—					
		1 adjunct-commies.....	3 725,—					
		2 klerken.....	3 300,—					
		5 schrijvers.....	5 730,—					
			16 985,—					
		Bonaire:						
		1 klerk.....	f 1 500,—					
		1 schrijver.....	1 260,—					
			2 720,—					
		St. Martin:						
		1 adjunct-commies.....	f 3 950,—					
		2 schrijvers.....	2 355,—					
			6 305,—					
		St. Eustatius:						
		1 adjunct-commies.....	f 4 200,—					
		2 schrijvers.....	2 235,—					
			6 435,—					
		Saba:						
		1 adjunct-commies.....	f 3 900,—					
		1 klerk.....	1 500,—					
		1 schrijver.....	915,—					
			6 315,—					
			f 97 810,—					
b.		standplaatstoelagen aan 5 ontvangers:						
		1 op Aruba.....	f 1 200,—	12 00,—	f 1 200,—	f 1 200,—		
		1 op Bonaire.....	600,—	600,—	600,—	600,—		
		1 op St. Martin.....	600,—	600,—	600,—	600,—		
		1 op St. Eustatius.....	600,—	600,—	600,—	600,—		
		1 op Saba.....	600,—	600,—	600,—	600,—		
			3 600,—					
c.		kassierstoelagen aan:						
		1 commies ten kantore van den koloniaal ontvanger.....	f 600,—	600,—	600,—	600,—		
		1 sub-ontvanger.....	600,—	600,—	600,—	600,—		
		1 adjunct-commies, klerk of schrijver ten kantore van den koloniaal ontvanger.....	150,—	150,—	150,—	150,—		
			1 350,—					
d.		schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan ontvangers:						
		Aruba.....	f 400,—	400,—	400,—	272,—		
		Bonaire.....	400,—	400,—	400,—	356,—		
			800,—					
			f 103 560,—					
40		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van de ambtenaren van den buitendienst der belastingen:						
a.		bezoldigingen, of toelagen:						
		Curaçao:						
		1 verificateur.....	f 5 700,—	5 700,—	5 700,—	5 610,—		
		4 kommiezen-verificateur.....	16 800,—	15 600,—	15 300,—	12 527,—		
		3 kommiezen-entrepouseur.....	10 750,—	10 500,—	10 325,—	8 700,—		
		5 hoofdkommiezen.....	14 850,—	15 565,—	15 600,—	11 509,—		
		25 kommiezen.....	48 060,—	47 385,—	49 480,—	43 276,—		
		34 hulp-kommiezen.....	39 810,—	38 425,—	35 235,—	34 127,—		
			f 135 970,—					
		Aruba:						
		1 kommies-verificateur.....	f 3 275,—	3 000,—	3 000,—	2 750,—		
		1 kommies-entrepouseur.....	3 000,—	3 000,—	3 000,—	(26)		
		2 hoofdkommiezen.....	5 850,—	5 700,—	5 865,—	4 630,—		
		8 kommiezen.....	13 515,—	9 390,—	8 880,—	8 095,—		
		15 hulp-kommiezen.....	16 140,—	15 720,—	15 660,—	12 420,—		
			41 780,—					
		Bonaire:						
		1 kommies.....	f 2 400,—	2 400,—	2 400,—	2 400,—		
		4 hulp-kommiezen.....	5 925,—	4 590,—	5 760,—	5 342,—		
			8 325,—					
		St. Martin:						
		1 kommies.....	f 2 400,—	2 400,—	2 400,—	2 400,—		
		2 hulp-kommiezen.....	2 340,—	1 425,—	1 260,—	1 260,—		
			4 740,—					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
	b.	St. Eustatius 1 kommies..... f 1 500,— Saba. 1 kommies..... 1 500,— schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen..... 400,—	f 194 215,—
41		Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd, gerechtelijke vervolgingskosten, papier voor zegels, verlichting, schoonhouden van lokalen, bediening en onderhoud der motorboten, kleeding voor de kommiezen en andere uitgaven: Curaçao (28)..... f 100 000,— Aruba (28)..... 20 000,— Bonaire..... 1 000,— St. Martin..... 700,— St. Eustatius..... 100,— Saba..... 100,—	121 900,—
		<i>Posterij- Landsradio- en- telefoondienst.</i>	
	10.	Posterij.	
42		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den postdirecteur te Willemstad, ambtenaren en beampten:	
	a.	Bezoldigingen, toelagen of loon: 1 postdirecteur..... f 7 800,— 1 commies..... 5 670,— 2 adjunct-commiezen..... 7 500,— 3 klerken..... 5 700,— 7 schrijvers..... 7 095,— 15 brievenbestellers (29)..... 28 710,— 4 hulpbrievenbestellers (29)..... 3 600,— 2 brievenbestellers op Aruba (29)..... 3 000,— 2 postbeampten op Saba: 1 te Windwardside..... f 300,— 1 te St. John's..... 300,— 600,—	f 69 675,—
	b.	toelagen van den postdirecteur, de ambtenaren, beampten en brievenbestellers te Curaçao en Aruba: Curaçao: postdirecteur als vergoeding voor tijdelijk gemis van eene ambtswoning..... f 600,— 10 ambtenaren en beampten (29)..... 6 000,— 19 brievenbestellers (29)..... 6 840,— 13 440,— Aruba: 4 ambtenaren en beampten (29)..... 1 440,—	14 880,—
43		Transitrechten, vervoer van brievenmalen en betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereniging en aan dat der telegraafvereniging te Bern, en andere uitgaven van den postdienst:	
	a.	transitrechten en vervoer van brievenmalen (alle eilanden) (32)..... f 25 000,—	
	b.	betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereniging en aan dat der telegraafvereniging te Bern (alle eilanden)..... 800,—	
	c.	huur van een gebouw te Emmastad voor een hulppostkantoor..... 1 200,—	
	d.	benoedigheden voor en verlichting van de postkantoren, tijdelijk hulpbestellersloon, kleeding voor brievenbestellers, afhalen en bezorgen van brievenmalen en andere uitgaven: Curaçao (32)..... f 30 000,— Aruba..... 3 000,— Bonaire..... 150,— St. Martin..... 300,— St. Eustatius..... 350,— Saba..... 600,—	34 400,—

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
1 500,—	f 1 500,—	(27)	(27) De betrekking van kommies wordt op St. Eustatius en op Saba waargenomen door een agent van politie.
1 500,—	1 500,—	(27)	(28) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 41.
400,—	400,—	400,—	(29) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 42.
			(30) Toegestaan voor „loon van 2 roeiers-bedienden”.
			(31) Toegestaan voor „persoonlijke toelage aan een postbeambte op Saba”.
			(32) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 43.
75 000,—	70 000,—	97 193,—	
15 000,—	12 000,—	17 971,—	
1 200,—	1 200,—	878,—	
700,—	700,—	997,—	
100,—	100,—	46,—	
100,—	100,—	82,—	
7 800,—	7 800,—	7 800,—	
21 780,—	20 670,—	21 275,—	
900,—	1 800,—	2 213,—	
1 800,—	1 800,—	900,—	
300,—	300,—	300,—	
300,—	300,—	300,—	
	(30) 2 280,—		
	(31) 60,—		
	600,—	600,—	
600,—	2 520,—	5 388,—	
2 520,—			
12 000,—	12 000,—	20 000,—	
800,—	800,—	800,—	
1 200,—			
20 000,—	15 000,—	25 782,—	
3 000,—	1 000,—	913,—	
150,—	150,—	96,—	
300,—	250,—	325,—	
350,—	350,—	368,—	
600,—	600,—	654,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1930.	voor 1929.	gedaan of nog te doen voor 1929.	
44		Benodigdheden voor de postspaarbank (alle eilanden).....	f 1 000,—	1 000,—	f 500,—	(33) f 1 919,—	(33) De overschrijding is toe te schrijven aan de aanschaffing van een Lips'-brandkast.
		20. Landsradio- en -telefoondienst.					
45		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en bruggegelden van den directeur, ambtenaren en beambten:					(34) Toegestaan voor „bezoldiging van 2 seiners op St. Martin”.
	a.	bezoldigingen, toelagen en loon:					(35) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 46.
		Curaçao:					(36) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 48.
		1 directeur..... f 8 400,—		8 400,—	8 400,—	8 400,—	(37) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 49.
		1 hoofd van den post..... 6 000,—		5 280,—	6 000,—	5 100,—	(38) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 50.
		2 monteurs..... 9 840,—		9 800,—	9 600,—	9 600,—	(39) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 52.
		1 leerling-monteur..... 1 200,—		1 200,—	1 200,—	700,—	
		12 seiners..... 43 975,—		38 045,—	24 360,—	35 320,—	
		2 hulpseiners..... 3 600,—					
		1 schrijver..... 1 005,—					
		3 motordrijvers..... 7 200,—		7 200,—	2 400,—	4 400,—	
		5 telegrambestellers..... 4 500,—		4 500,—	2 700,—	4 500,—	
		1 vakwerkmán..... 3 825,—					
		10 telefonisten..... 9 900,—		9 000,—			
		2 lijnwerkers..... 3 600,—		2 400,—			
		f 103 045,—					
		Aruba:					
		1 hoofd van den post..... f 4 800,—		4 800,—	3 840,—	3 225,—	
		2 seiners..... 7 800,—		6 180,—	3 455,—	4 600,—	
		2 telegrambestellers..... 1 800,—		1 440,—	720,—	1 440,—	
		14 400,—					
		Bonaire:					
		1 hoofd van den post..... f 3 300,—		3 150,—	3 660,—	3 000,—	
		1 telegrambesteller..... 600,—		600,—	600,—	600,—	
		3 900,—					
		St. Martin:					
		1 hoofd van den post..... f 4 320,—		4 100,—	4 800,—	4 560,—	
		1 motordrijver..... 1 500,—		1 500,—	(34) 7 290,—	4 080,—	
		1 telegrambesteller..... 365,—		365,—	1 500,—	2 000,—	
		6 185,—		365,—	365,—	365,—	
		f 127 530,—					
	b.	standplaatstoelagen van 3 hoofden van posten:					
		1 op Aruba..... 600,—		600,—	600,—	600,—	
		1 op Bonaire..... 600,—		600,—	600,—	600,—	
		1 op St. Martin..... 600,—		600,—	600,—	600,—	
		1 800,—					
	c.	bruggegelden..... 300,—		300,—	108,—	180,—	
46		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten:		129 630,—			
		Curaçao (35)..... f 35 000,—		25 000,—	25 000,—	41 995,—	
		Aruba..... 7 500,—		7 500,—	1 200,—	1 650,—	
		Bonaire..... 750,—		1 000,—	1 000,—	558,—	
		St. Martin..... 2 500,—		2 500,—	5 000,—	3 464,—	
		45 750,—					
47		Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradiodienst.....	1 500,—	1 500,—	1 500,—	3 404,—	
48		Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan radiomaatschappijen voor doorzending van radiotelegrammen (alle eilanden) (36).....	75 000,—	30 000,—	30 000,—	75 000,—	
49		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon: (37).					
		Curaçao..... f 50 000,—		31 600,—	59 000,—	70 102,—	
		Aruba..... 6 000,—					
		56 000,—					
50		Telefoonabonnementen (38).....	16 000,—	10 000,—	10 000,—	16 175,—	
		<i>Hypotheekkantoor op Curaçao:</i>					
51		Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelagen van het personeel:					
		1 hypotheekbewaarder..... f 4 200,—		4 200,—	4 200,—	4 200,—	
		1 schrijver..... 1 125,—					
		5 325,—					
		<i>Curaçaosche Bank:</i>					
52		Bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen of loon van het personeel: (39)					
		1 secretaris..... f 5 100,—		3 600,—	3 600,—	3 600,—	
		1 commies..... 4 260,—					
		1 klerk..... 1 500,—		600,—	600,—	300,—	
		1 bode..... 900,—					
		11 760,—					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD		TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
			VOOR 1931.		VOOR 1930.	VOOR 1929.	gedaan of nog te doen voor 1929.	
64		2 schrijvers..... f 2 175,— 1 bode..... 1 500,—	f	14 475,—	1 500,—	f 1 500,—	f 1 500,—	(47) Wegens gebrek aan leerkrachten en daardoor noodgedwongen werkzaamstelling van personeel met lagere rang dan gedacht was, minder uitgegeven dan geraamd.
	a.	Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten voor het schooltoezicht en andere uitgaven:						
		boekwerken voor de boekerij van den inspecteur..... f 150,—	f		150,—	150,—	6,—	
	b.	reis- en teerkosten voor het schooltoezicht:						
		van den inspecteur..... f 1800,— van de schoolcommissiën:	f		1 500,—	1 200,—	1 881,—	
		op Curaçao..... f 300,— op Aruba..... 50,— op Bonaire..... 10,— op St. Martin..... 30,— op Saba..... 10,—	f		500,—	300,—	222,—	
		400,—			50,—	50,—		
		2 200,—			10,—	10,—		
		30,—			30,—	30,—		
		10,—			10,—	10,—		
c.	andere uitgaven..... 500,—		2 850,—	300,—	200,—	199,—		
	20. Openbaar Onderwijs.							
65	a.	Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel:						
		bezoldigingen:						
		7 onderwijzers eerste klasse:						
		6 op Curaçao..... f 36 020,— 1 op Aruba..... 2 880,—	f					
		38 900,—						
		7 onderwijzeressen eerste klasse:						
		6 op Curaçao..... f 26 120,— 1 op St. Martin..... 5 400,—	f					
		31 520,—						
		2 onderwijzers tweede klasse op Curaçao..... 10 800,—						
		5 onderwijzeressen tweede klasse:						
		4 op Curaçao..... f 13 440,— 1 op St. Martin..... 3 000,—	f					
		16 440,—						
		7 onderwijzers derde klasse:						
		1 op Curaçao..... 4 320,— 1 op Aruba..... 4 320,— 2 op St. Martin..... 6 480,— 1 op St. Eustatius..... 4 320,— 2 op Saba..... 8 400,—						
		27 840,—						
		7 onderwijzeressen derde klasse:						
		4 op Curaçao..... f 10 800,— 1 op Aruba..... 2 520,— 2 op St. Martin..... 4 320,—	f					
		17 640,—						
		2 onderwijzers vierde klasse:						
		1 op St. Martin..... f 1 800,— 1 op St. Eustatius..... 1 440,—	f					
	3 240,—							
	7 onderwijzeressen vierde klasse:							
	3 op Curaçao..... f 4 800,— 1 op Aruba..... 1 680,— 1 op St. Martin..... 1 560,— 2 op Saba..... 3 450,—	f						
	11 490,—							
	1 kweekeling op St. Eustatius..... 600,—							
	158 470,—	f						
b.	toelagen:							
	9 hoofden van scholen:							
	2 op Curaçao..... f 1 200,— 1 op Curaçao..... 360,—	f						
	1 560,—							
	1 op Aruba..... 480,—							
	2 op St. Martin:							
	1 te Philipsburg..... f 480,— 1 te Koolbaai..... 180,—	f						
	660,—							
	1 op St. Eustatius..... 180,— 2 op Saba..... 360,—							
	3 240,—	f						
				155 680,—	154 535,—	(47) 146 318,—		
				1 200,—	1 200,—	1 198,—		
				360,—	360,—	360,—		
				480,—	480,—	480,—		
				480,—	480,—	260,—		
				180,—	180,—	180,—		
				240,—	240,—	240,—		
				360,—	360,—	360,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
		aan onderwijzers wegens het bezit van bijakten (alle eilanden).....	9 000,—
		1 gymnastiekonderwijzer op Curaçao.....	900,—
		1 vakonderwijzeres voor Spaansch aan de Wilhelminaschool.....	2 600,—
		8 onderwijzeressen voor handwerken:	
		1 voor nuttige en fraaie handwerken aan de Wilhelminaschool..... f	2 400,—
		7 voor nuttige handwerken:	
		1 op Curaçao..... f	720,—
		1 op Aruba.....	720,—
		1 op St. Martin.....	720,—
		1 op St. Eustatius.....	540,—
		3 op Saba.....	1 212,—
			6 312,—
	c.	vergoeding aan den persoon belast met het geven van onderwijs te Marypoint op Saba.....	f 22 052,— 360,—
66		Schoolmeubelen, schoolbehoefden, leermiddelen, bruggegeld voor leerlingen van de Emmaschool te Willemstad en andere uitgaven:	f 180 882,—
	a.	schoolmeubelen, schoolbehoefden, leermiddelen en andere uitgaven:	
		Curaçao (50)..... f	12 000,—
		Aruba.....	1 000,—
		St. Martin.....	800,—
		St. Eustatius.....	400,—
		Saba.....	800,—
			f 15 000,—
	b.	bruggegeld voor leerlingen van de Emmaschool.....	200,—
		30. Bijzonder Onderwijs.	15 200,—
67		Uitkeeringen voor het personeel:	
	a.	aan de Roomsche-Katholieke scholen: (51)	
		op Curaçao..... f	275 000,—
		op Aruba.....	72 000,—
		op Bonaire.....	32 000,—
		op St. Martin.....	19 000,—
		op St. Eustatius.....	5 000,—
		op Saba.....	12 500,—
			f 415 500,—
	b.	aan de Protestantsche school te Piedra Plat op Aruba.....	800,—
	c.	tegemoetkoming in de kosten van stichten of aanbrenge van schoollokalen en het aanschaffen van meubelen aan de bijzondere scholen:	
		op Curaçao.....	3 890,—
		op Aruba.....	1 300,—
		op Bonaire.....	650,—
		op St. Martin.....	220,—
		op St. Eustatius.....	70,—
		op Saba.....	180,—
			f 6 310,—
	d.	tegemoetkoming in het aanschaffen van leermiddelen en schoolbehoefden (alle eilanden).....	13 600,—
	e.	vergoedingen aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verlenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen (alle eilanden) (52).....	20 000,—
		40. Verdere kosten van het onderwijs.	456 210,—
68		Overtocht en studie van jongelieden, die in Nederland eene opleiding ontvangen (alle eilanden) (53).....	14 000,—
69		Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende eene opleiding tot hogere bevoegdheden (alle eilanden) (54).....	3 000,—
70		Opleiding van onderwijzers:	
	a.	toelagen aan de personen belast met de opleiding:	
		aan de normaallessen op Curaçao (55)..... f	3 000,—
		aan den leergang op de Bovenwindsche eilanden.....	1 200,—
			f 4 200,—

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
f 9 500,— 600,—	f 9 500,— 600,—	(48) f 7 034,—	(48) Minder uitgegeven dan geraamd door gebrek aan onderwijzers met bijakten alsmede door het in aanmerking brengen van bijakten bij het verwerken van een hooger rang, voor welke bijakten dan niet langer eene toelage wordt genoten.
2 400,—	3 600,—	(49) 1 350,—	(49) Zie de Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1930 bij artikel 64b (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928—1929—32—No. 2).
2 400,—	2 625,—	2 400,—	(50) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 66a.
720,—	720,—	720,—	(51) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 67a.
720,—	720,—	720,—	(52) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 67e.
360,—	360,—	705,—	(53) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 68.
540,—	540,—	540,—	(54) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 69.
1 212,—	1 254,—	1 212,—	(55) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 70.
360,—	360,—	360,—	(56) Bedrag over de maand Januari uitbetaald aan de leerkracht belast met het geven der lessen. Op 1 Februari zijn de lessen gestaakt. Met het oog op wederinstelling in 1930 en vermoedelijke verhooging van toelage hooger geraamd.
11 000,— 700,— 800,— 500,— 900,—	9 000,— 600,— 800,— 300,— 800,—	19 311,— 750,— 495,— 270,— 312,—	
200,—	200,—	127,—	
260 000,— 75 000,— 35 000,— 18 000,— 5 000,— 12 500,—	246 500,— 74 700,— 34 500,— 17 100,— 4 700,— 12 500,—	271 683,— 68 766,— 29 792,— 18 900,— 4 700,— 10 620,—	
800,—	800,—	800,—	
3 890,— 1 180,— 650,— 220,— 70,— 180,—	35 920,— 1 260,— 690,— 260,— 70,— 180,—	35 890,— 1 300,— 650,— 260,— 70,— 180,—	
13 000,—	12 600,—	12 543,—	
40 000,—	64 000,—	5 490,—	
14 000,—	14 000,—	4 990,—	
3 000,—	3 000,—	1 320,—	
1 800,— 1 080,—	1 800,— 1 080,—	(56) 75,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
	b.	aanschaffing en onderhoud van leermiddelen en andere uitgaven (alle eilanden) f 300,—	
	c.	tegemoetkoming aan de leerlingen van de eilanden buiten Curaçao (55)..... 1 800,—	
	d.	teerkosten aan onderwijzers op St. Eustatius en Saba, die ter opleiding naar St. Martin gaan..... 180,—	f 6 480,—
71		Examenkosten (alle eilanden):	
	a.	vergoeding aan de leden van de examencommissiën en andere uitgaven voor de examens..... f 800,—	
	b.	reiskosten van onderwijzers en jongelieden, die zich voor het afleggen van een examen en het toelatingsexamen der normaallessen naar Curaçao moeten begeven..... 1 000,—	1 800,—
72		Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek (alle eilanden):	
	a.	prijzen voor getrouw schoolbezoek..... f 300,—	
	b.	schoolvoeding en kleding..... 500,—	800,—
73		Kosten van het voorbereidend onderwijs:	
	a.	toelagen aan het personeel: 1 hoofdonderwijzers..... f 3 600,— 2 onderwijzeressen..... 2 400,—	f 6 000,—
	b.	aanschaffing en onderhoud van leermiddelen..... 800,—	6 800,—
74		Kosten van leergangen (alle eilanden) (57).....	12 000,—
		<i>Openbare boekerijen en leeszalen.</i>	
75		Loon van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal, belast met het onderhoud en de aanvulling van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad.....	1 500,—
76		Kosten van de openbare boekerij en leeszaal en van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad en bijdragen aan andere openbare boekerijen en leeszalen:	
	a.	aanvulling en onderhoud van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad f 1 200,—	
	b.	aanvulling en onderhoud van het koloniaal- en schoolmuseum..... 125,—	
	c.	bijdrage aan de Philipsburgsche Jubileum-bibliotheek..... 250,—	
	d.	bijdrage aan de Vereeniging Boekerij en Openbare leeszaal „Gertrude Judson” op St. Eustatius..... 250,—	
	e.	bijdrage aan de Vereeniging Boekerij en Openbare leeszaal „Koningin Wilhelmina” op Saba..... 50,—	1 875,—
		<i>Armenzorg.</i>	
77		Onderstand aan behoeftigen:	
		op Curaçao..... f 6 000,—	
		op Aruba..... 2 000,—	
		op Bonaire..... 1 000,—	
		op St. Martin..... 1 500,—	
		op St. Eustatius..... 1 200,—	
		op Saba..... 1 300,—	13 000,—
78		Bijdrage aan kerkgenootschappen voor onderhoud van weezen:	
		aan de Vereenigde Protestantische gemeente..... f 1 500,—	
		aan de Roomsche-Katholieke gemeente..... 6 700,—	
		aan de Nederlandsch-Portugeesch Israelitische gemeente..... 500,—	8 700,—
79		Bijdrage aan het Instituut voor doofstommen te St. Michiels-Gestel voor onderhoud van in dat instituut verpleegde Curaçaosche doofstommen (alle eilanden) (58).....	600,—
80		Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad en uitkeering aan de armen van drie godsdienstige gezindten van de zuivere opbrengst van dat pand.....	3 000,—
			f 854 402,—

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
100,—	f 100,—	f 8,—	(57) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 74.
600,—	600,—		(58) De bijdrage wordt thans aangevraagd voor verpleging van 4 kinderen.
180,—	180,—		(59) De ontvangsten over 1929 bedroegen..... f 2 887,20 De uitgaven..... 177,— Saldo... f 2 710,20
550,—	550,—	579,—	welk bedrag aan de verschillende godsdienstige gezindten zal worden uitgekeerd.
1 000,—	1 000,—	26,—	
300,—	300,—	227,—	
500,—	500,—		
3 600,—	3 000,—	3 390,—	
2 400,—	2 260,—	2 595,—	
1 000,—	500,—	188,—	
10 000,—	10 000,—	8 014,—	
1 500,—	1 500,—	1 500,—	
1 200,—	1 200,—	1 148,—	
125,—	125,—		
250,—	100,—	100,—	
250,—	250,—	250,—	
50,—	50,—	50,—	
6 000,—	6 000,—	6 331,—	
2 000,—	2 000,—	1 600,—	
900,—	900,—	1 106,—	
1 500,—	1 400,—	1 458,—	
1 200,—	1 000,—	1 152,—	
1 300,—	1 300,—	1 340,—	
1 500,—	1 500,—	1 500,—	
6 700,—	6 700,—	6 700,—	
500,—	500,—	500,—	
900,—	750,—	900,—	
3 000,—	2 300,—	(59) 2 887,—	
f 849 962,—	f 887 994,—	f 823 751,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD		TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
			voor 1931.	voor 1930.	voor 1929.	gedaan of nog te doen voor 1929.		
		Vde AFDEELING.						
		Landbouw.						
81		Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelage en reis- en teerkosten van een landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden (60)						(60) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 81.
	a.	bezoldiging, verlofbezoldiging of toelage..... f 6000,—						(61) Naar de behoefte minder uitgegeven.
	b.	reis en teerkosten..... 500,—						(62) Naar de behoefte meer uitgegeven.
			f 6 500,—					(63) Toegestaan voor „loon van 2 hulpopzichters”.
82		Voorschotten tot bevordering van land-, tuinbouw en veeteelt en andere uitgaven.....	35 000,—	35 000,—	f 12 000,—	(61) f 9 414,—		
83		Onderhoud van de gouvernements kokosnoot aanplant op St. Eustatius.....	1 000,—	1 000,—				
84		Onderhoud van den motor en de katoenmachines op St. Eustatius.....	200,—	200,—	200,—	97,—		
85		Aanleg, onderhoud en verbetering van irrigatiewerken en putten:						
		Curaçao..... f 5000,—		5 000,—	5 000,—	(62) 6 808,—		
		Aruba..... 5000,—		8 000,—	2 000,—	(62) 3 738,—		
		Bonaire..... 3000,—		1 300,—	1 300,—	1 454,—		
		St. Martin..... 250,—		250,—	250,—	187,—		
		St. Eustatius..... 250,—		250,—	250,—	246,—		
			13 500,—					
			f 56 200,—	51 000,—	f 21 000,—	f 21 944,—		
		Vide AFDEELING.						
		Openbare Gezondheidsdienst.						
		<i>Ambtenaren, beambten en gezondheidscommissie.</i>						
86		Bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen, loon, schadeloosstelling van kosten voor voermiddelen en bruggeld van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, ambtenaren en beambten, de gouvernements-geneeskundigen en den secretaris bij de gezondheidscommissie:						
	a.	bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen en loon:						
		1 directeur..... f 12 000,—		12 000,—	f 12 000,—	f 12 000,—		
		2 klerken..... 4 800,—		600,—		600,—		
		1 bode..... 1 200,—			(63) 3 600,—	1 425,—		
		16 gouvernements-geneeskundigen:						
		9 op Curaçao:						
		1 eerste geneeskundige..... f 10 800,—		10 800,—				
		2 belast met den haven- en quarantainedienst..... 12 000,—		12 000,—	6 000,—	6 000,—		
		1 in het oostelijk stadsdistrict... 6 000,—		6 000,—	6 000,—	6 000,—		
		1 in het westelijk stadsdistrict... 6 000,—		6 000,—	6 000,—	6 000,—		
		1 belast met de behandeling der gouvernements patiënten in het gasthuis en der verpleegden in het krankzinnigen-gesticht..... 6 000,—		6 000,—	6 000,—	200,—		
		1 belast met speciale diensten... 6 000,—		6 000,—	6 000,—	5 633,—		
		2 in de buitendistricten..... 12 000,—		12 000,—	12 000,—	11 100,—		
			f 58 800,—					
		3 op Aruba..... 13 200,—		13 200,—	12 000,—	13 200,—		
		1 op Bonaire..... 6 000,—		6 000,—	6 000,—	6 000,—		
		1 op St. Martin..... 6 000,—		6 000,—	6 000,—	6 000,—		
		1 op St. Eustatius..... 6 000,—		6 000,—	6 000,—	6 000,—		
		1 op Saba..... 6 000,—		6 000,—	6 000,—	6 000,—		
			96 000,—					
		1 veearts..... 9 600,—		9 600,—				
		3 buitengewone gouvernements-geneeskundigen:						
		1 belast met de bijzondere heelkundige hulp en hulp bij vrouwenziekten aan onvermogenen en ambtenaren, die recht hebben op vrije geneeskundige behandeling f 3 600,—		3 600,—	3 600,—	3 600,—		
		1 belast met de oogheelkundige behandeling 1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—		
		1 belast met de klinische behandeling van geslachtsziekten..... 1 200,—		1 200,—				
			6 000,—					
		1 secretaris bij de gezondheidscommissie..... 420,—		420,—	420,—	420,—		
			f 130 020,—					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
b.		standplaatstoelagen van de gouvernements-geneeskundigen: in het 3de district van Curaçao..... f 900,— op Bonaire..... 900,— op St. Martin..... 900,— op St. Eustatius (64) ..... 1 500,— op Saba ..... 900,— f 5 100,—	
c.		schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen: aan den directeur..... f 1 200,— aan 11 gouvernements-geneeskundigen: 5 op Curaçao, 1 à f 1 560, 1 à f 1 440, 1 à f 840, 1 à f 720 en 1 à f 500..... f 5 060,— 2 op Aruba ..... 1 800,— 1 op Bonaire..... 900,— 1 op St. Martin (65)..... 900,— 1 op St. Eustatius..... 400,— 1 op Saba..... 400,— 9 460,— 10 660,—	
d.		bediening en onderhoud van een dienstauto..... 1 200,—	
e.		bruggegeld van den bode..... 24,—	f 147 004,—
87		Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst (alle eilanden).....	500,—
88		Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord.....	1 000,—
		<i>Haven- en quarantainedienst.</i>	
89		Loon van den loods-opzichter aan de Caracasbaai.....	1 200,—
90		Loon van de opzichters en de bedienden, benooidigheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven voor de quarantaine plaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo en onderhoud en bediening der booten van den openbaren gezondheidsdienst:	
a.		2 opzichters bij de barakken op Mundo Nobo, tevens bij de openbare begraafplaats (68)..... f 4 800,— 2 bedienden (68)..... 1 500,— f 6 300,—	
b.		benooidigheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven..... 10 000,—	
c.		onderhoud en bediening van de booten van den openbaren gezondheidsdienst. 8 000,—	24 300,—
91		Kosten ter uitvoering van den dienst: Aruba..... 150,— Bonaire..... 150,— St. Martin..... 300,— St. Eustatius..... 150,— Saba..... 150,— 900,—	
		<i>Landsgesticht voor krankzinnigen op Curaçao.</i>	
92		Loon van den directeur en de oppassers: 1 directeur, tevens directeur van het gesticht voor melaatschen..... f 1 800,— 3 oppassers..... 3 600,— 5 400,—	
93		Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven.....	50 000,—
		<i>Landsgesticht voor melaatschen op Curaçao.</i>	
94		Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven (70).....	17 000,—
95		Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht.....	1 200,—
		<i>Landsinrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten op Curaçao.</i>	
96		Loon van den inwonenden beampte en van het verplegend personeel van bijstand: (71) 1 inwonende beampte..... f 1 800,—	

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
900,— 900,— 900,— 900,— 900,—	f 900,— 900,— 900,— 900,— 900,—	f 900,— 900,— 900,— 900,— 900,—	(64) Waar de gouvernements-geneeskundige op St. Eustatius zoo goed als geen particuliere praktijk heeft, wordt het billijk geacht hem een hogere standplaatstoelage toe te kennen.
1 200,—	1 200,—	973,—	(65) Deze vergoeding is met f 400,— verhoogd, aangezien de geneeskundige thans een automobiel er op na houdt.
4 680,— 1 800,— 900,— 500,— 400,— 400,—	4 020,— 1 800,— 900,— 500,— 400,— 400,—	3 770,— 1 800,— 900,— 500,— 400,— 400,—	(66) Toegestaan voor „aanschaffing van een dienstautomobiel voor den opzichter”. (67) Toegestaan voor „aanschaffing van een motorboot voor den quarantaine-dienst in de haven”. (68) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 90a.
1 200,—	(66) 1 800,— 1 000,—	1 800,—	(69) Naar de behoefte meer uitgegeven.
24,—	96,—	24,—	(70) In verband met de in 1929 gedane uitgaven hooger geraamd.
500,—	500,—	36,—	(71) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 96.
1 000,—	1 000,—	25,—	
1 200,—	1 260,— (67) 10 000,—	1 200,— 10 000,—	
2 400,— 365,—	2 400,— 360,—	2 400,— 365,—	
10 000,—	3 000,—	2 427,—	
8 000,—	5 000,—	3 475,—	
150,— 150,— 150,— 150,— 150,—	150,— 150,— 150,— 150,— 150,—	3,— 100,—	
1 800,— 3 600,—	1 800,— 3 600,—	1 800,— 3 600,—	
50 000,—	40 000,—	(69) 41 040,—	
15 000,—	9 000,—	(69) 17 289,—	
600,—	600,—	1 200,—	
1 080,—	1 080,—	1 080,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
		1 inwonende verpleegster..... f 600,— 1 buitenwonende verpleegster..... 900,—	f 3 300,—
97		Verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenooten en de verpleegster en andere uitgaven:	
	a.	verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenooten en de verpleegster (72)..... f 12 000,—	
	b.	verlichting, onderhoud, herstelling en aanvulling van meubilair, werktuigen, enz., keuken- en waschpersoneel en andere uitgaven..... 3 500,—	15 500,—
		<i>Laboratoria en kantoren van den openbaren gezondheidsdienst.</i>	
98		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den scheikundige, den hulp-bacterioloog, den apotheker en de bedienden: (73)	
		Curaçao:	
		1 scheikundige..... f 7 200,—	
		1 hulp-bacterioloog..... 6 600,—	
		3 bedienden..... 4 200,—	f 18 000,—
		Aruba:	
		1 apotheker..... f 9 600,—	
		2 bedienden..... 1 920,—	11 520,—
			29 520,—
99		Benodigdheden en andere uitgaven:	
		Curaçao..... f 3 600,—	
		Aruba..... 2 500,—	6 100,—
		<i>Hygiënische dienst.</i>	
100		Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelagen van den technisch ambtenaar en de onderopzichters:	
		1 technisch ambtenaar..... f 6 000,—	
		2 onderopzichters..... 6 000,—	12 000,—
101		Arbeidsloonen en andere uitgaven:	
		Curaçao..... f 6 000,—	
		Aruba..... 2 300,—	8 300,—
		<i>Reinigingsdienst.</i>	
102		Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelagen van den opzichter en de onderopzichters:	
		Curaçao:	
		1 opzichter..... f 4 740,—	
		4 onderopzichters..... 12 000,—	f 16 740,—
		Aruba:	
		2 onderopzichters..... 5 400,—	22 140,—
103		Aanschaffing van benodigdheden: (75)	
		Curaçao:	
		2 auto-onderstellen..... f 4 000,—	
		2 ijzeren bakken voor ophaaldienstwagens..... 900,—	
		3 houten wagens van 1 M3 inhoud..... 1 500,—	f 6 400,—
		Aruba:	
		8 handveegkarren en 24 ijzeren bakken met deksels..... f 3 000,—	
		1 motor- opneem- en veegmachine..... 16 000,—	19 000,—
			25 400,—
104		Arbeidsloonen en andere uitgaven:	
		Curaçao:	
		arbeidsloonen..... f 82 000,—	
		bedrijfs- en onderhoudskosten der auto- vuilniswagens, gereedschappen en andere uitgaven..... 12 000,—	f 94 000,—
		Aruba (75)..... 20 500,—	
		Bonaire..... 1 000,—	
		St. Martin..... 1 500,—	
		St. Eustatius..... 2 000,—	
		Saba..... 1 500,—	120 500,—

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
360,— 720,—	f 360,— 720,—	f 360,— 720,—	(72) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 97a.
			(73) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 98.
			(74) De 4 onderopzichters zijn in 1929 niet aangesteld.
			(75) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 103.
8 000,—	8 000,—	9 460,—	(76) Door het niet aanschaffen van enkele benodigdheden zijn deze uitgaven beneden de raming gebleven.
3 500,—	3 500,—	2 150,—	
6 000,— 4 640,— 3 720,—	6 000,— 4 560,— 3 720,—	4 860,— 4 560,— 2 561,—	
9 600,— 1 920,—			
3 600,— 2 500,—	2 500,—	3 586,—	
6 000,— 6 000,—			
6 000,— 2 300,—	2 300,—	885,—	
4 740,— 12 000,—	4 560,— 12 000,—	4 560,—	(74)
3 000,—			
32 300,—	45 900,—	(76) 30 565,—	
7 200,—	5 100,—	(76) 1 793,—	
82 000,— 12 200,—	36 000,— 16 400,—	48 788,— 11 755,—	
16 000,— 1 000,— 1 200,— 2 000,— 1 000,—	6 000,— 1 000,— 1 200,— 1 500,— 1 000,—	4 869,— 990,— 1 664,— 1 566,— 1 255,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
105		<i>Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.</i> Aankoop van monsters, enz.: Curaçao..... f 150,— Aruba..... 150,—	f 300,—
106		<i>Landsziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.</i> Verpleegkosten en andere uitgaven: St. Eustatius..... f 1 500,— Saba..... 800,—	2 300,—
107		<i>Algemeene kosten.</i> Verpleging van onvermogenen, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel; huur van spreekkamers voor gouvernement-geneeskun- gen; verloskundige hulp aan en begrafeniskosten van onvermogenen; reiskosten; onder- wijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd: a. verpleging van onvermogenen, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel en begrafeniskosten van onvermogenen: Curaçao..... f 45 000,— Aruba..... 4 000,— Bonaire..... 3 600,— St. Martin..... 2 500,— f 55 100,— b. huur van spreekkamers: Curaçao..... f 420,— Aruba..... 30,— 450,— c. verloskundige hulp aan onvermogenen: Curaçao..... f 1 200,— Aruba..... 600,— Bonaire..... 250,— St. Martin..... 100,— St. Eustatius..... 100,— Saba..... 50,— 2 300,— d. reiskosten, onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd..... 1 000,—	58 850,—
108		Geneesmiddelen, geneeskundige benodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenen, gevangenen, politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de Landgestichten voor krankzinnigen en melaatschen (alle eilanden).....	20 000,—
109		Schoonhouden van en andere uitgaven voor apotheken (alle eilanden).....	750,—
110		Onderhoud en bediening van ziekenauto's: Curaçao..... f 2 400,— Aruba..... 1 800,—	4 200,—
111		Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van koepokstof (alle eilanden)..... <i>Slachtplaats, groente- en vleeschhallen te Willemstad.</i>	500,—
112		Bezoldigingen, verlofbezoldigingen of toelagen van: 1 marktmeester..... f 3 300,— 1 hulp-marktmeester (82)..... 3 000,— 1 bediende (82)..... 1 800,—	8 100,—
113		Onderhoud, toezicht, verlichting en andere uitgaven.....	2 040,—
			f 588 304,—

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
150,—	f 150,—	f 46,—	(77) Naar de behoefte minder of meer uitgegeven.
150,—			(78) In 1929 is geen onderwijs in de verloskunde gegeven.
			(79) Naar de behoefte minder uitgegeven.
			(80) Toegestaan voor „Aanschaffing van een ziekenauto voor Curaçao”.
			(81) De ziekenauto voor Aruba is nog niet aangeschaft.
1 200,—	1 200,—	1 104,—	(82) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 112.
600,—	600,—	688,—	
45 000,—	45 000,—	(77) 36 846,—	
4 000,—	4 000,—	3 466,—	
3 000,—	3 000,—	(77) 4 593,—	
2 500,—	2 500,—	(77) 936,—	
240,—	240,—	300,—	
30,—	30,—	84,—	
1 000,—	1 000,—	1 260,—	
600,—	600,—	102,—	
250,—	250,—	165,—	
100,—	100,—		
100,—	100,—	32,—	
50,—	50,—		
1 000,—	1 000,—	(78)	
20 000,—	20 000,—	(79) 14 806,—	
750,—	500,—	516,—	
	(80) 7 000,—	7 000,—	
2 400,—	4 800,—	3 159,—	
1 800,—	1 800,—	(81)	
500,—	500,—	752,—	
3 300,—	3 300,—	3 300,—	
2 040,—	240,—	1 077,—	
566 779,—	f 455 666,—	f 409 664,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD		TOEGESTAAN		UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
			voor 1931.	voor 1931.	voor 1930.	voor 1929.		
VIIde A F D E E L I N G.								
Openbare Werken.								
<i>Ambtenaren en beambten.</i>								
114		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den directeur van openbare werken, ambtenaren en beambten.						(83) De betrekking van directeur wordt sedert 1 October 1929 waargenomen door den adjunct-directeur op een toelage naar reden van f 3 600,— 's jaars.
	a.	personeel in vasten dienst:						(84) Toegestaan voor „1 opnemer-teekenaar”.
		1 directeur..... f 12 000,—			12 000,—	f 12 000,—	(83) f 10 333,—	(85) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 114b.
		1 adjunct-directeur..... 8 400,—			8 400,—	8 400,—		(86) Toegestaan voor respectievelijk „1 bouwkundig-teekenaar, 1 werktuig-
		2 adjunct-commiezen..... 6 625,—						kundige en 1 opzichter over het rollend materieel”
		3 klerken..... 5 800,—						(87) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 114c.
		2 schrijvers..... 1 980,—						
		3 technische ambtenaren..... 17 700,—			15 090,—	24 180,—	23 320,—	
		1 technisch ambtenaar bij het stoomwezen..... 6 390,—			6 030,—	5 880,—	5 910,—	
						(84) 4 200,—	6 030,—	
		1 chef van de gouvernementswerkplaats..... 6 000,—			5 730,—	4 560,—	5 970,—	
		1 opzichter-uitvoerder..... 5 190,—			4 980,—	3 840,—	3 165,—	
		2 opzichters..... 9 720,—			19 660,—	20 040,—	22 946,—	
		1 magazijnmeester..... 2 400,—			2 400,—	1 200,—	2 400,—	
		1 wachter bij het buskruitmagazijn..... 720,—			720,—	720,—	720,—	
		1 bode..... 1 000,—			1 000,—	900,—	1 173,—	
				f 88 925.—				
	b.	personeel in tijdelijken dienst: (85)						
		2 ingenieurs..... f 19 200,—			19 600,—	16 600,—	24 713,—	
		1 technisch ambtenaar..... 6 420,—			6 060,—			
		1 technisch ambtenaar (Aruba)..... 6 450,—			4 800,—	4 200,—	3 640,—	
		1 opzichter..... 3 600,—						
		1 waterbouwkundig-opzichter..... 5 400,—						
		1 hoofd.nagazijnmeester..... 3 600,—			3 600,—	2 220,—	3 427,—	
					6 000,—			
					6 000,—	(86) 5 200,—		
					4 800,—			
		4 magazijnknechten, 313 dagen à f 4,—..... 5 008,—						
		1 monteur-bankwerker..... 4 800,—			3 175,—	3 000,—	2 437,—	
		2 walsmachinisten..... 8 400,—						
		1 schietmeester, 313 dagen à f 18,—..... 5 634,—						
		1 constructie-werker, 313 dagen à f 11,25..... 3 521,—						
		1 voorman, 313 dagen à f 9,90..... 3 099,—						
		14 timmerlieden, 313 dagen à f 11,25..... 49 298,—						
		2 timmerlieden, 313 dagen à f 7,—..... 4 382,—						
		1 stucadoor, 313 dagen à f 11,25..... 3 521,—						
		3 metselaars, 313 dagen à f 11,25..... 10 564,—						
		1 loodgieter, 313 dagen à 11,25..... 3 521,—						
		2 loodgieters, 313 dagen à f 7,—..... 2 191,—						
		2 monteurs, 313 dagen à f 12,15..... 7 606,—						
		1 electrisch-lasscher, 313 dagen à f 9,—..... 2 817,—						
		1 auto-reparateur, 313 dagen à f 12,60..... 3 944,—						
		2 draaiers, 313 dagen à f 12,15..... 7 606,—			3 775,—	3 000,—	1 820,—	
		1 dagwachter en 2 nachtwachters op Parera 365 dagen à f 5,— 5 475,—						
		1 bruggewachter bij de Koningin Wilhelminabrug 52 weken à f 25,—..... 1 300,—						
		1 wachter bij het gasoline pomphuisje op de De Ruyterkade 52 weken à f 29,—..... 1 508,—						
		3 leerling-teekenaars, 313 dagen à f 2,50..... 2 348,—						
		1 ploegbaas bij de expeditie, 313 dagen à f 6,—..... 1 878,—						
		9 arbeiders bij de expeditie, 313 dagen à f 4,—..... 11 268,—						
		1 ploegbaas bij het lossen van cement, kalk, zand, grint en steenslag, 313 dagen à f 8,—..... 2 504,—						
		10 arbeiders bij idem, 313 dagen à f 4,—..... 12 520,—						
		30 handlangers bij idem, 313 dagen à f 3,—..... 28 170,—						
		1 garagebaas, 313 dagen à f 7,—..... 2 191,—						
		4 garage-knechten, 313 dagen à f 4,—..... 5 008,—						
		48 chauffeurs, 313 dagen à f 4,—..... 60 096,—						
				f 304 848,—				
	c.	uitkeering van het z. g. vrouwengeld aan 25 contract-arbeiders, 52 weken à f 35,— (87)..... 45 500,—						
				f 484 278,—				
115		Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's, schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen en tekenbehoeften.						
	a.	reis- en teerkosten:						
		van den directeur..... f 500,—			500,—	500,—	304,—	
		van den technisch ambtenaar bij het stoomwezen..... 500,—			500,—	500,—	1 491,—	
		van den ambtenaar belast met het toezicht op de kustver-						

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
		lichting..... f 500,—	
	b.	onderhoud van 2 dienstauto's en 1 dienstautobus..... f 1 500,— 3 600,—	
	c.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen: (89) aan 1 ingenieur..... f 840,— aan 1 technisch ambtenaar..... 240,— aan 1 opzichter-uitvoerder..... 360,—	
	d.	teekenbehoeften..... 1 440,— 1 000,—	f 7 540,—
116		<i>Landsgebouwen.</i> Onderhoud en herstelling van de landsgebouwen, eigendommen en werktuigen, aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen, aankoop van water en andere uitgaven:	
	a.	onderhoud en herstelling van de landsgebouwen, eigendommen en werktuigen: Curaçao..... f 80 000,— Aruba (91)..... 20 000,— Bonaire..... 5 000,— St. Martin..... 5 000,— St. Eustatius..... 2 500,— Saba..... 2 500,—	
	b.	onderhoud en herstelling van de militaire gebouwen en werken..... f 115 000,— 10 000,—	
	c.	aankoop en onderhoud van meubelen: Curaçao..... f 5 000,— Aruba..... 1 000,— Bonaire..... 150,— St. Martin..... 300,— St. Eustatius..... 200,— Saba..... 300,—	
	d.	schoonhouden van kantoorlokalen en aanbrengen van water (93)..... 6 950,— 5 000,—	
	e.	aankoop van water uit de Landswaterleiding (94)..... 30 000,—	
	f.	andere uitgaven (alle eilanden)..... 2 000,—	168 950,—
117		<i>Straten, wegen, kaden en dammen.</i> Onderhoud en herstelling van straten, wegen, kaden en dammen:	
	a.	onderhoud en herstelling van straten en wegen: Curaçao: straten in het stadsdistrict (96)..... f 200 000,— wegen in de buitendistricten..... 100 000,—	
		Aruba..... f 300 000,— 100 000,— Bonaire..... 9 000,— St. Martin..... 10 000,— St. Eustatius..... 3 000,— Saba..... 6 000,—	
	b.	steenslag voor bestrating (98)..... f 428 000,— 100 000,—	
	c.	onderhoud en herstelling van kaden..... 5 000,—	
	d.	onderhoud en herstelling van dammen..... 10 000,—	543 000,—
118		Kosten van straten- en wegenverbetering, te bestrijden uit de opbrengst der motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting. Curaçao (100)..... f 120 000,— Aruba (100)..... 40 000,—	160 000,—
119		<i>Gouvernements werkplaatsen.</i> Aankoop en onderhoud van werktuigen, gereedschappen en materialen en levering van elektrische stroom voor de gouvernements-werkplaatsen. (101)	
	a.	Curaçao: aankoop en onderhoud van werktuigen, gereedschappen en materialen voor de gouvernements-smederij en motor-herstelplaats..... f 20 000,—	
	b.	levering van elektrische stroom voor de gouvernements-smederij en de houtbewerkingsplaats..... 5 000,—	

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
500,—	f 500,—	f 251,—	(88) Deze post is overschreden in de eerste plaats wegens stijging der loonen van de chauffeurs en ook omdat de bedrijfskosten van meer dan 3 dienstauto's hierop werden geaffecteerd.
3 600,—	3 600,—	(88) 8 329,—	(89) Door de toekenning van deze schadeloosstellingen voor eigen vervoermiddelen wordt beoogd het aanschaffen van minder dienstauto's, waarmee een besparing kan worden verkregen.
700,—	400,—	(90) 2 266,—	(90) Wegens de vele in voorbereiding zijnde plannen moest tot aankoop van veel teekenbenodigdheden worden overgegaan.
80 000,—	65 000,—	(91) 153 067,—	(91) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 116a.
10 000,—	5 000,—	19 785,—	(92) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 116c.
4 000,—	4 000,—	4 038,—	(93) Deze post is verhoogd in verband met de uitbreiding der kantoorlokalen.
3 500,—	5 000,—	7 796,—	(94) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 116e.
3 500,—	2 800,—	3 017,—	(95) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 116f.
3 500,—	2 800,—	4 223,—	(96) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 117a.
10 000,—	8 000,—	9 208,—	(97) Naar de behoefte minder uitgegeven.
5 000,—	4 000,—	(92) 10 692,—	(98) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 117b.
1 000,—	300,—	330,—	(99) Van dit krediet is geen gebruik gemaakt omdat de kaden, die voor onderhoud in aanmerking kwamen, geheel zullen worden vernieuwd.
150,—	150,—	143,—	(100) Deze ramingen houden verband met de ramingen der opbrengsten van de hierbedoelde belasting.
150,—	150,—	196,—	(101) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 119.
100,—	100,—	139,—	
200,—	200,—	266,—	
4 000,—	4 000,—	5 248,—	
Memorie.	Memorie.	16 675,—	
500,—	500,—	(95) 16 583,—	
100 000,—	150 000,—	306 604,—	
100 000,—	130 000,—	(97) 102 807,—	
100 000,—	30 000,—	(96) 127 125,—	
6 000,—	6 000,—	7 603,—	
5 000,—	3 000,—	3 906,—	
2 000,—	2 000,—	2 183,—	
2 000,—	2 000,—	2 343,—	
50 000,—	20 000,—	160 530,—	
5 000,—	5 000,—	(99)	
10 000,—	10 000,—	12 661,—	
80 000,—			
25 000,—			
5 000,—	5 000,—	44 988,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD		TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
			voor 1931.		voor 1930.	voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	
	c.	Aruba: aankoop en onderhoud van gereedschappen voor de gouvernements-werk- plaats..... f 3 000,—	f	28 000,—				(102) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 120.
		<i>Baggerwerken en peilingen.</i>						(103) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 121.
120	a.	Verschillende uitgaven: (102) arbeidsloon, materialen en steenkolen voor de baggertoestellen..... f 35 000,—	f	46 000,—	35 000,—	f 25 000,—	f 61 024,—	(104) Naar de behoefte minder uitgegeven.
	b.	baggeren met den beugel en andere maatregelen ter voorkoming van op- hooping van vuil langs de kaden aan het Rifwater en het Waaigat..... 7 000,—			7 000,—	6 000,—	9 366,—	(105) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 123.
	c.	verrichting van peilingen in de haven en in het Schottegat..... 4 000,—			4 000,—	4 000,—	187,—	
		<i>Vaartuigen.</i>						
121		Onderhoud, herstelling en bedrijf van vaartuigen: (103)						
	a.	onderhoud en herstelling van de loodsmotorboten..... f 50 000,—	f	119 000,—	65 000,—	65 000,—	37 754,—	
	b.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de sleep- en loodsboten (Aruba)..... 30 000,—			20 000,—	20 000,—	29 154,—	
	c.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorboot van den Gouverneur.... 6 000,—			4 500,—	1 500,—	7 908,—	
	d.	onderhoud en herstelling van de motorboten voor de havenpolitie: Curaçao..... f 5 000,— Aruba..... 1 000,—			10 000,—	10 000,—	3 010,—	
	e.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorboten en sleepboot van het departement van openbare werken..... 20 000,—			15 000,—	15 000,—	20 168,—	
	f.	onderhoud en herstelling van de lichters en vloten van het departement van openbare werken..... 7 000,—						
		<i>Straatverlichting.</i>						
122		Toelagen of loon van 5 lantaarnopstekers:						
		1 op Aruba, belast met het aansteken van het steigerlicht aan de Paarden- baai..... f 180,—			180,—	120,—	143,—	
		1 op Bonaire, tevens opsteker van het havenlicht en belast met het schoon- houden der Landskantoren en aanbrengen van drinkwater..... 300,—			300,—	300,—	300,—	
		1 op St. Eustatius, à f 4,— per week..... 208,—			208,—	208,—	208,—	
		2 op Saba:						
		1 te Bottom à f 4,— per week..... f 208,—			208,—	208,—	208,—	
		1 te Windwardside à f 2,— per week..... 104,—						
		312,—						
				1 000,—				
123		Benodigdheden en andere uitgaven:						
		abonnement voor de elektrische straatverlichting te Willemstad..... f 25 000,—			25 000,—	25 000,—	(104) 18 992,—	
		Aruba (105) ..... 16 600,—			3 600,—	3 600,—	1 970,—	
		Bonaire..... 1 000,—			750,—	750,—	926,—	
		St. Martin..... 1 000,—			1 000,—	1 000,—	461,—	
		St. Eustatius..... 400,—			300,—	300,—	452,—	
		Saba..... 500,—			400,—	400,—	407,—	
		44 500,—						
		<i>Kustverlichting.</i>						
124		Bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen of loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van het personeel:						
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:						
		6 vuurtorenwachters:						
		1 op Klein Curaçao..... f 2 050,—			2 400,—	2 400,—	1 970,—	
		2 op Aruba:						
		1 te Noordwestpunt..... f 1 500,—			1 500,—	1 500,—	1 500,—	
		1 te Cerro Colorado en St. Nico- laasbaai..... 1 500,—			1 500,—	1 500,—	1 500,—	
		3 000,—						
		3 op Bonaire:						
		1 te Boca Spelonk..... f 1 200,—			1 200,—	1 200,—	1 200,—	
		1 te Noordwestpunt..... 1 200,—			1 200,—	1 200,—	1 200,—	
		1 ter Lage Westkust..... 300,—			300,—	300,—	300,—	
		2 700,—						
		f 7 750,—						
		5 hulpvuurtorenwachters:						
		1 op Klein Curaçao..... f 1 560,—			1 560,—	1 800,—	1 350,—	
		1 op Aruba (Noordwestpunt)..... 1 200,—			1 200,—	1 200,—	1 200,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
		3 op Bonaire: 1 te Boca Spelonk..... f 1 080,— 1 te Noordwestpunt..... 1 080,— 1 ter Lage Westkust..... 1 080,— f 3 240,— f 6 000,—	
		1 bediende bij den vuurtoren op Klein Curaçao... f 840,— 1 lichtwachter bij den vuurtoren aan de Westpunt van Curaçao à f 2 50 per dag..... f 913,— vergoeding aan den persoon, belast met de verzorging van het kustlicht van Willemstad..... 360.— 1 273,— vergoeding aan den persoon, belast met de verzorging van het havenlicht aan de St. Nicolaasbaai op Aruba..... 600,— 1 lichtwachter op Fort Amsterdam op St. Martin à f 6,— per week..... 312,— 3 025,— f 16 775.—	
125	b.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan den vuurtorenwachter te Cerro Colorado en St. Nicolaasbaai op Aruba..... 360,— Benodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven: Curaçao..... f 8 000,— Klein Curaçao..... 1 000,— f 9 000,— Aruba..... 6 000,— Bonaire..... 1 000,— St. Martin..... 100,— 16 100,—	f 17 135,—
126	a.	<i>Weerkundige dienst.</i> Loon van het personeel en andere uitgaven: Loon van 3 waarnemers: 1 op Curaçao..... f 420,— 1 op St. Martin..... 300,— 1 op St. Eustatius..... 120,— f 840,— andere uitgaven (alle eilanden)..... 1 200,— 2 040,—	
127	a.	<i>Ykwezen.</i> Toelage van een ijker en andere uitgaven: toelage van een ijker..... f 300,— andere uitgaven (alle eilanden)..... 550,— 850,—	
128		<i>Nieuwe werken.</i> Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen: (107) <i>Curaçao.</i> a. verbetering van den weg om het Schottegat (3de termijn)..... f 300 000,— <i>Aruba.</i> b. bouw van een postkantoor te Oranjestad..... f 60 000,— c. bouw van 2 ambtenaarswoningen..... 40 000,— d. bouw van een hulppostkantoor te St. Nicolaas..... 25 000,— e. verbetering van den weg Oranjestad - Santa Cruz..... 180 000,— f. aansluiting van den weg Santa Cruz - Paradera..... 60 000,— 365 000,— <i>St. Martin.</i> g. bouw van een regenbak te Philipsburg..... f 2 500,— h. aanbrengen van een hijschkraan op den steiger te Philipsburg 1 500,— 4 000,— <i>Saba.</i> i. bouw van een regenbak te Marypoint..... 1 250,— 670 250,— f 2 258 638,—	

TOEGESTAAN voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1929.	TOELICHTINGEN.
1 080,—	f 1 080,—	f 1 080,—	(106) Naar de behoefte minder uitgegeven.
1 080,—	1 080,—	1 080,—	(107) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 128.
1 080,—	1 080,—	1 080,—	(108) Toegestaan voor: <i>Curaçao.</i> a bouw van een postkantoor..... f 100 000,— b bouw van een vleesch-, visch- en groentemark..... 60 000,— c bouw van garages en een kinderspeelplaats bij de politiewoningen..... 2 000,— d verbetering van den weg om het Schottegat..... 100 000,— e verdere kosten van de havenverbetering..... 650 000,— <i>Aruba.</i> f aanleg van een pier in de Paardenbaai..... 250 000,— g bouw van een politiewachthuis in het 3de district..... 4 000,— h bouw van een politiewachthuis in het 4de district..... 4 000,— <i>St. Martin.</i> i bouw van een regenbak te Philipsburg..... 2 500,— j verlenging van den steiger..... 2 500,— f 1 175 000,—
960,—	960,—	840,—	(109) Toegestaan voor: <i>Curaçao.</i> a kosten van havenverbetering..... f 1 215 000,— b vernieuwing van de brug over het Rifwater..... 74 000,— c bouw van een politiewachthuis aan den weg naar Plantersrust..... 10 000,— d bouw van een brandput op den Berg Altena..... 800,— e bouw van drie openbare privaten..... 9 000,— f bouw en inrichting van een slachtplaats..... <i>Memorie</i> 40 000,— g voltooiing van de Handelskade- en Waaigatwerken... 60 000,— h afwerking van het kadeterrein langs den Noordelijken oever van het Westelijk gedeelte van het Waaigat.. 320 000,— i bouw van een kademuur langs den Zuidelijken oever van het Oostelijk gedeelte van het Waaigat..... 21 000,— j bouw van een nieuw magazijn voor explosieven..... 8 500,— k vergroting van het Raadhuis met eenige vertrekken.. 20 000,— l verbetering en uitbreiding van het leprozengesticht... 10 000,— m verbetering van de hospitaalgebouwen op Mundo Nobo <i>Memorie</i> n bouw van woningen..... 84 500,— o oprichten van berg- en werkplaatsen e. a. voor den dienst van openbare werken op het landgoed Parera..... 150 000,— p maken van inrichtingen voor het winnen en verwerken van breuksteen voor wegenaanleg en betonwerken q bouw van een brug in den weg over den rooi bij Rio Canario..... 32 000,— r verbetering van den weg om het Schottegat..... 300 000,— s verbetering van de wegen in het stadsdistrict..... 520 000,— t aanschaffing van een motorboot voor den havenmeester 10 000,— u inrichting van een vliegveld op de gouvernements plantage „Hato”..... 3 000,— v aanschaffing van een zelderdkschuit..... 15 000,— w aanschaffing van een motorboot en 3 vletten voor den haven- en loodsdiens..... 25 000,— x kosten van technische voorlichting in verband met de oeververbinding..... 15 000,— <i>Aruba.</i> y bouw van twee woningen voor ambtenaren..... 30 000,— z aanleg van straten en wegen..... 75 000,— aa bouw van een hulpkantoor der posterijen aan de St. Nicolaasbaai..... 1 200,— bb aanleg van een pier in de Paardenbaai..... 400 000,— f 3 449 000,—
8 000,—	8 000,—	(106) 4 091,—	
1 000,—	1 000,—	1 757,—	
6 000,—	4 500,—	(106) 1 277,—	
2 000,—	2 000,—	(106) 706,—	
100,—	100,—	65,—	
420,—	1 200,—	420,—	
200,—	200,—	200,—	
120,—	120,—	120,—	
1 200,—	1 200,—	35,—	
300,—	300,—	300,—	
550,—	550,—	550,—	
(108) 1 175 000,—	(109) 3 449 000,—	(110) 2 378 600,—	
2 159 561,—	f 4 254 441,—	f 3 757 379,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1931.
IXde A F D E E L I N G.			
Watervoorzieningsdienst.			
133		Bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur van Landswatervoorziening, ambtenaren en beambten: (116)	
		1 directeur..... f 8 400,—	
		1 technisch ambtenaar..... 5 580,—	
		1 commies..... 5 760,—	
		2 beambten..... 3 600,—	
		2 pijpfitters..... 8 400,—	
		2 hulpfitters..... 3 600,—	
		2 meteropnemers, tevens magazijnbedienden..... 3 600,—	
		3 chauffeurs..... 4 500,—	
		f 43 440,—	
		<i>Distillatie-inrichting bewesten de haven:</i>	
		1 machinist-bankwerker..... f 4 200,—	
		3 stokers..... 6 600,—	
		3 machinekamerbedienden..... 6 600,—	
		17 400,—	
		<i>Distillatie-inrichting beoosten de haven.</i>	
		1 machinist-fitter..... 4 200,—	
		3 stokers..... 6 600,—	
		3 machinekamerbedienden..... 6 600,—	
		17 400,—	
		<i>Pompstations.</i>	
		2 wachter-motoristen..... f 6 000,—	
		1 wachter-molenopsteller..... 3 000,—	
		10 helpers..... 15 000,—	
		24 000,—	
		f 102 240,—	
134		Bedrijfs- en onderhoudskosten (118).....	208 300,—
135		Aanleg van werken voor de watervoorziening op Aruba (119).....	100 000,—
		f 410 540,—	
Xde A F D E E L I N G.			
Pensioenen, wachtgeld, onderstanden, toelagen, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opgevallende betrekkingen, toelagen wegens gemis aan inkomsten en duurtebijslagen.			
136		Pensioenen van burgerlijke landsdienaren (alle eilanden) (120).....	f 237 066,—
137		Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren (alle eilanden) (121).....	93 571,—
138		Pensioenen van onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en van hunne weduwen en wezen (alle eilanden).....	<i>Memorie.</i>
139		Wachtgeld (alle eilanden).....	600,—
140		Onderstanden (alle eilanden) (122).....	5 678,—
141		Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een Landsbetrekking (alle eilanden).....	208,—
142		Toelagen verbonden aan de orde van den Nederlandschen Leeuw (alle eilanden):	
	a.	aan 1 broeder..... f 200,—	
	b.	aan de weduwe van een broeder..... 100,—	
		300,—	
143		Gunstgaven en onverplichte betalingen (alle eilanden).....	1 000,—
144		Waarneming van tijdelijk opgevallende betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven (alle eilanden).....	10 000,—
145		Toelagen wegens gemis aan inkomsten en duurtebijslagen (alle eilanden) (124).....	420 000,—
		f 768 423,—	

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1930-1931-19.

1929
Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931.

RAMING DER MIDDELEN.

No. 4.

RAMING

DER

MIDDELEN EN INKOMSTEN

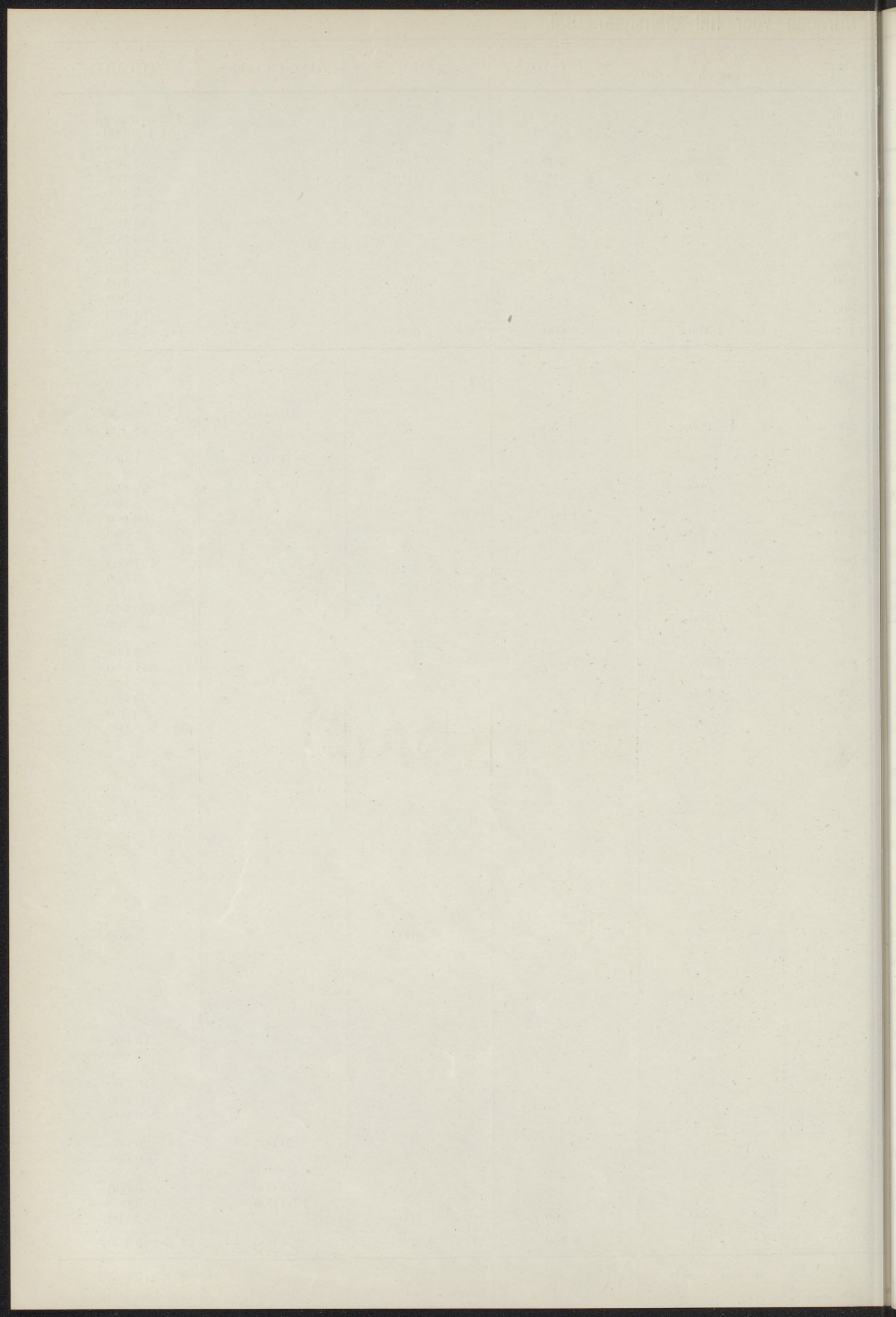
VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1931.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1930-1931-19.

1929
Verordening van den .....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931.

TOELICHTING VAN DE RAMING
DER MIDDELEN.

No. 5.

TOELICHTING

VAN DE

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1931.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR			Opbrengst in 1929.	Gemiddelde opbrengst over 1927-1929.	TOELICHTINGEN.
		1931.	1930.	1929.			
OVERZICHT.							
A.	Belastingen.....	f 5 418 900,—	f 3 815 800,—	f 3 319 900,—	f 5 140 104,—		
B.	Inkomsten van onderscheiden aard.....	2 985 160,—	2 164 525,—	1 881 600,—	2 422 812,—		
C.	Op te nemen kasgelden.....		2 000 000,—	3 690 000,—			
		f 8 404 060,—	f 7 980 325,—	f 8 891 500,—	f 7 562 916,—		
	Curaçao.....	f 6 925 260,—	6 554 000,—	f 7 624 100,—	f 6 178 833,—		
	Aruba.....	1 159 100,—	1 260 300,—	1 039 900,—	1 193 700,—		
	Bonaire.....	76 475,—	78 825,—	71 500,—	90 329,—		
	St. Martin.....	9 375,—	8 550,—	57 200,—	36 793,—		
	St. Eustatius.....	3 000,—	3 100,—	3 100,—	11 255,—		
	Saba.....	4 850,—	4 750,—	4 700,—	20 468,—		
	Alle eilanden.....	226 000,—	70 500,—	91 000,—	31 538,—		
		f 8 404 060,—	f 7 980 325,—	f 8 891 500,—	f 7 562 916,—		

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--19.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931.

STAAT DER INKOMSTEN VAN CURAÇAO
GEDURENDE DE JAREN 1925--1929.

No. 6.

STAAT

vermeldende de opbrengst der middelen en inkomsten van Curaçao over de jaren 1925--1929. (1)

(1) De cijfers over de jaren 1927, 1928 en 1929 zijn nog niet vastgesteld.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.
Curaçao.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	f 620 832	f 826 641	f 1 037 621	f 1 305 467	f 1 842 508
Accijns op gedistilleerd.....	623 701	625 610	740 261	858 350	911 960
Accijns op geslacht.....	13 287	14 971	15 271	17 986	22 355
Zegelbelasting.....	25 367	30 449	37 276	53 167	65 663
Overdrachtsbelasting.....	38 284	26 541	34 826	52 220	36 661
Belasting op openbare verkooping van roerend goed.....	727	632	1 394	1 914	1 477
Grondbelasting.....	33 363	93 434	97 883	99 223	283 267
Gebruiksbelasting.....	49 026	56 151	69 147	76 190	98 411
Inkomstenbelasting.....	266 993	263 101	349 742	324 940	784 450
Successiebelasting.....	16 030	22 452	53 848	15 203	75 518
Vergunningsrecht.....	28 200	29 210	32 768	40 713	41 866
Hondenbelasting.....	5 454	4 530	4 524	5 166	4 469
Petroleum-raffinerijbelasting.....	1 656	4 422	1 346	2 454	
Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting.....					131 228
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....	234	168	585	950	850
Boeten.....	5 579	9 538	12 456	20 098	29 377
Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.....	2 520	4 110	6 330	5 955	14 265
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepsvolk.....	1 364	1 290	1 947	2 368	1 613
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	44 142	54 036	62 682	63 634	81 791
Registratierecht.....	961	1 041	1 205	1 226	1 839
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	45 561	60 632	84 870	72 348	132 123
Huur van opslagplaatsen.....	13 522	17 926	19 893	29 017	42 263
Uitvoerrecht van mijnproducten.....	88 693	126 685	129 444	135 966	126 964
Concessierechten.....	2 314	2 059	1 105	2 177	1 064
Inkomsten van de posterij.....	88 826	81 145	143 110	130 453	190 158
Opbrengst van den Landsradiopost.....	31 062	28 261	47 299	112 991	181 504
Opbrengst van de Landstelefoon.....			61 473	62 902	80 258
Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder.....	1 240	1 329	1 591	3 173	3 997
Inkomsten van de Curaçaosche Bank.....	11 617	38 401	28 880	22 392	51 868
Schoolgelden.....	19 720	20 734	22 580	24 959	29 844
Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6.....	1 657	2 234	2 448	2 990	2 887
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten.....	9 970	6 580	7 611	6 364	5 275
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....	15 831	21 060	18 016	14 670	17 193
Verpleeggelden, enz.....	3 768	5 333	6 634	5 898	6 506
Inkomsten van de vleeschhal.....	2 816	3 074	3 648	3 690	3 647
Vergoeding van de kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels enz.....	3 485	5 937	6 511	10 510	7 408
Loodsgelden.....	231 392	323 325	403 851	472 232	599 881
Opbrengst van den watervoorzieningsdienst.....				15 214	172 560
Alle andere ontvangsten.....	112 814	156 326	111 370	54 044	93 870
Aruba					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	23 356	43 035	70 258	188 783	278 336
Accijns op gedistilleerd.....	39 936	54 861	80 365	159 673	167 289
Accijns op geslacht.....	976	862	1 216	2 155	2 195
Zegelbelasting.....	3 163	3 551	5 889	12 495	16 311
Overdrachtsbelasting.....	2 371	1 061	1 263	3 458	5 883
Belasting op openbare verkooping van roerend goed.....		198		210	282
Grondbelasting.....	5 559	4 296	4 253	4 788	62 095
Gebruiksbelasting.....	1 570	2 947	4 337	10 338	33 360
Inkomstenbelasting.....	2 557	4 837	6 569	7 235	115 405
Vergunningsrecht.....	2 094	2 450	2 628	3 618	4 391
Hondenbelasting.....	549	685	729	617	585
Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting.....					38 748
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....	150	246	161	475	425
Boeten.....	598	305	2 177	6 070	11 375
Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.....	810	405	1 695	4 320	4 500
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepsvolk.....	28	13	24		
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	16 776	15 065	24 347	31 457	31 487
Registratierecht.....	211	193	238	331	429
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	3 508	4 930	10 371	20 376	23 951

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.
Huur van opslagplaatsen.....	f 608	f 1 347	f 1 848	f 4 864	f 7 534
Inkomsten van de posterij.....	5 652	6 924	9 461	19 368	33 052
Opbrengst van den Landsradiopost.....	11 656	11 018	26 453	46 778	127 990
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten.....	872	309			
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....	388	612	248	116	129
Vergoeding van de kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels enz.....			1 620	3 765	3 691
Loodsgelden.....	3 400	6 919	29 051	191 565	193 441
Alle andere ontvangsten.....	2 699	4 366	17 400	25 281	30 816
Bonaire.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	8 259	9 601	9 192	13 082	13 294
Accijns op gedistilleerd.....	83 752	45 563	46 474	39 176	30 325
Accijns op geslacht.....	688	521	414	571	623
Zegelbelasting.....	1 139	1 191	1 408	1 434	1 255
Overdrachtsbelasting.....	835	484	898	268	384
Grondbelasting.....	7 272	4 387	5 116	3 592	3 273
Gebruiksbelasting.....	2 190	1 754	2 510	1 286	4 838
Inkomstenbelasting.....	2 369	1 756	1 618	978	8 414
Successiebelasting.....	2 006		448		
Vergunningsrecht.....	1 854	1 944	1 944	1 944	1 944
Hondenbelasting.....	913	841	920	832	901
Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting.....					2 365
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....	90	102	87	150	125
Boeten.....	433	253	342	269	258
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepsvolk.....	51	8			
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	4 279	3 187	6 218	4 778	6 182
Registratierecht.....	66	102	62	64	90
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	1 872	1 896	2 754	2 141	1 703
Huur van opslagplaatsen.....	2 117	2 116	2 566	5 547	167
Inkomsten van de posterij.....	2 615	2 668	2 831	3 133	4 025
Opbrengst van den Landsradiopost.....	1 425	1 709	2 198	2 903	3 042
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten.....	300				
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....	520	419	276	311	266
Loodsgelden.....	105	32	125	16	77
Alle andere ontvangsten.....	1 786	824	1 371	3 272	1 778
St. Martin (Nederlandsch gedeelte)					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	8 983	9 401	8 968	9 751	9 634
Accijns op gedistilleerd.....	2 060	1 444	1 394	1 300	950
Accijns op geslacht.....	377	484	506	497	496
Zegelbelasting.....	693	619	841	1 090	1 172
Overdrachtsbelasting.....	334	536	590	387	87
Belasting op openbare verkooping van roerend goed.....		46	138	56	
Grondbelasting.....	1 882	1 418	4 107	2 093	1 456
Gebruiksbelasting.....	1 158	715	2 021	1 260	1 179
Inkomstenbelasting.....	1 526	1 685	4 311	1 531	2 690
Successiebelasting.....	54		420	306	770
Vergunningsrecht.....	432	360	360	360	360
Hondenbelasting.....	402	188	524	457	358
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....	12				
Boeten.....	392	446	674	256	166
Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.....				80	140
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	36		63	30	30
Registratierecht.....	67	84	85	49	35
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	124	203	290	282	249
Huur van opslagplaatsen.....		11	11	2	
Uitvoerrecht van zout.....	835	1 782	1 219	1 389	1 229
Inkomsten van de posterij.....	2 432	2 361	2 609	2 908	3 218
Opbrengst van den Landsradiopost.....	24 781	28 015	89 798	89 684	11 639
Schoolgelden.....	280	293	267	357	
Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging.....					

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.
van den katoenbouw.....	f 200	f 2 478	f	f	f
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....	216	131	108	75	44
Loodsgelden.....	3	22	5	5	
Alle andere ontvangsten.....	249	1 399	2 142	760	841
St. Eustatius.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	2 344	2 117	2 318	2 323	2 911
Accijns op gedistilleerd.....	2 195	2 639	2 483	1 603	2 574
Accijns op geslacht.....	348	320	386	362	337
Zegelbelasting.....	308	273	300	310	326
Overdrachtsbelasting.....	445	58	346	265	74
Belasting op openbare verkooping van roerend goed..		31			
Grondbelasting.....	1 603	1 205	961	985	588
Gebruiksbelasting.....	441	388	265	255	187
Inkomstenbelasting.....	828	1 234	599	673	870
Successiebelasting.....		248	72	116	
Vergunningsrecht.....	288	216	216	216	216
Hondenbelasting.....	290	258	257	222	237
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Boeten.....	95	34	135	47	47
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	689	1 091	1 323	943	902
Registratierecht.....	48	26	33	20	16
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in- door- en uitvoer van goederen.....	41	37	51	51	21
Huur van opslagplaatsen.....	40	55	37		61
Inkomsten van de posterij.....	1 222	1 149	1 365	1 417	1 445
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten.....	237				
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....	143	125	80	36	27
Alle andere ontvangsten.....	80	806	1 185	116	416
Saba.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	5 336	5 217	5 366	5 576	5 460
Accijns op gedistilleerd.....	1 662	1 844	1 760	4 997	5 569
Accijns op geslacht.....	156	154	140	175	148
Zegelbelasting.....	303	295	262	380	333
Overdrachtsbelasting.....	410	52	221	25	145
Grondbelasting.....	765	844	750	780	832
Gebruiksbelasting.....	563	499	352	501	541
Inkomstenbelasting.....	1 276	1 304	1 243	1 297	1 699
Vergunningsrecht.....	306	288	288	342	360
Hondenbelasting.....	177	174	174	222	171
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....	3	12			
Boeten.....	56	94	58	30	150
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	5	5			5
Registratierecht.....	25	17	25	9	23
Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	72	15	37	48	54
Inkomsten van de posterij.....	4 297	4 838	4 718	5 023	4 739
Opbrengst van de Landstelefoon.....	10				8
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten.....	40		240		
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....	112	129	102	50	111
Alle andere ontvangsten.....	41	52	98	1 086	120
Alle eilanden.					
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden.....	4 595	5 415	5 424	4 453	156
Vergoeding wegens kosten van inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrielen eigendom.....	1 230	1 140	960	495	1 995
Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de koloniale postspaarbank.....	3 838	3 212	3 317	3 400	
Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensioneerde ambtenaren wegens pensioen.....	17 479	16 154	13 602	18 070	29 387
	f 2 869 755	f 3 330 346	f 4 226 819	f 5 134 951	f 7 562 916

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—19.

Verordening van den.....
 waarbij voorloopig wordt vastgesteld de
 Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar
 1931.

UITGAVEN VAN HET DIENSTJAAR 1929.
 GEAFFECTEERD OP DEN POST VOOR
 ONVOORZIENE UITGAVEN.

No. 7.

OMSCHRIJVING van de in 1929 gedane onvoorziene uitgaven.

<i>Curaçao:</i>			
Bouw van politiewoningen op Mundo Nobo.....	f 177 566,98	Bouw en inrichting van een keuken in het Waterfort.....	f 18 281,65
Sloopen van onbewoonbaar verklaarde gouvernementgebouwen.....	9 010,18	Kosten in verband met het omverhalen van muren en opruimen van puin van een afgebrand pand op het Wilhelminaplein.....	3 148,51
Bouw van garages op Parera.....	6 598,75	Koopsom en kosten van overdracht van diverse perceelen aangekocht voor straatverbreeding.....	14 917,10
Uitbreiding van de speelplaats der Wilhelminaschool.....	966,40	Grondbelasting van de plantage Klein Kwartier over 1 Juli—31 December 1927.....	106,09
Bouw van een gasoline-pomphuisje aan de de Ruyterkade.....	690,16	Pensioen van de weduwe C. A. Zeppenfeldt geb. Ely over October—December 1927.....	283,—
Vorbereidende werkzaamheden voor het ontwerp-oeververbinding St. Anna-baai.....	742,14	Tegemoetkoming aan H. J. Mellema in de geleden schade wegens ontvreemding van zijn fiets....	50,—
Vorbereidende werkzaamheden voor den bouw van een douane-loods op Aruba.....	316,85	Kosten van het volksfeest ter herdenking van den dag waarop H.M. de Koningin Moeder vóór 50 jaar in Nederland aankwam.....	1 452,35
Bouw van een kantoor voor den wachtcommandant in het Waterfort.....	2 421,75	Vergoeding aan J. R. de Wit, opzichter O. W., voor verlies van kleedingstukken en door hem betaalde doktersrekening ten gevolge van het springen van een nippel van een asphaltketel.....	66,—
Bouw van een verdieping op het administratiegebouw der politie in het Waterfort.....	14 170,26	Schadeloosstelling van door J. A. H. Scheidelaar, uitvoerder O. W., betaalde ziekenhuis- en doktersrekening en gederfde inkomsten gedurende 27 dagen tengevolge van een ongeval in en door den dienst.....	501,50
Verbouwing van de oude keuken op Plantersrust tot woning.....	3 299,21	Repatrieeringskosten van J. Ch. Miller van Bermuda naar Saba in 1927.....	176,66
Beschieten van 7 lokalen in de Hendrikschool...	6 856,48	Kosten van de „Salariscommissie 1928”.....	565,57
Algemeene herstelling van de gebouwen op Parera.....	25 399,14	Vervoer van materialen voor den algemeenen dienst, van het gouvernementplein naar het Damplein.....	348,65
Vergoeding aan Ir. F. E. Suringar en andere uitgaven in verband met het toezicht op de electriciteitsconcessie.....	21 490,36	In Nederland betaalde vorderingen dienst 1927..	704,98
Verbouwing van 3 bogen in het Waterfort tot strafcellen.....	2 908,57	Vorderingen ter zake van postpakkettendienst 1927 met Frankrijk, Venezuela en Columbia.....	125,58
Aankoop van 6 „International” vrachtauto's van 2½ ton met 6 automatische kipbakken.....	30 391,55	Uitkeering aan het Instituut voor Doofstommen te St. Michiels-Gestel voor opvoeding van 5 Curaçaosche kinderen gedurende 1927.....	750,—
Uitbreiding van de gevangenis.....	28 241,91	Kosten voor bewaking van de diverse baaien van Curaçao.....	2 938,50
Ophooging van de batterijmuur van het Waterfort.....	1 671,50	Uitbetaling aan den rechthebbende van de zui-vere opbrengst van een partij op St. Martin N. G. beredderd en geborgen vaten rum, in 1922 in het openbaar verkocht.....	610,27
Bouw van een opzichterswoning op Steenrijk....	7 899,55		
Kosten in verband met de overbrenging van het stoffelijk overschot van den plotseling overleden vuurtorenwachter G. Monsanto van Klein Curaçao naar Curaçao.....	402,—		

Kosten van overbrenging van een detachement militairen van Suriname naar Curaçao.....	f	4 192,85
Toelage aan J. J. van Lamoen als broeder in de orde van den Nederlandschen Leeuw over September—December 1929.....		66,66
Vergoeding aan E. Frans van de schade in zijn winkel aangebracht door het binnenrijden van een truck van Openbare Werken.....		900,—
Vergoedingen voor verrichte buitengewone werkzaamheden in 1929.....		160,—
	f	<u>391 389,66</u>
<i>Aruba:</i>		
Bouw en opstelling van havenlichten in de St. Nicolaasbaai in 1926.....	f	3 478,02
Bouw een lichttoren aan den ingang van de St. Nicolaasbaai in 1926.....		2 305,91
Bouw van arrestantenlokalen bij St. Nicolaas....		1 964,48
Vergoeding aan M. J. Laclé voor geleden verlies van beddegoed, enz. door twee melaatschen gebruikt.....		73,—
Kosten van bewaking van de diverse baaien van Aruba.....		42,50
	f	<u>7 863,91</u>
<i>Bonaire:</i>		
Herstelling van de gouvernementssteiger op Kralendijk.....	f	435,—
Duurtebijslag aan L. de Haseth over het tijdvak 1 Dec. 1925—31 Dec. 1927.....		125,—
	f	<u>560,—</u>

St. Martin:

Pensioen van de weduwe J. Peterson over April—Sept. 1927.....	f	140,—
---	---	-------

Nederland:

Kosten van de Commissie van voorlichting nopens de regeling van het circulatie bankwezen in Curaçao.....	f	12,50
Bouw en inrichting van een keuken in het Waterfort.....		2 076,65
Aanschaffing van een motorboot voor den postdienst op Curaçao.....		8 161,23
Aanschaffing van een motorboot voor den douanedienst in de Paardenbaai op Aruba.....		9 687,07
Levering van meerboeien en ankers voor het Schottegat.....		13 159,15
	f	<u>33 096,60</u>

Totaal.

in Curaçao:

Curaçao.....	f	391 389,66
Aruba.....		7 863,91
Bonaire.....		560,—
St. Martin.....		140,—
	f	<u>399 953,57</u>

in Nederland.....

	33 096,60
	<u>f 433 050,17</u>

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—19.

Verordening van den.....
 waarbij voorloopig wordt vastgesteld de
 Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar
 1931.

NOTA BETREFFENDE DEN TOESTAND
 VAN DE FINANCIËN VAN CURAÇAO.

No. 8.

Hieronder volgt een vergelijkend overzicht van de uitkomsten der Ontvangsten en Uitgaven van Curaçao over de jaren 1924—1929 en van de ramingen dier ontvangsten en Uitgaven voor de jaren 1930 en 1931.

	UITKOMSTEN.						RAMINGEN.	
	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.	1930.	1931.
ONTVANGSTEN:								
Belastingen	f 1 692 948	f 2 004 269	f 2 221 524	f 2 767 719	f 3 349 760	f 5 140 104	f 3 815 800	f 5 418 900
Inkomsten van onderscheiden aard.. ..	826 063	868 027	1 109 908	1 464 443	1 786 412	2 422 812	2 164 525	2 985 160
Op te nemen kasgelden.							2 000 000	
Te zamen....	f 2 519 011	f 2 872 296	f 3 331 432	f 4 232 162	f 5 136 172	f 7 562 916	f 7 980 325	f 8 404 060
UITGAVEN:	2 515 092	2 799 420	3 637 170	4 081 827	5 532 005	8 990 071	7 354 853	8 366 792
VERSCHIL { minder			f 305 738		f 395 833	f 1 427 155		
{ meer	f 3 919	f 72 876		f 150 335			f 625 472	f 37 268

Dienst 1929.

De ramingen voor het jaar 1929 waren als volgt:

Uitgaven..... f 8 753 779,—
 Ontvangsten, w. o. f 3 690 000,— leening..... 8 891 500,—

Voordeelig verschil f 137 721,—

De voorloopige uitkomsten van den dienst zijn als volgt:

Uitgaven..... f 8 990 071,—
 Ontvangsten..... 7 562 916,—

Nadeelig verschil f 1 427 155,—

De oorspronkelijke ramingen der uitgaven en ontvangsten voor 1929, zooals vastgesteld bij P. B. 1928, No. 42, waren respectievelijk f 5 363 689,— en f 5 464 500,—. Deze bedragen zijn bij verordening van den 13n Augustus 1929, opgenomen in P. B. 1929, No. 67, gewijzigd en gebracht op respectievelijk f 8 753 779,— en f 8 891 500,—.

Op de begrooting voor 1929 kwamen 5 posten voor aangewezen om door leening gedekt te worden, n.l.:

straten- en wegenverbetering.....	f 1 282 000,—
havenverbetering.....	1 633 000,—
aanleg van straten en wegen (Aruba).....	75 000,—
aanleg van een pier (Aruba).....	400 000,—
aanleg van waterwerken.....	300 000,—
	<u>f 3 690 000,—</u>

De uitgaven ten laste van deze posten hebben bedragen als volgt:

straten- en wegenverbetering.....	f 1 068 891,—
havenverbetering.....	1 250 453,—
aanleg van straten en wegen (Aruba).....	160 050,—
aanleg van een pier (Aruba).....	11 750,—
aanleg van waterwerken.....	639 180,—
	<hr/>
	f 3 130 324,—

Aangezien de middelen, ook in 1929, zeer ruim gevloeid hebben, hebben de totale uitgaven slechts f 1 427 155,— meer bedragen dan de ontvangsten. Dit bedrag is uit voorschotten uit 's Rijks schatkist bestreden.

Overschreden werden de Afdelingen II, III, V, VIII, IX, X en XI met respectievelijk f 29 276,—, f 129 453,—, f 944,—, f 44,662,—, f 269 296,—, f 8 996,— en f 383 050,—, terwijl op de Afdelingen I, IV, VI en VII respectievelijk f 21 178,—, f 64 243,—, f 46 002,— en f 497 062,— ongebruikt bleef.

De overschrijdingen en overschotten op de verschillende afdelingen kunnen in het kort als volgt worden toe-licht.

Afdeling I. Niettegenstaande enkele posten van deze afdeling overschreden werden, was er toch een overschot, aangezien de raming voor de invoering van bevolkingsregisters te hoog bleek te zijn en op den post voor vervoer van personen en goederen tusschen de eilanden onderling ongeveer f 24 000,— ongebruikt bleef.

Afdeling II. De overschrijding is in hoofdzaak veroorzaakt door meerdere politie-uitgaven, die in verband met den overval van 8 Juni moesten worden gedaan.

Afdeling III. De posten betreffende de post-, belasting-, radio- en telefoondiensten moesten in verband met de gestadige uitbreiding van deze diensten noodzakelijk overschreden worden. Vandaar de overschrijding van deze afdeling.

Afdeling IV. Het overschot is hoofdzakelijk veroorzaakt door gebrek aan leerkrachten met hooge bevoegdheden en door dat het toegestane krediet voor verlofbezoldiging van het personeel der bijzondere scholen te hoog bleek te zijn.

Afdeling VI. De uitgaven van deze afdeling zijn beneden de raming gebleven, aangezien de onderopzichters bij den hygiënischen dienst niet werden aangesteld, terwijl enkele der aangevraagde benodigdheden voor den reinigingsdienst niet werden aangeschaft en de uitgaven voor bedrijfs- en onderhoudskosten der vuilniswagens en verpleging van onvermogenen beneden de raming bleven.

Afdeling VII. Alhoewel meerdere posten van deze afdeling noodwendig moesten worden overschreden, bleef toch een bedrag van f 497 062,— over, daar verschillende der nieuwe werken, waarvoor kredieten waren toestaan, niet konden worden worden uitgevoerd.

Afdeling VIII. De overschrijding is veroorzaakt door het indienstnemen van meer personeel tengevolge van het zich steeds meer en meer uitbreidend scheepvaartverkeer op Curaçao en Aruba, alsmede door de uitgaven voor het z.g. „rouleersysteem”, waarvoor op de begrooting voor 1929 geen krediet voorkwam.

Afdeling IX. Door de groote droogte in 1929 moesten meer putten worden gegraven, terwijl ook meer aansluitingen aan de waterleiding hebben plaats gehad dan waarop bij het doen der raming was gerekend. Een en ander is oorzaak van de overschrijding van deze afdeling.

Afdeling X. De uitgaven ten laste van deze afdeling hebben de raming overschreden, hoofdzakelijk omdat aan pensioenen meer moest worden uitgekeerd dan waarop bij het doen der raming was gerekend.

Afdeling XI. Het bij deze begrooting overgelegd stuk No. 7 geeft een omschrijving van de ten laste van deze afdeling verantwoorde uitgaven.

Dienst 1930. Niettegenstaande elk jaar de raming der ontvangsten, in verband met de opbrengst over het voorafgaande jaar, verhoogd wordt, wordt die raming telken jare in ruime mate overschreden. Ook dit jaar zal die raming, te oordeelen naar de ontvangsten over Januari, aanmerkelijk worden overschreden.

In verband hiermede is het nimmer met eenige zekerheid vooruit te zeggen, voor welk bedrag een beroep op 's Rijks schatkist zal moeten worden gedaan ter verkrijging van voorschotten tot dekking der uitgaven, die op de begrooting voor 1930 aangewezen zijn op leening.

Dit bedrag is op de begrooting, zooals door den Raad goedgekeurd, geraamd op f 2 000 000,—, doch zooals reeds in de Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1931 gezegd, zal een suppletoire begrooting aan den Raad worden ingediend, die dit bedrag aanmerkelijk zal doen stijgen.

Dienst 1931. De uitgaven worden in totaal geraamd op f 8 366 792,— of f 1 810 939,— meer dan voor 1930.

Rekening houdend met de opbrengst over 1929, alsmede met de, als gevolg van den vooruitgang der eilanden Curaçao en Aruba, te verwachten stijging der inkomsten, is de raming der middelen verhoogd en gebracht op f 8 404 060,— of f 2 423 735,— meer dan voor 1930. Deze raming moge op het eerste gezicht zeer hoog lijken, doch als in aanmerking genomen wordt, dat de middelen over 1929 een bedrag van f 7 562 916,— hebben opgebracht, dan zal toegegeven moeten worden, dat zulks niet het geval is.

Waar de ontvangsten de uitgaven dekken, behoeft bij deze begrooting niet op voorschotten uit 's Rijks schatkist te worden gerekend.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--19.

Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de
Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar
1931.

Voorloopig Verslag.

No. 9.

Het afdelingsonderzoek betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

De meeste leden verklaarden, dat zij niet zullen ingaan op alles wat in het afgelopen jaar achter ons ligt, wegens wisseling van Bestuur en omdat bekend is, dat het plannen, ontwerpen en voorstellen overweegt op menig gebied.

Evenals reeds vroeger bij herhaling, werd er wederom op gewezen, dat de tijdsruimte tusschen de indiening der ontwerp-begrooting en den dag, waarop zij volgens het Regeeringsreglement behandeld moet zijn, te kort is. Ook het tijdstip van indiening is veel te vroeg. Indien eindelijk ten deze verbetering zou kunnen worden gebracht, zou daarmede zeker een goede stap in een meer normalen gang van zaken ten deze worden gedaan.

Algemeen werd verzocht om overlegging der rapporten van de Commissie-Hoorweg, althans van het eerste gedeelte, dat ook aan de Tweede Kamer is overgelegd.

Artikelen.

Ad art 1. Van de ambtenaren in het algemeen worden veel klachten vernomen over de salarissen. Daar hapert dan ook, naar algemeen wordt gemeend, wel wat aan. In de eerste plaats echter, zoo werd betoogd, zal men den woningnood dienen op te lossen en dan zouden de salarissen gestabiliseerd kunnen worden en wel zoo, dat men kan zeggen, dat de ambtenaren goed betaald worden: zoo, dat ze behoorlijk kunnen leven en dat zij er geen bijbaantjes bij behoeven te nemen om er te komen. En dan moet van de ambtenaren ook 100% prestatie geëischt worden: streng vasthoudende aan de werkuren. Geëloofd werd algemeen, dat meer bereikt wordt met een klein korps 100% gevende krachten, die goed betaald worden, dan met een uitgebreider aantal personen, die goedkooper zijn, maar ook minder presteeren.

Meerdere leden hadden van in Holland aangenomen ambtenaren klachten vernomen, dat zij naar aanleiding van vanwege het Ministerie van Koloniën verstrekte inlichtingen en opgewekte verwachtingen, ook omtrent positie en promotie, een geheel verkeerde voorstelling van een en ander verkregen hadden, waardoor zij veelal zeer teleurgesteld zijn. Ook is vernomen, dat onder de jongere ambtenaren geklaagd wordt, dat hun promotiekansen worden benomen, doordat ambtenaren uit Holland in boven hen staande rangen worden uitgezonden, waartegenover weer opgemerkt werd, dat, wanneer hier niet voldoende geschikte krachten te verkrijgen zijn, wel tot uitzending uit Holland overgegaan moet worden. Uitzending van heel jong personeel van de lagere rangen zal wellicht op moeilijkheden stuiten van wege het lage salaris.

Enkele leden meenden, dat in deze zaak in haar geheel de schoen veelal wringt bij de salariskwestie. Betere salarissen zouden de animo om bij het Gouvernement in dienst te treden doen toenemen en aan vele klachten tegemoet komen. In dit verband zou men het algemeen bijzonder op prijs stellen ingelicht te worden omtrent de resultaten der studie van de jongste salariscommissie.

Het was algemeen opgevallen, dat op verschillende plaatsen in de begrooting voorstellen tot verhooging van bezoldigingen

voorkomen. Dit gaf aanleiding tot de vraag of er niet meer gevallen zijn, waarbij die noodig of wenschelijk is en of het niet raadzaam zou zijn deze aangelegenheid over de geheele linie te bekijken.

Instelling van een kleine centrale commissie, die omtrent alle voorstellen van departementschefs tot verhooging van salarissen aan den Gouverneur advies uitbrengt, werd algemeen in overweging gegeven.

Ad art. 6. Algemeen kwam men terug op het verleden jaar in het voorloopig verslag gezegde betreffende de uitbreiding van de zaal van den Kolonialen Raad en omtrent de uittrekking van een bedrag voor inrichting van een boekerij, bureau en archief van den Raad.

Ad art. 7b. De afdeelingen konden zich, het algemeen zeer redelijk achtende, dat aan ambtenaren, die door hun betrekking extra-uitgaven hebben wegens representatie-verplichtingen, daarvoor vergoedingen worden toegekend, geheel met dezen post vereenigen. Het viel echter op, dat de Gezaghebber van Bonaire, die toch ook representatie-verplichtingen als even bedoeld zal hebben, niet onder deze ambtenen genoemd is.

Enkele leden zouden gaarne ingelicht worden omtrent de vraag of deze vergoedingen zonder meer aan de genoemde titularissen zullen worden toegekend. Of zullen zij telkens te declareeren hebben voor gedane uitgaven.

Ad art. 7d. Enkele leden zouden gaarne ingelicht wenschen te worden omtrent de regeling van vergoeding van kosten van vervoermiddelen in het algemeen. Zij zouden, voor zoover dit niet reeds uit de begroting blijkt, gaarne willen vernemen, welke ambtenaren zulks genieten en uit welke posten deze vergoedingen dan bekostigd worden. Welke ambtenaren hebben behalve voor dienstdoeleinden ook verder voor hun privé gebruik een dienstauto of dienstmotorboot te hunner beschikking, werd gevraagd.

Ad art. 10. Reeds vroeger werden de bepalingen van het Verlofbesluit 1925 in de afdeelingen van den Kolonialen Raad aan critiek onderworpen (stuk zittingjaar 1928-1929-14-1). Algemeen werd wederom te kennen gegeven, dat dat Koninklijk besluit lang niet de goedkeuring der afdeelingen kon wegdragen. Naar het wilde voorkomen, wordt daarin van elkander verwijderd, wat een ieder zou zeggen, dat bij elkaar hoort. Ook den termijn gesteld voor het verkrijgen van verlof wegens langdurigen dienst, achtte men voor hen, die meer intellectueelen arbeid te verrichten hebben, te lang.

Ook over het West-Indisch Overtochtsreglement 1924 worden klachten vernomen, waarmede de leden zich wel kunnen vereenigen. De grens om 1ste klasse te reizen n.l. komt te hoog voor.

Gaarne zouden de leden het Bestuur in overweging willen geven beide genoemde regelingen in het licht der daareven gemaakte opmerkingen te willen bekijken. Zij zouden die regelingen voor wijziging in aanmerking willen brengen.

Ad art. 17. Eenigen leden kwam deze post wat hoog voor. Zij gaven in overweging of niet een deel der drukwerken door de gevangenis zou kunnen worden geleverd, waardoor dan tevens de gevangenen nuttig bezig zullen zijn en ook wat van de kosten aan het gevangeniswezen verbonden, vergoed wordt.

Ad art. 19. Eenige leden verwezen bij dit artikel naar de opmerking door hen gemaakt ad art. 17.

Ad art. 20. Algemeen verzocht men ingelicht te worden wat de plannen van het Bestuur zijn ten aanzien van den rechter op Aruba. Het komt algemeen gewenscht voor, dat er daar steeds een rechter is. Een spoedige regeling dezer aangelegenheid zal zeker in het belang zijn van een goeden gang van zaken aldaar. Ook omtrent de griffiersplaats op Aruba verzocht men ingelicht te worden. Als de rechtersplaats daar vast bekleed wordt, zal er ook wel een speciale griffier moeten zijn.

Ad art. 24. Algemeen werd de urgentie van een nieuwe, moderne gevangenis bepleit. De bestaande voldoet niet. Er is een inrichting noodig, waarin de menschen behoorlijk werken kunnen. Er zal dan ook uitvoering gegeven moeten worden aan de voorschriften betreffende de afscheiding van de gevangenis en het huis van bewaring.

Ad art. 26. Naar aanleiding van de toelichting drong de vraag zich bij meerdere leden op, welke de aard der diensten door de mariniers verricht, feitelijk is: militaire of politiedienst. Dit maakt een principieel verschil, omdat immers de kosten van de Rijks zee- en landmacht tot bescherming der kolonie ge-

vorderd, ingevolge art. 99 van het Regeeringsreglement ten laste van 's Rijks schatkist komen. De memorie van toelichting vermeldt, dat de uitgaven over 1929 meer dan de raming hebben bedragen, aangezien na den overval op 8 Juni o.a. een detachement mariniers met politiedienst op Curaçao werd belast. Gaarne zouden de leden hier aan het woord willen vernemen hoe de uitgaven hier bedoeld, omgeslagen zijn.

Ad art. 27. Algemeen zou het zeer gewaardeerd worden, indien in de omschrijving van den post ingevoegd werd, welk percentage van de kosten hier bedoeld is.

Vrij algemeen werd gevraagd wat de verhouding van het Bestuur is tot het Curaçaosch Vrijwilligerskorps, ook voor wat betreft de bekostiging der uitgaven.

Een woord van waardeering is hier wel op zijn plaats voor de spontane wijze, waarop de vrijwilligers, waaruit dit korps later ontstaan is, den Lande steun is aangeboden.

Ad art. 30. Opgemerkt werd, dat de brandbluschmiddelen lang op zich laten wachten. De assurantiepremies zijn intusschen verhoogd; zelfs heeft een verzekeringsmaatschappij besloten geen brandpolissen meer op Curaçao af te sluiten. Men is momenteel afhankelijk van de brandbluschmiddelen van een particuliere onderneming, wat, naar de algemeene opinie, niet moet zijn. Gaarne zou men willen vernemen, wat de plannen van het Bestuur ten deze zijn, een en ander waarbij, naar algemeen opgemerkt werd, groote urgentie bestaat. In het bijzonder werd er op gewezen, dat het wenschelijk is, dat er in de haven een drijvende brandspuit aanwezig is.

Ad art. 39a. Een lid merkte op, dat op enkele dagen de sub-ontvanger het overdruk heeft en dat dan veel menschen staan te wachten om geholpen te worden en vroeg of op zulke dagen niet iemand hem zou kunnen bijspringen.

Ad art. 42. Algemeen werd gevraagd, wanneer tot den bouw van een nieuw postkantoor zal worden overgegaan. Indien dit nog lang zal duren, zou niet voor zoo lang meer ruimte geschapen kunnen worden b. v. door onderbrenging van bepaalde diensten in andere gebouwen, zooals bereids geschied is met den postpakketten dienst? Zou niet voor zoo lang een ander geschikt gebouw in gebruik kunnen worden genomen?

De aandacht van het Bestuur werd gevraagd voor de dichtbevolkte buurten om de stad, welke nog niet opgenomen zijn in den kring der postbezorging. Indien in deze buitendistricten eens of twee keer per week bezorging plaats had, zou al veel geholpen zijn. Vooral de nieuwe gedeelten aan de Oostelijke en Westelijke kanten van Willemstad en daaraan grenzende komen voor een postbezorging zeker in aanmerking. Ook zou er gelegenheid verschafft kunnen worden om brieven aan het loket ten postkantore af te halen.

Ad art. 43d. Naar aanleiding van dezen zonder toelichting op het ontwerp voorkomenden post werd om inlichtingen gevraagd hoe het met deze aangelegenheid staat.

Ad art. 45. Algemeen had men vernomen, dat er een overeenkomst met de All America Cabels Inc. is aangegaan, krachtens welke deze onderneming zich verbindt geen lagere kabeltaksen te stellen dan door de draadlooze bepaald zijn. Dit deed vreemd aan en werd het vermoeden uitgesproken, dat hier wellicht een vergissing in het spel is. Of n. l. niet bepaald zou moeten zijn, dat de All America geen hogere tarieven dan de draadlooze mag bepalen. Zooals de overeenkomst nu luidt, wordt wel bereikt, dat de rentabiliteit der draadlooze meer verzekerd is, maar aan den anderen kant moeten ook, waar, naar verluidt, de kabel wel bereid is de prijzen te verlagen, onnoodig een paar tonnen aan een vreemde maatschappij geofferd worden.

Ad art. 46. Werd met lof gesproken over den technischen dienst van den landstelefoon, die zeer hulpvaardig is en uitstekend werkt, uit de klachten, die van enkele zijden nog over de telefoon worden gehoord, blijkt, dat de bediening nog te wenschen overlaat. In overweging werd gegeven het toezicht hierop te verscherpen. Gevraagd werd hoe het staat met den aanleg van de telefoonleiding naar Willebrordus.

Ad art. 52. Eenige leden vroegen of de Heeren Zeilinga en Westerman, die indertijd hier geweest zijn om het circulatiebankwezen ter plaatse te bestudeeren ter zake een verslag hebben uitgebracht, waarvan dan gaarne kennis zou worden genomen, evenals van elk ander verder resultaat der studie.

Ad art. 59. Algemeen wilde het als meer op den weg van een goede financieele politiek liggende voorkomen, dat eerst de groote werken, waarmede belangrijke uitgaven gemoeid zullen

zijn, afgemaakt worden, alvorens overgegaan wordt tot het vormen van fondsen.

Ad art. 60. Algemeen werd het zeer wenschelijk geacht, dat er over een openbare klok kan worden beschikt. Zouden er geen maatregelen getroffen kunnen worden, dat de klok in den toren van de Protestantsche kerk gemoderniseerd wordt, zoodat de tijd duidelijk aangegeven wordt?

Enkele leden vroegen, waarvoor het water uit de regenbak van de kerk gebruikt wordt. Gevraagd werd of niet de gouvernementsregenbakken onder beheer van den Landswatervoorzieningsdienst moeten staan.

Ad art. 61a. Enkele leden merkten op, dat de post uitgetrokken voor bezoldiging van een leeraar bij de Hervormde Gemeente op Aruba te laag is voor de bezoldiging van een gegradeerden predikant, zooals blijkbaar door de Gemeente op Aruba gewenscht wordt. Algemeen verzocht men mededeeling hoe het momenteel staat met de geestelijke verzorging van de Protestantsche Gemeente op Aruba in verband met het op Curaçao wonen van den leeraar dier Gemeente.

Ook omtrent de geestelijke verzorging van de Protestantsche Gemeente op Bonaire zou men gaarne nader worden ingelicht, met name omtrent de vraag of de uitgetrokken bezoldiging voor den geestelijke voldoende is.

Enkele leden vroegen, waaraan het is toe te schrijven, dat er zulk een groot verschil is tusschen de bezoldigingen uitgetrokken voor de godsdienstleeraren op Aruba en Bonaire en de leeraren op St. Martin, St. Eustatius en Saba.

Ad art. 65. Eenige leden vroegen of het in het afgelopen jaar gelukt is de noodige onderwijskrachten uit Holland te krijgen en of het waar is, dat er ongediplomeerde onderwijskrachten werkzaam zijn aan de openbare scholen te Willemstad en dat zij practisch zelfstandig een klas voor hun rekening hebben.

Ad art. 67. Eenige leden vroegen te mogen vernemen hoe het staat met de plannen van het Bestuur tot geraking van volledige gelijkstelling van het bijzonder en het openbaar onderwijs, ten aanzien van de publieke kas.

Ad art. 69. Vele leden vroegen, wat de aanleiding is tot de in de toelichting uitgedrukte hoop. En welke pogingen zijn aangewend om aan het gebrek aan personeel een einde te maken en met welke resultaten, zoo vroegen zij. Want als er jaren achtereen een tekort aan personeel is, zooals erkend wordt, moet dit een funest gevolg op het onderwijs hebben.

Ad art. 74. Enkele leden vroegen of het niet aan te bevelen zou zijn ook op Saba wederom een zeevaartcursus te openen.

Ad art. 75. Algemeen werden inlichtingen gevraagd omtrent het koloniaal- en schoolmuseum: wat de daaraan verbonden kosten zijn, of het nog geregeld onderhouden wordt en of er nog voldoende belangstelling voor is.

Ad art. 81. Algemeen zou men, evenals verleden jaar, willen aanbevelen de voorkeur te geven aan iemand, die op de West-Indische eilanden voldoende kennis en praktijk heeft opgedaan en bovendien bekend is met taal, uitdrukkingswijzen, opvattingen en gebruiken van de bevolking van onze Bovenwindsche eilanden.

Ad art. 82. Enkele leden vroegen of het Bestuur den tijd niet gekomen acht om initiatief te nemen tot bevordering van den afzet van de land-, tuinbouw- en veeteeltproducten der Bovenwindsche eilanden, op Curaçao. Ook de bevordering van den landbouw, vooral van de aloëcultuur op Bonaire, is wel aan te bevelen.

Ad art. 85. Enkele leden vonden deze posten niet voldoende, speciaal die voor St. Martin en St. Eustatius.

Ad art. 86a. De geldende regeling betreffende de afgifte van bewijzen van on- of minvermogen ter verkrijging van vrije geneeskundige behandeling door de gouvernements-geneeskundigen moet, naar door enkele leden vernomen werd, of niet voldoen of wel eens te vrijgevig worden toegepast. De aandacht van het Bestuur werd voor deze aangelegenheid gevraagd en ook voor de omstandigheid, dat de geneeskundige voorziening in het 2de district beoosten de haven, voornamelijk omdat de geneeskundige van dat district in de stad woont, onvoldoende is. Algemeen kwam het gewenscht voor, dat de gouvernements-geneeskundige belast met den geneeskundigen dienst in een bepaald ressort, zooveel mogelijk in het centrum daarvan, zoo makkelijk mogelijk bereikbaar voor de bewoners, moet wonen. In dit verband werd ook algemeen gewezen op

den wensch, welke op Aruba gekoesterd wordt, om een gouvernements-geneeskundige op Sabaneta te krijgen voor de bediening van die buurt en welke wensch, gegeven den tegenwoordigen stand van zaken met betrekking tot de geneeskundige voorziening in die buurt, zeer billijk voorkomt.

Gevraagd werd wat de verplichtingen van de gouvernements-geneeskundigen in het algemeen zijn. Zij mogen particuliere praktijk uitoefenen. Komt hun gouvernements-praktijk niet in het gedrang? Hoe is de organisatie ten deze en in hoeverre heeft de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst de beschikking over deze functionarissen?

Ad art. 90. Enkele leden stelden de vraag of zoowel op Curaçao als op de andere eilanden voldoende gezorgd is voor behoorlijke barakken en verpleging voor geval van uitbreken van besmettelijke ziekten.

Ad art. 98. Algemeen werd de vraag gesteld of het Bestuur het niet noodig zou achten een bacterioloog-seroloog te laten uitkomen.

Met genoegen is gezien, dat op deze begrooting wederom posten uitgetrokken zijn voor den apotheker en bedienden voor de stadsapothek op Aruba. De oprichting van deze instelling wordt daar gewenscht.

Ad art. 103. Algemeen was men van meening, dat de reinigingsdienst wel voor verbetering vatbaar is. Voor het opruimen van faecaliën zou een middel gevonden moeten worden in verband waarmede gedacht werd aan centrale septic tanks. Een en ander zal bijdragen tot mindere vervuiling van particuliere erven. Er wordt gemeend, dat er een tekort is aan openbare privaten en urinoirs, waarvan het gevolg is, dat verschillende plaatsen op den openbaren weg in ergerlijke mate verontreinigd worden.

Nog steeds wordt geklaagd over stank, opstijgende uit de rioolgaten. De toestand ten deze laat nog te wenschen over en algemeen werd gevraagd of deze riolen niet geregeld doorgespoeld kunnen worden.

Ad artt. 107 c. en d. Het gebrek aan vroedvrouwen op Curaçao reeds groot, is op Aruba ten top gestegen. Voorziening ten deze kan dan ook niet langer op zich laten wachten.

Ad art. 112. Een lid deelde mede eenigen tijd geleden een bezoek te hebben gebracht aan de vleeschhal bij het Waaigat. De indruk, welken hij van deze gelegenheid kreeg, was bepaald ongunstig. Er heerschte een zeer onaangename lucht en de put, waaruit het water voor spoeling gehaald werd, scheen tevens gebruikt te worden om er afval in te werpen. Uit deze mededeelingen werd de gevolgtrekking gemaakt, dat deze vleeschhal niet voldoet aan de eischen van een goede volksgezondheid en werd algemeen aangedrongen op spoedige verbetering.

Gevraagd werd hoe het staat met de plannen ten aanzien van de groentenmarkt op Otrabanda, waarvoor, naar men meent, bereids terrein is aangekocht.

Ad art. 114b. Het wilde voorkomen, dat hier liever van loon en niet van salarissen gesproken zou moeten worden.

Het bij Openbare Werken blijkens art. 114b. gevolgde systeem is niet in deze begrooting doorgevoerd: ook bij den Landswatervoorzieningsdienst en bij den Openbaren Gezondheidsdienst zal men een reeks arbeiders hebben en van deze is het loon niet op die wijze op de begrooting gespecificeerd. Overigens werd algemeen de voorkeur gegeven aan het systeem, waarbij de arbeidsloonen worden omgeslagen over de werken in uitvoering, waardoor een juister beeld verkregen wordt van de kosten aan ieder werk verbonden.

Ad art. 116c. Het was meerderen leden opgevallen, dat op verschillende landskantoren belangrijke registers in gewone, niet onbrandbare kasten bewaard worden. Naar hunne meening dienen stukken van beteekenis in brandvrije kasten geborgen te worden. Ook zouden branbluschapparaten aanwezig moeten zijn, waarmede een beginnende brand gebluscht zou kunnen worden.

Ad art. 117. Een woord van waardeering werd uitgesproken over het feit, dat er veel verbetering valt te constateeren in het wegennet. Slechts werd gevraagd of het niet wat zuiniger kon. De wensch werd uitgesproken, dat spoedig de hand gelegd wordt aan reparatie van verschillende straten in Willemstad, die in deplorabelen toestand verkeerden. In dit verband werd de wensch geuit, dat straten of wegen, die in goeden toestand verkeerden, niet worden opgebroken, terwijl er zooveel

andere wegen zijn, die in zeer slechten toestand verkeerden. Zoo is met verwondering gezien, dat een stuk van den weg om het Schottegat, dat korten tijd geleden door een particuliere maatschappij volgens aanwijzingen van het Departement van Openbare Werken werd geasphalteerd en in zeer goeden staat verkeerde, nu weer door dat Departement geheel wordt opgebroken, waardoor duizenden guldens verspild worden. Het vestigt den indruk, dat hier niet volgens een vast systeem gewerkt wordt.

Algemeen werd in overweging gegeven om, wanneer het afgebrande pand van de firma Winkel & Zonen weer opgebouwd wordt, het daarheen te leiden, dat dit eenige meters meer naar binnen geschiedt, zoodat de auto's van of naar de Breedestraat recht door kunnen rijden. En dan zou een regeling getroffen kunnen worden, dat de auto's tijdens de kantooruren en wanneer er vergadering is van den Kolonialen Raad, niet langs het Raadhuis rijden.

Met leedwezen is gezien, dat, niettegenstaande hetgeen in het eindverslag op de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen (1928-1929-16 No. 6) gezegd is ten aanzien van de ontsiering van enkele pleinen door transformatorhuisjes van de Nederlandsch-Indische Gas Mij., het Bestuur volhard heeft in het medewerken tot dergelijke ontsiering door n. l. toestemming te geven tot het plaatsen van een dergelijk huisje op het De Ruyterplein.

Ad art. 117a. De belangrijke overschrijding in 1929 der posten voor onderhoud en herstelling van straten en wegen in het stadsdistrict op Curaçao werd besproken en opgemerkt, dat wel is waar volgens artikel 2 der verordening betreffende de begrooting voor 1929 het betrekkelijke artikel voor overschrijding vatbaar is, maar de fondsen voor overschrijding dienen geput te worden uit den post voor Onvoorziene uitgaven, welke voor 1929 geraamd was op f. 50 000,—. Alleen reeds door deze overschrijding zou de post voor onvoorziene uitgaven reeds driemaal te veel belast zijn. Doch blijkens stuk No. 7 is deze overschrijding niet uit den post onvoorzien geput; geen der overschrijdingen der gewone posten zijn daarop geaffecteerd.

Niet alleen strijd met artikel 2 der verordening, maar ook strijd met het bugetrecht van den Kolonialen Raad constateerde men hier algemeen. Voor posten als art. 117a en art. 117b, welke uitputting en noodzakelijke aanvulling reeds geruimen tijd te voren te voorzien zijn, werd het algemeen zonder bezwaar geacht zoo noodig — bij uitgeput zijn van den post voor onvoorziene uitgaven — tijdig supplettoire credieten aan te vragen. Het viel op, dat voor bedragen van mindere betekenis soms de meening van den Raad gevraagd wordt.

Ad art. 117b. Ook in verband met de opmerking ad art. 114b. werd naar voren gebracht, dat ook de afzonderlijk boeking van deze uitgaven het verkrijgen van een juist beeld der kosten van straten-aanleg in den weg staat. Ook deze uitgaven behooren naar de algemeene meening gebracht te worden ten laste der werken, waarvoor de steenslag benodigd is.

Ad art. 120a. Algemeen werd in overweging gegeven om van de gelegenheid, dat een groote en uitstekend werkende baggermachine in de haven van Willemstad aanwezig is, gebruik te maken om ook in het Schottegat te laten baggeren, waardoor het mogelijk zal zijn verschillende ondiepten op te ruimen, meer plaats in het Schottegat te krijgen en zodoende een tekort aan ankergelegenheid aldaar te verminderen. Zoolang de baggermachine nog niet naar Aruba kan, zou men haar hier in het belang der scheepvaart kunnen benutten, waar tegenwoordig de oorlogsvloot veel ruimte in het Schottegat inneemt. De vrijkomende specie zou wellicht ook gebruikt kunnen worden voor aanplemping en dergelijke doeleinden.

Ad art. 123. De verlichting van Aruba laat inderdaad alles te wenschen over: niet alleen de straatverlichting. De tegenwoordige elektrische centrale is niet in staat te beantwoorden aan de eischen, welke de plaats stelt. Voorziening ten deze is dan ook dringend noodig en werd algemeen de hoop uitgesproken, dat de verbetering, welke volgens de memorie van toelichting binnenkort verwacht wordt, zeer binnenkort haar beslag zal krijgen.

Men zou het algemeen zeer op prijs stellen te vernemen in welk stadium deze aangelegenheid verkeert.

Ook te Willemstad laat de verlichting van verschillende straten, vooral der zijstraten en stegen nog te wenschen over.

Blijkens het daaromtrent in enkele plaatselijke bladen voorkomende, heeft het Bestuur bereids aandacht voor het tarief voor huisverlichting van de Nederlandsch Indische Gas Mij. Vooral wat de kleine afnemers te betalen hebben kwam algemeen te hoog voor. Meerderen leden had het antwoord van het Bestuur verleden jaar op een request handelende over het lichttarief, n.l., dat de aangelegenheid met de Directie in Holland zou worden behandeld, verwonderd. Het betreft hier toch een koloniale aangelegenheid. Wijders moet volgens art. 1 der „Electriciteits-concessie-verordening” (P. B. 1928 No. 47) de concessionarisse hier behoorlijk vertegenwoordigd zijn.

De meeste leden konden niet nalaten hun teleurstelling uit te spreken over de omstandigheid, dat, niettegenstaande er blijkens stuk No. 7 bij dit ontwerp behoorende een bedrag van meer dan een en twintig duizend gulden uitgegeven is in verband met het toezicht op de electriciteits-concessie, er toch nog zooveel critiek over het tarief is.

Algemeen werd gevraagd om overlegging van alle electriciteitsvoorschriften.

Ad art. 124. Naar aanleiding van het feit, dat kort geleden eenigen tijd een vuurtoren gedoofd is geweest tot dat van zeezijde gezien en gerapporteerd werd, werd de vraag gesteld of de controle op de kustverlichting voldoende is. Zijn de vuurtorenwachters in staat om gewone defecten te repareren en de lichten goed te behandelen? Wat is eigenlijk hun taak vroegen de leden hier aan het woord en zouden zij wel noodig zijn bij invoering van moderne permanent brandende lichten?

Ad art. 125. Enkele leden vroegen naar aanleiding van de stranding op Oostpunt niet lang geleden van een groot schip of daar niet spoedig een licht zal komen. Dit zou wel in het belang van den goeden naam van onze haven zijn.

Ad art. 128. Gevraagd werd of het juist is, dat verleden jaar door het Bestuur de plantage Villa Maria werd aangekocht en zoo ja, met welk doel en uit welke gelden de aankoop dan zou zijn bekostigd.

Voor 1929 was voor de vernieuwing van de brug over het Rifwater een bedrag van f. 74 000.— gevoteerd. Deze vernieuwing heeft nog niet plaats gehad, ofschoon zij meer dan urgent is. Algemeen werd de wensch uitgesproken, dat spoedig de hand aan dit werk zal worden gelegd.

Algemeen werd gevraagd hoe de zaken ten aanzien van de Handelskade staan. Is deze reeds opgeleverd? En is reeds alles betaald? Ook omtrent de Waaigatwerken zou men gaarne worden ingelicht: wat voor werken worden er momenteel uitgevoerd en zijn deze aanbesteed of worden ze in eigen beheer uitgevoerd. Wat is de raming van een en ander.

In het algemeen zou men de opmerking willen maken, dat het overweging verdient, dat de groote werken worden uitgevoerd door aannemers, onder scherpe controle van het Departement van Openbare Werken. Daardoor zou dit Departement belangrijk ingekrompen kunnen worden en in het algemeen alleen voor onderhoudswerken behoeven te zorgen. Op deze wijze zou zeker belangrijk goedkoop gewerkt worden.

Algemeen werd gevraagd of iets moet worden betaald voor het gebruik van het vliegveld op Hato.

Met genoegen is gezien, dat het Bestuur diligent is ten aanzien van de kwestie-aanleg van een pier in de Paardenbaai op Aruba.

Gaarne zou men willen vernemen tot hoever de verplichting, welke het Bestuur op zich genomen heeft tot bouwrijp maken van den grond op Mundo Nobo, waarop de N. V. tot aanneming van werken voorheen H. J. Nederhorst te Gouda woningen bouwt, zich uitstrekt, op welken post der begrooting de kosten hieraan verbonden geaffecteerd worden en hoeveel daarmee gemoeid is.

Ad art. 128a. De luxueuse wijze, waarop de aanleg van den weg om het Schottegat aan beide zijden aangepakt is, werd besproken en algemeen was men van meening, dat hij zoo wel zeer kostbaar zal worden. Er heeft een overdreven wegwerken van glooiingen, grondverzet en wegbreken van rotsen plaats en ook twee trottoirs langs den weg zijn niet noodig.

Men zou algemeen in overweging willen geven een eenvoudigen doch goeden weg aan te leggen, wat minder kostbaar zal zijn en ook het tempo, waarin gewerkt wordt, zal versnellen. Mochten er door deze werkwijze dan misschien wat fond-

sen bespaard kunnen worden, dan mag ook eens gedacht worden aan in orde brenging vanden weg naar Caracasbaai en Newport.

Algemeen zou het op prijs gesteld worden te vernemen, wat de aanleg van den weg om het Schottegat volgens de tegenwoordige werkwijze per strekkende meter kost.

Ad Haven- en Loodswezen. De klachten, vooral van de bewoners van Otrabanda, omtrent het onnoodig rooken en 's nachts fluiten van stoomschepen zijn al oud en niet verflauwd. Men wilde 's Bestuurs aandacht nogmaals voor deze aangelegenheid vragen (nog onlangs werd bij den Raad een verzoekschrift ingediend betreffende het hinderlijk rooken der schepen). Een regeling den hinder veroorzaakt door het rooken beperkende en eene, volgens welke de booten, speciaal 's nachts in de St. Annabaai zoo min mogelijk fluiten, zullen zeker zeer gewaardeerd worden. Een goed signaal-systeem zal het fluiten voor den loods en voor de brug zeer kunnen beperken.

Ook het, naar het wilde voorkomen, onnoodig lang openblijven der brug, had de aandacht der meeste leden getrokken. Ook hier zal een goed signaalsysteem veel kunnen helpen, werd gemeend. Het werd zeer betreurd, dat niettegenstaande de brug-aangelegenheid zoo lang te voren door het publiek onder de aandacht van het Bestuur gebracht was, ten deze nog geen voorziening is kunnen worden getroffen. Is het juist, dat met 31 Mei de concessie niet zal worden verlengd? En kan het Bestuur verdere plannen ten dezen aanzien mededeelen?

Ad art. 129. Algemeen zou men gaarne willen vernemen, waaruit de noodzakelijkheid gebleken is, dat de Onderhavenmeester ontheven wordt van diensten bij den zoo drukken loodsdienst om den Havenmeester bij te staan. Is het de bedoeling, dat hem nimmer loodsdiensten zullen kunnen worden opgedragen? Ook het voorgestelde salaris trok de aandacht. In vergelijking met de hoofdcommiezen en de technische ambtenaren komt dit wel zeer hoog voor.

Ad art. 133. Met verwijzing naar de opmerking ad art. 117a werd ook hier een belangrijke overschrijding geconstateerd. En ook nu weer is een destillatie-inrichting besteld, waarvoor de gelden bij suppletoire begrooting zullen worden aangevraagd. Algemeen werd het zeer toegejuicht, dat de zaken bij de watervoorziening zoo energiek worden aangepakt, maar aan den anderen kant werd gevraagd, waar het budgetrecht blijft. Een suppletoire begrooting, waarop de ten deze benodigde gelden worden aangevraagd, had wel met spoed kunnen worden behandeld, meende men.

Ad art. 135. Enkele leden maakten de opmerking, dat de mededeeling in de memorie van toelichting betreffende het dreigen van het ontstaan van een tekort aan water ook door den overgang van een groot deel der zoetwater houdende gronden in handen der beide op Aruba gevestigde oliemaatschappijen wel wat overdreven is, daar uit die gronden geen water werd geput voor eenige watervoorziening, het water, dat door de Arend Petroleum Maatschappij op Aruba uit den grond wordt gehaald een te groot chloor gehalte heeft, dan dat het voor drinkwater geschikt zou zijn en er nog wel voldoende waterwinplaatsen voor een watervoorziening op Aruba overblijven.

Ad Raming der middelen. Met algemeen genoegen is gezien, dat wederom afgeweken is van het systeem om de gemiddelde opbrengst der laatste drie jaren te nemen als raming voor het volgende jaar. Eenige leden maakten de opmerking, dat, waar zij vertrouwen, dat er ook voor 1931 wel een accres van inkomsten zal zijn, naar hunne meening, de raming nog wel ruimer had kunnen wezen. Enkele posten zijn zelfs lager gehouden dan de opbrengst van 1929.

Enkele leden stelden de vraag of het Bestuur naast het in de memorie van antwoord op het voorloopig verslag betreffende de ontwerp begrooting voor 1930 naar aanleiding van de in dat voorloopig verslag voorkomende opmerkingen over de inhouding van belastingpenningen door de werkgevers en invordering der belastingen medegegeelde, nog nadere inlichtingen omtrent 's Bestuurs standpunt ten deze kan doen. Ook voor een eventueele consumptie-belasting op gasoline met gelijktijdige afschaffing van de petroleumraffinaderijbelasting en de invoerrechten op gasoline, zooals ter sprake gebracht bij de bespreking in de afdelingen van de ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” (1928-1929-22) werd door deze leden de aandacht van het Bestuur gevraagd.

1870
The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Education for the year 1870.

President: J. H. ...
Vice-President: ...
Secretary: ...

Members: ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Committee on ...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—19.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de
Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar
1931.*

Memorie van Antwoord.

No. 10.

Een indiening van de ontwerp-begrooting op een later tijdstip dan thans is voorgeschreven en het vergrooten van de tijdsruimte tusschen de indiening van het ontwerp en den dag, waarop het behandeld moet zijn, kunnen alleen plaats hebben door wijziging van het Regeerings Reglement.

Het eerste gedeelte van het rapport van de Commissie Hoorweg-Bennewitz kan voorloopig niet worden overgelegd, omdat het niet in het Curaçaosche archief berust. Ondergeteekende zal trachten zoodra mogelijk aan den wensch van de Afdeelingen tegemoet te komen.

Artikelen.

Artikel 1. Aan de oplossing van het vraagstuk aan ambtenaren goedkoopere woningen te verschaffen wordt gewerkt. De toevoeging van een groot aantal woningen aan het thans bestaande aantal kan niet nalaten een gunstigen invloed uit te oefenen op de huurprijzen van woningen in het algemeen.

Eerst wanneer op het punt van woningprijzen eenige matiging is gekomen, zal tot stabilisatie van de bezoldigingen van ambtenaren kunnen worden overgegaan.

Ondergeteekende is het geheel eens met de Afdeelingen, dat gestreefd moet worden naar een klein corps ambtenaren, dat zijn volle werkkraft geeft. Het bereiken van dit ideaal is niet onmiddellijk mogelijk.

Van een verhooging van de salarissen over de geheele lijn kan nu geen sprake zijn, daar met de grootst mogelijke zuinigheid in het beheer, er naar gestreefd moet worden eerst de werken, die voor Curaçao urgent zijn, tot stand te brengen. Ondergeteekende is er van overtuigd, dat, ofschoon thans niet gezegd kan worden, dat de ambtenaren goed betaald worden, zij in staat zijn, met betrachting van eenige zuinigheid, in hunne behoeften te voorzien.

Bij uitzending van ambtenaren uit Nederland wordt van ieder een persoonlijk geschreven en onderteekende verklaring gevorderd, dat hun niets meer is toegezegd dan in de uitzendingsbeschikking is vermeld.

Dat uitzending van personeel uit Nederland van tijd tot tijd noodig is, omdat recruiteering van gewenschte krachten uit het Curaçaosche jongelingschap zeer moeilijk gaat, is niet te ontkennen. Evenwel wordt streng de hand gehouden aan het beginsel om weinige, doch goed onderlegde krachten te doen uitkomen.

Het rapport met bijlagen van de „Bezoldingscommissie 1928” wordt ter griffie van den Raad nedergelegd.

Verhooging van bezoldiging geschiedt alleen in die gevallen, waarin het ondoenlijk is een opengevallen betrekking te vervullen voor het te voren daaraan verbonden salaris of omdat het onhoudbaar is een titularis langer op hetzelfde traktement te laten dienen. De verhoogingen geschieden dus alleen in uitzonderingsgevallen.

Wordt daarentegen een centrale commissie tot beoordeeling van voorstellen tot verhooging van salarissen ingesteld, dan ligt het voor de hand, dat die commissie zal overgaan tot het maken van vergelijkingen met andere dan de voor verhooging voorgedragen salarissen. Het natuurlijk gevolg van deze vergelijking zal wezen, dat na verloop van eenigen tijd een algeheele salarisherziening, die zeer vermoedelijk gelijk zal staan met salarisverhooging over de geheele lijn, zou worden voorgesteld. Dit nu moet worden voorkomen.

Artikel 6. Bij de aanvullingsbegrooting voor het dienstjaar 1930 wordt een krediet aangevraagd, waaruit o. m. de bouw van dienstvertrekken, waaronder een vergaderzaal voor den Kolonialen Raad is begrepen, zal kunnen worden bekostigd. T. g. t. zal een boekerij, bureau en archief voor den Raad kunnen worden ingericht.

Artikel 7b. Door een niet opzettelijk verzuim is geen krediet aangevraagd voor representatiekosten voor den Gezaghebber van Bonaire. Dit verzuim wordt bij Nota van Wijzigingen hersteld.

Deze vergoedingen zullen maandelijks aan de titularissen worden uitgekeerd, waartegenover zij de verplichting krijgen tegenover burgerij en bezoekers bij voorkomende gelegenheden beleefdheden te bewijzen.

Artikel 7d. Bij Gouvernements-beschikking van den 23n Juni 1924, No. 615, opgenomen in P. B. 1924, No. 28, is een regeling vastgesteld, betreffende de schadeloosstelling, die ambtenaren genieten, wanneer zij dienstvervoermiddelen houden. Deze regeling is door het allengs duurder worden der tijden in de praktijk niet gehandhaafd. In ieder voorkomend geval wordt thans een beslissing genomen. Een regeling, die aan den tegenwoordigen toestand moet aanpassen, is in bewerking.

Behalve de ambtenaren, wier vergoeding uit de begrooting kan blijken, genieten verder de Procureur-generaal, de Advocaat-generaal en de Ambtenaar van het bevolkingsbureau een vergoeding van f. 0,20 per afgelegden Kilometer.

Geen ambtenaar heeft recht in privé-gebruik van een dienst-auto of dienstmotorboot gebruik te maken.

Artikel 10. Ondergeteekende is bereid in overleg te treden met Z. E. den Minister van Koloniën over mogelijke wijziging van het Verlofbesluit 1925 en het Overtochtsreglement 1924.

Artikel 17. Het door de Afdeelingen ten deze in overweging gegevene zal op zijn uitvoerbaarheid worden overwogen.

Artikel 19. Het voorgestelde zal worden overwogen.

Artikel 20. De uitzending van een rechter voor Aruba is verzocht. Wijziging van P. B. 1914, No. 35 is op 21 April d. j. bij den Raad ingediend, zoodat binnen niet al te langen tijd een rechter voor Aruba kan worden aangewezen.

Of het noodig zal wezen ook een griffier voor Aruba te benoemen, zal worden onderzocht en indien de noodzakelijkheid daarvan blijkt, zal tot benoeming worden overgegaan.

Artikel 24. Ondergeteekende meent te kunnen verwijzen naar hetgeen door hem ad artikel 6 is opgemerkt.

Artikel 26. De aard van de diensten door de mariniers verricht is militair, weshalve ook de kosten voor het korps geheel ten laste de Rijksbegrooting komen. Na 8 Juni 1929 heeft het korps eenigen tijd diensten verricht, die een meer politieeel karakter dragen.

Artikel 27. De reden, waarom de redactie van dit artikel is gewijzigd, is aangegeven in de Memorie van Toelichting aan het slot van het gewijzigd ontwerp tot wijziging van de begrooting 1929 (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928-1929-19 No. 4).

Ook het Bestuur gevoelt de meeste waardeering voor de wijze, waarop vrijwilligers het Gouvernement gesteund hebben na den overval op 8 Juni 1929 en voor de bereidwilligheid om zoo noodig ook nu steun te verleenen bij het verzekeren van de veiligheid. Op de aanvullingsbegrooting voor 1930 wordt een krediet van f. 5 000,— aangevraagd tot ondersteuning van het vrijwilligerskorps, terwijl bij Nota van wijzigingen een gelijk krediet wordt voorgesteld.

Artikel 30. Op de suppletoire begrooting voor 1930 wordt een krediet van f. 90 000,— aangevraagd voor aanschaffing van brandspuiten, terwijl bij Nota van Wijzigingen de beschikking wordt gevraagd over gelden voor maatregelen tot blussching van brand te water en nabij het water.

Artikel 39a. Dat de sub-ontvanger het op meerdere dagen

zeer druk heeft en hulp noodig heeft, is bekend. Middelen ter verbetering van dit ongemak voor het publiek worden overwogen.

Artikel 42. Ondergeteekende meent te kunnen verwijzen naar hetgeen opgemerkt is ad. artikel 6.

Onderbrenging van bepaalde diensten in andere gebouwen, zooals geschied is met den postpakkettendienst, zal niet kunnen plaats hebben zonder uitbreiding van personeel, iets waaraan onder de tegenwoordige omstandigheden niet mag worden gedacht.

Dat de dichtbevolkte buurten om de stad behoefte zouden hebben, in den kring der postbezorging te worden opgenomen, zal ondergeteekende niet ontkennen. Evenwel kunnen, zolang niet beschikt wordt over een ruimer postkantoor, geen maatregelen genomen worden, die den omvang van het werk op dat kantoor zouden doen toenemen.

De gelegenheid om brieven aan het loket ten postkantore af te halen bestaat te allen tijde, zoo dikwijls de afzender den omslag voorziet van het opschrift „poste restante”.

Artikel 43d. Een post van gelijke strekking is op de begroeting voor 1930 voldoende toegelicht.

Zeer onlangs heeft de Directie van de C.P.I.M. zich bereid verklaard het hulppostkantoor voor Negropont te bouwen op voor een ieder toegankelijk terrein, zoodat thans de noodige wijzigingen van voorschriften op den postdienst kunnen worden ten einde gebracht.

Artikel 45. Met 1 Mei a.s. zullen de tarieven voor telegrammen worden verlaagd en op een zeer redelijke hoogte worden gebracht.

De bepaling, die in een met de All America Cables Inc. te sluiten overeenkomst zal worden opgenomen, dat de taksen van de A.A.C. niet lager mogen zijn dan die van den draadlozen telegraafdienst, beoogt verzekering voor het verder bestaan van dezedienst.

Artikel 46. De klachten die van enkele zijden de Afdeelingen hebben bereikt over de bediening van de telefoon, zullen worden onderzocht.

De aanleg van de telefoon naar Buitenbosch kon niet plaats hebben, omdat het personeel bij den telefoondienst te zeer in beslag genomen werd voor aanleg en verbetering van telefoonleidingen voor dienstdoeleinden, noodig gebleken na den overval op 8 Juni 1929. Zoo spoedig doenlijk zal de verbinding worden tot stand gebracht.

Artikel 52. Door de Heeren Zeilinga en Westerman is een verslag uitgebracht over het circulatie-bankwezen in dit Gewest. Ook een verslag van de geheele commissie is ingekomen. Deze stukken zijn in handen gesteld van de Directie van de Curaçaosche Bank om daarover haar oordeel uit te spreken. Ondergeteekende zal de Afdeelingen t.z.t. met een en ander in kennis stellen.

Artikel 59. Ondergeteekende is het met de Afdeelingen eens, dat het in dezen tijd, dat veel fondsen noodig zijn voor het tot stand brengen van meer of min kostbare bouwwerken niet bepaald noodig is ook fondsen in specie te vormen, daar toch het uitvoeren van het voorgenomen bouwplan daadwerkelijk gelijk staat met het vormen van een reservefonds. Het voorstel tot vorming van een reservefonds wordt dan ook door het Bestuur teruggenomen.

Ondergeteekende stelt evenwel prijs op het reserveeren der gelden, die van ambtenaren wegens kortingen voor pensioen worden ingehouden. Het bedrag is niet zoo groot, dat er thans geen afstand van kan worden gedaan, terwijl door reserveering voor een pensioenfonds het beginsel, dat naar verzekering van de rechten van gewezen ambtenaren en weduwen en weezen van gewezen ambtenaren moet worden gestreefd, reeds in de begrooting wordt vastgesteld.

Artikel 60. Een moderne wijze van juiste tijdaanwijzing voor Willemstad zal worden overwogen.

Het water uit den regenbak van de kerk wordt gebruikt voor de Landskantoren en voor de bewoners van Fort Amsterdam. Dezen regenbak stellen onder beheer van den Landswatervoor-

zieningsdienst wordt minder noodig geacht, omdat de hoeveelheid water van den bak van betrekkelijk geringe beteekenis is.

Artikel 61a. Een predikant voor de Protestantsche Gemeente op Aruba zal worden uitgezonden, zoodra de Commissie tot de zaken der Protestantsche kerken in Oost en West-Indië een geschikt candidaat zal hebben gevonden. Intusschen wordt in de geestelijke behoefte van de Arubasche gemeente voorzien door het Leger des Heils.

Bij Nota van Wijzigingen zal dit krediet worden verhoogd, teneinde daaruit een predikant in plaats van een leeraar bij de Hervormde Gemeente op Aruba te betalen, en de bezoldiging van den leeraar op Bonaire te verhoogen.

Het verschil tusschen de bezoldigingen tot dusver uitgetrokken voor de godsdienstleeraren op Aruba en Bonaire en die op de Bovenwindsche eilanden, vindt zijn reden in het feit, dat de leeraren op de Bovenwindsche eilanden behalve hun inkomsten ten laste van de Curaçaosche begrooting, ook kerkelijke inkomsten hebben. Van de zijde van de Bovenwindsche gemeente is nooit een poging gedaan om verhooging te krijgen.

Artikel 65. Slechts, indien de bezoldigingen op het peil zouden worden gebracht van dat der bezoldigingen van de Oost-Indische leerkrachten, zou er op gerekend kunnen worden, dat voor elke vacature bij het onderwijs een candidaat zal worden gevonden. Waar evenwel in zooveel nooden in dit Gewest moet worden voorzien, kan de begrooting niet bezwaard worden met kredieten voor bezoldiging van onderwijzend personeel op dien voet. Zooals in de toelichting op dit artikel is medegedeeld, moest noodgedwongen overgegaan worden tot werkzaamstelling van leerkrachten met lageren rang dan gedacht was, doch ongediplomeerde krachten zijn bij de openbare scholen op Curaçao niet werkzaam.

Artikel 67. Over dit onderwerp heeft overleg plaats, dat zeer bevredigend verloopt.

Ondergeteekende acht den tijd nog niet gekomen om tot volledige gelijkstelling van het onderwijs over te gaan, aangezien voorshands zoo'n zwaar beroep moet worden gedaan op 's Lands middelen voor de totstandbrenging van urgente bouwwerken, dat van gelijkbekostiging van openbaar en bijzonder onderwijs voorloopig nog geen sprake kan zijn.

Artikel 69. De pogingen, die aangewend worden ter verkrijging van benodigd personeel met hogere bevoegdheden, zijn oproepingen in Nederland, die tot dusverre geen resultaat hebben gehad. Niettemin blijft ondergeteekende hopen, dat te eeniger tijd gegadigden zullen worden gevonden.

Dat het tekort aan dit personeel een funest gevolg op het onderwijs zou hebben, kan ondergeteekende niet toegeven, waar men toch over het algemeen over het onderwijs tevreden is.

Artikel 74. De aandacht van den Gezaghebber der Bovenwindsche Eilanden zal worden gevraagd voor de wenschelijkheid van een zeevaartcursus op Saba.

Artikel 75. Voor het koloniaal en schoolmuseum worden geen kosten gemaakt, omdat de weinige voorwerpen, die daarin aanwezig zijn, geen geregeld onderhoud eischen. Belangstelling voor het museum bestaat er niet.

Artikel 81. Tot Gezaghebber der Bovenwindsche Eilanden is bereids iemand benoemd, die jarenlang in Suriname zich op landbouwgebied heeft bewogen, zoodat verwacht kan worden, dat hij zelf ten behoeve der cultures aanwijzingen zal kunnen geven.

Om dien reden zal niet terstond worden overgegaan tot het benoemen van een landbouwkundige.

Artikel 82. Ondergeteekende meent, dat de afzetmogelijkheid van producten van de Bovenwindsche Eilanden nooit beter is geweest dan thans, nu twee vaartuigen tusschen de Bovenwinden en Curaçao varen en een dier vaartuigen een motorschoener is.

Niet vergeten dient te worden, dat de producten der Bovenwinden zware concurrentie ondervinden van invoer uit Venezuela en de vreemde Antillen.

Aan de bevordering van den landbouw wordt aandacht geschonken; onderhandelingen hebben plaats voor de bevordering van den katoenbouw op St. Eustatius, terwijl middelen worden overwogen om door middel van voorschotten de aloë-cultuur op Bonaire te bevorderen.

Artikel 85. Ondergeteekende meent, dat de kredieten voldoende zijn, daar zelfs de toegestane kredieten niet worden gebruikt.

Artikel 86a. De regeling betreffende het afgeven van bewijzen van on- of minvermogen ter verkrijging van vrije geneeskundige behandeling vertoont inderdaad eenige gebreken, die de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst in overweging heeft voor wijziging voor te dragen.

In 1925 is aan den gouvernements geneeskundige voor het tweede district vergunning verleend om buiten dat district te wonen en dit wel op grond, dat het aantal onvermogene patiënten in het tweede district zoo gering is. Hij heeft de verplichting de zieken aan hun huis te bezoeken. Van zijn kantoor in het tweede district is hij steeds telefonisch te bereiken, waardoor het wonen in de stad geen bezwaar oplevert voor de patiënten in het tweede district. Klachten, dat de regeling niet goed werkt, hebben den gezondheidsdienst nooit bereikt.

Een nieuwe regeling tot verbetering van den geneeskundigen dienst op Aruba is reeds met den Gezaghebber besproken.

De dienst van de gouvernements-geneeskundigen is geregeld in de verordening P. B. 1918 No. 13 en bij instructie opgenomen in P. B. 1918, No. 17.

De werkzaamheden van de gouvernements-geneeskundigen zijn veelvuldigen van dien aard, dat de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst niet op ieder moment over hen kan beschikken voor speciale diensten.

Het is niet gebleken, dat de gouvernements-praktijk lijdt als gevolg van het uitoefenen van particuliere praktijk door de gouvernements-geneeskundigen.

Bij Nota van Wijzigingen wordt een krediet van f 18 000.— aangevraagd voor betaling van 3 vroedvrouwen. Ondergeteekende meent te kunnen verwijzen naar de Memorie van Toelichting op de aanvullings-begroting van 1930.

Artikel 90. De quarantaine-plaats voor schepen is de Caracasbaai. Daarheen zullen vaartuigen, die op een der drie Benedenwindsche eilanden aankomen, worden gedirigeerd ter observatie c. q. verpleging der opvarenden. De quarantainegebouwen op Mundo Nobo worden veranderd en verbeterd.

Met de Directie van het St. Elisabeth's Gasthuis is een regeling getroffen, waardoor ingeval van uitbreken van besmettelijke ziekten gerekend kan worden op de hulp van de zusters van dat gasthuis.

Verder is een mogelijke verandering van de quarantaine-richting aan de Caracasbaai in beschouwing genomen.

Artikel 98. Ondergeteekende zou het zeer nuttig achten de beschikking te krijgen over een bacterioloog-seroloog, doch kan geen vrijheid vinden thans krediet te vragen voor bezoldiging van een titularis, waar zuinigheid geboden is op ieder gebied ten einde de meest urgente behoeften te kunnen tot standbrengen.

Artikel 103. Bij den reinigingsdienst zijn in de laatste jaren eenige verbeteringen ingevoerd, meerdere worden overwogen.

Het vraagstuk van de faecaal-opruiming is niet gemakkelijk op te lossen. Meerdere mogelijkheden zijn overwogen, doch moesten onuitgevoerd blijven, omdat de daaraan verbonden kosten te hoog liepen. Niettemin wordt ook van Bestuurszijde nog steeds naar een oplossing, zij het ook een gedeeltelijke, gezocht.

Het plan bestaat meerdere openbare privaten en urinoirs te bouwen.

Dat er stank opstijgt uit de rioolkolken is het Bestuur niet onbekend. Reeds eenigen tijd worden middelen overwogen, die daaraan een einde moeten maken.

Artikel 107c en d. Ondergeteekende meent te kunnen verwijzen naar hetgeen ad. artikel 86a is medegedeeld.

Artikel 112. De toestand van de vleeschhal aan het Waaigat heeft ook de aandacht van het Bestuur. Zoodra over de gelden van het bouwfonds kan worden beschikt, zal de hand kunnen worden gelegd aan de verbetering van de vleeschhal en den bouw van de groentemarkt.

Artikel 114b. Bij Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld de omschrijving van dit artikel te wijzigen.

Ook bij den Landswatervoorzieningsdienst en den Openbaren Gezondheidsdienst zijn loonen afzonderlijk uitgetrokken voor het personeel in vasten dienst.

Bij beide diensten is personeel, dat contractueel voor den dienst verbonden is, afzonderlijk op de begrooting vermeld. Het loon van losse arbeiders is noch bij Openbare Werken noch bij de andere twee diensten gespecificeerd.

De arbeidsloonen omslaan over de werken in uitvoering geschiedt steeds, daar in de som op de begrooting aangevraagd voor een bepaald werk, steeds het arbeidsloon is begrepen. Evenwel is het ondoenlijk om voor gewone onderhoudswerken op ieder onderdeel de arbeidsloonen afzonderlijk te houden.

Artikel 116c. Het brandgevaar op de meeste Landskantoren is uiterst gering. Bij de gebouwen binnen het Fort Amsterdam en bij het Raadhuis is brand vrijwel uitgesloten, omdat in de nabijheid daarvan geen licht ontvlambare zaken zijn opgeslagen en in die gebouwen geen vuren worden gebrand, terwijl ook voor kortsluitingen geen gevaar bestaat. De Postspaarbank, de Curaçaosche Bank en de Inspectie der belastingen bergen belangrijke registers en waarden in brandvrije kasten en verrekken.

Gezien het feit, dat op de Landskantoren nog nooit brand is uitgebroken, zou de uitgaaf voor kostbare brandvrije kasten niet zijn gemotiveerd.

Gedurende eenige jaren zijn de kantoren voorzien geweest van chemische brandblusmiddelen, die onbruikbaar zijn geworden, zonder dat een ervan behoefde gebruikt te worden.

Artikel 117. Bij het maken van wegen wordt naar bezuiniging gestreefd, waardoor ook hier en daar gunstiger uitkomsten zijn verkregen in vergelijking met vroeger gedane uitgaven. Dat evenwel degelijk werk niet goedkoop kan worden gedaan, behoeft geen betoog.

Het ligt in de bedoeling om eerst de hoofdstraten en wegen te verbeteren en te asfalteeren en dan de 2de rangs wegen te herstellen. Straten en wegen, die in bruikbaren toestand verkeerden, zullen niet worden opgebroken, vóórdat alle wegen in goeden staat zijn gebracht.

Het weggedeelte, dat indertijd als „proefstuk” in den weg om het Schottegat is gemaakt en nu is opgebroken om de definitieve verbetering van den weg tot stand te brengen, had zijn taak verricht. Het was toch gebouwd om den prijs per vierkanten Meter, de asfalteeringsmethode en de slijtage-mogelijkheden na te gaan.

Het ligt niet in de bedoeling om een bouwvergunning aan de firma C. Winkel & Zonen te verleenen tot het opbouwen van het afbrande pand. Wel is overwogen de Breedestraat door te trekken tot aan de Columbusstraat en aan de firma Winkel een stuk bouwgrond op een andere plaats te vergoeden.

De toestemming tot het plaatsen van een transformatorhuisje op het de Ruyterplein werd niet gegeven dan nadat het Bestuur zich ervan had vergewist, dat de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij het huisje voor haar bedrijf noodig had en dat er geen ander terrein beschikbaar was.

De overschrijving van bedragen, waarmede begrootingsonderartikelen overschreden worden, ten laste van het artikel voor Onvoorziene Uitgaven, kan niet geschieden, omdat het artikel voor onvoorziene uitgaven te laag is.

Dat een bedrag van f 50 000.— voor 1929 voor Onvoorziene Uitgaven vastgesteld te gering is, kan men zien door het te vergelijken met het bedrag van f 15 000.— in 1875 uitgetrokken voor Onvoorziene Uitgaven op een begrooting van totaal f 473 000.—, terwijl reeds 20 jaren later een bedrag van f 20 000.— noodig werd geacht.

Overschrijdingen van artikelen zijn geschied zonder de toestemming van den Kolonialen Raad te vragen, omdat het Bestuur er van overtuigd was, dat de Raad de billijkheid en de noodzakelijkheid der uitgaven kende.

Wordt de meening van den Raad soms gevraagd voor kredieten van mindere beteekenis, dan is dat omdat het geldt een principieele beslissing uit te lokken, doch bij het doen van een overschrijding van een artikel wordt geen beginsel betrokken.

De uitgaaf voor steenslag is ersteeds een in verband met straten- en wegeaanleg te verkrijgen, dan is slechts optelling van twee bedragen voldoende. Anderszijds zou een overzicht ook kunnen worden verkregen door het krediet voor steenslag te schrappen en het bedrag van f 100 000,— te voegen bij het krediet van f 300 000,— onder a van dit artikel.

Artikel 120a. De door de Afdeelingen bedoelde baggermachine is reeds naar Aruba vertrokken ter uitvoering van werken in de Paardenbaai.

Het opruimen van ondiepten in het Schottegat is overwogen, doch van de uitvoering werd afgezien, omdat de behoefte niet zoo dringend was en het werk alleen met zeer hooge kosten gedaan kan worden.

Artikel 123. Een ingezetene van Aruba, die volkomen in staat is de verlichting van Aruba bevredigend uit te voeren, is daartoe ook genegen, blijkens een door hem aan het Bestuur gedaan verzoek. Zoodra hij de beschikking aan krijgen over elektrische stroom, die hij van de Arend Petroleum Maatschappij hoopt te kunnen afnemen, zal met de verbetering een begin gemaakt worden.

De concessionarisse voor het electrisch licht werkt voortdurend aan de verbetering van de verlichting van zijstraten en stegen van Willemstad.

Ter inzage van de leden wordt ter Griffie van den Raad nedergelegd de door de Afdeelingen gevraagde electriciteitsvoorschriften. Na het kennismaken daarvan zal de Afdeelingen het antwoord van het Bestuur verleden jaar niet ianger bevreemden.

Artikel 124. De controle op de kustverlichting is niet afdoende te noemen. De kustverlichting, die thans onder den Havenmeester is gesteld, zal onder voortdurend toezicht van een controleur moeten staan, die de vuurtorenwachters, voor zoover hunne aanwezigheid noodig is, herhaaldelijk visiteert. Vuurtorenwachters op afgelegen punten kunnen gewone defecten repareren en de lichten goed behandelen.

Door het opstellen van permanent brandende lichten wordt reeds nu getracht zoo min mogelijk vuurtorenwachters in dienst te nemen.

Artikel 125. Ondergeteekende ontkent beslist, dat de goede naam van de haven van Willemstad ook in het minst zou kunnen lijden door het stranden van een schip op de Oostpunt. Evenmin heeft de afwezigheid van een licht op de Oostpunt iets uit te staan met het stranden van het door de Afdeelingen bedoelde stoomschip.

Medegedeeld kan worden, dat met de opstelling van een licht aan de Oostpunt reeds een aanvang is gemaakt.

Artikel 128. Het is niet juist, dat de plantage Villa Maria door het Bestuur is aangekocht.

In overweging is een behoorlijke herstelling van de Rifbrug. Voorbereidingen worden reeds getroffen.

De Handelskade is nog niet opgeleverd. Een deel van de aanneemsom wordt door gestelde bankgarantie nog vastgehouden. Voor het Zuidelijk deel dezer kade, waar de gewapend betonnen damwand nog niet dicht is, moet binnenkort een koperstalen damwand geslagen worden met betonopvulling.

Langs den Zuidelijken oever van het Waaigat wordt een kademuur van beton gebouwd. Dit werk is uitbesteed aan N. V. Bouwmaatschappij Dijkerhoff en Widmann. De kosten van dit werk zijn begroot op f. 282.000.—

Het ligt in de bedoeling van het Bestuur om in de toekomst groote werken zooveel mogelijk door aannemers te laten uitvoeren.

Het vliegveld op Hato is niet gereed. Bij wijze van proef zijn een paar keer vliegtuigen daar geland. Bij gereedkomen van het veld zal voor het gebruik daarvan betaald moeten worden.

De verplichting van het Bestuur ten aanzien van het bouwrijp maken van den grond, waarop de firma Nederhorst N. V.

woningen bouwt, bestaat in ophooging van het terrein en aanleg van hoofdriolen. Verbetering van de toegangswegen en verlichting daarvan zullen moeten volgen. De kosten van ophooging en van rioolaanleg zullen f 60 000,— bedragen en geboekt worden ten laste van het bouwfonds.

De aanleg van den weg om het Schottegat geschiedt niet op luxueuse, doch op degelijke wijze. De weg wordt veel bereden en behoort dus een stevig rijvlak te hebben. Hoe beter het werk wordt uitgevoerd, hoe minder de weg zal kosten aan reparatie. Het wegwerken van glooiingen is een vereischte voor een behoorlijke helling in den weg. Uit den aard van het tracé komt dit het meest uit bij Plantersrust en bij Juana Mateo. Trottoirs langs den weg zijn voor de veiligheid op de drukst bereden trajecten een noodzakelijkheid. Zij zullen worden aangelegd tot Cas Chiquito en Salina.

Aan het in orde brengen van den weg langs Jan Thiel en Santa Barbara zal t.z.t. de noodige aandacht worden gewijd.

De kosten per strekkenden meter kunnen thans niet opgegeven worden, daar de tot dusver opgedane ondervinding slechts zou kunnen leiden tot het opgeven van de kosten per strekkenden meter op het moeilijkste gedeelte van dien weg.

Bij Nota van Wijzigingen wordt dit artikel verlaagd met f 665 000.—, terwijl een nieuw onderartikel geraamd wordt ten bedrage van f 3 000 000.— Voor toelichting hierop meent ondergeteekende te kunnen verwijzen naar de Memorie van Toelichting op de aanvullingsbegroting voor 1930.

Haven en loodswezen. Aan den Procureur-generaal is in December 1929 opdracht gegeven een wettelijke regeling te ontwerpen om het onnoodig rooken tegen te gaan.

Een signaalsysteem, waardoor het fluiten van schepen 's nachts zal worden beperkt, is in overweging.

Het lang geopend blijven van de brug wordt steeds tegengegaan, doch men mag niet vergeten, dat het aantal schepen, dat in 1929 de haven binnenliep, het totaal van 1928 met 850 overtreft en dat dit jaar het aantal binnenkomende schepen weer vermeerderd is.

Het ligt niet in het voornemen van het Bestuur de brugconcessie te verlengen. De brug zal voor een redelijke som van de concessionarisse worden overgenomen en in beheer gehouden tot een nieuwe oeververbinding is tot stand gekomen.

Artikel 129. De noodzaak van het aanstellen van een onderhavenmeester werd reeds bij de begroting 1930 betoogd. Destijds is medegedeeld, dat deze ambtenaar ook Loodsdiensten zal blijven doen. Dit geschiedt op drukke uren, wanneer tekort dreigt te ontstaan aan loodsen en in andere speciale gevallen.

De aanstelling kon, zooals van zelf spreekt, niet met salarisvermindering gepaard gaan. Het tegenwoordig inkomen is bepaald door samenvoeging van het organiek salaris en de uit hoofde van het rouleersysteem door den titularis als loods verdiende toelage.

Artikel 133. Reeds eerder in deze Memorie werd opgemerkt dat het Bestuur niet heeft gearzeld in het afgelopen jaar begrotingskredieten te overschrijden in urgente gevallen, waarin het vaststond, dat de Raad geen bezwaar zou kunnen hebben tegen de uitgave.

De droogte die toen heerschte, en zich nog voortzet, is van zulk een ernstigen aard bij den tegenwoordigen vorm der samenleving op Curaçao, dat ook twee weken uitstel bij de bestelling van de distillatie-inrichting slechte gevolgen zouden kunnen hebben.

Raming der middelen. De aandacht van het Bestuur is gericht op maatregelen tot verhooging der middelen, hetzij door verhooging van bestaande of invoering van nieuwe heffingen.

Willemstad, den 1sten Mei 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--19.

*Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de
Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar
1931.*

Nota van Wijzigingen.

No. 11.

1o. In de ontwerp-verordening.

Artikel 1.

Iste AFDEELING.

Algemeen en gewestelijk bestuur.

Het onderartikel 7 wordt verhoogd met f 600,— en gebracht op f 62 780,—.

In de omschrijving van het onderartikel 15 wordt na het woord „Verbond” het woord „en” vervangen door een „,” en achter het woord „Cecilia” de woorden „en aan het Vrijwilligerskorps Curaçao” bijgevoegd, terwijl dit onderartikel verhoogd wordt met f 5 000,— en gebracht op f 6 600,—.

Het totaal der Iste Afdeeling wordt verhoogd met f 5 600,— en gebracht op f 375 422,—.

IIde AFDEELING.

Rechts- en politiewezzen.

Het onderartikel 30 wordt verhoogd met f 50 000,— en gebracht op f 56 000,—.

Het totaal der IIde Afdeeling wordt verhoogd met f 50 000,— en gebracht op f 1 249 374,—.

IIIde AFDEELING.

Geldelijk beheer.

In de omschrijving van het onderartikel 59 vervallen de woorden „en een reservefonds”, terwijl dit onderartikel verminderd wordt met f 407 600,— en gebracht op f 20 000,—.

Het totaal der IIIde Afdeeling wordt verminderd met f 407 600,— en gebracht op f 1 077 829,—.

IVde AFDEELING.

Eeredienst, onderwijs en armenzorg.

Het onderartikel 61 wordt verhoogd met f 5 400,— en gebracht op f 116 280,—.

Het totaal der IVde Afdeeling wordt verhoogd met f 5 400,— en gebracht op f 859 802,—.

Vide AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

Het onderartikel 86 wordt verhoogd met f 18 000,— en gebracht op f 165 004,—.

Het totaal der Vide Afdeeling wordt verhoogd met f 18 000,— en gebracht op f 606 304,—.

VIIde AFDEELING.

Openbare Werken.

In de omschrijving van onderartikel 114 wordt na het woord

„verlofbezoldigingen” het woord „en” vervangen door een „,” en na het woord „toelagen” de woorden „en loon” bijgevoegd.

Het onderartikel 128 wordt verminderd met f 665 000,— en gebracht op f 5 250,—.

Na het onderartikel 128 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:

„Bouwfonds.

Artikel 129. Uitgaven voor bouwwerken nader door den Gouverneur aan te wijzen en te bestrijden uit op te nemen kasgelden f 3 000 000,—”.

Het totaal der VIIde Afdeeling wordt verhoogd met f 2 335 000,— en gebracht op f 4 593 638,—.

De onderartikelen 129 tot en met 146 worden alle één nummer hooger gesteld.

In het „Algemeen Overzicht” worden de bedragen geraamd voor de Iste, IIde, IIIde, IVde, Vde en VIde Afdeeling gebracht op respectievelijk f 375 422,—, f 1 249 374,—, f 1 077 829,—, f 859 802,—, f 606 304,— en f 4 593 638,—, terwijl het totaal der uitgaven van dat Overzicht gebracht wordt op f 10 373 192,—.

Het eindcijfer van het Ontwerp wordt gelezen:

Tien miljoen driehonderd drie en zeventig duizend eenhonderd twee en negentig gulden.

Artikel 2.

Van de hierin genoemde artikelen vervalt het nummer 130.

De nummers der artikelen 134 tot en met 146 worden alle één nummer hooger gesteld.

Tusschen de nummers 128 en 131 en de nummers 131 en 135 (nieuw) wordt respectievelijk 129 en 132 gevoegd.

Artikel 3.

Het nummer van het hierin genoemd artikel wordt gelezen 147.

Artikel 4.

Aan het slot van dit artikel wordt na het middel „ff. Alle andere ontvangsten” een nieuw middel geraamd, luidende:

„C. Op te nemen kasgelden”.

2o. In den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.

Iste AFDEELING.

Algemeen en gewestelijk bestuur.

In onderdeel b van artikel 7 wordt tusschen „den gezaghebber van Aruba f 3 000,—” en „den gezaghebber der Bovenwindsche eilanden f 1 500,—” gevoegd „den gezaghebber van Bonaire f 600,—”.

Het totaal van dit onderdeel wordt gebracht op f 6 300,— en dat van dit artikel op f 62 780,—.

In artikel 15 wordt na „het muziekkorps St. Cecilia f 600,—” gevoegd „het Vrijwilligerskorps Curaçao f 5 000,—”.

Het totaal van dit artikel wordt gebracht op f 6 600,—.

Het totaal der Iste Afdeeling wordt verhoogd met f 5 600,— en gebracht op f 375 422,—.

IIde AFDEELING.

Rechts- en politiewezenen.

Artikel 30 wordt verhoogd met f 50 000,— en gebracht op f 56 000,—.

Het totaal der IIde Afdeeling wordt verhoogd met f 50 000,— en gebracht op f 1 249 374,—.

IIIde AFDEELING.

Geldelijk beheer.

In de omschrijving van het artikel 59 vervallen de woorden

„en een reservefonds”. De onderdeelen a en b van dit artikel vervallen en in de kolom „Geraamd voor 1931” wordt in stede van f 427 600,— gelezen f 20 000,—.

Het totaal der IIIde Afdeeling wordt verminderd met f 407 600,— en gebracht op f 1 077 829,—.

IVde AFDEELING.

Eeredienst, onderwijs en armenzorg.

In onderdeel a van artikel 61 wordt in stede van:

„2 leeraren bij de Hervormde gemeenten:

1 op Aruba..... f 4 800,—

1 op Bonaire..... 3 000,—

_____ f 7 800,—”

gelezen:

„1 predikant bij de Hervormde gemeente op Aruba f 7 800,—

1 leeraar bij de Hervormde gemeente op Bonaire f 5 400,—”.

De totalen van dit onderdeel en dit artikel worden gebracht op respectievelijk f 116 160,— en f 116 280,—.

Het totaal der IVde Afdeeling wordt verhoogd met f 5 400,— en gebracht op f 859 802,—.

VIde AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

In onderdeel a van artikel 86 wordt na „1 veearts f 9 600,—” gevoegd „3 vroedvrouwen f 18 000,—”. De totalen van dit onderdeel en dit artikel worden gebracht op respectievelijk f 148 020,— en f 165 004,—.

Het totaal der VIde Afdeeling wordt verhoogd met f 18 000,— en gebracht op f 606 304,—.

VIIde AFDEELING.

Openbare Werken.

In de omschrijving van het artikel 114 wordt na het woord „verlofbezoldigingen” het woord „en” vervangen door een „,” en na het woord „toelagen” de woorden „en loon” bijgevoegd.

In artikel 128 vervallen de onderdeelen a tot en met f en worden de onderdeelen g, h en i gewijzigd in a, b en c, terwijl het totaal van dit artikel verminderd wordt met f 665 000,— en gebracht op f 5 250,—.

Na artikel 128 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Bouwfonds
129, Uitgaven voor bouwwerken, nader door den Gouverneur aan te wijzen en te bestrijden uit op te nemen kasgelden f 3 000 000,—”.

Het totaal der VIIde Afdeeling wordt verhoogd met f 2 335 000,— en gebracht op f 4 593 638,—.

De artikelen 129 tot en met 146 worden alle één nummer hooger gesteld.

In het algemeen Overzicht worden de bedragen geraamd voor de Iste, IIde, IIIde, IVde, VIde en VIIde Afdeeling gebracht op respectievelijk f 375 422,—, f 1 249 374,—, f 1 077 829,—, f 859 802,—, f 606 304,— en f 4 593 638,—, terwijl het totaal der uitgaven van dat Overzicht gebracht wordt op f 10 373 192,—.

30. In de Raming der Middelen en Inkomsten.

In het Overzicht van dezen staat wordt na „B. Inkomsten van onderscheiden aard f 2 985 160,—” een nieuw middel geraamd, luidende:

„C. Op te nemen kasgelden f 2 000 000,—”.

Het totaal van dit overzicht wordt gebracht op f 10 404 060,—.

Willemstad, den 1sten Mei 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--19.

Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de
Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar
1931.

Eindverslag.

No. 12.

De kennisneming in de afdeelingen van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Algemeen verzocht men te mogen rekenen op den steun van het Bestuur, om te geraken tot de, in verband met den wensch, dat de begrooting op een later tijdstip wordt ingediend en dat de tijdsruimte tusschen de indiening en den dag, waarop zij behandeld moet zijn, grooter wordt, noodige wijziging van het Regeerings reglement.

Naar verluidt, zullen binnen afzienbaren tijd algemeene voorstellen tot wijziging van het Regeerings reglement aan de orde komen. Het zal dan van de zijde der afdeelingen zeer gewaardeerd worden, als de Raad daarin wordt gekend.

Artikelen.

Ad artikel 1. Eenstemmig verklaarde men in de afdeelingen zich niet te kunnen vereenigen met het systeem, dat, blijkens de laatste twee alinea's van het in de memorie van antwoord bij dit artikel medegedeelde, door het Bestuur ten aanzien der bezoldigingen van de ambtenaren gevolgd wordt. Blijkt incidenteel, dat een zekere betaling onvoldoende is, dat dus voor een bepaald geval hooger gegaan moet worden dan in de regeling vastgesteld, dan kwam het alleszins redelijk voor, dat het tractement van alle titularissen van denzelfden rang evenredig verhoogd wordt.

De bezwaren aangevoerd tegen de instelling van een centrale commissie konden in de afdeelingen geen bijval vinden. Dat het Bestuur juist de billijkheidsoverwegingen als tegen-argument naar voren heeft gebracht, wekte bevreemding.

Van een commissie, als door de afdeelingen bedoeld, die b.v. uit hoofdambtenaren zou kunnen bestaan, zou men, naar de algemeene meening, toch wel redelijke voorstellen kunnen verwachten.

Ad artikel 7d. Naar aanleiding van de mededeeling vervat in de laatste alinea, werd, aangezien het bekend is, dat ambtenaren in privé gebruik maken van dienst-auto's, geconcludeerd, dat dit geschiedt, zonder dat men daarop recht heeft. Algemeen werd in overweging gegeven maatregelen te doen treffen, dat ambtenaren niet buiten dienst ten laste van de gemeenschap vervoermiddelen gebruiken. Iets anders zou het wezen, als men aan bepaalde ambtenaren boven hun tractement het vrij gebruik van een vervoermiddel wil toekennen - als een deel van de voordeelen aan de betrekking verbonden. Maar dan zou er ten deze een vaste regeling getroffen dienen te worden: dan weet een ieder, waaraan hij zich te houden heeft.

Zelfs trucks doen wel eens particuliere diensten voor ambtenaren. Wanneer dit in bepaalde gevallen billijk wordt geacht, dan zou ten deze een regeling getroffen dienen te worden, die vast moet staan.

Ad artikel 26. In verband met de mededeeling vervat in den eersten zin, trok het de aandacht, dat blijkens den uitgewerkten en toelichtenden staat (bladz. 43) de bouw van een kampement op Rio Canario gebracht is ten laste van de Curaçaosche begrooting. Dit werd dan niet juist geacht.

Ad artikel 42. Ten aanzien van de mededeeling met betrekking tot het onderbrengen van bepaalde diensten in andere gebouwen, zooals geschied is met den postpakketdienst, werd algemeen naar voren gebracht, dat men ook door'rongen is van den noodzaak tot bezuiniging. Indien de richtige uitvoering van een dienst tot het doen van uitgaven noopt, zal echter de Raad gaarne bereid zijn daartoe mede te werken.

Dat postbezorging in de dichtbevolkte buurten om de stad den omvang van het werk op het postkantoor zoude doen toenemen, kon niet worden begrepen. De poststukken komen toch op het postkantoor. En men zou dan zeggen, dat hoe eerder zij bezorgd worden, hoe beter dat zou zijn.

Het was den afdeelingen bekend, dat als de woorden „poste restante” op stukken geplaatst worden, deze ten postkantore dienen te worden afgehaald. Met de betrekkelijke opmerking in het voorloopig verslag werd echter bedoeld, dat ook andere stukken, wanneer de bezorging wat lang zou kunnen duren of wanneer de geadresseerden buiten wonen, ten postkantore zouden kunnen worden afgehaald.

Ad artikel 45. Men bleef het principe van de bepaling, dat de All America Cables geen lagere tarieven mag bepalen, dan de draadlooze, onjuist achten, en kon zich niet vereenigen met de zienswijze, dat door een regeling als voorgestaan, het verder bestaan der draadlooze in het gedrang zou komen, aangezien immers het Bestuur de bevoegdheid heeft een limiet te stellen.

Ad artikel 59. Er werden geen bezwaren geopperd tegen het vormen van een pensioenfonds, doch dat dit zou moeten geschieden tot vastlegging in de begrooting van het beginsel, dat naar verzekering van de rechten van gewezen ambtenaren en weduwen en weezen van gewezen ambtenaren moet worden gestreefd, is een eenigszins schokkende mededeeling. Men was van meening, dat de zekerheid der pensioenrechten buiten allen twijfel dienden te staan en ook inderdaad staan. Deze moeten naar de algemeene meening in ieder geval verzekerd zijn, onafhankelijk van het al dan niet vormen van een pensioenfonds. Ook in verband met hetgeen omtrent dit onderwerp verleden jaar in de gewisselde stukken betreffende de begrooting voor 1930 is gezegd, wekten deze woorden algemeene bevreemding.

Ad artikel 65. Met leedwezen werd vernomen, dat de te lage bezoldigingen oorzaak zijn, dat niet over de gewenschte krachten kan worden beschikt en ten opzichte van het streven naar bezuiniging — waarmede overigens geheel accoord werd gegaan — opgemerkt, dat het onderwijs wel tot een der eerste onderdeelen van de bestuurszorg wordt geacht te behooren. Werkzaamstelling van leerkrachten met lageren rang dan gedacht was, zal naar de algemeene meening niet nalaten een nadeeligen invloed op het onderwijs uit te oefenen.

Ad artikel 67. Algemeen verzocht men te mogen vernemen met wien dit overleg plaats heeft en wat bedoeld wordt met de mededeeling, dat dit zeer bevredigend verloopt.

Ad artikel 69. Waar in het medegedeelde ad artikel 65 uitkomt, dat de bezoldigingen te laag zijn om gewenschte krachten te krijgen en dat de begrooting niet bezwaard kan worden met kredieten voor bezoldiging van onderwijzend personeel als noodig zou zijn om de gedachte leerkrachten te verkrijgen, schijnt de hier uitgesproken hoop wel wat optimistisch.

Intusschen is een en ander wel te betreuren, daar toch de resultaten van het onderwijs in hooge mate afhangen van de geschiktheid van het personeel en van de omstandigheid of het al dan niet berekend is voor zijn taak. Wanneer niet beschikt kan worden over het noodige personeel, zal dit niet nalaten een nadeeligen invloed op het onderwijs uit te oefenen.

Het werd in de afdeelingen niet algemeen toegegeven, dat men over het algemeen over het onderwijs tevreden is.

Ad artikel 86a. Leden van den Raad bereikten wel klachten over den geneeskundigen dienst en daarom werd hier dan ook een en ander naar voren gebracht. Het vermoeden werd uitgesproken, dat velen uit het publiek niet eens zullen weten, dat zij met klachten bij den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst moeten wezen. Algemeen bleef men dan ook aandringen op betere regeling van den dienst. Met name kwam weer het 2de district ter sprake, van welk district het in verband met vernomen klachten zeer wenschelijk wordt geacht, dat de gouvernements-geneeskundige in het centrum woont.

Het werd gaarne aangenomen, dat de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst niet op ieder moment over de gouvernements-geneeskundigen kan beschikken voor speciale

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1929-1930

Finansiering

diensten, maar dat de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst zelf voor enkele uren aan de leiding van zijn dienst, waarmede hij het zeer druk heeft, onttrokken moet worden tot het verrichten van diensten, welke hij, indien hij over hem kon beschikken, aan een zijner gouvernements-geneeskundigen kon opdragen — zooals bekend is, dat zich niet lang geleden heeft voorgedaan — schijnt wel niet in het belang van den dienst te zijn. Ook in verband met zulke ongewenschtheden werd algemeen aangedrongen op betere regeling van den dienst.

Ad artikel 90. In verband met de mededeeling, dat de Caracasbaai de quarantaine-plaats voor schepen is, wekte het bevreemding, dat de Carlota, aan boord waarvan een pokkengeval zich heeft voorgedaan, in het Schottegat ligt.

Dat een mogelijke verandering van de quarantaine-inrichting aan de Caracasbaai in beschouwing is genomen, werd zeer toegejuicht en hoopte men algemeen, dat deze spoedig tot stand zal komen, aangezien men van meening is, dat een quarantaine-inrichting niet meer op haar plaats is in de Caracasbaai.

Ad artikel 98. Met verwijzing naar hetgeen ten aanzien van artikel 84a in de gewisselde stukken betreffende de begrooting voor 1930 voorkomt, werd nu opgemerkt, dat het niet noodig zal zijn, een nieuw kredietaan te vragen voor een bacterioloog-seroloog, aangezien er ook voor 1931 fondsen zijn aangevraagd voor bezoldiging van een eersten gouvernements-geneeskundige.

Ad artikel 105. Van deze gelegenheid werd gebruik gemaakt het Bestuur te verzoeken scherp te doen toe zien op den verkoop van bevroren vleesch en bevroren visch, aangezien van meerdere zijden vernomen is, dat deze artikelen niet steeds vertrouwd worden.

Ad artikel 116c. Men bleef algemeen aandringen op het nemen van maatregelen tegen brandgevaar op alle landskantoren met name er voor te doen zorgen, dat alle belangrijke stukken in brandvrije kasten bewaard worden. Wat zich nooit heeft voorgedaan, kan plotseling gebeuren. Op het Postkantoor — ten aanzien van de Postspaarbank —, de Curaçaosche Bank en de Inspectie der belastingen wordt het blijkbaar wel noodig geacht belangrijke registers in dusdanige kasten te bewaren, terwijl en de Postspaarbank en de Curaçaosche Bank ook in het Fort Amsterdam gelegen zijn. Bij den Hypotheekbewaarder en op de Gouvernements-Secretarie b. v. worden ook zeer belangrijke stukken bewaard.

Ad artikel 117. Met bevreemding werd erkennis van genomen, dat het weggedeelte, dat indertijd als „proefstuk” in den weg om het Schottegat is gemaakt, zijn taak had verricht. Het is toch nimmer de bedoeling geweest, dit weggedeelte, dat geheel werd aangelegd volgens aanwijzingen van den Directeur van Openbare Werken en dat geheel zou passen in den aan te leggen nieuwen weg, later weer op te breken. Intusschen werd hierin tegenspraak gezien met de mededeeling even te voren in de memorie van antwoord, dat straten en wegen, die in bruikbaren toestand verkeerden, niet zullen worden opgebroken, vóórdat alle wegen in goeden staat zijn gebracht. Dat het in de bedoeling ligt dit in den vervolge niet te doen plaats hebben, werd met genoegen vernomen.

Naar de algemeene meening was het toch niet noodig geweest het transformatorhuisje in kwestie zoo midden op het De Ruyterplein te plaatsen. Had dit niet wat dichter bij het Waaigat, bij de plaats, waar de oude brug gestaan heeft, kunnen geschieden? De ter plaatse aanwezige gasolinepomp werd juist dicht bij het water geplaatst om ontsiering te voorkomen.

Gevraagd werd, waarom, als de post voor Onvoorziene uitgaven zoo jaar op jaar blijkt te gering te zijn, niet het voorstel gedaan wordt dien te verhoogen.

Geen der leden kon zich vereenigen met de opvatting, dat overschrijdingen van artikelen zonder de toestemming van den Kolonialen Raad te vragen gebillijkt zouden zijn, omdat het Bestuur er van overtuigd was, dat de Raad de billijkheid en de noodzakelijkheid der uitgaven kende en omdat er geen beginsel bij betrokken is. Een dusdanige opvatting, die in strijd is met het Regeeringsreglement (art. 100) zou tot vreemde consequenties kunnen leiden. Van de heele begrooting der gewone uitgaven toch, zou men kunnen zeggen, dat de Raad de billijkheid en noodzakelijkheid kent.

Het was de afdeelingen bekend, dat men door de uitgaven voor steenslag op te tellen bij het geheel der kosten van we-

genaanleg een appreciatie zou krijgen van wat de arbeidsloo-
nen plus steenslag voor weginaanleg zou kosten. Doch aan-
gezien het de afdelingen niet mogelijk is uit te maken hoeveel
steenslag voor elken weg gebruikt wordt, zal op die manier
door haar geen beeld verkregen kunnen worden der onkosten
verbonden aan den aanleg van een bepaalden weg.

Ad artikel 120a. In het Schottegat is wekelijks behoefte aan
meer ruimte. De memorie van antwoord zelf vermeldt, dat
het aantal schepen, dat in 1929 de haven binnenliep, het totaal
van 1928 met 850 overtreft en dat dit jaar het aantal binnen-
komende schepen weer vermeerderd is. In het Oostelijk ge-
deelte van het Schottegat zou een ondiepte moeten worden
weggenomen, waardoor hier meer ruimte komt en in het Wes-
telijk gedeelte zou meer ankergelegenheid voor schepen gemaakt
dienen te worden en de vaargeul naar het Westelijk gedeelte
zou verbreed moeten worden. Waar de scheepvaart hier zoo on-
geregeld is, zou men er voor moeten zorgen, dat, wanneer bij
geval een groot aantal schepen binnenloopt, er geen congestie
ontstaat. En naar de algemeene meening der leden, moet men
er vooral voor waken, dat de gelegenheid, dat er zulk een
goede baggermachine in Curaçao is, niet voorbij gaat.

Ad artikel 123. Kennisneming van de electriciteitsvoorschrif-
ten heeft integendeel de afdelingen nog meer versterkt in
haar bevreesing over het bedoelde antwoord van verleden jaar.

De eerste twee alinea's van artikel 6 der concessievoorwaar-
den (Voorwaarden en tarieven) toch luiden: „1. De voor-
waarden, waaronder stroomverbruikers aansluiting verkrijgen
aan de netten,—daaronder begrepen de hoogste algemeene ta-
rieven voor stroomlevering, welke mogen worden toegepast,—
moeten voor alle afnemers in het concessiegebied gelijkkluidend
zijn en worden door de concessiehouder vastgesteld in over-
eenstemming met den Gouverneur. 2. Eene herziening van
de in lid 1 van dit artikel bedoelde voorwaarden zal kunnen
plaats hebben, indien een der genoemde partijen daartoe schrif-
telijk den wensch te kennen geeft en wel telkens na verloop
van 5 (vijf) jaren vanaf de eerste vaststelling; tusschentijds
zal slechts tot herziening worden overgegaan, indien zich be-
langrijke feiten voordoen, welke—naar het oordeel van den
Gouverneur—eene herziening wettigen.” En dan was men
algemeen van meening, dat wanneer een groot deel van het
publiek over het tarief ontevreden is, dit een feit is, dat be-
langrijk genoeg is om eene herziening te wettigen. De beoor-
deeling hiervan is alleen aan den Gouverneur.

Van deze gelegenheid werd gebruik gemaakt om naar voren
te brengen, dat het tegenwoordige tarief niet in overeenstem-
ming is met hetgeen daaromtrent in de notulen van den Kolo-
nialen Raad van den 27sten April 1927 voorkomt.

Ad artikel 128. De mededeeling omtrent het vliegveld op
Hato wekte eenige bevreesing, waar het toch bekend is, dat
reeds maanden de vliegtuigen geregeld op Hato landen.

De mededeeling ten aanzien van den weg om het Schottegat,
dat het wegwerken van glooiingen een vereischte is voor een
behoorlijke helling in den weg, is in haar algemeenheid niet
tegen te spreken, naar de meening der afdelingen. Maar dit
wegwerken hoeft zich toch niet uit te strekken tot alle kleine
hellinkjes, vroeg men? Is dat wel noodzakelijk werd gevraagd.

Gaarne zouden de afdelingen willen vernemen hoeveel kilo-
meter nu klaar zijn en hoeveel tot nu toe de strekkende meter
gekost heeft.

Gevraagd werd, waarom de grader, die met zoo weinig onkos-
ten gebruikt kan worden, niet meer te werk gesteld wordt op
de buitenwegen. Verschillende dier wegen, die druk bereden
worden, b. v. de weg langs Jan Tiel en naar Sta. Barbara,
zouden daarmee voorloopig gebaat zijn.

Haven en Loodswezen. De afdelingen verzochten te mogen
vernemen voor welk bedrag de brug zal worden overgenomen.

Ad artikel 129. Algemeen werd opgemerkt, dat de betrokkene
toch door zijne aanstelling tot onderhavenmeester een heel
ander bestaan gekregen heeft. De loodsen zijn 24 uur gebonden.
Hun dienst is een speciale. De onderhavenmeester krijgt in
hoofdzaak kantoorwerk; slechts in speciale gevallen zal hij
loodsdiensten te verrichten hebben. Men zou er dan ook algemeen
meer voor voelen hem te vergelijken met de andere bureel-
ambtenaren, in overeenstemming waarmede dan zijn bezoldi-
ging bepaald zou kunnen worden. Voor het inspringen op
drukke uren zou hem dan een vergoeding gegeven kunnen
worden.

Ad artikel 133. Met verwijzing naar hetgeen reeds eerder in dit verslag opgemerkt is ten aanzien van overschrijding van begrotingsposten, verklaarde men algemeen wederom ernstige bezwaren te hebben tegen deze werkwijze. Men verklaarde zich algemeen gaarne bereid te allen tijde spoedvergaderingen te houden.

Ad Raming der middelen en inkomsten. Algemeen verklaarde men, dat er, nu de middelen zoo ruim vloeien, geen redenen aanwezig geacht worden te zijn tot verhooging van bestaande of invoering van nieuwe heffingen. Wel verzocht men nogmaals 's Bestuurs bijzondere aandacht voor de in het voorloopig verslag ter sprake gebrachte consumptie belasting op gasoline met gelijktijdige afschaffing der invoerrechten op gasoline en der petroleumraffinaderijbelasting en voor de opmerkingen over de inhouding van belastingpenningen door de werkgevers en invordering der belastingen, voorkomende in het voorloopig verslag betreffende de ontwerp-begroting voor 1930.

Het denkbeeld werd geopperd de mogelijkheid te openen belasting te betalen door overschrijvingen op de particuliere banken, alwaar dan de Koloniale Ontvanger in zijn qualiteit een rekening zou kunnen hebben. Dit zou den dienst zeer verlichten, werd algemeen gedacht en daarom werd gevraagd of zulk een regeling niet te treffen ware ten aanzien van betalingen aan het Gouvernement in het algemeen. Ook het publiek zou zeer gebaat zijn bij zulk een regeling.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openba-behandeling van dit ontwerp zijn zienswijze over het bovenstaande te kennen zal willen geven, achtten de afdeelingen de openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8sten Mei 1930.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--20.

*Verordening van den.....,
tot toepasselijkverklaring van de Conventie
van Genève van 19 Februari 1925 op Eucodal,
Dicodid en Dilaudide.*

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de Conventie van Genève van 19 Februari 1925 toepasselijk te verklaren op Eucodal, Dicodid en Dilaudide.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De Conventie van Genève van 19 Februari 1925 wordt hierbij toepasselijk verklaard op Eucodal, Dicodid en Dilaudide.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--20.

*Verordening van den.....
tot toepasselijkverklaring van de Conventie
van Genève van 19 Februari 1925 op Euco-
dal, Dicodid en Dilauidide.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Volgens artikel 3 van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen, zijn de invoer, de uitvoer, het vervoer, de verkoop, de aflevering en het bezit van de onder sub. a, b, c, d en e genoemde stoffen alleen toegestaan aan het Departement van den Openbaren Gezondheidsdienst, aan apothekers en aan geneesheeren tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd en uitsluitend ter uitvoering van hun dienst of beroep als zoodanig, terwijl bij sub. f van genoemd art. 3 hetzelfde is bepaald voor ieder ander narcotisch werkend geneesmiddel, waarop de Conventie van Genève van 19 Februari 1925 overeenkomstig artikel 10 der Conventie bij koloniale verordening toepasselijk is verklaard.

Met het oog op de noodzakelijkheid om de evengemelde Conventie in den hierbedoelden zin op Eucodal, Dicodide en Dilauidide toepasselijk te verklaren, heeft ondergeteekende de eerUwen Raad dit ontwerp aan te bieden. Ook in Nederland zijn deze stoffen bereids onder die, bedoeld in artikel 3, opgenomen.

Willemstad, den 18n. Maart 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--21.

Verordening van den.....,
tot wijziging van het Reglement op de in-
richting en samenstelling van de Rechterlij-
ke Macht in de kolonie Curaçao.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 22n. Mei 1914 No. 84 (P. B. No. 35), zooals het sedert is gewijzigd en aangevuld, en laatstelijk gewijzigd bij het Koninklijk besluit van den 25sten November 1924 (P. B. 1925 No. 3) te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 22n. Mei 1914 No. 84 (P. B. No. 35), zooals het sedert is gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij het Koninklijk besluit van den 25sten November 1924 (P. B. 1925 No. 3) ondergaat de navolgende wijzigingen:

a. Tusschen het eerste en het tweede lid van artikel 31 wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

„Met afwijking in zooverre van het bepaalde bij het eerste lid, is de Gouverneur bevoegd een der leden van het hof van justitie voor onbepaalden tijd aan te wijzen ten einde de betrekking van rechter in het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden, zittingsplaats Aruba, waar te nemen.”

b. In artikel 42, tweede lid, wordt in plaats van „vier” gelezen „vijf”.

Artikel 2.

De Gouverneur is bevoegd den tekst van het in artikel 1 bedoeld Reglement, zooals dit luidt volgens de daarin laatstelijk door deze verordening gebrachte wijzigingen en plaats gehad hebbende aanvullingen, door opneming in het Publicatie-blad bekend te maken, voor zoover noodig in eene doorlopend genummerde reeks artikelen samengevat en onder wijziging dienovereenkomstig van de aanhaling daarin van de artikelen of deelen daarvan.

Artikel 3.

Het bepaalde in het bij deze verordening in artikel 31 van het in artikel 1 genoemd Reglement nieuw ingevoegd tweede lid, is niet van toepassing ten aanzien van vóór 1 Januari 1930 benoemde leden van het hof van justitie.

Artikel 4.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--21.

*Verordening van den.....
tot wijziging van het Reglement op de in-
richting en samenstelling van de Rechterlij-
ke Macht in de kolonie Curaçao.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Door meer dan eens het op de begroting aangevraagde be-
drag te voteeren heeft Uw Raad er reeds zijne goedkeuring aan
gehecht, dat er bij voortduring een lid van het Hof van Justitie
op Aruba is, ten einde aldaar rechtspraak uit te oefenen. Het
onderhavige ontwerp heeft ten doel de „Rechterlijke Inrichting”
met het bereids aanvaarde beginsel in overeenstemming te
brengen. De duur van het verblijf op gezegd eiland van het be-
trokken lid van het Hof ware bij voorkeur niet vooraf in het Re-
glement vast te leggen, doch aan den Gouverneur over te laten,
ten einde met alle omstandigheden rekening te kunnen houden.

Ten einde de vele bezwaren te ondervangen, welke het tel-
kens reizen en verhuizen met zich medebrengt, waaruit nadee-
len voor de collegiale rechtspraak zouden kunnen voortvloeien,
lijkt het gewenscht de leden van het Hof, die reeds vóór 1 Ja-
nuari 1930 benoemd zijn, buiten de ten aanzien van Aruba ge-
dachte regeling te houden, met dien verstande echter, dat zij,
indien de omstandigheden er toe nopen, wel dienstreizen naar
Aruba zullen moeten maken op de wijze en op den voet als
thans gebruikelijk.

Het ligt in de bedoeling na het tot stand komen van de hier-
bij voorgestelde wijzigingen den tekst van het Reglement, zoo-
als het dan luidt, in zijn geheel in het Publicatieblad op te
nemen.

Willemstad, den 21n. April 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--21.

*Verordening van den.....
tot wijziging van het Reglement op de in-
richting en samenstelling van de Rechterlij-
ke Macht in de kolonie Curaçao.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De beraadslagingen in de afdeelingen over dit ontwerp hebben geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Nu er een rechter voor Aruba zal worden aangewezen, werd algemeen in overweging gegeven den Gezaghebber van Aruba te ontheffen van de betrekking van ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht aldaar en een specialen ambtenaar als zoodanig aan te stellen.

De Gezaghebber is de hoogste bestuursambtenaar ter plaatse en heeft, nu het eiland Aruba aan beteekenis wint, andere bezigheden, die zijn aandacht vragen en die den geheelen mensch opeischen. Bovendien komt hij dan in een juistere verhouding te staan tegenover de bevolking van het eiland, den op Aruba te stationneeren rechter en de Rechterlijke macht in het algemeen. Weliswaar kan en is door den Gouverneur een ambtenaar bevoegd verklaard om, zoo noodig, het openbaar ministerie op gezegd eiland waar te nemen, doch zoodanige ambtenaar is het eigenlijke openbaar ministerie niet, en daardoor wordt in de verhoudingen geen verandering gebracht.

Het wil gewenscht voorkomen thans de betrekkingen van elkander te scheiden.

Waar het bovenstaande niet rechtstreeks het ingediende ontwerp raakt, wilden de afdeelingen laten uitkomen, dat de onpenbare behandeling van dit ontwerp niet door de beantwoording van het hier naar voren gebrachte benoeft te worden beïnvloed.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 26sten April 1930.

De Rapporteurs,

R. S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--22.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de quarantaine-verorde-
ning (P. B. 1917 No. 42).*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de quarantaine-verordening (P. B. 1917 No. 42) zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 2den Januari 1922 (P. B. No. 16) te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Art. 1.

In stede van de woorden „en goederen, die voor het overbrengen van besmetting bijzonder vatbaar zijn”, voorkomende achter „voorwerpen” in het eerste lid van art. 15b. van de quarantaine-verordening (P. B. 1917 No. 42) zooals deze is gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 2den Januari 1922 (P. B. No. 16) wordt gelezen: „goederen en dieren, die voor het overbrengen van besmetting gevaarlijk zijn”.

Art. 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—22.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de quarantaine-verorde-
ning (P. B. 1917 No. 42).*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Naar aanleiding van het voorkomen van de papegaaienziekte (psittacosis) in Europa en Amerika en de mogelijkheid van overbrenging van deze ziekte, die voor den mensch zeer gevaarlijk is, naar dit gebiedsdeel, is het noodzakelijk dat hier maatregelen daartegen kunnen worden getroffen.

Waar er hier geen handel in papegaaien of parkieten bestaat, zal het verbod van invoer van deze dieren slechts in 's Lands belang zijn en niemand eenige schade of nadeel berokkenen.

Maatregelen van verbod van invoer zijn de eenige juiste om de overbrenging van deze ziekte in dit gebiedsdeel tegen te gaan, omdat quarantaine-maatregelen ten deze moeilijk zijn toe te passen en in verband met bacillendragende gezonde dieren niet doeltreffend zullen zijn. Ter illustratie hiervan moge het geval aangehaald worden van een papegaai, die drie maanden na hare ziekte naar Engeland gebracht werd en daar acht maanden daarna iemand door een beet besmette.

Ook de invoer van een eiland van dit gebiedsdeel in een ander eiland is ongewenscht; daarom ligt het in het voornemen bij het uitvoeringsbesluit ook dit te verbieden.

Willemstad, den 25n. April 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—23.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
26sten April 1909 (P. B. No. 18), houdende
bepalingen omtrent het bouwen en stellen
van huizen, getimmerten, muren en afschei-
dingen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 26sten April 1909 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 10den Januari 1930 (P. B. No. 6) te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 26sten April 1909 (P. B. No. 18), houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 10den Januari 1930 (P. B. No. 6) ondergaat de navolgende wijzigingen:

1. tusschen het eerste en het tweede lid van artikel 1 wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende: „Op Curaçao verschaffen de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en de Plaatselijke Militaire Commandant en op de overige eilanden de oudste Gouvernements-geneeskundige en de Plaatselijke Militaire Commandant, zoo er een Commandant minstens van den rang van 2de Luitenant is, den Directeur van Openbare Werken of den Gezaghebber de door hen noodig geachte aanwijzingen respectievelijk betreffende de openbare gezondheid en de openbare veiligheid, volgens welke aanwijzingen door den Directeur van Openbare Werken of den Gezaghebber bij het verleenen der vergunning voorwaarden in het belang der openbare gezondheid en der openbare veiligheid worden gesteld. Op de eilanden, waar geen Plaatselijke Militaire Commandant van minstens den rang van 2de Luitenant aanwezig is, stelt de Gezaghebber ten aanzien van de openbare veiligheid de voorwaarden, welke hem wenschelijk voorkomen.”;

2. in artikel 3 wordt in stede van „art. 5” gelezen: „artt. 1 en 5”;

3. de laatste twee leden van artikel 5 vervallen.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929—1930—23.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
26sten April 1909 (P. B. No. 18), houdende
bepalingen omtrent het bouwen en stellen
van huizen, getimmerten, muren en afschei-
dingen.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Ondergeteekende acht het beginsel, neergelegd in de laatste twee leden van art. 5 van de verordening van den 26sten April 1909 (P. B. No. 18), zooals dat artikel luidt na de aanvullingen van de verordening van den 10den Januari 1930 (P. B. No. 6) volkomen juist en vindt het dus zeker wenschelijk, dat bij het bouwen in het algemeen de openbare gezondheid en de openbare veiligheid in acht genomen worden. Daarom zou hij het betreuren, indien om de een of andere reden aan de bedoeling, welke bij de jongste aanvulling van dit artikel, meer bepaaldelijk ten opzichte van de laatste twee leden, heeft voorgezeten, geen uitvoering werd gegeven. Hij is van meening, dat het belasten met de functies, in evengemelde twee leden bedoeld, van de Gezondheids- en andere commissies, welke toch gewoonlijk bestaan uit personen, die met beroepsbezigheden ruim bezet zijn, meer is dan men van deze mag en kan vergen. Hij vreest, dat niettegenstaande de beste bedoelingen, welke aan deze bepalingen ten grondslag liggen, zij door de bezwaren, aan een en ander verbonden, niet zullen nalaten er toe mede te werken, dat deze verordening ten deze een doode letter wordt. Tegen dergelijke bepalingen moet, meent hij, ernstig gewaakt worden.

Het is daarom, dat hij gemeend heeft aan Uwen Raad de regeling, in dit ontwerp neergelegd, te moeten voorstellen. Personen, elk op zijn gebied belast met de zorg voor de openbare gezondheid of de openbare veiligheid, zullen den Directeur van Openbare Werken of den Gezaghebber aanwijzingen te geven hebben; ieder voor wat hem aangaat. Volgens deze aanwijzingen worden door den Directeur van Openbare Werken of den Gezaghebber bij het verlenen der vergunning voorwaarden gesteld.

Ondergeteekende meent, dat ook volgens deze werkmethode algemeene en bijzondere belangen tot hun recht kunnen komen. Hij rekent er op, dat, naast algemeene wenschen, ook de praktische overwegingen niet uit het oog zullen worden verloren. De Raad van Bestuur wordt als laatste instantie behouden.

Verder is het de bedoeling, dat de voorwaarden betreffende de openbare gezondheid en de openbare veiligheid ook in de stadsdistricten gesteld zullen worden.

T.g.t. zal het besluit van den 11den Januari d.j. (P. B. No. 7) in verband met het hierbij voorgestelde, wijziging dienen te ondergaan.

Willemstad, den 25n. April 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—24.

*Verordening van den.....
tot het houden van algemeene volkstellingen.*

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No.
26 van het zittingjaar 1928—1929).

De voortzetting van deze aangelegenheid heeft eenige vertraging ondervonden, omdat gewacht werd op de resultaten van de studie, waaraan men in Holland de hand gelegd had, om de materie der volkstellingen te herzien, op het Koninklijk besluit, dat daar uitgevaardigd zou worden in verband met de voorgenomen volkstelling in 1930 en ten slotte op de ondervinding, welke hier zou worden opgedaan met de bevolkingsregisters. Waar nu evengemeld besluit uit Holland ontvangen is en ondergeteekende zoo eenigszins mogelijk nog dit jaar de algemeene volkstelling wenschte te doen plaats hebben, wordt met kracht gewerkt aan de voorbereiding daarvan. Het systeem, in dat besluit neergelegd, zal zooveel mogelijk gevolgd worden.

Naar aanleiding van het voorloopig verslag op het ontwerp (stuk 1928—1929—26 No. 3) zijn bij Nota van Wijzigingen de verplichtingen van het publiek opgenomen in de verordening en is hierin ook de noodige sanctie gesteld.

Ad. art. 3, laatste lid. Hier zijn slechts interne voorschriften bedoeld.

Willemstad, den 5n. Mei 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—24.

*Verordening van den.....
tot het houden van algemeene volkstellingen.*

Nota van Wijzigingen.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No.
26 van het zittingjaar 1928—1929).

In stede van artikel 2 van het ontwerp wordt het volgende gelezen:

„Artikel 2.

De algemeene volkstelling heeft ten doel:

- 1o. de telling van allen, die op een bij het in artikel 9 bedoeld besluit te bepalen tijdstip hunne werkelijke woonplaats in het gebiedsdeel Curaçao hebben, onverschillig of zij op dat tijdstip op het eiland of in het district hunner werkelijke woonplaats al dan niet aanwezig zijn alsmede van hen, die, zonder werkelijke woonplaats in het gebiedsdeel Curaçao te hebben, op genoemd tijdstip aldaar tijdelijk aanwezig zijn;
- 2o. ten behoeve van de bevolkingsregisters op elk eiland zuivere gegevens te verkrijgen;
- 3o. het verkrijgen van bij het in artikel 9 bedoeld besluit nader te bepalen gegevens ten behoeve van de statistiek.

Artikel 3.

Tot het verkrijgen van de in artikel 1 bedoelde opgaven worden formulieren en omslagen verstrekt.

Het model dier formulieren en omslagen wordt vastgesteld door het Hoofd van het Centraal-Bureau voor het Bevolkingsregister in het Gebiedsdeel Curaçao. Voorschriften omtrent de wijze van invulling worden gegeven bij de formulieren.

Overigens worden door het Hoofd van het Centraal-Bureau voor het Bevolkingsregister aan de hand van de bepalingen van deze verordening en van het in artikel 9 bedoeld besluit, nog nadere voorschriften gegeven.

Artikel 4.

Ieder, die op het tijdstip der telling of gedurende de bewerking van de uitkomsten der telling in het gebiedsdeel Curaçao aanwezig is, is verplicht alle gegevens in artikel 2 bedoeld, die door een Ambtenaar van het Bevolkingsregister verlangd worden omtrent hemzelf en de personen, die op dat tijdstip deel uitmaakten van zijn gezin of bij hem aanwezig waren of die op dat tijdstip tot de bevolking behoorden van of aanwezig waren in een onder zijn bestuur staande instelling, gebouw, gesticht of schip, voor zooveel hij tot het doen van de opgaven in staat is, te verstrekken overeenkomstig de in artikel 3 bedoelde voorschriften.

Het hoofd van ieder gezin, de afzonderlijk levende persoon, de bestuurder van iedere instelling, ieder gebouw, gesticht of schip, waar de in artikel 3 bedoelde formulieren en omslagen worden bezorgd, is verplicht vóór den datum, in het in artikel 9 bedoeld besluit vast te stellen, overeenkomstig den toestand op het tijdstip bedoeld in artikel 2, de formulieren behoorlijk in te vullen.

Op den evenbedoelden datum of daarna worden de hierboven bedoelde formulieren en omslagen door een daartoe door den Ambtenaar van het Bevolkingsregister gemachtigd persoon teruggehaald. Het hoofd van het gezin, de afzonderlijk levende persoon, de bestuurder van de instelling, het gebouw of gesticht is verplicht te zorgen, dat de formulieren en omslagen aan evenbedoeld persoon worden afgegeven.

Evenbedoelde persoon zal een identiteitskaart voeren, welke op aanvraag zal worden vertoond.

Artikel 5.

Schippers en bewoners van woonwagens zijn verplicht hunne ingevulde formulieren met omslagen in te leveren op het eiland of in het district, waar zij na den in het vorige artikel bedoelden datum, het eerst daartoe in de gelegenheid zijn.

Wanneer schippers en bewoners van woonwagens de formulieren en omslagen inleveren, wordt hun daarvoor kosteloos een ontvangbewijs overhandigd, dat zij gedurende de maanden, in het in artikel 9 bedoeld besluit aan te wijzen, verplicht zijn op de eerste vordering van een ambtenaar, belast met het opsporen van overtredingen dezer verordening, aan hem ter inzage af te geven.

Artikel 6.

Overtreding van eenige bepaling dezer verordening wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste een honderd gulden.

De in dit artikel bedoelde strafbare feiten worden beschouwd als overtredingen.

Artikel 7.

Met het opsporen van overtredingen der bepalingen van deze verordening zijn, in die deelen van Curaçao, waar de verordening van den 28sten December 1928 (P. B. 1929 No. 5), tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar, niet in werking is getreden, behalve de in artikel 8, 1o-4o, van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen en in die deelen van Curaçao, waar die verordening wel in werking getreden is, behalve de in artikel 8, 1o-3o, van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast de Ambtenaren van het Bevolkingsregister en de bevolkingscontroleurs.

Artikel 8.

Alle stukken, in verband met de volkstellingen op te maken, zijn vrij van zegel.

Artikel 9.

Nadere voorschriften betreffende de tienjarige algemeene volkstellingen worden bij besluit vastgesteld."

Willemstad, den 5n. Mei 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929—1930—25.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
20sten Juni 1929 (P. B. 1929 No. 55),
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1930.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt de verordening van den 20sten Juni 1929 (P. B. 1929 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930, te wijzigen.

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goed keuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

- A. In artikel 1 van de verordening van den 20sten Juni 1929 (P. B. 1929 No. 55), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930, worden de volgende wijzigingen aangebracht:
10. tusschen de onderartikelen 7 en 8 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 7 bis. Representatiekosten van de Gezaghebbers..... f 6 300,—”;
  20. tusschen de onderartikelen 14 en 15 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 14bis. Kosten van deelneming aan de Internationale Koloniale Tentoonstelling te Parijs f 5 000,—”;
  30. onderartikel 25 wordt verhoogd met f 200 000,— en gebracht op f 572 000,—;
  40. tusschen de onderartikelen 25 en 26 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 25bis. Uitgaven ten behoeve van den recherchedienst..... f 50 000,—”;
  50. onderartikel 27 wordt verhoogd met f 15 000,— en gebracht op f 52 200,—;
  60. onderartikel 29 wordt verhoogd met f 90 000,— en gebracht op f 95 000,—;
  70. onderartikel 40 wordt verhoogd met f 25 000,— en gebracht op f 117 100,—;
  80. onderartikel 41 wordt verhoogd met f 1 200,— en gebracht op f 37 200,—;
  90. onderartikel 42 wordt verhoogd met f 20 000,— en gebracht op f 58 400,—;
  100. tusschen de onderartikelen 44 en 45 worden twee nieuwe onderartikelen ingevoegd, luidende:
„onderartikel 44bis. Aanschaffing van 2 complete zend-ontvanginstallaties en 1 reserve-installatie voor de eilanden St. Eustatius en Saba..... f 8 000,—”;
„onderartikel 44ter. Aanschaffing van een Kortegolf kristal-stuurzender..... f 75 000,—”;
  110. onderartikel 45 wordt verhoogd met f 3 000,— en gebracht op f 39 000,—;
  120. tusschen de onderartikelen 47 en 48 worden twee nieuwe onderartikelen ingevoegd, luidende:
„onderartikel 47bis. Uitbreiding van het telefoonnet op Curaçao..... f 48 000,—”;
„onderartikel 47ter. Aanleg van een telefoonnet op Aruba..... f 32 000,—”;
  130. onderartikel 48 wordt verhoogd met f 10 000,— en gebracht op f 41 600,—;

140. onderartikel 56 wordt verhoogd met f 5 000,— en gebracht op f 6 500,—;
150. onderartikel 57 wordt verhoogd met f 100 000,— en gebracht op f 130 000,—;
160. tusschen de onderartikelen 58 en 59 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 58bis. Gelden te reserveeren voor een pensioenfonds..... f 15 000,—”;
170. tusschen het onderartikel 61 en Onderwijs worden twee nieuwe onderartikelen ingevoegd, luidende:
„onderartikel 61bis. Tegemoetkoming aan de Methodisten gemeente op St. Martin in de kosten van herstelling van de aan haar toebehoorende gebouwen te Koolbaai f 4 600,—”;
„onderartikel 61 ter. Tegemoetkoming aan de Roomsch-Katholieke gemeente op St. Martin in de kosten van herstelling van het aan haar toebehoorende kerkgebouw te Philipsburg..... f 900,—”;
180. onderartikel 66 wordt verhoogd met f 50 000,— en gebracht op f 515 490,—;
190. tusschen de onderartikelen 84 en 85 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 84bis. Bezoldigingen en kosten van uitzending van 3 vroedvrouwen..... f 22 500,—”;
200. onderartikel 112 wordt verhoogd met f 300 453,— en gebracht op f 434 273,—;
210. onderartikel 115 wordt verhoogd met f 50 000,— en gebracht op f 430 000,—;
220. onderartikel 120 wordt verhoogd met f 9 000,— en gebracht op f 40 050,—;
230. onderartikel 125 wordt verlaagd met f 1 110 000,— en gebracht op f 65 000,—;
240. aan het slot van de VIIde Afdeeling na onderartikel 125 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„Bouwfonds.
onderartikel 125bis. Uitgaven voor bouwwerken, nader door den Gouverneur aan te wijzen en te bestrijden uit op te nemen kasgelden..... f 3 000 000,—”;
250. tusschen de onderartikelen 126 en 127 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 126bis. Vergoeding aan de loodsen voor het in- en uitloodsen van schepen tusschen zonsopgang en -ondergang en op Zon- en feestdagen f 31 000,—”;
260. onderartikel 127 wordt verhoogd met f 29 000,— en gebracht op f 77 360,—;
270. onderartikel 131 wordt verhoogd met f 50 000,— en gebracht op f 102 213,—;
280. aan het slot van de IXde Afdeeling na onderartikel 132 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 132bis. Aanleg van werken voor de watervoorziening op Aruba..... f 10 000,—”;
290. onderartikel 142 wordt verhoogd met f 382 000,— en gebracht op f 420 000,—; terwijl de omschrijving van dit onderartikel gewijzigd wordt en gelezen als volgt: „Toelagen wegens gemis aan inkomsten en duurbijlagen”.
- B. De totalen der volgende afdeelingen der voornoemde begrooting worden op twee plaatsen, op het einde van de Afdeelingen en in het Algemeen Overzicht, gewijzigd en gelezen als volgt:
Afdeeling	I. Algemeen en gewestelijk bestuur.....	f 495 809,—
	II. Rechts- en politiewezen..	1 348 734,—
	III. Geldelijk beheer.....	1 010 264,—
	IV. Eeredienst, onderwijs en armenzorg.....	905 462,—
	VI. Openbare Gezondheidsdienst.....	589 279,—
	VII. Openbare Werken.....	4 409 014,—
	VIII. Haven- en loodswezen...	262 795,—
	IX. Watervoorzieningsdienst.	157 213,—
	X. Pensioenen, wachtgelden, enz.....	764 236,—
- C. In het Algemeen Overzicht worden de totalen van Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Martin, St. Eustatius, Saba en Alle eilanden gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen f 3 705 415,—, f 583 635,—, f 195 575,—, f 106 382,—, f 94 353,—, f 63 660,— en f 5 373 486,—.

- D. Het eindcijfer der begrooting wordt overal gewijzigd en gebracht op f 10 093 806,— (tien millioen drie en negentig duizend achthonderd en zes gulden).
- E. De voor het eiland Curaçao op den bij de voornoemde begrooting behoorenden Staat van Raming der Middelen en inkomsten van Curaçao voor het dienstjaar 1930 onder A. a, d, g, h, i en B. g, i, j, m, aa en ee vermelde bedragen worden verhoogd met respectievelijk f 300 000,—, f 10 000,—, f 100 000,—, f 50 000,—, f 350 000,—, f 20 000,—, f 25 000,—, f 10 000,—, f 50 000,—, f 100 000,— en f 40 000,— en die voor Aruba onder A. a, d, g, h, i en B. m, o en eemet respectievelijk f 100 000,— f 5 000,—, f 50 000,—, f 20 000,—, f 100 000,— f 10 000,—, f 25 000,— en f 20 000,—, terwijl de in de kolom „totaal” van voormelden staat onder voormelde letters voorkomende bedragen gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen worden f 2 113 000,—, f 82 400,—, f 313 000,—, f 133 000,—, f 891 500,—, f 116 000,—, f 127 000,—, f 50 000,—, f 220 200,—, f 305 000,—, f 755 000,— en f 116 900,—.

De totalen der ramingen voor A. Belastingen en B. Inkomsten van onderscheiden aard worden gewijzigd en gebracht op onderscheidenlijk f 4 900 800,— en f 2 464 525,—.

Het Overzicht van vorenbedoelden staat zal als volgt luiden:

A. Belastingen.....	f 4 900 800,—
B. Inkomsten van onderscheiden aard....	2 464 525,—
C. Op te nemen kasgelden.....	3 000 000,—
	<hr/>
	f 10 365 325,—

Gegeven te Willemstad, den

1. Die ...
2. Die ...
3. Die ...
4. Die ...
5. Die ...
6. Die ...
7. Die ...
8. Die ...
9. Die ...
10. Die ...
11. Die ...
12. Die ...
13. Die ...
14. Die ...
15. Die ...
16. Die ...
17. Die ...
18. Die ...
19. Die ...
20. Die ...
21. Die ...
22. Die ...
23. Die ...
24. Die ...
25. Die ...
26. Die ...
27. Die ...
28. Die ...
29. Die ...
30. Die ...
31. Die ...
32. Die ...
33. Die ...
34. Die ...
35. Die ...
36. Die ...
37. Die ...
38. Die ...
39. Die ...
40. Die ...
41. Die ...
42. Die ...
43. Die ...
44. Die ...
45. Die ...
46. Die ...
47. Die ...
48. Die ...
49. Die ...
50. Die ...
51. Die ...
52. Die ...
53. Die ...
54. Die ...
55. Die ...
56. Die ...
57. Die ...
58. Die ...
59. Die ...
60. Die ...
61. Die ...
62. Die ...
63. Die ...
64. Die ...
65. Die ...
66. Die ...
67. Die ...
68. Die ...
69. Die ...
70. Die ...
71. Die ...
72. Die ...
73. Die ...
74. Die ...
75. Die ...
76. Die ...
77. Die ...
78. Die ...
79. Die ...
80. Die ...
81. Die ...
82. Die ...
83. Die ...
84. Die ...
85. Die ...
86. Die ...
87. Die ...
88. Die ...
89. Die ...
90. Die ...
91. Die ...
92. Die ...
93. Die ...
94. Die ...
95. Die ...
96. Die ...
97. Die ...
98. Die ...
99. Die ...
100. Die ...

101. Die ...
102. Die ...
103. Die ...
104. Die ...
105. Die ...
106. Die ...
107. Die ...
108. Die ...
109. Die ...
110. Die ...
111. Die ...
112. Die ...
113. Die ...
114. Die ...
115. Die ...
116. Die ...
117. Die ...
118. Die ...
119. Die ...
120. Die ...
121. Die ...
122. Die ...
123. Die ...
124. Die ...
125. Die ...
126. Die ...
127. Die ...
128. Die ...
129. Die ...
130. Die ...
131. Die ...
132. Die ...
133. Die ...
134. Die ...
135. Die ...
136. Die ...
137. Die ...
138. Die ...
139. Die ...
140. Die ...
141. Die ...
142. Die ...
143. Die ...
144. Die ...
145. Die ...
146. Die ...
147. Die ...
148. Die ...
149. Die ...
150. Die ...
151. Die ...
152. Die ...
153. Die ...
154. Die ...
155. Die ...
156. Die ...
157. Die ...
158. Die ...
159. Die ...
160. Die ...
161. Die ...
162. Die ...
163. Die ...
164. Die ...
165. Die ...
166. Die ...
167. Die ...
168. Die ...
169. Die ...
170. Die ...
171. Die ...
172. Die ...
173. Die ...
174. Die ...
175. Die ...
176. Die ...
177. Die ...
178. Die ...
179. Die ...
180. Die ...
181. Die ...
182. Die ...
183. Die ...
184. Die ...
185. Die ...
186. Die ...
187. Die ...
188. Die ...
189. Die ...
190. Die ...
191. Die ...
192. Die ...
193. Die ...
194. Die ...
195. Die ...
196. Die ...
197. Die ...
198. Die ...
199. Die ...
200. Die ...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1929--1930--25.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
20sten Juni 1929 (P. B. 1929 No. 55),
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1930.*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Bij de ontwerp-begrooting voor het dienstjaar 1931 is de indiening van een suppletoire begrooting voor dit dienstjaar toegezegd, terwijl ondergeteekende bij zijne bespreking met leden van Uwen Raad mede een aanvulling in uitzicht stelde van de begrooting voor het loopend jaar.

Deze aanvulling nu beoogt, naast eenige verhoogingen van bedragen van reeds door Uwen Raad gevoteerde kredieten en het vragen van eenige nieuwe kredieten, die alleartikelsgewijze zullen worden toegelicht, het onderwerpen aan de goedkeuring van den Raad van een financieringsplan, waardoor het mogelijk zal wezen voor Curaçao om uit eigen middelen -voorshands gesteund door voorschotten uit 's Rijks schatkist- de voor den dienst noodige werken tot stand te brengen.

Ondergeteekende is van oordeel, dat het voor den gouvernements-dienst en in het belang van de gemeenschap onafwijsbaar noodzakelijk is over te gaan tot het treffen van de onderstaande voorzieningen:

Bouwen van een brug over de haven.....	f 2 000 000,—
Havenverbetering	2 500 000,—
Bouwen van dienstgebouwen.....	1 300 000,—
Bouwen van een pier en dienstgebouwen op Aruba.....	1 000 000,—
Bouwen van woningen voor gehuwde ambtenaren.....	300 000,—
Verbetering van wegen op Curaçao.....	1 000 000,—
-Idem- Aruba	900 000,—
Voorschot aan en het bouwklar maken van terreinen voor de N. V. Nederhorst.....	800 000,—
Aanleg van vliegvelden.....	70 000,—
Uitbreiding van den Watervoorzieningsdienst...	600 000,—

waarvoor noodig is de som van..... f 10 470 000,—.

Dit bedrag zal in 3 à 4 jaren worden besteed, doch niet het geheele bedrag zal door Nederland behoeven te worden voorschoten, daar bij een normaal accrès der middelen zeker mag worden verwacht, dat in het evengenoemde tijdvak rechtstreeks uit eigen middelen bouwwerken zullen kunnen worden gefinancierd, zoodat het in voorschot te nemen bedrag niet meer dan 7 à 8 millioen zal behoeven te belooven.

Hoofdsom en rente zullen naar de overtuiging van ondergeteekende kunnen worden betaald aan het Rijk omdat een begrooting, na afloop van het maken van de thans noodig geoordeelde werken, een vermindering van uitgaven zal moeten vertoonen, terwijl niets er op wijst, dat na vier jaren een normale stijging van de opbrengst der middelen zal gaan ophouden. Wel verwacht ondergeteekende niet een blijvende stijging van zulken omvang als uit de verhoogde raming der middelen zou kunnen worden afgeleid, doch zeer vermoedelijk wel een som, die ongeveer de helft van het verschil tusschen de oorspronkelijke en de thans bij deze aanvullingsbegrooting verhoogde raming, zal wezen.

Een vermindering van uitgaven zal zeker optreden, reeds omdat verder weinig of geen „nieuwe werken” behoeven te worden uitgevoerd, waardoor dan ook het overgrote deel van het onder contract bij openbare werken werkend personeel kan worden afgedankt, terwijl op onderhoud en herstelling van straten, wegen en gebouwen aanzienlijk zal kunnen worden bespaard. Ten slotte zal - dit is Uwen Raad reeds bekend-

voorloopig worden afgezien van het vormen van een reservefonds en het geld besteed worden voor aflossing van schuld.

Een begroting, op te maken na afwerking van het hierbij ontworpen plan, zal een totaal aan besparing van uitgaven en vermeerdering van ontvangsten vertoonen van ongeveer f 2 200 000,—. De ontwerp-begroting voor het dienstjaar 1931 als grondslag voor deze redeneering en als voorbeeld voor een becijfering nemend, denkt ondergeteekende, dat bespaard kan worden:

door het niet uitvoeren van nieuwe werken..... f	670 000,—
door verminderde uitgaven voor onderhoud en herstelling van straten, wegen en gebouwen..	200 000,—
door ontslag van contractueel aan openbare werken verbonden personeel.....	300 000,—
door gebruik te maken van gelden, die anders zouden kunnen worden gereserveerd.....	430 000,—
door normaal accrès der middelen.....	600 000,—

totaal f 2 200 000,—

Tot uitvoering van boven uiteengezet financieringsplan wordt bij deze aanvullingsbegroting een krediet van f 3 000 000,— bij onderartikel 125bis aangevraagd.

De andere hierbij aangevraagde kredieten kunnen als volgt worden toegelicht.

ad onderartikelen 7 bis, 14bis, 48bis, 112, 126bis, 127, 131 en 142.

Zie de Memorie van toelichting op de begroting voor 1931 (Gedrukte stukken zittingjaar 1929-1930-19 No 2) bij de artikelen 7, 14, 59, 114, 129, 130, 133 en 145.

ad onderartikel 25.

De ondervinding heeft geleerd, dat de militaire politie niet die vorming heeft gehad om den vreemdelingendienst en den recherchedienst te kunnen uitoefenen zooals dat voor een haven als Willemstad, waar dagelijks vele vreemdelingen aankomen, behoort. Ondergeteekende is overtuigd, dat voor die diensten in Nederland speciaal opgeleiden zich zullen beschikbaarstellen, wanneer hun voldoende inkomsten worden gegeven. Dit Krediet is dan ook bedoeld om uit het Nederlandsche burgerpolitiekorps voor hun taak berekende personen te laten uitkomen om hier de genoemde diensten te organiseeren en om Aruba een klein, doch degelijk opgeleid politiekorps te kunnen geven.

ad onderartikel 25bis.

Het is voor goede uitvoering van den politie-recherche-dienst onvoorwaardelijk noodig, dat beschikt kan worden over motorvaartuigen, die snel varen kunnen en voorzien zijn van zoeklichten. Dit krediet wordt aangevraagd om daaruit drie recherche-vaartuigen te bekostigen, het bedienend personeel te betalen en verder eenige andere uitgaven te doen.

ad onderartikel 27.

Door het bezetten van meerdere wachthuizen en het in gebruik nemen van meerdere vervoermiddelen van personeel en materieel is het noodig gebleken de bestaande kredieten te verruimen en wel voor Curaçao met f 10 000,— en voor Aruba met f 5 000,—.

ad onderartikel 29.

Aangezien door de branden, die in den laatsten tijd Willemstad hebben geteisterd, in assurantiekringen eenige terughoudendheid is ontstaan om hier brandverzekeringen te sluiten en niet in mindere mate om de veiligheid van personen en goederen te waarborgen, wordt dit krediet aangevraagd, om daaruit brandspuiten te bestellen voor blussching met water en chemische stoffen.

ad onderartikel 40.

Door het gestadig toenemen van handels- en scheepvaartverkeer is toezicht door kommiezen der belastingen steeds meer en meer noodig. Telken jare wordt dan ook het betreffende artikel overschreden. Ter voorkoming, dat zulks ook dit jaar zal plaats hebben, wordt verhooging van het krediet aangevraagd.

ad onderartikel 41.

Aangezien het gebleken is, dat voor het beschikbaar krediet op Aruba geen gegadigden voor de betrekking van brievenbesteller zijn te vinden, wordt voorgesteld het betreffelijke artikel te verhoogen.

ad onderartikel 42.

Door een steeds vermeerderend postverkeer is ook het betalen van hoogere transitrechten onvermijdelijk.

ad onderartikel 44bis.

Ten einde een beter contact tusschen de samenstellende onderdeelen van de bovenwindsche groep van Curaçao doorlopend te kunnen handhaven, wordt voorgesteld een krediet beschikbaar te stellen, waaruit zend- en ontvanginstallaties met reserve zullen kunnen worden bekostigd.

ad onderartikel 44ter.

Daar radiostations in het buitenland hinder ondervinden van het seinen van het Curaçaosche station is het onvoorwaardelijk noodig aan dien hinder een einde te maken. Door aanschaffing van den hier aangevraagden stuurzender zal aan bestaande bezwaren een eind worden gemaakt.

ad onderartikel 45.

Het is in het belang van het publiek noodig, dat op een gemakkelijk bereikbaar punt van de stad een bedrijfcentrale wordt opgericht, waardoor het zich naar het Riffort begeven ter aanbieding van Radiogrammen komt te vervallen.

ad onderartikel 47bis.

Bij den aanleg van de Landstelefoon werden grondkabels gelegd voor ruim 600 nummers. Deze zijn thans alle bezet, zoodat bijna geen aansluiting meer mogelijk is. Het krediet wordt aangevraagd om daaruit water- en Landkabels, kabelpalen en laschmateriaal en een bedieningstafel aan te schaffen.

ad onderartikel 47ter.

Op Aruba wordt dringend behoefte gevoeld aan een stads-telefoonnet. Reeds thans kan op ongeveer 100 aansluitingen worden gerekend. Voor aanschaffing van het benodigd materiaal en voor betaling van arbeidsloonen wordt dit krediet aangevraagd.

ad onderartikel 48.

Door uitbreiding van het aantal aansluitingen aan het telefoonnet zijn uiteraard kosten onvermijdelijk. Bovendien zullen ze dit jaar aanmerkelijk stijgen door het maken van vele extra onder- en bovengrondsche aansluitingen voor politie- en bewakingsdienst.

ad onderartikel 56.

Het streven van de burgerij om door middel van een vrijwilligerskorps de veiligheid van Curaçao te helpen verhoogen, dient te worden gewaardeerd. Het geven van een subsidie, waarmede gedeeltelijk de kosten kunnen worden goedgemaakt, is een blijk van erkenning van de zijde van het Bestuur.

ad onderartikel 57.

Daar reeds thans uit 's Rijks schatkist kasvoorschotten zijn ontvangen tot een bedrag van bijna 2 miljoen, is het op de begrooting gevoteerd krediet voor betaling van rente op die voorschotten niet voldoende. Door een verhooging van gemeld krediet zooals thans aangevraagd, zullen vermoedelijk voldoende gelden beschikbaar zijn tot betaling van rente.

ad onderartikelen 61bis en ter.

Beide gemeenten op St. Martin zijn van goeden wil, doch niet bij machte alle gelden bijeen te brengen die noodig zijn voor herstelling van hare kerkgebouwen.

ad onderartikel 66.

De Directie van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij heeft zich tot het Bestuur gewend met het verzoek om subsidie voor den bouw van een school op Negropont. Het verzoek kon zeker worden gebillijkt, wijl het leerplan beoogt aansluiting te verkrijgen bij het schoolonderwijs in Nederland

en de kinderen, die de school zullen bezoeken, binnen korten tijd toch allen Curaçao verlaten om naar Nederland terug te keeren om het onderwijs daar te volgen. Gedacht werd, dat een school van vier lokalen voor het beoogde doel voldoende zoude zijn, waarom dan ook het Bestuur zich bereid verklaarde subsidie te verleen voor 4 klaslokalen naar reden van f 5 000,— per lokaal.

Ten behoeve van het Roomsche Katholieke Bijzonder Onderwijs te Kralendijk op Bonaire is een meisjesschool noodig, die uit 6 lokalen zal bestaan. Ook voor deze school, de subsidie stellende op f 5 000,— per klaslokaal, wordt voorgesteld een krediet toe te staan.

ad onderartikel 84bis.

Op Curaçao en Aruba bestaat dringende behoefte aan voor haar taak berekende vroedvrouwen. De opgewektheid bij de inlandsche bevolking om zich toe te leggen op studie en praktijk in de verloskunde neemt hoe langer hoe meer af, terwijl de weinigen, die zich aanmelden voor een opleiding tot vroedvrouw, door gebrek aan elementaire algemeene kennis, het onderricht bemoeilijken en een onevenredig langen studietijd vorderen. Ofschoon het Bestuur blijft streven naar het vormen van inlandsche vroedvrouwen, kan niet worden gehoopt, dat binnen korten tijd behoorlijk onderlegde inlandsche vroedvrouwen ter beschikking zullen komen. Om in de onmiddellijke behoefte te voorzien, wordt krediet aangevraagd tot betaling van drie vroedvrouwen en bekostiging van hare uitzending en uitrusting.

ad onderartikel 115.

Aangezien het krediet voor verkrijging van steenslag, toegestaan voor dit jaar, niet voldoende kan wezen, wanneer geregeld wordt doorgewerkt aan bestrating, doet ondergeteekende het voorstel gemeld krediet met f 50 000,— te verhoogen. Dit ter voorkoming, dat gemeld krediet wordt overschreden.

ad onderartikel 120.

Zoals bij de Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1931 (Gedrukte stukken Zittingjaar 1929-1930-19 No. 2) bij artikel 123 is gezegd, wordt verwacht, dat binnen zeer korten tijd verbetering in de lichtvoorziening van Aruba zal kunnen tot stand komen. De gelegenheid zal zich dan ook voor het Bestuur openen om de straatverlichting op Aruba, die dringend verbetering eischt, ter hand te nemen. Gerekend wordt dat met de voorgestelde verhoogen een goed bruikbare straatverlichting is te verkrijgen.

ad onderartikel 125.

Naar aanleiding van het voorstel om op deze begrooting een krediet toe te staan voor een bouwfonds acht ondergeteekende het geboden om op dit artikel toegestane kredieten terug te nemen voor zoover die bouwwerken gelden, die uit het krediet voor een bouwfonds zullen worden gefinancierd. Deze kredieten zijn:

a. Bouw van een postkantoor (eerste termijn) . f	100 000,—
b. Bouw van een vleesch-, visch- en groente- markt.....	60 000,—
e. Verbetering van den weg om het Schottegat (tweede termijn).....	100 000,—
f. Verdere kosten van de havenverbetering	650 000,—
g. Aanleg van een pier in de Paardenbaai (tweede termijn).....	250 000,—

Daartegenover zou ondergeteekende een krediet toegestaan wenschen te zien voor den bouw van een pier te Kralendijk op Bonaire van f 50 000,—.

ad onderartikel 132bis.

Dit krediet zal besteed worden voor de uitdieping van Tanki Leendert en Tanki Paradera, alsmede voor het graven van eenige putten op Santa Cruz.

Willemstad, den 2n. Mei 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--26.

*Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politie-
keur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).*

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925, No. 32), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de keur van den 28n. December 1929 (P. B. 1930 No. 1), te wijzigen.

Heeft, na verkegen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur.

Artikel 1.

De „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925, No. 32), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de keur van den 28n. December 1929 (P. B. 1930 No. 1) ondergaat de volgende wijzigingen:

- a. in den aanhef van artikel 12 vervallen de woorden „in het eerste of stadsdistrict”;
- b. in artikel 12, onder b, vervallen de woorden „tusschen des avonds negen ure en zonsopgang”.

Artikel 2.

Deze keur treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1929--1930--26.

*Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politie-
keur” 1917 (P. B. 1925 No. 32).*

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het aantal straatventers, waarvan de meesten vreemdelingen neemt met den dag, zoowel in de stad als buiten toe, terwijl de idee gewekt is, dat venten voor sommige hunner slechts een bijzaak is, terwijl dit tevens den schijn geeft van het hebben van middelen van bestaan, vereischt voor toelating.

Controle op dit venten en degenen, die zulks uitoefenen, is niet wel mogelijk, aangezien artikel 12 der „Algemeene Politiekeur” 1917 (P. B. 1925, no. 32) niet voldoende bevoegdheid daartoe aan de politie toekent. Immers laat bedoeld artikel slechts controle toe voor het eerste of stadsdistrict voor het uitstellen of uitgestald hebben van voorwerpen op den openbaren weg, en, voor het venten slechts voor den nacht en in dat district.

Ten einde de gewenschte controle voor de politie mogelijk te maken, wordt Uwen Raad hierbij deze wijziging van artikel 12 aangeboden.

Willemstad, den 5n. Mei 1930.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE

